Stjórnartíðindi
1921 - A-deild - 1. prentun

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundi skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum https://urlausnir.is. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 34, 92-93, 106, 111, 113, 124-125, 130, 133, 155, 164, 184, 191-193, 225, 230, 246, 248-249, 302, 377, 427-428, 453, 464, 473, 503, 515, 533, 557, og 561.
Meiriháttar gallar á bls. 210, 232, 436, 480, og 512.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ARIÐ 1921

A-DEILD

REYKJAVÍK 1921
ÍSAFOLDARPRENTSMIÐJA H.F.

Efnisyfirlit

við

Stjórnartíðindi fyrir Island árið 1921.

A.

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
1.	4. jan.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febr. 1921	1
2.	S. d.	Konungsbrjef um setning Alþingis	2
3.	29. apríl	Lög um framlenging á gildi laga nr. 57, 28. nóv. 1919. [Seðlaauki Íslandsbanka]	3
4.	7. maí	Lög um breyting á póstlögum, nr. 43, 16. nóv. 1907, og lög um nr. 64, 28. nóv. 1919	4—6
5.	S. d.	Póstlög	7—18
6.	31. maí	Lög um seðlaútgáfu Íslandsbanka, hlutafjárauka o. fl.	19—21
7.	6. júní	Tilskipun um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Svíaríkis	21—22
8.	27. júní	Lög um afnám laga nr. 12 frá 18 sept. 1891, um að íslensk lög verði eftirleiðis aðeins gefin á íslensku	23
9.	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs nýtt skipaveðlán h.f. Eimskipafjelags Íslands	24
10.	S. d.	Lög um sendiherra í Kaupmannahöfn	25
11.	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka í sínar hendur alla sölu á hrossum til útlanda, svo og útflutning þeirra	26
12.	S. d.	Lög um samþykt á landsreikningnum 1918 og 1919	27—29
13.	S. d.	Fjáraukalög fyrir árin 1918 og 1919	29—37
14.	S. d.	Lög um friðun rjúpna og breyting á lögum um friðun fugla og eggja, nr. 59 frá 1913	38
15.	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararjettar	39
16.	S. d.	Lög um breyting á lögum 8. okt. 1883 um bæjarstjórn á Akureyri	39—40

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
17.	27. júní	Lög um stækkun verslunarlóðarinnar í Bolungarvík í Hólshreppi	41
18.	S. d.	Lög um löggilding verslunarstaðar á Suðureyri við Tálknafjörð	41—42
19.	S. d.	Lög um sölu á kirkjujörðinni Upsum í Svarfdælahreppi í Eyjafjarðarsýslu	42
20.	S. d.	Lög um eignarnám á vatnsrjettindum í Andakílsá o. fl.	43—44
21.	S. d.	Lög um biskupskosningu	44—45
22.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 54, 30. júlí 1909, um stofnun vátryggingarfjelags fyrir fiskiskip	45—47
23.	S. d.	Lög um vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip	47—51
24.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36, 26. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhending Eiðaeignar til landssjóðs	51—52
25.	S. d.	Lög um einkaleyfi handa Háskóla Íslands til útgáfu almanaks	52—55
26.	S. d.	Lög um sölu á landspildu, tilheyrandi Þingeyraklausturs-prestakalli, til Blönduósshrepps	55
27.	S. d.	Lög um aukatekjur ríkissjóðs	56—68
28.	S. d.	Lög um verslun með tilbúinn áburð og kjarnfóður	69—73
29.	S. d.	Lög um breytingu á lögum nr. 40, 30. júlí 1909, um sóknargjöld	74
30.	S. d.	Lög um erfðafjárskatt	75—79
31.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 84, 14. nóv. 1917, um slysatrygging sjómanna	80—81
32.	S. d.	Lög um slysatrygging sjómanna	82—85
33.	S. d.	Lög um lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra	86—88
34.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71 frá 14. nóv. 1917, um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum utan kauptúna, svo og um lausafjárvátryggingu	88—90
35.	S. d.	Lög um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum utan kauptúna, svo og um lausafjártrygging	91—97
36.	S. d.	Lög um samvinnufjelög	97—108
37.	S. d.	Lög um lestagjald af skipum	108—109
38.	S. d.	Lög um vörutoll	110—115
39.	S. d.	Lög um stofnun og slit hjúskapar	116—136
40.	S. d.	Lög um einkasölu á tóbaki	137—138
41.	S. d.	Lög um breyting á 1. gr. tolllaga, nr. 54, 11. júlí 1911	139—140
42.	S. d.	Lög um friðun lunda	141
43.	S. d.	Lög um varnir gegn berklaveiki	142—148
44.	S. d.	Lög um viðauka við lög um laun embættismanna, nr. 71, 28. nóv. 1919	149

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
45.	27. júní	Lög um breyting á lögum nr. 58, 30. júlí 1909, um breyting á lögum nr. 34, 16. nóv. 1907, um skipun læknishjeraða o. fl.	150
46.	S. d.	Lög um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna	151—162
47.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 67, 14. nóv. 1917, um bæjarstjórn Ísafjarðar	162—163
48.	S. d.	Fjáraukalög fyrir árin 1920 og 1921	163—169
49.	S. d.	Lög um viðauka við og breytingar á lögum nr. 58, 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Siglufirði	170
50.	S. d.	Lög um húsnæði í Reykjavík	171
51.	S. d.	Lög um Lífeyrissjóð embættismanna og ekkna þeirra	172—175
52.	S. d.	Lög um læknaskipun í Reykjavík	175—176
53.	S. d.	Lög um hvíldartíma háseta á íslenskum botnvörpuskipum	176—177
54.	S. d.	Lög um sölu á prestsmötu	177—178
55.	S. d.	Lög um skipulag kauptúna og sjávarþorpa	179—185
56.	S. d.	Lög um bifreiðaskatt	186—187
57.	S. d.	Lög um afstöðu foreldra til skilgetinna barna	187—193
58.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 21, 9. júlí 1909, um fiskimat	194
59.	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararjettar	195
60.	S. d.	Lög um útflutningsgjald af síld o. fl.	195—197
61.	S. d.	Lög um breytingu á fátækralögum frá 10. nóv. 1905	198
62.	S. d.	Lög um einkasölu á áfengi	199—201
63.	S. d.	Lög um eignarnám á landspildu á Bolungarvíkurmölum	201—202
64.	S. d.	Lög um stofnun Ríkisveðbanka Íslands	202—217
65.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 26, 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja	218
66.	S. d.	Lög um fasteignaskatt	219—220
67.	S. d.	Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905	221
68.	S. d.	Lög um breyting á þeim tíma, er manntalsþing skulu háð	222
69.	S. d.	Lög um hreppskilaþing	223
70.	S. d.	Lög um útflutningsgjald	224—225
71.	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1922	226—272
72.	S. d.	Lög um afsals- og veðmálabækur Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	273—275
73.	S. d.	Lög um heimild handa landstjórninni til framkvæmda á rannsóknum til undirbúnings virkjunar Sogsfossanna	276—277
74.	S. d.	Lög um tekjuskatt og eignarskatt	277—293
75.	S. d,	Lög um stimpilgjald	293—305

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
76.	27. júní	Lög um heimild um lántöku fyrir ríkissjóð	305
77.	S. d.	Lög um hlutafjelög	306—323
78.	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að hafa á hendi útflutning og sölu síldar	324
79.	3. júlí	Konungsbrjef um stofnun hinnar íslensku fálkaorðu	325—328
80.	$^{30}/_{11}$ 1920	Póstsamningar við erlend ríki	331—610
81.	16. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 60, 27. júní 1921, um útflutningsgjald af síld o. fl.	611
82.	30. okt.	Samningur milli póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretands og Írlands og póststjórnar Íslands	612—619
83.	16. nóv.	Bráðabirgðalög um lækkun á aðflutningsgjaldi af kolum og salti	620
84.	30. nóv.	Tilskipun um ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík	621—622
85.	21. des.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febrúar 1922	623
86.	30. des.	Auglýsing um staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð Christians konungs hins Tíunda og Alexandrinu drotningar, til styrktar sjúklingum á Landsspítala Íslands	624—625
87.	S. d.	Auglýsing um staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð Christians konungs hins Tíunda og Alexandrinu drotningar, til styrktar fátækum sjómannaekkjum í Reykjavík	625—626

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
		Aðflutningsgjald sjá skattar og tollar.	
		Áfengi.	
62.	27. júní	Lög um einkasölu á áfengi	199—201
		Afsalsbækur.	
72.	27. júní	Lög um afsals- og veðmálabækur Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	273—275
		Akureyri.	
16.	S. d.	Lög um breyting á lögum 8. okt. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri	39—40
		Alþingi.	
1.	4. jan.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febr. 1921	1
2.	S. d.	Konungsbrjef um setning Alþingis	2
85.	21. des.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febrúar 1922	623
		Aukatekjur.	
25.	S. d.	Lög um aukatekjur ríkissjóðs	56—68
		Bankar.	
3.	29. apríl	Lög um framlenging á gildi laga nr. 57, 28. nóv. 1919. (Seðlaauki Íslandsbanka)	3
6.	31. maí	Lög um seðlaútgáfu Íslandsbanka, hlutafjárauka o. fl.	19—21

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
64.	27. júní	Lög um stofnun Ríkisveðbanka Íslands	202—217
		Barnakennarar.	
33.	S. d.	Lög um Lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra	86—88
		Berklaveiki.	
43.	S. d.	Lög um varnir gegn berklaveiki	142—148
		Bifreiðar.	
56.	S. d.	Lög um bifreiðaskatt	186—187
		Biskupskosning, sjá embættismenn.	
		Bæjarstjórnir.	
16.	S. d.	Lög um breyting á lögum 8. okt 1883, um bæjarstjórn á Akureyri	39—40
47.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 67, 14. nóv. 1917, um bæjarstjórn Ísafjarðar	162—163
49.	S. d.	Lög um viðauka við og breytingar á lögum nr. 58, 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Siglufirði	170
50.	S. d.	Lög um húsnæði í Reykjavík	171
65.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 26, 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja	218
		Börn.	
46.	S. d.	Lög um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna ..	151—162
57.	S. d.	Lög um afstöðu foreldra til skilgetinna barna ..	187—193
		Eignarnám.	
20.	S. d.	Lög um eignarnám á vatnsrjettindum í Andakílsá o. fl.	43—44
63.	S. d.	Lög um eignarnám á landspildu á Bolungarvíkurmölum	201—202
		Eignarskattur, sjá tekjuskattur.	
		Einkaleyfi.	
25.	S. d.	Lög um einkaleyfi handa Háskóla Íslands til útgáfu almanaks	52—55

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
		Einkasala.	
40.	27. júní	Lög um einkasölu á tóbaki	137—138
62.	S. d.	Lög um einkasölu á áfengi	199—201
		Ekkjutrygging, sjá lífeyrir.	
		Embættismenn.	
21.	S. d.	Lög um biskupskosningu	44—45
44.	S. d.	Lög um viðauka við lög um laun embættismanna, nr. 71, 28. nóv. 1919	149
51.	S. d.	Lög um lífeyrissjóð embættismanna og ekkna þeirra	172—175
		Erfðafjárskattur.	
30.	S. d.	Lög um erfðafjárskatt	75—79
		Fálkaorða, sjá heiðursmerki.	
		Fasteignaskattur.	
66.	S. d.	Lög um fasteignaskatt.	219—220
		Fátækramálefni.	
61.	S. d.	Lög um breytingu á fátækralögum frá 10. nóv. 1905.	198
		Fiskimat.	
58.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 21, 9. júlí 1909, um fiskimat	194
		Fiskiveiðar.	
23.	S. d.	Lög um vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip	47—51
53.	S. d.	Lög um hvíldartíma háseta á íslenskum botnvörpuskipum	176—177
		Fjárlög.	
12.	S. d.	Lög um samþykt á landsreikningnum 1918 og 1919	27—29
13.	S. d.	Fjáraukalög fyrir árin 1918 og 1919	29—37

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
48.	27. júní	Fjáraukalög fyrir árin 1920 og 1921	163—169
71.	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1922	226—272
		Fossamál.	
73.	S. d.	Lög um heimild handa landsstjórninni til framkvæmda á rannsóknum til undirbúnings virkjunar Sogsfossanna	276—277
		Fuglafriðun.	
14.	S. d.	Lög um friðun rjúpna og breyting á lögum um friðun fugla og eggja, nr. 59 frá 1913	38
42.	S. d.	Lög um friðun lunda	141
		Háskóli Íslands.	
25.	S. d.	Lög um einkaleyfi handa Háskóla Íslands til útgáfu almanaks	52—55
		Heiðursmerki.	
79.	3. júlí	Konungsbrjef um stofnun hinnar íslensku Fálkaorðu	325—328
		Heilbrigðismál.	
43.	27. júní	Lög um varnir gegn berklaveiki	142—148
		Hjúskapur.	
39.	S. d.	Lög um stofnun og slit hjúskapar	116—136
		Hlutafjelög.	
77.	S. d.	Lög um hlutafjelög	306—323
		Hreppskilaþing.	
69.	S. d.	Lög um hreppskilaþing	223
		Ísafjörður.	
47.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 67, 14. nóv. 1917, um bæjarstjórn Ísafjarðar	162—163

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
		Kaupstaðir.	
16.	27. júní	Lög um breyting á lögum 8. okt. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri	39—40
47.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 67, 14. nóv. 1917, um bæjarstjórn Ísafjarðar	162—163
49.	S. d.	Lög um viðauka við og breytingar á lögum nr. 58, 28. nóv 1919, um bæjarstjórn á Siglufirði	170
50.	S. d.	Lög um húsnæði í Reykjavík	171
65.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 26, 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja	218
		Kauptún og sjávarþorp.	
55.	S. d.	Lög um skipulag kauptúna og sjávarþorpa	179—185
		Kirkjujarðasala.	
19.	S. d.	Lög um sölu á kirkjujörðinni Upsum í Svarfdælahreppi í Eyjafjarðarsýslu	42
26.	S. d.	Lög um sölu á landspildu, tilheyrandi Þingeyraklausturprestakalli til Blönduóshrepps	55
		Kirkjumál.	
21.	S. d.	Lög um biskupskosningu	44—45
26.	S. d.	Lög um sölu landsspildu tilheyrandi Þingeyraklausturprestakalli	55
29.	S. d.	Lög um breytingu á lögum nr. 40, 30. júlí 1909, um sóknargjöld	74
54.	S. d.	Lög um sölu á prestsmötu	177—178
		Landsstjórn.	
8.	S. d.	Lög um afnám laga nr. 12 frá 18. sept. 1891, um að íslensk lög verði gefin á íslensku	23
9.	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs nýtt skipaveðlán h.f. Eimskipafjelags Íslands	24
10.	S. d.	Lög um sendiherra í Kaupmannahöfn	25
11.	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka í sínar hendur alla sölu á hrossum til útlanda, svo og útflutning þeirra	26
73.	S. d.	Lög um heimild handa landsstjórninni til framkvæmda á rannsóknum til undirbúnings virkjunar Sogsfossanna	276—277

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
76.	27. júní	Lög um heimild um lántöku fyrir ríkissjóð	305
78.	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að hafa á hendi útflutning og sölu síldar	324
79.	S. d.	Konungsbrjef um stofnun hinnar íslensku Fálkaorðu	325—328
		Lántaka.	
76.	S. d.	Lög um heimild um lántöku fyrir ríkissjóð	305
		Launalög.	
44.	S. d.	Lög um viðauka við lög um laun embættismanna, nr. 71, 28. nóv. 1919	149
		Lífeyrir.	
33.	S. d.	Lög um Lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra	86—88
51.	S. d.	Lög um Lífeyrissjóð embættismanna og ekkna þeirra	172—175
		Læknaskipun.	
45.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 58, 30. júlí 1909, um breyting á lögum nr. 34, 16. nóv. 1907, um skipun læknishjeraða o. fl.	150
52.	S. d.	Lög um læknaskipun í Reykjavík	175—176
		Manntalsþing.	
68.	S. d.	Lög um breyting á þeim tíma, er manntalsþing skulu háð	222
		Póstmál.	
4.	7. maí	Lög um breyting á póstlögum, nr. 43, 16. nóv. 1907, og lögum nr. 64, 28. nóv. 1919	4—6
5.	S. d.	Póstlög	7—18
80.	$^{30}/_{11}$ 1920	Póstsamningar við erlend ríki	331—610
82.	31. okt.	Samningur milli póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Írlands og póststjórnar Íslands	612—619
		Prestsmata.	
54.	27. júní	Lög um sölu á prestsmötu	177—178

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
		Reykjavík.	
50.	27. júní	Lög um húsnæði í Reykjavík	171
52.	S. d.	Lög um læknaskipun í Reykjavík	175—176
84.	30. nóv.	Tilskipun um ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík	621—622
		Ríkisborgararjettur.	
15.	27. júní	Lög um veiting ríkisborgararjettar	39
59.	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararjettar	195
		Ríkisveðbanki.	
64.	S. d.	Lög um stofnun Ríkisveðbanka Íslands	202—217
		Samvinnufjelög.	
36.	S. d.	Lög um samvinnufjelög	97—108
		Sendiherra.	
10.	S. d.	Lög um sendiherra í Kaupmannahöfn	25
		Sifjamál.	
39.	S. d.	Lög um stofnun og slit hjúskapar	116—136
46.	S. d.	Lög um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna	151—162
57.	S. d.	Lög um afstöðu foreldra til skilgetinna barna	187—193
		Siglingar, skip.	
9.	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs nýtt skipaveðlán h.f. Eimskipafjelags Íslands	24
22.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 54, 30. júlí 1909, um stofnun vátryggingarfjelags fyrir fiskiskip	45—47
23.	S. d.	Lög um vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip	47—51
32.	S. d.	Lög um slysatrygging sjómanna	82—85
37.	S. d.	Lög um lestagjald af skipum	108—109
53.	S. d.	Lög um hvíldartíma háseta á íslenskum botnvörpuskipum	176—177

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
		Siglufjörður.	
49.	27. júní	Lög um viðauka við og breytingar á lögum nr. 58, 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Siglufirði	170
		Skattar, tollar.	
27.	S. d.	Lög um aukatekjur ríkissjóðs	56—68
30.	S. d.	Lög um erfðafjárskatt	75—79
37.	S. d.	Lög um lestagjald af skipum	108—109
38.	S. d.	Lög um vörutoll	110—115
41.	S. d.	Lög um breyting á 1. gr. tolllaga nr. 54, 11. júlí 1911	139—140
56.	S. d.	Lög um bifreiðaskatt	186—187
60.	S. d.	Lög um útflutningsgjald af síld o. fl.	195—197
66.	S. d.	Lög um fasteignaskatt	219—220
70.	S. d.	Lög um útflutningsgjald	224—225
74.	S. d.	Lög um tekjuskatt og eignarskatt	277—293
75.	S. d.	Lög um stimpilgjald	293—305
81.	16. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 60, 27. júní 1921, um útflutningsgjald af síld o. fl.	611
83.	16. nóv.	Bráðabirgðalög um lækkun á aðflutningsgjaldi	620
84.	30. nóv.	Tilskipun um ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík	621—622
		Skólar.	
24.	27. júní	Lög um breyting á lögum nr. 36, 26. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhending Eiðaeignar til landssjóðs	51—52
		Slysatrygging sjómanna.	
32.	S. d.	Lög um slysatrygging sjómanna	82—85
		Söknargjöld.	
29.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40, 30. júlí 1909, um söknargjöld	74
		Stimpilgjald.	
75.	S. d.	Lög um stimpilgjald	293—305

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
		Styrktarsjóðir.	
86.	30. des.	Auglýsing um staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir Styrktarsjóð Christians konungs hins Tíunda og Alexandrinu drotningar, til styrktar sjúklingum á Landsspítala Íslands	624—625
87.	S. d.	Auglýsing um staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir Styrktarsjóð Christians konungs hins Tíunda og Alexandrinu drotningar, til styrktar fátækum sjómannaekkjum í Reykjavík	625—626
		Sveitarstjórn.	
67.	27. júní	Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum 10. nóv 1905	221
		Tekjuskattur.	
74.	S. d.	Lög um tekjuskatt og eignarskatt	277—293
84.	30. nóv.	Tilskipun um ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík	621—622
		Útflutningur.	
11.	27. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka í sínar hendur alla sölu á hrossum til útlanda, svo og útflutning þeirra	26
60.	S. d.	Lög um útflutningsgjald af síld o. fl.	195—197
70.	S. d.	Lög um útflutningsgjald	224—225
78.	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að hafa á hendi útflutning og sölu síldar	324
81.	16. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 60, 27. júní 1921, um útflutningsgjald af síld o. fl.	611
		Vátrygging.	
22.	27. júní	Lög um breyting á lögum nr. 54, 30 júlí 1909, um stofnun vátryggingarfjelags fyrir fiskiskip	45—47
23.	S. d.	Lög um vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip	47—51
34.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71, frá 14. nóv. 1917, um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, svo og um lausafjárvátryggingu	88—90

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðutal.
35.	27. júní	Lög um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, svo og um lausafjárvátrygging.	91—97
		Veðmálabækur. sjá afsalsbækur.	
		Verslun, verslunarstaðir.	
7.	6. júní	Tilskipun um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Svíaríkis	21—22
11.	27. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka í sínar hendur alla sölu á hrossum til útlanda, svo og útflutning þeirra	26
17.	S. d.	Lög um stækkun verslunarlóðarinnar í Bolungarvík í Hólshreppi	41
18.	S. d.	Lög um löggilding verslunarstaðar á Suðureyri við Tálknafjörð	41—42
28.	S. d.	Lög um verslun með tilbúinn áburð og kjarnfóður	69—73
40.	S. d.	Lög um einasölu á tóbaki	137—138
78.	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að hafa á hendi útflutning og sölu síldar	324
		Vestmannaeyjar.	
65.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 26, 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja	218
		Vörumat.	
58.	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 21, 9. júlí 1909, um fiskimat	194
		Vörumerki.	
7.	6. júní	Tilskipun um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Svíaríkis	21—22
		Vörutollur.	
38.	27. júní	Lög um vörutoll	110—115
		Þinglestur.	
72.	S. d.	Lög um afsals- og veðmálabækur Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	273—275

Opið brjef,

1

er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febr. 1921. 4. jan.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 18. gr. í stjórnarskrá konungsríkisins Íslands 18. maí 1920 allramildilegast höfum ákveðið, að láta Alþingi koma saman til reglulegs fundar þriðjudaginn 15. febrúar 1921. Um leið og Vjer birtum þetta, bjóðum Vjer öllum þeim, sem sitja eiga á þinginu, að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þar þá sett Alþingi eftir að guðsþjónustugjörð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gefið á Amalíuborg, 4. janúar 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Reykjavík, Ísafoldarprentsmiðja h. f.

2
4. jan.

Konungsbrjef

um

setning Alþingis.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vjer viljum hjermeð veita yður sem forsætisráðherra Vorum umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi, er koma á saman til reglulegs fundar þriðjudaginn 15. febrúar 1921.

Ritað á Amalíuborg, 4. janúar 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Stjórnartíðindi 1921, A 2.

Lög

3
29. apríl

um

framlenging á gildi laga nr. 57, 28. nóv. 1919.
[Seðlaauki Íslandsbanka].

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski. Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Lög nr. 57, 28. nóv. 1919, um heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa Íslandsbanka að auka seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr. laga nr. 66, 10. nóv. 1905, skulu vera í gildi til 1. júní 1921.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 29. apríl 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Reykjavík, Ísafoldarprentsmiðja h. f.

4
7. maí

Lög

um

breyting á póstlögum, nr. 43, 16. nóv. 1907, og lögum nr. 64, 28. nóv. 1919.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau **með samþykki Voru:**

1. gr.

Póstlögum, nr. 43, 16. nóvember 1907, skal breytt þannig:

Á eftir c-lið í 5. grein komi nýr liður:

d. Opium, morfin, cocain og önnur deyfandi efni til útlanda, nema í böggl-um, þó að eins til þeirra landa, sem veita heimild til þess.

Aftan við 21. gr. komi ný málsgrein:

Sömu hegningu skal sá sæta, sem brýtur á móti ákvæðunum í 5. gr.

2. gr.

Lögum nr. 64, 28. nóvember 1919, skal breytt þannig:

Í stað 4. gr. a. og b. komi:

Burðargjald fyrir póstsendingar þær, sem nefndar eru í 2. gr., er svo sem nú skal greina:

a. Fyrir laus brjef:

1. Almenn brjef, sem borgað er undir fyrirfram með frímerkjum,

ef þau vega 20 grömm eða minna . . . . . 20 aurar
ef þau vega yfir 20 grömm, að 125 grömmum . . . . . 40 —
ef þau vega yfir 125 grömm, að 250 grömmum . . . . . 60 —

Burðargjald undir þyngri brjef er hið sama eins og til útlanda, sem er:

Fyrir hin fyrstu 20 grömm 40 aurar, og svo 20 aurar fyrir hver 20 grömm, sem þar eru fram yfir.

Spjaldbrjef . . . . . 15 aurar
Spjaldbrjef með borguðu svari . . . . . 30 —

Sjeu frímerki eigi viðhöfð eða eigi næg frímerki, skal auk hins ógreidda burðargjalds taka 20 aura fyrir hverja sendingu, þó aldrei meira en burðargjaldið tvöfalt.

2. Prentað mál í krossbandi eða einbrugðnu bandi, eða aðeins samanbrotið eða þá opið spjaldblað, sýnishorn af vöru eða sniði, þegar frímerki eru höfð, 10 aurar fyrir hver 50 grömm eða minni þunga.

Ef á póstsendingar þessar er skrifað eitthvað, sem eigi er leyft af póststjórninni, ef umbúðirnar, sem eiga að vera þannig lagaðar, að hægt sje að kanna, hvað í þeim er, eru með öðru móti en hún hefir fyrir lagt, eða ef þyngdin er meiri en heimilt er að senda með póstum, þá fer um borgunina sem fyrir er mælt um almenn brjef, þegar frímerki eru ekki viðhöfð.

3. 30 aurar greiðist enn fremur fyrir ábyrgð hverrar sendingar, sem talin er í 1. og 2.

b. Fyrir peningabrjef:

20 aurar í ábyrgðargjald fyrir hverjar 100 krónur eða minni upphæð, sem tilfærð er utan á brjefinu, þó ekki minna en 60 aurar, og þar að auki burðargjald eins og fyrir almenn brjef.

Sje þess krafist, að talið sje í peningabrjefi á pósthúsinu, þar sem það er afhent, hvort heldur er gjaldgeng mynt eða brjefpeningar, handhafaskuldabrjef eða önnur slík brjef, skal borgunin fyrir það vera:

Fyrir 500 kr. upphæð eða minna . . . . . 20 aurar
og fyrir hverjar 1000 kr. eða minna af því, sem fram yfir er 10 —

Borgun fyrir talning fellur til hlutaðeigandi pósthúss.

Í 4. gr. c. komi í stað „20 aurar“ 50 aurar.

Í stað 4. gr. d. og e. komi:

d. Fyrir póstávísanir:
25 kr. eða minni upphæð . . . . . 30 aurar
yfir 25 kr., alt að 100 kr. . . . . 60 —
og 20 aurar fyrir hverjar 100 kr. eða minni upphæð af því, sem fram yfir er.

e. Fyrir póstkröfur
greiðist sama gjald og fyrir póstávísanir, og 20 aurar að auki fyrir hverja sendingu.

Á eftir 4. gr. f. bætist:

g. Póststjórninni er heimilt að taka aukagjald fyrir flutning á póstsendingum með flugferðum og í flotkistum.

h. Sje miði látinn fylgja ábyrgðarbrjefum, peningabrjefum eða bögglum, til kvittunar af hálfu viðtakanda, verður undir hann að borga sem fyrir alment brjef.

Þegar peningabrjef eða böggulsendingar, sem eigi hafa farið úr vörslum póststjórnarinnar, verða sendar aftur frá þeim stað, sem þær áttu að fara til, eða þeim verður komið lengri veg, gjaldast í aukagjald fyrir þann flutning 10 aurar fyrir hverjar 100 kr., ef peningar eru sendir eða

4 7 maí verðmætir munir, og fyrir böggulsendingar hálfur burðareyrir, eins og hann er ákveðinn í staflið c.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 15. maí 1921.

4. gr.

Þegar lög þessi öðlast staðfestingu, skal færa breytingar þær og viðauka, sem ræðir um í þeim, lögum nr. 22, 2. nóvember 1914, lögum nr. 64, 28. nóvember 1919, og lögum nr. 19, 18. maí 1920, inn í meginmál póstlaganna, nr. 43, 16. nóvember 1907, og getur konungur þá gefið nefnd lög út, þannig breytt, sem póstlög.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Sorgenfrihöll, 7. maí 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson

Póstlög

5
7. maí

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 4. gr. í lögum 7. maí 1921, um breyting á póstlögum nr. 43, 16. nóvember 1907, og lögum nr. 64, 28. nóvember 1919, höfum látið semja texta nefndra laga 16. nóvember 1907, með þeim breytingum og viðauka, sem ræðir um í lögum nr. 22, 2. nóvember 1914, lögum nr. 64, 28. nóvember 1919, lögum nr. 19, 18. maí 1920, og tjeðum lögum 7. maí 1921, og gefum hann hjermeð út sem póstlög.

I. kafli.

Um stjórn póstmála.

1. gr.

a. Hinum íslensku póstmálum skal stjórnað af aðalpóstmeistara, sem hefur umsjón með rekstri póststarfanna.

Aðalpóstmeistari stendur undir ráðherra þeim, sem póstmálin heyra undir, án nokkurra millilíða.

b. Til aðstoðar aðalpóstmeistara skal skipa póstritara, póstfulltrúa og aðra aðstoðarmenn.

c. Í Reykjavík, Akureyri, Ísafirði og Seyðisfirði skulu skipaðir póstmeistarar, og skulu þeir og póstafgreiðslumenn, sem hafa sjálfstæða reikningsfærslu, standa beint undir aðalpóstmeistara.

2. gr.

Til flutnings með póstum, frá einni póststöð til annarar, skal veita móttöku:

a. Lausum brjefum; skal þar til telja:

1. Hvað eina, sem er með brjefalagi (almenn brjef og spjaldbrjef);
2. Prentað mál í krossbandi eða einbrugðnu bandi eða aðeins samanbrotið eða þá opið spjaldblað, sýnishorn af vöru og snið;

skulu sendingar þessar vera með utanáskrift, en hvorki má skrifa á þær verð nje að aðrir munir fylgi þeim. Á tímabilinu frá 15. apríl til 14. október, að báðum dögum meðtöldum, má prentað mál í krossbandi eða einbrugðnu

5 7. maí

bandi eigi vera þyngra en 2 kílógrömm (4 pund), og á tímabilinu frá 15. október til 14. apríl, að báðum dögum meðtöldum, eigi þyngra en ¾kílógramms (1½ pund). Sýnishorn af vöru eða snið má eigi vera þyngra en 250 grömm (50 kvint).

Sendingarnar eru skoðaðar á b y r g ð a r s e n d i n g a r, ef utan á þeim stendur „mælt með", „á hendur falið" eða „NB." og undir þær er borgað fyrirfram að fullu.

Öll þau brjef s k u l u vera ábyrgðarbrjef, sem lögð er inn í gjaldgeng mynt, brjefpeningar, handhafaskuldabrjef eða aðrar skuldajátningar, sem eru nýtar handhafa, án þess að verðupphæð sje tilgreind.

b. P e n i n g a b r j e f u m; telst þar undir alt, sem er með brjefalagi, eigi þyngra en 250 grömm (50 kvint) og svo á sig komið, sem fyrir er mælt í staflið a., þegar verð hins innlagða er tilgreint og það er annaðhvort peningar eða verðbrjef. Fulla upphæð þarf ekki að tilgreina, nema sá beiðist tölu á, sem sendir, þegar hann afhendir sendinguna.

c. B ö g g l u m; teljast þar undir allar aðrar sendingar en tilgreindar eru í stafliðunum a. og b., sem hægt er að senda með póstum og vísað er til ákveðinna móttakenda og eru í lokuðum umbúðum svo sem hlýðir.

Undir fylgibrjef með bögglum má aðeins nota eyðublöð þau, sem póststjórnin gefur út.

d. P ó s t á v í s u n u m, þ. e. ávísunum á peningaupphæðir, sem eru borgaðar inn á einu pósthúsi, en eiga að borgast út á öðru.

Til póstávísana má aðeins nota eyðublöð þau, sem póststjórnin gefur út.

e. P ó s t k r ö f u m, þ. e. kröfum um innheimtu á peningaupphæðum.

Undir póstkröfur má aðeins nota eyðublöð þau, sem póststjórnin gefur út.

f. B l ö ð u m o g t í m a r i t u m, sem menn skrifa sig fyrir; skal þar til telja sjerhvert blað eða rit, sem prentað er eða margfaldað á líkan hátt, þegar það á að koma út einu sinni eða oftar á ári í heftum, sem hafa sameiginlegan titil og hvert fyrir sig vegur eigi yfir 250 grömm (50 kvint).

3. gr.

Póstar, fylgdarmenn eða samferðamenn þeirra, yfirmenn, starfsmenn, skipverjar eða farþegar á póstskipum og vagnstjórar eða farþegar á póstvögnum mega ekki flytja sjálfir eða hafa meðferðis sendingar, sem taldar eru í 2. gr. a. 1. og b.

Þó gilda þessar undanþágur:

1. Þegar póstsjóður verður ekki fyrir neinum tekjumissi við það, að sendingarnar eru eigi fluttar með pósti.
2. Þegar einhver flytur sendingar fyrir sjálfan sig eða fyrir mann, sem hann er háður eða hefir sent hann með þær.

Útgjörðarmenn póstskipa og póstvagna mega nota þessi flutningsgögn

sín til að flytja brjef og peningasendingar í þágu útgjörðarinnar einnar, milli stjórnendanna og starfsmanna þeirra og starfsmannanna sín á milli. 5 7. maí

4. gr.

Póststjórnin ákveður, hversu mikið af munum þeim, sem getið er um í 2. gr., póstur geti tekið til flutnings og ráðstöfunar m. m., svo og hver skilyrði skuli gjörð og hverjar reglur settar í slíkum greinum. Hún ákveður, hvenær póststofur, póstafgreiðslu- og brjefhirðingastaðir skuli taka á móti og afhenda póstsendingar, og hvenær póstkröfuviðskifti geti byrjað innanlands og hvernig póstávísana- og póstkröfuviðskiftum skuli hagað, svo og hvaða pósthús geti tekið þátt í þeim.

5. gr.

Með póstum má ekki flytja:

a. Hluti, sem bannað er að breiða út.
b. Hluti, sem að ytra áliti bera með sjer eitthvað ólögmætt, ósæmilegt eða móðgandi.
c. Hluti, sem hætta er búin af að flytja, t. d. eldfima, sprenghætta, etandi eða þess konar hluti, svo og daunilla hluti.
d. Opium, morfin, cocain og önnur deyfandi efni til útlanda, nema í bögglum, þó að eins til þeirra landa, sem veita heimild til þess.

Sje þagað um innihald þess konar sendinga eða rangt skýrt frá um það, á póststjórnin heimting á bótum fyrir þann skaða, sem af því hlýst.

6. gr.

Fyrir utan þau störf, sem nefnd eru í 2. og 4. gr., hefur póststjórnin heimild til að taka að sjer önnur störf, sem samrýmanleg eru við ætlunarverk hennar, svo sem að láta bera út brjef með hraðbera og að annast um flutning á innansveitar- og innanbæjarsendingum. Hún ákveður þá burðar- og flutningsgjaldið og setur reglur fyrir slíkum framkvæmdum.

II. kafli.

Um póstferðir og póstflutning.

7. gr.

Póststjórnin sjer um, að póstflutningur komist reglulega áfram, annaðhvort með þeim fargögnum, sem hún sjálf á, eða öðrum fararbeina, eftir því, sem hentast þykir, miðað við stærð og gildi sendinganna.

5 7. maí

8. gr.

Hver sá, sem heldur uppi reglubundnum fólksflutningum á landi milli tiltekinna staða, er skyldur til, ef þess er krafist, að flytja póst milli endastöðvanna og póststöðvanna á leiðinni, alt að 25 kílógramma (50 punda) þunga í hverri ferð. Hann skal auk þess að minsta kosti 24 stundum áður en hann í fyrsta skifti leggur af stað, skýra næsta pósthúsi frá flutningum þessum og ferðaáætlun og á sama hátt skýra frá breytingum þeim, sem þar á kunna að verða gjörðar.

Póstflutninginn skal geyma á óhultum stað, sem óviðkomandi menn komast ekki að, og skylt er að skila póstflutningnum á rjettum stöðum.

Sje öðruvísi um samið, skal borga 5 aura fyrir hvert ½ kílógramm (hvert pund) eða minni þunga af því, sem póstflutningurinn nemur alls í hverri ferð.

9. gr.

Hvert skip, sem er íslensk eign, eða skip, sem menn, búsettir hjer á landi, hafa á leigu, er skyldugt til, þegar það er afgreitt frá höfn í útlöndum til Íslands, að láta pósthús þar á staðnum vita um för sína og taka til flutnings, ef þess er óskað, allskonar brjefasendingar, sem taldar eru undir staflið a. í 2. gr. póstlaganna.

Útgerðarmenn og skipstjóri bera ábyrgð á að þessu sje hlýtt.

Hvert skip, sem afgreitt er frá höfn á Íslandi, er skyldugt til, eftir áskorun póststjórnarinnar, að taka til flutnings þær sendingar, sem nefndar eru í 2. gr. staflið a. Sje skipið haft í reglubundnum flutningaferðum, er það einnig skyldugt að taka til flutnings þær sendingar aðrar, sem nefndar eru í 2. gr., og skal póststjórninni heimilt að hengja upp á skipum þessum, þar sem hentugast þykir, læsta póstbrjefakassa og heimta, að fyrir peningabrjef og böggla sje autt rúm að minsta kosti 40 teningsfet að stærð.

Útgjörðarmaður eða skipstjóri þess skips, sem senda á í reglubundnar flutningaferðir, er skyldur til í tækan tíma og í síðasta lagi samtímis hinni fyrstu auglýsing sinni um ferðirnar, að segja póststjórninni til um leið skipsins, viðkomustaði, farartíma og komutíma, og eins um sjerhverja þá breyting, sem gjörð verður á ferðum þessum síðar.

Hafi póststjórnin, annaðhvort við sjerstakt tækifæri, eða með almennri auglýsing fyrir þau skip yfirhöfuð, sem eiga leiðir á ákveðna staði, krafist þess, að póstflutningur verði hafður meðferðis, þá skulu skipstjórar á skipum þessum, ef þau eru eigi höfð í reglubundnum flutningaferðum, segja til þess í tækan tíma á pósthúsinu á þeim stað, sem þeir byrja ferð sína frá, og í seinasta lagi 24 klukkustundum áður, hvaða dag og stund þeir ætla sjer að halda í burt, og mega þeir þá ekki fyr fara, nema póstsendingar sjeu á skip komnar.

Á leiðinni skal skipstjóri geyma sendingarnar á þeim stað, þar sem þeim

er óhætt og óviðkomandi menn komast ekki að þeim,og annast um þær sjerstaklega, hvenær sem einhver hætta ber að höndum. 5 7. maí

Neyðist skipstjóri til að leita annarar hafnar en þeirrar, er ferðinni var heitið til, skal hann segja til á pósthúsinu þar, að hann hafi póstsendingar meðferðis. Sje þar ekkert pósthús, skal hann láta þann embættismann, sem hann annars kann að hitta, vita það og fara eftir þeim ráðstöfunum, sem þá kunna að verða gjörðar og honum verður frá skýrt.

Þegar skipstjóri kemur þangað, sem ferðinni var heitið, skilar hann tafarlaust af sjer póstsendingunum á pósthúsinu, er hann er lagstur við akkeri.

Póststjórnin greiðir fyrir flutning sendinga þeirra, er hjer um ræðir, sanngjarna borgun, miðað við flutningsgjald á öðrum vörum.

10.. gr.

Verði póstarnir eða fargögn þau, sem póstflutningur er fluttur með, fyrir slysum á leiðinni, eða ef þeir þurfa aðstoðar við af öðrum ástæðum til að halda áfram ferð sinni, skal hver og einn skyldur til þess þegar í stað að veita póstunum alla þá hjálp, er hann getur í tje látið, mót sanngjarnri borgun.

Þá borgun greiðir póststjórn eftir samkomulagi við hlutaðeigendur eða eftir úrskurði hlutaðeigandi lögreglustjóra, ef samkomulag næst eigi.

Skyldir eru menn til að víkja úr vegi fyrir póstum, ef þörf gjörist, þegar merki er gefið með póstlúðrinum í hæfilegri fjarlægð.

III. kafli.

Um burðargjald og aðrar póstgreiðslur.

11. gr.

Burðargjald fyrir póstsendingar þær, sem nefndar eru í 2. gr., er svo sem nú skal greina:

a. Fyrir laus brjef:

1. Almenn brjef, sem borgað er undir fyrirfram með frímerkjum, ef þau vega 20 grömm eða minna . . . . . 20 aurar
   ef þau vega yfir 20 grömm, að 125 grömmum . . . . . 40 —
   ef þau vega yfir 125 grömm, að 250 grömmum . . . . . 60 —
   Burðargjald undir þyngri brjef er hið sama eins og til útlanda sem er:
   Fyrir hin fyrstu 20 grömm 40 aurar, og svo 20 aurar fyrir hver 20 grömm, sem þar eru fram yfir.
   Spjaldbrjef . . . . . 15 aurar
   Spjaldbrjef með borguðu svari . . . . . 30 —

5
7. maí

Sjeu frímerki eigi viðhöfð eða eigi næg frímerki, skal auk hins ógreidda burðargjalds taka 20 aura fyrir hverja sendingu, þó aldrei meira en burðargjaldið tvöfalt.

2. Prentað mál í krossbandi eða einbrugðnu bandi, eða aðeins samanbrotið eða þá opið spjaldblað, sýnishorn af vöru eða sniði, þegar frímerki eru höfð, 10 aurar fyrir hver 50 grömm eða minni þunga.

Ef á póstsendingar þessar er skrifað eitthvað, sem eigi er leyft af póststjórninni, ef umbúðirnar, sem eiga að vera þannig lagaðar, að hægt sje að kanna, hvað í þeim er, eru með öðru móti en hún hefir **fyrir lagt, eða ef þyngdin** er meiri en heimilt er að senda með póstum, þá fer um borgunina sem fyrir er mælt um almenn bréf, þegar frímerki eru ekki viðhöfð.

3. 30 aurar greiðist ennfremur fyrir ábyrgð hverrar sendingar, sem talin er í 1. og 2.

b. **Fyrir peningabrjef:**

20 aurar í ábyrgðargjald fyrir hverjar 100 krónur eða minni upphæð, sem tilfærð er utan á bréfinu, þó ekki minna en 60 aurar, og þar að auki burðargjald eins og fyrir almenn brjef.

Sje þess krafist, að talið sje í peningabrjefi á pósthúsinu, þar sem það er afhent, hvort heldur er gjaldgeng mynt eða brjefpeningar, handhafaskuldabrjef eða önnur slík brjef, skal borgunin fyrir það vera:

Fyrir 500 kr. upphæð eða minna .. .. 20 aurar
og fyrir hverjar 1000 kr. eða minna af því, sem fram yfir er 10 —

Borgun fyrir talning fellur til hlutaðeigandi pósthúss.

c. **Fyrir böggla:**

50 aurar fyrir hvern böggul og að auki 10 aurar fyrir hvert ½ kílógramm eða minni þunga.

Eigi að senda bögglana með landpóstum, skal þar að auki greiða: Frá 15. apríl til 14. október, að báðum dögum meðtöldum, undir hvert ½ kílógramm eða minni þunga .. .. 40 aura.
Frá 15. október til 14. apríl, að báðum dögum meðtöldum, undir hver 125 grömm eða minni þunga .. .. 40 aura.

Fyrir böggla, sem rúmfrekir eru í hlutfalli við þyngd sína, svo og böggla, sem eftir ásigkomulagi sínu útheimta, að varlega sje með þá farið, skal borga alt að 100% meira.

Sje verð tilgreint á bögglinum, skal ennfremur greiða ábyrgðargjald það, sem ákveðið er í staflið b.

Sje í bögglinum gjaldgeng mynt, brjefpeningar, handhafaskuldabrjef eða önnur slík verðbrjef, og sje beiðst tölu á því fje, þá skal borga fyrir talning sem um peningabrjef segir, en ekki er hægt að heimta tölu á stærri upphæð en 2000 kr. í mótuðum peningum í einni sendingu.

Undir fylgibrjef á ekki að borga sérstaklega.

d. Fyrir póstávísanir:
25 krónur eða minni upphæð .. .. 30 aurar
yfir 25 krónur alt að 100 kr. .. .. 60 —
og 20 aurar fyrir hverjar 100 krónur eða minni upphæð af því, sem fram yfir er.

e. Fyrir póstkröfur
greiðist sama gjald og fyrir póstávísanir, og 20 aurar að auki fyrir hverja sendingu.

f. Fyrir blöð og tímarit:
Á tímabilinu frá 15. apríl til 14. október, að báðum dögum meðtöldum, undir hvert ½ kílógramm eða minni þunga .. .. 25 aurar.
Á tímabilinu frá 15. október til 14. apríl, að báðum dögum meðtöldum, undir hvert ½ kílógramm eða minni þunga .. .. 50 aurar.
Það skal alt vegið í einu, sem í einu er látið á pósthúsið af sama blaði eða tímariti, þótt sendingar sjeu margar og til ýmissa.
Póststjórnin setur nánari reglur um þessar sendingar, og má ákveða sjerstakt innritunargjald fyrir blöð og tímarit.

g. Póststjórninni er heimilt að taka aukagjald fyrir flutning á póstsendingum með flugferðum og í flotkistum.

h. Sje miði látinn fylgja ábyrgðarbrjefum, peningabrjefum eða bögglum til kvittunar af hálfu viðtakanda, verður undir hann að borga sem fyrir alment brjef.

Þegar peningabrjef eða böggulsendingar, sem eigi hafa farið úr vörslum póststjórnarinnar, verða sendar aftur frá þeim stað, sem þær áttu að fara til, eða þeim verður komið lengri veg, gjaldast í aukagjald fyrir þann flutning 10 aurar fyrir hverjar 100 kr., ef peningar eru sendir eða verðmætir munir, og fyrir böggulsendingar hálfur burðareyrir, eins og hann er ákveðinn í staflið c.

12. gr.

Borgun sú, sem ákveðin er í 11. gr. þessara laga, skal greiðast fyrirfram fyrir:

1. Ábyrgðarbrjef.
2. Peningabrjef.
3. Böggla.
4. Póstávísanir.
5. Póstkröfur.
6. Móttökukvittanir.
7. Krossbandssendingar og blöð og tímarit, sem flutt eru samkvæmt 11. gr. f. þessara laga.
8. Sendingar til konungs og konungsættingja.
9. Sendingar til stjórnarvalda og sveitar- eða bæjarstjórna, að undan-

5 7 maí skildum almennum brjefasendingum, sem eru frá öðrum en þess konar mönnum, þegar þær eru að eins umbeðnar eða krafðar skýrslur eða umsagnir, og sendandi hefir með eigin handar undirskrift vottað það á sendingunni.

10. Spjaldbrjef og brjef, sem eru opin, eða utan á þau er ritað svo, að móttakandi getur ályktað af því, hvað þau hafa inni að halda.

Einstakir menn, sem senda eitthvað með pósti, eru skyldir til að borga eftir á ógoldna póstpeninga fyrir sendingar, sem eigi eru leystar inn af þeim, sem við á að taka, ef þess verður krafist af póststjórninni.

13. gr.

Burðargjald greiðist fyrir fram með því að líma á brjef, peningabrjef og fylgibrjef með bögglum frímerki.

Burðargjald fyrir blöð og tímarit, sem send eru samkvæmt 11. gr. f, borgast í peningum.

Frímerki, spjaldbrjef, opin og þau, sem loka má, er póststjórninni heimilt að láta búa til með þeim verðupphæðum, sem hún álítur haganlegt, og verða þau til sölu á öllum póststöðvum. Fyrir sölu á frímerkjum og spjaldbrjefum, samkvæmt reglum, sem póststjórnin setur, greiðast 4 af hundraði. Póststjórnin lætur og búa til eyðublöð undir spjaldbrjef, póstávísanir, póstkröfur, fylgibrjef, póstkvittanabækur m. m., og tiltekur verðið á þeim.

14. gr.

Til þess að borga undir sendingar, sem landssjóður endurborgar burðargjaldið fyrir eftir reikningi, má nota þjónustufrímerki. Hinar nánari reglur um þetta svo og um reikningsskilin verða gefnar í reglugjörð þeirri, sem getur um í 27. gr.

15. gr.

Fyrir störf þau, sem nefnd eru hjer á eftir, skal sendandi greiða þessi gjöld, er renna til hlutaðeigandi pósthúss:

a. Fyrir hverja viðurkenning fyrir, að eitthvað sje látið á póst, 5 aura. Þó skal sá, sem sendir, eigi þurfa að borga fyrir þessa viðurkenning, ef hann hefir póstkvittunarbók með sjer, sem póststjórnin hefir fyrirskipað, og hefir innfært alt viðvíkjandi sendingunni í rjetta dálka, svo að póstmaður þarf ekki annað en að skrifa nafn sitt. Póstkvittanabækur skulu vera til sölu á póstafgreiðslustöðum.

Kvittanir fyrir að sendingar með þjónustufrímerkjum hafi verið afhentar á póst, skulu gefnar ókeypis. Í kvittunum fyrir blöð og tímarit skal tilgreint, hvenær þau voru látin á póstinn. Ef margar sendingar frá sama sendanda til sama móttakanda eru látnar í einu á póstinn, má krefjast þess, að þær sjeu allar settar á sömu kvittun.

Kvittanir fyrir lausum brjefum, sem engin ábyrgð er á, verða eigi heimtaðar. 5
7. maí

b. 5 aura fyrir hvert af þeim störfum, sem hér eru nefnd:
fyrir að leggja til lakk til innsiglis á sendingu;
fyrir að setja á merki, sem þörf er á;
fyrir að búa um peningabrjef;
fyrir utanáskrift eða fyrir að fylla út fylgibrjef.

IV. kafli.

Um skaðabótaskyldu póststjórnarinnar.

16. gr.

Glatist á b y r g ð a r b r j e f í vörslum póststjórnarinnar, skal greiða þeim, sem sendi, 20 kr. í skaðabætur.

Glatist p e n i n g a b r j e f meðan það var í vörslum póststjórnarinnar, bætir póststjórnin það, sem greint var á brjefinu um verðið; glatist eitthvað af innihaldi þess, bætir hún það sem vantar á það, sem tilgreint var.

Týnist b ö g g u l s e n d i n g eða skemmist eða glatist eitthvað af innihaldi hennar, meðan hún er í vörslum póststjórnarinnar, bætir póststjórnin sendanda skaðann, þó ekki fram yfir 1 krónu fyrir hvert ½ kílógramm af þyngd sendingarinnar með umbúðum. En hafi verð verið tilgreint, má heimta skaðabætur eins og fyrr er sagt um peningabrjef.

Sje sending týnd með öllu, skal og borga aftur burðargjald það, sem greitt hefir verið.

Sendingar eru í vörslum póststjórnarinnar frá því að þeim er veitt móttaka á pósthúsinu og þar til þær eru afhentar eftir því sem utanáskriftin segir, eða sje staður sá, sem sending á að fara til, fyrir utan póstumdæmi Íslands, þá þangað til hún er afhent til frekari fyrirgreiðslu hlutaðeigandi póststjórn erlendis. Glatist póstsending eða skemmist í erlendu póstumdæmi, er póststjórninni skylt að bæta sendanda skaðann eftir þeim póstsamningum, sem gjörðir hafa verið við hlutaðeigandi land.

Skaðabætur greiðast ekki:

a. þegar skaðinn kemur eingöngu af eðli þess, sem sent er, eða orsakast af illum umbúðum;

b. þegar sending hefir eigi skaddast að utan á umbúðum eða innsigli svo að því verði kennt um, að sendingin sjálf hafi skemst eða aflagast; þó skal bæta þann skaða, sem verður á peningum og verðbrjefum, hvort sem umbúðir eða innsigli eru ósköddud eða ekki, ef það fje var talið á pósthúsinu, þegar því var skilað þar.

5 7. maí

c. þegar skaðinn stafar af óviðráðanlegum atburðum, hernaði eða borgarastyrjöld (vis major).

Stjórnarráðið getur gert undantekning frá þessu ákvæði með reglugjörð.

Bætur þær, sem póststjórnin á að gjalda eftir því, sem nú er sagt, ná að eins til verðs þess hlutar, sem glatast hefir eða þeirrar rýrnunar, sem hinir skemdu munir hafa orðið fyrir, en eigi skal bæta ábata- eða afnotamissi eða peningaverðfall eða yfir höfuð neinar óbeinlínis afleiðingar skaðans.

Fyrir aðrar sendingar en þær, sem taldar eru í þessari grein, skal engar skaðabætur greiða.

17. gr.

Skylda til skaðabóta fellur burtu, ef þeirra er eigi krafist af póststjórninni innan árs frá því, er sendingin var látin á póstinn.

V. kafli.

Um brot gegn póstlögunum.

18. gr.

Brot á móti ákvæðunum í 3. gr. varðar sektum frá 2 til 10 kr. fyrir hverja þá sending, er nefnd er í 2. gr. a. 1. og b. og flutt hefur verið ólöglega, hvort sem sendingin hefur verið flutt fyrir borgun eða ekki, og auk þess skal borga venjulegt burðargjald fyrir sendinguna. Sektafjeð og burðargjaldið má heimta annaðhvort af sendanda eða þeim, sem tekið hefur sendinguna til flutnings. Þegar ákveða skal sekt á hendur sendanda, kemur það mjög til greina, hvort hann sjálfur eða sá, sem flutti sendinguna, er í þjónustu póststjórnarinnar.

19. gr.

Fyrir að senda peninga eða aðra verðmæta muni, sem nefndir eru í 2. gr., staflið a., síðustu málsgrein, tilsagnarlaust í lausum brjefum án ábyrgðar, skal liggja við sekt, er sje fimtungur af verði því, sem leynt er, þó ekki yfir 20 krónur.

20. gr.

Embættismenn þeir eða sýslunarmenn, sem nota þjónustufrímerki til annara sendinga en þeirra, er leyft er, eða láta aðra menn fá þau til þess, sem þeim ekki er leyft, eða með öðru móti verða þess valdandi, að heimtað verði af landssjóði meira fje fyrir burðargjald en þeim ber, skulu sæta 10 til 100 króna sektum.

21. gr.

Fyrir misferli af hálfu þeirra, sem halda uppi fólksflutningum á landi og skipsútgjörðarmanna og skipstjóra á því, sem þeim er gjört að skyldu í 8. og 9. gr., skal greiða 5 til 200 króna sekt. Valdi þau misferli póststjórninni ábyrgðar til skaðabóta, skal hlutaðeigandi þar að auki endurgjalda henni skaðabætur þær, sem hún á að inna af hendi. 5 7. maí

Sömu hegningu skal sá sæta, er veitir eigi póstunum tafarlaust þá hjálp, sem um er rætt í 10. gr., svo og sá, sem eigi hlýðir ákvæðinu í síðasta hluta sömu greinar, um að víkja úr vegi fyrir póstum.

Sömu hegningu skal sá sæta, sem brýtur á móti ákvæðunum í 5. gr.

22. gr.

Sektir þær, sem um er rætt í 18.—21. gr. ákveður póststjórnin og skal úrskurður hennar standa óhaggaður, nema hlutaðeigandi innan 14 daga frá því, er honum var birtur úrskurðurinn, heimti að málið gangi til dóms, og skal þá með það farið sem alment lögreglumál.

Póststjórninni er heimilt, ef ástæða virðist til þess í stöku tilfellum, að færa niður ofangreindar sektir eða gefa þær upp með öllu.

Umræddar sektir má fimmfalda þegar miklar sakir eru, og auk þess er póststjórninni heimilt að útiloka hlutaðeigendur frá póstsambandi um ákveðinn tíma, þannig að hvorki sjeu fluttar til þeirra póstsendingar eða frá þeim meðan sá tími stendur yfir.

Póststjórninni skal einnig heimilt á sama hátt, ef stjórnarráðið samþykkir, að loka póstsambandi fyrir mönnum, sem gera sig seka í megnum vanskilum gagnvart henni.

23. gr.

Sektir þær, sem nefndar eru í 18.—20. gr., falla til þess, sem með frásögn sinni kemur því til leiðar, að hin drýgðu brot komast upp. Aðrar sektir og burðargjald, sem undan hefur verið dregið, renna í póstsjóð.

VI. kafli.

Ýmisleg ákvæði.

24. gr.

Sá, sem látið hefir eitthvað á póst, hefir ráð yfir því, þangað til því er skilað.

Þessar sendingar má afhenda öðrum en þeim, er skila átti:

a. Sendingar frá mönnum, sem eru í varðhaldi eða fangelsi, eða til þeirra, má afhenda eftir því, sem reglugjörð fangelsisins mælir fyrir, eða rannsóknardómaranum.

5 7. maí

b. Ábyrgðarbrjef, peningabrjef og böggla má, ef bú móttakanda er undir skiftum, afhenda þeim, er fyrir skiftunum ráða.

Sendingar, sem eigi komast til skila (26. gr.), skulu opnaðar og með þær farið eins og póststjórnin leggur fyrir.

Annars má enginn, sem er í póstþjónustu, gefa nokkrum manni út í frá neina vísbendingu um það, sem annar maður sendir með pósti, og eigi má heldur neitt af því, sem látið er á póst til flutnings, með vitund póstmanna, opna nje lesa af óviðkomandi mönnum.

25. gr.

Þegar greiða skal sekt, burðargjald eða skaðabætur út af einhverjum hlut, sem er í vörslum póststjórnarinnar, er henni heimilt að halda honum eftir eða því, sem hann hefur inni að halda, uns borgað er, og verði eigi borgað, að ráða með öllu yfir hlutnum eða því, sem hann hefur inni að halda.

Ef skera á úr því, hvort eitthvað hafi með löglegu móti verið látið á póstinn eða sent með honum, og úrskurður þessi er kominn undir því, hvers eðlis eða innihalds sendingin er og hún er í vörslum póststjórnarinnar, má hún heimta, að sendingin verði í viðurvist póstmanns opnuð og rannsökuð af móttakanda eða þá sendanda. Verði þessu eigi hlýtt, má póststjórnin ráða yfir hlutnum eins og áður var getið.

26. gr.

Póstsendingar þær, sem eigi er hægt að skila þeim, sem við átti að taka, skal selja póstsjóði í hag. En ef sá segir til sín innan missiris frá því, er selt var, fær hann andvirðið vaxtalaust að frádregnum kostnaði.

27. gr.

Reglugjörðir um framkvæmd á lögum þessum semur póststjórn Íslands eftir þörfum.

28. gr.

Með lögum þessum er úr lögum numin tilskipun um póstmál á Íslandi 26. febrúar 1872, svo og lögin um breytingar á greindri tilskipun frá 15. október 1875, 10. október 1879 og 9. janúar 1890, og ennfremur sjerhver önnur ákvæði, sem koma í bága við reglur þær, sem settar eru í þessum lögum, og ekki byggjast á samningi eða samkomulagi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Sorgenfríhöll, 7. maí 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

6
31. maí

um

seðlaútgáfu Íslandsbanka, hlutafjárauka o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Til 31. okt. 1922 fer Íslandsbanki með seðlaútgáfu í ríkinu, að undanteknum þeim ¾ miljónar, sem ríkissjóður gefur út af seðlum. Allir þeir seðlar, sem bankinn gefur út, skulu málmtrygðir á þann hátt, sem fyrir er mælt í lögum nr. 66, 10. nóv. 1905.

Hinn 31. okt. 1922 má bankinn ekki hafa í umferð meira en 8 miljónir króna í seðlum.

2. gr.

Leyfistími bankans er á enda 31. des. 1933. Á tímabilinu frá 31. okt. 1922 til enda leyfistímans skal bankinn draga inn seðla sína alla með 1 miljón króna árlega, þar til eftir eru 2½ miljón króna, en þaðan af svo, að sem næst jafnhá upphæð sje tekin úr viðskiftaveltu árlega til loka leyfistímans, 31. des. 1933.

Stjórnarráðið setur nánari reglur um innköllun seðlanna fyrir hvert ár.

Seðlaútgáfa sú, sem á þennan hátt losnar, hverfur á þessu tímabili til ríkissjóðs, og skal fyrir 1. júní 1922 ákveðið með lögum, hversu seðlaútgáfu þessari skuli komið fyrir framvegis.

3. gr.

Íslandsbanka er skylt að selja ríkissjóði með nafnverði það af gullforða sínum, er hann þarf eigi til tryggingar eigin seðlum sínum, og má hann því eigi láta neitt af forða þessum af hendi, nema hann hafi áður boðið hann til kaups með áðurnefndu verði og ríkissjóður neitað að kaupa. Eigi má Íslandsbanki heldur á neinn annan hátt binda þennan forða þannig, að ríkissjóður geti eigi fengið hann, er han losnar úr seðlatryggingunni.

Allur gullforði bankans skal geymdur í Reykjavík og vera háður eftirliti ríkisstjórnarinnar, samkvæmt þeim reglum, sem um það hafa gilt.

6
31 maí

4. gr.

Bankinn skal greiða gjald í ríkissjóð eins og hjer segir:

a. Ef seðlaútgáfan fer eigi fram úr 6 miljónum króna, greiðist það gjald, sem ákveðið er í lögum nr. 66, 10. nóv. 1905, en eigi annað gjald.

b. Ef seðlaútgáfan er yfir 6 og alt að 7 miljónum kr., greiðist 2% aukagjald af þeim hluta 7. miljónarinnar, sem er ómálmtrygður eftir 1. gr., eða af 62,5% af þeim seðlum.

c. Ef útgáfan er yfir 7 miljónir króna, greiðast fullir forvextir bankans af því, sem fram yfir er, að svo miklu leyti, sem það er eigi málmtrygt samkv. 1. gr., eða af 62,5% af þeim seðlum.

Gjald það, er ræðir um í b.- og c.-lið, telst eftir seðlum, sem í umferð eru í lok hvers mánaðar, og greiðist gjaldið í ríkissjóð í hvers mánaðar lok.

5. gr.

Hlutafje Íslandsbanka skal auka um 100%, á þann hátt, að ríkisstjórnin leggur hlutafjáraukann fram úr ríkissjóði, þegar er hún hefir látið fara fram nákvæma athugun á hag bankans, enda sjeu hlutafjárframlögin þá, að hennar dómi tiltækileg. Verð hlutabrjefa þeirra, sem ríkissjóður tekur, skal ákveðið af 5 mönnum, tveim kosnum af sameinuðu Alþingi með óhlutbundnum kosningum, tveim útnefndum af hluthöfum Íslandsbanka, og oddamanni, sem hæstirjettur tilnefnir.

Takmarkanir á atkvæðum eftir hlutafjármagni skulu engar vera, að því er hlutaeign ríkissjóðs snertir.

6. gr.

Á meðan Íslandsbanki hefir á hendi seðlaútgáfu, eða ríkissjóður ber ábyrgð á skuldbindingum fyrir hann, skal ríkisstjórnin skipa tvo af þrefur bankastjórum bankans.

7. gr.

Íslandsbanka er heimilt að innkalla hina eldri og yngri seðla sína, með þeim fresti og á þann hátt, er stjórnarráðið samþykkir.

Helmingur andvirðis þeirra hinna yngri seðla, sem eigi koma fram að lokum til innlausnar, rennur í ríkissjóð.

Nú ber svo við, að seðlar bankans týnast á þann hátt, að sannað er, hversu miklu nemur, og ríkissjóður á að bera skaðann, og er það þá samningamál milli bankans og stjórnarráðsins, hversu fer um andvirði þeirra seðla.

8. gr.

Leyfisbrjef bankans frá 5. nóv. 1902 heldur gildi sínu, að því leyti sem lög þessi breyta því eigi.

6
31. maí

9. gr.

Með lögum þessum er úr gildi numin 2. gr. laga nr. 16, 18. maí 1920, svo og önnur lagaákvæði, er fara í bága við þau.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, en falla úr gildi 30. sept. 1921, nema því að eins, að hluthafafundir Íslandsbanka verði þá búnir að gera þær ráðstafanir, sem lög þessi áskilja.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Sorgenfríhöll, 31. maí 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

7
6. júní

Tilskipun

um

að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Svíaríkis.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: að með því að þeim, sem á Íslandi reka verksmiðjuiðnað eða handiðnað, jarðrækt, málmnám, verslun eða aðra atvinnu, er veittur sami kostur á að öðlast vernd á vörumerkjum í Svíaríki eins og eigin þegnum, þá viljum Vjer samkvæmt heimild þeirri, sem gefin er í 15. gr. laga um vörumerki 13. nóv. 1903, skipa svo fyrir sem hjer segir:

Þeir, sem í Svíaríki reka verksmiðjuiðnað eða handiðnað, jarðrækt, málmnám, verslun eða aðra atvinnu, skulu verða þeirrar verndar á vörumerkjum, sem lög 13. nóv. 1903 heimila, aðnjótandi, með þeim skilyrðum, er hjer greinir:

7
6. júní

1. Tilkynningu skal fylgja sönnun fyrir því, að beiðandi hafi fullnægt skilyrðum þeim, sem sett eru í Svíaríki fyrir því, að vörumerkið njóti þar verndar.
2. Beiðandi skal undirgangast, að bæjarþing Reykjavíkur sje varnarþing hans í öllum málum viðvíkjandi vörumerkjum og tilnefna umboðsmann búsettan á Íslandi, er taki á móti málsókn fyrir hans hönd.
3. Vörumerkið skal ekki njóta víðtækari verndar eða verndar fyrir lengri tíma en í Svíaríki.
4. Vörumerkið skal skrásetja í þeirri mynd, sem löggilt er í Svíaríki, nema gagnstætt sje velsæmi og alsherjarreglu.
5. Nú er vörumerki tilkynt til skrásetningar á Íslandi í síðasta lagi 4 mánuðum eftir að það hefir verið tilkynt í Svíaríki, og skal þá gagnvart öðrum tilkynningum telja, að þessi tilkynning hafi fram farið um leið og tilkynningin fer fram í Svíaríki.
6. Nú er synjað um skrásetning samkvæmt 5. gr. nr. 5 framannefndra laga 13. nóv. 1903, og beiðandi höfðar mál gegn þeim, sem áður hefir tilkynt merkið og fengið það skrásett, og sannar, að hann hafi fyrstur notað merki þetta, en að hinn hafi síðar tekið það upp, og má þá með dómi úrskurða honum rjett til að fá merkið skrásett með einkarjetti, til að nota það á þær vörutegundir, sem hann notaði merkið á þegar vernd komst á í báðum löndunum, en höfða skal þá mál útaf þessu innan 6 mánaða frá því verndin komst á. Þetta skerðir þó að engu leyti rjett þann, sem heimilaður er í 11. gr. 3. málsgrein nefndra laga.

Tilskipun þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 6. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

8
27. júní

um

afnám laga nr. 12, frá 18. sept 1891, um að íslensk lög verði eftirleiðis aðeins gefin á íslensku.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Lög nr. 12, frá 18. sept. 1891, um að íslensk lög verði eftirleiðis að eins gefin á íslensku, eru úr gildi numin.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

9
27. júní

Lög

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs nýtt skipaveðlán h.f. Eimskipafjelags Íslands.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Landsstjórninni veitist heimild til þess að ábyrgjast greiðslu á ¼ hluta veðláns, að upphæð alt að 250000 hollensk gyllini eða jafngildi í mynt annara landa, sem hf. Eimskipafjelag Íslands tekur í erlendum banka, til þess að kosta smíði á millilandaskipi, sem fjelagið er nú að láta smíða í Danmörku. Lánið endurborgist á 10 árum með jöfnum árlegum afborgunum og sje trygt að minsta kosti með fyrsta veðrjetti í hinu nýja skipi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

10
27. júní

um

sendiherra í Kaupmannahöfn.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í Kaupmannahöfn skal vera sendiherra, er konungur skipar, og sendisveitarritari, er ráðherra skipar. Aðra starfsmenn, sem nauðsynlegir eru að dómi ráðherra, ræður sendiherra.

2. gr.

Laun sendiherra, húsaleigu, risnufje og skrifstofuhald greiðist úr ríkissjóði, eftir ákvæðum fjárlaga.

3. gr.

Stjórnin gefur út erindisbrjef handa sendiherranum og ákveður starfssvið hans.

4. gr.

Heimilt er sendiherra að krefjast borgunar fyrir störf sín, eftir gjaldskrá, er ráðherra setur. Borgun þessi rennur í ríkissjóð.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Jón Magnússon.

11
27. júní

Lög

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka í sínar hendur alla sölu á hrossum til útlanda, svo og útflutning þeirra.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka í sínar hendur alla sölu á hrossum til útlanda, svo og flutning þeirra, ef sýslunefndir í meiri hluta hrossahjeraðanna æskja þess. Ríkisstjórnin getur sett, með reglugerð eða reglugerðum, nánari ákvæði hjer að lútandi.

2. gr.

Refsingar fyrir brot gegn ráðstöfunum þeim, sem ríkisstjórnin gerir með heimild í lögum þessum, ákveður ríkisstjórnin, á þann hátt sem henni þykir við eiga, um leið og hver ráðstöfun er gerð.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

um

samþykt á landsreikningnum 1918 og 1919.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

	Áætlun	Reikningur
I. Tekjur.	kr.	kr.
1. Ábúðar- og lausafjárskattur	150000	284844,76
2. Húsaskattur	29000	48565,25
3. Tekjuskattur	120000	859135 90
4. Aukatekjur	140000	203671 61
5. Erfðafjárskattur	16000	84244 73
6. Vitagjald	85000	93268,78
7. Leyfisbrjefagjöld	14000	23881,14
8. Gjald af Kínalífselixír	40000	30870,11
9. Útflutningsgjald	300000	475367,37
10. Áfengistollur	100000	330131,33
11. Tóbakstollur	550000	1015271,56
12. Kaffi- og sykurtollur	950000	1141976,09
13. Vörutollur	575000	2234774,71
14. Annað aðflutningsgjald	100000	210087,86
15. Pósttekjur	360000	367864,99
16. Símatekjur	660000	1533723,68
17. tekjur af Íslandsbanka	22000	206456,83
18. Tekjur af Landsbankanum	55000	159189,47
19. Óvissar tekjur	40000	160879,39
20. Stimpilgjald		1399909,22
21. Verðhækkunartollur		563,75
22. Tekjur af jarðeignum ríkissjóðs	56000	101232,31
Flyt	4362000	10965910,84

12
27. júní

	kr.	kr.
Flutt	4362000	10965910,84
23. Tekjur af kirkjum	200	46,24
24. Tekjur af silfurbergsnámum	4000	6820,00
25. Tekjur af Ræktunarsjóði	20000	35062,75
26. Viðlagasjóðstekjur	248750	366526,01
27. Árgjald af brauðum	3600	2862,22
28. Endurgreidd skyndilán embættismanna ..	1200	1369 82
29. Endurgreiddar aðrar fyrirframgreiðslur ..	4000	17870,84
30. Greiðsla úr ríkissjóði Danmerkur	120000	55000,00
31. Vextir af landsverslun og eimskipum		1420560,65
32. Lán, tekin		11085000,00
33. Ágóði af gengismun o. fl.		156581,07
34. Greiddar eftirstöðvar sýslumanna		7630,20
35. Afborgun frá landsverslun		2792849,53
36. Tekjuhalli 1919		267424,75
Samtals	4763750,00	27181514,92

	Áætlun	Reikningur
	kr.	kr.
II. Gjöld.		
1. Vextir og afboganir af lánum ríkissjóðs ..	687687,65	12446178,68
2. Útgjöld við æðstu stjórn landsins	188300	293894,03
3. Kostnaður við Alþingi og yfirskoðun landsreikninganna	126000	417906,86
4. Dómgæsla, lögreglustjórn o. fl.:		
A. Dómgæsla og lögreglustjórn	183990	238744,20
B. Ýmisleg útgjöld	141100	420102,71
5. Útgjöld við læknaskipunina	604932,88	1051083,05
6. Til samgöngumála:		
A. Útgjöld við póststjórnina	321600	425012,87
B. Til vegamála	451400	505498,03
C. Samgöngur á sjó	325700	362968,55
D. Ritsími og talsími	506600	1120818,29
E. Vitamál	120550	218961,87
7. Kirkju- og kenslumál:		
A. Andlega stjettin	89012,82	90056,14
B. Kenslumál	693040	755590,72
Flyt	4439913,35	18346816,00

12
27. júní

	kr.	kr.
Flutt	4439913,35	18346816,00
8. Vísindi og bókmentir	302540	314883,34
9. Til verklegra fyrirtækja	572700	600268,32
10. Skyndilán og lögboðnar fyrirframgreiðslur	6200	21081,65
11. Eftirlaun og styrktarfje	196272	235507,27
12. Óviss útgjöld	40000	471573,11
13. Greiðslur samkvæmt lögum, fjáraukalögum og þingsályktunum		6896584,46
14. Tekjuafgangur 1918		294800,77
Samtals	5557625,35	27181514,92

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Magnús Guðmundsson.

13
27. júní

Fjáraukalög

fyrir árin 1918 og 1919.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sem viðbót við gjöld þau, sem talin eru í fjárlögunum 1918 og 1919, veitast 2280585 kr. 63 a. til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2. — 9. gr. hjer á eftir.

13
27. júní

2. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 9. gr. veitast 104584 kr. 03 a.

A. Æðsta stjórn landsins.

Við tölulið	2.	Utanferðir ráðherra	1919 kr.	10915,75	
— —	4.	Aðstoð og skrifstofukostnaður	1918 —	29329,20	
— —	—	—	1919 —	27077,74	
— —	5.	Ríkisfjehirðisstörf	1918 —	1667,64	
— —	—	—	1919 —	1679,30	
— —	7.	Umbætur og viðhald	1918 —	6939,80	
— —	—	—	1919 —	12076,66	
					kr. 89686,09

B. Hagstofa Íslands.

Við tölulið	3.	Pappír og prentun	1918 kr.	2559,35	
— —	—	—	1919 —	6230,52	
— —	4.	Prentun eyðublaða	1918 —	180,61	
— —	5.	Húsaleiga o. fl.	— —	1710,26	
— —	—	—	1919 —	2598,44	
— —	6.	Aðstoð og skrifstofukostnaður	1918 —	109,05	
— —	—	—	1919 —	1509,71	
					kr. 14897,94
				Samtals A—B.	kr. 104584,03

3. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 11. gr. veitast 158754 kr. 58 a.

A. Dómgæsla og lögreglustjórn.

Við tölulið	4.	Hegningarhúsið	1918 kr.	3355,09	
— —	—	—	1919 —	10040,88	
— —	5.	Sakamálakostnaður o. fl.	1918 —	5482,35	
— —	—	—	1919 —	6555,88	
					kr. 25434,20

B. Ýmisleg útgjöld.

Við tölulið	1. a.	Útgáfa Stjórnartíðinda	1918 kr.	450,00	
— —	—	—	1919 —	450,00	
— —	1. b.	Pappír og prentun	1918 —	7810,32	
				Flyt kr.	21424,96

			Flutt kr.	21424,96		
Við tölulið	2. a. Burðareyrir embættismanna	1918	—	7906,03		
— —	— —	1919	—	12706,32		
— —	2. b. Embættissímskeyti ..	1918	—	47729,72		
— —	— — ..	1919	—	30047,54		
— —	3. Brunaábyrgðargjald o. fl. ..	1918	—	2639,47		
— —	— — ..	1919	—	5224,62		
— —	4. Eftirlitsferðir	1918	—	3921,44		
— —	— —	1919	—	1236,73		
— —	8. Yfirskattanefndir o. fl.	—	—	483,55		
					kr.	133320,38
				Samtals A—B	kr.	158754,58

4. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 12. gr. veitast 437976 kr. 47 a.

Við tölulið	11. Röntgenstarfræksla ..	1918	kr.	6135,00		
— —	— — ..	1919	—	1000,00		
— —	14. Holdsveikraspítalinn ..	1918	—	64921,03		
— —	— — ..	1919	—	67124,05		
— —	16. Geðveikrahælið á Kleppi ..	1918	—	29858,88		
— —	— — ..	1919	—	58337,02		
— —	17. Heilsuhælið á Vífilsstöðum	1918	—	112289,31		
— —	— —	1919	—	97216,56		
— —	18. g. Heilbrigðiseftirlit	—	—	1094,62		
					kr.	437976,47

5. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 13. gr. veitast 905906 kr. 72. a.

A. Póstmál.

Við tölulið	2. Póstflutningur	1918	kr.	6810,49		
— —	— —	1919	—	20785,12		
— —	3. a.—b. Skrifstofukostnaður ..	1918	—	4435,50		
— —	— — ..	1919	—	762,45		
— —	3. e. Önnur gjöld	1918	—	13844,15		
— —	— —	1919	—	30186,92		
					kr.	76824,63

13			B. Vegabætur.				
27. júní	Við tölulið	I. 1. b.	Ferðakostnaður o. fl.	1918	kr.	269,08	
—	—	I. 2.	Verkfróðra aðstoð ..	—	—	1793,02	
—	—	—	— ..	1919	—	6216,80	
—	—	I. 3.	Skrifstofukostnaður	1918	—	1418,72	
—	—	—	—	1919	—	2052,88	
—	—	I. 4.	Eftirlit með vegum	1918	—	95,08	
—	—	II. 1.	Húnvetningabraut ..	—	—	30365,38	
—	—	—	— ..	1919	—	36834,19	
—	—	II. 3.	Grímsnessbraut ..	1918	—	9449,95	
—	—	II. 6.	Viðh. flutningabrauta	1918	—	92400.80	
—	—	—	—	1919	—	15709,94	
—	—	III. 10.	Vegagerð frá Ljá ..	—	—	5196,76	
—	—	III. 11.	Aðrar vegabætur og viðhald	1918	—	20438,06	
—	—	—	—	1919	—	8835,73	
—	—	V.	Áhöld	—	—	9901,30	
—	—	VII.	Brú á Austur-Hjeraðsvötn	1918	—	43362,37	
—	—	—	—	1919	—	184,61	
							kr. 201364,67
			C. Samgöngur á sjó.				
Við tölulið		II. 1.	Faxaflóaferðir	1918	kr.	3000,00	
—	—	—	—	1919	—	20571,43	
—	—	II. 5.	Langanesbátur	1918	—	12000,00	
—	—	—	—	1919	—	12000,00	
							kr. 47571,43
			D. Símasamband.				
Við tölulið		II.	Til viðauka símakerfa	1918	kr.	14805,01	
—	—	—	—	1919	—	15887,16	
—	—	IV. 1. a.	Laun landssímastjóra..	—	—	3000,00	
—	—	IV. 2.	Laun símaverkfræðings	—	—	1100,00	
—	—	IV. 3.	Aðstoð og annar kostnaður	1918	—	3816,87	
—	—	—	—	1919	—	4136,76	
—	—	IV. 4.	RitsímastöðReykjavíkur	1918	—	31407,45	
—	—	—	—	1919	—	38985,21	
						Flyt kr.	113138,96

				Flutt	kr.	113138,46	
Við tölulið		IV. 5.	Þráðlaus stöð í Reykjavík	1918	—	784,56	
—	—	—	—	1919	—	3614,64	
—	—	IV. 6.	Áhalda- og efnisvörður	—	—	609,50	
—	—	IV. 7.	Ritsímastöð á Akureyri	1918	—	3771,06	
—	—	—	—	1919	—	9176,76	
—	—	IV. 8.	Ritsímastöð á Seyðisfirði	1918	—	4084,92	
—	—	—	—	1919	—	9909,36	
—	—	IV. 9.	Ritsímastöð á Ísafirði..	1918	—	3632,20	
—	—	—	—	1919	—	6153,06	
—	—	IV. 10.	Símastöð á Borðeyri ..	1918	—	1587,48	
—	—	—	—	1919	—	4062,41	
—	—	IV. 11.	Símastöð í Hafnarfirði	1918	—	742,81	
—	—	—	—	1919	—	1844,15	
—	—	IV. 12.	Símastöð í Vestm.eyjum	1918	—	709,05	
—	—	—	—	1919	—	1162,57	
—	—	IV. 13.	Aðrar stöðvar	1918	—	14035,73	
—	—	—	—	1919	—	23752,94	
—	—	V.	Eyðublöð, prentun o. fl	1918	—	26432,07	
—	—	—	—	1919	—	38248,65	
—	—	VI.	Viðbót og viðhald stöðva	1918	—	6906,47	
—	—	—	—	1919	—	23735,22	
—	—	VII.	Ferðalög vegna starfrækslu	1918	—	4438,25	
—	—	—	—	1919	—	3573,88	
—	—	VIII.	Viðhald landssímanna..	1918	—	68088,75	
—	—	—	—	1919	—	63547,43	
—	—	IX.	Alþjóðaskrifstofan í Bern	—	—	97,44	
—	—	X.	Loftskeytastöð í Flatey	—	—	19970,37	
							kr. 457810,19

E. Vitamál.

Við tölulið.	I. a.	Laun vitamálastjóra ..	1919	kr.	3000,00	
— —	I. b.	Verkfræðings aðstoð ..	—	—	1366,66	
— —	I. c.	Skrifstofuhald	1918	—	1843,68	
— —	—	—	1919	—	2223,16	
— —	I. d.	Ferðakostnaður	1918	—	637,63	
— —	III.	Rekstrarkostnaður vita	—	—	26845,18	
— —	—	—	1919	—	30194,03	
— —	IV. a.	Akranesviti	1918	—	14030,86	
			Flyt	kr.	80141,20	

13					Flutt kr.	80141,20	
27. júní	Við tölulið	IV.	d.	Gerðatangaviti	— —	7501,07	
—	—	V.		Sjómerki	— —	1581,58	
—	—	—	—	. . . . .	1919 —	1490,71	
—	—	VI.		Ýmislegt	1918 —	22899,26	
—	—	—	—	. . . . .	1919 —	8721,98	
							kr.122335,80
						Samtals A—E kr.	905906,72

6. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 14. gr. veitast 121870 kr. 94 a.

A. Kirkjumál.

Við tölulið	b. 2.	Bráðabirgðauppbót brauða 1919				kr.	250,00

B. I. Háskólinn.

Við tölulið	c. 3.	Kennari í efnafræði	1919	kr.	240,00		
— —	e. 3.	Utanfararstyrkur læknaefna	1918	—	450,00		
— —	—	—	1919	—	750,00		
— —	i.	Líffærameinfræða rannsókn	—	—	630,55		
— —	j.	Eldiviður, ljós og ræsting . .	1918	—	6323,82		
— —	-	—	1919	—	10079,79		
— —	k. 3.	Ýmisleg útgjöld	1918	—	2323,87		
— —	—	—	. . . . .	1919	—	1802,12	
						kr.	25600,15

B. II. Mentaskólinn.

Við tölulið	c. 2.	Eldiviður, ljós o. fl.	1918	kr.	7126,27		
— —	—	—	. . . . .	1919	—	5044,53	
— —	c. 3.	Skólahús utan og innan. . . .	1918	—	361,28		
— —	—	—	. . . .	1919	—	581,17	
— —	c. 5.	Tímakensla og prófdómendur	—	—	1118,75		
— —	c. 9.	Ýmisleg útgjöld	1918	—	70,41		
— —	—	—	. . . . .	1919	—	262,77	
						kr.	14565,18

B. III. Gagnfræðaskólinn á Akureyri.

Við tölulið	b. 3.	Bækur og kensluáhöld	1919	kr.	878,83		
— —	b. 5.	Eldiviður og ljós.	1918	—	5076,86		
						Flyt kr.	5955,69

			Flutt kr.	5955,69		
Við tölulið		b. 5. Eldiviður og ljós	1919 —	5893,83		
—	—	b. 9. Ýmisleg útgjöld	— —	805,00		
					kr.	12654,52

B. IV. Kennaraskólinn.

Við tölulið		b. 3. Eldiviður og ljós	1918 kr.	849,07		
—	—	— —	1919 —	768,29		
—	—	b. 6. Viðhaldskostnaður	— —	144,02		
—	—	b. 7. Ýmisleg útgjöld	— —	760,53		
					kr.	2521,91

B. V. Stýrimannaskólinn.

Við tölulið		b. 1. Tímakensla	1918 kr.	915,90		
—	—	— —	1919 —	5591,00		
—	—	b. 2. Áhaldakaup	1918 —	656,46		
—	—	b. 3. Eldiviður og ljós	— —	111,43		
—	—	— —	1919 —	6213,88		
—	—	b. 4. Ýmisleg útgjöld	1918 —	313,48		
—	—	— —	1919 —	986,08		
					kr.	14788,23

B. VI. Vjelstjóraskólinn.

Við tölulið		b. Tímakensla	1918 kr.	1200,00		
—	—	— —	1919 —	1800,00		
—	—	c. Húsnæði m. m.	1918 —	139,46		
—	—	— —	1919 —	1300,00		
—	—	d. Ýmisleg útgjöld	1918 —	250,00		
					kr.	4689,46

B. VII. 1. Bændaskólinn á Hólum.

Við tölulið		b. Aðstoðarkensla	1919 kr.	150.00		
—	—	c. Smíði og dráttlist	1918 —	300,00		
—	—	d. 2. Kensluáhöld	1919 —	80,64		
—	—	d. 3. Eldiviður og ljós	1918 —	1625,00		
—	—	— —	1919 —	5921,81		
—	—	d. 4. Kaup á stórgripavog	1919 —	405,00		
—	—	d. 4. Ýmisleg útgjöld	1919 —	2123,15		
					kr.	10605,60

13 27. júní

B. VII. 2. Bændaskólinn á Hvanneyri.

Við tölulið	d. 3.	Eldiviður og ljós	. . . .	1918 kr.	1186,27		
— —	—	—	. . . .	1919 —	3614,52		
— —	d. 4.	Ýmisleg útgjöld	. . . .	— —	108,68		
						kr.	4909,47

B. XI. Yfirsetukvennaskólinn.

Við tölulið	2. b.	Annar kostnaður	. . . .	1918 kr.	479,56		
— —	—	—	. . . .	1919 —	118,40		
— —	3.	Styrkur til námskvenna	. .	1918 —	6070,00		
— —	—	—	. .	1919 —	9340,00		
— —	4.	Húsaleiga o. fl.	. . . .	1918 —	254,00		
— —	—	—	. . . .	1919 —	20,00		
						kr.	16281,96

B. XIII. Almenn barnafræðsla.

Við tölulið	1.	Til barnaskóla	. . . . .	1919 kr.	656,12		
— —	5.	Prófdómarar	. . . . .	1918 —	1150,26		
— —	—	—	. . . . .	1919 —	2443,08		
						kr.	4249,46

B. XVI. Daufdumbrakensla.

Kenslukostnaður			. . . .	1918 kr.	5070,00		
—			. . . .	1919 —	5685,00		
						kr.	10755,00
						Samtals A—B kr.	121870,94

7. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 15. gr. veitast 32565 kr. 38 a.

Við tölulið	2.	Þjóðskjalasafnið:					
— —	2. c.	Til að binda inn skjöl m. m.		1919 kr.		kr.	202,50
— —	5.	Landsbókasafnshúsið:					
— —	5. a.	Eldiviður, ljós o. fl.	. . . .	1918 —	3263,33		
— —	—	—	. . . .	1919 —	19700,00		
— —	5. c.	Viðhald og áhöld	. . . .	1918 —	3722,79		
— —	—	—	. . . .	1919 —	2256,76		
						kr.	28942,88

			Flutt kr.	28942,88		
Við tölulið 15.		Dómasafn	1918 kr.	1460,00		
—	— 21. f.	Listasafnshúsið	1919 —	1500,00		
—	— 28.	Mýrarannsókn m. m.	1918 —	460,00		
					kr.	3420,00
					Samtals kr.	32565,38

8. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 16. gr. veitast 49167 kr. 26 a.

Við tölulið 4.		Rannsókn vatnsvirkja	1919 kr.	370,40		
—	— 5.	Miklavatnsmýraráveita	— —	147,52		
—	— 6.	Kaup á skurðgröfu	— —	32558,27		
—	— 8. b.	Laun skógarvarða m. m.	1918 —	5000,00		
—	— 22. b.	Ferðak. síldarmatsmanna	1919 —	1023,00		
—	— 23. b.	Ferðak. ullarmatsmanna	1918 —	184,15		
—	— —	—	1919 —	2444,65		
—	— 29.	Eftirlit með áfengiskaupum	1918 —	352,12		
—	— —	—	1919 —	1187,99		
—	— 38.	Brimbrjótur í Bolungarvík	— —	5899,16		
					kr.	49167,26

9. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 19. gr. veitast 469760 kr. 25. a.

Óviss útgjöld	1918 kr.	245846,56		
—	1919 —	185726,55		
Greiðslur samkv. landsreikningi upp á væntanlega aukafjárveitingu	— —	38187,14		
			kr.	469760,25

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Magnús Guðmundsson.

14
27. júní

Lög

um

friðun rjúpna og breyting á lögum um friðun fugla og eggja, nr. 59, frá 1913.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Rjúpur skulu alfriðaðar til 1. okt. 1924. Frá því ári sje friðunarár rjúpna 7. hvert ár, talið frá 1. okt. til 30. sept. árið eftir.

2. gr.

Fyrir hverja rjúpu skal sá, er brotlegur verður, gjalda 10 kr. sekt, er tvöfaldast við ítrekun brotsins. Með mál, er rísa út af brotum gegn lögum þessum, skal farið sem með almenn lögreglumál.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Jón Magnússon.

Lög

15
27. júní

um

veiting ríkisborgararjettar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Ríkisborgararjettur veitist prestinum Jóhanni Martin Meulenberg í Landakoti í Reykjavík, sem fæddur er í Þýzkalandi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Jón Magnússon.

Lög

16
27. júní

um

breyting á lögum 8. okt. 1883 um bæjarstjórn á Akureyri.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

16
27. júní

1. gr.

Af öllum útmældum eða afmörkuðum lóðum og lendum í lögsagnarumdæmi Akureyrarkaupstaðar, sem ekki eru eign hins opinbera, skal greiða árlegt gjald í bæjarsjóð, sem nefnist lóðargjald. Bæjarstjórnin ákveður upphæð lóðargjaldsins fyrir eitt eða fleiri ár í senn. Þó má eigi ákveða gjaldið lægra en 1% og eigi hærra en 2% af virðingarverði bygðra og óbygðra lóða, og eigi lægra en ½% og eigi hærra en 1% af virðingarverði túna, erfðafestulanda og matjurtagarða. Gjaldið má þó aldrei vera minna en 2 krónur.

Lóðargjaldið greiðist af verði því, sem lóðir eða lendur eru metnar af lögskipaðri fasteignamatsnefnd, sbr. lög nr. 22, 3. nóv. 1915, án tillits til mannvirkja þeirra, sem á þeim hafa verið gerð.

Ef lóðir eru mældar út af nýju, milli þess er reglulegt fasteignamat fer fram, skal verð þeirra ákveðið til bráðabirgða af hinni lögskipuðu fasteignamatsnefnd og yfirmatsnefnd kaupstaðarins, samkvæmt gildandi lögum um fasteignamat. Þar sem lóðir, lendur og mannvirki eru metin saman, ákveður byggingarnefnd og jarðeignanefnd, eftir því sem við á, hve mikið af verðinu er innifalið í mannvirkjum, eða hve mikils virði lóð eða lenda er talin út af fyrir sig, en gerðir nefndanna skulu samþyktar af bæjarstjórn.

2. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin ákvæði um lóðargjald af bygðri og óbygðri lóð í 18. gr. laga 8. okt. 1883 um bæjarstjórn á Aureyri.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

17
27. júní

um

stækkun verslunarlóðarinnar í Bolungarvík í Hólshreppi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Takmörk verslunarlóðarinnar í Bolungarvík eru: Að sunnanverðu Hólsá, og nær verslunarsvæðið þaðan yfir Árbæ, Ytri-Búðir og Malir. Að norðanverðu bein lína frá hinum forna Traðarbæ í stekkjartóftina á svo nefndum Bólum, og bein sjónhending þaðan til sjávar, í stefnu á Bjarnarnúp.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

18
27. júní

um

löggilding verslunarstaðar á Suðureyri við Tálknafjörð.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

18
27. júní

1. gr.

Á Suðureyri, vestanmegin Tálknafjarðar, skal vera löggiltur verslunarstaður.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar stjórnarráðið hefir ákveðið takmörk verslunarlóðarinnar, samkvæmt lögum nr. 61, 10. nóv. 1905, og birt þau í B-deild Stjórnartíðindanna.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

19
27. júní

Lög

um

sölu á kirkjujörðinni Upsum í Svarfdælahreppi í Eyjafjarðarsýslu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Ríkisstjórninni veitist heimild til að selja Svarfdælahreppi kirkjujörðina Upsir í Svarfaðardal, með þeim gögnum og gæðum, er þeirri jörð fylgja.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Jón Magnússon.

Lög

um

eignarnám á vatnsrjettindum í Andakílsá o. fl.

20
27. júní

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sýslunefndunum í Mýrasýslu og Borgarfjarðarsýslu er heimilað að taka eignarnámi vatnsrjettindi í Andakílsá og Skorradalsvatni og landspildur við Andakílsá og Skorradalsvatn, svo sem þarf til virkjunar á Andakílsfossum.

Heimild þessi kemur til framkvæmdar þegar sýslunefndirnar hafa ákveðið að koma upp vatnsorkuveri við fossana og raforkuveitu þaðan út um sýslurnar og fengið samþykki ráðherra til fyrirtækisins.

2. gr.

Heimild sú, er ræðir um í 1. gr., er takmörkuð á þann hátt, að enginn sje með virkjuninni sviftur vatni, sem hann þarf að nota til heimilis- og búsþarfa eða til áveitu í ræktunarskyni, nje neinum bakaðir óhæfilegir örðugleikar um slíka notkun, nje vatni, er nota þarf með þeim hætti, spilt fyrir neinum, svo að til verulegra óþæginda horfi.

3. gr.

Þegar ráðherra hefir veitt samþykki samkv. 1. gr., eru landeigendur og leiguliðar á því svæði, sem mannvirkin eiga að ná yfir, skyldir að þola þau á löndum sínum og lóðum, svo og að láta af hendi land og mannvirki og að þola hverskonar afnot af landi, takmarkanir á umráðarjetti og óþægindi, sem nauðsynleg eru vegna framkvæmdar verksins, viðhaldi þess og starfrækslu, gegn fullu endurgjaldi, sem skal ákveða með mati, ef samkomulag næst ekki.

20
27. júní

4. gr.

Um framkvæmd eignarnámsins skal farið eftir ákvæðum laga nr. 61 14. nóv. 1917.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

21
27. júní

Lög

um

biskupskosningu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar biskupsembætti þjóðkirkjunnar losnar, skal það veitt samkvæmt lögum þessum.

2. gr.

Allir þjónandi prestar og prófastar þjóðkirkjunnar, sem og guðfræðiskennarar háskólans, tilnefna 3 menn sem biskupsefni, er rjett hafa til embætta í þjóðkirkjunni, í þeirri röð, er þeim þykir best við eiga.

3. gr.

Rjett kjörinn biskup er sá, sem fær $^3/_5$ atkvæða.

Nú fær enginn þann atkvæðafjölda, og skal embættið þá veitt þeim þeirra þriggja, er flest fengu atkvæðin, sem kirkjustjórnin telur best til þess fallinn.

4. gr.

Nánari reglur um kosninguna setur kirkjustjórnin.

21
27. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Jón Magnússon.

Lög

22
27. júní

um

breyting á lögum nr. 54, 30. júlí 1909, um stofnun vátryggingarfjelags fyrir fiskiskip.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. grein laganna orðist svo:

Vátryggingarfjelag það, sem stofnað var með lögum 30. júlí 1909 og nefnist Samábyrgð Íslands á fiskiskipum, og sem í lögum þessum er nefnt „Samábyrgðin", tekst á hendur:

a. Endurtrygging fyrir íslensk ábyrgðarfjelög skipa og báta, á helmingi eða alt að helmingi þess hluta af tryggingarhæfu verði skipa þeirra og báta, er fjelögin sjálf taka að sjer ábyrgð á.
b. Beina vátrygging á skipum og bátum.
c. Trygging á afla, veiðarfærum og útbúnaði, ef um algerðan skiptapa er að ræða.

Fjelagið tekur aðallega ábyrgð á þeim skipum og bátum, sem ætluð eru til fiskveiða eða flutninga við Ísland.

22
27. júní

2. gr.

3. grein laganna orðist svo:

Ríkissjóður ábyrgist með alt að 800.000 kr., að fjelagið fullnægi skuldbindingum sínum. Ef það getur eigi af eigin ramleik borgað skaðabætur, sem því er skylt að greiða, leggur ríkissjóður til það, er á vantar, þó aldrei meira en áður nefnda upphæð.

Ef fjelagið hefir orðið að leita aðstoðar ríkissjóðs til þess að greiða skaðabætur, skal styrkur sá, er það hefir þegið af ríkissjóði, að viðbættum 4½% í árlega vöxtu, endurgreiddur smátt og smátt, eftir því sem efni þess leyfa.

3. gr.

5. gr. laganna:

Í stað orðanna „5000 kr.“ komi: 10000 kr.

4. gr.

6. grein laganna falli burt.

5. gr.

7. grein laganna:

1. málsgrein og stafliður a. orðist þannig:

Um greiðslu og frádrátt skaðabóta skal nánara ákveðið í reglugerð Samábyrgðarinnar; meðan ábyrgð ríkissjóðs stendur, skulu þar jafnan fast ákveðin þau atriði, er nú skal greina:

a. Tjón, er orsakast af því, að verðmæti hefir verið lagt í sölurnar af vátryggjanda hálfu, til þess að komast hjá meira tjóni eða til að bjarga öðrum eigum, vátrygðum í Samábyrgðinni, greiðist að fullu.

6. gr.

9. grein laganna orðist svo:

Sjórjettarpróf skal halda um hverskonar tjón, sem bóta er krafist fyrir eftir lögum þessum, nema stjórn Samábyrgðarinnar telji það óþarft, enda sje henni gert viðvart um það með nægilegum fyrirvara.

7. gr.

Inn í 12. grein laganna bætist orðið „gerðardómi“, á undan orðunum „ef þess er heldur óskað“.

8. gr.

Í fyrstu málsgr. 13. greinar laganna falla burt orðin „til 5 ára í senn“. Sömuleiðis falla burt í niðurlagi greinarinnar þessi orð: „Til kostnaðar við stofnun fjelagsins og stjórn leggur landssjóður því til 5000 kr. á ári í fyrstu 5 árin“.

9. gr.

14. grein laganna falli burt.

10. gr. 22
27. júní

16. grein laganna:

Í stað orðanna „1000 kr.“ komi: 2000 kr.; og í stað orðanna „yfirdómi landsins“ komi: hæstarjetti ríkisins.

11. gr.

Þá er lög þessi hafa öðlast staðfestingu konungs, skal fella þau inn í texta laga nr. 54, 30. júlí 1909, og getur konungur þá gefið þau lög út, þannig breytt, sem lög um vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

23
27. júní

um

vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að vjer samkvæmt 11. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 54, 30. júlí 1909, um stofnun vátryggingarsjóðs fyrir fiskiskip, höfum látið færa breytingar þær og viðauka, sem um ræðir í fyrnefndum lögum, inn í meginmál tjeðra laga nr. 54, 30. júlí 1909, og gefum þau hjer með út sem lög um vátryggingarfjelag fyrir fiskiskip.

1. gr.

Skip er í lögum þessum haft um öll skip og báta, stór og smá.

23
27. júní

2. gr.

Vátryggingarfjelag það, sem stofnað var með lögum 30. júlí 1909, og nefnist Samábyrgð Íslands á fiskiskipum, og sem í lögum þessum er nefnt „Samábyrgðin", tekst á hendur:

a. Endurtrygging fyrir íslensk ábyrgðarfjelög skipa og báta, á helmingi eða alt að helmingi þess hluta af tryggingarhæfu verði skipa þeirra og báta, er fjelögin sjálf taka að sjer ábyrgð á.
b. Beina vátrygging á skipum og bátum.
c. Trygging á afla, veiðarfærum og útbúnaði, ef um algerðan skiptapa er að ræða.

Fjelagið tekur aðallega ábyrgð á þeim skipum og bátum, sem ætluð eru til fiskveiða eða flutninga við Ísland.

3. gr.

Ríkissjóður ábyrgist með alt að 800000 kr., að fjelagið fullnægi skuldbindingum sínum. Ef það getur eigi af eigin ramleik borgað skaðabætur, sem því er skylt að greiða, leggur ríkissjóður til það, er á vantar, þó aldrei meir en áður nefnda upphæð.

Ef fjelagið hefir orðið að leita aðstoðar ríkissjóðs til þess að greiða skaðabætur, skal styrkur sá, er það hefir þegið af ríkissjóði, að viðbættum 4½% í árlega vöxtu, endurgreiddur smátt og smátt eftir því sem efni þess leyfa.

4. gr.

Reglugjörð Samábyrgðarinnar, ákvæði um flokkun, iðgjaldsgreiðslu og tryggingarskilyrði liggja undir samþykki stjórnarráðs Íslands, og hefir það yfirleitt eftirlit með störfum hennar, meðan ábyrgð landssjóðs stendur. Það er skilyrði fyrir því, að Samábyrgðin megi takast á hendur endurtrygging samkvæmt 2. gr. a. fyrir innlent vátryggingarfjelag, að stjórnarráðið hafi samþykt reglugjörð þess fjelags, en samþykki veitir stjórnarráðið því aðeins:

a ð starf fjelagsins verði talið hvíla á tryggum grundvelli,

a ð fjelagsmenn beri ábyrgð á skyldum fjelagsins, hver gagnvart öðrum, nema nægt hlutafje eða ábyrgðarfje sje til tryggingar því, að fullnægt verði skuldbindingum þess.

5. gr.

Samábyrgðin má eigi án endurtryggingar takast á hendur hærri ábyrgð en 15,000 kr. fyrir einstakt far og 10.000 kr., þá er um trygging eftir 2. gr. c. er að ræða, á einstöku fari.

6. gr.

Um greiðslu og frádrátt skaðabóta skal nánara ákveðið í reglugerð Samábyrgðarinnar; meðan ábyrgð ríkissjóðs stendur, skulu þar jafnan fastákveðin þau atriði, er nú skal greina:

a. Tjón, er orsakast af því, að verðmæti hefir verið lagt í sölurnar af vátryggj- **23**
anda hálfu, til þess að komast hjá meira tjóni eða til að bjarga öðrum eig- 27. júní
um, vátrygðum í Samábyrgðinni, greiðist að fullu.

b. Ef það sannast, að skipstjóri hafi af ásettu ráði eða fyrir vítavert hirðuleysi valdið tjóninu, má draga alt að því 20% af skaðabótafjenu. Hafi vátryggjandi í sviksamlegum tilgangi tvítrygt hið sama, eða hafi hann gerst valdur að tjóni af ásettu ráði eða fyrir vítavert hirðuleysi, er Samábyrgðin laus allra mála um skaðabótaskyldu. Þó skal Samábyrgðin ávalt skyld að greiða svo mikið af skaðabótunum, sem þarf til að borga lán af almanna fje, þar með talin lán úr íslenskum bönkum og sparisjóðum, er veitt hafa verið gegn veði í skipinu eða bátnum, þó er eigi skylt að greiða meira en nemi $^3/_5$ tryggingarupphæðarinnar, og á Samábyrgðin þá endurgjaldskröfu á hendur þeim, er sekur er.

7. gr.

Fjelagið bætir tjón og skaða, er verður af völdum sjávar, storms eða annars óveðurs, af strandi, af því, er skip ber á sker eða grunn, af skipbroti, kollsigling, ásigling, árekstri, eldi og öðrum slysum.

8. gr.

Sjórjettarpróf skal halda um hverskonar tjón, sem bóta er krafist fyrir eftir lögum þessum, nema stjórn Samábyrgðarinnar telji það óþarft, enda sje henni gert viðvart um það með nægilegum fyrirvara.

9. gr.

Þegar vátrygðar eignir eru veðsettar, nær veðrjetturinn einnig til tryggingarfjárins.

10. gr.

Vátryggingariðgjaldið hvílir á hinu vátrygða skipi og gengur fyrir veðskuldum í 2 ár.

Iðgjöld og virðingargjöld má taka lögtaki.

Þegar tilkynt hefir verið Samábyrgðinni, að vátrygt skip eða bátur sje í veði fyrir láni af almanna fje, þar í talin lán íslenskra banka og sparisjóða, má eigi fella skipið úr trygging fyrir þá sök, að iðgjöld sjeu eigi greidd, nema veðhafa hafi áður verið veittur hæfilegur frestur til að greiða iðgjöldin. Ef þetta ákvæði verður tekið upp í reglugerðir vátryggingarfjelaga, er Samábyrgðin hefir á hendi endurtrygging fyrir, getur stjórnarráðið með auglýsing veitt þeim hlunnindi þau, er getur um í 1. og 2. málslið greinar þessarar.

11. gr.

Öll skip og bátar, er vátrygð eru í Samábyrgðinni, eru skyld til að hjálpa hvert öðru úr háska; sömu hjálp skal og veita skipum annara fjelaga,

23 hafi þau og Samábyrgðin samið um að veita hvort öðru slíka hjálp. Borgunar
27. júní fyrir hjálpina verður eigi krafist eftir venjulegum björgunarreglum, heldur skal hún ákveðin af stjórn Samábyrgðarinnar, eða gerðardómi, ef þess er heldur óskað, af þeim, sem hlut eiga að máli, og skal þá miða þóknunina við tilkostnað þann og fjártjón, sem hjálpin hefir bakað þeim, er veitti.

Þegar skip eru í háska stödd, skulu þau gera bending með fána, sem stjórn Samábyrgðarinnar segir nánar fyrir um. Þau mega ekki þiggja hjálp hjá öðrum, ef auðið er að fá hjálp hjá skipum úr sama fjelagi sem þau eru í.

Stjórn Samábyrgðarinnar.

12. gr.

Samábyrgðin skal eiga heimili og varnarþing í Reykjavík og stjórnar henni nefnd þriggja manna. Einn þeirra er framkvæmdarstjóri og skipar stjórnarráðið hann, en tveir eru gæslustjórar. Annan þeirra kýs stjórnarráðið fyrst í stað, en hinn kjósa hin innlendu vátryggingarfjelög, er Samábyrgðin er í samvinnu við; í reglugerðinni, þeirri sem nefnd er í 14. gr., má gera önnur ákvæði um kosning gæslustjóranna.

Kosning gæslustjóra gildir um 3 ár í senn. Skulu þeir vera búsettir í Reykjavík eða þar í nánd og fá lítilsháttar þóknun fyrir starfa sinn, er stjórnarráðið ákveður. Þóknun þeirra og laun framkvæmdarstjóra greiðist af Samábyrgðinni.

Stjórn fjelagsins skal áður mánuður er liðinn eftir hvern ársfjórðung senda stjórnarráðinu yfirlit yfir starf fjelagsins, og innan þriggja mánaða eftir lok hvers starfsárs skal hún senda stjórnarráðinu ársreikninginn með áritun endurskoðunarmanna.

Stjórnarráðið getur hvenær sem því líst látið rannsaka allan hag fjelagsins og ef nauðsyn krefur, skipað yfir það eftirlitsstjórn.

Nánari ákvæði um stjórn fjelagsins skulu sett í reglugerð þess.

13. gr.

Ef fjelagið legst niður, fellur tekjuafgangur þess til fiskiveiðasjóðs Íslands.

14. gr.

Ágreiningur milli fjelagsins og þeirra vátryggingarfjelaga, er í samvinnu eru við það, eða vátryggja í því, skal leggja í gerð, ef eigi nemur meira en 2000 kr.; í gerðardóminn kveður hver málsaðili einn mann, en stjórnarráðið skipar einn dómanda úr hæstarjetti ríkisins, oddvita.

Gerðardómur skal háður í Reykjavík og segir oddviti fyrir um rjettarfar hans. 23 27. júní

Nánari ákvæði um gerðardóminn skulu sett í reglugerð fjelagsins.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Pjetur Jónsson.

Lög

24 27. júní

um

breyting á lögum nr. 36, 26. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhending Eiðaeignar til landssjóðs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað 3. gr. 2. málsl. laga nr. 36, 26. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhending Eiðaeignar til landssjóðs, komi:

Enn fremur skal haldið á hverju vori búnaðarnámsskeið við skólann, 6—7 vikur.

2. gr.

Í stað 4. gr. laganna komi:

Við skólann skal skipaður skólastjóri og tveir kennarar. Taka þeir laun eftir 26. gr. laga nr. 71, 28. nóvember 1919, um laun embættismanna.

24
27. júní

Auk þessa skal sjeð fyrir nauðsynlegri tímakenslu og búnaðarkenslu við vornámsskeiðin, annað hvort með aðstoð forstöðumanns gróðrarstöðvar þeirrar, sem á Eiðum er, eða á annan veg.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

25
27. júní

Lög

um

einkaleyfi handa Háskóla Íslands til útgáfu almanaks.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Háskóli Íslands skal hafa einkarjett til þess að gefa út og selja eða afhenda með öðrum hætti almanök og dagatöl á Íslandi.

2. gr.

Háskólaráðið sjer um útreikning almanaksins, útgáfu þess og sölu. Það heldur reikning yfir tekjur og gjöld af útgáfunni og birtir hann árlega í Árbók Háskólans, endurskoðaðan af hálfu Háskólans, með sama hætti sem ársreikningur Háskólans.

3. gr.

Háskólaráðinu er skylt að gefa almanak út árlega, í nægilega mörgum eintökum og svo snemma, að almenningur eigi þess kost að afla sjer þess

fyrir ár það, sem í hönd fer, hjá útsölumönnum í hverri sýslu eða kaupstað fyrir hver áramót. 25 27. júní

4. gr.

Ráðherra ákveður verð almanaka Háskólans, eftir tillögum Háskóla-

5. gr.

Það er brot á einkarjetti Háskólans samkvæmt 1. gr., ef maður:

1. Flytur inn í landið til sölu eða afhendingar með öðrum hætti önnur almanök eða dagatöl en þau, er í 1. gr. segir.
2. Selur hjer í landi eða afhendir með öðru móti önnur almanök eða dagatöl en þau, sem einkarjettur Háskólans nær til.
3. Gefur út hjer á landi á prenti eða með öðrum hætti almanök eða dagatöl eða kafla úr þeim.
4. Prentar upp eða fjölritar almanök Háskólans eða dagatöl, eða kafla úr þeim, til þess að selja eða láta af hendi með öðrum hætti.

6. gr.

Ráðherra getur, eftir tillögum Háskólaráðs, leyft að gefa út dagatöl og þess konar bækur eða töflur, svo og að flytja inn í landið útlend almanök eða dagatöl, enda greiði útgefandi eða innflytjandi gjald, sem ráðherra ákveður eftir tillögum Háskólaráðs, til Háskólans af hverju eintaki, sem hann gefur út eða flytur inn, og sje nægt eftirlit með því, að eintakafjöldi sje rjett tilgreindur og að leyfi verði ekki notað á annan hátt en til er ætlast.

Heimilt er og að taka kafla úr erlendum almanökum eða almanaki Háskólans í vísindarit eða kenslubækur og þess konar rit til skýringar, einnig að flytja inn í landið og selja samskonar útlend rit með köflum úr almanökum, enda megi þeir teljast, að dómi ráðherra, að eins óverulgur hluti ritsins eða bókarinnar.

7. gr.

Fyrir brot samkvæmt 5. gr. skal refsa með sektum frá 100—2000 kr. ef það er framið af ásetningi eða gáleysi, enda liggi ekki þyngri refsing við að öðrum lögum.

Sektir má taka fjárnámi.

Leggja skal þegar hald á rit þau, sem ólöglega hafa verið flutt til landsins, gefin hjer út eða seld eða af hendi látin samkvæmt 5. gr., og skal síðan gera þau upptæk með dómi.

Skaðabætur skal hver sá greiða, sem sekur verður eftir 5. gr. Miða skal bætur, ef því verður við komið, við samanlagt söluverð ólöglegra seldra

25 27. júní

eða afhentra eintaka, að frádregnum hæfilegum sölulaunum. Ella skal ákveða bætur eftir atvikum.

8. gr.

Nú ná íslenskir dómstólar ekki til þess manns, sem brotlegur hefir orðið samkvæmt 5. gr., vegna vistar hans erlendis, og skal þá sá svara til sakar, til refsingar eða skaðabóta, sem óheimilt samkvæmt 5. gr. geymir hjer, selur eða afhendir eða prentar eða fjölritar rit, eða kafla úr þeim. Ráðherra kveður á um það, hvern skuli sækja, ef um fleiri er að velja, eða hvort fleiri menn en einn skuli sækja fyrir sama brot.

9. gr.

Mál útaf brotum samkvæmt 5. gr., sbr. 7. og 8. gr., skal eigi höfða, nema Háskólaráðið krefjist þess. Fara skulu málin að hætti almennra lögreglumála.

Refsikrafa samkvæmt lögum þessum fyrnist á árs fresti frá því er rektor Háskólans varð kunnugt um, hver brots er valdur, og aldrei skal dæma til refsingar fyrir brot á lögum þessum, ef 2 ár líða svo frá því er brotið er gegn þeim, að mál hefir ekki verið höfðað.

10. gr.

Hreinan arð af útgáfu almanaka ár hvert, skaðabætur og sektir fyrir brot á einkarjettinum, andvirði upptækra rita og gjöld samkvæmt 6. gr. skal leggja í sjerstakan sjóð, sem Almanakssjóður heiti, og stjórnar Háskólaráðið honum. Skal verja vöxtum sjóðsins, þegar innstæðan þykir hafa vaxið nægilega til eflingar stærðfræðisvísindum á Íslandi.

11. gr.

Háskólaráðið semur og ráðherra staðfestir reglur, þar sem nánar verður kveðið á um tilhögun almanaksins, hvað í það skuli taka og hvernig útgáfu þess og útsölu skuli haga. Með sama hætti skal setja reglur um meðferð Almanakssjóðsins og um annað, sem lýtur að framkvæmd laga þessara og eigi er látið um mælt í þeim.

12. gr.

Einkarjettur sá, sem um ræðir í 1. gr., byrjar á útgáfu almanaks fyrir árið 1923.

13. gr. 25

Með lögum þessum er úr gildi feldur VII. kafli tilsk. 3. febr. 1836, 27. júní
svo og önnur fyrirmæli í lögum, sem koma kynnu í bága við lög þessi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.).

Jón Magnússon.

Lög 26
27. júní

um

sölu á landspildu, tilheyrandi Þingeyraklausturprestakalli, til Blönduóshrepps.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Ríkisstjórninni veitist heimild til að selja Blönduóshreppi landspildu þá, tilheyrandi Þingeyraklausturprestakalli, sem er milli lands jarðarinnar Hjaltabakka og lands Blönduóskauptúns. Við land Blönduóskauptúns ræður merkjum svo nefnd Neðribrekka, sem er sunnan við Blönduóskauptún, eins og hún stefnir vestur til sjávar og upp á akbrautina, og þá akbrautin út að Blöndubrú.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

27
27. júní

Lög

um

aukatekjur ríkissjóðs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. kafli.

Um dómsmálagjöld.

1. gr.

Fyrir stefnu skal gjalda 2 krónur, þegar málsaðili, í stað þess að gefa út fyrirkallsseðil, beiðist þess, að stefna verði gefin út með nafni dómarans og innsigli.

Sama gjald skal greiða fyrir fyrirkall það, er greinir um í 9. og 14. gr. tilskipunar 15. ágúst 1832.

2. gr.

Fyrir að taka fyrir mál, þar með talin ritun í dómsmálabókina, skal gjalda 4 krónur. Sama gjald skal greiða fyrir gerðir þær, er um getur í 7., 9. og 14. gr. tilskipunar 15. ágúst 1832. Fyrir frest í dómsmáli skal gjalda 2 krónur.

3. gr.

Fyrir að leggja dóm á mál skal gjalda 8 krónur, um leið og málið er tekið til dóms. Fyrir skriflega frávísun, sem greinir um í 6. gr. tilskipunar 15. ágúst 1832, skal greiða sama gjald. Fyrir að kveða upp úrskurð meðan á rekstri máls stendur skal gjalda 4 krónur fyrir hvern úrskurð.

4. gr.

Nú eru teknar út fleiri en ein stefna í sama máli, og skal þá greiða gjöld þau, er getur um í 1. og 2. gr., fyrir hverja þeirra um sig. Gjald það, sem ræðir um í 3. gr., á sækjandi málsins að greiða, en komi gagnsókn fyrir, skal gagnsækjandi einnig greiða gjald þetta.

5. gr.

Fyrir vitnaleiðslu skal gjalda 2 krónur fyrir hvert vitni. Sama gjald skal greiða fyrir gagnspurningar. Fyrir eiðfestingu vitnis skal gjalda 2 krónur.

6. gr.

Fyrir að kveðja menn í rjetti til skoðunargerðar eða annara slíkra gerða skal gjalda 1 kr. fyrir hvern hinna dómkvöddu, auk gjalds þess, er getið er um í 2. gr. Sama gjald skal greiða fyrir eiðfestingu matsmanna, svo og fyrir sjerhverja aðra eiðfestingu, nema um vitni sje að ræða.

Þetta ákvæði á einnig við, þegar kveðja skal menn til að virða fasteign til veðsetningar fyrir láni af fje ómyndugra, og þegar eiðfesta skal menn þessa.

7. gr.

Þegar mál það, er ræðir um, varðar eigi meira en 100 krónum, skal að eins greiða helming gjalda þeirra, er um getur í 1.—6. gr.

8. gr.

Fyrir að staðfesta og innsigla rjettargerðir eða önnur eftirrit, sem út eru gefin í gerðarformi, skal gjalda 1 krónu fyrir hvert.

9. gr.

Í hjúamálum skal eigi gjalda nema 4 krónur alls, en í lögreglumálum um meðgjöf með óskilgetnum börnum skal engin gjöld greiða í hjeraði.

Í öðrum einkalögreglumálum skal greiða hin venjulegu gjöld, sem talin eru hjer að framan.

10. gr.

Fyrir bókun á yfirlýsingu um eitt eður annað, sem ekki snertir neitt mál, sem áður hefir verið tekið fyrir og er til meðferðar fyrir rjettinum, skal sá, er þess beiðist, greiða 1 kr., auk gjalds þess, er getur um í 2. gr. fyrstu málsgrein.

11. gr.

Um rjettargjöld í hæstarjetti fer eftir lögum nr. 22, 6. okt. 1919.

12. gr.

Í opinberum málum og gjafsóknarmálum skal engin rjettargjöld greiða, en í gjafsóknarmálum skulu rjettargjöld þau, er gjafsóknarhafi hefði átt að greiða, goldin af hinum málsaðilja, þegar hann er skyldaður með dómi til að greiða málskostnaðinn.

Í málum þeim, sem ræðir um í 16. gr. laga nr. 28, 3. nóv. 1915, um kosningar til Alþingis, skal engin rjettargjöld greiða í hjeraði.

27
27. júní

13. gr.

Þingvitnaleiðslur, er fram fara til þess að færa sönnur á slys eða til þess að heimila verðlaun fyrir björgun frá druknun, skal álíta sem opinber mál, en venjulega skulu þær fara fram á hinum reglulegu þingtímum, til þess að kostnaður rísi eigi af fyrir hið opnbera.

2. kafli.

Um gjöld fyrir fógetagerðir.

14. gr.

Fyrir kyrsetningargerð eða lögbann, svo og fyrir fjárnáms-, lögtaks- eða löggeymslugerð, sem fram fer á fjármunum — en til fjármuna telst eigi að eins lausafje og fasteignir, heldur og skuldakröfur á hendur öðrum mönnum og önnur þau fjárrjettindi, sem greinir um í 3. kapítula laga 4. nóv. 1887, um aðför — skal gjalda í hlutfalli við fjárupphæð þá, sem gerðarinnar er beiðst fyrir, eins og hjer segir:

Þegar	fjárhæðin	er		50	kr.	eða	minni	2 kr.
—	—	—	frá	50	—	til	100 kr.	4 —
—	—	—	—	100	—	—	200 —	6 —
—	—	—	—	200	—	—	400 —	8 —
—	—	—	—	400	—	—	600 —	10 —
—	—	—	—	600	—	—	800 —	12 —
—	—	—	—	800	—	—	1000 —	14 —

og síðan tvær krónur í viðbót fyrir hvert heilt þúsund af þeirri fjárhæð, sem fram yfir er.

15. gr.

Fyrir að kyrsetja mann skal gjalda 20 krónur; sjeu fjármunir jafnframt kyrsettir, skal gjalda fyrir það eftir 14. gr.

16. gr.

Nú er aðfarar beiðst hjá einum og sama manni eftir fleiri dómum en einum, sáttum eða þinglesnum veðskuldarbrjefum (og þau skilyrði eru fyrir hendi, sem sett eru í 15. gr. og 16. gr. laga nr. 29, 16. desember 1885), og skal gjaldið þá greitt fyrir hverja þeirra um sig.

Þegar fjárnáms er beiðst eftir sama dóminum, sáttinni eða veðskuldabrjefinu hjá fleirum en einum, skal gerð halda hjá hverjum þeirra og greiða gjald fyrir hverja gerðina. Þetta gildir þó eigi, ef hlutaðeigendur eiga muni í sameign, er fjárnám er gert í. Eigi skal heimta hærra gjald, þótt munir þeir, sem fjárnámi eru teknir, sjeu eigi allir á sama stað.

17. gr.

Fyrir lausnargerð skal gjalda eftir 14. gr., þegar fjeð með henni er laust látið, en eftir 15. gr., sje kyrsetning manns með henni niðurfeld.

27. júní

18. gr.

Fyrir rannsókn, sem haldin er eftir beiðni sjerstakra manna, skal gjalda 4 krónur.

19. gr.

Fyrir útburð manns af jörð eða úr húsi og fyrir innsetning á jörð eða í hús til umráða skal gjalda 10 krónur. Sama gjald skal greiða fyrir aðrar fógetagerðir, er fara fram á eitthvað það, er eigi verður metið til peningaverðs.

20. gr.

Fyrir skoðun á líkamsáverka, eftir beiðni einstakra manna, skal gjalda 4 krónur. Fyrir skoðun á fundnum líkum skal ekkert gjald greiða.

21. gr.

Þegar hreppstjóri heldur fógetagerðir, skal fara eftir lögum nr. 64, 14. nóv. 1917, 2. gr., og lögum nr. 29, 16. desember 1885, 14. gr.

22. gr.

Ef hægt er að ákveða gjaldið fyrirfram, skal greiða fógeta það áður en hann byrjar gerðina, þá er hann krefst þess, og er gjaldið eigi afturkræft, þótt gerðarbeiðnin sje köllud aftur, eða fógeti neiti að fremja gerðina, nema svo sje, að hærra gjald hafi greitt verið fyrirfram fyrir gerðina en greiða hefði átt, er hún var leidd til lykta.

23. gr.

Í gjafsóknarmálum og fyrirskipuðum málum, svo og þegar sá beiðist fjárnáms, er dæmdar hafa verið bætur í opinberu máli, og þegar tekinn er fjárnámi eða lögtaki framfærslueyrir, er manni ber að greiða með barni sínu skilgetnu eða óskilgetnu, með stjúpbarni, foreldri sínu eða konu, er hann hefir slitið samvistum við eða skilið við að borði og sæng eða að fullu og öllu, eða tekið er lögtaki eða fjárnámi kaup hjúa eða matarverð, er þau eiga hjá húsbændum sínum, skal því að eins greiða rjettargjald, að það náist hjá þeim, er fyrir fjárnámi eða lögtaki verður, enda sje kröfu gerðarbeiðanda áður fullnægt.

Fyrir að fullnægja dómum í sakamálum, eftir ráðstöfun hins opinbera, skal engin gjöld greiða.

27
27. júní

3. kafli.

Um gjöld fyrir þinglýsingar o. fl.

24. gr.

Fyrir að þinglesa afsalsbrjef, veðskuldabrjef, fjárnámsgerð, skiftabrjef eða önnur skjöl, sem þinglesin eru, svo sem eignarheimild fyrir fasteign eða til þess að leggja haft á fasteignir, og fyrir að rita á skjöl þessi og rita þau inn í bækurnar, svo og fyrir að þinglesa, rita á og bóka skjöl, sem leggja haft á lausafje, skal gjalda í hlutfalli við fjárhæð þá, er skjalið hljóðar um, eins og hjer segir:

Þegar fjárhæðin er		100 kr.	eða	minni	.. .. ..	kr.	1,00
—	—	— frá 100	—	til 500	.. .. ..	—	2,00
—	—	— — 500	—	— 1000	.. .. ..	—	3,00

og sje fjárhæðin meiri, skal gjalda 1 kr. í viðbót fyrir hvert heilt þúsund, sem fram yfir er.

Þegar fjárhæð sú er óákveðin, sem skjalið greinir um, og eigi er hægt að ákveða verðmætið, skal gjalda 12 kr.; þegar veð er sett fyrir skuldum, er síðar verða stofnaðar, skal ákveða gjaldið eftir hæstu fjárhæðinni, sem veðið á að gilda fyrir, og skal taka það fram í skjalinu.

Nú er fjárhæðin ákveðin í öðrum aurum en peningum, og skal þá meta þá til peningaverðs eftir almennum reglum.

Nú er árlegt afgjald áskilið um óákveðinn tíma, og skal þá gjalda sem fyrir 25 sinnum stærri fjárhæð, en sje afgjaldið áskilið æfilangt, skal gjaldið að eins talið af fimmfaldri fjárhæðinni; sje ártal tiltekið, skal afgjaldið talið saman fyrir öll árin, en þó skal aldrei af meiru gjalda en af afgjaldinu 25-földu.

Nú er eign seld af hendi, án þess að fyrir hana sje greitt andvirði, eða henni makaskift gegn annari eign, og verður þá að tiltaka verð hennar í skjalinu eða rita það á það, svo ákveða megi eftir því þinglýsingargjaldið.

25. gr.

Fyrir að þinglesa og bóka skjöl, sem hljóða um efni, sem eigi verður metið til ákveðins verðs, eða skjöl, sem ekki eru um afsal eða haft á fasteignum eða lausafje, skal gjalda 3 kr. Sjeu þess konar skjöl þinglesin við hæstarjett, skal gjalda 6 kr.

26. gr.

Þegar þinglesa skal heimildarskjal eða brjef um haft á eignum, skal hlut aðeigandi embættismaður líta eftir því, hvort útgefandi þess hefir sjálfur eignarheimild fyrir eign þeirri eða munum, sem hann ráðstafar, eða hvort nokkuð hafi þinglesið verið áður, er ónýtt geti eða rýrt gildi skjalsins, og rita að eins á skjalið, að það hafi verið þinglesið, ef engin brestur eða tálman finst; ella skal rita

athugasemd á skjalið um heimildarbrest hans eða um hið áður lesna heftingar- 27
brjef, og skal greiða fyrir það helming gjalds þess, er ræðir um í 24. gr., en þó 27. júní
aldrei minna en 2 kr. og aldrei meira en 6 kr.; þegar fengnar eru betri skýrslur eða frekari heimild, og áritunin því næst verður afmáð, skal greiða fyrir það sama gjald og fyrir að gera hana.

27. gr.

Fyrir að aflýsa skjali og afmá það úr veðbrjefabókinni, svo og fyrir að aflýsa afborgun á veðskuld og gera áritun um það á veðskuldabrjefið, skal greiða helming gjalds þess, er greinir um í 24 gr., þó eigi minna en 2 kr. og eigi meira en 12 kr.; á afborgun skal miða gjaldið við stærð hennar.

28. gr.

Nú krefst einhver vottorðs úr afsals- og veðbrjefabókunum um eignarheimild á fasteign og um höft þau, er á henni liggja, og skal hann gjalda fyrir það 3 kr.

Vottorð þau, er stjórn Landsbankans krefst úr greindum bókum um fasteignir þær, sem menn ætla að veðsetja gegn láni úr bankanum, skulu gefin ókeypis, ef þau eru ætluð bankanum einum til afnota.

29. gr.

Nú er sama skjalið þinglesið í fleiri þinghám en einni í sama lögsagnarumdæmi, og skal þá greiða gjöld þau, sem að framan getur um, fyrir hina fyrstu þinglýsingu, en fyrir hinar síðari hálft gjald fyrir hverja. — Fyrir skjöl, er þinglesin eru í fleiri en einu lögsagnarumdæmi, skal greiða ofanrituð gjöld í hverju lögsagnarumdæmi fyrir sig.

30. gr.

Fyrir þinglýsingar og aflýsingar á veði því, sem sett er landssjóði fyrir innheimtu á tekjum hans, skal ekkert gjald greiða. Svo er og um þinglestur og aflýsingar á uppskriftargerðum þeim á eigum þurfalinga og stjórnarráðsúrskurðum um sviftingu á fjárforræði þeirra, sem greinir um í 56. og 57. gr. fátækralaganna 10. nóv. 1905. Eigi greiðist heldur gjald fyrir þinglestur úrskurða um sviftingu sjálfræðis eða fjárræðis, nje fyrir aflýsingu slíkra úrskurða.

27
27. júní

4. kafli.

Um skiftagjöld.

31. gr.

Í öllum þeim búum, sem skiftaráðandi eða skiftaforstjóri án dómsvalds fer með og lýkur skiftum í, skal greiða í skiftagjöld 2% af öllum eigum búsins, án tillits til skulda, er á því liggja.

Þó skal ekkert gjald greiða í þeim búum, þar sem eigurnar nema ekki 100 kr., að frádregnum útfararkostnaði í dánarbúum.

32. gr.

Fyrir að gefa út innköllun til skuldheimtumanna skal greiða:

Þegar eigur búsins eru eigi meira en 1000 kr. .. .. 4 kr.
Sjeu þær meira en 1000 kr. .. .. 8 —

33. gr.

Nú tekur skiftaráðandi bú til skiftameðferðar, en framselur það síðar erfingjum eða öðrum, er hlut eiga að máli, og skal þá greiða fjórðung gjalds þess, er ræðir um í 31. gr., ef framsalið fer fram á fyrsta skiftafundi, helming, ef það fer fram seinna, en þó ekki síðar en á fyrsta skiftafundi eftir að innköllunarfresturinn er útrunninn, en þrjá fjórðunga gjaldsins, ef framsalið fer síðar fram en nú var sagt, en þó áður en búið er tekið til fullnaðarskifta.

34. gr.

Þá er skiftaráðendur eða skiftaforstjórar lúka skiftum í búum, kemur gjaldið í gjalddaga við skiftalok, og bera þeir, hver um sig, ábyrgð á greiðslu gjaldsins og á því, að það sje rjett talið.

Þegar bú er framselt til erfingjaskifta, kemur gjaldið í gjalddaga 6 mánuðum eftir framsalið, og bera erfingjar, einn sem allir og allir sem einn, ábyrgð á því. En ef erfingjar skýra frá því, þegar frestur þessi er á enda, að þeir hafi enn eigi getað ákveðið gjaldið, getur skiftaráðandi veitt þeim frekari frest á greiðslu þess. Þegar gjaldið er komið í gjalddaga, eiga erfingjar, sjeu þeir eigi samkvæmt 77. gr. skiftalaganna skyldir til að láta skiftaráðanda í tje skýrslu þá, er þar er getið, að senda honum skrá, samda að drengskap viðlögðum, yfir eigur búsins og skuldir, og má dagsektum beita, komi þeir eigi með hana. Hið sama er, þegar bú hefir verið tekið til opinberrar skiftameðferðar, en er framselt því hjóna, er eftir lifir, til þess að sitja í óskiftu búi. Nú hefir einhver, þegar svo er ástatt, sem að framan er sagt, samið ranga skýrslu, á móti betri vitund, landssjóði í óhag, og skal þá greiða tvöfalt gjald af því, sem dregið hefir verið undan, og hlutaðeigandi sætir auk þess þeirri hegningu, sem við er lögð í almennum hegningarlögum.

5. kafli.

Um gjöld fyrir uppboðsgerðir.

35. gr.

Almenn uppboðslaun, er ávalt skal greiða, nema þar sem eftirfarandi greinar veita heimild til annars, eru 5 af hundraði.

36. gr.

Þegar seld eru við opinbert uppboð hús, jarðir og aðrar fasteignir, svo og þilskip — sjeu þau eigi ósjófær — hlutabrjef, skuldabrjef og aðrar skuldakröfur, leigumálarjettur og önnur þess konar rjettindi, skal gjalda í uppboðslaun:

af fyrstu 10000 kr. 2½%
— fjárhæð yfir 10000 kr. til 20000 kr. . . . . 2 —
— — — 20000 — — 100000 — . . . . . 1½—
— — sem er meiri en 100000 — . . . . . 1 —

Þegar leigumálarjettur er seldur við uppboð, skal að eins reikna uppboðslaun af hinu árlega afgjaldi.

37. gr.

Nú eru verslunarvörur seldar við uppboð, og svo mikið í einu, að hvert hamarshögg nemur minst 30 kr., og skulu þá uppboðslaun af fjárhæð þeirri, sem uppboðið nemur meira en 1000 kr., en af fyrstu 1000 kr. skal ætíð greiða fult gjald eftir 35. gr., ákveðin eins og hjer segir:

af fjárhæð frá 1000 kr. til fullra 2000 kr. 4%
— — meiri en 2000 kr. til fullra 5000 kr. . . . . 3—
— — meiri en 5000 kr. til fullra 10000 kr. . . . . 2—
— — sem nemur meira en 10000 kr. . . . . 1—

38. gr.

Þegar þess er krafist, skal uppboðshaldari sjá um, að uppboðið verði birt á undan með auglýsingu í blöðunum eða á annan hátt, eftir því sem við verður komið á hverjum stað, og skal það gera, ef unt er, 8 dögum áður uppboðið er haldið.

Það er venjulega undir hlutaðeigendum sjálfum komið, hvort uppboðið er birt nema í kaupstað þeim eða hreppi, er halda á það í, eða hvort þar að auki skuli birta það í einum eða fleiri næstu hreppum; svo er það og á valdi þeirra, hvernig uppboðsauglýsingunum er útbýtt, — sjá þó 18. gr. laga 14. janúar 1876 um skipströnd. En sje eigi hægt að fá vitneskju um ósk hlutaðeigandi í þessum atriðum, eða sjeu þeir á skiftum skoðunum um þau, skal kjósa þá aðferð, sem

27. júní

mest geti orðið þeim til nota, er með eiga, og hafa tillit til þess, hve uppboðsmunirnir eru mikilvægir, svo og til annara ástæðna.

Fyrir að semja uppboðsauglýsingu og gefa út af henni svo mörg eintök, sem þörf er á, skal gjalda 4 kr.

39. gr.

Þegar uppboð er haldið á fasteign eða á öðru því, er getur um í 36. gr., en sala fer þó eigi fram við uppboðið, svo og þegar hamarshögg er veitt upp á væntanlegt samþykki, en það bregst, skal gjalda 10 krónur fyrir árangurslaust uppboð.

Þegar einhver lætur bjóða upp fleiri en einn sjestakan hlut í einu, eða eign er boðin upp í pörtum, skal þó eigi gjalda meira en 20 kr. alls fyrir árangurslaust uppboð.

40. gr.

Fyrir uppboð á eftirlátnum munum þurfalinga skal ekkert gjald greiða, og eigi heldur, þegar Landsbankinn lætur þjóna sína selja við uppboð verðbrjef þau og annað, er hann hefir fengið að handveði.

41. gr.

Þegar hreppstjórar halda uppboð, í forföllum sýslumanns og í umboði hans, skal fara eftir ákvæðum í lögum nr. 64, 14. nóv. 1917.

42. gr.

Fyrir að gefa út afsalsbrjef fyrir fasteign, er seld hefir verið við uppboð, skal gjalda 6 kr., ef kaupverðið er eigi meira en 2000 kr., 10 kr., ef það er meira en 2000 kr. og fer þó eigi fram úr 6000 kr., en 15 kr., ef það fer þar fram úr.

43. gr.

Nú hefir uppboðs beiðst verið hjá uppboðshaldara og sjeð hefir verið um birtingu á því, en beiðnin svo kölluð aftur, og skal þá að eins greiða gjald fyrir birtinguna samkvæmt 38. gr.; en sje beiðnin eigi kölluð aftur fyr en búið er að setja uppboðsþingið, skal gjalda 10 kr., eins og fyrir árangurslaust uppboð.

44. gr.

Fyrir undirboðsþing skal greiða 10 kr. Þó skal ekkert gjald greiða fyrir undirboðsþing þau, sem getur um í tilskipun 20. apríl 1872, um bæjarstjórn í kaupstaðnum Reykjavík, 27. gr., í sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905, 33. gr., lögum 8. október 1883, um bæjarstjórn á Akureyri, 26. gr., lögum 14. nóv. 1917, um bæjarstjórn í Ísafjarðarkaupstað, 26. gr., lögum 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Seyðisfirði, 24. gr., lögum nr. 75, 22. nóv. 1907, um bæjarstjórn í Hafn-

arfirði, 28. gr., lögum 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja, 28. gr., og lögum 28. nóv. 1919, um breytingar á lögum nr. 30, 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn á Siglufirði, 27. gr. 27. júní

45. gr.

Þar eð það er uppboðsbeiðandi, sem á að greiða uppboðskostnaðinn, skal þess gæta, ef svo ber undir, að kaupanda verði gert að skyldu að greiða hann, að hann sje þá skoðaður svo sem viðbót við boð þau, sem gerð hafa verið, og ber því að reikna uppboðslaunin af uppboðsöluverðinu, að viðbættum þessum kostnaði.

6. kafli.

Um nótaríalgjöld.

46. gr.

Fyrir afsögn á víxli, er nótaríus gerir fyrir samþykkisbrest eða greiðslufall, skal gjalda eins og hjer segir:

Þegar víxill nemur 500 kr. eða minni fjárhæð .. .. 4 kr.
— — — meira en 500 kr., alt að 1000 kr. .. .. 6 —

og svo einni krónu hærra fyrir hvert þúsund upp í 10000 kr., og er þá gjaldið 15 kr., enda hækkar ekki úr því.

Gjald þetta skal greiða, ef gerðin hefir verið byrjuð, enda þótt gerðarbeiðandi láti eigi leiða hana til lykta. Auk þessa greiðir gerðarbeiðandi lögboðið gjald fyrir eftirrit af afsagnargerðinni.

47. gr.

Fyrir aðrar afsagnargerðir, svarkröfur, stefnubirtingu, er nótaríus framkvæmir, svo og aðrar þess konar gerðir, skal gjalda 6 kr.

Nú skal framkvæma einhverja af gerðum þeim, er getur um í grein þessari eða í 46. gr., á fleiri stöðum en einum, og skal þá greiða fult gjald á hinum fyrsta stað, en að eins 2 kr. fyrir hvern hinna staðanna, sem gerðin fer fram á eftir kröfu gerðarbeiðanda.

48. gr.

Fyrir að bera eftirrit saman við frumritið og staðfesta það, skal gjalda 1 kr. fyrir hverja örk eða minna, sem eftirritið nemur, þegar það er ritað eins og að lögum á að vera.

49. gr.

Þegar gerður er samningur, arfleiðsluskrá, umboðsskjal eða aðrir þess

27. júní

konar gerningar fyrir nótaríus, eða gengið er við áður sömdu skjali í viðurvist hans, og hann gefur út um það nótarial-vottorð í lögmætu formi, skal gjalda fyrir það 4 kr.

50. gr.

Fyrir að taka á móti og gefa út skipstjóramótmæli, er ákveða skal ábyrgðargjald eða skipskaðabætur, skal gjalda 20 kr.

7. kafli.

Um gjöld fyrir ýms önnur embættisverk bæjarfógeta og sýslumanna.

51. gr.

Fyrir að gefa út vegabrjef skal gjalda 2 kr. fyrir hvern þann, er vegabrjefið hljóðar um, en 8 kr., sje ferðinni heitið til útlanda.

52. gr.

Fyrir skipstjóraskírteini skal gjalda 20 kr., fyrir stýrimannsskírteini 10 kr. og sveinsbjef 5 kr.

53. gr.

Fyrir að löggilda og setja innsigli á verslunarbók skal gjalda 10 kr., en fyrir að löggilda viðskiftabók 1 kr., hvort sem hún er stór eða lítil.

54. gr.

Fyrir að rita á skjöl verslunarskipa og vöru- og mannflutningaskipa og fyrir að láta af hendi þau skilríki, er skipin eiga að fá á Íslandi, skal greiða 1 kr. af hverri smálest af rúmi skipsins, þannig að ½ smálest, eða þar yfir, ber að telja heila lest, en sleppa því, sem minna er en ½ smálest; skal greiða gjald þetta á hinni fyrstu höfn á Íslandi, er skipið kemur á, til þess að taka á móti vörum eða fólki, eða til þess að skipa upp vörum eða skjóta fólki á land. Nú kemur skipið á aðrar hafnir í sömu ferðinni, og skal þá eigi gjald greiða á þeim höfnum fyrir að rannsaka og rita á skjöl þess, eða fyrir nýjar farmskrár, þar með talin löggilding vöruskoðunarvotta.

Skip, sem skrásett eru í Danmörku og sem koma hingað eingöngu til fiskveiða, skulu greiða 1 kr. gjald af hverri smálest á fyrstu höfn, er þau taka, þó eigi nema einu sinni á ári.

Önnur útlend skip, sem koma hingað eingöngu vegna fiskveiða, skulu greiða 50 au. af hverri smálest á fyrstu höfn, er þau taka, þó eigi nema einu sinni á ári.

55. gr.

Fyrir að mæla skip, samkvæmt tilskipun 25. júní 1869, skal gjalda:

a) Þegar mælingin fer fram eftir fullkomnari aðferðinni, og hefir þó eigi verið við höndina eldra mælingarbrjef, er út hefir verið gefið samkvæmt tilskipun þessari eða eldri fyrirmælum . . . . . 40 aura

b) ætíð endranær . . . . . 20 —

fyrir hverja smálest skipsins eftir hinu nýja mælingarbrjefi.

Fyrir útdrátt þann úr skrásetningarbókinni, er getur um í 20. gr. laga 28. nóv. 1919, um skrásetning skipa, skal gjalda 4 kr. fyrir hvert það skip, sem leitað er skýringa um.

56. gr.

Fyrir eftirlit lögreglustjóra með útflutningum, samkvæmt lögum nr. 3, 14. jan. 1876, skal gjalda 40 kr. fyrir hvert útflutningaskip, er hann skoðar.

57. gr.

Fyrir að löggilda leiðarbók skal gjalda 8 kr., ef rúm í skipi er meira en 100 smálestir; ella 4 kr.

Helming gjalds þessa skal greiða fyrir vottorð þau, sem rituð eru samkvæmt 43. gr. siglingalaga, 30. nóv. 1914, í leiðarbækur skipa.

58. gr.

Fyrir lögskráningu skipshafnar og afskráningu skal gjalda 25 au. fyrir hvern mann, er lögskráður er eða afskráður.

59. gr.

Fyrir sjóferðapróf það, er ræðir um í 21. gr. laga um skipströnd, 14. jan. 1876, svo og fyrir önnur sjóferðapróf, skal gjalda 25 kr.

60. gr.

Fyrir rannsókn þá og vottorð um styrkleik aðfluttra vínfanga, sem ræðir um í tolllögum, skal gjalda 4 kr.

Sama gjald skal greiða fyrir vottorð það, sem ræðir um í sömu lögum, um að vöruskrá eða tollskrá skips telji meiri áfenga drykki en á land eru fluttir.

61. gr.

Fyrir að kveðja menn utan rjettar til skoðunar, eða annara slíkra gerða, skal gjalda 1 kr. fyrir hvern þann, er kvaddur er.

62. gr.

Fyrir að gefa út leyfisbrjef til lausamensku eftir lögum nr. 60, 22. nóv. 1907, skal gjalda 4 kr.

27. júní

63. gr.

Fyrir að gefa saman hjón í borgaralegt hjónaband skal greiða 10 kr., og auk þess 1 kr. fyrir eftirrit af athöfninni.

64. gr.

Fyrir vottorð um, hvaðan vörur sjeu, fyrir áritun á vöruskoðunarvottorð, og fyrir önnur þess konar vottorð, er einstakir menn æskja í verslunar- og atvinnumálum, svo og fyrir áritun í embættisnafni skal gjalda 2 kr., að svo miklu leyti sem eigi er í þessum lögum ákveðið sjerstakt gjald fyrir embættisverkið, eða það, eftir öðrum lögum, á að vera ókeypis.

8. kafli.

Almenn fyrirmæli.

65. gr.

Á öll þau skjöl, sem eitthvað er goldið fyrir að gefa út eða rita á, eða snerta embættisgerðir, sem hefir verið greitt fyrir eftir reglum þeim, er að framan eru skráðar, skal hlutaðeigandi embættismaður rita hið greidda gjald bæði með tölustöfum og bókstöfum.

Sje brotið gegn þessu, varðar það sektum til ríkissjóðs, alt að 100 kr.

66. gr.

Allir embættismenn, sem heimta inn aukatekjur fyrir ríkissjóð, skulu halda reglulega aukatekjudagbók. Skal dagbók þessi vera löggilt af stjórnarráðinu, og skal sá, er af þess hálfu rannsakar embættisfærslu valdsmanna, sjerstaklega rannsaka hana og rita um það vottorð í bókina og gefa því nákvæmar gætur, hvort hún sje rjett rituð og hvort aukatekjur hafi verið rangt taldar í henni.

67. gr.

Lög 11. júlí 1911, um aukatekjur landssjóðs, og lög nr. 32, 28. nóv. 1919, um breyting á þeim lögum, eru úr gildi numin.

68. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

28
27. júní

um

verslun með tilbúinn áburð og kjarnfóður.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þá er verslað er með tilbúinn áburð og meira selt í senn eða sama manni en 200 kílógr. af hverri tegund, er seljanda skylt, um leið og áburðurinn er afhentur, að afhenda kaupanda tryggingarskjal, undirritað af báðum málsaðiljum, eða umboðsmönnum þeirra, nema þeir hafi gert með sjer skriflegan samning um kaupin.

Í tryggingarskjalinu sjeu þær upplýsingar um vöruna, sem lög þessi ákveða.

Nú hefir seljandi vanrækt að gefa tryggingarskjalið, og eigi heldur skriflegur samningur um kaupin; skal þá líta svo á, að varan sje seld sem óskemd vara, og hvílir á honum sönnunarskylda um að svo sje.

Í tryggingarskjalinu skal tilgreina:

1. Nafn seljanda og kaupanda.
2. Þyngd og verð hverrar tegundar af áburðinum.
3. Nafn áburðarins, sem eigi má gefa ranga hugmynd um hver hann sje. Bendi nafn áburðarins á, af hvaða efnum hann er tilbúinn, skal greina, ef öðrum efnum er blandað saman við. Sje köfnunarefni í lífrænum samböndum, skal tilgreina uppruna þeirra.

   Sje áburðurinn blandinn sandi eða öðrum óverðmætum efnum, skal tilgreina, hve mikið er af þeim.
4. Efnasamsetning áburðarins í hundraðshlutföllum þannig:
   a. Köfnunarefni í saltpjeturssýru.
   b. Köfnunarefni í ammoníaki.
   c. Köfnunarefni í lífrænum samböndum.
   d. Köfnunarefni í cyanamídi.
   e. Fósfórsýra, vatnslaus, leysanleg í vatni.
   f. Fosfórsýra, vatnslaus, óleysanleg bæði í vatni og cítrónsýru.
   g. Kalí, leysanlegt í vatni.

28 27. júní

h. Kalk, (sem kolsúrt kalk).

i. Gibs, (vatnslaust, brennisteinssúrt kalk).

Ábyrgð sú, er seljandi tekur á sig með tryggingarbrjefinu, um lágmarksinnihald áburðarins af þeim efnum, sem nefnd eru undir stafliðunum a.—i., skal tilgreind með einni tölu svigrúmslaust.

Seljandi ábyrgist með undirskrift sinni, að það, sem sagt er í tryggingarskjalinu um áburðinn, sje rjett, og að áburðurinn sje hæfilega þur og mulinn og vel nothæfur.

Í verðlistum, umburðarbrjefum og auglýsingum má eigi nota önnur orðatiltæki um jurtanærandi efni áburðarins en þau, sem nefnd eru undir stafliðunum a.—i.

2. gr.

Þegar verslað er með kjarnfóður, svo sem korntegundir, olíukökur, sykurúrgang (melasse), síld, síldarmjöl, lýsi og aðrar fóðurtegundir, sem ekki eru innlendar jarðarafurðir, og meira er selt en 300 kg. af hverri tegund, er seljandi skyldur til, á sama hátt og fyrir er mælt í 1. gr., að gefa við afhendingu vörunnar tryggingarskírteini. Sömuleiðis gilda ákvæði 1. gr., ef enginn skriflegur samningur eða skírteini er útgefið. Á tryggingarskírteini sje tekið fram:

1. Nafn seljanda og kaupanda.
2. Þyngd og verð hverrar tegundar kjarnfóðursins.
3. Nafn kjarnfóðursins og úr hverju það er tilbúið.
4. Sje kjarnfóðrið búið til úr fleiri efnum, skal tilgreina, hver þau eru og í hvaða hlutföllum.
5. Hvort kjarnfóðrið er blandað annarlegum efnum. Sje það eigi tilgreint, verður að álíta, að svo sje ekki.
6. Sje um olíukökur að ræða, skal tilgreina, hvort þær eru tilbúnar af fræi með hýði eða hýðislausu.
7. Sje um lýsi að ræða, skal ætíð gefa tryggingu fyrir, hve margir hundraðshlutir af feiti eru í því að minsta kosti.
8. Sje um lifur að ræða, skal tilgreina hvers konar lifur; ennfremur hve margir hundraðshlutar af vatni eða sjó sjeu saman við lifrina, enda sje slíkt ætíð síað frá áður en sala fer fram, að því leyti sem það getur aðgreinst án bræðslu.
9. Sje um síld að ræða, skal tilgreina veiðitímann, hve nær söltuð, hvort hún sje metin útflutningsvara, og þá í hvaða flokki. En sje hún það ekki, þá skal tilgreint, hvort hún hafi verið söltuð óskemd og verið viðhaldið með nægum pækli í fullbentum og lagarheldum ílátum þar til hún er afhent, og ennfremur, hve mikill þungi síldar og salts sje í hverju íláti.
10. Sje um síldarkökur eða síldarmjöl að ræða, skal tilgreina, hvort það er unnið úr nýrri síld eða saltaðri.

11. Sje um fiskmjöl að ræða, skal tilgreina, úr hverju það er unnið, hvort heldur úr beinum eða innýflum.
12. Sje trygging gefin fyrir ákveðnum næringarefnum í kjarnfóðrinu, skal tilgreina, með einni tölu eða með ákveðnum svigrúmstölum, hve margir hundraðshlutar eru í því, þannig:
    a. Af köfnunarefniskendum efnum.
    b. Af feiti.
    c. Af sykri.
    d. Af öðrum kolvetnum, sje um þau að ræða í fóðrinu.
    e. Af meltanlegum efnum í hverjum þessara flokka.

Vilji seljandi eigi gefa tryggingu fyrir einhverju í nefndum atriðum, verður hann að taka fram, að honum sje ekki um þau kunnugt.

Með undirskrift sinni ábyrgist seljandi, að það, sem sagt er um fóðrið, sje rjett, og sje enginn varnagli sleginn, verður að álíta, að fóðrið sje eigi blandað neinum efnum, er skaðleg teljast fyrir heilbrigðisástand búpenings, að það sje óskemt og vel nothæft til fóðurs.

3. gr.

Stjórnarráðið sjer um, að út sjeu gefin eyðublöð fyrir tryggingarskjöl þau, sem um ræðir í 1. og 2. gr.

Sje það nauðsynlegt, vegna nýrra áburðar- eða kjarnfóðurefna, eða breyttra aðferða við efnarannsóknir eða af öðrum breyttum ástæðum, getur stjórnarráðið breytt um eða aukið reglur þær, er hjer eru settar um tryggingar.

4. gr.

Stjórnarráðið ákveður í reglugerð, að umbúðir um vörur þær, er ræðir um í lögum þessum, skuli bera með sjer, eða þeim á annan hátt fylgja upplýsingar um:

a. Nafn vörunnar.
b. Nafn verksmiðju eða seljanda.
c. Hvert efnainnihald seljandi ábyrgist í vörunni samkvæmt tryggingarskírteini, hafi það verið gefið.

5. gr.

Í verðlistum, umburðarbrjefum og auglýsingum um vörur þær, er lög þessi ræða um, er bannað að segja nokkuð það, sem orðið getur til þess að gylla notagildi þeirra, fram yfir það, sem rjett er.

6. gr.

Hver kaupandi, er hefir í höndum tryggingarskírteini samkvæmt 1. og 2. gr., hefir rjett til að taka sýnishorn af vörum og láta rannsaka þau á

28 efnarannsóknarstofu ríkisins eða öðrum löggiltum rannsóknarstofum, ef til eru,
27. júní eftir þeim reglum, er hjer segir:

1. Taki kaupandi vöruna sjálfur hjá seljanda, er sýnishornið tekið áður en varan er afhent, í viðurvist seljanda og kaupanda eða umboðsmanna þeirra. Taka skal þrjú sýnishorn af hverri tegund, um þau búa og merkja eins og ákveðið verður í reglugerð, er stjórnarráðið setur, og leggja með hverju þeirra blað, er á sje ritað hve nær og hvar sýnishornið er tekið, með tilvísun til tryggingarskírteinis, samkvæmt 1. og 2. gr. Skal blaðið undirritað af hlutaðeigendum eða umboðsmönnum þeirra.

   Eitt sýnishornið sendist þegar til efnarannsóknarstofunnar, ásamt tryggingarskírteininu, en seljandi og kaupandi halda sínu hvor, eða umboðsmenn þeirra.
2. Nú annast seljandi flutning vörunnar á ákveðinn stað, áleiðis til kaupanda, og skal þá, nema hann sanni, að öðruvísi sje um samið, sýnishornið tekið svo fljótt sem auðið er, eftir að vörurnar eru komnar á ákvörðunarstaðinn, og má eigi dragast lengur en viku, eftir að kaupanda hefir verið tilkynt að varan sje komin. Seljandi annast tilkynninguna.
3. Sje seljandi eða umboðsmaður hans viðstaddur, þegar varan er afhent, er farið eftir því, er segir í tölulið 1. Sje það eigi, skal þannig að farið: Um leið og kaupandi eða umboðsmaður hans tekur á móti vörunni, skal hann kveðja til tvo menn, til þess skipaða af lögreglustjóra, að taka sýnishorn af vörunni, og skulu þeir í öllu fylgja reglum þeim, er um getur í tölulið 1 í þessari grein, og gefa vottorð um, að reglunum hafi verið fylgt. Þess skal og getið, hvort vörurnar hafi verið í umbúðum, hve mörg ílát eða pokar sjeu af hverri tegund og úr hve mörgum af þeim sýnishornin sjeu tekin. Enn fremur skal í vottorðinu tekið fram, hvort álítast megi, að varan hafi skemst í flutningi, og þá hvernig. Stjórnarráðið gefur út eyðublöð fyrir vottorð þessi.
4. Sýnishorn þau, sem nú hefir verið um getið, skal taka af vörunni þannig, að þau sjeu eftir því sem unt er, meðaltal þeirrar vöru, sem um er að ræða. Þó verða eigi sýnishorn af þeim hluta vörunnar, sem skemst hefir í flutningnum eða er rakur eða í skemdum umbúðum, höfð til marks um annað en skemdir á vörunni.
5. Sje varan í umbúðum og eigi um meira en 5 heildir (poka eða önnur ílát) að ræða, skal taka sýnishorn af þeim öllum. Sje um meira að ræða, skal að minsta kosti taka sýnishorn af 10. hverri heild, og aldrei af minna en 5 af hverri tegund. Öllum sýnishornum sömu tegundar skal blanda nákvæmlega saman, og af þeirri samblöndun skal taka hin umræddu 3 sýnishorn.

Efnarannsóknarstofa ríkisins og aðrar löggiltar rannsóknarstofur, ef til eru, hafa rjett til að láta taka sýnishorn til rannsóknar af vörum þeim, er

lög þessi ræða um, hjá verksmiðjum, sem framleiða þær, og kaupmönnum og samvinnufjelögum, er versla með þær. 28 27. júní

7. gr.

Rannsóknir þær, sem um ræðir í 6. gr., skulu gerðar af efnarannsóknarstofu ríkisins, eða öðrum rannsóknarstofum, er til þess kunna að verða löggiltar af stjórnarráðinu, eftir þeim reglum, er stjórnarráðið setur.

Leiði rannsóknin í ljós, að verðmæt efni varanna sjeu rýrari en ábyrgst hefir verið, ber seljanda að borga kostnaðinn við rannsóknina. Að öðrum kosti borgar ríkissjóður kostnaðinn að hálfu, en kaupandi að hálfu.

Rannsóknarstofan tilkynnir hlutaðeigendum árangurinn af rannsókninni, og er úrskurður hennar bindandi fyrir báða málsparta.

8. gr.

Nú reynast verðmæt efni áburðar og fóðurs, sem umræðir í lögum þessum, rýrari en tilgreint hefir verið á tryggingarskírteinum, að minst geti verið, og á kaupandi þá rjett til skaðabóta hjá seljanda. Skal rannsóknarstofan áætla þær og úrskurða, eftir reglum, er stjórnarráðið setur. Skal miða við þá rýrnun á verðmæti vörunnar, er stafar af því, að eigi er efnainnihald hennar eins og til var skilið, og er seljandi skyldur eð greiða þann mismun.

9. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara og reglugerða, sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, varða sektum, frá 100—2000 krónum.

Með mál út af lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

29
27. júní

Lög

um

breytingu á lögum nr. 40, 30. júlí 1909, um sóknargjöld.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað orðanna „75 aura“ í 7. gr. 1. málsgrein komi:
1. kr. 25 a.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

30
27. júní

um

erfðafjárskatt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af öllum fjármunum, er við andlát manns hverfa til erfingja hans, og sje búið tekið til skifta hjer á landi, skal gjalda skatt í ríkissjóð.

2. gr.

Fjárhæð erfðafjárskattsins er ákveðin þannig:

A. Af erfðafje, sem hverfur til þess hjóna, er lifir hitt, til niðja hins látna. kjörbarna og fósturbarna, svo og af fjórðungshluta, ef ráðstafað hefir verið með arfleiðsluskrá til annara, skal svara af arfi hvers erfingja um sig:

1. Af fyrstu 1000 kr. ..... 1¼ af hundraði.
2. — næstu 1000 — ..... 1½ — ——

og svo áfram þannig, að skatturinn eykst um ¼ af hundraði á hverju þúsundi, sem arfurinn hækkar um, alt að 10 af hundraði.

B. Af erfðafje, sem hverfur til foreldra hins látna eða niðja þeirra, er ekki heyra undir staflið A., skal svara af arfi hvers erfingja um sig:

1. Af fyrstu 1000 kr. ..... 5½ af hundraði
2. — næstu 1000 — ..... 6 — ——

og svo áfram þannig, að skatturinn eykst um ½ af hundraði á hverju þúsundi, alt að 25 af hundraði.

C. Af erfðafje, sem hverfur til afa eða ömmu hins látna, eða niðja þeirra, er eigi heyra undir stafliðina A. og B., eða til fjarskyldari erfingja, eða óskyldra, skal svara af arfi hvers erfingja um sig:

1. Af fyrstu 1000 kr. ..... 11 af hundraði
2. — næstu 1000 — ..... 12 — ——

og svo áfram þannig, að skatturinn eykst um 1 af hundraði á hverju þúsundi, alt að 50 af hundraði.

30 27. júní

D. Af erfðafje, sem hverfur til kirkna, opinberra sjóða, gjafasjóða, fjelaga, stofnana, eða annars slíks, skal greiða 10 af hundraði.

3. gr.

Erfðafjárskatt skal greiða af öllu því, er nefnist arfur í eiginlegum skilningi, og ennfremur af gjafaarfi, dánargjöfum og arfi fyrirfram greiddum, sbr. tilsk. 25. sept. 1850, 10 gr.

Ennfremur skal greiða erfðafjárskatt af verðmætum eigum eða rjettindum, er við andlát manns hverfa til erfingja, eftir samningi hins látna manns við annan, eða fyrir fjárgreiðslu af hendi hins látna. Undanþegið skatti er þó tryggingarfje og lífeyrir, sem keyptur er fyrir annan samkvæmt ákvæðum laga eða opinberri fyrirskipan.

Af fasteignum hjer á landi, er falla í arf við skifti, er fara fram í útlöndum, skal greiða erfðafjárskatt eftir þessum lögum til ríkissjóðs. Skip, sem skrásett eru hjer á landi, skal fara með sem fasteign.

4. gr.

Erfðafjárskatt skal og greiða:

1. Af gjöfum, er gefnar eru í lifanda lífi, er gefandi hefir áskilið sjer tekjur eða not gjafarinnar til dauðadags eða fyrir ákveðið tímabil, sem eigi er á enda runnið á dánardægri hans.
2. Af gjöfum, er gefnar eru á hinu síðasta ári fyrir andlát gefanda, ef eigur hans hafa fyrir gjafirnar rýrnað um 10 af hundraði eða meira.
3. Af öllum fjármunum, er gefnir hafa verið eða afhentir í því skyni að komast hjá að greiða skatt eftir lögum þessum.

5. gr.

Þá er annað hjóna deyr, og það, sem lengur lifir, situr í óskiftu búi, skal eigi greiða erfðafjárskatt af fje því, sem óskift er, en upphæð búsins skal þá ákveðin á þann hátt, er segir í 10. gr.

Ef það hjóna er situr í óskiftu búi, borgar erfingjum hins látna, einum eða fleirum, allan arf þeirra eða nokkurn hluta hans, áður en til skifta kemur, skal gjalda erfðafjárskatt af arfahlutum þesum, þegar búið kemur til skifta, og greiðist skatturinn af erfðafje þeirra erfingja, er þá taka arf, í rjettu hlutfalli eftir skyldleika þeirra við arfleifanda.

Hafi það hjóna, er situr í óskiftu búi, gefið erfingjum hins látna meira en svarar hálfri upphæð búsins, skal telja gjafir þessar með til erfðafjárskatts, þó svo, að hækkunin nemi ekki meiru en helmingi upphaflegrar búsupphæðar.

6. gr.

Nú nemur fjárhæð sú, er til erfingja fellur, eigi 100 krónum samtals, og skal þá dánarbúið undanþegið erfðafjárskatti.

Skattur skal talinn af hverjum 10 krónum af fjárhæð hvers fjárerfðahluta, en minni fjárhæð eigi til greina tekin.

Undanþegin erfðafjárskatti eru handrit, bókasöfn, listaverk og minjagripir, er verðmætir eru fyrir sögu landsins, listir eða vísindi, ef hlutir þessir eru ánafnaðir eða gefnir opinberum söfnum landsins eða alþjóðlegum stofnunum.

Af erfðafje, sem ánafnað er til guðsþakka, líknarstofnana eða almenningsnota, er stjórnarráðinu heimilt að færa erfðafjárskattinn niður í 5 af hundraði hverju.

7. gr.

Fjárhæð erfðafjárskattsins skal reikna eftir skyldleika erfingjans við arfleifanda, hvort heldur arfurinn fellur til erfingja að lögum eða eftir arfleiðsluskrá.

Nú eru hjón skilin að borði og sæng, en arfur dæmist öðru þeirra eftir hitt látið, og skal þá telja erfðafjárskattinn eftir skyldleika þess við hið látna.

Af erfðafje, sem tilfellur hjónum, er búa sameignarbúi, skal telja erfðafjárskatt eftir skyldleika þess hjóna, er nærskyldara er hinu látna, ef erfðafjeð rennur inn í sameign þeirra. Þegar fjárhæð sú, er til arfs fellur, er falin í árgreiðslum, svo sem árlegum lífeyri, vaxta- eða afgjaldsafnotum eða því líku, þá skal telja erfðafjárskatt af fjárhæðinni tífaldaðri, ef árgreiðslan er bundin við lífstíð eins eða fleiri, er á lífi eru þegar arfurinn fellur, eða við óákveðna áratölu; en ef endurgreiðslan er miðuð við ákveðna áratölu, skal margfalda fjárhæðina með áratölunni, þó aldrei meira en 25 árum, en sje fjárgreiðslan ævarandi, skal hún tuttugu og fimm földuð.

8. gr.

Erfðafjárskattur kemur í gjalddaga við lát arfleifanda, og skal, þegar opinber skifti fara fram, greiddur í skiftalok. Í dánarbúum, er myndugir erfingjar eða sjerstakir skiftaráðendur skifta, eða þegar arfur er tekinn án skifta, skal skattinn greiða á 12 mánaða fresti frá andláti arfleifanda, nema innköllun hafi verið gefin út með 12 mánaða fyrirvara, en þá skal skattinn greiða á 3 mánaða fresti frá því, er innköllunarfrestur er útrunninn.

Erfðafjárskattur skal talinn af hverjum erfðahluta um sig, og skal alt það, er hver erfingi um sig hlýtur úr búinu að arfi, gjöf, gjafaarfi o. s. frv., talið í einu lagi.

Nú hefir arfleifandi fyrir andlát sitt gefið eða afhent einhverjum erfingja svo mikið, að það, er honum ber af búinu, hrekkur eigi fyrir erfðafjárskatti hans, og skal þá greiða það, er til vantar, samkvæmt því, sem segir í 5. gr.

30 27. júní

9. gr.

Nú deyr maður, er arf hefir hlotið áður en erfðafjárskattur eftir þessum lögum er greiddur, en arfurinn fellur síðan til annara, og skal þá aðeins greiða skatt eitt skifti af arfi þessum, en fjárhæð skattsins skal, þegar svo ber við, miða við skyldleika erfingjanna við þann arfleifanda,, er fjær þeim stendur að skyldleika.

10. gr.

Í öllum þeim dánarbúum, þar er opinber skifti fara eigi fram, svo og þegar það hjóna, er lengur lifir, situr í óskiftu búi, skulu erfingjar semja erfðafjárskýrslu og senda hana hinum reglulega skiftaráðanda áður en liðinn er frestur sá, er ákveðinn er í 8. gr.

Erfðafjárskýrslur skal semja eftir fyrirmynd, er stjórnarráðið setur, og skal í henni skýrt frá öllum verðmætum eignum búsins og skuldum þess og skyldleik erfingja við hinn látna, svo og, ef skifti hafa farið fram, hvernig fjeð skiftist milli erfingja. Í erfðafjárskýrslu skal einnig skýrt frá gjöfum, afsölum eða samningum, er hinn látni kann að hafa gert og skattskylda fylgir eftir þessum lögum.

11. gr.

Skiftaráðandi skal hafa eftirlit með, að erfðafjárskýrslur sjeu rjett samdar og sendar ásamt greiðslu skattsins á ákveðnum fresti. Sje erfðafjárskýrsla eigi send í rjettan tíma, skal skiftaráðandi setja brjeflega hlutaðeigendum frest til að gera skýrsluna, og leggja við dagsektir.

Allir erfingjar skulu undirskrifa skýrsluna, og bera þeir allir ábyrgð á, að hún sje rjett og send á rjettum tíma.

12. gr.

Ef ekki fer fram sala á opinberu uppboði á fjármunum, sem falla í erfðir, skulu hinir lögskipuðu virðingarmenn sveitar- eða bæjarfjelagsins meta fjármunina til peninga, ef ætla má, að þeir nemi samtals 1000 krónum. Í þeim tilfellum, að málið geti varðað þá að einhverju leyti, eða þeir sjeu ekki til, skal skiftaráðandi útnefnda óvilhalla menn eða mann í þeirra stað.

Ef skiftaráðandi álítur, að arfleifandi hafi afhent eða gefið fjármuni í lifanda lífi, sem greiða ætti af erfðafjárskatt samkvæmt 4. gr., getur skiftaráðandi krafist skriflega yfirlýsingar um það af hálfu þeirra, sem honum þykir líklegt, að hlotið hafi þessa fjármuni. Ef einhver skorast undan að gefa slíkar skýrslur, skal skiftaráðandi brjeflega setja hlutaðeiganda frest til þess og leggja við dagsektir.

13. gr.

Allir embættismenn og aðrir, sem opinber störf hafa á hendi, sömuleiðis stjórnendur banka, vátryggingarfjelaga, hlutafjelaga, kaupfjelaga, spari-

sjóða og annara slíkra stofnana eða fjelaga, eru skyldir að gefa ókeypis, í fyrirskipuðu stuttu formi, allar þær skýrslur, er þeir geta í tje látið og mega verða skiftaráðanda að liði við starf hans, svo sem skýrslur um hlutabrjef, skuldabrjef, þinglesin eða óþinglesin, innieignir, veðvottorð o. s. frv.

Ef einhver skorast undan að gefa þær skýrslur, sem krafist er, sker stjórnarráðið úr, hvort hann sje skyldur til þess, og getur, ef þörf krefur, lagt við dagsektir, uns skýrslurnar eru gefnar.

14. gr.

Nú verður sú raun á, að arfi hefir leynt verið vísvitandi eða rangt skýrt frá atvikum, er áhrif hafa á skattinn, eða einhverju því leynt, er til greina ber að taka til hækkunar skattsins, og skal þá greiða fimmfalda þá fjárhæð, er lækkun skattsins fyrir þessar sakir mundi nema. Með mál útaf þessum efnum skal farið sem almenn lögreglumál, nema mál sje svo vaxið, að ákvæði hinna almennu hegningarlaga nái til þess.

15. gr.

Erfðafjárskatt og dagsektir eftir lögum þessum má taka lögtaki samkvæmt lögum 16. des. 1885.

16. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1922, og falla frá sama tíma úr gildi lög nr. 15, 11. júlí 1911, um erfðafjárskatt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

31
27 júní

Lög

um

breyting á lögum nr. 84, 14. nóv. 1917, um slysatrygging sjómanna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

3. gr. laganna breytist þannig:

a. Fyrir „iðgjald, er nemur 70 aurum fyrir hverja viku“ komi:
iðgjald, er nemur 1 krónu fyrir hverja viku.

b. Fyrir „þó skulu útgerðarmenn ..... greiðist úr ríkissjóði“ komi:
þó skulu útgerðarmenn róðrarbáta aðeins greiða 20 a u r a vikugjald fyrir hvern skipverja, og útgerðarmenn vjelbáta, sem minni eru en 5 lestir, aðeins 30 a u r a, en það, sem á vantar fult iðgjald, greiðist úr ríkissjóði.

2. gr.

5. gr. laganna breytist þannig:
Fyrir „35 a u r a“ (á tveim stöðum) komi:
50 a u r a.

3. gr.

6. gr. laganna breytist þannig:

a. Fyrir „2000 krónur“ komi:
4000 krónur.

b. Fyrir „1500 krónur“ komi:
2000 krónur.

c. Fyrir „100 krónur“ komi:
200 krónur.

d. Fyrir „200 krónur“ komi:
400 krónur.

e. Fyrir „100 krónur“ komi:
200 krónur.

4. gr.

Á eftir 8. gr. laganna komi ný gr., sem verður 9. gr., svohljóðandi:

Nú er vanrækt að greiða iðgjöld í slysatryggingarsjóðinn samkvæmt 2., 3. og 4. gr., og skulu þá sjómenn þeir, sem skylt var að tryggja, jafnt fyrir það teljast slysatrygðir samkvæmt lögum þessum, en hlutaðeigandi útgerðarmaður skal skyldur að endurgreiða sjóðnum tryggingarfje það, sem sjóðurinn kann að greiða vegna slysa, sem hinir ótrygðu, en tryggingarskyldu, sjómenn verða fyrir.

Stjórn sjóðsins hefir á hendi allar framkvæmdir, sem hjer að lúta, en útgerðarmönnum skal skylt að greiða að skaðlausu allan kostnað, sem þær hafa í för með sjer fyrir sjóðinn.

Greinatala laganna breytist samkvæmt þessu.

5. gr.

12. gr. breytist þannig:

Fyrir „Brot gegn lögum þessum varða 5—100 kr. sektum“ komi:

Brot gegn lögum þessum varða 50—1000 króna sektum.

6. gr.

Þá er lög þessi hafa öðlast staðfestingu konungs, skal fella þau inn í texta laga nr. 84, 14. nóv. 1917, og getur konungur þá gefið þau lög út, þannig breytt, sem lög um slysatrygging sjómanna.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

32
27. júní

Lög

um

slysatrygging sjómanna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: að Vjer samkvæmt 6. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 84, 14. nóv. 1917, um slysatrygging sjómanna, höfum látið færa breytingar þær og viðauka, sem ræðir um í fyrnefndum lögum, inn í meginmál tjeðra laga nr. 84, 14. nóv. 1917, og gefum þau hjer með út sem lög um slysatrygging sjómanna.

1. gr.

Skylt skal að tryggja gegn slysum (sbr. 6. gr.) hjerlenda sjómenn, þá er hjer greinir:

1. farmenn og fiskimenn, er lögskráðir eru á íslensk skip.
2. fiskimenn á vjelbátum og róðrarbátum, fjórrónum eða stærri, er stunda fiskveiðar eina vertíð á ári eða lengur.

2. gr.

Um leið og lögskráning fer fram, skal skráningarstjóri gera sjerstaka skrá yfir skipverja samkvæmt 1. gr., hverja stöðu sem þeir hafa á skipinu.

Þegar formaður á vjelbát eða róðrarbát (sbr. 1. gr.) hefir ráðið skipverja sína, skal hann jafnskjótt senda hreppstjóra eða bæjarfógeta, þar sem báturinn gengur, skrá yfir skipverjana ásamt gjaldi því, er greiða ber eftir 3. gr., en hreppstjóri sendir skrána og gjaldið til sýslumanns. Skráningarstjóri skal senda skrá þessa og þá, sem nefnd er í fyrri málsgrein greinar þessarar, stjórn þeirri, sem nefnd er í 9. gr. laga þessara.

3. gr.

Fyrir hvern, sem trygður er samkvæmt lögum þessum, er skylt að greiða í slysatryggingarsjóð þann, er síðar getur um, iðgjald, er nemur 1 krónu fyrir hverja viku, sem hann er lögskráður fyrir eða ráðinn í skiprúm og reiknast iðgjaldið frá lögskráningardegi eða þeim degi, er hann kom í skiprúm. Annan helming iðgjaldsins greiði sá, sem trygður er, en útgerðarmaður hinn. Þó skulu út-

gerðarmenn róðrarbáta að eins greiða 20 aura vikugjald fyrir hvern skipverja, og útgerðarmenn vjelbáta, sem minni eru en 5 lestir, að eins 30 aura, en það, sem á vantar fult iðgjald greiðist úr ríkissjóði. Útgerðarmaður greiðir skráningarstjóra iðgjöldin, bæði sinn hluta og hluta skipverjanna; þann hluta iðgjaldanna, sem útgerðarmaður hefir goldið fyrir hönd skipverja, fær hann endurgreiddan af kaupi þeirra eða hlut. Gjald þetta greiðist þegar lögskráning fer fram, og má taka það lögtaki. — Formaður vjelbáts eða róðrarbáts greiðir iðgjöldin fyrir útgerðarmann og skipverja til hreppstjóra eða bæjarfógeta (sbr. 2. gr.), gegn endurgjaldi af afla bátsins eða hlutum skipverjanna. Gjald þetta má og taka lögtaki. Skráningarstjóri skilar iðgjöldunum í slysatryggingarsjóð, samkvæmt nánari fyrirmælum stjórnarráðsins. Honum ber 3% í innheimtulaun af skipum, sem lögskráð er á, og 6% af róðrar- og vjelbátum, sem eru minni en 12 lestir, og gengur helmingur gjaldsins til hreppstjóra, þar sem hann hefir innheimtuna á hendi.

32
27. júní

4. gr.

Nú forfallast slysatrygður skipverji og gengur ótrygður maður í skiprúm hans; skal þá skylt að tryggja þann skipverja, svo sem að framan greinir, meðan hann er í því skiprúmi, þó aldrei skemur en eina viku.

Útgerðarmaður eða skipstjóri tilkynnir tafarlaust skráningarstjóra eða hreppstjóra mannaskiftin, og ábyrgist útgerðarmaður iðgjaldsgreiðslu.

5. gr.

Þeir, sem stunda fiskveiðar á róðrarbátum, en eru ekki tryggingarskyldir samkvæmt lögunum, hafa rjett til þess að tryggja sig í slysatryggingarsjóði á sama hátt sem tryggingarskyldir sjómenn, gegn 50 aura iðgjaldi á viku, og greiðist þá einnig úr landssjóði 50 aurar á viku fyrir hvern þeirra.

6. gr.

Verði sjómaður fyrir slysi á sjó á vátryggingartímabilinu, eða þegar hann er á landi, annaðhvort í þarfir útgerðarinnar eða fyrir sjálfan sig, í erindum, sem leiða af starfi hans sem sjómanns, skal úr slysatryggingarsjóði greiða upphæðir þær, er hjer segir:

a. Verði sá, er fyrir slysi varð, að læknis dómi algerlega ófær til nokkurrar vinnu þaðan í frá, ber að greiða honum 4000 krónur, en að því skapi lægri upphæð, sem minna skortir á, að hann sje til fulls vinnufær, og ekkert, ef minna skortir en að $^1/_5$ hluta.

b. Valdi slysið dauða innan eins árs frá því að slysið varð, ber að greiða eftirlátnum vandamönnum 2000 kr.

Rjett til skaðabótanna hafa vandamenn í þeirri röð, sem hjer segir:

1. Ekkja hins látna, hafi þau gifst áður en slysið varð og samvistum þeirra hafi þá eigi verið slitið.

32 27. júní

2. Börn hins látna, skilgetin og óskilgetin, hafi á honum hvílt framfærsluskylda eða meðgjafarskylda gagnvart þeim.
3. Foreldrar hins látna.
4. Systkin hins látna, þau er að nokkru eða öllu leyti hafa verið á framfæri hans.

Hljóti ekkja skaðabæturnar, skal að auki greiða 200 kr. fyrir hvert skilgetið barn innan 15 ára aldurs; enn fremur skal greiða óskilgetnum börnum innan sama aldurs 400 kr., er ekkja fær skaðabæturnar. Sje að eins um eftirlátin börn að ræða, ber hverju barni 200 kr. í viðbót; þó skal engin viðbótarupphæð greidd ef eitt barn fær skaðabæturnar.

Frá skaðabótunum, sem greiddar skulu vandamönnum, skal draga þá upphæð, er greidd hefir verið þeim sjálfum, er fyrir slysinu varð, samkvæmt a-lið.

Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefir rjett til að skerða neitt skaðabætur þær, er greiddar eru samkvæmt þessum lögum, og ekki má leggja á þær löghald nje í þeim gera fjárnám eða lögtak.

7. gr.

Skaðabótakrafa skal, svo fljótt sem auðið er, send sýslumanni (bæjarfógeta) eða hreppstjóra, áleiðis til sýslumanns, í síðasta lagi innan árs frá því er slysið varð eða hlutaðeigandi vandamenn fengu vitneskju um það. Sýslumaður (bæjarfógeti) skal svo senda kröfuna hið fyrsta til stjórnar slysatryggingarsjóðsins, ásamt nauðsynlegum upplýsingum.

8. gr.

Undir eins og stjórn slysatryggingarsjóðsins hafa borist nægar upplýsingar um slysið, úrskurðar hún, hvort greiða skuli skaðabætur fyrir það og ákveður upphæð skaðabótanna. Úrskurðir sjóðsstjórnarinnar eru fullnaðarúrskurðir.

9. gr.

Nú er vanrækt að greiða iðgjöld í slysatryggingarsjóðinn samkvæmt 2., 3. og 4. gr., og skulu þá sjómenn þeir, sem skylt var að tryggja, jafnt fyrir það teljast slysatrygðir samkvæmt lögum þessum, en hlutaðeigandi útgerðarmaður skal skyldur að endurgreiða sjóðnum tryggingarfje það, sem sjóðurinn kann að greiða vegna slysa, sem hinir ótrygðu en tryggingarskyldu sjómenn verða fyrir.

Stjórn sjóðsins hefir á hendi allar framkvæmdir, sem hjer að lúta, en útgerðarmönnum skal skylt að greiða að skaðlausu allan kostnað, sem þær hafa í för með sjer fyrir sjóðinn.

10. gr.

Slysatryggingarsjóðnum skal stjórnað af 3 mönnum, er stjórnarráðið

skipar til 3 ára í senn. Stjórnarráðið hefir yfirumsjón með stjórn sjóðsins. Kostnaðurinn við stjórn sjóðsins greiðist úr landssjóði. **32** 27 júní

11. gr.

Landssjóður ábyrgist með alt að 30000 kr., að slysatryggingarsjóðurinn standi í skilum. Slysatryggingarsjóðurinn tekur við eignum og skuldbindingum vátryggingarsjóðs þess, er stofnaður var með lögum nr. 53, 30. júní 1909. Að öðru leyti eru þau lög úr gildi numin.

12. gr.

Stjórnarráðið setur nánari reglur um framkvæmd laga þessara, að fengnum tillögum stjórnar slysatryggingarsjóðsins.

13. gr.

Brot gegn lögum þessum varða 50—1000 kr. sektum, sem renna að hálfu í slysatryggingarsjóð og að hálfu í sveitarsjóð, þar sem brotið er framið. Með mál út af brotum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

33
27. júní

Lög

um

lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stofna skal sjerstakan sjóð til að tryggja barnakennurum, er leggja niður starf sitt annaðhvort fyrir elli sakir eða vanheilsu, geymdan lífeyri, svo og lífeyri handa ekkjum þeirra. Sjóðurinn stendur undir umsjón ríkisstjórnarinnar, og annast hún reikningshald hans. Stofnfje sjóðsins er styrktarsjóður barnakennara, eins og hann verður, er lög þessi koma til framkvæmda.

2. gr.

Ríkisstjórnin setur reglur um stjórn sjóðsins og skipulag hans.

3. gr.

Hver kennari, karl eða kona, sem laun tekur eftir launalögum barnakennara, skal kaupa lífeyri í sjóði þeim, sem ræðir um í 1. gr., og verja til þess 7% af árslaunum sínum.

Iðgjöldum skal halda eftir af þeim hluta launanna, sem barnakennarar fá greiddan úr ríkissjóði.

4. gr.

Þegar barnakennari er leystur frá starfi sínu annaðhvort fyrir sakir elli eða vanheilsu, skal hann fá greiddan úr sjóðnum lífeyri, sem nemur 25‰ af samanlögðum öllum þeim launum, er hann hefir greitt iðgjöld af í lífeyrissjóðinn, og einum fjórða hluta þeirra launa, sem hann hefir greitt iðgjöld af í styrktarsjóð barnakennara.

Lífeyrir þessi má þó aldrei fara fram úr ¾ hámarkslauna þeirra, sem kennarinn hefir haft.

Nú er barnakennari orðinn 70 ára að aldri, eða samanlagður aldur hans og þjónustutími er 95 ár, og á hann þá rjett á að leggja kenslustarf sitt niður og taka lífeyri samkvæmt lögum þessum.

Verði sú breyting gerð á fræðsluhjeruðum eða skólahjeruðum, sem gerir stöðu kennara óþarfa, svo að hann verði að láta af henni endurgjaldslaust, og fari hann ekki í aðra kennarastöðu, hefir hann rjett til að fá endurgreidd úr lífeyrissjóðnum, vaxtalaust og afdráttarlaust, iðgjöld þau, sem hann hefir greitt í sjóðinn. Ef hann kýs það heldur, mega iðgjöld hans standa inni í sjóðnum þangað til hann er 70 ára, og fær hann þá lífeyri samkvæmt 4. gr. og ekkja hans samkvæmt 5. gr.

5. gr.

Ekkja eftir barnakennara, sem hafði rjett til lífeyris eða naut lífeyris, er hann ljest, fær lífeyri úr sjóðnum, með þeim undantekningum, sem segir í 7. gr.

Lífeyrir ekkju nemur $^1/_5$ af byrjunarlaunum þeirrar kennarastöðu, sem maður hennar var í, þegar hann ljest, eða þeirrar, sem hann fjekk lausn frá.

6. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu lífeyris samkvæmt lögum þessum, og greiðist hann eftir því sem ákveðið verður í reglugerð þeirri, er í 2. gr. getur.

7. gr.

Ekkja eftir barnakennara öðlast ekki rjett til lífeyris úr sjóðnum, ef hún hefir gifst eldra manni en 60 ára, eða á banasæng manns síns, eða eftir að hann fjekk lausn frá kennarastarfi, eða ef hjónabandinu var gersamlega slitið áður en maðurinn dó.

8. gr.

Rjettur ekkju til lífeyris fellur burt:

1. Ef ekkjan giftist af nýju.
2. Ef hún tekur sjer bústað utanríkis án samþykkis stjórnar sjóðsins.
3. Ef hún hirðir ekki lífeyri í 3 ár samfleytt án þess að sanna lögmæt forföll.

Nú missir ekkja lífeyri, af því að hún hefir gifst af nýju, og á hún þá rjett á að fá hinn sama lífeyri, ef hún verður ekkja í annað sinn.

9. gr.

Ekkill konu, sem verið hefir í kennarastöðu, hefir sama rjett til lífeyris úr sjóðnum sem ekkja barnakennara, með öllum sömu takmörkunum.

10. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög um styrktarsjóð handa barnakennurum, 9. júlí 1909, og lög um breyting á lögum um styrktarsjóð handa barnakennurum, 20. okt. 1913.

33
27. júní

11. gr.

Ákvæði þessara laga gilda frá 1. jan. 1921.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

34
27. júní

Lög

um

breyting á lögum nr. 71, frá 14. nóv. 1917, um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, svo og um lausafjárvátryggingu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Sveitarfjelögum á Íslandi er heimilt að stofna með skylduábyrgð brunabótasjóði fyrir bæi og hús í hreppum, utan kauptúna.

Brunabótasjóðir þessir geta ennfremur trygt lausafje hreppsbúa gegn eldsvoða, þó þannig að samanlögð vátryggingarupphæð lausafjár hvers hrepps, sem trygt er, nemi aldrei meiru en ⅓ af samanlagðri vátryggingarupphæð húsa í brunabótasjóði hreppsins.

Ákvæðin um tryggingu lausafjár koma ekki til framkvæmda fyr en fengin er endurtrygging erlendis.

Lög þessi takmarka verksvið brunabótasjóðanna, en fyrirkomulagið skal ákveðið í reglugerð.

2. gr.

2. gr. laganna orðist þannig:

Brunabótasjóður bætir 5/6 alls þess brunaskaða á húsum og lausafje, vátrygðu í sjóðnum, sem eiganda, konu hans eða nánustu erfingjum verður eigi kent um að hafa valdið með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi, og gildir það án tillits til byggingarefnis hússins, nema brunaskaði sje svo lítill, að ekki nemi 50 krónum í húseign eða lausafje, sem er 2000 kr. virði eða meira, eða 1% í minni húseignum eða lausafjáreign, en þá skal eigandi hafa skaðann óbættan. Til brunaskaða teljast skemdir á trygðum húsum eða lausafje, sem stafa af björgunartilraunum.

3. gr.

Í staðinn fyrir „fari eigi fram úr 6000 kr.“ í 4. gr. laganna komi:
fari eigi fram úr 12000 kr.

4. gr.

Í staðinn fyrir „þó hærra verði nemi en 6000 kr.“ í 5. gr. laganna komi:
þó hærra verði nemi en 12000 kr.

5. gr.

6. gr. orðist svo:

Hvergi má tryggja þann sjötta hluta húsa eða lausafjár, sem ekki er vátrygður samkvæmt lögum þessum.

6. gr.

11. gr. orðist þannig:

Nú stofnar hreppur brunabótasjóð samkvæmt lögum þessum, og skal þá sýslumaður nefna til skoðunarmenn, tvo eða fleiri í hreppi, eftir því sem sveitarstjórn ákveður nánar, til þess að gera lýsing og virðing allra húsa, sem vátryggjast eiga í sjóðnum; ennfremur virða lausafje það, sem óskast vátrygt, og annað það, er reglugerð mælir fyrir. Skulu þeir vinna eið að starfi sínu. Endurvirðing fer fram á hverjum 10 ára fresti. Eigandi eða leigjandi húseignar eða lausafjár getur krafist yfirvirðingar á sinn kostnað, og dómkveður þá sýslumaður til þess 4 menn óvilhalla. Fyrir skoðun þá, er fer fram við stofnun brunabótasjóða, greiða sveitasjóðir kr. 2,50 á býli hverjum skoðunarmanni. Fyrir skoðunarkostnað við endurvirðingar og önnur störf skoðunarmanna skal launa sem reglugerð ákveður.

7. gr.

Í stað orðanna „Nú eru hús veðsett, sem vátrygð eru samkvæmt lögum þessum,“ í upphafi 14. gr. komi:

Nú er hús eða lausafje veðsett, sem vátrygt er samkvæmt lögum þessum,

34
27. júní

8. gr.

Á eftir 15. gr. komi ný grein, er verði 16. gr. og hljóði þannig:

Vátryggjendum er heimilt að taka lausafje sitt úr brunabótatryggingu brunabótasjóðanna við áramót, að undangenginni uppsögn með 3 mánaða fresti, og hafi vátryggjandi greitt iðgjald sitt til þess tíma, er hann fer úr fjelaginu.

9. gr.

Í stað orðanna „Til stofnunar þessa sjóðs veitast 10000 kr. úr landssjóði“ í niðurlagi 17. gr. komi:

Ríkissjóður greiði sem stofnfje til hins sameiginlega brunabótasjóðs 20 þús. krónur.

10. gr.

18. gr. verði 19. gr. og orðist þannig:

Í hinum sameiginlega brunabótasjóði skal endurtryggja helming þeirra 5/6 hluta allra híbýla annara húsa og lausafjár, sem vátrygt er í brunabótasjóði hreppanna. Helmingur allra fastra iðgjalda frá vátryggjendum gengur til endurtryggingar. Stjórnarráð Íslands mælir fyrir um gjalddaga og greiðslu endurtryggingariðgjalds.

11. gr.

22. gr. verði 23. gr. og orðist svo:

Nú fær stjórnarráðið líkur fyrir, að of há sje brunabótavirðing á húsum eða lausafje í fleiri eða færri af hreppum þeim, er stofnað hafa brunabótasjóði samkvæmt lögum þessum, og er því þá heimilt að skipa fyrir um endurvirðingu. Lækki virðing á þeim húsum eða lausafje til jafnaðar við endurvirðingu, greiðist kostnaðurinn við hana úr brunabótasjóði hlutaðeigandi hrepps, en standi hún í stað eða hækki, greiðist kostnaðurinn úr hinum sameiginlega brunabótasjóði.

12. gr.

Þá er lög þessi hafa öðlast staðfestingu konungs, skal færa þau inn í meginmál laga nr. 71, 14. nóv. 1917, og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

35
27. júní

um

vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, svo og um lausafjárvátrygging.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 12. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 71, 14. nóv. 1917, um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, svo og um lausafjárvátrygging, höfum látið færa viðauka og breytingar þær, sem ákveðnar eru í fyrnefndum lögum, inn í meginmál laganna nr. 71, 14. nóv. 1917, og gefum þau hjer út sem lög um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, svo og um lausafjárvátrygging.

I. kafli.

Um brunabótasjóði sveitarfjelaga.

1. gr.

Sveitarfjelögum á Íslandi er heimilt að stofna með skylduábyrgð brunabótasjóði fyrir bæi og hús í hreppum, utan kauptúna.

Brunabótasjóðir þessir geta enn fremur trygt lausafje hreppsbúa gegn eldsvoða, þó þannig að samanlögð vátryggingarupphæð lausafjár hvers hrepps, sem trygt er, nemi aldrei meiru en ⅓ af samanlagðri vátryggingarupphæð húsa í brunabótasjóði hreppsins.

Ákvæðin um tryggingu lausafjár koma ekki til framkvæmda fyr en fengin er endurtrygging erlendis.

Lög þessi takmarka verksvið brunabótasjóðanna, en fyrirkomulagið skal ákveðið í reglugerð.

2. gr.

Brunabótasjóður bætir ⅚ alls þess brunaskaða á húsum og lausafje, vátrygðu í sjóðnum, sem eiganda, konu hans eða nánustu erfingjum verður eigi kent um að hafa valdið með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi, og gildir

35 27. júní

það án tillits til byggingarefnis hússins, nema brunaskaði sje svo lítill, að ekki nemi 50 krónum í húseign eða lausafje, sem er 2000 kr. virði eða meira, eða 1% í minni húseignum eða lausafjáreign, en þá skal eigandi hafa skaðann óbættan. Til brunaskaða teljast skemdir á trygðum húsum eða lausafje, sem stafa af björgunartilraunum.

3. gr.

Til húsa telst alt múrfast og naglfast, þar á meðal eldstór, ofnar, föst rúmstæði o. s. frv.

4. gr.

Skylduábyrgð hvílir á öllum íbúðarhúsum, sem liggja utan kauptúna, úr hverju efni sem þau eru bygð, og geymsluhúsum, sem þeim eru áföst, þó svo, að virðingarverð húsa eða húsaþyrpinga, sem í sameiginlegri brunahættu eru, fari eigi fram úr 12,000 kr. Heimilt er og að vátryggja í brunabótasjóðum hreppanna peningshús, hlöður og önnur hús til ábúðarnota.

Ennfremur er heimilt með samþykki meiri hluta atkvæðisbærra húsráðenda, að taka til ábyrgðar í brunabótasjóði hrepps samskonar hús og í hreppnum, þótt þau sjeu í öðrum hreppi, ef ástæður þar banna, að stofnaður sje brunabótasjóður samkvæmt lögum þessum.

Sá er undanþeginn skylduábyrgð í sjóðnum, er sýnir sveitarstjórn árlega skilríki fyrir því, að hann hafi vátryggt hús sín í áreiðanlegu brunabótafjelagi.

5. gr.

Tekist getur brunabótasjóður á hendur ábyrgð að $\frac{5}{6}$ í húsi eða húsaþyrping í sameiginlegri brunahættu, þó hærra verði nemi en 12000 kr., ef sveitarstjórn og stjórnarráð samþykkja.

6. gr.

Hvergi má tryggja þann sjötta hluta húsa eða lausafjár, sem ekki er vátrygður samkvæmt lögum þessum.

7. gr.

Húsráðendur þeir, er atkvæðisrjett eiga í sveitamálum, geta á lögmætum fundi stofnað brunabótasjóð samkvæmt lögum þessum. Meiri hluti atkvæða allra atkvæðisbærra húsráðenda í hreppnum ræður úrslitum, en þá skal hver húsráðandi, sem jafnframt er eigandi að húseign, sem hann sjálfur notar, og er 500 kr. virði eða meira, hafa 2 atkvæði. Fundur er lögmætur, þá er hreppsnefnd boðar hann öllum húsráðendum með skriflegu fundarboði með tveggja vikna fyrirvara að minsta kosti, enda sje þar til tekið, um hver mál atkvæðisgreiðsla skuli fram fara.

Nú er samþykt að stofna brunabótasjóð eftir því, sem fyr var sagt, og skal þá sveitarstjórn tilkynna það tafarlaust stjórnarráði Íslands.

8. gr.

Sveitarsjóður ábyrgist allar þær skyldur og skuldbindingar, er hvíla á brunabótarsjóði hreppsins, og greiðir brunabætur, ef brunabótasjóðurinn hrekkur ekki til. En brunabótarsjóður endurborgar sveitarsjóði svo fljótt, sem því verður við komið. Skal þá auka iðgjöld til brunabótasjóðs, svo sem sveitarstjórn þykir við þurfa, og eigi minna en svo, að skuldir við sveitarsjóð greiðist á næstu 10 árum af auka-iðgjöldum.

Nú hafa tveir eða fleiri hreppar samþykt að stofna brunabótasjóði, og geta þá sveitarstjórnir þeirra, að fengnu samþykki meiri hluta atkvæða húsráðenda samkvæmt 7. gr. á almennum fundi komið sjer saman um að sameina brunabótasjóði þeirra. Hvíla þá skuldbindingar allar óskiftar á hinum sameiginlega brunabótasjóði þessara hreppa. Tekur hver sveitarsjóður þá tiltölulega þátt í gjöldum til brunabótasjóðsins eftir iðgjöldum þeim, sem greidd eru úr hreppnum. Innheimtu á iðgjöldum, reikningsskil o. fl. annast hver sveitarstjórn í sínum hreppi, eins og ákveðið er í síðasta hlut 9. gr. og 10.—12. gr., en sveitarstjórnin í þeim hreppnum, sem hæst iðgjald greiðir, tekur á móti og ávaxtar iðgjöldin (sbr. 9. gr. 1. málslið), hafi hlutaðeigandi sveitarstjórnir ekki öðruvísi um samið.

9. gr.

Oddviti sveitarstjórnar hefir með höndum alla stjórn og umsjón brunabótasjóðs, og setur fje hans á vöxtu á hentugum stað með nægri tryggingu. Hann hefir á hendi innheimtu á iðgjöldum til sjóðsins, og hafa þau sama lögtaksrjett sem sveitarútsvör. Hann hefir á hendi reikningshald sjóðsins og skýrslugerð, og leggur ársreikning hans fyrir sýslunefnd til endurskoðunar og úrskurðar um sama leyti og sveitarsjóðsreikning.

Fyrir störf þessi greiðir sveitarsjóður 50 aura fyrir hvert vátrygt býli. Heimilt er sveitarstjórn að fela þessi störf öðrum manni úr sveitarstjórninni en oddvita.

10. gr.

Heimilt er sveitarstjórn, ef lögmætur sveitarfundur samþykkir árlega, að leggja úr sveitarsjóði fje til stofnunar og styrktar brunabótasjóði hreppsins 10 fyrstu árin, þó eigi meira en jafna upphæð iðgjöldum vátryggjenda.

11. gr.

Nú stofnar hreppur brunabótasjóð samkvæmt lögum þessum, og skal þá sýslumaður nefna til skoðunarmenn, tvo eða fleiri í hreppi, eftir því sem sveitarstjórn ákveður nánar, til þess að gera lýsing og virðing allra húsa, sem vátryggjast eiga í sjóðnum; enn fremur virða lausafje það, sem óskast vátrygt, og annað það, er reglugerð mælir fyrir. Skulu þeir vinna eið að starfi sínu. Endurvirðing fer fram á hverjum 10 ára fresti. Eigandi eða leigjandi húseignar eða lausafjár getur krafist yfirvirðingar á sinn kostnað, og dómkveður þá sýslu-

35 maður til þess 4 menn óvilhalla. Fyrir skoðun þá, er fer fram við stofnun
27. júní brunabótasjóða, greiða sveitasjóðir kr. 2,50 á býli hverjum skoðunarmanni. Fyrir skoðunarkostnað við endurvirðingar og önnur störf skoðunarmanna skal launa sem reglugerð ákveður.

12. gr.

Allar virðingargjörðir rita skoðunarmenn í sjerstaka bók, er sveitarstjórn varðveitir, og sendir hún stjórnarráði Íslands afrit af öllum virðingargjörðum, jafnskjótt og þær eru bókaðar. Húsvirðingabók sje gegndregin og staðfest af yfirvaldi. Í hana rita skoðunarmenn eiðstaf sinn, þá er þeir hefja starf sitt.

13. gr.

Iðgjaldið hvílir á hinni vátrygðu eign, en greiðist af húsráðanda. Sje hann leiguliði, getur hann haldið eftir af eftirgjaldinu eða leigunni iðgjaldinu af þeim húsum, er hann á ekki.

14. gr.

Nú er hús eða lausafje veðsett, sem vátryggt er samkvæmt lögum þessum, og nær sá veðrjettur einnig til brunabótafjárins. Fyrirgjöri veðsetjandi rjetti sínum til brunabóta, hefir veðhafi eigi að síður rjett til brunabótanna að svo miklu leyti sem þarf til lúkningar veðskuldinni, ef annað veð eða aðrar eignir veðsetjanda hafa eigi hrokkið til.

15. gr.

Brunabætur úr brunabótasjóðum hreppanna skulu að fullu ganga til endurbóta eða endurbyggingar húsum, sem brunnið hafa, nema sveitarstjórn samþykki að öðru vísi sje með farið. Eigi þarf sveitarstjórn að láta brunabót af hendi, nema trygging sje fyrir endurbyggingu jafngóðri og þeirri er brann.

16. gr.

Vátryggjendum er heimilt að taka lausafje sitt úr brunabótatryggingu brunabótasjóðanna við áramót, að undangenginni uppsögn með 3 mánaða fresti, og hafi vátryggjandi greitt iðgjald sitt til þess tíma, er hann fer úr fjelaginu.

17. gr.

Heimilt er sveitarstjórn, með samþykki lögmæts sveitarfundar, að gjöra samþykt um björgunartilraunir við eldsbruna. Hefir samþykt sú gildi fyrir alla fulltíða menn í hreppnum, ef hún er staðfest af stjórnarráðinu.

II. kafli.

Um sameiginlegan brunabótasjóð.

18. gr.

Nú hafa 10 hreppar tilkynt stjórnarráði Íslands, að þeir hafi stofnað brunabótarsjóð samkvæmt lögum þessum, og skal það jafnskjótt stofna sameiginlegan brunabótasjóð fyrir sveitahíbýli á Íslandi. Er hlutverk hans að veita endurtrygging brunabótasjóðum hreppanna. Ríkissjóður greiði sem stofn til hins sameiginlega brunabótasjóðs 20 þús. krónur.

19. gr.

Í hinum sameiginlega brunabótasjóði skal endurtryggja helming þeirra 5/6 hluta allra híbýla, annara húsa og lausafjár, sem vátrygt er í brunabótasjóði hreppanna. Helmingur allra fastra iðgjalda frá vátryggjendum gengur til endurtryggingar. Stjórnarráð Íslands mælir fyrir um gjalddaga og greiðslu endurtryggingariðgjalds.

20. gr.

Nú brennur hús, sem vátryggt er samkvæmt lögum þessum, eða skemmist af bruna, svo að nemi brunabótum, og er þá skylt að greiða úr hinum sameiginlega brunabótasjóði helming brunabótanna til hlutaðeigandi brunabótasjóðs, en hann greiðir eiganda allar brunabæturnar (sbr. 2. gr.). Ennfremur greiðir hinn sameiginlegi brunabótasjóður að helmingi við brunabótasjóð hreppsins, kostnað við skoðun þá, er leiðir af bruna.

21. gr.

Stjórnarráð Íslands annast stofnun, stjórn og framkvæmd hins sameiginlega brunabótasjóðs, og ávaxtar fje hans á tryggilegan hátt. Stjórnarráðið getur, þegar því sýnist nauðsyn bera til, falið einum eða fleiri mönnum stjórn hins sameiginlega brunabótasjóðs á hendur, gegn endurgjaldi af sjóðnum, sem það ákveður.

22. gr.

Nú verða brunar svo miklir á húsum sem endurtryggð eru í sjóði þessum, að hann hrekkur eigi til endurtryggingar, og skal þá landssjóður lána vaxtalaust það, er á skortir, og endurborgast það eftir því, sem tekjur sjóðsins vinnast til. En fari svo að lán þetta nemi meiri upphæð en 10000 kr., skal leggja á alla brunabótasjóði hreppanna aukagjald að rjettu hlutfalli við hið fasta iðgjald þeirra ár hvert, svo sem þörf krefur, til þess að sá hluti lánsins, sem umfram er 10000 kr., greiðist landssjóði að fullu á eigi lengri tíma en 10 árum.

35 27. júní

23. gr.

Nú fær stjórnarráðið líkur fyrir, að of há sje brunabótavirðing á húsum eða lausafje í fleiri eða færri af hreppum þeim, er stofnað hafa brunabótasjóði samkvæmt lögum þessum, og er því þá heimilt að skipa fyrir um endurvirðingu. Lækki virðing á þeim húsum eða lausafje til jafnaðar við endurvirðingu, greiðist kostnaðurinn við hana úr brunabótasjóði hlutaðeigandi hrepps, en standi hún í stað eða hækki, greiðist kostnaðurinn úr hinum sameiginlega brunabótasjóði.

III. kafli.

Almenn ákvæði.

24. gr.

Stjórnarráð Íslands setur reglur um nánara fyrirkomulag á brunabótasjóðum hreppanna og hinum sameiginlega brunabótasjóði. Skal þar, meðal annars, segja fyrir um flokkun hinna vátryggðu húsa eftir brunahættu og ákveða upphæð iðgjalda. Reglugjörð þessa sendir stjórnarráðið síðan öllum sveitarstjórnum á Íslandi.

25. gr.

Stjórnarráðið setur reglur um, hversu haga skuli eldstæðum og reykpípum í húsum, vátryggðum samkvæmt lögum þessum, svo og um annað það, er nauðsynlegt er til varúðar gegn eldsvoða. Eru reglur þessar og skilyrði gildandi fyrir alla vátryggjendur. Síðan lætur stjórnarráðið prenta eyðublöð fyrir ábyrgðar-skírteini handa öllum vátryggjendum, og sje þar á prentuð vátryggingarskilyrðin og þau ákvæði laganna, er einkum varða hvern vátryggjanda. Byrjar ábyrgð brunabótasjóðs, þá er vátryggjandi hefir í hendur fengið vátryggingarskírteini eða hin fyrstu greiðsluskírteini fyrir iðgjaldi. Ennfremur lætur stjórnarráðið prenta önnur nauðsynleg eyðublöð fyrir brunabótasjóði hreppanna og hinn sameiginlega sjóð. Prentunarkostnaður samkvæmt þessari grein greiðist úr hinum sameiginlega brunabótasjóði.

26. gr.

Húsvirðingabækur og gjörðabækur fyrir brunabótasjóði hreppanna lætur stjórnarráðið tilbúa á kostnað landssjóðs, og fá sjóðirnir þær ókeypis. Húsvirðingabækur sjeu lands eign og sendist Landsskjalasafninu, þá er þær eru fullskrifaðar fyrir nokkru, og nýjar bækur komnar, eftir því sem stjórnarráðið nánar ákveður. Vanskil á bókunum varða sektum alt að 50 kr., er renna í landssjóð.

27. gr. 35

Brot vátryggjanda og vanræksla á lögum þessum, og reglum þeim og skil- 27. júní
yrðum, sem sett eru samkvæmt þeim, varða rjettarmissi til bunabóta eftir málavöxtum, svo sem reglugjörð tiltekur nánar. Svo má og reglugjörð ákveða sektir fyrir brot á ákvæðum hennar, 5—100 krónur, er renni í sjóð þann, er brotið er við.

28. gr.

Með mál út af brotum mót lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

36
27. júní

um

samvinnufjelög.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kafli.

Almenn ákvæði.

1. gr.

Lög þessi gilda um öll fjelög, er starfa á samvinnugrundvelli, með því markmiði að efla hagsæld fjelagsmanna, í rjettu hlutfalli við þátttöku þeirra

36 27. júní

í fjelagsstarfinu, og hafa það verksvið og skipulag, sem nánar er tekið fram í eftirfarandi greinum.

2. gr.

Verksvið samvinnufjelaga er:

1. að kaupa vörur til heimilisþarfa handa fjelagsmönnum, eða hluti, er þeir þarfnast til afnota fyrir sjálfa sig, á þann hátt, að vörurnar fáist sem beinasta leið frá framleiðendum og sparist útgjöld við óþarfa milliliði (kaupfjelög, pöntunarfjelög).
2. Að selja afurðir af búum fjelagsmanna, eða vörur, er þeir framleiða sjálfir með eigin atvinnurekstri, enda sje lögð stund á vöruvöndun og hún háð opinberu eftirliti eða trygð á annan hátt (sláturfjelög, smjörbú).
3. Önnur starfsemi, svo sem almenn fræðsla, bygging híbýla fyrir fjölskyldur, starfræksla iðnaðarfyrirtækja og útvegun lána til atvinnurekstrar.

3. gr.

Aðaleinkenni á skipulagi samvinnufjelaga eru:

1. Aðgangur frjáls fyrir alla, er fullnægja ákveðnum skilyrðum.
2. Sameiginleg ábyrgð allra fjelagsmanna í öllum fjárreiðum fjelagsins.
   Þó nægir takmörkuð ábyrgð í þeim fjelögum, sem um er rætt í 2. og 3. lið 2. greinar.
3. Atkvæðisrjettur jafn, þannig að hver fjelagsmaður hafi eitt atkvæði, án tillits til eigna eða viðskifta í fjelaginu.
4. Í varasjóð greiðist árlegt fjártillag af óskiftum tekjum fjelagsins.
5. Tekjuafgangi í ársreikningi fjelagsins, er stafar af því, sem útsöluverð á keyptum vörum fjelagsmanna hefir verið ofan við kostnaðarverð, ellegar útborgað verð fyrir seldar vörur þeirra hefir reynst neðan við fullnaðarverð, skal úthlutað eftir viðskiftamagni hvors um sig.
6. Í stofnsjóð leggist sem sjereign hvers fjelagsmanns nokkuð af tekjuafgangi þeim, er kemur í hans hlut við reikningslok.
7. Arður af viðskiftum, er utanfjelagsmenn kunna að hafa við fjelagið, skal lagður í varasjóð, nema honum sje varið á annan hátt til almenningsþarfa.
8. Vextir af inneignum fjelagsmanna, hvort heldur í stofnsjóði eða innlánsdeild, ellegar viðskiftareikningi, eigi hærri en 1½% ofan við innlánsvexti í bönkum, enda eigi úthlutað arði á annan hátt.
9. Nafnaskrá skal haldin yfir fjelagsmenn, svo að jafnan sje fyrir hendi óræk skýrsla um fjelagatal.
10. Innstæðufje í óskiftilegum sameignarsjóðum sje ekki útborgað við fjelagsslit, heldur skal það, að loknum öllum skuldbindingum, sem á fjelagsheildinni hvíla, ávaxtað undir umsjón hlutaðeigandi hjeraðsstjórnar, unz samvinnufjelag eða samvinnufjelög með sama markmiði taka til starfa á

fjelagssvæðinu. Fær það fjelag eða þau fjelög þá umráð sjóðeignarinnar, að áskildu samþykki sýslunefndar, eða bæjarstjórnar, og atvinnumálaráðherra. 36 27. júní

II. kafli.

Fjelagsstofnun.

4. gr.

Nú vilja menn stofna samvinnufjelag, og skulu þeir þá kveðja til almenns fundar á því svæði, sem fjelaginu er ætlað að ná yfir, og bera málið upp til umræðu og atkvæða.

Ef 15 menn eða fleiri koma sjer saman um fjelagsstofnun og bindast samtökum um að gerast fjelagsmenn, setja þeir fjelaginu samþyktir, í samræmi við lög þessi, og er þá fjelagið löglega stofnað.

5. gr.

Í samþyktum skulu greind eftirfarandi atriði:

1. Heiti fjelagsins fullum stöfum og skammstafað heimilisfang og varnarþing.
2. Markmið fjelagsins og fyrirhugaðar framkvæmdir.
3. Tilhögun á stjórn fjelagsins og vald hennar í fjelagsmálum.
4. Deildaskipun fjelagsins, ef gert er ráð fyrir því fyrirkomulagi, og fulltrúakosning deilda.
5. Skipun framkvæmdarstjóra og starfsvið hans.
6. Vald og verksvið fjelagsfunda og á hvaða tímabili aðalfund skal halda ár hvert.
7. Sjóðstofnanir og lántökuheimildir.
8. Ábyrgð fjelagsmanna gagnvart skuldbindingum fjelagsins.
9. Reikningsskil, endurskoðun og úrskurðir reikninga.
10. Breytingar á samþyktum og viðaukar, svo og fjelagsslit.

6. gr.

Jafnskjótt sem fjelag er stofnað og samþyktir settar, skal kjósa stjórn og endurskoðendur.

7. gr.

Í samþyktum skulu ákveðin skilyrði fyrir inngöngu nýrra fjelagsmanna. Við inngöngu skrifar hver fjelagsmaður undir skuldbindingu um, að hann sje háður samþyktum fjelagsins eins og þær eru eða verða á hverjum tíma.

Inngöngueyrir er minst 10 kr., er rennur í varasjóð eða annan óskiftilegan sameignarsjóð.

36
27. júní

8. gr.

Enn fremur skulu í samþyktum ákveðin skilyrði fyrir úrgöngu úr fjelaginu og ástæður, er heimili brottrekstur fjelagsmanns. Úrsögn sendist fjelagsstjórn og sömuleiðis tilkynning um andlát fjelagsmanns eða burtflutning af fjelagssvæðinu. Fjelagsmaður, er fer úr fjelaginu, eða bú þess, er deyr, ber ábyrgð á þeim skuldbindingum fjelagsins, er á því hvíldu, er hann gekk úr, þó eigi lengur en 2 ár frá næstu áramótum eftir úrgöngu, nema mál hafi risið út af skuld, er bíði úrslita dómstólanna.

III. kafli.

Skrásetning.

9. gr.

Samvinnufjelag, sem er löglega stofnað, skal skrásett samkvæmt lögum þessum, og getur það þá fyrst öðlast rjettindi á hendur mönnum með samningi, og aðrir á hendur því.

Í fjelagi, sem ekki er skrásett, bera stjórnendur þess eða fjelagsmenn sem einstaklingar ábyrgð á þeim skuldbindingum, er þeir gera fyrir fjelagsins hönd.

10. gr.

Skrásetning annast lögreglustjóri, þar sem fjelagið hefir heimilisfang. Atvinnumálaráðherra setur ákvæði um, hvernig skrásetningu skuli haga, og lætur gera eyðublöð undir tilkynningar til skrásetningar.

11. gr.

Á mánaðarfresti eftir að fjelag er stofnað skal stjórn þess tilkynna það til skrásetningar. Fjelög, sem stofnuð eru áður en lög þessi öðlast gildi, hafa tilkynningarfrest frá fyrsta aðalfundi, sem tækifæri hefir haft til að breyta fjelagssamþyktum í það horf, sem lög þessi mæla fyrir. Í tilkynningu skulu greind þessi atriði:

1. Heiti fjelagsins, heimili og varnarþing.
2. Tilgangur fjelagsins og starfsemi.
3. Dagsetning fjelagssamþykta.
4. Full nöfn, staða og heimili stjórnenda og framkvæmdarstjóra.
5. Hver heimild hafi til að skuldbinda fjelagið með samningum og hvernig undirskrift sje hagað.
6. Hvernig boða skuli fjelagsmönnum fundi og birta þeim fundarályktanir eða önnur málefni, er þá varða.

Tilkynningu skulu fylgja samþyktir fjelagsins í 2 eintökum, svo og lögboðin gjöld. 36 27. júní

12. gr.

Nú setur samvinnufjelag útibú í öðru lögsagnarumdæmi en heimili þess er, og skal fjelagið þá einnig skrásett þar. Tilkynning sje komin til lögreglustjóra, þegar útibúið tekur til starfa, og skal auk þess, sem fyr greinir, geta þess, hver stýri útibúi og skuldbindi fjelagið vegna þess.

Ef fjelag setur útibú í sama lögsagnarumdæmi og heimili þess er, skal tilkynna til skrásetningar stofnun útibúsins og hver skuldbindi fjelagið vegna þess.

13. gr.

Ef samþyktum fjelags er breytt eða breyting verður að öðru leyti á því, sem tilkynt hefir verið til skrásetningar, skal tilkynna lögreglustjóra breytinguna innan mánaðar. Bústaðaskifti þarf þó eigi að tilkynna, nema maður taki sjer bólfestu utanlands, nje heldur breytingu á heimilisfangi fjelags innan sama lögsagnarumdæmis. En sje heimili þess flutt í annað lögsagnarumdæmi, skal fjelagið skrásett þar.

14. gr.

Nú vantar í tilkynningu greinargerð um einhver þau atriði, sem skylt er að geta, eða henni er áfátt að öðru leyti, og skal lögreglustjóri birta það tilkynnanda, svo fljótt sem kostur er á, en fresta skrásetningu uns úr er bætt. Rjett er tilkynnanda að bera málið undir atvinnumálaráðherra eða leita úrlausnar dómstóla.

15. gr.

Tilkynningu til skrásetningar skal lögreglustjóri tafarlaust birta í Lögbirtingablaði, á kostnað tilkynnanda.

Skrá yfir allar tilkynningar, sem auglýstar hafa verið á ári hverju, lætur atvinnumálaráðherra birta í B-deild Stjórnartíðinda.

16. gr.

Um firmu samvinnufjelaga fer samkvæmt ákvæðum firmalaganna.

Sama er um varnarþing, stefnubirtingu og stefnufrest í málum á hendur fjelagi.

17. gr.

Það sem skrásett hefir verið og birt samkvæmt lögum þessum, skal telja manni kunnugt, nema atvik sjeu svo vaxin, að telja megi hann hvorki hafa haft vitneskju um það nje að til þess verði ætlast af honum.. Nú hefir lög-

36 skipuð birting eigi fram farið, og hefir skrásetningin þá eigi þýðingu gagn-
27. júní vart öðrum en þeim, er sannanlega höfðu vitneskju um hana.

IV. kafli.

Fjelagsstjórn.

18. gr.

Fjelagsfundur hefir æðsta vald í málefnum fjelags, með þeim hætti, sem lög ákveða og samþyktir þess.

Einn aðalfund skal halda ár hvert. Aukafund getur fjelagsstjórn boðað, þegar henni þykir þess þörf. Enn fremur er stjórninni skylt að boða til aukafundar, ef fjórðungur fjelagsmanna eða þriðjungur fjelagsdeilda krefst þess skriflega og greinir fundarefni. Nú hefir stjórn eigi boðað fund innan 14 daga, eftir að henni barst krafan, og geta hlutaðeigendur þá sjálfir kvatt til fundar sbr. og 22. gr.

Dagskrá skal jafnan greina í fundarboði.

19. gr.

Á fundum í fjelagi, sem er óskift heild, hafa atkvæði allir fjelagsmenn. En í fjelagi, sem skiftist í deildir, hafa fulltrúar deildanna einir atkvæðisrjett. Hve marga fulltrúa hver fjelagsdeild má senda á fund með fullu umboði, fer eftir tölu fjelagsmanna í deildinni, svo sem samþyktir fjelagsins nánar ákveða.

Aðalfundur er lögmætur, er meira en þriðjungur fjelagsmanna eða fulltrúar frá meira en helmingi fjelagsdeilda sækja fundinn, enda sje á fundinum meiri hluti þeirra fulltrúa, sem þar eiga atkvæðisrjett.

Úrslitum mála á fjelagsfundum ræður afl atkvæða, nema þar sem lög þessi eða fjelagssamþyktir mæla fyrir um aukinn meiri hluta.

20. gr.

Á aðalfundi skal kjósa stjórn, aðalmenn og varamenn, og gengur varamaður til fulls í stjórnina, ef aðalmaður deyr, gengur úr fjelaginu eða víkur úr stjórninni á löglegan hátt, áður en kjörtími hans er liðinn. Í samþyktum skal tiltaka tölu stjórnenda og kjörtíma, og sjeu þeir eigi færri en þrír. Skulu þeir ganga úr á víxl, og aldrei meiri hluti á sama ári, nema óviðráðanleg atvik valdi.

Engan má kjósa í stjórn nema hann sje fjelagsmaður.

21. gr.

Stjórnarfundur er lögmætur, ef meira en helmingur stjórnenda er á fundi. Stjórnin fer með málefni fjelagsins milli funda samkvæmt lögum og

samþyktum fjelagsins. Úrslitum ræður afl atkvæða, en sjeu þau jöfn, ræður atkvæði formanns. 36 27. júní

Stjórnendur bera ábyrgð fyrir aðalfundi, einn fyrir alla og allir fyrir einn, nema sá, er látið hefir bóka ágreiningsatkvæði í gerðabók fjelagsins.

22. gr.

Á aðalfundi skal kjósa tvo endurskoðendur og aðra tvo til vara. Kosning þeirra gildir um 2 ár, og ganga þeir úr sitt árið hvor.

Endurskoðendur skulu vera fjelagsmenn, en mega ekki vera í stjórn fjelagsins. Þeim er skylt að sannprófa, að reikningum beri saman við bækur fjelagsins, enda eigi þeir aðgang að öllum bókum og skjölum, hve nær sem er á starfstíma fjelagsins, og er stjórninni skylt að veita þeim þær upplýsingar, sem þeim eru nauðsynlegar við framkvæmd starfsins. Enn fremur er það skylda endurskoðenda að hafa eftirlit með starfrækslu fjelagsins yfirleitt. Nú verða þeir varir við misfellur, er þeir álíta fjelaginu stafi hætta af, og skulu þeir þá hlutast til um, að bót verði á ráðin, svo fljótt sem þörf krefur. En takist það eigi, skulu þeir kveðja til fundar í fjelaginu og bera málið þar upp til úrlausnar.

Endurskoðendur bera ábyrgð fyrir aðalfundi.

23. gr.

Reikningsár fjelagsins er almanaksárið. Reikningsskilum skal lokið svo tímanlega, að endurskoðun geti farið fram áður en ársfundur er haldinn.

Á aðalfundi skal ávalt leggja fram endurskoðaða reikninga fyrir umliðið ár og taka ákvörðun um þá. Nú fellir fundurinn tillögu um að samþykkja reikninga, og getur hann þá ákveðið, að yfirskoðun skuli fram fara eftir þeim reglum, er fundurinn setur. Að þeirri yfirskoðun lokinni, skal af nýju boða til fundar, er tekur fullnaðarákvörðun um reikningana.

V. kafli.

Skyldur og rjettindi.

24. gr.

Árgjald í varasjóð fjelags og aðra óskiftilega tryggingarsjóði skal ákveða í samþyktum, eigi minna samtals en svarar 1% af viðskiftaveltu. — Vexti af innstæðu skal árlega leggja við höfuðstól. Fje má ekki greiða úr varasjóði, nema eftir tillögu fjelagsstjórnar, í samráði við endurskoðendur og með samþykki aðalfundar, enda sjeu tillögunni fylgjandi eigi færri en ⅔ þeirra fjelagsmanna eða fulltrúa, sem atkvæðisrjett eiga á fundinum.

36
27. júní

25. gr.

Í samþyktum skal ákveða árlegt tillag í stofnsjóð fjelagsins, hve mikið það skuli vera frá hverjum fjelagsmanni og hvernig það skuli greitt. Má það eigi vera minna en svarar 3% af verði aðkeyptrar vöru í þeim fjelögum, er hafa vörukaup sem aðalverksvið. Fje stofnsjóðs skal notað sem veltufje í þarfir fjelagsins, og skulu vextir lagðir við höfuðstólinn um hver áramót.

Stofnsjóðseign hvers fjelagsmanns fellur til útborgunar:

a. Við andlát hans.
b. Við burtflutning af fjelagssvæði.
c. Við gjaldþrot hans.
d. Verði hann fátækrastyrksþurfi.

Þegar stofnsjóðseign fjelagsmanns verður meiri en svo, að nemi árlegri úttekt hans, eins og hún hefir verið að meðaltali 5 næstliðin ár, má greiða það, sem umfram er, enda hafi hann ekki skift við fjelagið skemur en 15 ár.

Aldrei má þó borga út stofnsjóðseign, fyr en eigandi hefir int af hendi allar fjárhagslegar skuldbindingar, er á honum hvíla sem fjelagsmanni.

Að öðru leyti er stofnsjóðsfje óuppsegjanlegt, og verður ekki selt nje af hendi látið á annan hátt, nema með samþykki fjelagsstjórnar.

26. gr.

Samvinnufjelög með samábyrgð hafa heimild til að stofna og starfrækja innlánsdeild, er tekur við innlögum frá fjelagsmönnum til ávöxtunar sem rekstrarfje. Um útborganir á innlögum fer eftir ákvæðum fjelagssamþykta.

Til tryggingar fyrir fje því, sem lagt er í innlánsdeild, er varasjóður fjelagsins og aðrar eignir þess, ásamt sameiginlegri ábyrgð fjelagsmanna.

27. gr.

Heimilt er samvinnufjelögum, er leysa borgarabrjef, að hafa verslunarviðskifti við utanfjelagsmenn, hvort heldur er aðaldeild fjelagsins eða útibú. Enn fremur er þeim heimilt að hafa útsölustaði í sama kauptúni, svo marga sem viðskiftaþörf krefur.

VI. kafli.

Samvinnusambönd.

28. gr.

Ef 3 eða fleiri samvinnufjelög með líku verksviði koma sjer saman um að mynda samband sem sjerstakt fjelag, skulu um stofnun þess, skrásetn-

ingu og skipulag gilda sömu ákvæði sem um samvinnufjelög yfirleitt, að því leyti sem þau eiga við. 36 27. júní

Hvert það fjelag, sem fullnægir ákvæðum laga þessara og skilyrðum þeim, er sambandið setur, hefir rjett til upptöku.

29. gr.

Æðsta vald í sambandsmálum er í höndum fulltrúafunda. Fulltrúar eru kosnir af fjelögum þeim, sem eru í sambandinu, og fer tala þeirra, er hvert fjelag má senda á sambandsfund, eftir tölu fjelagsmanna, svo sem samþyktir sambandsins nánar ákveða.

Einn aðalfund skal halda ár hvert, og aukafundi þá er stjórn þess þykir nauðsyn á eða meiri hluti fulltrúa óskar. Sambandsfundur er lögmætur, þegar meiri hluti fulltrúa sækir fundinn. Úrslitum mála ræður afl atkvæða, nema þar sem lög þessi eða sambandssamþyktir mæla fyrir um aukinn meiri hluta.

30. gr.

Sambandsstjórn skal kosin á aðalfundi, og sjeu í henni eigi færri en þrír menn. Stjórnin boðar til fulltrúafunda og undirbýr fundarmálefni, framkvæmir fundarályktanir og annast störf milli funda, leggur fyrir aðalfund endurskoðaða reikninga sambandsins fyrir næsta ár á undan, hefir umsjón með sjóðeignum, húsum, áhöldum og öðrum eignum, og gætir hagsmuna sambandsins í öllum greinum.

Sambandsstjórn ræður framkvæmdarstjóra til þess að standa fyrir starfrækslu sambandsins, sjá um viðskifti og annast reikningsskil. Hún gerir við hann starfssamning, er skal lagður fyrir fulltrúafund til álita.

31. gr.

Endurskoðun reikninga hafa á hendi tveir menn, er aðalfundur kýs. Þeir skulu rannsaka reikningsskil, starfrækslu og allan hag sambandsins. Tillögur þeirra skulu lagðar fyrir aðalfund til úrskurðar ásamt ársreikningum.

Heimilt er sambandsstjórn að hafa eftirlit með öllum fjelögum í sambandinu, á þann hátt að láta trúnaðarmann sinn rannsaka reikninga þeirra, starfshætti og efnahag. Yfirskoðunarmaður þessi hlutast til um, að bót sje á ráðin, ef misfellur eru, og gefur fjelagsstjórn leiðbeiningar í því, sem betur má fara, en lætur sambandsstjórn í tje skýrslu um árangur af rannsókninni.

36
27. júní

VII. kafli.

Fjelagsslit.

32. gr.

Samvinnufjelagi skal slíta, ef ályktun um það er samþykt á tveim lögmætum fjelagsfundum í röð og henni eru fylgjandi eigi færri en ⅔ atkvæðisbærra fundarmanna, enda hafi málið verið borið undir fjelagsmenn milli funda og samþykt af þeim með meiri hluta atkvæða.

33. gr.

Þegar fundur ákveður fjelagsslit, getur hann annaðhvort afhent fjelagsbúið skiftarjetti til meðferðar eða kosið skilanefnd til þess að fara með mál fjelagsins, meðan á fjelagsslitum stendur. Í skilanefnd er einn maður eða fleiri, löggiltir af dómsmálaráðherra. Skilanefnd kemur í stað stjórnar fjelagsins og hefir samskonar vald og skyldur og ábyrgð. En fjelagsfundur getur sett nefndarmenn frá starfinu, hve nær sem er. Meðan skilanefnd stjórnar fjelagi, gilda reglur laga þessara um fjelagsfundi, reikningsskil og endurskoðun.

Um meðferð skilanefndar á fjelagsbúi gilda ákvæði skiftalaganna, að því leyti sem við á, og ber skilanefnd að haga störfum sínum eftir þeim. Fjelagsslit skal jafnan tilkynna lögreglustjóra, og skal hann þá afmá skrásetningu fjelagsins.

34. gr.

Sömu aðiljar, sem ráða fjelagsslitum, geta stöðvað þau á hvaða stigi sem er, fengið fjelagsbúið aftur afhent sjer í hendur og haldið áfram starfsemi fjelagsins af nýju. En þar að lútandi ályktun skal vera samþykt með sama hætti og hin upphaflega ályktun um fjelagsslitin.

35. gr.

Stjórn samvinnufjelags er rjett og skylt að framselja bú þess til gjaldþrotaskifta á sama hátt, sem einstakur maður getur gert eða er skyldur að gera um bú sitt. Á henni hvíla samsvarandi skyldur sem einstökum mönnum til þess að veita skiftarjetti upplýsingar um búið, enda liggur sama við, ef út af er brugðið.

Skiftarjettur skal tilkynna til skrásetningar upphaf og lok gjaldþrotaskifta.

36. gr.

Ef svo ber til, að samvinnufjelag, sem skrásett hefir verið, fullnægir ekki ákvæðum laga þessara, og þess er ekki kostur að koma því aftur í löglegt horf, er stjórn fjelagsins skylt, innan eins árs, að tilkynna það lögreglustjóra, svo að skrásetning þess verði afmáð, enda nýtur það úr því engra rjettinda samkvæmt lögum þessum.

37. gr. 36

Bækur fjelags, sem slitið er, eru ríkiseign, og skal afhenda þær á þjóð- 27. júní
skjalasafnið. Sama gildir um bækur annara fjelaga, sem orðnar eru eldri en svo, að nota þurfi í þarfir fjelagsins.

VIII. kafli.

Ýmisleg ákvæði.

38. gr.

Þangað til fram hefir farið gagngerð endurskoðun á löggjöfinni um tekjur sveitar- og bæjarsjóða, greiða samvinnufjelög gjöld til þeirra sem hjer segir:

1. Skatt af lóðum og öðrum fasteignum, eftir því sem lög mæla fyrir.
2. Útsvar af arði, sem leiðir af skiftum við utanfjelagsmenn, eftir sömu reglum og kaupmenn á staðnum, samkvæmt ákvörðun skattanefndar, bygðri á skýrslu, er hlutaðeigandi fjelag gefur henni. En vanræki fjelagið þetta framtal, skal skattanefnd áætla tekjur af þessum viðskiftum, og byggist útsvarið á því.
3. Skatt, alt að 2% af virðingarverði þeirra húsa, sem fjelagið notar við starfrækslu sína. Þó skulu ekki þar með talin hús, sem notuð eru aðallega til líknarstarfsemi eða fræðslu, t. d. sjúkrahús, bókasöfn, skólar o. s. frv. Skatturinn fellur jafnt á, hvort sem fjelagið á húseignina eða tekur hana á leigu, og skal jafnan vera bygður á síðasta fasteignamati.

Um gjöld til ríkissjóðs fer eftir almennum lögum.

39. gr

Ef stjórnendur eða skilanefndarmenn herma vísvitandi rangt eða villandi í skýrslum, reikningum, auglýsingum eða yfirlýsingum til fjelagsfunda eða forráðamanna, eða í tilkynningum til skrásetningar, skulu þeir sæta sektum eða fangelsi, samkv. 26. gr. hinna almennu hegningarlaga, nema verkið varði þyngri refsingu að lögum.

Sömuleiðis liggja sektir við, alt að 2000 kr., ef þeir herma vísvitandi eða af stórfeldu gáleysi rangt eða villandi í öðrum skjölum, viðskiftabrjefum, umburðarbrjefum eða tilkynningum um eignir og efnahag fjelags, er þeir stýra.

Enn fremur varðar það sektum, alt að 1000 kr., að vanrækja tilkynningu til skrásetningar lögum þessum samkvæmt.

40. gr.

Mál út af brotum þeim, sem um er rætt í undanfarandi grein, skulu rekin sem almenn lögreglumál .Sektir renna í ríkissjóð.

36
27. júní

41. gr.

Gjöld fyrir störf þau, sem lögreglustjórum eru falin í lögum þessum, renna í ríkissjóð, og eru þau sem hjer segir:

a. Fyrir skrásetningu fjelags, sem eigi hefir verið skrásett áður .. kr. 30.00
b. Fyrir skrásetningu útibús .. .. — 20.00
c. Fyrir skrásetningu breytinga eða viðauka við eldri skrásetningu — 15.00
d. Fyrir að afmá skrásetningu greiðist helmingur af ofanrituðum gjöldum.

42. gr.

Lög þessi öðlast gildi 15. júlí 1921, og eru þá um leið úr gildi fallin, að því er snertir samvinnufjelög, öll þau ákvæði, er koma í bága við þessi lög.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

37
27. júní

Lög

um

lestagjald af skipum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af hverju skipi, sem er 5 smálestir brúttó eða stærra og skrásett hjer á landi, skal greiða í ríkissjóð 1 kr. 50 a. gjald á ári af brúttósmálest. Hálf smálest eða meira telst heil, en minna broti skal slept.

2. gr.

Lögreglustjórar innheimta gjald þetta á manntalsþingum, í fyrsta sinn 1922, og skal það greiðast í því lögsagnarumdæmi, sem skip er skrásett. Um greiðslu gjaldsins í ríkissjóð fer sem um önnur manntalsbókargjöld.

3. gr.

Gjald þetta hefir lögtaksrjett og gengur í 2 ár frá gjalddaga fyrir öllum veðkröfum í skipi.

4. gr.

Ef skip ferst eða er rifið á fyrra helmingi almanaksárs, greiðist ekkert gjald á því ári, en vilji þetta til síðar á árinu, greiðist fult gjald. Gjaldfrjáls eru þau skip, sem eigi eru notuð á gjaldárinu.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

38
27. júní

Lög

um

vörutoll.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af vörum, sem fluttar eru til Íslands og ekki eru sendar í pósti, skal greiða gjald í ríkissjóð, eftir þyngd vörunnar með umbúðum eða eftir rúmmáli, svo sem hjer segir:

1. Af kornvörum, jarðeplum, steinolíu, sementi, kalki, tjöru, blackfernis, asfalti, krít, leir, eldföstum leir, hverfisteinum, kvarnasteinum, gólf- og veggjaplötum, steyptum eða brendum, hefilspónum, sagi, karbíd, bensíni, þakhellum, netakúlum og tómum flöskum 30 au. af hverjum 50 kg.
2. Af gluggagleri, tómum tunnum og tunnuhlutum, girðingavír, girðingastólpum úr járni, þakjárni, blikki, smíðajárni, járngirði, stáli, blýi, tini, olíufóðurkökum, melasse, melassemjöli, kjötfóðurmjöli, fiskfóðurmjöli, hjólklöfum (blökkum), saum, brýnum, sláttuvjelum og öðrum heyvinslutækjum, vögnum, kerrum, hjólum, hjólásum, skilvindum og öðrum smjörgerðartækjum og ostagerðar, plógum, herfum, skóflum, kvíslum, spöðum og öðrum jarðyrkjuáhöldum, bifvjelum (mótorum), heilum og í hlutum, lóðarvindum, akkerisvindum, lausum umbúðum, tómum pokum, korki, netagarni, tilbúnum seglum, allskonar köðlum, vírköðlum, vírtrossum, færum, vjelaáburði, olíum í tunnum og dunkum, öðrum en steinolíu og bensíni, segldúk, striga, tvistúrgangi, strigaábreiðum (Presenninger), járnbrautarteinum, húsapappa allskonar, akkerum, akkerisfestum (hlekkjafestum), kokolit, járnbitum, eldavjelum, hitunartækjum, járnpípum, gipsi, olíufatnaði, gólfdúkum (Linoleum) og gólfbræðingi (Linotol), kokosfeiti (cocosnutoil), baðmullarfræsolíu (cottonseedoil), jarðhnetuolíu (groundnutoil), feitarsýrum (fatacit) til sápugerðar, 1 kr. af hverjum 50 kg.
3. Af allskonar vefnaðarvöru, fatnaði, öðrum en olíufatnaði (þar með talinn allskonar skófatnaður), tvinna og allskonar garni, öðru en seglgarni og netagarni, 1 kr. 80 au. af hverjum 10 kg.
4. Af salti og kolum, hverskonar sem eru og hvort sem varan er flutt á land

eða lögð til geymslu í skipum úti eða öðrum geymslurúmum á floti í landhelgi eða flutt á höfnum inni eða vogum yfir í önnur skip, þeim til notkunar: 38 27. júní

a af salti 1 kr. 50 au. af hverri smálest;

b. af kolum 3 kr. af hverri smálest.

Kolatoll þann og salttoll, sem ræðir um í þessum lið, skal eigi innheimta meðan lög nr. 13, 12. ágúst 1919, um aðflutningsgjald af salti, og lög nr. 27., 28. nóv. s. á., um aðflutningsgjald af kolum, eru í gildi.

5. Af allskonar trjávið, hurðum, gluggum, þakspæni, trjespæni (Finer) og húsalistum 9 aurar af hverju teningsfeti.

6. Af allskonar leikföngum, allskonar munum, sem eingöngu eru ætlaðir til skrauts, úr hvaða efni sem þeir eru, plettvarningi og munum, sem að meiri hluta efnis að verði til eru úr gulli, silfri, platínu eða gimsteinum, 1 kr. af hverju kg.

7. Af öllum öðrum gjaldskyldum vörum 60 au. af hverjum 10 kg. Sama gjald skal greiða af öllum þeim vörum, sem heyra til 1.—2. og 4.—5. lið, ef þær eru í umbúðum með öðrum vörum, sem eigi falla undir sama tolltaksta.

Undanþegnar gjaldi þessu eru vörur, sem sjerstaklega er lagður tollur á, prentaðar bækur og blöð, ósmíðað gull og silfur, skip, bátar, tígulsteinar, eldfastir steinar, baðlyf, óhreinsað járn í klumpum, heimilismunir manna, er flytja vistferlum til landsins, vanalegur farangur ferðamanna, pappír, tilbúin áburðarefni, hey, síld, steinlímspípur, leirpípur, sandur og endursendar fiskumbúðir. auk þess eru undanþegnar allar íslenskar vörur, sem endursendar eru til landsins frá útlöndum, ef þær eru endursendar í sömu umbúðum, sem þær voru sendar í burtu, enda sje gjaldheimtumanni ríkissjóðs, þar sem heimsend vara er sett á land, afhent vottorð frá tollgæslustöð, þar sem varan er flutt á skip til heimsendingar, um að hún sje íslensk vara. Notaðir munir, er sendir hafa verið til aðgerðar, eru og undanskildir vörutolli.

Brot úr tolleiningu, sem nemur helmingi eða meira, skal talið sem heil tolleining, en minna broti skal slept.

2. gr.

Greiða skal og í ríkissjóð gjald af póstbögglum, er til landsins flytjast, 1 kr. fyrir hvert heilt kg., nema móttakandi sanni, hvert innihald þeirra sje, og skal þá greiða gjald af þeim samkvæmt ákvæðum 1. greinar. Lágmarksgjald sje þó 1 kr.

Gjald þetta greiðir viðtakandi í frímerkjum um leið og hann tekur við bögglinum, og skal pósthúsið, sem afhendir böggulinn, líma þau á hann og stimpla þau á venjulegan hátt. Eru frímerkin úr því, í þessu tilfelli eins og öðrum, eign viðtakanda. Af póstbögglum, sem endursendir eru til útlanda, skal ekkert gjald greiða.

Heimilt er póstafgreiðslumönnum að opna böggulsendingar, sem sendar eru í pósti frá útlöndum, að viðtakanda ásjáandi eða umboðsmanni hans, um

38 leið og þær eru afhentar, ef grunsamt þykir, að eigi sje rjett frá skýrt um
27. júní innihald þeirra.

3. gr.

Nú kemur það í ljós, að vörutollur sá, er ræðir um í 6. eða 7. lið 1. gr., verður að teljast svo hár, að eigi sje sanngjarnt hlutfall milli hans og útsöluverðst vörunnar, og er stjórnarráðinu þá heimilt að færa niður tollinn, ef þess er óskað. Tollinn má þó aldrei færa lengra niður en svo, að hann sje eins og segir í 2. lið 1. gr.

Stjórnarráðið skal um hver áramót birta í B-deild Stjórnartíðindanna skrá um ívilnanir þær, sem á næsta ári á undan hafa verið veittar samkvæmt þessari gr.

4. gr.

Vörutollinn skal greiða lögreglustjóra í því lögsagnarumdæmi, þar sem varan er flutt úr skipi, nema hún, samkvæmt farmskrá skipsins, eigi að halda áfram með sama eða öðru skipi til annarar hafnar innanlands, og að því er lausakaupmenn snertir, þar sem skipið á fyrst að sýna skipsskjöl sín eftir gildandi lögum. Gjald þetta greiðist með peningum eða með ávísun, stílaðri á borgun við sýningu á banka eða aðrar peningastofnanir eða áreiðanleg verslunarhús, ef nægileg skilríki, þau er innheimtumaður tekur gild á sína ábyrgð, eru fyrir því, að ávísunin verði greidd. Vörutoll skal ákveða eftir farmskrá skipsins eða farmskírteini.

5. gr.

Hinar gjaldskyldu vörur má eigi byrja að flytja úr skipi fyr en skipstjóri eða afgreiðslumaður hefir skilað lögreglustjóra eða umboðsmanni hans öllum skjölum, er skipsfarminn snerta, og látið fylgja skriflegt vottorð skipstjóra upp á æru og samvisku um það, að eigi sjeu í skipinu aðrar eða meiri gjaldskyldar vörur til þess staðar en þær, er tilfærðar eru á farmskránni, og þær, sem hann þá samstundis skýrir frá, að ætlaðar sjeu skipinu sjálfu, skipverjum eða farþegum til neyslu í því. Sje uppskipun byrjuð áður en fullnægt er fyrirmælum þessarar greinar, verður skipstjóri sekur um alt að 1000 kr.

6. gr.

Eigi má án samþykkis innheimtumanns afhenda viðtakendum gjaldskyldar vörur fyr en gjaldið er greitt. Brot gegn þessu fyrirmæli varðar sektum, alt að 200 kr., á hendur skipstjóra eða afgreiðslumanni skipsins, ef hann er þar á staðnum. Hafi vörur verið afhentar viðtakanda án samþykkis innheimtumanns, eða áður en hann hafi fengið kvittun innheimtumanns fyrir því, að gjaldið sje þegar greitt, þá er viðtakandi skyldur að skýra lögreglustjóra frá þessu þegar í stað, eða í síðasta lagi innan 3 daga frá því, er hann

tók við vörunum, og greiði hann þá gjaldið um leið, ef það er eigi þegar greitt. Vörutollurinn fellur í gjalddaga, þegar skip það, er vörurnar flytur, hefir hafnað sig þar, er gjaldið á að greiða. 38 27. júní

7. gr.

Lögreglustjóri hefir vald til þess, hve nær sem vera skal, að heimta af hverjum manni í umdæmi sínu, er ástæða þykir til að ætla, að fái gjaldskyldar vörur frá útlöndum, æru- og samviskuvottorð skriflegt um það, hvort hann hafi fengið þess konar vörur, og ef svo er, hverjar og hve mikið af þeim.

Tregðist nokkur við að gefa vottorð þau, sem ræðir um í þessari grein, má þvinga hann til þess með dagsektum, alt að 20 kr. á dag, og getur lögreglustjóri tiltekið sektirnar í brjefi til viðtakanda.

8. gr.

Farmskrá yfir allan farm skips skal frá hverju landi vera samin í tveimur samhljóða samritum, og auk þess samhljóða útdrættir úr farmskránni yfir vörur þær, sem fara eiga á hverja einstaka höfn. Svo skal á farmskránni tilgreina þyngd á öllum vörutegundum og hverri um sig, nema trjávið, trjegluggum, hurðum og húsalistum, sem tilfært skal á farmskránni eftir tölu teningsfeta. Annað eintakið af aðalfarmskránni afhendist lögreglustjóra á þeirri höfn, þar sem skipið fyrst hafnar sig. Lögreglustjóri skal síðan senda stjórnarráðinu samritið að aðalfarmskránni með fyrstu ferð, en útdrættina úr aðalfarmskránni skal afhenda lögreglustjóra eða umboðsmanni hans á hverri höfn, þar sem vörurnar samkvæmt þeim eiga að affermast, og skulu þeir síðan fylgja tollreikningunum frá hverjum innheimtumanni.

Sje ógreinilega sagt frá um gjaldskyldar vörur í farmskránni, eða ef skýrslurnar þar að lútandi eru eigi fullnægjandi, eða ef ástæða þykir til að rengja, að rjett sje skýrt frá, má lögreglustjóri eða umboðsmaður hans láta rannsaka farminn og hafa eftirlit með uppskipun, svo sem með þarf. Kostnað þann, sem af þessu leiðir, skal greiða úr ríkissjóði, ef skýrslurnar reynast rjettar, en ef þær reynast ónákvæmar, fellur kostnaðurinn á skipstjóra, eða, ef nauðsyn krefur, á þá, er við vörum taka.

Það varðar skipstjóra sektum, alt að 1000 kr., ef farmskrár fylgja eigi skipi, samdar eins og hjer er mælt fyrir, eða ef vanrækt er að afhenda þær lögreglustjóra eða umboðsmanni hans.

9. gr.

Nú verður maður uppvís að því að hafa vanrækt að skýra innheimtumanni, áður lögmæltur frestur sje liðinn, frá tollskyldum vörum, er hann hefir innflutt eða tekið við, eða að því að hafa sagt rangt til um slíkar vörur, án þess að yfirlýsingin sje gefin á þann hátt, er í 155. gr. almennra hegningarlaga, 25. júní 1869, segir, og skal hann þá sæta frá 50 til 1000 króna sektum,

38 27. júní

Nú hefir maður ranglega gefið slíka yfirlýsingu á þann hátt, sem í 155. gr. almennra hegningarlaga greinir, eða á annan samsvarandi hátt, og skal hann sæta þeirri refsingu, sem í nefndri grein hegningarlaganna er ákveðin, þó þannig, að aldrei verði beitt vægari refsingu en 30 daga einföldu fangelsi eða lægri sektum en 100 króna.

Enn fremur skal jafnan, auk refsingar, greiddur þrefaldur tollur af vörum þeim, er undan hefir verið skotið eða rangt sagt til um.

Auk þeirrar refsingar, er í 1. og 2. málsgrein segir, skal sá, er þrisvar hefir gerst sekur um þar nefnd brot, við þriðja brot, og ef miklar sakir eru, dæmdur til þess að hafa fyrirgert leyfi til verslunar eða umboðssölu, ef hann hefir slíkt leyfi. Að liðnum 5 árum frá dómsuppsögn að telja, getur hann þó fengið slík leyfi aftur, enda hafi hann eigi á þeim tíma orðið sekur af nýju um brot gegn ákvæðum þessara laga. Sá, er eigi hefir slík leyfi, er hann verður brotlegur, getur eigi fengið þau fyr en að sama tíma liðnum.

Við ákvörðun sektanna skal taka sjerstakt tillit til þess, hvort viðtakandi hefir haft ástæðu til að ætla, að lögreglustjóri hefði af farmskrá eða öðrum slíkum sskilríkjum fengið vitneskju um vöru þá, sem um er að ræða.

10. gr.

Hinar aðfluttu, gjaldskyldu vörur skulu vera að veði fyrir gjaldinu og sektum, og hefir eigandi eigi rjett til að ráða yfir þeim fyr en búið er að greiða gjöld þessi. Veðrjetturinn helst eins, þótt vörurnar hafi verið afhentar viðtakanda. Sjeu ekki skil gerð samkv. 6. gr., hefir lögreglustjóri vald til að selja vörurnar, án undangengins lögtaks eða fjárnáms, til lúkningar gjaldi og sektum. Það skal gera á uppboði, er boðað sje með viku fyrirvara, og má lögreglustjóri krefjast borgunar við hamarshögg. Nú næst eigi til vöru þeirrar, er gjaldið átti af að greiða, og má þá, án undanfarandi birtingar, gera lögtak fyrir vörutolli og sektum í öðrum eigum viðtakanda og selja hið lögtekna á sama hátt og að framan greinir um hina gjaldskyldu vöru.

11. gr.

Verði sú raun á, þegar gjaldskyldar vörur eru fluttar til Íslands, að nokkuð af þeim hafi ónýtst eða rýrnað, eða vörurnar hafi með einhverjum hætti farið forgörðum á leiðinni eða við uppskipun, skal ekkert gjald greiða af því, sem farist hefir, ef eigandi eða umboðsmaður hans sannar með vottorði lögreglustjóra eða umboðsmanns hans, að farmskráin telji meira en viðtakandi fær.

Þegar sjóskemdar vörur eru seldar á uppboði, skal gjaldið greiða fyrirfram af uppboðsandvirðinu, og fáist eigi svo hátt boð, sem gjaldinu nemur, gengur uppboðsandvirðið allt í ríkissjóð, að kostnaði frádregnum.

12. gr.

Nú er gjaldskyld vara, er vörutollur hefir verið greiddur af, flutt úr landinu aftur, og getur útflytjandi þá fengið hjá lögreglustjóra skírteini þar að lútandi. Ef hann síðan skilar því skírteini aftur, með áritun útlendrar tollstjórnar um það, að vara sú, sem ræðir um í skírteininu, sje þangað innflutt, þá skal endurgreiða honum tollinn, að frádregnum innheimtulaunum.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál. Þó sæta brot gegn 2. málsgrein 9. gr. sakamálsmeðferð.

14. gr.

Sektir allar eftir 5., 6. og 7. gr. renna í ríkissjóð. Hið sama er um sektir eftir 8. og 9. gr., nema einhver hafi komið því til leiðar með frásögn sinni, að sök komist upp, og fær hann þá helming sekta.

15. gr.

Fyrir gjaldheimtum og sektum eftir lögum þessum skal lögreglustjóri gera reikning samkvæmt reglum þeim, sem settar eru eða settar kunna að verða um opinber reikningsskil.

16. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

39
27. júní

Lög

um

stofnun og slit hjúskapar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kap.

Um festar.

1. gr.

Það eru festar, þegar karlmaður og kona hafa heitið hvort öðru eiginorði.

2. gr.

Nú slitna festar, og annað hjónaefna á aðallega sök á því, og skal það þá bæta hinu tjón út af ráðstöfunum, er gerðar hafa verið vegna væntanlegs hjúskapar og sennilegar þykja verið hafa.

3. gr.

Nú verður festarkona þunguð af völdum festarmanns síns, og festar slitna síðan , af ástæðum, sem hann á aðallega sök á, og skal hann þá gjalda henni hæfilegar bætur fyrir ráðspjöllin.

4. gr.

Nú mátti eigi hjónaefni gifta án samþykkis foreldra eða lögráðamanns, samkv. 8. og 9. gr., og verður það þá eigi skaðabótaskylt samkvæmt 2. gr., nema það hafi haft samþykki þeirra til festanna.

Karlmanni verður eigi gert að greiða skaðabætur samkvæmt 3. gr., nema hann hafi verið 21 árs, er konan varð þunguð.

5. gr.

Mál samkvæmt 2. og 3. gr. skal höfða innan árs frá festaslitum.

6. gr.

Loforð um bætur fyrir óorðin festaslit eru ógild.

II. kap.

Um hjónavígsluskilyrði.

7. gr.

Bannað er að vígja yngri karlmann en 21 árs og yngri kvenmann en 18 ára, nema leyfi stjórnarráðs komi til.

8. gr.

Nú er annað hjónaefna yngra en 21 árs, og má þá eigi vígja það án samþykkis foreldra, nema það hafi verið gift áður.

Nú er annað foreldra látið eða svift foreldraráðum, geðveikt eða hálfviti, eða miklir erfiðleikar á að ná til þess, og nægir þá samþykki hins. Nú er högum beggja foreldra háttað svo, sem hjer greinir, og þarf þá samþykki lögráðamanns.

9. gr.

Nú er maður sviftur lögræði, og má þá eigi vígja hann án samþykkis lögráðamanns.

10. gr.

Nú synjar foreldri eða lögráðamaður samþykkis til hjúskapar, og getur þá stjórnarráðið leyft vígsluna, nema gild ástæða sje til neitunar, enda leiti stjórnarráðið áður umsagnar hjónaefnis og foreldris (lögráðamanns).

11. gr.

Nú er maður geðveikur eða hálfviti, og má þá eigi vígja þann mann.

12. gr.

Nú er annað hjónaefna haldið sóttnæmum kynsjúkdómi, flogaveiki (epilepsi), holdsveiki eða smitandi berklaveiki, og má þá eigi vígja það.

13. gr.

Bannað er að vígja skyldmenni í beinan legg og systkin.

14. gr.

Bannað er að vígja mann og afkvæmi bróður eða systur, nema leyfi stjórnarráðs komi til.

39
27. júní

15. gr.

Bannað er að vígja mann og foreldri eða afkvæmi þess, er hann áður átti.

16. gr.

Bannað er að vígja mann, sem giftur er fyrir.

17. gr.

Nú hefir kona verið manni gefin, og má þá eigi vígja hana á næstu 10 mánuðum eftir slit fyrra hjúskapar, nema óþunguð sje af völdum bónda síns eða 10 mánuðir sjeu liðnir frá samvistarslitum.

18. gr.

Nú hefir annað hjónanna verið gift og fjárfjelag með hjónunum þá er hjúskap þeirra sleit, og má þá eigi vígja það, nema skiftaráðandi hafi tekið búið til skifta eða einkaskiftum sje lokið. Þó getur stjórnarráðið leyst undan þessu skilyrði, standi sjerstaklega á.

III. kap.

Um lýsingu.

19. gr.

Hjónavígsla má eigi fara fram, nema lýst sje áður með hjónaefnunum, sbr. þó 25. gr.

Bæði hjónaefnin skulu beiðast lýsingar hjá vígslumanni þar, er brúður á heima. Nú er brúður eigi heimilisföst hjer á landi, og skal þá beiðast lýsingar hjá vígslumanni þar, er brúðgumi á heima. Nú er hvorugt hjónaefna heimilisfast hjer á landi, og má þá beiðast lýsingar þar, er annaðhvort dvelur.

20. gr.

Lýsing má ekki fara fram, nema því að eins, að vígslumaður hafi fengið fullgild skilríki um það, að hið fyrirhugaða hjónaband komi ekki í bága við fyrirmæli 7.—18. gr. Til tryggingar skal hann krefja hjónaefni um vottorð tveggja áreiðanlegra svaramanna, er báðir ábyrgist, að engin hindrun sje til fyrir hjónabandinu. Stjórnarráðið getur þó leyft vígslu án svaramanna, standi sjerstaklega á, og kemur þá undanþága þess í stað vottorðs svaramanna. Neiti vígslumaður lögmæti framlagðra skilríkja, getur hvort hjónaefna um sig heimtað brjeflegan úrskurð hjeraðsdómara um ágreininginn.

21. gr.

Nú hafa hjónaefni fullnægt skildögum næstu greinar á undan, og fer þá lýsing fram sem fyrst.

Geta skal nafna hjónaefna, stöðu þeirra, heimila og fæðingardaga, þá er lýst er með þeim.

22. gr.

Lýsing fer fram með auglýsingu á almannafæri, bæði þar, er brúður og brúðgumi á heima. Nú er annað hjónaefna heimilislaust, og fer þá lýsing fram þar, er það dvelur. Auglýsing skal uppi vera þrjár vikur.

Standi prestur fyrir lýsingu, skal festa auglýsingu á kirkju. Standi valdsmaður fyrir lýsingu, fer í kaupstöðum um birtingu auglýsingar sem þar er venja um auglýsingar þær, er almenning varða. En í sveitum lætur sýslumaður hreppstjóra festa auglýsinguna á þingstað hrepps þess, er brúður og brúðgumi er til heimilis eða dvalar.

Nú á annað hjónaefna heima erlendis, og fer þá um lýsingu þar eftir nánari fyrirskipun stjórnarráðsins.

23. gr.

Meinbugum skal lýsa fyrir vígslumanni þeim, sem lýst hefir til hjúskapar.

24. gr.

Nú er lýsingarfrestur liðinn og engum meinbugum lýst, og fær vígslumaður (prestur) þá hjónaefnum vottorð um lýsinguna og um að engum meinbugum hafi verið lýst.

25. gr.

Undanþágu frá hjúskaparlýsingu má fá með konunglegu leyfisbrjefi. Nú er annað hjónaefna hættulega veikt, og þarf þá eigi undanþágu. Ríkissjóði ber 15 króna gjald fyrir hjónavígsluleyfi.

26. gr.

Vígslumanni bera 2 krónur fyrir lýsingu og 1 króna fyrir lýsingarvottorð. Þó kemur eigi gjald fyrir þá aðstoð og þau vottorð, sem vígslumaður lætur öðrum vígslumanni í tje. Ríkissjóður leggur til töflur undir lýsingar.

Hreppstjóra ber 1 króna fyrir uppfestingu auglýsingar, og ferðakostnaður að auki, eftir lögum um aukatekjur hreppstjóra, þurfi hann að takast ferð á hendur í því skyni.

39
27 júní

IV. kap.

Um hjónavígslu.

27. gr.

Hjónaband er lögmætt, hvort heldur stofnað er fyrir presti eða veraldlegum vígslumanni.

28. gr.

Kirkjuleg vígsla er heimil:

1. innan þjóðkirkjunnar, heyri annað hjónaefna henni til,
2. innan annars löggilts trúfjelags hjer á landi, heyri annað hjónaefna trúfjelaginu til.

Stjórnarráðið getur veitt erlendum evangelisk-lúterskum mönnum sama rjett til kirkjulegrar vígslu, sem innlendir trúbræður þeirra njóta.

29. gr.

Prestar þjóðkirkjunnar annast kirkjulega vígslu innan kirkju sinnar. Slíkt hið sama gildir um löggilta presta eða forstöðumenn annara hjerlendra trúfjelaga.

Þjóðkirkjuprestur er því að eins skyldur að vígja hjónaefni, að bæði heyri til þjóðkirkjunni, enda sje annað sóknarbarn hans.

Nú þykist prestur eigi mega vígja hjónaefni vegna trúarskoðana sinna, og úrskurðar þá biskup, hvort prestur skuli vígja þau.

30. gr.

Borgaraleg vígsla er öllum rjettkræf, jafnt þeim, sem eiga heimtingu á kirkjulegri vígslu, sem öðrum.

31. gr.

Borgaralega vígslu annast sýslumenn og bæjarfógetar, og er þeim skylt að vígja jafnt utanhjeraðsmann sem innanhjeraðs. Heimilt er þeim að nota fulltrúa sína í sinn stað og á sína ábyrgð.

32. gr.

Vígsla má eigi fara fram fyr en eftir lögmæta lýsingu, nema svo standi á, sem greinir í 25. gr., enda heimti vígslumaður vottorð um lýsingar samkvæmt 24. gr., nema hann hafi sjálfur lýst með hjónaefnunum. Nú er vígslumanni kunnugt um einhverja meinbugi, og má hann þá eigi vígja hjónaefni, þó að lýst hafi verið með þeim.

Nú eru liðnar meira en 12 vikur frá því er lýsingarfrestur var á enda

(1. og 2. málsgr. 22. gr.), og má þá eigi vígja hjónaefnin nema lýst sje með þeim aftur. 39 27. júní

Nú hefir stjórnarráðið mælt svo fyrir, að lýsing skuli fara fram erlendis (3. málsgr. 22. gr.), og kveður það þá jafnframt á um það, innan hvers tíma vígja skuli hjónaefnin.

33. gr.

Nú er vígsla heimil án lýsingar, og gætir þá vígslumaður sá, er gefur hjónaefni saman, einn allra vígsluskilyrða samkvæmt 20. gr.

34. gr.

Borgaraleg vígsla fer fram í skrifstofu vígslumanns, nema vígslumaður og hjónaefni sjeu á annað sátt, eða annað eða bæði hættulega sjúk. Þó getur stjórnarráðið gert aðra skipun á þessu, þyki sýslunefnd (bæjarstjórn) annar staður hentugri eða einn vígslustaður eigi nægja.

Kirkjuleg vígsla í þjóðkirkjunni fer fram í sóknarkirkju, nema hjónavígslubrjef sje fengið eða annaðhvort hjónaefna sje hættulega sjúkt.

Nú þarf vígslumaður að fara til vígslu lengra en 1 kílómetra á landi og hversu stutt á sjó sem er, og á hann þá heimtingu á ferðakostnaði og dagkaupi, eftir því, sem lög eða önnur gild ákvæði mæla fyrir um.

35. gr.

Tveir skulu vera vottar við hjónavígslu.

Vígslumaður spyr brúðhjónin hvort fyrir sig, hvort þau vilji eigast, og lýsir þau hjón, er þau hafa játað því.

Stjórnarráðið setur nánari reglur bæði um borgaralega vígslu og kirkjulega, og leggur sektir við vangæslu þeirra reglna.

36. gr.

Nú eru hjónaefni gefin saman af öðrum en lög standa til að gefi saman hjón, og er sú athöfn þá ógild. Slíkt hið sama gildir, ef brúðhjónin hafa eigi játast undir að eigast samkvæmt næstu grein á undan.

Aftur á móti ógildir það eigi vígslu, þó að eigi hafi verið gætt annara vígslureglna eða lýsingarreglna.

37. gr.

Nú er hjónavígslu lokið, og skal þá vígslumaður þegar í stað geta vígslunnar í þar til gerðri embættisbók sinni. Nú hefir annar en prestur brúðar staðið fyrir vígslu, og skal hann þá senda presti brúðar innan viku útskrift úr vígslubók sinni, en prestur brúðar getur vígslunnar í ministerialbókinni.

39
27. júní

38. gr.

Nú mæla lög svo fyrir, að annað hjóna skuli tryggja hinu framfærslustyrk eftir sinn dag, en skilríki brestur fyrir því, að lögmæltrar tryggingar sje aflað fyrir vígslu, og skal þá vígslumaður tafarlaust skýra stjórnarráðinu frá þeim bresti.

39. gr.

Fyrir borgaralega vígslu og útskrift úr vígslubók skal gjalda eftir ákvæðum aukatekjulaganna.

Um borgun fyrir kirkjulega vígslu fer að lögum. Þó ber sóknarpresti brúðar að eins borgun fyrir þær hjónavígslur, er hann framkvæmir eða lætur framkvæma.

Sama gjald skal greiða fyrir útskrift úr hjónaskrá sem lögmælt er fyrir útskrift úr kirkjubók.

Ríkissjóður leggur til vígslubækur og bækur undir hjónaskrár.

40. gr.

Nú vígir löggiltur prestur (forstöðumaður) annars trúfjelags en þjóðkirkjunnar hjónaefni, og gilda þá reglur þess fjelags um atriði þau, er ræðir um í 34. gr., í 2. mgr. 35. gr. og í 39. gr., svo og reglur 3. mgr. 29.gr., að svo miklu leyti, sem þeim verður við komið.

V. kap.

Um ógildingu hjónabands.

41.gr.

Nú ríður hjónaband í bága við fyrirmæli 13., 15. eða 16. gr., og skal þá ógilda það með dómi.

Nú er annað hjóna eða bæði gift fyrir, og skal þá eigi ógilda hjónabandið, ef fyrra hjónabandi er slitið áður en mál er höfðað.

Mál til ógildingar hjónabandi skal höfða af hendi ákæruvalds. Þó er málshöfðun og heimil öðruhvoru hjóna og þeim, er annað þeirra hefir áður verið gift.

42. gr.

Nú var annað hjóna geðveikt eða hálfviti, þá er vígsla fór fram, og getur það þá heimtað hjónaband sitt ógilt með dómi. Þó verður mál eigi höfðað, sjeu 6 mánuðir liðnir frá því að geðveikin batnaði.

Nú var öðru hjóna eigi kunnugt um geðveiki eða vitskort hins, þá er

vígsla fór fram, og getur það þá einnig heimtað hjónaband ógilt, nema liðnir sjeu 6 mánuðir frá því að það komst að raun um þetta eða hinu batnaði. Þó verður, hvernig sem á stendur, að höfða mál innan 3 ára frá vígslu. 39 27. júní

43. gr.

Annað hjóna getur krafist ógildingar hjónabands síns:

1. Hafi það verið viti sínu fjær, þegar vígslan fór fram, eða að öðru leyti svo ástatt um það, að það mátti þá eigi skuldbinda sig til hjúskapar að lögum.
2. Hafi það af vangá látið vígja sig öðrum en þeim, sem það hafði bundist hjúskaparorði, eða hafi það verið vígt án þess að það ætlaðist til þess.
3. Hafi eiginkona þess eða eiginmaður, þá er vígsla fór fram, verið, án þess vitundar, haldið sóttnæmum kynsjúkdómi, alltíðum flogaveikisköstum eða holdsveiki, eða verið óbætanlega ófært til holdlegra samfara.
4. Hafi eiginkona þess eða eiginmaður komið því til að eiga sig með því vísvitandi að villa á sjer heimildir eða leyna atvikum úr lífi sínu, er mundu hafa fælt hitt frá hjónabandinu, ef vitað hefði.
5. Hafi það verið neytt til vígslunnar.

Mál til ógildingar hjónabandi verður ekki höfðað eftir að 6 mánuðir eru liðnir frá því er ástandi því var lokið, sem lýst er í 1. lið, frá því að sóknaraðili komst að raun um ógildingarástæðu samkvæmt 2.—4. lið, eða frá því að nauðung ljetti samkvæmt 5. lið. Og hvernig sem á stendur, verður ógildingarmál ekki höfðað eftir að liðin eru 3 ár frá hjónavígslu. Nú er mál höfðað til ógildingar hjónabandi út af kynsjúkdómi, en það sannast, að sækjandi hefir ekki sýkst af hinu hjónanna og að sjúkdómurinn er ekki framar sóttnæmur, og verður hjónabandið þá ekki ógilt. Slíkt hið sama gildir um aðra sjúkdóma, sem ógildingu hjónabands varða, sjeu þeir læknaðir.

44. gr.

Um lögfylgjur hjónabandsógildingar fer sem um lögfylgjur hjónaskilnaðar, nema á annan veg sje um mælt í lögum þessum.

45. gr.

Nú er sameignarbúi skift vegna hjónabandsógildingar, og tekur þá hvort hjóna um sig af óskiftu svo mikið, sem það lagði í búið frá hjúskaparbyrjun til hjúskaparslita, og hvort heldur um gjöf, arf eða um flutning úr sjereign til sameignar var að ræða. Nú hrekkur sameignin eigi til rjettra skila, og lækkar þá hlutur beggja hlutfallslega. Nú hefir annað hjóna gefið hinu eitthvað til sjereignar, og er þá sú gjöf afturtæk.

46. gr.

Nú er hjónaband ógilt samkvæmt 41. gr., enda hafi annað hjóna verið óvitandi um ógildingarástæður, þá er vígsla fór fram, en hitt eigi, og getur þá

39 hið fyrnefnda heimtað hæfilegar bætur af hinu. Bæturnar ber að miða við
27. júní kjör beggja.

Slíkt hið sama gildir, ef hjónaband er ógilt samkvæmt fyrri málsgr. 42. gr. eða samkvæmt 43. gr., hafi stefndum verið kunn ógildingarástæðan.

Bæturnar má ákveða hvort heldur í eitt skifti fyrir öll eða á tilteknum gjalddögum, enda sje þeirra krafist í ógildingarmálinu.

47. gr.

Nú er hjónaband ógilt, og ber þá hvorugu hjóna að framfæra hitt frá hjúskaparslitum.

48. gr.

Nú er hjónaband ógilt af ástæðu, sem konunni var kunnugt um, þá er vígsla fór fram, og getur þá maðurinn krafist þess, að af henni verði dæmdur rjettur til að kenna sig við hann.

49. gr.

Nú deyr annað hjóna áður en hjónaband er ógilt samkv. 41. gr., og getur þá hitt, eða erfingjar hins látna, krafist þess, að fyrirmælum 45. gr. sje beitt. Auk þess getur það hjóna, er lifir, krafist bóta samkv. 46. gr.

Rjettur þessi ber því hjóna, sem sókn á samkv. 42. og 43. gr., því að eins, að hitt hjónanna hafi látist áður en ógildingardómur gekk, enda sje sóknarfrestur ekki liðinn.

Nú deyr það hjóna, sem sókn á samkv. 42. og 43. gr., eftir að ógildingarmál er höfðað, og getur þá hver erfingja þess krafist þess, að fyrirmælum 45. gr. sje beitt. Sama gildir, hafi svo verið ástatt til dauðadægurs um það hjóna, er látist hefir, sem segir í fyrri málsgr. 42. gr. eða í 1. lið 43. gr.

Framangreindar kröfur skal gera innan 6 mánaða frá láti þess, er deyr.

Nú deyr það hjóna, sem átt hefir tvær eða fleiri konur eða menn, áður en hjónaband er ógilt, og ber þá rjettur til bóta, eftirlauna eða annars verðmætis, sem því hjóna, er lifir, er ætlaður að lögum, fyrstu eiginkonu eða eiginmanni hins látna, nema annað sje auðljóst af kringumstæðum.

50. gr.

Nú er ákvæðum 1. eða 2. mgr. næstu greinar á undan beitt, samkvæmt kröfu þess hjóna, er eftir lifir, og fellur þá niður lögmæltur erfðarjettur þess eftir hið látna.

VI. kap.

Um skilnað að borði og sæng.

51. gr.

Nú eru hjón sammála um að slíta samvistir, um framfærslu hvors ann-

ars og barna og um það, hversu fara skuli um ráð fyrir börnunum (55., 56. og 57. gr.), og getur þá sýslumaður eða bæjarfógeti veitt þeim leyfi til skilnaðar að borði og sæng. Leyfið má þó eigi veita fyr en leitað hefir verið um sættir með hjónunum samkvæmt 53. gr. 39 27. júní

52. gr.

Nú sýnir annað hjóna af sjer mikla vanrækslu um greiðslu meðlags með hinu eða börnum, sem því er skylt að framfæra, eða brýtur mjög í bága við skyldur sínar gagnvart þeim, eða er mjög hneigt til drykkjuskapar eða annara lasta, og getur þá hitt krafist skilnaðar að borði og sæng, enda skylt að veita skilnaðinn, nema sjerstaklega standi á.

Nú má ætla, að ósamlyndi milli hjóna sje orðið svo magnað, að eigi megi una frekari samvistum, og skal þá og veita skilnað, nema ósamlyndið sje aðallega að kenna leyfisbeiðanda.

Stjórnarráðið veitir skilnaðarleyfi samkvæmt grein þessari, enda sanni skilnaðarbeiðandi, að sátta hafi verið leitað samkvæmt 53. gr. og að yfirvald hafi reynt að koma á samkomulagi með hjónunum um atriði þau, er 55.—57. gr. ræða um.

53. gr.

Sáttanefnd leitar um sættir með hjónum, sem skilja vilja að borði og sæng, ef bæði fara fram á það eða hvort heyrir til sínu trúfjelagi. Ella skal prestur leita um sættir með þeim eða löggiltur forstöðumaður trúfjelags.

Skylt er hjónum að sækja sjálf sáttafund, dvelji þau hjer á landi og eigi hvorugt 30 kílómetrum lengra til fundarstaðar. Nú er leið lengri, og skal þá reyna sátt með hvoru í sínu lagi. Nú er annað hjóna erlendis, og þarf þá eigi að reyna sátt með því.

Nú sækir annað hjóna eigi löglega boðaðan sáttafund, og gerir sýslumaður þess eða bæjarfógeti því þá 5—20 kr. sekt til sveitarsjóðs, ef sáttasemjari krefst ábyrgðar á hendur því.

54. gr.

Nú skilja hjón að borði og sæng, og fellur þá sameign þeirra niður, enda skulu búskifti þá fara fram, og fer um þau svo sem lög standa til.

Nú hafa hjón skilið samkvæmt 1. málsgr. 52. gr., enda sje búið lítið, og getur þá leyfisbeiðandi krafist þess, að fá innanstokksmuni, vinnuáhöld og aðra lausafjármuni, jafnvel þó að verð þeirra fari fram úr lögmæltum búshluta hans, en þó því að eins, að ætla verði, að hann megi eigi án þeirra vera til heimilishalds.

39 27. júní

55. gr.

Það skal ákveðið í skilnaðarleyfinu, hvort og að hve miklu leyti annað hjóna skuli framfæra hitt meðan skilnaðurinn stendur. Framfærslueyri skal miða annarsvegar við það, hvað ætla megi að framfærsluþegi geti aflað sjer sjálfur, og hins vegar við það, hvað ætla megi hitt hjóna aflögufært um.

Nú verður að gefa öðru hjóna aðalsök á skilnaðinum, og verður því þá eigi áskilinn framfærslustyrkur af hinu, nema sjerstaklega standi á.

56. gr.

Kveða skal og á um það í skilnaðarleyfinu, hvort hjónanna skuli ráða fyrir sameiginlegum börnum þeirra, eða hversu börnunum skuli skifta milli þeirra, verði öðruhvoru eigi falin öll börnin. Nú eru foreldrar á eitt sáttir um þetta, og fer þá um börnin eftir því, nema hagsmunir barnanna heimti annað. Beri foreldrunum aftur á móti á milli, skal það ráð upp taka, sem ætla má að börnunum sje fyrir bestu. Nú er það sýnt, að annað foreldra átti aðallega sök á skilnaðinum, og skal þá fá hinu forráð barnanna, enda sje það eigi ólíklegra til að uppala börnin vel. Forráð hvers barns skulu vera óskift hjá sama foreldri.

Leita skal álits næsta venslamanns, þar sem því verður við komið, áður en ákvörðun er tekin um forráð barna.

57. gr.

Kveða skal á um það í skilnaðarleyfinu, hversu skifta skuli framfærslu barna með foreldrunum. Þó má geyma úrskurð um það síðari ákvörðun yfirvalda.

Skiftin skal gera eftir öllum kjörum foreldra. Nú fullnægir annað foreldra ekki framfærsluskyldu sinni með framfærslu þess eða þeirra barna, sem því fylgir, og má þá gera því að greiða hinu foreldrinu það, sem vanta þykir á rjett meðlag af þess hendi með öllum börnunum.

58. gr.

Nú breytast kjör foreldris eða þörf barna, og má þá yfirvald breyta ákvörðun um framfærslu af hendi annars foreldris með hinu eða með börnunum. Þó má, ef sjerstaklega stendur á, einskorða meðlag annars hjóna með hinu, og verður því þá eigi breytt síðar.

Breyta má einnig ákvörðun um forráð barna (56. gr.), ef annað foreldri fer fram á það, enda standi öðruvísi á nú en þá, og líklegt að breytingin verði börnunum til bóta.

59. gr.

Nú hafa hjón, vegna væntanlegs skilnaðar að borði og sæng, komið sjer saman um skiftingu eigna sinna, um framfærslu annars á hinu eða um

framfærslu á börnunum, og getur þá það hjóna, er þykir hallað á sig, stefnt hinu fyrir dóm og dómurinn hrundið samningnum, enda sje mál höfðað innan 6 mánaða frá skilnaði að borði og sæng. 39 27. júní

Nú hafa foreldrar gert samning um breytingu á framfærslu barna sinna, og getur þá yfirvaldið breytt þeim samningi, ef hagur foreldranna hefir breyst, eða ef samningurinn er óhagstæður börnunum.

60. gr.

Nú er meðlag samkv. 55. eða 57. gr. eigi greitt í tækan tíma, og getur þá aðili heimtað meðlagið eftir sömu reglum og gilda um meðlagsheimtu móður með óskilgetnu barni sínu, að svo miklu leyti, sem þær eiga við.

Ákvæði 55. og 57. gr. breyta í engu skyldu framfærslumanns samkvæmt fátækralögunum gagnvart sveitarfjelagi til að framfæra börn eða hitt hjóna.

61. gr.

Nú takast aftur samvistir með hjónum, sem skilið hafa að borði og sæng, og falla þá allar lögfylgjur skilnaðarins þegar niður.

VII. kap.

Um lögskilnað.

62. gr.

Nú hafa hjón verið skilin að borði og sæng í eitt ár og eigi tekið saman aftur, enda sjeu þau á eitt sátt um lögskilnað og skipun þeirra málefna, er ræðir um í 55., 56. og 57. gr., og geta hjónin þá krafist skilnaðar. Hafi hjónin verið skilin að borði og sæng í 2 ár, getur hvort þeirra um sig krafist skilnaðar.

Stjórnarráðið veitir skilnað samkvæmt grein þessari, enda fylgi skilnaðarbeiðninni sönnun um, að sátt hafi verið reynd af nýju samkvæmt 53. gr.

Ákveða má með konunglegri tilskipun, að sýslumenn og bæjarfógetar veiti lögskilnaðarleyfi, er hjón eru sammála um skilnaðarkjör.

63. gr.

Nú hafa hjón lifað hvort í sínu lagi í 3 ár án leyfis til skilnaðar að borði og sæng, og getur þá hvort hjónanna um sig krafist skilnaðar. Þó getur sá, er ber verður að því að hafa aðallega valdið samvistarslitum, eigi vænst skilnaðar, nema sjerstaklega standi á.

39
27. júní

64. gr.

Nú hafa hjón lifað aðskilin í 2 ár, án samkomulags um samvistaslitin og lögmætra orsaka, enda hafi sambúð eigi tekist með þeim aftur, og getur þá það hjóna heimtað skilnað, sem eigi verður aðallega kent um samvistaslitin.

65. gr.

Nú hefir annað hjóna horfið, enda 3 ár liðin frá því að spurst hefir til þess, og getur þá hitt krafist skilnaðar.

66. gr.

Nú hefir annað hjóna gifst gegn fyrirmælum 16. gr., og getur þá hitt krafist skilnaðar. Skilnaðar skal krefjast innan 6 mánaða frá því er krefjanda varð kunnugt um stofnun nýja hjónabandsins.

67. gr.

Nú hefir annað hjóna orðið bert að hór, eða saurlifnaðarverknaði, er jafna má til hórs, og getur þá hitt krafist skilnaðar, nema það hafi lagt samþykki á verknaðinn, eða sjálfviljugt stutt að framgangi hans.

Kröfu skal gera innan 6 mánaða frá því að krefjanda varð kunnugt um verknaðinn, og þó eigi síðar en innan 3 ára frá því að verknaðurinn var framinn.

68. gr.

Nú veit eða ætlar annað hjóna sig haldið sóttnæmum kynsjúkdómi og hefir þó holdlegar samfarir við hitt, þann veg að sýking geti af hlotist, og getur þá það hjóna, er lagt var í hættu, krafist skilnaðar, nema það hafi þekt sýkingarhættuna og jafnframt verið sjálfviljugt til samfaranna.

Kröfu skal gera innan 6 mánaða frá því að annað hjóna vissi sig lagt í hættu. Nú hefir sýking eigi hlotist af samförunum, enda sjúkdómurinn orðinn ósóttnæmur, og fellur þá skilnaðarkrafa niður.

69. gr.

Nú hefir annað hjóna sókst eftir lífi hins eða orðið uppvíst að misþyrmingu á því eða börnunum, og getur þá hitt krafist skilnaðar, enda hafi það eigi lagt samþykki á verknaðinn eða sjálfviljugt stutt að framgangi hans.

Kröfu skal gera áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því að krefjanda varð kunnugt um verknaðinn, og þó eigi síðar en innan 3 ára frá framkvæmd hans.

70. gr.

Nú er annað hjóna dæmt til fangavistar í 2 ár eða lengur, og getur

þá hitt krafist skilnaðar, nema það hafi lagt samþykki sitt á brotið eða sjálfviljugt stutt að því.

Kröfu skal gera innan 6 mánaða frá því að krefjanda varð kunnugt um dóminn, og eigi síðar en innan 3 ára frá dómsuppsögn.

71. gr.

Nú hefir annað hjóna verið haldið megnri geðveiki 3 ár eða lengur, enda bati ólíklegur, og getur þá hitt krafist skilnaðar.

72. gr.

Lögskilnaðar samkvæmt 63.—71. gr. má leita hvort heldur í stjórnarráðinu eða fyrir dómi. Nú er skilnaðar leitað í stjórnarráðinu, og skal þá fylgja skilnaðarbeiðninni sönnun þess, að sátt hafi verið reynd á ný með hjónunum, svo sem segir í 53. gr., og þess, að yfirvald hafi reynt að koma á samkomulagi með þeim um atriði þau, sem 76. og 77. gr. ræða um.

Nú er stjórnarráðið beðið um skilnað, en því þykja málavextir eigi nægilega skýrir, og getur það þá heimtað, að skilnaðarbeiðandi sanni með rjettarskýrslu þau atvik, er það telur máli skifta. Nú fæst slík rjettarskýrsla annaðhvort eigi eða hún þykir eigi skera úr, og fæst þá eigi skilnaður í stjórnarráðinu. Þegar svo stendur á, getur hvort hjónanna um sig leitað dómstólanna, þó að lögmæltur málshöfðunarfrestur sje þá liðinn.

73. gr.

Nú skilja hjón, og fellur þá niður lögmælt sameign með þeim, enda fer um skifti fjelagsbúsins svo sem lög standa til.

74. gr.

Nú krefst annað hjóna skilnaðar af því að hitt hefir misboðið því freklega, og getur það þá einnig krafist bóta. Bæturnar skal meta eftir fjárhag og öðrum kjörum beggja, og má kveða svo á, að þær skuli greiða hvort heldur allar í einu eða á tilteknum gjalddögum.

Sje skilnaðar krafist fyrir dómi, skal jafnframt krefjast bótanna. En sje skilnaðar krafist í stjórnarráðinu, skal höfða bótamál áður en lögmæltur málshöfðunarfrestur til dómsskilnaðar er úti.

75. gr.

Nú hafa hjón skilið, og verður annað þá eigi skyldað til að framfæra hitt, nema alveg sjerstaklega standi á, og aldrei verður því hjóna, sem skilnaðurinn er aðallega að kenna, áskilinn styrkur af hendi hins. Það fer eftir ákvæðum 55. gr., hve mikið öðru hjóna verður gert að leggja til framfærslu hins.

Giftist sá, sem rjett á til framfærslu, á ný, fellur framfærsluskylda niður,

39
27. júní

76. gr.

Nú skilja hjón, og skal þá í skilnaðarbrjefinu eða dóminum kveða á um það, hversu fara skal um forræði fyrir börnunum. Sjeu foreldrin sammála, skal ákvörðun ger eftir því, nema í bága komi við þörf eða hag barnanna. Sjeu foreldrin eigi á eitt sátt, skal ákvörðun ger eftir því, sem best þykir henta börnunum. Nú verður að kenna öðru hjóna aðallega um skilnaðinn, en bæði þykja jafnhæf til að ráða börnunum, og skal þá að jafnaði fá hinu foreldrinu forræði barnanna. Forræði barns skal vera óskift hjá öðruhvoru foreldrinu.

Áður en hjer um rædd ákvörðun er ger, skal leita umsagnar nánustu venslamanna barnanna.

77. gr.

Kveða skal á um það í skilnaðarbrjefi eða dómi, hversu skifta skuli framfærslu barna með foreldrunum. Þó má geyma úrskurð um það síðari ákvörðun yfirvalds. Um skiftinguna fer þá sem segir í 57. gr. annari málsgr.

78. gr.

Nú breytast kjör foreldra eða þörf barna, og má þá stjórnarráðið, krefjist annað foreldra þess, breyta ákvörðun um framfærslu foreldris á hinu eða börnunum. Þó má, ef sjerstaklega stendur á, einskorða meðlag annars foreldris með hinu, og verður því þá eigi breytt.

Breyta má ákvörðun um forráð barna, ef annað foreldra fer þess á leit og ástæður eru breyttar, svo að líklegt er, að breyting sú, sem farið er fram á, verði börnunum til bóta. Breytingin heyrir undir sama dómstól eða stjórnarvald, sem gerði hina upprunalegu ákvörðun.

79. gr.

Nú hafa hjón, vegna væntanlegs lögskilnaðar, komið sjer saman um skiftingu eigna sinna, um bætur samkvæmt 74. gr. eða um framfærslu annars á hinu eða börnunum, og getur þá það hjónanna, er þykir hallað á sig, stefnt hinu fyrir dóm og dómarinn hrundið samningnum, ef hann er bersýnilega ósanngjarn, enda sje mál höfðað innan 6 mánaða frá skilnaði.

Nú hafa hjón gert samning um framfærslu barna sinna, og getur þá einnig stjórnarráðið breytt þeim samningi, ef hagur foreldranna hefir breyst, eða ef ætla má að breyting verði börnunum til bóta.

80. gr.

Nú er meðlag samkvæmt 75. og 77. gr. eigi greitt í tækan tíma, og getur þá meðlagsþegi heimtað meðlagið eftir sömu reglum og gilda um meðlagsheimtu mæðra með óskilgetnum börnum sínum, að svo miklu leyti sem þær reglur eiga við.

Ákvæði 75. og 77. gr. breyta í engu lögmæltri skyldu foreldris til að framfæra barn sitt, nje rjetti sveitarfjelags gagnvart framfærslumanni, út af lögmætri framfærsluskyldu hans á manni sínum eða konu. 39 27. júní

81. gr.

Nú er skilnaður gerður með hjónum að kröfu bónda, af ástæðum, sem kenna verður aðallega húsfreyju, og getur bóndi þá krafist dóms fyrir því, að hún megi ekki kenna sig við hann.

VIII. kap.

Um rjettarfar í hjúskaparmálum o. fl.

82. gr.

Hjúskaparmál eru hjer nefnd þau mál, sem höfðuð eru til ógildingar hjónabandi eða til hjónaskilnaðar, eða til sönnunar því, að hjónaband sje gilt eða ógilt.

83. gr.

Sá einn getur, að sleptri heimild 41. gr., höfðað hjúskaparmál, sem öðlast vill dóm til viðurkenningar því, að hann sje eða sje ekki í hjónabandi, eða sá, sem krefst ógildingar hjónabands eða hjónaskilnaðar.

84. gr.

Nú höfðar annar maður en annaðhvort hjóna mál til ógildingar því hjónabandi, og verður þá að stefna báðum hjónunum. Málið má höfða þar, sem lögsækja má annað hjóna samkvæmt 88. gr.

85. gr.

Nú þykist stjórnarráðið þurfa að gæta almanna hagsmuna í hjúskaparmáli, og getur það þá látið málið til sín taka, hvort heldur í hjeraði eða æðri dómi, svo og stefnt máli fyrir æðri dóm, þó að það hafi eigi komið við málið í óæðri dómi.

Nú er hjúskaparmál þannig vaxið, að komið virðist geta við almanna hagsmuni, og ber dómara þá að skýra stjórnarráðinu frá málavöxtum.

86. gr.

Hjón eiga aðild hjúskaparmáls, nema svift sjeu lögræði vegna geðveiki eða vitskorts.

Nú er annað hjóna eða bæði svift lögræði vegna geðveiki eða vitskorts,

39 og kemur þá lögráðamaður í stað þess, er sviftur er lögræði, enda hafi hann
27. júní samþykki yfirfjárráðamanns til sóknar máls.

87. gr.

Hjúskaparmál má höfða hjer á landi, ef stefndur á hjer heima þá er mál er höfðað, eða eigi bæði hjónin þá íslenskan fæðingjarjett, eða hafi síðasti sameiginlegur fæðingjarjettur beggja verið íslenskur, enda eigi þau nú eigi bæði fæðingjarjett í öðru og sama landi.

Hjúskaparmál má og höfða hjer á landi, hafi síðasta heimilisfang beggja hjóna verið hjer og hafi stefndur annaðhvort yfirgefið sækjanda án lögmætra ástæðna eða skift um heimilisfang eftir að ógildingar- eða skilnaðarástæða varð til.

Gera má aðra skipun á hjer nefndum reglum, ef svo um semst við annað ríki.

88. gr.

Mál skal höfða í þeirri þinghá, sem stefndur á heima.

Nú hefir stefndur farið af landi brott eða ókunnugt er um dvalarstað hans, og skal þá mál höfða í þeirri þinghá, sem hjónin áttu bæði síðast heima í, eða þar sem sækjandi á heima.

Nú á mál eigi undir tiltekið varnarþing lögum samkvæmt, og ákveður þá stjórnarráðið, hvar mál skuli höfða.

89. gr.

Nú er mál höfðað að tilhlutun stjórnarráðs samkvæmt 41. gr., og fer þá um rekstur þess sem um sakamál, hvort sem refsingar er krafist eða eigi.

Stjórnarráðið getur látið fresta málssókn til ógildingar hjónabandi samkvæmt 16. gr., sjerstaklega ef ætla má, að fyrra hjónabandi verði bráðlega slitið.

Um hjúskaparmál, sem sótt eru af hendi einstaklings, fer sem um venjuleg einkamál í hjeraði, að svo miklu leyti sem eigi er öðruvísi um mælt í lögum þessum.

90. gr.

Hjeraðsdómari leitar um sættir með hjónum í hjúskaparmálum. Þó getur sáttaumleitun af hendi prests beggja eða annars komið í stað sáttaumleitunar fyrir dómi, ef um hjónaskilnaðarsök er að ræða og báðir aðiljar eru á eitt sáttir um að leita prests. Nú hefir prestur eigi reynt sátt áður en málið kemur fyrir dóm, og skal þá fresta málinu, ef aðiljar krefjast, svo að sátt megi reyna fyrir presti.

Nú leitar dómari eigi um sættir samkvæmt fyrri málsgrein, og skal

hann þá samt reyna að ná samkomulagi hjóna um atriði þau, sem ræðir um í 75.—77. gr., áður en mál er dómtekið. 39 27. júní

91. gr.

Nú þykir dómara ástæða til að skipa öðrum aðilja eða báðum málsvara, og skal þá greiða málsvaralaun af almannafje, að svo miklu leyti sem þau verða eigi lögð á sækjanda.

92. gr.

Dómari getur kvatt sækjanda í dóm, án tilefnis af hendi stefnds, til að skýra málavexti og vinna eið að skýrslu sinni. Nú kemur sækjandi eigi í dóm, og er þó óhindraður, eða færist, án gildra ástæðna, undan að bera um málavexti eða vinna eið, og skal þá frávísa málinu.

Dómari getur og kvatt stefndan í dóm, eigi hann heima eða dvelji hann innan dómhjeraðs eða í nágrannahjeraði, og þó eigi fjær en fjærst gæti verið innan hjeraðs, til þess að bera um málavexti eða vinna eið að skýrslu sinni. Nú kemur stefndur eigi í dóm, og er þó óhindraður, eða færist, án gildra ástæðna, undan að bera eða vinna eið, og metur þá dómari samkvæmt 93. gr., hverju það varði.

93. gr.

Nú játar stefndur atriði, sem máli skiftir, og kemur játningin þá að eins til álita sem sönnunargagn.

Slíkt hið sama gildir um útivist stefnds, þögn og óákveðnar yfirlýsingar.

94. gr.

Hvorttveggja aðili getur gert nýjar dómkröfur og flutt fram nýjar málsástæður og nýjar neitanir, þangað til mál er dómtekið, enda þarf eigi að leita sátta af nýju vegna nýrra dómkrafna.

Nú hefir hjúskaparmál verið dæmt að efni til, og má þá eigi nota þær ástæður, er hreyft hefir verið eða hreyfa hefði mátt í því máli, til málatilbúnings af nýju.

95. gr.

Aðildareiður er eigi heimill í hjúskaparmáli nema svo standi á, sem lýst er í 92. gr.

96. gr.

Nú þarf í hjúskaparmáli að sanna geðveiki annars hjóna, og skal þá leita brjeflegrar yfirlýsingar sjerfróðs embættislæknis eða annars löggilts læknis, sje eigi kostur sjerfræðings.

39 27. júní

97. gr.

Hjúskaparmál skulu sótt og varin og vitni spurð fyrir lokuðum dyrum, nema báðir aðiljar sjeu á eitt sáttir um annað.

Eigi má heldur, án leyfis beggja aðilja, birta almenningi á nokkurn hátt annað af því, er gerst hefir í slíkum málum, en dóminn. Brot gegn ákvæði þessu sætir 100—1000 króna sekt til ríkissjóðs.

98. gr.

Nú hefir öðrum aðilja eða báðum verið skipaður málsvari, og skal þá einnig kveðja hann til að hlýða á dómsuppsögn, enda nægir að kveðja málsvara einan til, sje aðili staddur utanlands eða sje ókunnugt um dvalarstað hans, eða sje aðili sviftur lögræði vegna geðveiki.

99. gr.

Áfrýja skal hjeraðsdómi í hjúskaparmáli til æðri rjettar innan 12 vikna frá dómsuppsögn.

Uppreisn verður eigi veitt nema til gagnáfrýjunar dómi í aðalmáli, sem áfrýjað er innan lögmælts áfrýjunarfrests.

Hvorugur málsaðili má ganga í nýtt hjónaband innan loka áfrýjunarfrests, nema því að eins að gagnaðili og stjórnarráð hafi brjeflega fallið frá áfrýjun.

100. gr.

Hjúskaparmál verður eigi höfðað eftir dauða annars hjóna.

Nú deyr annað hjóna áður en dómur gengur í hjúskaparmáli, og fellur þá málið niður.

101. gr.

Nú er svo ákveðið í lögum þessum, að mál skuli höfða innan lögmælts tíma, og skal þá telja mál höfðað, er dómstefna er tekin hjá hjeraðsdómara eða utanrjettarstefna er birt stefndum innan lögmælts tíma.

Nú er máli vísað frá dómi eða það felt niður án kröfu sækjanda, og getur sækjandi þá höfðað mál að nýju innan 6 vikna, þó að lögmæltur málshöfðunarfrestur sje þá liðinn.

102. gr.

Nú er beiðst hjónaskilnaðarbrjefs eða mál höfðað til ógildingar hjónabandi eða til hjónaskilnaðar, og getur þá stjórnarráðið, ef ástæður þykja til og húsfreyja krefst, boðið bónda að raska eigi fjelagsbúinu, þangað til kveðið er á um skilnaðinn.

Nú sinnir bóndi eigi boði stjórnarráðs, og getur konan þá þegar krafist fjárskilnaðar að lögum.

Og enn getur stjórnarráðið, ef sjerstaklega stendur á og húsfreyja krefst, leyft henni að slíta um stund samvistum við bónda sinn, og jafnframt gert bónda að greiða meðlag með konu hans og þeim börnum, sem hjá henni eru og honum ber að framfæra. Fer þá um meðlagið eftir því sem segir í 55. og 57. gr. 39 27. júní

IX. kap.

Ýmisleg ákvæði.

103. gr.

Lög þessi raska eigi sjerreglum þeim, er gilda um hjónavígslu fyrir fulltrúa annars ríkis hjer á landi, nje heldur á 3. og 4. kap. þeirra við hjónavígslu fyrir löglegum fulltrúa landsins í öðru ríki, en um það atriði skal skipað fyrir með konunglegri tilskipun.

104. gr.

Lögin öðlast gildi 1. janúar 1922.

105.

Nú vill lögskilinn maður eða kona giftast aftur, og skal þá meta vígslugengi hans eða hennar eftir lögum þessum.

Nú hefir kona skilið við bónda sinn og fengið leyfi til að giftast af nýju, áður en lög þessi ganga í gildi, og skal henni þá vera heimil vígsla, þótt eigi sjeu liðnir frestir þeir, er áskildir eru í 17. gr.

106. gr.

Nú hafa hjónaefni látið lýsa með sjer áður en lög þessi öðlast gildi eða fengið undanþágu frá lýsingu, og skal hjónaefnunum þá heimil vígsla á næstu 3 mánuðum frá lýsingar- eða undanþágudegi, enda sje vígsluskilyrða 20. gr. gætt áður en vígsla fer fram.

107. gr.

Nú hafa hjón verið vígð áður en lög þessi gengu í gildi, og verður það hjónaband þá eigi ógilt, nema ógilding varði bæði að þessum og þá gildandi lögum.

Nú er slíkt hjónaband ógilt, og skulu lögfylgjur hjónabandsins þá metnar eftir þessum lögum.

108. gr.

Nú hafa hjón skilið að borði og sæng og áður en lög þessi gengu í gildi, og skal þeim þá heimill hjónaskilnaður samkvæmt 62. gr. laga þessara.

39
27. júní

109. gr.

Nú hefir verið höfðað mál til ógildingar hjónabandi eða til hjónaskilnaðar áður en lög þessi gengu í gildi, eða beiðst leyfis til hjónaskilnaðar eða til skilnaðar að borði og sæng, og skal þá fara um skilnaðinn að öllu leyti eftir þá gildandi lögum.

110. gr.

Nú hefir verið beiðst skilnaðar að borði og sæng eða hjónaskilnaðar eftir að lög þessi gengu í gildi, eða dómstefnt hefir verið til hjónaskilnaðar, og fer þá um skilnað eftir lögunum, enda þó að skilnaðarástæður sjeu eldri.

111. gr.

Eftirfarandi ákvæði falla úr gildi frá og með þeim degi, er lög þessi öðlast gildi. Hjónabandsartikular 2. júní 1587 (16. kap. III. bókar Dönsku laga, að svo miklu leyti sem fylgt hefir verið), 2. gr. XIII. kap. VI. bókar D. L., konungsbrjef 14. júní 1740 (tilskipun 5. mars 1734), tilsk. 29. maí og tilsk. 18. des. 1750, konungsbr. 28. mars 1776, tilsk. 1. des. 1797 (dómsmálastjórnarbrjef 15. júní 1799), 1. gr. I. kafla tilsk. 23. maí 1800, konungsúrskurður 28. janúar 1818, sbr. kansellíbrjef 10. febrúar s. á. (tilsk. 18. október 1811), opið brjef 10. febrúar 1818, 1. liður konungsbr. 7. desember 1827 (tilsk. 30. apríl 1824: 1.—2. gr., nr. 1, nr. 3—9 og nr. 11, 3. gr., 4.—12. gr. og 14.—19. gr.), 164. gr. almennra hegningarlaga 25. júní 1869, lög 22. september 1899, nr. 19, lög 26. október 1917, nr. 30 (1.—9. gr. laga 19. febrúar 1886, nr. 4, nr. 2, 3. gr. og 13. gr. tilsk. 30. apríl 1824), lög 26. október 1917, nr. 31, (nr. 10, 3. gr. tilsk. 30. apríl 1824 og 62. gr. laga 10. nóvember 1905, nr. 44).

Og enn eru ógild frá sama degi öll önnur ákvæði, er koma í bága við lög þessi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

40
27. júní

um

einkasölu á tóbaki.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Frá 1. jan. 1922 má enginn nema ríkisstjórnin flytja hingað frá útlöndum neina tegund af tóbaki, hvort sem það er unnið eða óunnið og til hvers sem það er ætlað.

Lög þessi taka eigi til skipa, sem koma í landhelgi og hafa innanborðs tóbak, ef tóbaksbirgðir eru eigi, að áliti lögreglustjóra, meiri en svo, að hæfilegur forði sje handa skipverjum og farþegum. Ef birgðirnar teljast meiri, fer um það, sem umfram er, eftir 11. gr. Þegar sjerstakar ástæður mæla með, getur ráðherra látið sektir falla niður, og er heimilt að greiða verð fyrir tóbakið ef ætla má, að tilætlunin hafi eigi verið að flytja það hjer í land.

2. gr.

Tóbak það, sem ríkisstjórnin flytur inn samkvæmt 1. gr., selur hún kaupfjelögum, öðrum verslunarfjelögum eða kaupmönnum, en eigi öðrum. Um tóbakssöluna setur ríkisstjórnin nánari reglur.

3. gr.

Það fje, sem þarf til verslunarrekstrar þess, er ræðir um í 1. og 2. gr., leggur ríkissjóður fram, og er ríkisstjórninni heimilt að taka það að láni.

4. gr.

Ríkisstjórnin annast rekstur verslunarinnar, skipar forstöðumann og tvo endurskoðendur og setur þeim erindisbrjef.

5. gr.

Ríkisstjórnin ákveður í reglugerð, hvernig fara skuli með tóbaksbirgðir þær, sem fyrir hendi kunna að vera þegar lög þessi koma í gildi, hvort gjald skuli greitt af þeim í ríkissjóð eða hvort þær skuli teknar eignarnámi.

40
27. júní

6. gr.

Verslunin skal leggja frá 25 til 75 af hundraði á tóbak, eftir því sem henta þykir fyrir hverja tegund. Álagning þessa skal miða við verð vörunnar, kominnar í hús hjer á landi, án tolls. Tóbak til sauðfjárbaðana selst án hagnaðar.

7. gr.

Verslunin skal greiða hinn lögákveðna tóbakstoll þar, sem tóbakið er fyrst flutt í land, og á þann hátt og á þeim tíma, er tolllög mæla fyrir.

8. gr.

Ágóði sá, sem verður af versluninni, greiðist í ríkissjóð og telst með tekjum hans. Ríkisstjórnin setur nánari reglur um reikningsskil. Í þeim reglum má ákveða, að árlega leggist nokkur hluti ágóðans í veltufjár- og varasjóð.

9. gr.

Verslunin skal jafnan hafa nokkurn forða fyrirliggjandi í Reykjavík af tóbaki. Kostnað af sendingu þess innanlands greiði viðskiftamenn. Pantað tóbak getur verslunin látið senda beint frá útlöndum til þeirra staða hjer á landi, sem óskað er, og miðast álagning þá við verðið á höfn ákvörðunarstaðar.

10. gr.

Ríkisstjórnin ákveður hámarksverð tóbaks í smásölu.

11. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, 50 til 20000 kr., ef eigi liggur þyngri refsing við eftir öðrum lögum. Auk þess er tóbak, sem inn er flutt í heimildarleysi, upptækt og afhendist versluninni til ráðstöfunar. Andvirðið telst meðal tekna hennar og rennur í ríkissjóð.

12. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

41
27. júní

um

breytingu á 1. gr. tolllaga, nr. 54, 11. júlí 1911.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. tolllaga, nr. 54, 11. júlí 1911, orðast þannig:

Þegar fluttar eru til landsins vörur þær, er nú skal greina, skal af þeim gjöld greiða til ríkissjóðs, þannig:

1. Af allskonar öli, límonaði og öðrum samskonar óáfengum drykkjum, sem ætlaðir eru óblandaðir til drykkjar, kr. 0,30 af hverjum lítra.
2. Af sherry, portvíni og malaga kr. 2,00 af hverjum lítra.
3. Af kognaki og vínanda með 8° styrkleika eða minna kr. 3,00 af hverjum lítra, yfir 8° og alt að 12° styrkleika kr. 4,00 af hverjum lítra, yfir 12° og alt að 16° styrkleika kr. 5,00 af hverjum lítra.

   Af vínanda, sem aðfluttur er til eldsneytis eða iðnaðar og gerður er óhæfur til drykkjar undir umsjón yfirvalds, kr. 2,00 af hverjum lítra, og af ilmvötnum og hárlyfjum, sem vínandi er í, kr. 4,00.
4. Af rauðvíni, ávaxtasafa, súrum berjasafa og öðrum slíkum áfengum eða óáfengum drykkjum, sem ekki eru taldir í öðrum liðum, kr. 1,00 af hverjum lítra.
5. Af sódavatni kr. 0,06 af hverjum lítra.

   Ef vörutegundir þær, sem taldar eru í töluliðunum 2., 3., 4. og 5., eru innfluttar í ílátum, sem rúma minna en lítra, skal greiða sama gjald af hverjum ¾ lítra sem af lítra í stærri ílátum.
6. Af tóbaki allskonar, reyktóbaki, neftóbaki, munntóbaki og óunnnu tóbaki, kr. 4,00 af hverju kg.
7. Af tóbaksvindlum og vindlingum (cigarettum) kr. 8,00 af hverju kg.

   Vindlingar tollast að meðtöldum pappírnum og öskjum eða dósum, sem þeir seljast í.
8. Af óbrendu kaffi og kaffibæti allskonar 60 aura af hverju kg.
9. Af allskonar brendu kaffi 80 aura af hverju kg.
10. Af sykri og sýrópi 15 aura af hverju kg.

41 11. Af tegrasi 150 aura af hverju kg.
27. júní 12. Af súkkulade 75 aura af hverju kg.
13. Af kakaodufti 50 aura afhverjukg.
14. Af öllum brjóstsykurs- og konfekttegundum kr. 2,00 af hverju kg.

Af vörutegundum þeim, sem nefndar eru í töluliðunum 1—5, skal brot úr tolleiningu, sem nemur helmingi eða meiru, talið sem heil tolleining, en minna broti skal slept. Af vörutegundum í 6.—14. lið ber að reikna tollinn af hálfri tolleiningu, þannig að ¾ og þar yfir telst heil, ¼ alt að ¾ hálf, en minna broti skal slept. Tóbaksblöð, sem aðflutt eru undir umsjón yfirvalds og notuð til lækninga á sauðfje, eru undanþegin tollgjaldi.

Af vörum, sem ætlaðar eru til neyslu skipverjum sjálfum eða farþegum á því skipi, er vörurnar flytur, skal eigi toll greiða. Á fyrstu höfn, er skipið tekur hjer við land og á að sýna skipsskjöl sín eftir gildandi lögum, skal lögreglustjóri eða löggiltur umboðsmaður hans rannsaka skipsforðann og aðrar þær birgðir af tollskyldum vörum, er bryti skipsins eða aðrir menn í skipinu kunna að hafa meðferðis eða umráð yfir, hvort sem þær eru taldar í tollskránni eða sjerstakri skrá, eða þær eru hvergi tilfærðar í skipsskjölunum. Bryta skipsins er skylt að láta lögreglustjóra í tje skriflegt drengskaparvottorð um allar þær tollskyldar vörur, er hann hefir hönd yfir. Ef skipsforðinn eða umræddar vörubirgðir eru meiri en svo, að ætla megi, að það nægi skipverjum sjálfum eða farþegum á skipinu til neyslu í því, skal greiða toll af því, sem umfram er, eftir úrskurði lögreglustjóra, Ákvörðun lögreglustjóra hjer að lútandi liggur undir úrskurð stjórnarráðsins. Fyrir rannsókn þessa ber lögreglustjóra eða umboðsmanni hans 10 kr., er skipstjóri greiðir.

2. gr.

Lög nr. 12, 12. ágúst 1919, um breytingu á 1. gr. tolllaga fyrir Ísland, nr. 54, 11. júlí 1911, eru feld úr gildi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

42
27. júní

um

friðun lunda.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sýslunefndum veitist heimild til að ákveða friðunartíma fyrir lunda, hverri í sínu hjeraði. Þó má friðunartíminn ekki styttri vera en 6 vikur, á tímabilinu frá 10. maí til 10. ágúst ár hvert.

2. gr.

Um sektir og málarekstur út af brotum gegn ákvæðum sýslunefndar samkvæmt lögum þessum fer eftir lögum nr. 59, 10. nóv. 1913, um friðun fugla og eggja.

3. gr.

Með lögum þessum er úr gildi numin fyrri málsgrein c-liðs 3. gr. laga nr. 59, 10. nóv. 1913.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

43
27. júní

Lög

um

varnir gegn berklaveiki.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ákvæði þessara laga taka til allra tegunda berklaveikinnar, nema annað sje tekið fram.

2. gr.

Hjeraðslæknar skulu halda bók yfir alla berklaveika, er læknir rannsakar í hjeruðum þeirra, hvort sem þeir sjálfir rannsaka þá eða aðrir löggiltir læknar.

Hinir síðartöldu eru skyldir að senda hjeraðslækni sínum tafarlaust skýrslu um hvern berklaveikan sjúkling, er þeir sjálfir rannsaka í fyrsta sinni. Ef um utanhjeraðssjúkling er að ræða, þá sendir hann aftur hjeraðslækni sjúklingsins skýrsluna. Skýrslu þessa skal senda á sjerstöku eyðublaði, er þeir fá frá heilbrigðisstjórninni. Fyrir hverja tilkynningu fá þeir 3 krónur úr ríkissjóði, sem viðkomandi hjeraðslæknir greiðir þeim eftir hver áramót.

Um hver áramót skulu hjeraðslæknar senda landlækni útdrátt úr framangreindri bók. Landlæknir ákveður fyrirkomulag á henni, skýrslum hjeraðslækna og annara löggiltra lækna.

3. gr.

Læknar eru skyldir að gefa berklaveikum sjúklingum, er þeir rannsaka, leiðbeiningar um og brýna fyrir þeim hverrar varúðar þurfi að gæta til þess að veikin berist ekki á aðra.

Hjeraðslæknar skulu hafa eftirlit með og gera frekari ráðstafanir til þess að nauðsynlegum fyrirskipunum sje framfylgt, ef þeim þurfa þykir.

4. gr.

Nú deyr berklaveikur maður, og skal þá húsráðandi tilkynna það tafarlaust, í kaupstöðum hjeraðslækni, en í sveitum hjeraðslækni eða sótthreins-

unarmanni. Sótthreinsunarmaður tilkynnir þá hjeraðslækni. Skal hjeraðslækn- 43
ir annast um, að tafarlaust sje sótthreinsað á heimilinu herbergi þau, fatnaður 27. júní
og annað, er hann telur hættu geta stafað af. Þessa lausu muni má því ekki láta af hendi, hvorki til eignar nje afnota, senda í þvott eða aðgerð, nema sótthreinsaðir hafi verið.

Nú skiftir berklaveikur maður um dvalarstað, og skal þá tilkynna það á sama hátt og fyr var sagt um andlátið. Má ekki fá öðrum til íbúðar herbergi þau, er hann flutti úr, fyr en þau hafa verið sótthreinsuð, nema hjeraðslæknir telji sótthreinsun óþarfa.

5. gr.

Enginn, sem hefir smitandi berkla, má fást við barnakenslu. Hver sá, er sækir um barnakennarastöðu, skal sýna læknisvottorð um að svo sje ekki. Vottorð þetta má ekki vera eldra en mánaðargamalt, og skal endurnýja það árlega.

Sama gildir um kennara þá, er kenna eiga í öðrum skólum, ef þá skóla sækja nemendur yngri en 14 ára. Þó getur heilbrigðisstjórnin veitt undanþágu frá þessu ákvæði að því er til þessara skóla kemur, enda sje það í samráði við og eftir tillögum skólalæknis og skólastjórnarinnar.

Enginn má taka börn til kenslu nema hann hafi til þess fengið skrifleg leyfi frá yfirvaldi, og skal það leyfi ekki veitt nema hann sýni læknisvottorð um, að hann sje ekki með smitandi berkla, og má vottorð það ekki vera eldra en mánaðargamalt. Nú er maður ráðinn á heimili til að kenna börnum, og skal húsráðandi þá heimta þetta vottorð af honum, ella verður hann brotlegur gegn lögum þessum.

Nú sýkist barnakennari af smitandi berklum, og skal hann þá tafarlaust láta af starfi sínu.

Nú sýkist maður, er barnakenslu hefir á hendi, og leikur grunur á, að um berklaveiki sje að ræða, skal þá skólanefnd, fræðslunefnd eða húsráðendur þeir, er hlut eiga að máli, tafarlaust skýra hjeraðslækni eða lækni þeim, er eftirlit hefir með skólanum, frá grun sínum. En hann ákveður, eftir rannsókn, hvort ástæða sje til að láta manninn hætta kenslu.

Hver sá læknir, sem kemst að því, að barnakennari sje sjúkur af smitandi berklum, skal skyldur að tilkynna það eftirlitslækni skólans.

Þeir barnakennarar, sem eru opinberir starfsmenn, en verða að láta af kenslu sakir sjúkleiks þessa, skulu í 2 ár fá sem biðlaun $^2/_3$ hluta launa þeirra, er þeir nutu, þegar þeir ljetu af kenslu. Biðlaun þessi greiðast af sömu aðiljum og í sömu hlutföllum sem hin fyrri launin.

Engan má ráða starfsmann við heimavistarskóla, nema hann uppfylli sömu skilyrði, sem að framan eru sett um kennara.

43 27. júní

6. gr.

Ef kennari við aðra skóla en barnaskóla er sjúkur eða sýkist af smitandi berklum, þá getur heilbrigðisstjórnin í samráði við stjórn skólans fyrirskipað, að hann hætti starfi sínu, enda leti hún fyrst álits skólalæknis eða hjeraðslæknis, ef enginn annar er læknir skólans. Nú verður kennari að láta af kenslu fyrir þessar sakir, og fer þá um biðlaun hans eins og sagt er í 5. gr.

7. gr.

Engan nemanda má taka í skóla, nema vottorð skólalæknis eða annars læknis sýni, að hann hafi ekki smitandi berklaveiki. Þó getur heilbrigðisstjórnin veitt undanþágu frá þessu ákvæði, ef alveg sjerstakar ástæður eru fyrir hendi.

Engan má heldur taka til kenslu inn á heimili, þar sem börn eru fyrir, nema læknisvottorð sýni, að hann hafi ekki smitandi berkla.

Á heimili þar sem sjúklingur er með smitandi berkla, má ekki taka barn til kenslu.

8. gr.

Nú sýkist barn af smitandi berklum meðan á námstíma stendur, og skal þá tafarlaust taka það úr skólanum. Ef kennari fær grun um slíkt, er hann skyldur til þess að gera eftirlitslækni skólans aðvart og getur til bráðabirgða vísað barninu burtu, ef læknisúrskurður fæst ekki nógu fljótt.

Hver sá læknir, sem kemst að því, að nemandi, sem gengur í skóla, er sjúkur af smitandi berklum, skal skyldur að tilkynna það tafarlaust eftirlitslækni skólans. Getur þá eftirlitslæknir vísað, sjúklingnum burt af kenslustaðnum, ef honum þykir ástæða til.

9. gr.

Engin kona má fást við ljósmóðurstörf, ef hún hefur smitandi berkla. Skal hún sýna læknisvottorð um að svo sje ekki, og ber að endurnýja vottorðið árlega. Hjeraðslæknum ber að ganga ríkt eftir, að þessu ákvæði sje framfylgt.

Nú sýkist starfandi ljósmóðir af smitandi berklum, og skal hún þá tafarlaust hætta að gegna því starfi. Ef hún er launuð af opinberu fje, þá skal greiða henni biðlaun fyrir sama tíma og á sama hátt og um getur í 5. gr.

10. gr.

Enginn má taka barn til fósturs nje dvalar, ef sjúklingur með smitandi berkla er á heimilinu. Gildir þetta ákvæði jafnt um þau börn, sem sveitarstjórnir ráðstafa og einstakir menn.

Barn, sem hefur smitandi berkla, má ekki taka á heimili, þar sem börn eru fyrir, hvorki til fósturs nje dvalar, nema börnin, sem fyrir eru, sjeu sjúk af smitandi berklum.

Sveitarstjórnir mega ekki koma fyrir börnum á öðrum heimilum en þeim, sem hjeraðslæknar telja ósýkt af smitandi berklum. Sömu skyldur hafa og forráðamenn munaðarlausra eða ómyndugra barna.

Nú kemur smitandi berklaveiki upp á heimili, þar sem barn hefur verið tekið til fósturs eða dvalar, og skal þá tafarlaust gera annað tveggja, flytja barnið eða sjúklinginn burt af heimilinu.

Ef barnið sjálft sýkist af smitandi berklum á heimili, þar sem börn eru, skal það tafarlaust tekið af heimilinu.

Börn nefnast í lögum þessum allir, sem ekki eru fullra 14 ára, nema annað sje tekið fram.

11. gr.

Ekki má ráða starfsfólk við barnaspítala eða barnahæli, nema læknisvottorð sýni, að það hafi ekki smitandi berkla. Vottorð þetta má ekki vera eldra en mánaðar gamalt og skal endurnýja það árlega.

Konur, sem hafa smitandi berkla, mega ekki vistast á heimili, þar sem börn eru, nje fást þar við sjúkrahjúkrun.

12. gr.

Ekki má selja mjólk frá heimilum, ef sjúklingur með smitandi berkla fæst þar við kúahirðingu eða mjaltir eða fer með mjólkurílát.

Enginn sjúklingur með smitandi berkla má vinna að útsölu mjólkur eða brauðs nje starfa á rjóma- eða smjörbúum.

Banna má að sjúklingur með smitandi berkla starfi að brauðgerð, matreiðslu, matsölu á opinberum stöðum eða annarstaðar, eftir því sem til hagar og hjeraðslækni þykir ástæða til.

13. gr.

Nú sýkist maður af smitandi berklum á heimili þar sem börn eru, og skal þá tafarlaust koma sjúklingnum í burtu, nema hjeraðslæknir eða læknir heimilisins ásamt hjeraðslækni telji ástæður þannig, að börnunum geti engin smitunarhætta staðið af sjúklingnum.

Ef ekki er unt að koma sjúklingnum burt, þá skal taka börnin af heimilinu.

Skyldir eru sýslumenn, bæjarfógetar, hreppstjórar, svo og sveitarstjórnir og heilbrigðisnefndir, ef til eru, að aðstoða hjeraðslækna og sjá um framkvæmdir á fyrirskipunum þeirra, ef þeir æskja þess.

Nú vilja þeir, sem hlut eiga að máli, ekki hlýða fyrirskipunum hjeraðslæknis, og kveður hann þá sjer til aðstoðar eitthvert ofangreindra stjórnarvalda, er annast um að sjúklingurinn, ef hann er innan 16 ára, sje tafarlaust tekinn af heimilinu, ella börnin, jafnvel þótt það mæti mótspyrnu af hálfu heimilismanna. En ekki skal hjeraðslæknir fyrirskipa þess konar ráðstafanir,

43 27. júní

nema hann telji mikla hættu á, að börnin verði fyrir smitun, enda hafi til þess samþykki hlutaðeigandi sveitarstjórnar eða bæjarstjórnar, og leggur hann ætíð þær ráðstafanir undir úrskurð heilbrigðisstjórnar ríkisins, hvort standa skuli til frambúðar.

Allur ferða- og flutningskostnaður, sem leiða kann af framkvæmdum vadboðs þessa, greiðist úr ríkissjóði.

14. gr.

Berklaveikur sjúklingur getur fengið ókeypis vist í heilsuhælum, sjúkrahúsum eða sumarhælum barna, ef hann eða sá, sem framfærsluskyldan hvílir á, er svo efnum búinn, að ætla má að hann mundi líða mikið tjón á efnahag sínum eða jafnvel verða öreigi, ætti hann að standa straum af kostnaði þeim, er af slíkri vist leiðir.

Ef sjúklingurinn dvelur í sjúkrahúsi eða heilsuhæli, sem rekið er á opinberan kostnað annan en ríkissjóðs (t. d. bæjarsjóðs, sýslusjóðs eða læknishjeraðs), en nýtur þó styrks úr ríkissjóði, þá greiðir ríkissjóður upp í meðlagskostnaðinn alt að 3 kr. fyrir hvern legudag, eða 2,25 kr., ef um börn er að ræða innan 12 ára, þó ekki meira en $^3/_5$ hluta meðlagskostnaðarins. Hinn hluta meðlagskostnaðarins greiðir dvalarhjerað sjúklingsins.

Dvalar hjerað táknar í lögum þessum bæjar- eða sýslufjelag það, sem sjúklingurinn á heimili í.

Undir meðlagskostnað telst einnig lyf og læknishjálp.

Nú dvelur sjúklingurinn í sumarhæli barna, sem rekið er á þann hátt, er að framan getur, og greiðir þá ríkissjóður alt að kr. 1,50 fyrir hvern legudag, og þó ekki meira en $^3/_5$ hluta meðlagskostnaðarins, enda fer þá um hinn hluta hans sem fyr var sagt.

Nú er heilsuhæli, sjúkrahús eða sumarhæli barna ekki rekið á opinberan kostnað með ríkissjóðsstyrk, heldur eign einstakra manna, fjelaga eða stofnana, og getur þá stjórnarráðið ákveðið, að berklaveikir sjúklingar geti einnig þar fengið ókeypis vist, enda greiðist þá meðlagskostnaðurinn sem fyr var sagt.

Ef heilsuhæli eða sjúkrahús er rekið á ríkiskostnað, þá skal dvalarhjerað sjúklingsins greiða 2 kr. fyrir hvern legudag, eða kr. 1,50, ef um börn innan 12 ára er að ræða, þó ekki meira en $^2/_5$ hluta alls rekstrarkostnaðar.

Nú getur sjúklingurinn ekki fengið vist í sjúkrahúsi eða hæli, en er komið fyrir á öðru heimili samkvæmt fyrirmælum 10. og 13. gr., og greiðir þá ríkissjóður alt að kr. 1,50 fyrir hvern dag, þó ekki meira en $^3/_5$ hluta verukostnaðar. Greiðir þá dvalarhjeraðið afganginn, enda sje efnahagur sjúklingsins eins og tilskilið er um ókeypis vist í sjúkrahúsi eða hæli.

Ef heilbrigð börn eru tekin að heiman, samkvæmt fyrirmælum 13. gr., og efnahagurinn er sem fyr segir, þá greiðir ríkissjóður meðgjöf með þeim að

hálfu, þó ekki meira en 50 aura fyrir hvern dag, en dvalarhjeraðið greiðir afganginn. 43 27. júní

Dvalarhjerað sjúklingsins getur krafist endurgjalds á ⅔ hlutum þess kostnaðar, sem það greiðir samkvæmt þessari grein, af bæjar- eða sýslusjóði framfærslusveitar sjúklingsins.

Stjórnarráðið getur ákveðið hámark daggjalds sjúklinga þeirra, er að framan getur, í sjúkrahúsum eða hælum, ef ástæða þykir til.

Það er skilyrði fyrir því, að berklaveikir sjúklingar geti orðið aðnjótandi styrks úr ríkis- eða sýslusjóði, að hreppsnefnd dvalarhrepps sjúklingsins sendi stjórnarráðinu skýrslu um efnahag hans. Skal hjeraðslæknir staðfesta skýrslu þesa eftir bestu vitund og jafnframt votta, að vist utan heimilis sje nauðsynleg.

Úrskurðar stjórnarráðið síðan eftir þessum gögnum, hvort sjúklingurinn sje styrkhæfur.

15. gr.

Nú er sjúklingurinn fjelagi í sjúkrasamlagi, er nýtur styrks úr ríkissjóði samkvæmt lögum nr. 39, 11. júlí 1911, um sjúkrasamlög, og skal þá samlagið greiða þann hluta meðlagskostnaðarins í sjúkrahúsi eða hæli, er annars ætti að greiðast úr sýslu- eða bæjarsjóði samkvæmt 14. gr., þó ekki lengur en sjúklingur hefir rjett til styrks samkvæmt lögum samlagsins, enda láti samlagið berklaveika sjúklinga njóta sömu rjettinda og aðra sjúklinga. Þegar greiðslutíma samlagsins er lokið, þá skal dvalarhjeraðið taka við af samlaginu, og greiða sama hluta meðlagsins þangað til sjúklingurinn fer burt úr hælinu eða sjúkrahúsinu, enda hefir þá dvalarhjeraðið sama rjett til endurgreiðslu og sagt er í 14. gr.

Um greiðslu úr ríkissjóði fer eftir ákvæðum 14. gr.

16. gr.

Engan þann styrk, sem berklaveikur sjúklingur nýtur af opinberu fje, ef hann hefir orðið styrkþurfi vegna sjúkdómsins, má telja fátækrastyrk, enda sje hann ekki afturkræfur, nema sjúklingurinn sjálfur eða aðstandendur hans sjeu þess megnugir að greiða hann að einhverju eða öllu leyti.

Undanteknir þessum hlunnindum skulu þeir sjúklingar, sem þrjóskast við að verða við áskorun hjeraðslæknis um dvöl í hæli eða sjúkrahúsi. Einnig þeir, sem sýna megnt kæruleysi um smitun annara manna, þrátt fyrir aðvaranir læknis.

17. gr.

Stjórnarráðið setur, í samráði við landlækni, reglur um hrákaílát og ræstingu í vinnustofum, verksmiðjum, skrifstofum, búðum, gistihúsum, samkomuhúsum, svo sem kirkjum, skólum, leikhúsum, kvikmyndahúsum, dans-

43 27. júní

sölum og því um líku, opinberum byggingum og farþegaskipum. Enn fremur reglur um flutning berklaveikra á farþegaskipum.

Heilbrigðisnefndir skulu, undir yfirumsjón hjeraðslæknis, hafa gát á því, að þessum reglum sje fylgt. Á þeim stöðum, þar sem heilbrigðisnefndir eru ekki til, skulu hreppsnefndir gera það.

Eftirlit með farþegaskipum hefir þó landlæknir sjálfur, eða annar, er heilbrigðisstjórnin setur til þess.

18. gr.

Nú þarf hjeraðslæknir að taka sjer ferð á hendur vegna fyrirmæla laga þessara, og greiðir þá sýslusjóður ferðakostnaðinn, en ríkissjóður endurgreiðir helminginn.

Kostnaður við sótthreinsanir, svo og við að útvega bækur þær og eyðublöð, er getur um í 2. gr., greiðist úr ríkissjóði.

19. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, frá 10 til 500 krónum, og skal farið með þau sem almenn lögreglumál.

20. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 31, 23. okt. 1903, um varnir gegn berklaveiki, og önnur ákvæði, er fara í bága við lög þessi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

um

viðauka við lög um laun embættismanna, nr. 71, 28. nóv. 1919.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir fyrstu málsgrein 12. gr. laga nr. 71, 28. nóv. 1919, um laun embættismanna, komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Bæjarlæknirinn í Reykjavík hafi að byrjunarlaunum 2500 kr. á ári, en launin hækki samkvæmt niðurlagi 2. málsgreinar 12. gr. upp í 3500 kr.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi jafnsnemma og lög um læknaskipun í Reykjavík komast til framkvæmda.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

45
27. júní

Lög

um

um breyting á lögum nr. 58, 30. júlí 1909, um breyting á lögum nr. 34, 16. nóv. 1907, um skipun læknishjeraða o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Lagagreinina skal orða þannig:

Strandalæknishjeraði skal skift í þessu tvö læknishjeruð:

Reykjarfjarðarhjerað: Árneshreppur og nyrsti hluti Kaldrananeshrepps, að Kallbakskleif. Læknissetur í Trjekyllisvík.

Hólmavíkurhjerað: Kaldrananeshreppur frá Kallbakskleif, Hrófbergshreppur, Kirkjubólshreppur, Fellshreppur og Óspakseyrarhreppur. Læknissetur í Hólmavík.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

46
27. júní

Lög

um

afstöðu foreldra til óskilgetinna barna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kap.

Um það, hver börn sjeu óskilgetin.

1. gr.

Þau börn teljast óskilgetin, sem hvorki fæðast í hjónabandi nje svo skömmum tíma eftir hjúskaparslit, að þau geti verið getin í hjónabandinu. Geti börnin verið getin í hjónabandi, teljast þau þó einnig óskilgetin, ef vefengt er, að þau sjeu skilgetin, á þann hátt, sem lög mæla fyrir.

2. gr.

Það skiftir eigi máli að lögum þessum, þótt foreldri óskilgetins barns sje gift.

II. kap.

Faðerni.

3. gr.

Nú verður kona ljettari að barni, sem ætla má að sje óskilgetið, og skal þá læknir sá eða ljósmóðir, er vitjar hennar í sængurlegunni, athuga nákvæmlega öll atriði, er ráða má af, hvort barnið hafi verið fullburða, eða hve mikið hafi vantað á, að svo væri, enda sje skýrsla um þetta skrásett þá þegar.

4. gr.

Nú gengst karlmaður sá, sem konan kennir óskilgetið barn sitt, frjáls og viti sínu vitandi við faðerni þess fyrir presti eða valdsmanni, eða brjeflega og

46 vottfast, og telst hann þá faðir barnsins, hvort sem gengist hefir verið við
27. júní faðerninu fyrir eða eftir barnsburðinn, enda sje faðernisjátningin fyrir presti eða valdsmanni þá þegar bókuð og brjefvoottarnir lögráða, valinkunnir menn, og eigi ástæða til að vefengja undirskrift þeirra.

5. gr.

Nú kennir kona karlmanni óskilgetið barn sitt, en hann gengst eigi við faðerninu, og getur hún þá krafist þess, að valdsmaður, þar er hún er heimilisföst eða stödd, hlutist til um höfðun barnsfaðernismáls gegn manninum.

Sama rjett hefir sá, sem skyldur er að framfæra barnið, að móðurinni látinni eða af öðrum lögmæltum ástæðum.

Nú er leitað fátækrastyrks til framfærslu barnsins, og hlutast þá oddviti sveitarstjórnar þeirrar, er leitað er, til um höfðun barnsfaðernismáls gegn hinum lýsta barnsföður.

6. gr.

Nú sannar kona, vanfær að óskilgetnu barni, með vottorði þjónandi læknis eða ljósmóður, að liðnir sjeu 6 mánuðir frá getnaði fósturs, og getur hún þá krafist höfðunar barnsfaðernismáls með þeim hætti, sem getur í næstu grein á undan, enda sje maðurinn á lífi.

Nú hefir sá, er konan kennir fóstrið, gengist við faðerni þess á þann hátt, er greinir í 4. gr., eða gengst við því í rjettinum, og er þá skorið úr um faðernið, enda gengur málið þá eigi til dóms.

Gangist hann aftur á móti eigi við faðerninu, fer um úrslit málsins eftir því, sem segir í 14. og 15. gr., sbr. 13. gr., þó svo, að eið samkvæmt 15. gr. skal þá vinna undir rekstri málsins.

7. gr.

Nú er sá maður látinn, sem óskilgetið barn er kent, og má þá höfða barnsfaðernismál gegn búi hans. Fari skiftaráðandi með búið, skal stefna honum fyrir búsins hönd. Standi skiftaforstjórar eða erfingjar fyrir skiftunum, nægir að stefna einum skiftaforstjóra eða erfingja.

Nú er stefndur horfinn eða farinn af landi burt, og má þá höfða mál gegn honum hjer á landi, eftir opinberri stefnu.

8. gr.

Barnsfaðernismál skal höfða á varnarþingi þess, er barn (fóstur) er kent, eða því, er hann síðast átti, eða þar sem farið er með bú hans, sje hann látinn.

Málið skal höfðað innan árs frá fæðingu barnsins, sje móðir þess málshöfðandi, ella innan árs frá því, að framfærsluskyldur tók við barninu til

framfærslu. Standi sjerstaklega á, getur stjórnarráðið lengt frestinn, svo sem hæfa þykir. 46 27. júní

9. gr.

Um stefnufrest í barnsfaðernismáli og stefnubirtingu fer að lögum, að svo miklu leyti sem eigi er öðruvísi um mælt í lögum þessum.

10. gr.

Sækjandi barnsfaðernismáls er undanþeginn öllum rjettargjöldum í hjeraði. Um greiðslu annara gjalda hans fer svo, sem málið væri gjafsóknarmál af hans hendi.

Nú telur æðri dómstóll málsstað málshöfðanda eigi ólíklegan, og getur dómurinn þá ákveðið, að svo skuli fara þar um greiðslu rjettargjalda og annara gjalda, sem mælt er um í hjeraði.

11. gr.

Um barnsfaðernismál í hjeraði fer sem einkalögreglumál, að svo miklu leyti, sem eigi er öðru vísi um mælt í lögum þessum.

12. gr.

Dómaranum ber af eigin hvötum að afla allra fáanlegra sannana fyrir þeim atriðum, sem bent geta til þess, hver vera muni faðir óskilgetins barns, meðal annars skýrslu læknis eða ljósmóður um það, hvort barnið hafi fæðst fullburða eða hve mikið hafi vantað á, að svo væri. Hann getur í því skyni kallað bæði barnsmóður og þann, er faðernið er kent, fyrir sig, og krafið þau framburðar, en eið má hann eigi af þeim taka, nema svo standi á, sem greinir í niðurlagi 6. gr.

Nú neitar annað þeirra að koma í rjettinn, og má dómarinn þá láta sækja það, nema barnsmóðir sje sækjandi málsins og neiti að sækja rjettarhaldið; þá frávísar hann málinu.

Nú neitar annað þeirra að svara spurningum dómarans, og getur dómarinn þá gert því þingvíti, nema barnsmóðirin sje sækjandi málsins og neiti að svara; þá frávísar hann málinu.

Barnsmóðir og sá, er barn er kent, skulu spurð í rjetti fyrir lokuðum dyrum, nema bæði sjeu á annað sátt.

13. gr.

Nú koma fram líkur fyrir því, að fleiri hafi haft samfarir við barnsmóður á þeim tíma, er barnið gæti verið getið, og ber þá dómaranum að stefna þeim mönnum, til að svara til sakar, með stefndum.

46
27. júní

14. gr.

Nú sannast eða er viðurkent, að stefndur hafi haft samfarir við barnsmóður um það leyti, sem barnið (fóstrið) hefir getið verið, og eigi er ástæða til að ætla, að aðrir hafi haft samfarir við hana um þær mundir, og skal þá dæma hann föður þess.

15. gr.

Nú þykja nokkrar líkur fyrir því, að stefndur hafi haft samfarir við konuna á þeim tíma, að hann geti verið faðir barnsins (fóstursins), og dæmir þá dómari þeim aðilja, er ætla má, að hafi rjettari málsstað og trúverðari þykir, að staðfesta framburð sinn með eiði, konunni með fyllingareiði og karlmanninum með synjunareiði.

Nú er stefndur látinn, þegar málið er tekið til dóms, horfinn eða farinn af landi burt, og verður konunni þá dæmdur eiðurinn, sje hún eiðgeng og framburður hennar líklegur.

16. gr.

Í eiðstaf þeim, sem stílaður er í barnsfaðernismáli, skal einskorða tímabil það, er eiðurinn tekur til.

Móðirin vinnur eið að því, að sá, er hún kennir barnið (fóstrið), hafi haft samfarir við sig á því tímabili, sem tiltekið er í eiðstafnum, en hann synjar fyrir það með eiði, að svo hafi verið.

III. kap.

Framfærsla barns o. fl.

17. gr.

Móðir er skyld að framfæra og uppala óskilgetið barn sitt sem skilgetið væri, enda er framfærsluskylda óskilgetins barns gegn móður þess söm sem framfærsluskylda skilgetins barns gegn foreldri.

18. gr.

Nú hefir maður gengist við faðerni að óskilgetnu barni (fóstri) eða hann hefir verið dæmdur faðir þess, honum orðið eiðfall eða eiður hefir fallið á hann, og er honum þá, jafnt móður þess, skylt að kosta framfærslu barnsins og uppeldi.

Framfærslu og uppeldi óskilgetins barns skal hagað svo, sem hæfa þykir högum þess foreldris, sem betur er statt, hafi karlmaðurinn gengist við faðerninu eða verið dæmdur faðir þess, honum orðið eiðfall um faðernið eða faðerniseiður fallið á hann, en ella eftir högum móður þess. Þó má hvorugt vera síður en alment gerist.

19. gr.

Nú er ástæða til að ætla, að fleiri karlmenn hafi haft samfarir við konuna á þeim tíma, er líklegt er að barnið (fóstrið) sje getið, og verður þá enginn dæmdur faðir barnsins.

Hins vegar skal dæma þá alla í sameiningu til að gefa með barninu þangað til það er 16 ára og til að inna af hendi þær greiðslur, sem móðir óskilgetins barns getur krafist sjer til handa af barnsföður sínum.

Nú eru fleiri dæmdir til meðgjafar með óskilgetnu barni eða til lögmæltra greiðslna til handa móður barnsins (29. og 30. gr.), og ábyrgjast þeir þær greiðslur þá einn fyrir alla og allir fyrir einn.

Nú hefir einn greitt fyrir alla umsamið eða úrskurðað framlag, og getur hann þá krafist hlutfallslegrar endurgreiðslu af hendi hinna.

46
27. júní

20. gr.

Heimilt er barnsmóður eða þeim, sem kemur í hennar stað, þar á meðal fátækrastjórn, að semja, jafnvel fyrir barnsburð, við barnsföður eða þann, sem á að greiða meðlag með barni, um greiðslu barnsfúlgunnar. En skriflegur skal sá samningur vera og vottfastur, enda staðfestur af valdsmanni þar, er barnsmóðir er heimilisföst eða dvelur.

Nú er samningurinn eigi í lögmæltum búningi, og má þá krefjast framlaga framvegis, svo sem enginn samningur hefði verið gerður.

Nú er barnsfúlga greidd samkvæmt samningi um lengri tíma eða öll í einu, og skal þá fara með hana sem fje ófjárráðra.

21. gr.

Þröngva má barnsföður eða manni, sem lögskylt er að gefa með óskilgetnu barni (fóstri), með úrskurði valdsmanns, þar er hann á heima, til að gefa með barninu helming meðgjafar eða meira, þó aldrei meira en meðgjöf þá, sem í raun og veru er greidd með barninu.

Nú má ætla, að barnið sje ávöxtur af samförum án vilja móður eða að óvilja hennar, enda hafi faðirinn við rjettarrannsókn orðið sannur að slíku tilræði við móðurina, og er hann þá skyldur að kosta framfærslu og uppeldi barnsins að öllu leyti.

Í yfirvaldsúrskurði þeim, sem gerir manni að skyldu að greiða meðlag með óskilgetnu barni, eða meðlagsskyldan er staðfest með honum, skal vera skýrt, svo sem kostur er á, frá aldri mannsins, fæðingarstað og framfærslusveit.

22. gr.

Nú sýkist barn á ómagaaldri eða andast, og getur móðir þess þá krafist þess, að valdsmaður geri föður þess eða þeim, sem dæmdur hefir verið til meðgjafar með því, að leggja fram aukastyrk til hjúkrunar og lækningar og greftrunar barninu.

46 27. júní

Sama rjett hefir sá, sem skyldur er að framfæra barnið, að konunni látinni eða vegna annara lögmæltra ástæðna, þar á meðal fátækrastjórn.

23. gr.

Nú er barnið komið úr ómegð, en ófært, vegna andlegra eða líkamlegra bresta eða annara ósjálfráðra orsaka, til þess að hafa sjálft ofan af fyrir sjer, og getur þá sá, sem að lögum er skyldur að annast barnið, krafist þess, að valdsmaður úrskurði föður þess skylt að framfæra barnið af sinni hálfu, að svo miklu leyti, sem hann er aflögufær að dómi sveitarstjórnar í dvalarsveit hans.

Óskilgetnu barni er skylt að framfæra föður sinn með sama skilorði.

24. gr.

Meðlag með óskilgetnu barni skal gjalda fyrirfram, fyrir hálft ár í senn.

Úrskurðað meðlag má hækka eða lækka, ef hagur aðilja breytist.

Nú hefir manni verið gert að greiða meðlag með barni áður en barnið fæðist, en það fæðist andvana, og fellur þá melagsskyldan niður.

25. gr.

Nú deyr karlmaður og lætur eftir sig óskilgetið barn, er honum ber að gefa með, og skal þá greiða af fjármunum dánarbúsins sem skuld, er komin sje í gjalddaga, barnsfúlgu þá, er hinn dáni skyldi greiða, hvort sem hún er ákveðin með meðlagsúrskurði eða samningi, svo framarlega sem beiðni kemur um það til skiftaráðanda áður en skuldalýsingafrestur er liðinn, eða 12 mánuðum frá láti mannsins, hafi skuldalýsingafrestur eigi verið auglýstur, enda er skiftaráðanda skylt að lýsa slíkri kröfu í búinu, viti hann, að hinn látni hafi látið eftir sig óskilgetið barn, er honum bar að framfæra.

Sje barnsfúlga sú, er hinn látni skyldi lúka, hvorki ákveðin með samningi nje yfirvaldsúrskurði, skal greiða svo mikið, sem meðalmeðgjöf með barninu nemur frá dánardægri hans þangað til það er 16 ára.

Ef ekkja barnsföður er á lífi eða skilgetin börn, þá skal þess gætt, að meðgjöf sú, er greidd er óskilgetnu barni til framfærslu, nemi eigi meira fje en því, er barnið skyldi í arf taka, ef skilgetið væri.

Nú situr ekkja barnsföður í óskiftu búi, og heldur hún þá áfram að greiða barnsfúlgu þá, er á barnsföður hvíldi, nema valdsmaður ákveði með rökstuddum úrskurði, að hún skuli greiða minna, eða jafnvel ekkert, um lengri eða skemri tíma vegna breyttra ástæðna. Skjóta má þeim úrskurði til stjórnarráðsins.

Nú er barnsfúlga greidd af hendi í einu eftir lát föður (meðlagsskylds), og fer þá um hana svo sem segir í 3.mgr. 20. gr., enda skal tiltaka á hverjum tíma, og hverjum greiða skuli meðlögin.

Falli barnsfúlga niður að nokkru eða öllu fyrir þá sök, að barnið deyr áður en það er orðið 16 ára, þá skal fje það, sem óeytt er, koma til skifta meðal

erfingja greiðanda. Verði afgangur af fúlgunni af öðrum ástæðum, nýtur barnið hans.

26. gr.

Sje barnsfúlga sú, er barnsföður (meðlagsskyldum) er skylt að borga með óskilgetnu barni samkvæmt úrskurði valdsmanns eða samningi, staðfestum af valdsmanni, eigi greidd á rjettum gjalddaga, og eigi móðir þess rjett til framfærslu hjer á landi, þá er henni heimilt að krefjast þess, að fúlgan verði greidd henni af sveitarfje í dvalarsveit hennar, þó eigi nema fyrir eitt ár og eigi meira en meðalmeðgjöf í þeirri sveit, er barnið dvelur í. En upphæð meðalmeðgjafa með óskilgetnum börnum ákveða sýslunefndir og bæjarstjórnir fyrir hvert sveitarfjelag um 3 ár í senn, og skal miða meðalmeðgjöf við aldur barna.

Beiðni barnsmóður til dvalarsveitar skal fylgja meðlagsúrskurður valdsmanns, löglega birtur, eða samningur, staðfestur af honum og löglega birtur, og lífsvottorð barnsins, enda láti móðirin uppi þá skýrslu um framfærslusveit barnsföður (meðlagsskylds), sem hún er fær um.

Meðlagið skal talið sveitarstyrkur til handa barnsföður (meðlagsskyldum) frá dvalarsveit móður, og fer um endurgjald á honum sem öðrum sveitarstyrk.

27. gr.

Sama rjett, sem móðir óskilgetins barns hefir samkvæmt framansögðu, hafa og þeir, er annast eiga framfærslu og uppeldi barnsins, að móðurinni látinni eða af öðrum lögmætum ástæóum, þarmeð talin framfærslusveit barnsins, hafi hún tekist framfærslu þess á hendur.

28. gr.

Nú er karlmaður skyldu að lögum til að gefa með óskilgetnu barni, en ókunnugt er um verustað hans, og getur þá sá, er framfærslu- og uppeldisskyldan hvílir á, krafist fulltingis lögreglustjórnar til þess að leita uppi verustað hans.

Þá getur framfærsluskyldur og, þótt annar sje um framfærslusveit, neytt 60. gr. fátækralaganna, þegar svo stendur á sem þar er lýst.

Nú fer maður af landi burt og hefir eigi sett slíka tryggingu, sem getur í nefndri fátækralagagrein, og getur framfærsluskyldur þá heimtað lögtak á gjaldkræfum greiðslum og löghald fyrir ógjaldkræfum, hvorttveggja samkvæmt lögmæltum reglum.

29. gr.

Faðir óskilgetins barns (meðlagsskyldur) er skyldur að greiða móður barnsins að minsta kosti helming kostnaðar þess, er leitt hefir af barnsförunum, og styrk til framfærslu hennar næstu 6 vikur fyrir og eftir barnsburðinn.

46 27. júní

Nú hefir barnsfaðir við rjettarrannsókn orðið sannur að slíku tilræði við móður barnsins, sem getur í 2. mgr. 21. gr., og ber hann þá allan kostnað, bæði við barnsfarirnar og framfærslu og hjúkrun hennar, er leiðir af meðgöngunni og barnsförunum.

Nú er skorið úr um faðerni barns (meðlagsskyldu) fyrir fæðingu þess, og getur konan þá heimtað framfærslustyrkinn fyrir fyrri 6 vikurnar úrskurðaðan sjer þegar í stað.

Valdsmaður, þar er konan dvelur, ákveður framlög þessi, framfærslustyrkinn, eftir högum beggja. Fyrirfram gerður samningur um framlög er ógidur. Framlögin eru gjaldkræf, þegar er úrskurður hefir gengið um þau.

Nú greiðir barnsfaðir (meðlagsskyldur) eigi framlög þessi á gjalddaga, og getur þá móðir barnsins heimtað þau greidd af dvalarsveit sinni, hvort sem barnsfaðir er lífs eða liðinn. Um endurgreiðslu framfærslusveitar barnsföður á framlögum dvalarsveitar fer að lögum.

30. gr.

Nú sýkist kona, sem svo er ástatt um, sem segir í 6. gr., vegna meðgöngunnar og er lengur frá verki en 2 vikur, og getur hún þá heimtað, að valdsmaður, þar sem hún dvelur, úrskurði að maður sá, er eigna má faðernið (meðlagsskyldur), greiði styrk til hjúkrunar hennar mánaðarlega fyrirfram, þangað til hún verður ljettari, og framfærslustyrk jafnlengi, þó að frádregnum tíma þeim, er henni áður kynni að hafa verið úrskurðaður framfærslustyrkur fyrir.

Nú hefir móðir óskilgetins barns sýkst af barnsförunum og er lengur frá verki en venjulegt er um sængurkonur, eða hún sýkist svo eftir sængurleguna af meðgöngunni eða barnsburðinum, að hún er lengur frá verki en 2 vikur, og hefir hún þá sama rjett gegn barnsföður sínum (meðlagsskyldum), sem getur í næstu málsgrein á undan, meðan hún er sjúk, þó eigi lengur en 6 mánuði eftir barnsburð og að frádregnum þeim framfærslukostnaði, er henni kynni að hafa verið úrskurðaður áður.

Um ákvörðun og greiðslu framlaga þessara gilda sömu reglur og um framlög samkvæmt 29. grein.

31. gr.

Nú líða meira en 6 mánuðir frá því, að konan varð heil, þangað til hún leitar dvalarsveitar útaf gjaldkræfu framlagi samkvæmt 29. og 30. gr., og er dvalarsveit þá eigi skylt að inna það af hendi.

IV. kap.

Um forráð barna o. fl.

32. gr.

Móðir óskilgetins, ósjálfráða barns hefir jafnan rjett og foreldri skilgetins barns til þess að hafa barn sitt hjá sjer og ráða því að öðru leyti.

Nú giftist barnsmóðir öðrum en föður barnsins, og ráða þá hjónin barninu bæði saman, enda fylgi barnið móður sinni.

Nú andast móðirin frá manni sínum, og ræður þá stjúpinn barninu, sje það á framfæri hans, enda hafi barnið eigi verið skilgert.

33. gr.

Nú andast ógift kona frá óskilgetnu, ósjálfráða barni sínu, eða fer alfarin af landi burt, eða telst óhæf, að dómi valdsmanns með ráði sóknarprests og hjeraðslæknis, til að ala barnið upp, og á þá faðir þess rjett til að fá umráð yfir barninu, ef hann skilgerir það á þann hátt, er segir í 38. gr., eða þinglýsir því samkvæmt 39. gr.

Nú hefir barn, sem þinglýst hefir verið samkvæmt 39. gr., verið á fóstri um lengri tíma og vel farið um það, og getur þá stjórnarrá ið heimilað slíku fósturforeldri að halda barninu áfram, enda kalli fósturforeldri eigi eftir meðgjöf með því af hendi barnsföður.

34. gr.

Skólanefndir og fræðslunefndir skulu hafa eftirlit með því, að óskilgetin börn innan umdæma þeirra sjeu vel upp alin.

Nú verður nefnd þess vör, að móður óskilgetins barns eða þeim, sem barnið er hjá, fari uppeldi barnsins eigi svo vel úr hendi sem skyldi, og skal nefndin þá áminna þann, sem í hlut á. Nú skipast hann eigi við áminning nefndarinnar, og skal hún þá skýra valdsmanni frá málavöxtum, en hann leitar álits læknis og prests og gerir síðan þær ráðstafanir, er með þarf; getur meðal annars komið barninu fyrir á öðrum stað.

35. gr.

Um rjett og skyldu óskilgetins barns til annars nafns en eiginnafns fer að lögum, enda jafngildi faðernisdómur, eiðfall barnsföður eða eiður barnsmóður faðernisjátningu.

Um sveitfesti og sóknfesti barnsins fer að lögum.

46
27. júní

V. kap.

Um erfðarjett barns og hverjir það erfi.

36. gr.

Óskilgetið barn erfir móður og móðurfrændur sem skilgetið barn, svo og föður sinn og föðurfrændur, hafi hann gengist við faðerni þess (4. gr.) eða verið dæmdur faðir þess (14. gr.).

Nú er sambúð karls og konu, sem óvígð eru, óslitin frá því 10 mánuðum fyrir fæðingu barns og þangað til 3 árum eftir hana, og jafngildir hún þá faðernisjátningu, þá er um erfðarjett barns eftir föður og föðurfrændur ræðir, eða þeirra eftir það.

Móðir og móðurfrændur erfa óskilgetið barn, svo sem foreldri og foreldrafrændur erfa skilgetið barn. Slíkt hið sama gildir um föður og föðurfrændur óskilgetins barns, hafi barnið haft erfðarjett eftir þá.

VI. kap.

Um skilgerð barna o. fl.

37. gr.

Nú giftast karl og koona, er átt hafa saman óskilgetið barn, í lifanda lífi barnsins, og er barnið þá skilgert, enda hafi maðurinn annaðhvort gengist við faðerni barnsins eða verið dæmdur faðir þess, honum orðið eiðfall eða eiður fallið á hann.

38. gr.

Nú má telja faðerni óskilgetins barns víst, þótt eigi sje sannað á lögmæltan hátt, og getur stjórnarráðið þá úrskurðað, eftir beiðni barnsföður, að barnið skuli hafa skilgetinna barna rjettindi gagnvart föður og föðurfrændum, og þeir gagnvart því, enda komi samþykki lögráðamanns barnsins til, sje það ósjálfráða, en ella samþykki þess sjálfs.

39. gr.

Nú lýsir maður, er kona hefir kent óskilgetið barn sitt, því á varnarþingi sínu, manntalsþingi eða bæjarþingi, og lætur bóka, að hann eigi barnið, og öðlast barnið þá öll rjettindi feðraðs óskilgetins barns gagnvart föður og föðurfrændum, og þeir gagnvart því.

40. gr.

Nú er óskilgetið barn skilgert samkvæmt 37. og 38. gr., og verður þá afstaða þess til föður og föðurfrænda sem skilgetins barns. Þó getur faðir eigi heimtað sjer fengin forráð barns, er skilgert hefir verið samkvæmt 38. gr., meðan móður þess nýtur.

VII. kap.

Ýmisleg ákvæði.

41. gr.

Afstaða óskilgetins barns fer að íslenskum lögum, hafi móðirin íslenskan ríkisborgararjett.

Slíkt hið sama gildir, þó að ríkisfesti móður slitni, haldist ríkisfesti barnsins óbreytt.

42. gr.

Framfærsluskylda föður gagnvart óskilgetnu barni og greiðsluskylda hans gagnvart móður þess fer að lögum lands þess, er konan átti ríkisborgararjett í þá er hún varð ljettari eða vanfær, sje krafist barnsmeðlags eða framfærslustyrks til konu fyrir fæðing barnsins.

Frekari kröfur en lögmæltar eru hjer í landi verða þó ekki teknar til greina.

43. gr.

Skilgerð óskilgetins barns fer að íslenskum lögum, hafi skilgerandi verið ríkisfastur hjer, þá er skilgerðin fór fram.

Nú er skilgerandi útlendur, en barnið ríkisfast hjer, og er þá skilgerð ógild nema til komi samþykki lögráðamanns, sje barnið ósjálfráða, en ella samþykki þess sjálfs.

44. gr.

Nú er óskilgetið barn fætt áður en lög þessi gengu í gildi, og fer þá um barnið samkvæmt þeim, frá þeim tíma.

Þó fer framfærsluskylda föður (meðlagsskylda) gagnvart barninu, nema um hana sje samið, og skylda hans gagnvart móður þess eftir áður gildandi lögum.

Ennfremur gilda erfðanýmæli 36. gr. eigi um önnur börn en þau, sem fædd eru 10 mánuðum þrítugnættum eftir að lögin ganga í gildi.

46
27. júní

45. gr.

Með lögum þessum eru eftirfarandi ákvæði úr gildi numin: N. L. 5. 2 33 og 71—74, sbr. konungsbrjef 17. febr. 1769, og D. L. 5. 2. 33 og 70—73, sbr. 2. gr. tilsk. 25. sept. 1850, N. L. 6. 13. 5, sbr. kbr. 2. maí 1732, 9. gr. í tilsk. 25. sept. 1850, niðurlag 3. gr. fátækralaganna 10. nóv. 1905, 6.—8. gr., 1. og 2. mgr. 9. gr., 10.—13. gr. og síðari setning 1. mgr. 15. gr. sömu laga.

Þá ógildast og önnur ákvæði, er koma kunna í bága við lög þessi.

46. gr.

Lögin öðlast gildi 1. janúar 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

47
27. júní

Lög

um

breyting á lögum nr. 67, 14. nóv. 1917, um bæjarstjórn Ísafjarðar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

21. gr. orðist svo:

Aukaniðurjöfnun skal fram fara í síðari hluta júnímánaðar og skattur þá lagður á þá, sem flutst hafa til bæjarins eftir að aðalniðurjöfnun fór fram og skattskyldir eru samkvæmt því er áður segir.

Ennfremur getur bæjarstjórn ákveðið niðurjöfnun samkv. 19. gr. 2. málsgr., og skal sá skattur áfallinn þann dag, sem niðurjöfnunin er undirrituð af niðurjöfnunarnefnd.

Aukaniðurjöfnun skal lögð fram til sýnis vikutíma, á sama hátt og fyr greinir, og frestir allir vera hálfru skemri en við aðalniðurjöfnun. **47** 27. júní

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Fjáraukalög

48 27. júní

fyrir árin 1920 og 1921.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sem viðbót við gjöldin, sem talin eru í fjárlögunum 1920 og 1921, veitast 1237482 kr. 73 a., til útgjalda þeirra, sem um getur hjer á eftir.

2. gr.

til viðbótar við 10. gr. fárlaganna (til ráðuneytisins) veitast 6000 kr.
Dýrtíðaruppbætur til ráðherranna, 2000 kr. til hvers . . . . . kr. 6000,00

3. gr.

Sem viðbót við 11. gr. fjárlaganna (til gjalda við dómgæslu o. fl.) veitast 2000 kr.
Til Guðm. L. Hannessonar bæjarfógeta á Siglufirði, launabót fyrir 1920 . . . . . kr. 2000,00

48 21. júní

4. gr.

Sem viðbót við 12. gr. fjárlaganna (læknaskipun o. fl.) veitast 205960 kr.

1.	Til þess að ljúka við að reisa læknisbústað á Vífilstöðum og koma fyrir barnadeild í herbergjum þeim, er læknir áður notaði til íbúðar	kr.	55000,00
2.	Heimilt skal stjórninni að verja fje til að leiða rafmagn frá orkustöðinni við Elliðaár til Vífilstaða.		
3.	Viðbótarstyrkur til aðgerðar og nýbyggingar sjúkrahússins Gudmanns Minde á Akureyri	—	20000,00
4.	Kostnaður af milliþinganefnd um varnir gegn berklaveiki	—	12000,00
5.	Styrkur handa Guðnýju Jónsdóttur, til hjúkrunarnáms í New-York	—	1000,00
6.	Til varnarráðstafana vegna kvefpestar	—	90000,00
7.	Til berklahjúkrunarfjelagsins Líknar	—	3000,00
8.	Til rafmagnstækja handa Röntgenstofnuninni og kaupa á Finsenslömpum	—	18000,00
9.	Til Neshrepps í Norðfirði, endurgreiðsla á lækniskaupi 1920	—	460,00
10.	Til Gunnlaugs Claessens læknis, utanfararstyrkur	—	2500,00
11.	Til Jóns Kristjánssonar læknis, styrkur til utanfarar og áhaldakaupa	—	2500,00
12.	Til Magnúsar Einarsonar dýralæknis, utanfararstyrkur	—	1500,00

Samtals kr. 205960,00

5. gr.

Sem viðbót við 13. gr. fjárlaganna (til samgöngumála) veitast 310900 kr.

1.	Til undirbúnings endurbyggingar Holtavegarins, gegn því, að Rangárvallasýsla leggi fram ⅓ kostnaðar	kr.	7000,00
2.	Til dragferju á Lagarfljóti 1919 (Endurveiting)	—	300,00
3.	Til dragferju á Hjeraðsvötnum (Þar af 300 kr. endurveiting fyrir 1919)	—	700,00
4.	Til Skaftfellingabáts 1919 (Endurveiting)	—	6000,00
5.	Til Austfjarðabáts 1919 (Endurveiting)	—	1000,00
6.	Viðbótastyrkur til vjelbátaferða um Ísafjarðardjúp, 11000 kr. hvort árið	—	22000,00
7.	Til styrktar bátaferðum á flóum og fjörðum kring um land	—	80000,00
8.	Aukafjárveiting til Breiðafjarðarbáts fyrir árið 1921	—	3000,00
9.	Til mótorbátaferða frá Reykjavík til kauptúnanna í Árnessýslu, alt að ⅓ flutningskostnaðar	—	5000,00

Styrkurinn veitist eftir tillögu sýslunefndar Árnesinga.

Flyt kr. 133000,00

Flutt kr. 133000,00 **48**

10. Aukafjárveiting til Rangárbáts árið 1921, alt að ⅓ flutningskostnaðar .. .. — 8000,00 27. júní
11. Til bátaferða á Hvalfirði .. .. — 1000,00
12. Til mótorbátsferða frá Hornafirði norður á bóginn, í sambandi við ferðir Sterlings og Goðafoss .. .. — 8000,00
    Styrkurinn veitist eftir meðmælum sýslunefndar Austur-Skafafellssýslu.
13. Til mótorbátsferða milli Grímseyjar og lands árið 1921, alt að — 1000,00
    Styrkurinn veitist eftir tillögum sýslunefndanna í Eyjafjarðar- og Þingeyjarsýslum.
14. Til mannflutningaferða milli Borgarness og Reykjavíkur á hentugum tímum, alt að .. .. — 2500,00
15. Til Eimskipafjelags Íslands, fyrir áætlunarferðir skipsins Goðafoss árið 1921, alt að .. .. — 60000,00
    Styrkurinn miðast við 3 ferðir út og 4 ferðir utan frá 3. júlí til ársloka milli Reykjavíkur og Kaupmannahafnar, með áskildum viðkomum austanlands og norðan.
16. Til að kaupa símstöðvarhús í Vestmannaeyjum .. .. — 50000,00
17. Til endurbyggingar vitanna í Sandgerði .. .. — 10000,00
18. Til endurbyggingar og endurbóta á Arnarnesvita við Ísafjarðardjúp .. .. — 20000,00
19. Til breytingar og aðgerðar á Elliðaeyjarvita. .. .. — 25000,00
20. Til Gests Guðmundssonar, vitavarðar við Arnarnesvitann, lífeyrir sökum meiðsla við vinnu í þarfir starfsins .. .. .. — 400,00

Samtals kr. 310900,00

6. gr.

Sem viðbót við 14. gr. fjárlaganna (kirkju- og kenslumál) veitast 110153 kr. 24 a.

1. Til húsaabóta á prestssetrinu Útskálum .. .. kr. 8000,00
2. Styrkur til að reisa hús á prestssetrinu Stað í Grunnavík .. — 8000,00
   Þessar fjárveitingar eru bundnar því skilyrði, að húsin verði jarðareign.
3. Dýrtíðarbætur til háskólaritara .. .. — 600,00
4. Til líkhúss handa háskólanum .. .. — 4000,00
5. Til utanfarar rektors mentaskólans .. .. — 2500,00
6. Dýrtíðaruppbót á námsstyrk mentaskólanemenda 1921 .. — 3000,00
7. Kostnaður við starf mentamálanefndar .. .. — 10000,00
8. Aðgerð og málning mentaskólans .. .. — 25500,00

Flyt kr. 61600,00

48 27. júní

		Flutt kr.	61600,00
9.	Launabætur til kennaranna Sigurbjörns Á. Gíslasonar og Guðmundar Kristjánssonar fyrir 1920	—	3000,00
10.	Þóknun til Svbj. Egilssonar fyrir fyrirlestrahald við Stýrimannaskólann	—	300,00
11.	Utanfararstyrkur skólastjórans á Eiðum	—	3000,00
12.	Uppbót á borgun fyrir smíða- og dráttlistarkenslu á Hólum og Hvanneyri	—	3600,00
13.	Fyrir bætur á Hólum í Hjaltadal, með hjáleigunni Hofi, og umbætur á bústofni þar	—	19703,24
14.	Skrifstofukostnaður fræðslumálastjóra	—	1200,00
15.	Uppbótarstyrkur til unglingaskólans á Núpi í Dýrafirði	—	2000,00
16.	Til unglingaskólans í Hjarðarholti	—	3000,00
17.	Til Hvítárbakkaskólans, viðbótarstyrkur	—	3000,00
18.	Til Flensborgarskólans, viðbótarstyrkur	—	5450,00
19.	Fyrir aðgerð á daufdumbraskólanum	—	1500,00
20.	Kenslu- og utanfararstyrkur blindrar stúlku, gegn því, sem til vantar, annarsstaðar frá	—	1000,00
21.	Til Páls Erlingssonar sundkennara, í viðurkenningarskyni	—	1800,00
		Samtals kr.	110153,24

7. gr.

Sem viðbót við 15. gr. fjárlaganna (vísindi, bókmentir og listir) veitast 107490 kr. 52 a.

1.	Til útgáfu minningarrits landsbókasafnsins	kr.	4500,00
2.	Styrkur til dr. Jóns Þorkelssonar, til útgáfu fornbrjefasafnsins, 800 kr. hvort árið	—	1600,00
3.	Styrkur handa sama manni til að sækja fund norrænna sagnfræðinga í Kristíaníu	—	1200,00
4.	Styrkur handa dr. Jóni Aðils, í sama skyni	—	2500,00
5.	Styrkur handa magister Boga Th. Melsted, í sama skyni	—	400,00
6.	Styrkur til kvenrjettindafjelagsins, til að sækja alþjóðafund Kvenrjettindasambandsins í Sviss	—	2500,00
7.	Viðbót við utanfararstyrk Sigfúsar Einarssonar	—	1500,00
8.	Til að fullgera hús yfir listaverk Einars Jónssonar	—	50000,00
9.	Til Einars Jónssonar myndhöggvara, í viðurkenningarskyni	—	2000,00
10.	Fyrir að flytja mold í kirkjugarðinn í Reykjavík og fyrir landspildu undir hann	—	23065,19
		Flyt kr.	89265,19

		Flutt kr.	89265,19	**48**
11.	Til að gefa út þýðingu af fyrri hluta Göethes Faust	—	2500,00	27. júní
12.	Til Jóh. L. L. Jóhannssonar. Endurgreiðsla á prentkostnaði	—	725,33	
13.	Til sama, dýrtíðaruppbót	—	3000,00	
14.	Til Steins Emilssonar, til fullnaðarnáms í Þýskalandi (lokaveiting)	—	2000,00	
15.	Til Valdemars Sveinbjörnssonar íþróttanema (lokaveiting)	—	1500,00	
16.	Til Brynjólfs Stefánssonar verkfræðinema, til framhaldsnáms	—	2000,00	
17.	Til hjónanna Arnórs Sigurjónssonar og Helgu Kristjánsdóttur til fullnaðarnáms	—	2000,00	
18.	Til Steins Steinssonar verkfræðinema, til að ljúka námi	—	2000,00	
19.	Til Ásmundar Sveinssonar, námsstyrkur	—	1000,00	
20.	Styrkur til Jóhannesar Kjarvals listmálara	—	1500,00	
		Samtals kr.	107490,52	

8. gr.

Sem viðbót við 16. gr. fjárlaganna (verkleg fyrirtæki) veitast 251972 kr. 40 a.

1.	Styrkur til Jóns H. Þorbergssonar, til utanfarar í ullarmatserindum	kr.	1000,00
2.	Til aðgerðar sjóvarnargarðs á Siglufirði	—	6000,00
3.	Utanfararstyrkur Jóhanns Fr. Kristjánssonar	—	2500,00
4.	Dýrtíðaruppbætur til sama manns 1920 og 1921	—	7719,90
5.	Til Búnaðarfjelagsins, til verkfærasýningar	—	20000,00
6.	Til Einars Sæmundssonar skógarvarðar, launabætur fyrir 1920	—	440,00
7.	Dýrtíðaruppbætur handa starfsmönnum Búnaðarfjelags Íslands, Garðyrkjufjelags Íslands, Búnaðarsambandanna og Fiskifjelags Íslands	—	56000,00
8.	Til skógræktar (eftirgjöf á láni)	—	5000,00
9.	Styrkur til heimilisiðnaðarfjelaga 1919 (Endurveiting)	—	1000,00
10.	Til heimilisiðnaðarsýningar í Reykjavík	—	2000,00
11.	Fyrir mulningsvjel	—	1000,00
12.	Til Skeiðaáveitunnar, ¼ kostnaðar	—	29000,00
13.	Til erindreka á Spáni og Ítalíu, 20000 kr. á ári	—	40000,00
14.	Til sýslusjóða Mýra- og Borgarfjarðarsýslna, upp í kostnað við rannsókn Andakílsárfossanna, alt að þó ekki yfir helming kostnaðar.	—	5000,00
15.	Til bryggjugerðar á Akranesi, þó ekki yfir ⅓ kostnaðar	—	8000,00
		Flyt kr.	184659,90

48
27. júní

Flutt kr. 184659,90

Styrkurinn er veittur hreppsnefnd Ytri-Akraneshrepps, og skal bryggjan vera til almenningsnota. Verkið sje framkvæmt eftir áætlun, er ríkisstjórnin lætur gera, og með eftirliti af hennar hálfu.

16. Til aðstoðarmanns húsagerðarmeistara 1921 . . . . . — 8312,50
17. Til viðgerðar bátabryggju á Blönduósi, þó ekki yfir einn þriðja kostnaðar, alt að . . . . . — 19000,00
18. Styrkur til bæjarsjóðs Vestmannaeyja, til þess að halda úti björgunarskipinu „Þór“ frá 1. jan. til 1. maí 1921, þó ekki yfir helming kostnaðar, alt að . . . . . — 40000,00

Samtals kr. 251972,40

9. gr.

Sem viðbót við 18. gr. fjárlaganna (eftirlaun og styrktarfje) veitast 20006 kr. 57 a.

1. Til Sigurðar Jónssonar fyrv. atvinnumálaráðherra . . . . . kr. 12619,90
2. Uppbót á eftirlaunum frú Sigríðar Hjaltadóttur . . . . . — 900,00
3. Uppbót á eftirlaunum frú Ingileifar Aðils . . . . . — 500,00
4. Uppbót á eftirlaunum prestsekkjunnar Ingibjargar Sigurðardóttur . . . . . — 240,00
5. Eftirlaun handa frú Guðrúnu Runólfsdóttur, ekkju sr. Matthíasar Jochumssonar, 2000 kr., ásamt dýrtíðaruppbót eftir launalögum . . . . . — 4746,67
6. Til Kristínar Grímsdóttur, helmingur af styrk þeim, sem syni hennar, Jóhannesi Helgasyni, var veittur í 62. lið 15. gr. núgildandi fjárlaga . . . . . — 1000,00

Samtals kr. 20006,57

10. gr.

Sem viðbót við 19. gr. fjárlaganna (óviss útgjöld) veitast 223000 kr.

1. Kostnaður vegna fyrirhugaðrar komu Hans Hátignar konungsins og Hennar Hátignar drotningarinnar . . . . . kr. 200000,00
2. Styrkur handa Sigurði Jónssyni trjesmið, Berlín . . . . . — 500,00
3. Styrkur til Ara sýslumanns og bæjarfógeta Arndals, 9500 krónur, Sigvalda hjeraðslæknis Kaldalóns, 8000 krónur, og Kristjáns hjeraðslæknis Kristjánssonar, 5000 krónur, til þess að leita sjer heilsubótar . . . . . — 22500,00

Samtals kr. 223000,00

11. gr.

Stjórninni er heimilt

1. að ábyrgjast nauðsynleg rekstrarlán handa Landsbankanum.
2. að ábyrgjast alt að 325 þúsund kr. viðbótarlán fyrir Reykjavíkurkaupstað til raforkuveitunnar.
3. að lána Guðmundi sýslumanni Björnssyni í Borgarnesi alt að 60000 krónum, til þess að reisa þar íbúðarhús, þó ekki yfir ⅘ hluta alls byggingarkostnaðar gegn þeirri ábyrgð, er stjórnin tekur gilda. Lánið er veitt til 40 ára og ávaxtast með 6%. Skal það standa afborgunarlaust fyrstu 2 árin, en endurgreiðist síðan með jöfnum afborgunum á 38 árum.
4. að lána Reykhóla-, Geiradals- og Gufudalshreppum 8000 krónur, til að kaupa fyrir jörð til læknisseturs fyrir Reykhólahjerað. Lánið skal veitt gegn ábyrgð sýslunefndar Austur-Barðastrandarsýslu, eða annari tryggingu, er landsstjórnin tekur gilda. Lánið ávaxtast með 6% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 30 árum.
5. að láta virkja og starfrækja á ríkiskostnað silfurbergsnámuna í Hegustaðafjalli, og að taka alt að 70000 kr. lán til stofnkostnaðarins, gegn veði í námunni sjálfri. Rentur og afborganir af láninu teljast með árlegum rekstrarkostnaði, en mismunur á tekjum og gjöldum námunnar færist á landsreikning árlega.
6. að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs alt að 80000 kr. lán, er bæjarstjórn Vestmannaeyja kann að taka fyrir hönd bæjarsjóðs Vestmannaeyja til að greiða rekstrarkostnað björgunarskipsins „Þórs“ árið 1920.
7. að verja fje til að leggja slitlag úr efninu „Terrazzo“ á gólfin í listasafnshúsi Einars Jónssonar, í safnahúsi ríkisins og öðrum opinberum byggingum, eftir því sem þörf krefur.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

49
27. júní

Lög

um

viðauka við og breytingar á lögum nr. 58, 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Siglufirði.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarfógetinn á Siglufirði skal frá 1. jan. 1921 hafa sömu laun og sýslumenn í lægra launaflokki, sbr. 11. gr. 3. málsgr. laga nr. 71, 28. nóv. 1919.

2. gr.

Fyrir síðari málslið 22. gr. komi:

Skal skatturinn áfallinn þann dag, sem niðurjöfnunin er undirrituð af niðurjöfnunarnefnd.

Aukaniðurjöfnun skal lögð fram til sýnis vikutíma, á sama hátt og fyr greinir, og frestir allir vera hálfu skemri en við aðalniðurjöfnun.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

50
27. júní

um

húsnæði í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarstjórn Reykjavíkur skal heimilt að setja reglugerð um leigu á húsnæði til íbúðar, hámark húsaleigu og annað til tryggingar því, að bæjarbúar geti notið þess húsnæðis, sem til er eða verður í bænum.

2. gr.

Í reglugerðinni má ákveða 200—2000 króna sekt fyrir brot á ákvæðum hennar, og renna sektirnar í bæjarsjóð. Með mál útaf brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

3. gr.

Stjórnarráðið staðfestir reglugerðina. Skal reglugerðin endurskoðuð eigi sjaldnar en á 2 ára fresti, enda falla úr gildi, sje ný reglugerð eigi staðfest áður.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og jafnskjótt og búið er að setja reglugerð samkvæmt þeim, falla úr gildi lög nr. 24, 12. sept. 1917, um húsaleigu í Reykjavík, og lög nr. 45, 28. nóv. 1919, um viðauka við tjeð lög.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

51
27. júní

Lög

um

Lífeyrissjóð embættismanna og ekkna þeirra.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stofna skal sjerstakan sjóð til að tryggja embættismönnum, er láta af embætti sakir elli eða vanheilsu, geymdan lífeyri, svo og lífeyri ekkjum þeirra. Sjóðurinn stendur undir umsjón landsstjórnarinnar, og annast hún reikningshald hans. Ríkissjóður leggur sjóði þessum til stofnfje, 50000 kr. í eitt skifti fyrir öll.

2. gr.

Landsstjórnin kveður á með reglugerð um stjórn sjóðsins og skipulag.

3. gr.

Hver embættismaður, karl eða kona, er laun tekur eftir hinum almennu launalögum, skal kaupa lífeyri í sjóði þeim, er ræðir um í 1. gr., og verja til þess 7% af árslaunum sínum.

Iðgjöldum skal halda eftir af launum embættismanna.

4. gr.

Þegar embættismaður fær lausn frá embætti vegna elli eða vanheilsu, skal hann fá greiddan úr sjóðnum lífeyri, sem nemur 27‰ af launum þeim samanlögðum, sem embættismaðurinn hefir greitt iðgjöld af í sjóðinn.

Lífeyrir þessi má þó aldrei fara fram úr ¾ hámarkslauna þeirra, er embættismaðurinn hefir haft.

Nú er embættismaður orðinn 70 ára að aldri, eða samanlagður aldur hans og þjónustutími er 95 ár, og á hann þá rjett á að fá lausn frá embætti og lífeyri samkvæmt lögum þessum.

Nú er embætti lagt niður og embættismaðurinn flyst eigi jafnframt í annað embætti, og skal hann þá eiga rjett á að fá endurgreidd úr lífeyrissjóðnum, vaxtalaust og afdráttarlaust, iðgjöld þau, er hann hefir greitt í sjóð-

inn. Ef hann kýs heldur, mega iðgjöld hans standa inni í sjóðnum þar til hann er 70 ára, og fær hann þá lífeyri samkvæmt 4. gr. og ekkja hans samkvæmt 5. gr. 51 27. júní

5. gr.

Ekkja eftir embættismann, sem hafði rjett til lífeyris eða naut lífeyris er hann ljest, fær lífeyri úr sjóðnum, með undantekningum þeim, sem segir í 7. og 9. gr.

Lífeyrir ekkju nemur $^1/_5$ af byrjunarlaunum þess embættis, er maður hennar var í, er hann ljest eða fjekk lausn frá embætti.

6. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu lífeyris samkvæmt lögum þessum, og greiðist hann með $^1/_{12}$ fyrirfram á hverjum mánuði.

7. gr.

Embættismaður, sem á eftirlaunarjett samkvæmt eldri lögum og eigi er skyldur til að tryggja ekkju sinni lífeyri í sjóðnum, sbr. lög nr. 71, 28. nóv. 1919, 7. gr. 2. málsgr., greiðir sem iðgjald í lífeyrissjóð 5% af launaviðbót þeirri, sem hann kann að hafa fengið samkvæmt nefndum lögum, enda nýtur ekkja hans þá eigi lífeyris úr sjóðnum og hann sjálfur eigi nema sem svarar greiðslu hans af launaviðbótinni.

Embættismaður, sem er eldri en 50 ára, þegar lög þessi ganga í gildi, og á ekki eftirlaunarjett samkvæmt eldri lögum, greiðir sem iðgjald í lífeyrissjóð 5% af launum sínum, enda nýtur hann að eins sjálfur lífeyris úr sjóðnum, en ekkja hans eigi.

8. gr.

Embættismannsekkja, sem lífeyris nýtur samkvæmt 5. gr., nýtur ennfremur úr ríkissjóði árlega $^1/_{10}$ af föstum lágmarkslaunum embættis þess, er maður hennar hafði, er hann ljest. Til fastra launa í þessu sambandi skal telja hlunnindi þau, er talin eru fylgja embættinu í launalögunum.

Ekkjur, sem eftir eldri lögum eiga rjett til hærri eftirlauna en líffjeð nemur, halda þeim rjetti.

Í viðbót við líffjeð getur konungur veitt ekkju 50—100 kr. árlegan uppeldisstyrk henda hverju barni hennar og manns þess, er hún nýtur lífeyris eftir, þangað til barnið er fullra 16 ára. Skilyrði fyrir viðbót þessari er það, að ekkjan verði talin þurfa styrksins, til að veita börnunum sæmilegt uppeldi.

9. gr.

Embættismannsekkja öðlast ekki rjett til lífeyris úr sjóðnum nje líffjár úr ríkissjóði, ef hún hefir gifst eldra manni en 60 ára eða á banasæng

51 hans, eða eftir að hann fjekk lausn frá embætti með lífeyri, eða ef hjóna-
27. júní bandinu var gersamlega slitið áður en maðurinn dó.

10. gr.

Rjettur ekkju til líffjár fellur burt:

1. ef ekkjan giftist af nýju;
2. ef hún tekur sjer bústað utanríkis án samþykkis konungs;
3. ef hún hirðir ekki líffje í 3 ár samfleytt án þess að sanna lögmæt forföll;
4. ef hún verður dæmd sek um einhvern verknað, er að almenningsáliti er svívirðilegur.

Er ekkja missir líffje, af því hún hefir gifst af nýju, á hún rjett á að fá hið sama líffje, ef hún verður ekkja í annað sinn.

Rjettur ekkju til lífeyris fellur burt eftir sömu reglum sem rjettur til líffjár samkvæmt stafl. 1—3, þó þannig, að taki hún sjer bústað utanríkis, kemur samþykki stjórnar lífeyrissjóðsins í stað samþykkis konungs. Og á sama hátt öðlast hún aftur rjett til lífeyris, ef hún verður ekkja í annað sinn.

11. gr.

Föðurlausum og móðurlausum börnum þeirra embættismanna, er laun eiga að taka eftir launalögunum, getur konungur veitt, hverju um sig, 100—200 kr. uppeldisstyrk árlega, að svo miklu leyti og svo lengi sem þau þurfa, þó ekki lengur en þangað til þau eru 16 ára.

12. gr.

Ekkill konu, sem gegnt hefir embætti, hefir sama rjett til lífeyris úr sjóðnum sem ekkja embættismanns, með öllum sömu takmörkunum.

13. gr.

Embættismenn, sem sitja í embætti þegar lög þessi öðlast gildi og eftirlaunarjett eiga samkvæmt eldri lögum,, halda þeim rjetti, þó með þeim takmörkunum, sem settar eru í 7. gr. launalaganna (nr. 71, 28. nóv. 1919). Hið sama galdir um rjettindi ekkna þeirra og barna.

14. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 72, 28. nóv. 1919, um stofnun lífeyrissjóðs fyrir embættismenn og um skyldu þeirra til að kaupa sjer geymdan lífeyri, og lög nr. 73, 28. nóv. 1919, um ekkjutrygging embættismanna.

15. gr.

Þeir, sem kunna að hafa trygt ekkjum sínum lífeyri samkvæmt lögum

nr. 73, 28. nóv. 1919, greiða að eins 5% af launum sínum í lífeyrissjóðinn á ári, enda njóta ekkjur þeirra eigi neins úr sjóðnum. 51 27. júní

16. gr.

Ákvæði þessara laga gilda frá 1. janúar 1920.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

52
27. júní

um

læknaskipun í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Auk hjeraðslæknis skal í Reykjavík skipa bæjarlækni.

2. gr.

Bæjarlæknir skal taka laun úr ríkissjóði, og verða þau ákveðin í lögum um laun embættismanna.

52
27. júní

3. gr.

Heilbrigðisstjórn ríkisins skiftir störfum milli þessa embættismanns og hjeraðslæknis með tilskipun.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

53
27. júní

Lög

um

hvíldartíma háseta á íslenskum botnvörpuskipum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar botnvörpuskip, sem skrásett er hjer á landi, er í höfn við fermingu eða affermingu, fer um vinnu háseta eftir því, sem venja hefir verið, nema annars sje getið í ráðningarsamningi háseta.

2. gr.

Þá er skip er að veiðum með botnvörpu, skal jafnan skifta sólarhringnum í 4 vökur. Skulu ¾ hlutar háseta skyldir að vinna í einu, en ¼ hluti þeirra eiga hvíld, og skal svo skifta vökunum, að hver háseti hafi að minsta kosti 6 klst. óslitna hvíld í sólarhring hverjum.

Fyrirfram gerðir samningar um lengri vinnutíma í senn en fyrir er mælt í þessari grein eru ógildir, en ekki skal það talið brot á ákvæðum hennar, þó háseti, eftir eigin ósk í einstök skifti, vinni lengur í senn en þar er um mælt.

3. gr.

Engin af fyrirmælum 1. og 2. gr. gilda, þá er skip er í sjávarháska eða líf skipshafnar í hættu.

4. gr.

Skipstjóri ber ábyrgð á því, að fyrirmælum þessara laga sje fylgt. 53 27. júní

5. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, frá 1000—10000 kr. Mál útaf slíkum brotum skulu rekin sem almenn lögreglumál.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

54 27. júní

um

sölu á prestsmötu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt skal þeim, er prestsmötur eiga að greiða, að fá þær keyptar af sjer, svo sem fyrir er mælt í lögum þessum.

2. gr.

Sá, er kaups beiðist á prestsmötu, sendir beiðni um það til landsstjórnarinnar. Verð prestsmötu ákveður svo landsstjórnin, þannig að 5% af verðhæð-

54 27. júní

inni veiti sömu vaxtaupphæð, sem hið árlega prestsmötugjald hefir numið að meðaltali, eftir verðlagsskrárverði á smjöri, síðastliðin 10 ár í sýslu þeirri, er kaupbeiðandi á heima í. Kaup skulu svo gerð áður ár sje liðið frá því, er kaupbeiðnin kom til landsstjórnarinnar.

3. gr.

Kaupandi greiðir að minsta kosti $^1/_{10}$ hluta kaupverðsins um leið og kaup eru gerð.

Fyrir eftirstöðvum kaupverðsins skal gera skuldabrjef, með veði í fasteign, eða annari tryggingu, er landsstjórnin tekur gilda, og greiðast þær síðan á 10 árum með jöfnum afborgunum ásamt 5% vöxtum. Greiða má kaupverðið í einu lagi.

4. gr.

Andvirði prestsmötu renni í prestlaunasjóð, er greiðir síðan viðkomandi presti vexti þá, er fást af andvirði prestsmötu.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

55
27. júní

um

skipulag kauptúna og sjávarþorpa.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. Um mælingar bæja.

1. gr.

Í öllum íslenskum kauptúnum og sjávarþorpum, sem hafa 500 íbúa eða fleiri, skal mæla vandlega höfnina, alt svæðið, sem kauptúnið er bygt á, og eigi minna land umhverfis en ætla má að fullnægi vexti kauptúnsins í næstu 50 árin. Eftir mælingum þessum skal síðan gera uppdrátt af höfninni, bænum og nágrenni hans. Undanþegnir eru þó þeir bæir, sem áður hafa látið mæla land sitt og gera uppdrætti af því, sem fullnægi ákvæðum laga þessara og reglugerðar þeirrar, sem ræðir um í 5. gr. Þá má og undanfella að mæla höfnina, ef sæmilegir uppdrættir eru til af henni, eða hvorki eru líkindi til þess að hún verði endurbætt, henni lokað eða hafskipabryggja gerð, nje útvegur geti eflst í bænum á næstu áratugum.

2. gr.

Bæjarstjórn eða hreppsnefnd í hverjum bæ annast mælingarnar og lætur gera uppdrættina, en verkið skal unnið af mælingarfróðum mönnum, sem stjórnarráðið samþykkir og telur hæfa til þess. Það getur krafist þess, að verkfræðingur leysi verkið af hendi, sjerstaklega ef bærinn er fjölmennur eða mælingin vandasöm.

3. gr.

Allur kostnaður við mælingar og uppdrætti greiðist að hálfu úr ríkissjóði, að hálfu úr bæjar- eða hreppssjóði.

4. gr.

Stjórnarráðið ákveður með hæfilegum fyrirvara, hvenær byrja skuli á

55 mælingum, og um leið hvenær uppdráttum skuli lokið í hverjum bæ og hvenær
27. júní eftirrit af þeim og lýsingum, sem þeim fylgja, skuli send stjórnarráðinu.

5. gr.

Stjórnarráðið semur reglugerð um mælingarnar og hversu uppdrættir skuli gerðir, en fullnægja skuli þeir eftirfarandi skilyrðum:

a. Mælikvarði sje eigi minni en 1 : 1000. Rjettar áttir (hánorður) sjeu sýndar.
b. Á uppdrættina skulu markaðar allar byggingar og helstu mannvirki, sem bygð eru þegar uppdráttur er gerður, allar útmældar lóðir, bryggjur, götur og vegir, vatnbsól, vatnsveita og frárenslispípur neðanjarðar, opin ræsi og síma- og rafmagnsleiðslur.
c. Mishæðir á landi skulu sýndar með hæðarlínum frá ákveðnu sjávarmáli, og ákveður stjórnarráðið, hve þjettur þær skulu vera í hverjum bæ.
d. Jarðveg skal merkja með litum eða glöggum merkjum, svo sjá megi, hvað ræktað er og hvernig (tún, garðar), og hversu óræktaða landið er (klappir, sandur, móar, mýrar. Þá skal annaðhvort sýnt á uppdráttum eða í lýsingum, er þeim fylgja, hverjum hlutum svæðisins kann að vera hætta búin af ágangi vatns, sjávar, snjóflóða og því um líkt.
e. Uppdráttunum skulu fylgja skriflegar skrár eða lýsingar, svo sem mælt verður fyrir í reglugerð (skrá yfir götur, lóðir og því líkt), sem gefi glöggar upplýsingar um öll mikilvæg atriði, er snerta ástand og skipulag bæjarins, að svo miklu leyti sem uppdrættir bera það ekki með sjer.

6. gr.

Vanræki bæjarstjórn eða hreppsnefnd að framkvæma mælingarnar á þeim tíma og á þann hátt, sem stjórnarráðið hefir mælt fyrir um hvern bæ, eða ljúka uppdráttum og lýsingum í tæka tíð, er stjórnarráðinu heimilt að láta vinna verkið á kostnað hlutaðeigandi kauptúns.

II. Um skipulagsuppdrætti.

7. gr.

Skipulagsuppdrætti skal gera yfir öll íslensk kauptún og sjávarþorp, sem hafa 500 íbúa eða fleiri. Uppdrættir þessir skulu sýna skipulagsbreytingar á bygða svæðinu og fyrirhugað skipulag á eigi minna af óbygða bæjarstæðinu en ætla má að nægi 50 50 ára vexti bæjarins; ennfremur fyrirhugað skipulag á höfn og aðalbryggju, nema undanfelt hafi verið að mæla höfnina samkvæmt heimild síðast í 1. gr.

8. gr.

Ríkisstjórnin annast alla framkvæmd á skipulagsuppdráttum. Hún lætur sjerfróða menn (húsameistara, verkfræðinga) gera uppdrættina, í samráði við bæjarstjórn eða hreppsnefnd í hverjum bæ, helstu atvinnurekendur bæjarins, heilbrigðisnefnd, ef til er, og hjeraðslækni. Hún getur og boðið til samkepni um skipulag fjölmennustu bæjanna, áður en farið er að vinna að fullkomnum skipulagsuppdrætti, einnig þeirra bæja, þar sem skipulagið sýnist tiltölulega vandasamt, eða líkindi eru til þess að bærinn vaxi hraðfara.

55
27. júní

9. gr.

Stjórnarráðið ákveður á ári hverju, hvar gera skuli skipulagsuppdrætti og hvenær þeim skuli lokið.

10. gr.

Allur kostnaður við skipulagsuppdrætti greiðist að hálfu úr ríkissjóði, að hálfu úr bæjar- eða hreppssjóði.

11. gr.

Stjórnarráðið semur reglugerð um alla gerð skipulagsuppdrátta, en fullnægja skulu þeir eftirfarandi atriðum:

a. Markað sje fyrir öllri hagnýtingu bæjarstæðisins, fiskreitum utanbæjar og öðru landi, sem nauðsynlegt kann að vera fyrir atvinnurekstur bæjarins.
b. Á bæjarstæðinu skal glögglega sýnd skifting bygðar, hvar hús skuli bygð samstæð, hvar í sundurlausum röðum og hvar dreifð í smáhýsi. Þá skal og sýnt, hvar byggja megi þrílyft hús eða hærri, ef ráð er fyrir þeim gert. Þá skal og eigi að eins markað fyrir götum, heldur og fremri og aftari húsalínum, torgum, leikvöllum og því líku. Á sjerstökum uppdrætti eða uppdráttum skal sýna skipulag frárennslis og vatnsveitu, að svo miklu leyti, sem gert er ráð fyrir slíkum mannvirkjum.
c. Við gerð skipulagsins skal vandlega tekið tillit til atvinnu bæjarbúa, heilbrigðis- og þrifnaðarnauðsynja, greiðrar umferðar, brunahættu og fegurðar bæjarins. Sjerstaklega skal þess gætt, að opinberum og öðrum helstu byggingum sje smekklega skipað, að götur sjeu ekki með lengdarbungum, hafi hæfilegan halla og lokist á smekklegan hátt. Fjarlægðir á milli húshliða í íbúðargötum skulu að jafnaði miðaðar við það, að hornið milli lárjettrar línu neðst úr gluggum íbúðarherbergja á aðalsólarhlið húsa og línu frá næsta húsmæni, sem ber við loft, sje eigi meira en 26°, nema skipulag bygða þorpsins eða halli á bæjarstæðinu geri það ókleift, en ætíð skal miðað við þá húshæð, sem skipulagsuppdráttur gerir ráð fyrir. Þá skal og leitast við, að breytingar á bygða svæðinu skerði ekki óþarflega hagsmuni lóðareigenda.
d. Mælikvarði skipulagsuppdráttar skal eigi minni en 1 : 2000.

55 27. júní

e. Skipulagsuppdrætti skal fylgja skrifleg lýsing, sem skýri frá öllum helstu atriðum, sem varða skipulagið og eigi eru auðsæ af uppdráttum, eftir því, sem reglugerð um uppdrætti ákveður.

Þar sem um smáþorp er að ræða, og lítil líkindi þykja til að þau taki fljótum framförum, skal þó stjórnarráðinu heimilt að ákveða, að uppdrættirnir sjeu nokkru einfaldari en hjer er gert ráð fyrir.

12. gr.

Þegar skipulagsuppdrætti er lokið, skal það opinberlega auglýst, og uppdrátturinn, ásamt lýsingu, hafður almenningi í bænum til sýnis, eigi skemur en 4 vikur. Eigendum þeirra húsa eða lóða, sem uppdrátturinn breytir tilfinnanlega, skal auk þess send skrifleg tilkynning um það samtímis. Skulu þeir hafa sent athugasemdir sínar eða mótmæli til bæjarstjórnar eða hreppsnefndar áður en sýningarfrestur er á enda. Þegar honum er lokið og leitað hefir verið álits byggingar- og veganefndar, þar sem slíkarnefndir eru skipaðar, ræðir bæjarstjórn eða hreppsnefnd málið og afgreiðir það, með tillögum sínum og athugasemdum, til stjórnarráðsins, ásamt þeim skýrslum, sem fram hafa komið í málinu, eða eftirriti af þeim.

13. gr.

Eftir að skipulagsuppdráttur hefir verið lagður fram til sýnis fyrir almenning, má engin mannvirki gera, sem komi í bága við hann, nema stjórnarráðið hafi auglýst breytingar á honum.

14. gr.

Áður en skipulagsuppdrættir berast stjórnarráðinu, skal það hafa skipað 3 manna skipulagsnefnd í Reykjavík, sem sje stjórninni til aðstoðar, er dæma skal um skipulagsuppdrætti. Í nefndinni skal eiga sæti einn fulllærður húsameistari, sem átt hefir kost á að kynna sjer sjerstaklega skipulag erlendra bæja, einn verkfræðingur og kennarinn í heilbrigðisfræði við háskólann.

Nefndin er skipuð til 5 ára, en heimilt er að skipa sömu menn á ný í nefndina.

Stjórnin ákveður hæfilega þóknun til nefndarmanna fyrir störf þeirra. Þóknun til nefndarmanna og annar kostnaður við nefndina greiðist úr ríkissjóði.

15. gr.

Jafnóðum og skipulagsuppdrættir berast stjórnarráðinu, sendir það þá ásamt fylgiskjölum, skipulagsnefnd þeirri, sem ræðir um í 14. gr. Skal hún athuga vandlega öll atriði skipulagsins og sjerstaklega allar þær breytingartillögur og athugasemdir, sem bæjarstjórnir eða hreppsnefndir senda með uppdráttunum, og síðan gera rökstuddar tillögur um, á hvern hátt hún álítur skipu-

lagi hvers bæjar best ráðið til lykta. Tillögunum skulu fylgja uppdrættir, þar sem þess kann að vera þörf. 55 27. júní

16. gr.

Hafi skipulagsnefnd gert breytingar á skipulagsuppdrætti einhvers bæjar, skal stjórnarráðið senda þær bæði þeim, sem skipulagsuppdráttinn gerðu, og hlutaðeigandi bæjarstjórn eða hreppsnefnd til umsagnar. Þá er leitað hefir verið endanlegra tillagna skipulagsnefndar, staðfestir stjórnarráðið skipulagsuppdráttinn, ef það sjer sjer það fært, óbreyttan eða með þeim breytingum, sem það álítur, að til bóta sjeu, og fær hann þá gildi sem lögmæt samþykt fyrir bæinn, þegar er hann hefir verið opinberlega auglýstur.

17. gr.

Heimilt er stjórnarráðinu að ákveða, að ákvæði laga þessara skuli taka til kauptúns eða sjávarþorps, þótt íbúar sjeu þar færri en 500, ef hreppsnefnd óskar þess eða skipulagsnefnd gerir tillögu um það og stjórnarráðinu þykir sjerstök ástæða til.

Eftirrit af uppdráttum yfir kauptún, svo og skipulagsuppdráttum, ásamt lýsingum, er þeim fylgja, skal geyma í Þjóðskjalasafninu.

III. Um breytingar á skipulagi bæja og eftirlit með því.

18. gr.

Ef eldur eyðir mörgum húsum samtímis í kauptúni eða sjávarþorpi, skal bæjarstjórn (eða hreppsnefnd) tafarlaust athuga, hvort ekki sje ástæða til þess að gera skipulagsbreytingar á brunasvæðinu, og tilkynna stjórnarráðinu álit sitt og óskir um það.

Hvort heldur sem bæjarstjórn æskir skipulagsbreytinga eða ekki, skal leita umsagnar skipulagsnefndar um málið.

Síðan úrskurðar stjórnarráðið, hvort breyta skuli skipulaginu eða ekki.

19. gr.

Nú vill bæjarstjórn færa út bæjarstæðið, eða að einhverju leyti breyta því skipulagi, sem ákveðið er með skipulagsuppdrætti, og skal hún þá senda stjórnarráðinu beiðni um það, ásamt uppdráttum og upplýsingum, sem sýni ljóslega, hverrar breytingar er óskað og hver nauðsyn beri til hennar. Stjórnarráðið úrskurðar, hvort breyta skuli skipulaginu eða auka það, eftir að það hefir fengið umsögn skipulagsnefndar um málið.

20. gr.

Nú hefir stjórnarráðið úrskurðað, að breyta skuli skipulagi bæjar eða

55 auka það, og skal þá, er um mikilvægar skipulagsbreytingar er að ræða, haga
27. júní framkvæmdum svo sem mælt er fyrir í 8. og 10.—15. gr. Smávægilegar breytingar staðfestir stjórnarráðið, ef meiri hluti skipulagsnefndar fellst á tillögur bæjarstjórnar. Allar skipulagsbreytingar skulu auglýstar opinberlega, nema þær sjeu svo lítilfjörlegar, að þær snerti að eins hagsmuni fárra manna. Ef svo er, nægir að bæjarstjórn tilkynni þær brjeflega þeim, sem hlut eiga að máli.

21. gr.

Skylt skal öllum bæjarstjórnum að geyma vandlega öll skjöl og uppdrætti, sem lúta að skipulagi bæjarins, og auka þá eða breyta þeim, jafnóðum og bygðin eykst eða breytist, svo að ætíð megi glögglega sjá, hversu bærinn er bygður og öll veruleg mannvirki, sem gerð hafa verið.

22. gr.

Stjórnarráðið felur húsameistara eða öðrum manni, sem það telur hafa nægilega sjerþekkingu á skipulagi bæja, að hafa eftirlit með byggingu hvers kauptúns, sem skipulagsuppdráttur er samþyktur fyrir, eigi sjaldnar en á 5 ára fresti. Hann skal rannsaka vandlega, hvort skipulagsákvæðum er fyllilega hlýtt og hvort uppdrættir eru varðveittir, auknir og lagfærðir, svo sem vera ber. Í þeim bæjum, þar sem ekki er völ á hæfum manni til þess starfs, skal það framkvæmt af eftirlitsmanni stjórnarinnar. Á ferðum sínum skal eftirlitsmaður eftir föngum leiðbeina byggingarnefndum og bæjarstjórnum um alt, er að skipulagi lýtur. Að lokinni eftirlitsferð gefur hann stjórnarráðinu skýrslu um öll þau atriði, sem áfátt kann að vera í hverjum bæ.

Kostnað við eftirlitið skal greiða úr ríkissjóði.

23. gr.

Nú kemur það í ljós við eftirlitið eða á annan hátt, að skipulagsákvæði eru brotin, og skal þá stjórnarráðið gera tafarlausa gangskör að því, að mannvirki þau, sem tvímælalaust fara í bága við skipulagið (svo sem bygt fyrir götu eða á svæði, sem ákveðið var, að skyldi vera óbygt), sjeu rifin niður, nema um bráðabirgða-mannvirki sje að ræða, t. d. byggingu eftir bæjarbruna, sem stjórnarráðið hefir fallist á.

Kostnað þann, sem af slíkum breytingum leiðir, og skaðabætur, skal greiða úr bæjar- eða hreppssjóði.

IV. Um eignarnám og skaðabætur.

24. gr.

Heimilt skal að taka lóðir og hús eignarnámi, ef þess gerist nauðsyn

vegna skipulagsins. Um framkvæmd eignarnámsins fer sem mælt er fyrir í lögum nr. 61, frá 14. apríl 1917, um framkvæmd eignarnáms. 55 27. júní

25. gr.

Hús og lóðir, sem að meira eða minna leyti ónýtast við skipulagsgerð, skal meta þannig, að jafnt tillit sje tekið til þess hagnaðar og óhagnaðar, sem stafa kann af skipulaginu, og koma þá skaðabætur því að eins til greina, að eign hafi í heild sinni rýrnað í verðmæti.

26. gr.

Hafi hús eða lóð rýrst svo mjög við skipulagið, að eigi megi nýta til byggingar, getur eigandi krafist, að öll fasteignin sje keypt eftir mati. Þá getur og bærinn krafist þess, að honum sjeu seldar, eftir mati, afklippur af lóðum, sem eru minni en svo, að nota megi til byggingar.

27. gr.

Nú hefir skipulag breytt svo lóðum eða viðhorfi þeirra á byggingareitum, að þær verða óhentugar til afnota; þá skal bæjarstjórn eða hreppsnefnd leitast við að fá samkomulag milli eigendanna um hentugri lóðaskiftingu á reitum. Ef samkomulag næst ekki, getur bæjarstjórn eða hreppsnefnd krafist þess, að ný lóðaskifting sje gerð, svo framarlega sem ⅔ eigenda eru því samþykkir og skipulagsnefnd styður málið.

28. gr.

Allar skaðabætur, svo og þóknun til matsmanna, skulu greiðast úr bæjar- eða hreppssjóði, nema um yfirmat sje að ræða. Þó verður eigi krafist, að skaðabætur sjeu greiddar fyr en sú skipulagsbreyting kemur til framkvæmda, sem skaðabæturnar eru goldnar fyrir.

29. gr.

Með lögum þessum er úr gildi feld málsgrein A. og B. í 6. gr. laga nr. 19, 20. okt. 1905, um byggingarsamþyktir.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

56
27. júní

Lög

um

bifreiðaskatt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af bifreiðum, sem notaðar eru til mannflutninga, skal árlega greiða í skatt til ríkissjóðs 8 kr. af hverri hestarku vjelarinnar.

Sama gjald greiðist af reiðhjólum með hreyfivjel.

2. gr.

Bifreiðar, sem eingöngu eru notaðar til flutninga, greiða fjórðung gjalds þess, er ræðir um í 1. gr.

3. gr.

Undanþegnar skatti þessum eru bifreiðar erlendra sendisveita og erlendra ræðismanna, ef þeir eru eigi íslenskir ríkisborgarar.

Ennfremur eru undanþegnir þessum skatti vagnar, sem renna á spori eða eru notaðir eingöngu af slökkviliði.

Stjórnarráðið getur undanþegið skatti þessum bifreiðar, sem eingöngu eru notaðar í opinberar þarfir.

4. gr.

Skattur þessi fellur í gjalddaga 1. júlí ár hvert, í fyrsta skifti 1922, og innheimtist af lögreglustjóra þar, sem bifreið eða bifhjól er skrásett. Gjaldskylda telst frá afhendingu bifreiðarmerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. júlí 1921, og reiknast skatturinn hlutfallslega fyrir part úr ári, hvort sem svo stendur á, að merki hefir verið afhent á gjaldárinu eða gjaldskyld bifreið hefir ónýtst. Skatturinn telst að eins fyrir heila mánuði, þannig að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti skal slept.

Skattinn skal sá greiða, sem er eigandi á gjalddaga eða síðast var eigandi, ef bifreið er ónýtt.

Skatturinn hefir lögtaksrjett, enda er bifreiðin að veði fyrir honum, og gengur það veð fyrir öðrum veðum. 56 27. júní

5. gr.

Lögreglustjórar innheimta skattinn, og fer um reikningskil eftir því, sem stjórnarráðið skipar fyrir.

Af skattinum skal stofna sjerstakan sjóð, sem landstjórnin geymir. Heimilt er að verja fje úr sjóðnum, eftir tillögum vegamálastjóra, til þess að greiða aukakostnað, er af því stafar að gera slitlag á vegum utan kaupstaða úr grjótmulningi, tjörusteypu eða öðru efni, er hæfir umferð bifreiða, þegar slíkir vegir eru endurbygðir eða endurnýja þarf slitlag þeirra. Skulu þeir vegir ganga fyrir, þar sem mest er umferð bifreiða.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

57 27. júní

um

afstöðu foreldra til skilgetinna barna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kap.

Um það, hver börn sjeu skilgetin.

1. gr.

Þau börn eru skilgetin, sem fæðast í hjónabandi eða eftir hjóna-

57 bandsslit á þeim tíma, að þau geta verið getin í hjónabandinu, enda sje ekki
27. júní vefengt á þann hátt, er síðar segir, að þau sjeu skilgetin.

2. gr.

Faðerni verður að eins vefengt af eiginmanni, barninu sjálfu, eða, að eiginmanni látnum, af þeim erfingja hans, er gengur jafnhliða eða næst barninu að erfðum eftir hann.

3. gr.

Nú vefengir eiginmaður, að barn konu hans sje skilgetið, og skal hann þá höfða mál gegn lögráðamanni barnsins áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því, að honum var kunnugt um fæðingu þess, enda hafi hann ekki gengist við barninu eftir fæðinguna.

Nú næst ekki til lögráðamanns, eða hann er, að dómi hjeraðsdómara, ekki fær um að gæta rjettar barnsins, og skal þá dómari setja því svaramann á ríkiskostnað.

Nú er eiginmaður sviftur lögræði vegna vitskerðingar eða fávits, og gengur þá lögráðamaður í hans stað.

4. gr.

Nú er eiginmaður látinn, en málshöfðunarfrestur þó ekki liðinn, og getur þá sá, er gengur jafnhliða eða næst barninu að erfðum eftir hinn látna, höfðað vefengingarmálið innan 6 mánaða frá því, að hann fjekk vitneskju um fæðingu barnsins og dauða eiginmanns, enda hafi eiginmaður ekki gengist við barninu eftir fæðinguna.

5. gr.

Barn getur stefnt eiginmanni móður sinnar til vefengingar faðerninu, eða, að honum látnum, þeim erfingja hans, er gengur jafnhliða því eða næst að erfðum eftir hann.

Nú er barnið ólögráða vegna æsku, eða svift lögræði vegna vitskerðingar eða fávits, og getur lögráðamaður þess þá höfðað málið.

6. gr.

Dómara ber af sjálfsdáðum að leita allra sannana um faðerni barnsins, þar á meðal skýrslu móður. Játning aðilja kemur að eins til greina sem sönnunargagn. Aðildareiður er óheimill.

Málið skal reka innan luktra dyra, nema báðir aðiljar sjeu á annað sáttir.

7. gr.

Dómkrafa stefnanda verður því aðeins tekin til greina, að telja megi víst, að barnið geti eigi verið getið af eiginmanni móður þess.

Nú hefir eiginmaður höfðað málið, og má þá dæma það honum í vil, þótt eigi standi svo á, sem getur í næstu málsgrein á undan, ef barnið er getið áður en hjónin voru gefin saman, eða eftir að hjónin skyldu að borði og sæng, enda sjeu líkur til þess, að hjónin hafi eigi haft samfarir á þeim tíma, er barnið getur verið getið. 57 27. júní

8. gr.

Nú er barn, er 1. gr. laga þessara tekur eigi til, skilgert samkvæmt 37. eða 38. gr. laga um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna, og telst það barn þá skilgetið.

9. gr.

Nú er barn getið eða fætt í hjónabandi, en hjónabandið er síðar dæmt ógilt, og hefir barnið þá öll rjettindi skilgetins barns gegn foreldrum sínum.

Nú var annað foreldranna grandalaust um ógildingarástæðuna, er barnið var getið, og hefir það þá öll rjettindi foreldris gagnvart barninu, sem skilgetið væri.

II. kap.

Framfærsla og uppeldi.

10. gr.

Skylt er foreldrum, báðum saman og hvoru um sig, að framfæra börn sín þangað til þau eru 16 ára gömul.

11. gr.

Skylt er foreldrum, báðum saman og hvoru um sig, að uppala börn sín þangað til þau eru 16 ára gömul.

Sjerstaklega ber foreldrum að afla börnum sínum lögmæltrar fræðslu og að innræta þeim iðjusemi og siðgæði.

12. gr.

Skylt er stjúpforeldri að framfæra og uppala stjúpbarn sitt, svo sem barnið væri skilgetið barn þess, enda hafi stjúpforeldri eigi skilið við eiginkonu sína eða eiginmann að lögum og barnið fylgt foreldri sínu.

13. gr.

Nú eru foreldrar, vegna efnaskorts, eigi færir um að inna lögmælta framfærslu og uppeldi af hendi, en börnin eiga eignir, og má þá verja eignum barnanna þeim til framfærslu og uppeldis, meðan fjárbrestur bagar foreldrana.

57 27. júní

Nú vill lögráðamaður barns eigi láta fje þess laust, því til framfærslu eða uppeldis, og leggur þá valdsmaður úrskurð á ágreininginn.

14. gr.

Nú eru hjón skilin að samvistum, án þess að hafa fengið leyfi til skilnaðar að borði og sæng, og annað þeirra fullnægir ekki lögmæltri framfærslu- og uppeldisskyldu sinni, og getur þá hitt hjónanna, eða annar lögráðamaður barnanna, krafist úrskurðar valdsmanns um meðlag með þeim börnum, sem á vegum þess eru.

Sje það foreldri, sem krafið er meðlags, heimilisfast eða statt hjer á landi,, skal leita valdsmanns þess um úrskurðun meðlagsins, en ella valdsmanns þess foreldris eða lögráðamanns, er meðlagskröfuna gerir.

Meðlagsupphæðin fari eftir högum beggja foreldra. Meðlagið greiðist fyrirfram fyrir ½ ár í senn.

Meðlagsúrskurði má breyta, ef hagur foreldris eða barns breytist að mun.

15. gr.

Nú hefir annað foreldri yfirgefið hitt, án þess leyfi til skilnaðar að borði og sæng hafi verið fengið, eða það hefir valdið samvistaslitum á annan ólöglegan hátt, og getur þá hitt foreldrið, auk meðlags með börnunum samkvæmt næstu grein á undan, krafist úrskurðar valdsmanns um meðlag með sjer af hendi þess, er samvistarslitunum olli.

Meðlagsupphæðin fer eftir högum beggja, enda má breyta meðlagsúrskurði, ef hagur aðilja breytist að mun.

Meðlagið greiðist fyrirfram fyrir einn mánuð í senn.

16. gr.

Nú hefir foreldri verið gert að greiða meðlag samkvæmt 14. eða 15. gr., en það innir meðlagið eigi af hendi, og getur þá meðlagsþegi eða lögráðamaður hans gengið eftir meðlaginu, með sama hætti og heimta má meðlag með óskilgetnu barni.

Nú hefir dvalarsveit greitt meðlag samkvæmt 14. eða 15. gr., og getur hún þá látið taka það lögtaki hjá framfærsluskyldu foreldri, eða krafið framfærslusveit þess um endurgreiðslu meðlagsins. Greiði framfærsluskyldur eigi meðlagið, telst það fátækrastyrkur honum til handa.

17. gr.

Nú eru hjón skilin að samvistum, án þess að leyfi til skilnaðar að borði og sæng hefir verið fengið, og getur konan þá krafist þess, að valdsmaður banni eiginmanni hennar að raska sameign þeirra, meðan þau eru óskilin að borði og sæng eða að lögum.

Valdsmaður getur heimtað, að viðlögðum alt að 10 kr. dagsektum, að

eiginmaður láti sjer í tje, innan tiltekins tíma, sundurliðaða skýrslu, að viðlögðum drengskap, um allan hag fjelagsbúsins.

Nú hefir valdsmaður orðið við beiðni húsfreyju og eiginmanni verið birt bann valdsmanns, en eiginmaður brotið það, og varðar það hann þá allt að tveggja mánaða fangelsi við venjulegt fangaviðurværi, enda liggi eigi þyngri refsing við samkvæmt öðrum lögum.

Mál samkvæmt næstu málsgrein á undan sæta meðferð almennra lögreglumála, enda sje eigi um sviksamlegt athæfi að ræða.

18. gr.

Nú hefir foreldri verið skyldað til að inna af hendi meðlag samkvæmt 14. eða 15. gr., en ókunnugt er um verustað þess, og getur þá meðlagsþegi eða lögráðamaður hans krafist fulltingis lögreglustjórnar til þess að leita uppi verustað foreldris.

Þá getur meðlagsþegi eða lögráðamaður hans og neytt 60. gr. fátækralaganna, þegar svo stendur á, sem þar er lýst.

Nú fer framfærsluskylt foreldri af landi burt og hefir eigi sett slíka tryggingu, sem getur í nefndri fátækralagagrein, og getur meðlagsþegi eða lögráðamaður hans þá heimtað lögtak á gjaldkræfum og löghald fyrir ógjaldkræfum meðlagskröfum í eignum foreldris hjer á landi.

19. gr.

Foreldrar skulu, svo sem þeir eru færir um, ala önn fyrir börnum sínum 16 ára og eldri, og mega börnin ekki verða sveitarþurfar meðan þau eiga foreldri á lífi, sem er þess umkomið að annast þau.

Söm er skylda barns gagnvart foreldri.

III. kap.

Foreldravald.

20. gr.

Foreldrar ráða báðir saman, sjeu þeir samvistum, verustað barna sinna og öðrum persónulegum högum þeirra. Slíkt hið sama gildir um stjúpforeldri, meðan stjúpbarnið er á framfæri þess.

Nú greinir foreldra, sem eru samvistum, á um einhverja ráðstöfun viðvíkjandi börnunum, enda valdi hún fjárframlögum, og ræður þá það hjónanna, er leggja vill fram fje til hennar af sjereign sinni, eða framfærir aðallega heimilið og gætir rjettar barnanna, að því leyti, er þá ráðstöfun snertir.

Umráðarjettur foreldra yfir börnunum helst þangað til börnin verða 16

57 27. júní

ára gömul og nefnist foreldravald, enda er foreldrunum frjálst að halda börnunum til hlýðni með valdi.

Foreldrar mega fela öðrum að fara með þetta vald sitt um stundarsakir eða um óákveðinn tíma, en eigi til fullnaðar. Hins vegar getur almannavaldið svift foreldri valdi yfir börnum þess, að svo miklu leyti sem lög leyfa.

21. gr.

Nú eru hjón skilin að samvistum, án þess að leyfi hafi verið fengið til skilnaðar að borði og sæng, og ræður þá hvort foreldri þeim börnum, sem á vegum þess eru.

22. gr.

Nú fer barn í leyfisleysi af heimili foreldris eða húsbónda, og getur þá heimilisráðandi sótt barnið með valdi og, þurfi á að halda, krafist fulltingis lögreglustjórnar til að ná barninu á sitt vald.

Nú heldur maður barni fyrir foreldri, og getur foreldrið þá höfðað mál gegn þeim manni, til þess að hann láti barnið laust, eða, eftir atvikum, krafist fulltingis fógeta til að ná barninu.

23. gr.

Nú verður barnið brotlegt gegn almannavaldi eða einstaklingi, og fer þá um ábyrgð foreldris á broti barnsins, hvort heldur til refsingar eða skaðabóta, eftir almennum reglum.

24. gr.

Nú er heilsu eða högum barns þannig varið, að ástæða er til að ætla, að það verði ósjálfbjarga eða kunni ekki með fje að fara, og geta foreldrar þá, báðir saman eða hvor í sínu lagi, ákveðið í erfðaskrá, að geyma skuli arf barnsins eftir þá, annan eða báða, svo sem fje þeirra, sem ófjárráða eru.

Nú kemur slík erfðaskrá fram eftir látið foreldri, og skal skiftaráðandi þá þegar í stað hlutast til um, að lögráðamaður taki við erfðafjenu fyrir hönd eiganda, enda fer upp frá því um meðferð fjárins eins og fje þeirra, sem ófjárráða eru.

25. gr.

Nú verður sú breyting á högum eiganda erfðafjárins, að óhætt þykir að fela honum meðferð þess, og getur stjórnarráðið þá úrskurðað, að sleppa skuli fjenu við hann.

IV. kap.

Ýmisleg ákvæði.

26. gr.

Fullkomin sjereign er með foreldri og barni, enda varði fjárskuldir annars eigi hitt, umfram það, sem getur í 13. og 19. gr.

27. gr.

Um nafn barns, ríkisfesti, þingfesti, sveitfesti og sóknarfesti fer að lögum.

28. gr.

Lög þessi raska í engu skyldu foreldra gagnvart fátækrastjórn, til að framfæra og uppala börn sín.

29. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin D. og N. L. 5. 2. 32, og orðin „skilgetin eða óskilgetin" í 1. málsgr. 4. gr. fátækralaganna, nr. 44, 1905, og orðið „skilgetin" í 2. málsgr. sömu lagagreinar, svo og öll önnur ákvæði, er koma í bága við lögin.

30. gr.

Lög þessi ganga í gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

58
27. júní

Lög

um

breyting á lögum nr. 21, 9. júlí 1909, um fiskimat.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau **með samþykki Voru:**

1. gr. laganna orðist svo:

Allur saltfiskur, verkaður og óverkaður, sem fluttur er hjeðan af landi og fara á til Spánar, Ítalíu eða annara Miðjarðarhafslanda, hvort heldur beina leið eða um önnur lönd, skal metinn og flokkaður eftir gæðum af fiskimatsmönnum undir umsjón yfirmatsmanna.

Sömu meðferð skal hafa á öðrum saltfiski, sem verkaður er í landinu og ætlaður er til útflutnings.

Óverkaður saltfiskur, sem gengur kaupum og sölum innanlands, skal metinn á sama hátt, ef hann er ætlaður til verkunar í landinu og útflutnings.

Yfirmatsmennirnir skulu einnig hafa umsjón með útskipun, hleðslu og meðferð fiskjarins í útflutningsskipunum og gefa fyrirskipanir hjer að lútandi, er þeim er skylt að hlýða, sem hlut eiga að máli. Hverjum fiskfarmi skal fylgja vottorð yfirmatsmanns, ritað á farmskrána.

Nánari reglur um matið og meðferð vörunnar, bæði við útflutning og í útflutningsskipunum, skulu settar í erindisbrjefum yfirmatsmanna, sem stjórnarráðið gefur út.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

59
27. júní

um

veiting ríkisborgararjettar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Ríkisborgararjettur veitist útvegsmanni Ole Andreas Olsen Tynes á Siglufirði, sem fæddur er 7. febrúar 1877 í Sökkelven-hreppi á Sunnmæri í Noregi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

60
27. júní

um

útflutningsgjald af síld o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af hverri síldartunnu (108—120 ltr.) skal greiða í ríkissjóð 3 kr., af hverjum 100 kg. af fóðurmjöli og fóðurkökum 1 kr. 50 au. og af hverjum 100 kg. af áburðarefnum 50 au.

60
27 júní

2. gr.

Gjald það, er ræðir um í 1. gr., greiðist af þar töldum vörum, þegar þær eru fluttar út í skipum, sem afgreidd eru frá landinu, eða í skipum, sem stunda síldveiðar í landhelgi, þótt síldin sje eigi flutt í land. Ennfremur nær gjaldið til síldar, sem veidd er utan landhelgi, ef hún er verkuð eða söltuð á höfnum inni eða í landhelgi.

Endurgreiða má hjer búsettum ríkisborgurum og öðrum hjer búsettum mönnum, er sama rjett hafa að lögum, ⅔ útflutningsgjalds síldar, ef þeir sanna áður ár líður frá útskipun, með staðfestu vottorði lögskipaðs miðlara á sölustað síldarinnar, eða á annan hátt, að hún hafi selst undir kostnaðarverði.

Lögreglustjóri á útskipunarhöfn annast endurgreiðsluna, að fengnu samþykki stjórnarráðsins.

3. gr.

Brot úr tolleiningu, sem er ½ eða meira, telst heil tolleining, en minna broti skal slept.

4. gr.

Gjaldið fellur í gjalddaga um leið og skipið er afgreitt úr höfn eða áður en lagt er af stað til útlanda, ef engrar afgreiðslu er beiðst. Gjaldið greiðist lögreglustjóra þar, sem varan er tekin, eða ef varan er eigi flutt úr landi, þá þar, sem skip leggur frá landi.

5. gr.

Hver, sem sendir vörur þær til útlanda, sem ræðir um í lögum þessum, er skyldur til að fá hlutaðeigandi lögreglustjóra í hendur samrit eða staðfest eftirrit af farmskírteinum eða öðrum hleðsluskjölum, er út hafa verið gefin um farminn, og skal það gert áður en skip er afgreitt eða leggur frá landi. Ef engin hleðsluskjöl hafa verið gefin út, kemur í þeirra stað yfirlýsing sendanda um vörumagnið, gefin að viðlögðum drengskap.

Ákvæði þessarar greinar um sendanda eiga einnig við um skipstjóra, ef sendandi er fjarverandi eða gætir eigi skyldu sinnar, og hið sama er um afgreiðslumenn skipa.

Gjaldið skal talið eftir skilríkjum þeim, er um getur í þessari gr.

6. gr.

Skip og farmur er að veði fyrir útflutningsgjaldinu.

7. gr.

Lögreglustjórar skulu gera reikningsskil fyrir útflutningsgjaldinu, eftir því sem stjórnarráðið og reglur um opinber reikningsskil mæla fyrir.

8. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, frá 50—5000 kr., nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Auk þess skal sendandi, skipstjóri eða afgreiðslumaður, sem verður sannur að sök um að hafa skýrt rangt frá farmi, greiða þrefalt það útflutningsgjald, sem reynt var að draga undan.

Sektir allar renna í ríkissjóð.

Ef lögreglustjóri hefir grun um, að skilríki þau, er um getur í 5. gr., sjeu röng, skal hann rannsaka farm skipsins áður en það er afgreitt eða það lætur frá landi, eða á annan hátt útvega þær skýrslur, sem með þarf í þessu efni. Kostnaðinn, sem af þessu leiðir, skal skipstjóri greiða, ef skilríkin reynast röng, en ella ríkissjóður.

9. gr.

Með mál útaf brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 16, 4. nóv. 1881, að svo miklu leyti, sem þau eru eigi áður numin úr lögum, og lög nr. 14, 14. ágúst 1919.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

61
27. júní

Lög

um

breytingu á fátækralögum frá 10. nóv. 1905.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

77. gr. fátækralaganna frá 10. nóv. 1905 skal orða þannig:

Ef þurfalingur fer eftir læknisráði á sjúkrahús, annað en holdsveikraspítala, þá greiðir framfærslusveit hans ⅖ hluta meðlagskostnaðarins, þar með talin lyf og læknishjálp, þó aldrei yfir 400 krónur á ári. Að öðru leyti greiðist kostnaðurinn úr ríkissjóði, en aldrei nema fyrir 4 sjúklinga á ári úr sama sveitar- eða bæjarfjelagi. Um berklaveika sjúklinga fer eftir því, sem ákveðið verður í lögum um varnir gegn berklaveiki, að svo miklu leyti, sem þau lög koma í bága við þessa grein.

Engan þann styrk, sem veittur er fyrir sjúkrahúsvist, en undir hann telst lyf og læknishjálp, má skoða sem sveitarstyrk.

2. gr.

Á 78. gr. ofannefndra laga skulu verða þessar breytingar:

1. Fyrir orðin „200 kr. um árið“ skal koma:
   400 kr. um árið, þó ekki yfir ⅖ hluta styrksins.
2. „200 kr.“ á síðari staðnum í greininni falli burt.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

62
27. júní

um

einkasölu á áfengi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Frá 1. jan. 1922 má enginn nema ríkisstjórnin flytja hingað frá útlöndum áfengi og vínanda, sem heimilt er að flytja til landsins og í er meira en 2¼ % af vínanda (alcohol) að rúmmáli. Sendimenn annara ríkja halda þó rjetti sínum til innflutnings áfengis.

Lög þessi taka ekki til skipa, sem koma í landhelgi og hafa innanborðs áfengi, ef með það er farið samkvæmt bannlögum.

2. gr.

Áfengi það, sem ríkisstjórnin flytur inn samkv. 1. gr., selur hún aðeins lyfsölum og læknum, er hafa rjett til lyfjasölu, svo og öðrum þeim, er bannlög heimila. Ríkisstjórnin setur nánari reglur um áfengissöluna. Í þeim reglum skal það tiltekið, hve mikið áfengi megi láta af hendi við lækna, dýralækna og lyfsala, svo að mest sje á hverju ári eða um tiltekið tímabil.

Ennfremur skal það ákveðið í reglugerð, að suðuvökvi og áfengi til iðnaðar skuli í kaupstöðum og kauptúnum landsins selt undir yfirumsjón og eftirliti forstöðumanns áfengisverslunarinnar.

3. gr.

Það fje, sem þarf til verslunarrekstrar þess, er ræðir um í 1. og 2. gr., leggur ríkissjóður fram, og er ríkisstjórninni heimilt að taka það að láni.

4. gr.

Ríkisstjórnin skipar mann til að veita þessari verslun forstöðu. Hann skal hafa lyfsalapróf og hafa á hendi eftirlit með lyfjabúðum landsins. Honum skal og skylt að útvega frá útlöndum, eftir beiðni, fyrir ríkissjóð og lækna, er hafa rjett til lyfjasölu, lyf, umbúðir og hjúkrunargögn, er talin verða í lyfsöluskránni. Nánari reglur um starfssvið forstöðumanns verslunarinnar verða settar í erindisbrjefi, er ráðherra gefur út.

62
27. júní

5. gr.

Ráðherra skipar tvo menn til að hafa á hendi endurskoðun allra reikninga verslunarinnar og alls rekstrar og fær þeim erindisbrjef.

6. gr.

Í reglugerðum þeim, er getur í 2. gr., kveður ríkisstjórnin á um, hvernig fara skuli um áfengisbirgðir lyfjabúða og lækna, sem fyrir hendi kunna að vera, þegar lög þessi koma í gildi, hvort gjald skuli greitt af þeim í ríkissjóð, eða hvort þær skuli teknar eignarnámi.

7. gr.

Á vínanda þann og áfengi, sem heimilt er að flytja til landsins og eigi er notað til lyfja, skal leggja 25—75%, miðað við verð þess komins í hús hjer á landi, að meðtöldum tolli. Lyfjaáfengi, svo og önnur lyf, er verslunin útvegar læknum, seljast án hagnaðar.

8. gr.

Verslunin skal greiða lögákveðna tolla og innflutningsgjöld af vörum þeim, er lög þessi ræða um, á þeim stað, er varan fyrst er flutt á land, og á þann hátt og á þeim tíma, sem toll- og skattalög mæla fyrir.

9. gr.

Ágóði sá, er verður af versluninni, greiðist í ríkissjóð og telst með tekjum hans. Ríkisstjórnin setur nánari reglur um reikningsskil. Í þeim reglum má ákveða, að árlega leggist nokkur hluti ágóðans í veltufjár- og varasjóð.

10. gr.

Verslunin skal jafnan hafa nægan forða af áfengi og vínanda fyrirliggjandi í Reykjavík. Kostnað við sendingu varanna innanlands greiði viðskiftamenn verslunarinnar. Pantaðar vörur samkv. 4. gr. getur verslunin látið senda beint frá útlöndumm til þeirra staða hjer á landi, sem óskað er.

11. gr.

Ríkisstjórnin setur hámarksverð í smásölu á þær vörur, er ræðir um í lögum þessum.

12. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, alt að 20000 kr., ef eigi liggur þyngri refsing við eftir öðrum lögum. Auk þess eru vörur þær, sem inn eru fluttar í heimildarleysi, upptækar, og skal afhenda þær versluninni til ráðstöfunar. Andvirðið telst meðal tekna hennar og rennur í ríkissjóð.

13. gr. 62

Með mál útaf lögum þessum skal farið sem með almenn lögreglumál. 27. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög 63 27. júní

um

eignarnám á landspildu á Bolungarvíkurmölum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Hreppsnefnd Hólshrepps í Norður-Ísafjarðarsýslu veitist heimild til að láta taka eignarnámi til skipsuppsáturs fyrir almenning landspildu á Bolungarvíkurmölum, kringum brimbrjótinn, ásamt leigurjettindum og kvöðum, er á spildunni hvíla, og öllum mannvirkjum og byggingum, er á henni standa.

2. gr.

Stærð spildunnar er 4000 fermetrar, 78 metrar á lengd og 51 til 52 metrar á breidd að meðaltali; takmarkast hún að norðanverðu af ytri lóðarmerkjum Árna E. Árnasonar, Jóns I. Nordkvists og Hannesar Guðjónssonar, að sunnanverðu af ytri lóðarmerkjum svonefndrar Eyfirðingalóðar, að vestanverðu af götunni og að austanverðu af sjónum.

63
27. júní

3. gr.

Eignarnámið skal framkvæmt samkvæmt lögum nr. 61, 14. nóv. 1917.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

64
27. júní

Lög

um

stofnun Ríkisveðbanka Íslands.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. Almenn ákvæði.

1. gr.

Banka skal stofna í Reykjavík, er nefnist „Ríkisveðbanki Ísland". Tilgangur hans er:

1. að veita lán, trygð með veði í fasteignum á Íslandi.
2. að veita lán, trygð með ábyrgð bæjar-, sýslu- eða sveitarfjelaga.
3. að veita lán til löggiltra fjelaga fasteignaeigenda, er hafa með höndum samvinnumannvirki til umbóta á fasteignum, svo sem áveitur á engi, raforkuveitur, samgirðingar eða önnur álíka mannvirki, og sjeu lánin trygð með veði í afgjöldum af eignunum, með samskonar forgangsrjetti fyrir öllum veðskuldum sem opinberir skattar væru.

4. að veita lán eða kaupa skuldabrjef, trygð með veði í fasteign og auk þess með fullri ábyrgð ríkisins.
5. að gefa út og selja bankavaxtabrjef fyrir þeim fjárhæðum, er bankinn ver til útlána samkvæmt ofansögðu, alt að áttfaldri upphæð stofnsjóðs bankans.

Öll lán bankans skulu veitt til endurgreiðslu með ákveðnum afborgunum um langt árabil, en afborgunarlaus föst lán má aldrei veita.

2. gr.

Bankinn tekur við allri forsjá og stjórn veðdeildar Landsbanka Íslands, með öllum hennar skyldum og rjettindum. Að öðru leyti skulu lög og reglugerðir þær, sem nú gilda um veðdeild landsbankans, framvegis gilda um þessa deild Ríkisveðbanka Íslands, þar til allir fjórir flokkar bankavaxtabrjefa veðdeildarinnar eru að fullu innleystir.

3. gr.

Ríkissjóður leggur bankanum til stofnfje, að upphæð 3 miljónir króna. Stofnfje þetta er eign ríkisins, en endurgreiðslu þess verður ekki krafist fyrri en bankinn hefir fullnægt öllum skuldbindingum sínum.

Stofnsjóð bankans má auka með nýjum fjárframlögum úr ríkissjóði eða með yfirfærslum úr varasjóði bankans. Með yfirfærslum úr varasjóði verður stofnsjóðurinn þó eigi hækkaður um meira en eina miljón kr., nema ný lagaheimild komi til.

4. gr.

Stofnfje bankans greiðir ríkissjóður af hendi þannig:

1. Úr ræktunarsjóði Íslands, í skuldabrjefum eða peningum, eina miljón kr.
2. Úr kirkjujarðasjóði, í skuldabrjefum, bankavaxtabrjefum eða peningum, eina miljón kr.
3. Úr viðlagasjóði, í skuldabrjefum eða peningum, eina miljón kr.

Þar til öðruvísi verður ákveðið, rennur andvirði þeirra þjóðjarða og kirkjujarða, er hjer eftir verða seldar, inn í stofnsjóð bankans og bætist við eign ræktunarsjóðs og kirkjujarðasjóðs í stofnsjóðnum.

Nú kemur fram tap á skuldabrjefum þeim, sem verða lögð út stofnsjóðnum samkvæmt 1.—3. lið þessarar greinar, og minkar þá eign ríkissjóðs í stofnsjóðnum eins og tapinu nemur; en ef sjóðurinn við það lækkar niður fyrir 3 miljónir kr., bætir ríkissjóður honum það, er á vantar.

Af stofnfjenu greiðir bankinn 2% ársvexti fyrstu 10 árin eftir stofnun hans, en úr því 4% á ári. Renna vextirnir til ræktunarsjóðs, kirkjujarðasjóðs og viðlagasjóðs, að tilltölu við eign hvers þeirra í stofnsjóði bankans.

Nú hrökkva eigi tekjur bankans til þess að greiða vexti af stofnfjenu, og færir þá bankinn það, sem vantar á vextina, ríkissjóði til tekna, og greiðist sú inneign, án vaxta, þegar hagur bankans leyfir.

64
27. júní

5. gr.

Hreinn ágóði af rekstri bankans skal lagður í varasjóð. Nú verður bankinn fyrir tapi, eða árstekjur hans hrökkva eigi fyrir útgjöldum, og greiðist þá það, er á vantar, úr varasjóði.

6. gr.

Bankinn gefur út skuldabrjef, er hljóða á handhafa (bankavaxtabrjef), en nafnskrá má þau í bókum bankans, og skal þá jafnframt ritað á brjefin, hver sje eigandi þeirra. Stjórn bankans kveður á um lögun, útlit og fjárhæð vaxtabrjefanna, en sá af ráðherrum Íslands, er hefir yfirstjórn bankans, skal hafa samþykt orðalag þeirra og efni. Til þess að vaxtabrjefin sjeu skuldbindandi fyrir bankann, skulu þau vera undirrituð af bankastjórn, og auk þess á þau ritað vottorð ráðherra um, að þau sjeu skrásett í stjórnarráði Íslands. Brjefin skulu kveða á um greiðslu í íslenskri krónumynt. Þó má jafnframt á brjefunum telja upphæðina reiknaða til útlendra peninga.

Eigendur bankavaxtabrjefanna geta fengið bankanum brjef sín til geymslu, gegn viðtökuskírteini, eða fengið þau innrituð og gerð óframseljanleg og óveðhæf um sinn, með áritun bankans á brjefin, hvorttveggja eftir nánari fyrirmælum reglugerðar.

Aldrei má vera í umferð meira af bankavaxtabrjefum en nemur áttfaldri upphæð stofnsjóðsins, nje meira en nemur fjárhæð þeirri, er bankinn á í skuldabrjefum fyrir lánum, að frádregnum greiddum afborgunum af þeim, en að viðbættu því fje, er afborgað kann að hafa verið af lánunum og bíður þess að verða notað til innlausnar vaxtabrjefum. Eigi mega heldur vaxtabrjef í umferð bera hærri vöxtu en tilsvarandi skuldabrjef fyrir lánum.

Þó má bankinn, með samþykki stjórnarráðsins, gefa út og selja fyrirfram bankavaxtabrjef fyrir alt að einni miljón kr. í einu. Skal þá andvirði þeirra, meðan það bíður þess að verða notað til útlána samkv. 1. gr., ávaxtað í Landsbanka Íslands eða á annan fulltryggan hátt, er stjórnarráð samþykkir.

7. gr.

Til tryggingar vaxtabrjefum bankans er:

1. Skuldabrjef þau, er bankinn fær frá lántakendum, og aðrar kröfur hans.
2. Varasjóður bankans.
3. Stofnsjóður bankans.
4. Ábyrgð ríkissjóðs fyrir 12½% af upphæð bankavaxtabrjefa í umferð, þegar taka þarf til ábyrgðarinnar.

Ef taka þarf til tryggingarinnar, skal það gert í þeirri röð, sem þær eru hjer taldar.

8. gr.

Vaxtabrjef bankans skulu gefin út í flokkum (seríum). Ákveður banka-

stjórn, hvenær lokið skuli hverjum flokki; þó skal það ætíð gert áður en liðin eru 8 ár frá því, er flokkurinn var opnaður. Hafa má tvo flokka opna samtímis. 64 27. júní

9. gr.

Bankastjórnin semur og ráðherra staðfestir reglugerð fyrir bankann, er breyta má eða bæta við þegar þörf gerist; þó mega ný reglugerðarákvæði ekki ná til bankavaxtabrjefa þeirra, sem áður eru út gefin.

Í reglugerð skal ákveðið tímatakmark, er innlausn allra vaxtabrjefa hvers flokks skal vera lokið. Þó skal aldrei ákveða innlausnartímann lengri en 55 ár, talið frá því er flokkur er opnaður.

Í reglugerðinni skal einnig kveðið á um vaxtahæð brjefanna; en hafa má í sama flokki tvær eða fleiri deildir með misháum vöxtum, og með happvinningum (sbr. 35. gr.) eða án þeirra.

10. gr.

Vaxtamiðar bankavaxtabrjefanna og útdregin vaxtabrjef skulu innleyst í bankanum sjálfum og í þeim peningastofnunum öðrum eða verslunarhúsum, innanlands eða utan, er bankastjórnin ákveður með samþykki stjórnarráðsins. Í reglugerð skal fyrirmælt, hvernig haga skuli auglýsingum um greiðslu þeirra.

Vaxtamiðar, sem komnir eru í gjalddaga, skulu gjaldgengir til lúkningar sköttum og öðrum gjöldum til ríkissjóðs, og skulu gjaldheimtumenn ríkisins innleysa þá, ef þeir hafa fje fyrir hendi, er greiðast á í ríkissjóð.

11. gr.

Bankinn er undanþeginn öllum tekjuskatti, útsvari, stimpilgjaldi og öðrum sköttum, og vaxtabrjef hans skulu ávalt njóta sama skattfrelsis sem skuldabrjef ríkisins. Svo á bankinn og rjett á að fá ókeypis eignar- og veðbókarvottorð, til afnota fyrir sjálfan sig.

Ákveða má íreglugerð, að embættis- og sýslunarmenn ríkisins eða bæjar-, sýslu- eða sveitarfjelaga skuli endurgjaldslaust, eða gegn hæfilegri þóknun, er bankinn greiðir, veita honum upplýsingar og aðstoð, svo sem að láta í ljós álit sitt um verð fasteigna, að hafa eftirlit með viðhaldi veðsettra eigna, að annast innheimtu árgjalda frá lántakendum eða sölu bankavaxtabrjefa, eða að inna af hendi önnur álíka störf fyrir bankann.

II. Tryggingar fyrir lánum.

12. gr.

Fje bankans má lána gegn veði í hverskonar fasteign, sem vera skal, ef eignin, að áliti bankastjórnar og samkvæmt reglugerðarákvæðum bankans, er

64 27 júní tryggilegt veð fyrir láni til langs tíma. Lánsupphæðin má aldrei fara fram úr ⅗ hlutum af virðingarverði fasteignarinnar, en innan þeirra takmarka má í reglugerð bankans ákveða, hve mikinn hluta verðs má mest lána út á fasteignir einstakra tegunda eða flokka.

Nú hefir bankinn minna fje en svo til umráða, að hann geti sint öllum lánbeiðnum, þótt tryggingar sjeu nægar, og skulu þá lán til landbúnaðar sitja fyrir öðrum. Nánari fyrirmæli til tryggingar því, að landbúnaðarlán njóti forgangsrjettar, skulu sett með reglugerðarákvæðum.

Hús og önnur mannvirki, er eldur getur grandað, má því að eins taka gild sem veð, að þau sjeu vátrygð gegn brunahættu í vátryggingarstofnun, er bankastjórn og ráðherra telja góða og gilda.

Hús, sem notuð eru til iðnrekstrar eða eru ætluð til einhverrar sjerstakrar, óvenjulegrar starfrækslu, skulu eigi metin hærra til lántöku en þau mundu verð til almennrar notkunar.

Að jafnaði skal eigi lánað nema gegn fyrsta veðrjetti. En það telst fyrsti veðrjettur, þótt áður hvíli fyrsta veðrjettarskuld á eigninni, ef lánið skal notað til þess að greiða hina eldri skuld og bankinn hefir uppfærslurjett á eftir henni, enda haldi hann þá eftir af láninu nægilegri upphæð til að losa öll eldri veðbönd af eigninni. — Það telst og fyrsti veðrjettur, er bankinn lánar út á eign, sem áður er veðsett honum eða veðdeild Landsbankans, til viðbótar við lán það, er hann eða veðdeildin hefir áður veitt.

Í reglugerð má þó ákveða, að bankinn geti tekið gildan veðrjett næst á eftir veðtrygðum skuldum eða kvöðum ákveðinnar tegundar, eða til ákveðinna stofnana, þó svo, að lán bankans, að viðbættum eldri skuldbindingum á eigninni, fari eigi fram úr ⅗ af verðgildi hennar. Af slíkum lánum má taka sjerstakt áhættugjald, er greiðist með auknu tillagi til varasjóðs, eftir nánari fyrirmælum reglugerðar.

13. gr.

Eignir þær, er bankinn tekur að veði, skal á kostnað lánþega virða á þann hátt, er nákvæmar verður tiltekið í reglugerðum bankans, og skal þar meðal annars ákveða, hvernig virðingarmenn skuli útnefndir.

Þó má í reglugerð ákveða, að sjerstök virðing vegna lántökunnar þurfi eigi að fara fram, ef lánið fer eigi fram úr ákveðnum hluta af virðingarverði eignarinnar til skatts, alt að hálfri skattvirðingarupphæðinni, og önnur skilríki eru fyrir hendi, er reglugerð nánar tiltekur.

Lántakendur skulu, svo oft sem stjórn bankans krefst, láta honum í tje skilríki, er bankastjórnin tekur gild, fyrir því, að veðin hafi eigi rýrnað í verði, svo að bankanum geti eigi verið nein hætta búin. Láti lántakandi farast fyrir að senda slík skilríki samkvæmt kröfu bankans, eða hafi bankastjórn orðið þess vör,að veðsett eign hefir rýrnað í verði, getur bankinn látið fara fram skoðun eða nýja virðingu, á kostnað lántakanda.

14. gr.

Í virðingargerðum getur bankinn látið tilgreina sjerstaklega verð hverrar fasteignar, eins og hún er frá náttúrunnar hendi, sjálfrar jarðarinnar eða grunnsins, og hins vegar sjerstaklega verð þeirra mannvirkja, er gerð hafa verið á jörðinni eða grunninum, svo sem jarðbóta allskonar, bygginga og annara umbóta. Má í reglugerð bankans ákveða, að eigi skuli að jafnaði veitt hærra lán út á neina fasteign en nemur virðingarverði mannvirkja á eigninni, en að sjálfsögðu því að eins svo hátt, að lánið verði ekki yfir ⅗ af virðingarverði allrar eignarinnar. Skal þá í reglugerðinni kveða nánar á um sundurgreining virðingarverðsins, og má meðal annars ákveða, að jarðabætur skuli, eftir nánar tiltekinn árafjölda teljast til jarðarinnar sjálfrar, en eigi lengur til mannvirkja, er ætla má, að þær hafi löngu borgað kostnað sinn að fullu.

15. gr.

Ef lán það, sem sótt er um, er að öllu eða nokkru leyti ætlað til jarðabóta eða annara endurbóta á fasteignum, er hafa í för með sjer varanlega verðhækkun eignarinnar, má við virðingargerð meta sjerstaklega þá verðhækkun og miða lánsupphæðina við virðingarverð eignarinnar, að meðtaldri verðhækkuninni. Af láninu má þó eigi greiða út í byrjun meira en lána mætti út á eignina óbætta, en afganginn jafnóðum og endurbótin er gerð og kemur að gagni til verðhækkunar eigninni.

Áður en slíkt lán er veitt, skal vera fyrir hendi lýsing á mannvirkinu, kostnaðaráætlun og áætlun um arð af endurbótinni eða verðhækkun vegna hennar. Á undan hverri útborgun fari fram skoðun eða bráðabirgðamat á mannvirkinu, og skal aldrei meira útborgað af láninu en svo, að nemi ⅗ af verði eignarinnar eins og endurbótinni er komið á hverjum tíma, þótt eigi yrði meira að henni unnið að sinni.

Í reglugerð skal gefa nánari fyrirmæli um lántökuskilyrði og útborgun slíkra lána.

16. gr.

Lán til bæjar-, sýslu- eða sveitarfjelaga, eða trygð með ábyrgð þeirra, skulu því að eins veitt, að stjórnarráðið eða önnur yfirskipuð stjórnarvöld, þau er hlut eiga að máli, hafi samþykt lántökuna eða ábyrgðina.

Bankinn getur hve nær sem er krafið bæjar-, sýslu- eða sveitarfjelagið um skýrslu um eignir þess og efnahag og upplýsingar um alt það, er máli getur skift um trygging lánsins.

Í reglugerð bankans skal nánar ákveðið um lántökuskilyrði og trygging fyrir slíkum lánum.

17. gr.

Lán samkvæmt 3. lið 1. gr. veitir bankinn að eins þeim fjelögum, er stofnuð kunna að verða samkvæmt sjerstökum lögum og fá lögvarinn rjett

64 til að leggja afgjaldskvaðir á fasteignir, til greiðslu kostnaðar við samvinnu-
27. júní fyrirtæki, til umbóta á þeim, með forgangsrjetti fyrir öllum veðskuldum. Skal taka upp í reglugerðir bankans nánari fyrirmæli um lán þessi og þess sjerstaklega gætt, að afgjaldskröfur þær, er bankinn fær að tryggingu, geti á engri fasteign orðið hærri en svara mundi til lánsupphæðar þeirrar, er bankinn gæti veitt gegn veði í eigninni samkvæmt lögum þessum og öðrum útlánsreglum bankans.

18. gr.

Nú verða stofnuð veðlánsfjelög, er ná yfir takmörkuð landssvæði, með sameiginlegri ábyrgð fjelagsmanna, og fjelagssamþyktir þeirra öðlast staðfesting stjórnarráðsins, enda telji bankastjórn og ráðherra útlánsreglur fjelaganna jafn-tryggilegar og Ríkisveðbankans; getur þá bankinn keypt skuldabrjef slíkra fjelaga eða veitt þeim lán, gegn tryggingu í veðskuldabrjefum fjelagsmanna og öðrum eignum hvers fjelags, auk sameiginlegrar ábyrgðar lántakenda fjelagsins. Skal þá bankinn hafa nákvæmt eftirlit með rekstri hvers fjelags, sem nánar verður mælt fyrir um í reglugerð, og jafnan hafa í vörslum sínum eða umboðsmanns síns veðskuldabrjef einstakra fjelagsmanna, að minsta kosti fyrir jafnmikilli upphæð og lán bankans til veðlánsfjelagsins nema á hverjum tíma.

Tillög til varasjóðs (sbr. 22. og 25. gr.) af þessum lánum skulu sjerstaklega ákveðin með reglugerð, og mega þau lægri vera en af öðrum lánum bankans.

19. gr.

Bankinn getur veitt lán eða keypt veðskuldabrjef eða vaxtabrjef, sem í sjálfu sjer eru trygð með nægilegu fasteignaveði, þótt veðin sjeu eigi eins tryggileg og krafist er annars í lögum þessum og reglugerðum bankans, ef lánin eða brjefin auk þess eru trygð með fullri ábyrgð ríkissjóðs. Tekur bankinn brjef þessi með því gengi, er stjórn bankans og stjórnarráði Íslands kemur saman um, og skal gengið miðað við, að bankinn verði skaðlaus af kaupunum.

20. gr.

Í reglugerð má ákveða hæstu og lægstu upphæð einstaks láns. Þar skal og ákveða, hvað lánstíminn má vera lengstur fyrir hverja tegund tryggingar. Þó má eigi ákveða lengri útlánstíma fyrir neina tegund lána en 45 ár.

III. Skyldur og rjettindi lántakenda.

21. gr.

Lán þau, er bankinn veitir, má hann greiða, eftir vali hans sjálfs, í bankavaxtabrjefum, eftir ákvæðisverði þeirra, eða í peningum, með þeirri

upphæð, sem hann getur fengið fyrir brjefin eða hefir þegar selt þau fyrir, að frádregnum beinum kostnaði við söluna. Semja má um sölu bankavaxta- brjefa hvers flokks fyrirfram í einu eða fleiru lagi, enda samþykki stjórnarráðið söluverðið. 64 27. júní

Um leið og lán er tekið skal lántakandi greiða í varasjóð bankans hundraðsgjald af lánsupphæðinni, er reglugerð bankans ákveður, þó eigi hærra en 1%.

Lántakandi er skyldur að tilkynna bankanum þegar í stað, ef hann gerir verulegar breytingar á veðsettri fasteign, svo að eignin við það verði verðminni; sömuleiðis ef eignin rýrnar til muna í verðgildi af honum ósjálfráðum orsökum. Vanræki hann slíkar tilkynningar, getur stjórn bankans krafið hann um gjald til varasjóðs, alt að 1% af veðskuld hans.

Þegar veðsett fasteign er seld, skal kaupandi tilkynna bankanum eigendaskiftin skriflega innan 2 mánaða, að viðlagðri sekt, alt að 1% af veðskuldinni, er rennur í varasjóð.

Öll gjöld og sektir til varasjóðs skulu trygð með veði í eignum þeim, er bankinn hefir að tryggingu, á sama hátt og lánin sjálf og vextir af þeim.

23. gr.

Lánum þeim, er bankinn veitir, má hann eigi segja upp, meðan lánþegi gegnir að öllu leyti skyldum þeim, er hann hefir undirgengist. En ef ákvæðisgjöld hans verða eigi greidd á rjettum gjalddaga, eða veðið gengur svo úr sjer, að það er eigi lengur svo tryggjandi sem vera skal, eða haldi skuldunautur eigi vátrygðum húseignum, er að veði eru og taldar eru með í virðingu til lántöku, eða sje auglýst sala á eigninni, vegna veðskuldar með forgangsrjetti fyrir veði bankans, eða falli á veðið eftirstöðvar af sköttum eða afgjöldum, er ganga fyrir kröfum bankans, eða sje bú skuldunauts tekið til gjaldþrotaskifta, eða brjóti lánþegi í verulegum atriðum skyldur sínar samkvæmt lögum og reglugerðum bankans eða lánssamningum, er bankastjórninni heimilt að telja eftirstöðvar lánsins þegar fallnar í gjalddaga fyrirvaralaust.

Þegar eigendaskifti verða að veðsettri eign, getur bankinn heimtað lánið endurgreitt að nokkru eða öllu leyti. En vilji nýr eigandi taka að sjer lánið, má það verða, ef eignarheimild hans er sönnuð og bankastjórnin samþykkir.

Ávalt þegar lán er fallið í gjalddaga, getur bankinn, til lúkningar höfuðstóli lánsins, vöxtum og rjettkræfum gjöldum til varasjóðs, látið selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarandi dóms, sáttar eða fjárnáms, samkvæmt ákvæðum í tilskipun um fjárforráð ómyndugra, 18. febr. 1847, 10. gr., eða látið leggja það bankanum út til eignar, ef þörf er á. Bankinn þarf ekki að láta neinn vera fyrir sína hönd við uppboðið, og skal þar ekki taka mótmæli skuldu-

64 nauts til greina, nema þau sjeu auðsjáanlega á rökum bygð, og eigi er heldur
27. júní hægt að stöðva eða ónýta uppboðið með neinskonar dómsskoti.

Bankinn hefir aftur á móti ábyrgð á því, að skuldin sje rjett og komin í gjalddaga, og skuldunaut er frjálst að höfða mál til endurgjalds á öllu því, er hann hefir skaðast á uppboðinu, og öllum málskostnaði að skaðlausu. Bankinn getur löglega samið svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðsettum fasteignum megi fram fara á skrifstofu uppboðshaldara.

Í stað þess að veðsett eign verði seld á uppboði, getur skuldunautur, ef hann kýs það heldur og bankastjórnin samþykkir, afhent bankanum eignina til fullra umráða og gefið honum óafturkallanlegt umboð til að selja hana eða verja henni til greiðslu skuldarinnar á hvern hátt, er bankastjórn telur hentugt. Skal þá bankinn að síðustu gera eiganda reikningsskil og skila honum því, er hann kann að hafa haft upp úr eigninni umfram veðskuldina og allan kostnað sinn; en að sjálfsögðu greiði skuldunautur það, er á vantar, ef eignin hefir eigi hrokkið fyrir veðskuldinni.

Nú greiðist eigi veðskuld að fullu með söluverði veðsettrar eignar, og getur bankinn þá látið taka fjárnámi aðrar eignir skuldunauts fyrir eftirstöðvum skuldarinnar, eins og fyrir hendi væri dómur eða sátt, fallin í gjalddaga. En skuldunaut er frjálst að höfða mál gegn bankanum, til endurgreiðslu og skaðabóta, ef hann telur kröfur bankans eigi rjettmætar.

24. gr.

Þegar veðsettar eru eignir, er eldur getur grandað og taldar eru með í virðingu til lántöku, skal lántakandi framselja bankanum kröfu sína til brunabótanna, ef þær skyldu brenna. Getur bankinn krafist þess að annast sjálfur greiðslu hinna árlegu vátryggingariðgjalda, gegn því, að árleg ákvæðisgjöld lánþega til bankans hækki að sama skapi, svo að bankinn verði skaðlaus.

Nú verður brunatjón á veðsettri eign, og skal þá bankinn hefja brunabæturnar og greiða lánþega af þeim svo mikið, sem stjórn bankans telur óhætt, svo að lánið sje fulltrygt. Eftirstöðvar brunabótanna getur bankinn, eftir ósk lánþega, geymt og ávaxtað um alt að tveggja ára tíma, og greitt lánþega fjeð er hann hefir endurreit eignina, að öllu eða svo miklu leyti, að bankastjórn telji veðið tryggilegt. Ella skal taka fjeð upp í lánið sem aukaafborgun.

25. gr.

Skuldunautar bankans skulu greiða vexti, afborganir og tillög til varasjóðs í einu lagi, með jafnri upphæð samtals hvern gjalddaga, en gjalddagar sjeu einn eða tveir ár hvert, eftir ákvæðum reglugerðar.

Vextir af hverju láni skulu ávalt jafnháir og bankinn greiðir af bankavaxtabrjefum þeim, sem út eru gefin vegna lánsins. Ef brjefin eru happvinningabrjef (sbr. 35. gr.), skal þó í þessu sambandi telja til vaxta af þeim hundr-

aðsgjald það, er bankinn skuldbindur sig til að verja árlega til happvinninga af brjefum þess flokks, er þau tilheyra. 64 27. júní

Afborgunargjaldið skal að minsta kosti nema svo miklu hundraðsgjaldi af upprunalegri upphæð lánsins, að því verði lokið innan þess tíma, er reglugerð ákveður lengstan fyrir lán af hverri tegund. Bankastjórn getur þó leyft, að afborgun af lánum til jarðabóta eða til fjelagsmannvirkja (sbr. 1. gr. 3. lið) sje frestað um 1 eða 2 fyrstu ár lánstímans, gegn því að ákvæðisgjöldin verði upp frá því tiltölulega hærri, svo að láninu verði alt að einu lokið á tilskildum tíma.

Upphæð árstillagsins til varasjóðs skal ákveðið í reglugerð bankans; þó skal það eigi minna vera en ¼% og eigi hærra en ¾% af eftirstöðvum lánsins, eins og þær voru fyrir hvern gjalddaga. Má tillagið vera mishátt, eftir því, hverrar tegundar lánið er.

Á hinum ákveðnu gjalddögum má hver lántakandi, án undangenginnar uppsagnar, greiða aukaafborganir af skuld sinni, þó ekki minna en 100 kr. í einu eða endurborga hana að öllu leyti með bankavaxtabrjefum sama flokks og flokksdeildar og þau brjef voru, er hafa verið gefin út vegna lánsins, eftir ákvæðisverði brjefanna. Útdregin bankavaxtabrjef (sbr. 28. gr.) verða þó eigi notuð til slíkrar endurgreiðslu lána eða aukaafborgana.

Nú vill skuldunautur greiða í peningum aukaafborganir á ákveðnum gjalddögum, eða endurgreiða þannig lán sitt að fullu milli gjalddaga, og skal þá bankinn taka við greiðslunni fyrirvaralaust, ef hann getur það sjer að skaðlausu. Ella má hann krefjast uppsagnar á láninu með svo löngum fyrirvara til næsta innlausnardags bankavaxtabrjefa, að tilsvarandi upphæð brjefa verði þá innleyst, eða krefja skuldunaut um aukagjald, svo hátt, að bankinn geti sjer að skaðlausu geymt fjeð, þar til bankavaxtabrjefin geta orðið innleyst.

26. gr.

Bankinn getur krafist þess, að jafnframt umsókn um lán sje fyrirfram greiddur áætlaður kostnaður við skoðun og virðingu eignar þeirrar, sem boðin er að veði, og annar undirbúningskostnaður, sem eigi verður hjá komist, þótt ekki verði úr lántökunni.

Í reglugerð skal ákveða ferðakostnað og þóknun til virðingarmanna, er bankinn kann að útnefna, og þeirra starfsmanna bankans, er framkvæma skoðun veðsettra eigna samkv. 15. gr., eða önnur störf, er lántakendum ber að greiða.

27. gr.

Hver lántakandi er skyldur að hlíta lögum og reglugerðum bankans, með þeim breytingum, sem löglega verða á þeim gerðar, og skal þar að lútandi ákvæði tekið upp í skuldabrjef þau, er lántakendur undirskrifa.

64
27. júní

IV. Sjóðir bankans og vaxtabrjef.

28. gr.

Hver flokkur og hver vaxtadeild innan flokks, ef fleiri eru en ein, skal hafa sjerstakan árgjaldasjóð, og skulu í hann lögð öll árgjöld lántakenda, að frádregnum árstillögum til varasjóðs.

Af sjóðum þessum skal fyrst og fremst greiða vexti af bankavaxtabrjefum í umferð, en því, sem þá er eftir í hverjum sjóði, skal árlega varið til að innleysa vaxtabrjef þess flokks eða flokksdeildar, er í hlut á. Skulu vaxtabrjef þau, er á að innleysa, dregin út eftir hlutkesti, er notarius publicus hefir umsjón með, og fer fram í viðurvist tveggja manna; annan kveður ráðherra til þess, en hinn bankastjórnin. Þá hlutkesti hefir fram farið, skal auglýsa, með minst 6 mánaða fyrirvara, númerin á bankavaxtabrjefum þeim, er upp hafa komið til innlausnar, og á hverjum gjalddaga þau verði útborguð. Í reglugerð bankans skulu sett nánari ákvæði um auglýsingar þessar.

Aukaafborgunum og endurborgunum lána, sem greiddar eru í peningum, má verja til nýrra útlána, þó svo, að hin nýju lán endurgreiðist fyrir þann tíma, er önnur lán sama flokks eiga að vera öll greidd. Ella skal þessu fje varið til að innleysa bankavaxtabrjef, er skulu dregin út eftir hlutkesti, eins og áður segir, eða keypt inn til innlausnar.

Bankinn má og á þann hátt og með þeim fyrirvara, er áður segir, innleysa bankavaxtabrjef sín í stærri stíl, eða innkalla heilan flokk eða flokksdeild vaxtabrjefa til innlausnar í einu, með auglýsingu og sama fyrirvara. Þó getur bankastjórn, með samþykki sttjórnarráðs, afsalað sjer rjetti til að innkalla þannig heilan flokk eða flokksdeild brjefa um ákveðinn árafjölda frá útgáfudegi þeirra.

29. gr.

Í varasjóð renna tekjur samkv. 22. gr., árstillög samkv. 25. gr., vextir af varasjóðnum sjálfum og allar aðrar tekjur bankans, sem eigi eru sjerstaklega ákveðnar til annars. Í varasjóð bankans renna og varasjóðir veðdeildarflokka Landsbanka Íslands, jafnóðum og bankavaxtabrjef hvers flokks eru að fullu innleyst.

Sjóðurinn skal í heild sinni vera til tryggingar öllum útgefnum bankavaxtabrjefum, en í bókum bankans má sundurgreina hann í deildir, eftir því, sem ástæða þykir til.

Af fje varasjóðs má veita lántakendum aukalán í peningum, alt að þeirri upphæð, er afföll af bankavaxtabrjefum þeim nema, er þeir fá lán sín greidd með. Þó má aðallán og aukalán til samans ekki fara fram úr ⅗ hluta virðingarverðs eignar þeirrar, sem að veði er, og skulu aukalánin endurgreidd á eigi lengri tíma en 5 árum.

Fje varasjóðs skal að öðru leyti ávaxtað í bankavaxtabrjefum bankans sjálfs eða á annn tryggilegan hátt, er reglugerð ákveður og stjórnarráð samþykkir. 64 27. júní

Nú hefir bankinn orðið að taka að sjer veðsetta eign (sbr. 23. gr.), og hafi hún eigi selst innan árs frá því, er bankinn tók hana að sjer, og skal þá úr varasjóði greiða veðskuldina, eða að minsta kosti svo mikinn hluta hennar, að eftirstöðvar veðskuldar á eigninni sjeu eigi hærri en þriðjungur virðingarverðs hennar til lántöku, nje heldur hærri en boðið var hæst í eignina, ef uppboð var reynt á henni. Upphæð þeirri, er varasjóður þannig greiðir til lækkunar veðskuldinni eða til lúkningar henni, skal varið til innlausnar bankavaxtabrjefa þess flokks eða flokksdeildar, er lánið tilheyrir. — Skal eignin síðan seld, svo fljótt sem unt er eða sýnt þykir, að eigi sje ávinningur að bíða lengur með söluna, og getur þá kaupandi tekið að sjer eftirstöðvar lánsins. Meðan bankinn hefir slíka eign á höndum sjer, skal eigi að síður árlega greiða tilskildar afborganir og vexti af láninu, er greiðist úr varasjóði, ef tekjur af eigninni sjálfri hrökkva eigi til þess. Í ársreikningum bankans skal gera sjerstaklega grein fyrir hverri eign, er þannig er ástatt um.

30. gr.

Jafnóðum og bankinn innheimtir lán þau, er stofnsjóður verður útlagður með samkv. 4. gr., skal ávaxta stofnsjóðinn í íslenskum ríkisskuldabrjefum, bankavaxtabrjefum bankans sjálfs eða öðrum verðbrjefum, er bankastjórn og stjórnarráð telja trygg. Meðan fje sjóðsins kann að bíða þess að verða þannig komið fyrir, skal það ávaxtað í Landsbanka Íslands eða annari tryggri peningastofnun, er stjórnarráðið samþykkir. Má og verja því fje til útlána um stuttan tíma, ekki yfir 6 mánuði, gegn handveði í bankavaxtabrjefum bankans eða öðrum verðbrjefum, er stofnsjóðinn má geyma í samkvæmt þessari grein. Handveðslán þessi mega eigi hærri vera en 8% fyrir neðan gangverð hinna veðsettu brjefa á þeim tíma, er lán er veitt.

Nú hefir bankinn orðið fyrir tapi, og varasjóður hrekkur eigi til greiðslu þess, og greiðist þá tapið úr stofnsjóði. Ef sjóðurinn á þennan hátt lækkar um 10%, má bankinn eigi halda áfram að gefa út bankavaxtabrjef eða veita lán, nema Alþingi ákveði á ný, að bankinn skuli halda áfram störfum og með hvaða skilyrðum.

31. gr.

Handhafar eða eigendur bankavaxtabrjefa þeirra, er innleysa skal samkvæmt 28. gr., geta, gegn því að afhenda þau með vaxtamiðum, er þeim fylgja, fengið útborgaðan höfuðstól þeirra á ákveðnum gjalddaga, og er eigi skylt að greiða vexti af höfuðstólnum upp frá því.

Ef áritun á brjef sýnir, að það sje eða hafi verið eign ákveðins manns, verður andvirði þess því aðeins greitt handhafa, að eigi verði annað sjeð en

64 27. júní að hann sje rjettur eigandi samkvæmt óslitnum framsölum, rituðum á brjefið, eða það hafi aftur verið framselt til handhafa; en bankinn ber eigi ábyrgð á því, þótt framsölin sjeu fölsuð eða röng að öðru leyti.

Vaxtabrjef bankans og vaxtamiðar þeirra eru undanþegin kyrsetning og löghaldi, og greiðsla andvirðis þeirra til rjettra eigenda eða löglegra handhafa verður eigi hindruð með neinskonar lögbanni.

32. gr.

Höfuðstóll og vaxtafje, sem komið er í gjalddaga til útborgunar, rennur í varasjóð bankans, sje höfuðstóls eigi vitjað innan 20 ára, en vaxta innan 5 ára, hvorttveggja talið frá gjalddaga.

33. gr.

Nú glatast bankavaxtabrjef, sem nafnskráð er í bókum bankans, og getur þá bankastjórnin innkallað handhafa brjefsins með 9 mánaða fyrirvara, með auglýsingu, er birt sje þrisvar sinnum samfleytt í blaði því á Íslandi, er flytur opinberar auglýsingar, og í þeim blöðum útlendum, er bankastjórn ákveður með samþykki stjórnarráðs. Ef enginn gefur sig fram með brjefið í tæka tíð, getur bankastjórnin gefið út handa hinum skráða eiganda þess nýtt brjef, með sömu upphæð sem það, er glataðist, án þess að nokkur annar, er bankavaxtabrjefið kann að hafa verið afsalað, geti þar fyrir búið kröfu á hendur bankanum.

Um ógilding annara bankavaxtabrjefa fer eftir almennum reglum.

34. gr.

Bankavaxtabrjef þau, er innleyst hafa verið, eða hafa verið notuð til að borga eða afborga lán, má eigi framar setja í veltu, heldur skal auðkenna þau undir eins ásamt vaxtamiðum og stofnum (talons) þeirra, á þann hátt, að þau með því verði ógild, og leggja þau til geymslu, þar til þau, við næstu reikningslok, verða brend í viðurvist endurskoðenda og notarii publici, ásamt vaxtamiðum þeim er innleystir hafa verið það reikningsár.

35. gr.

Bankinn má gefa út sjerstaka deild bankavaxtabrjefa með happvinningum, þann veg, að eigendum eða handhöfum brjefanna sjálfra eða vaxtamiðum þeirra verði, auk höfuðstóls brjefanna eða vaxta, greiddir vinningar eftir hlutkesti, er fram fer undir umsjón notarii publici. Í reglugerð skal kveða nánar á um fyrirkomulag hlutaveltunnar, og má þar meðal annars ákveða, hversu miklu fje eða hve háum hundraðshluta af upphæð happvinningabrjefa í umferð má mest verja árlega til happvinninga. Þar má og ákveða, hversu hár hinn hæsti vinningur má vera.

Bankinn hefir einkarjett til að gefa út vaxtabrjef með happvinningum, þó að óskertum rjetti ríkissjóðs til að gefa út slík brjef.

36. gr.

Fje ómyndugra manna og opinberra stofnana og sjóða, þar á meðal viðlagasjóðs, má verja til að kaupa bankavaxtabrjef bankans, þó eigi hærra verði en kauphallarverð eða alment gangverð brjefanna er á þeim tíma, er kaupin eru gerð. Alt það geymslufje, er samkv. lögum, skipulagsskrám sjóða eða öðrum gildum ákvæðum má verja til útlána gegn fasteignaveði, má í þess stað geyma í bankavaxtabrjefum Ríkisveðbanka Íslands.

64
27. júní

37. gr.

Auk hinnar almennu ábyrgðar ríkisins, samkv. 7. gr. 4. lið, heimilast ríkisstjórninni að taka fyrir ríkissjóðsins hönd sjerstaklega ábyrgð á greiðslu vaxta og höfuðstóls einstakra deilda af bankavaxtabrjefum bankans, er kunna að verða gefnar út eingöngu til sölu utanlands.

V. Stjórn bankans og reikningsskil.

38. gr.

Í stjórn bankans eru 3 menn, er stjórnarráðið skipar, einn aðalbankastjóri og tveir meðstjórnendur.

Stjórnarráðið getur vikið bankastjórn frá um stundarsakir, einum eða fleirum, þegar því þykir brýn nauðsyn til bera, og að fullu og öllu, ef miklar sakir eru, enda geri þeim skriflega grein fyrir, hvað veldur.

Stjórnarráðið setur mann til að gegna bankastjórastarfi um stundarsakir, ef bankastjóri forfallast eða sæti hans verður óskipað að sinni.

Nánari fyrirmæli um daglega stjórn bankans og um samband bankastjóranna sín á milli getur ráðherra sett.

39. gr.

Stjórnarráðið skipar bókara og fjehirðir bankans, ákveður laun þeirra og víkur þeim frá, alt að fengnum tillögum bankastjórnar.

Fyrst um sinn má þó fresta skipun bókara og fjehirðis, og skal þá Landsbanka Íslands falið að annast út- og innborganir bankans og aðrar daglegar afgreiðslur, að svo miklu leyti, sem unt er, gegn þóknun, er stjórnum bankanna kemur saman um eða stjórnarráðið ákveður, að fengnum tillögum þeirra.

Aðra starfsmenn bankans ræður bankastjórn eftir þörfum og ákveður laun þeirra.

40. gr.

Tveir bankastjórar skulu undirskrifa, er gefa skal út eða framselja bankavaxtabrjef, önnur verðbrjef eða aðrar skriflegar skuldbindingar. Þó er

64 bankastjórn heimilt að veita einum af starfsmönnum bankans umboð til þess
27. júní að skuldbinda bankann í þessum efnum með undirskrift sinni ásamt aðalbankastjóra.

Verði ágreiningur milli bankastjóranna um eitthvert mál, er bankann varðar, ræður meiri hluti bankastjórnar.

41. gr.

Aðalbankastjóri hefir laun og dýrtíðaruppbót eins og bankastjóri landsbanka Íslands, þó svo, að í stað hundraðshluta af ársarði komi $^1/_{20}$% af samanlagðri upphæð allra bankavaxtabrjefa, er í gildi verða við lok hvers reikningsárs, samt aldrei af hærri upphæð en 10 milj. króna.

Meðstjórnendur hafa hvor um sig helming fastra launa og dýrtíðaruppbótar á móti aðalbankastjóra, auk $^1/_{60}$% af upphæð bankavaxtabrjefa.

Fyrst um sinn skulu þó tveir af bankastjórum Landsbanka Íslands, er stjórnarráðið tilnefnir, gegna störfum sem meðstjórnendur Ríkisveðbankans, án sjerstakrar þóknunar.

Laun bankastjóra og allra starfsmanna greiðast af bankans fje.

Aðalbankastjóri má ekki hafa embættisstörf á hendi nje reka sjálfur aðra atvinnu.

42. gr.

Tveir skulu vera endurskoðunarmenn við bankann, og kýs hið sameinaða Alþingi annan þeirra til 3 ára í senn, en hinn endurskoðunarmanninn nefnir ráðherra til. Skulu þeir hafa stöðugt eftirlit með rekstri bankans og rannsaka reikninga hans í hverju einstöku atriði og bera þá saman við bækur bankans, verðbrjefaeign hans og heimafje. Þeir skulu að minsta kosti tvisvar á ári sannreyna, hvort heimafje bankans og eignir sjeu fyrir hendi.

Endurskoðunarmennirnir gefa skýrslu til stjórnarráðsins með ársreikningum bankans, og endranær þegar þeim þykir ástæða til.

Laun endurskoðunarmanna eru 1000 kr. til hvors þeirra, auk dýrtíðaruppbótar eftir sömu reglum og gilda um starfsmenn ríkisins. Meðan það skipulag er um stjórn bankans, sem í 3. málsgr. 41. gr. segir, skulu endurskoðunarmenn Landsbankans endurskoða reikninga Ríkisveðbankans án sjerstakrar þóknunar.

Stjórn bankans er ávalt skylt að veita ráðherra alla þá vitneskju um hag bankans, sem honum þurfa þykir. Ráðherra getur og, hvenær sem er, látið skoða allan hag bankans.

43. gr.

Bankastjórnin skal á hverju miðju reikningsári gefa ráðherra stutt yfirlit yfir hag bankans, er birta skal í B-deild Stjórnartíðindanna, og við árslok fullkominn ársreikning og skýrslu um hag og starfsemi bankans á árinu. Ráð-

herra úrskurðar og kvittar hinn endurskoðaða ársreikning, og skal þvínæst birta útdrátt úr honum í B-deild Stjórnartíðindanna og ennfremur í nokkrum helstu blöðum landsins. 64 27. júní

44. gr.

Bankinn skal koma upp umboðsskrifstofum svo víða úti um land, sem bankastjórn og stjórnarráð telur þörf á, og svo fljótt, sem við verður komið. Umboðsskrifstofur bankans geta eigi sjálfar veitt lán, en aðalstörf þeirra skulu vera að taka við umsóknum um lán og veita lánbeiðendum leiðbeiningar viðvíkjandi lántökunni og undirbúningi undir hana, að borga út lán, er bankinn veitir, ef fje til þess er fyrir hendi á skrifstofunni, að annast innheimtu árgjalda, sölu bankavaxtabrjefa og eftirlit með veðsettum eignum, hver í sínu umdæmi.

Ráðherra setur umboðsskrifstofunum nánari starfsreglur og ákveður þóknun til umboðsmanna, hvorttveggja eftir tillögum bankastjórnar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

65
27. júní

Lög

um

breyting á lögum nr. 26, 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Aukaniðurjöfnun sú, er bæjarstjórn má ákveða, samkvæmt 23. gr. laga nr. 26, 22. nóv. 1918, að fram skuli fara síðari hluta júnímánaðar, skal fara fram fyrri hluta aprílmánaðar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

um

fasteignaskatt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af öllum fasteignum á landinu, sem eru ekki sjerstaklega undanþegnar, skal greiða árlega skatt í ríkissjóð af virðingarverði eftir fasteignamatslögum eins og hjer segir:

1. af jarðeignum (að frádregnum 10 ára mannvirkjum), þurrabúðum, grasbýlum, lóðum og lendum, bygðum og óbygðum, jarðarítökum og hlunnindum, sem eru fráskilin jörðum, svo sem námum, varplöndum, rekarjettindum, veiðirjetti í ám og vötnum og öðrum vatnsrjettindum, 3 af þúsundi hverju.

   Mannvirki síðustu 10 ára skulu þó vera skattskyld eftir 1930.
2. af húsum öllum, til hvers sem þau eru notuð, 1½ af þúsundi hverju.

2. gr.

Eigandi greiðir skattinn, nema um leigujarðir, leigulóðir eða önnur samningsbundin jarðarafnot sje að ræða, og greiðist þá skatturinn af ábúanda eða notanda

3. gr.

Undanþegnar skatti þessum eru fasteignir ríkissjóðs, aðrar en jarðir í leiguábúð og leigulóðir. Ennfremur kirkjur, skólahús, sjúkrahús, þinghús og hús annara ríkja, að svo miklu leyti sem þau eru notuð af sendimönnum þeirra í milliríkjaerindum. Hið sama gildir um lóðir, e rfylgja slíkum húsum.

Hús eða lóð, sem eigi er 100 kr. virði, eru undanþegin skatti, enda telst skatturinn að eins af heilum hundruðum, en því, sem umfram er, skal slept. Hið sama er um ítök og hlunnindi.

Ef ágreiningur verður um skattskyldu fasteignar, sker stjórnarráðið úr, en heimilt er aðiljum að skjóta málinu til dómstólanna.

66
27. júní

4. gr.

Ef fasteign, sem metin hefir verið í einu lagi, er skift og eigendur æskja þess, að hver hluti sje talinn sjerstaklega til skattgjalds, skulu þeir bera það mál undir lögreglustjóra, sem leggur það undir úrskurð stjórnarráðsins, ásamt tillögum sínum.

5. gr.

Fasteignaskatt skal greiða í því lögsagnarumdæmi, sem eignin er. Ef skattgreiðandi er þar eigi heimilisfastur, skal hann hafa þar umboðsmann, er geri skil fyrir skattinum. Ef engi umboðsmaður er tilnefndur, telst sá umboðsmaður, sem eignina hefir til nytja, og ef fleiri eru, þá sá þeirra, er lögreglustjóri velur.

6. gr.

Fasteignaskattur skal í tvö ár frá gjalddaga ganga fyrir öllum veðkröfum í eignum þeim, er hann hvílir á.

7. gr.

Ef hús er rifið eða brennur eða fellur eða ónýtist á annan hátt á fyrra helmingi almanaksárs, greiðist ekkert gjald á því ári, en vilji þetta til síðar, greiðist fult gjald.

8. gr.

Skatt þennan skulu lögreglustjórar innheimta á manntalsþingum ár hvert, í fyrsta sinni 1922.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922, og eru þá jafnframt úr lögum numin lög 14. des. 1877, um skatt á ábúð og afnotum jarða og lausafje, lög s. d., um húsaskatt, og 1. gr. laga nr. 56, 26. okt. 1917, um breyting á lögum um fasteignamat 3. nóv. 1915.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

67
27. júní

um

breyting á sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sýslunefnd skal á aðalfundi semja áætlun fyrir hvert reikningsár um tekjur og gjöld sýslusjóðs. Að því leyti sem lögskipuð gjöld og aðrar tekjur hrökkva eigi fyrir gjöldum, skal jafna því, sem til vantar, niður á hreppsfjelög sýslunnar, að þriðjungi eftir samanlögðu skattmati fasteigna, að þriðjungi eftir tölu verkfærra karlmanna og að þriðjungi eftir samanlagðri fjárhæð skuldlausrar eignar og tekna af eign og atvinnu, alt í hverjum hreppi fyrir sig.

Gjald það, er þannig kemur á hvert hreppsfjelag, skal greitt úr sveitarsjóði, og skal hreppsnefndaroddviti greiða sýslumanni það á næsta manntalsþingi.

2. gr.

74. gr. sveitarstjórnarlaga 10. nóv. 1905 er úr gildi feld.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

68
27. júní

Lög

um

breyting á þeim tíma, er manntalsþing skulu háð.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Árið 1922 og uppfrá því skulu manntalsþing í hverju lögsagnarumdæmi byrja 14., 15. eða 16. júnídag ár hvert, og skal þeim síðan fram haldið án tafar, eftir því sem staðhættir og önnur embættisverk leyfa, og skal þeim lokið hinn 15. júlídag ár hvert, nema sjerstakar ástæður hamli, enda sje þeirra þá getið í þingbókinni, er síðasta manntalsþingið það ár er háð.

2. gr.

Með lögum þessum er úr gildi numið opið brjef 30. mars. 1843, viðvíkjandi því tímabili, á hverju manntalsþingin á Íslandi eiga að haldast, opið brjef 18. ágúst 1850, um hvenær manntalsþing skal halda í Norður-Múlasýslu, og opið brjef 9. júní 1863, um breytingu á þeim tíma, þá er halda skal manntalsþing í Barðastrandar- og Ísafjarðarsýslum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

um

hreppskilaþing.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í hverjum hreppi og kaupstað skulu menn eiga með sjer tvö hreppskilaþing ár hvert, vorþing 1. til 20. júnídag og haustþing 1. til 20. októberdag. Skyldur er hver búandi og aðrir, sem lögskil eiga að gera á hreppskilaþingi, að sækja það, eða setja gildan mann í sinn stað, nema forföll banni. Hver, sem ekki sækir nje lætur sækja hreppskilaþing og hefir eigi lögmæt forföll verður sektaður um 5 kr.

2. gr.

Hreppstjóri eða bæjarfógeti skal kveðja til hreppskilaþings með hæfilegum fyrirvara með þingboði, sem berist boðleið um allan hreppinn. Hver, sem tefur þingboð um skör fram eða glatar því, er sekur um 5 kr., nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum, eða gildar afsakanir sjeu fyrir hendi.

3. gr.

Sektir eftir lögum þessum renna í sveitarsjóð eða bæjarsjóð. Mál útaf brotum gegn þeim skulu rekin sem almenn lögreglumál.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

70
27. júní

Lög

um

útflutningsgjald.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af öllum íslenskum afurðum, sem fluttar eru til útlanda, nema síld, fóðurmjöli, fóðurkökum og áburðarefnum, skal greiða í ríkissjóð 1% gjald af verði afurðanna.

2. gr.

Gjald það, er ræðir um í 1. gr., skal miða við söluverð afurðanna með umbúðum, fluttra um borð í skip (fob) á þeirri höfn, er þær fyrst fara frá, eða söluverð erlendis (cif), að frádregnu flutnings- og ábyrgðargjaldi til útlanda og miðilsgjaldi. Ef afurðir eru sendar óseldar, skal lögreglustjóri ákveða gjaldið eftir því, sem ætla má, að verðar sjeu með umbúðum, fluttar um borð. Sendandi eða umboðsmaður hans er skyldur til að gefa lögreglustjóra vottorð, að viðlögðum drengskap, um, hvort hið senda er selt eða ekki, og ef selt er, þá söluverð og söluskilmála.

3. gr.

Nú sannar sendandi það, áður 6 mánuðir eru liðnir frá útgáfudegi farmskírteinis, að verð það, sem lögreglustjóri hefir sett á hinar útfluttu óseldu afurðir, er hærra en hann hefir selt þær, og er stjórnarráðinu þá heimilt að endurgreiða mismuninn.

4. gr.

Til afurða þeirra, er í 1. gr. getur, telst fiskur, sem verkaður er eða fluttur milli skipa í landhelgi eða á höfnum inni, þótt veiddur sje utan landhelgi.

5. gr.

Gjaldið fellur í gjalddaga um leið og skipið er afgreitt úr höfn eða áður en lagt er af stað til útlanda, ef engrar afgreiðslu er beiðst. Gjaldið greiðist lögreglustjóra, þar sem varan er tekin, eða, ef hún er eigi flutt úr landi, þá þar sem skip leggur frá landi.

6. gr.

Hver, sem sendir vörur þær til útlanda, sem ræðir um í lögum þessum, er skyldur til að fá hlutaðeigandi lögreglustjóra í hendur samrit eða staðfest eftirrit af farmskírteinum eða öðrum hleðsluskírteinum, er út hafa verið gefin um farminn, og skal það gert áður skip er afgreitt eða leggur frá landi. Ef engin hleðsluskjöl hafa verið gefin út, kemur í þeirra stað yfirlýsing sendanda um vörumagnið, gefin að viðlögðum drengskap.

Ákvæði þessarar greinar um sendanda eiga einnig við um skipstjóra, ef sendandi er fjarverandi eða gætir eigi skyldu sinnar, og hið sama er um afgreiðslumenn skipa.

Gjaldið skal talið eftir skilríkjum þeim, er um getur í þessari grein.

7. gr.

Skip og farmur er að veði fyrir útflutningsgjaldinu.

8. gr.

Lögreglustjórar skulu gera reikningsskil fyrir útflutningsgjaldinu, eftir því sem stjórnarráðið og reglur um opinber reikningsskil mæla fyrir.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, frá 50—5000 kr., nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Auk þess skal sendandi, skipstjóri eða afgreiðslumaður, sem verður sannur að sök um að hafa skýrt rangt frá farmi, greiða þrefalt það útflutningsgjald, sem reynt var að draga undan.

Sektir allar renna í ríkissjóð.

Ef lögreglustjóri hefir grun um, að skilríki þau, er um getur í 6. gr., sjeu röng, skal hann rannsaka farm skipsins áður en það er afgreitt eða það lætur frá landi, eða á annan hátt útvega þær skýrslur, sem með þarf í þessu efni. Kostnaðinn, sem af þessu leiðir, skal skipstjóri greiða, ef skilríkin reynast röng, en ella ríkissjóður.

10. gr.

Með mál útaf brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

11. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1922 og gilda að eins 1 ár.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

71
27. júní

Fjárlög

fyrir árið 1922.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. KAFLI.

Tekjur.

1. gr.

Árið 1922 er ætlast til, að tekjur ríkisins verði svo sem talið er í 2.—5. gr., og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Þessir skattar og tollar er ætlast til að nemi:

	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur	210000	
2. Tekjuskattur og eignarskattur	700000	
		910000
3. Aukatekjur	150000	
4. Erfðafjárskattur	20000	
5. Vitagjald	140000	
6. Leyfisbrjefagjöld	10000	
		320000
7. Útflutningsgjald		600000
8. Áfengistollur (þarmeð óáfengt öl, áfengislaust vín, ávaxtasafi og límonade)	250000	
9. Tóbakstollur	600000	
Flyt	850000	1830000

	kr.	kr.
Flutt	850000	1830000
10. Kaffi- og sykurtollur	800000	
11. Vörutollur	1200000	
12. Annað aðflutningsgjald	60000	
		2910000
13. Gjald af konfekt og brjóstsykurgerð		10000
14. Stimpilgjald		500000
15. Lestagjald af skipum		40000
16. Pósttekjur	300000	
17. Símatekjur	1000000	
		1300000
18. Tóbakseinkasala		150000
Samtals		6740000

3. gr.

Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru taldar:

	kr.	kr.
1. Eftirgjald eftir jarðeignir ríkissjóðs		30000
2. Tekjur af kirkjum		50
3. Tekjur af silfurbergsnámunum í Helgustaðafjalli		10000
Samtals		40050

4. gr.

Tekjur af bönkum, Ræktunarsjóði, verðbrjefum o. fl. er áætlað:

	kr.	kr.
1. Tekjur af bönkum		250000
2. Tekjur af Ræktunarsjóði		20000
Flyt		270000

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt		270000
3. Vextir af bankavaxtabrjefum, keyptum samkvæmt lögum nr. 14, 9. júlí 1909		41000
4. Væntanlega útdregið af þeim brjefum		15000
5. Arður af hlutafje (100000 kr.) í Eimskipafjelagi Íslands		6000
6. Vextir af innstæðum í bönkum		5000
7. Greiðsla frá Landsversluninni		240000
Samtals		577000

5. gr.

Óvissar tekjur, ýmislegar greiðslur og endurgjöld er talið:

	kr.	kr.
1. Óvissar tekjur		20000
2. Endurgreidd skyndilán til embættismanna .		400
3. Endurgreiddar aðrar fyrirframgreiðslur ..		2000
Samtals		22400

II. KAFLI.

Gjöld.

6. gr.

Árið 1922 eru veittar til gjalda upphæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19 gr.

7. gr. **71**

Greiðslur af lánum ríkissjóðs og framlag til Landsbankans er talið: 27. júní

	kr.	kr.
I. Vextir:		
1. 4% lán úr ríkissjóði Danmerkur, 500000 kr., tekið 1918 til 15 ára til símalagninga	3333 34	
2. 4½% lán, tekið 1909 hjá dönskum bönkum, 1500000 kr. til 30 ára, til að kaupa III. flokks bankavaxtabrjef Landsbankans	38812 50	
3. 4½% lán hjá lífsábyrgðarstofnuninni í Kaupmannahöfn, 250000 kr., tekið 1912 til 30 ára, til að kaupa III. flokks bankavaxtabrjef Landsbankans	7968 75	
4. 4½% lán hjá dönskum bönkum, 500000 kr., tekið 1912 til 15 ára vegna sjerstakra útgjalda (Reykjavíkurhöfn o.fl.)	9000	
5. Ritsímalánið 1913, 4% og endurborgun á 30 árum, tekið hjá mikla norræna ritsímafjelaginu	16739 83	
6. Lán til ritsíma, tekið 20. okt. 1916 til 25 ára, með bankavöxtum hjá Landsbankanum, að upphæð 100000 kr.	6400	
7. 5% lán, tekið til símalagninga 1917 hjá mikla norræna ritsímafjelaginu, til 30 ára 500000 kr.	23055 50	
8. Lán hjá Handelsbanken, gegn veði í skipum, 2 milj. kr., tekið 1917 til 10 ára, vextir ½ % hærri en forvextir þjóðbankans danska	92000	
9. Lán til ritsíma, tekið í Landsbankanum 20. jan. 1918 til 25 ára með bankavöxtum, 85000 kr.	5712	
10. Lán til Landsverslunarinnar, tekið 2. jan. 1918 með útlánsvöxtum hjá Íslandsbanka, að upphæð 1 milj. kr.	48000	
Flyt	251021 92	

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt	251021 92	
11. Lán hjá ríkissjóði Dana, tekið 1. des. 1918, með 5% vöxtum, 2½ milj. kr. .	50000	
12. Lán hjá Háskóla Íslands, tekið 10. jan. 1919 með 5% vöxtum, afborgunarlaust, að upphæð 1 milj. kr.	50000	
13. Lán hjá dönskum bönkum, tekið 1. júlí 1919 með 5% vöxtum til 20 ára, 4½ milj. kr.	196875	
14. Innlent lán 1. júlí 1920 með 5½ % vöxtum til 20 ára, 3 milj. kr.	152625	
		700521 92
II. Afborganir:		
1. Af láninu frá 1908	33333 34	
2. — — — 1909	50000	
3. — — — 1912	8333 33	
4. — — — 1912	33333 33	
5. Af láninu frá 1913	12251 19	
6. — — — 1916	4000	
7. — ritsímaláni 1917	9297 84	
8. — skipakaupaláni	200000	
9. — ritsímaláni Landsbankans	3400	
10. — Íslandsbankaláni 1918	100000	
11. — láni danskra banka 1919	225000	
12. — innlenda láninu 1920	150000	
		828949 03
III. Framlag til Landsbankans, 9. greiðsla		100000
Samtals ..		1629470 95

8. gr.

	kr.	kr.
Borðfje Hans Hátignar konungsins		60000

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar landsreikninga er veitt:

	kr	kr.
1. Til alþingiskostnaðar	270000	
2. Til yfirskoðunar landsreikninga	6000	
		276000
Samtals		276000

10. gr.

Til ráðuneytisins, hagstofunnar, sendiherra, utanríkismála og ríkisráðskostnaðar er veitt:

		kr.	kr.
A.			
Ráðuneytið, ríkisfjehirðir o. fl.			
1. Til ráðherra:			
a. Laun	30000		
b. Til risnu	4000		
		34000	
2. Til utanferða ráðherra		9000	
3. Laun starfsmanna stjórnarráðsins		105000	
4. Annar kostnaður		30000	
5. Fyrir að gegna ríkisfjehirðisstörfum		20700	
Flyt		198700	

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt	198700	
6. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum	3000	
		201700
B.		
Hagstofan.		
1. Laun hagstofustjóra	9500	
2. Laun aðstoðarmanns	7700	
3. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna . ..	12000	
4. Prentun eyðublaða	2000	
5. Húsaleiga, hiti og ljós m. m.	4500	
6. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður	200 0	
		55700
C.		
Sendiherra, utanríkismál og ríkisráðskostnaður.		
1. Til sendiherra í Kaupmannahöfn:		
a. Laun 12000		
b. Til húsaleigu 2000		
c. — risnu 2000		
d. — skrifstofuhalds 16000		
	32000	
2. Fyrir meðferð utanríkismála	12000	
3. Ríkisráðskostnaður	4000	
		48000
Samtals		305400

11. gr. **71**

Til dómgæslu og lögreglustjórnar o. fl. er veitt: 27. júní

	kr.	kr.
A.		
Dómgæsla og lögreglustjórn.		
1. Hæstirjettur:		
a. Laun dómara 52500		
b. Laun ritara 7700		
c. Annar kostnaður 3000		
	63200	
2. Laun bæjarfógeta, sýslumanna og lögreglustjóra	185000	
3. Laun hreppstjóra	39600	
4. Skrifstofukostnaður bæjarfógetans í Reykjavík:		
a. Laun 27720		
b. Húsaleiga 3000		
c. Hiti, ljós og ræsting 3000		
d. Ýms gjöld 2000		
	35720	
5. Skrifstofukostnaður lögreglustjórans í Reykjavík:		
a. Laun fulltrúa, 3 skrifara og innheimtumanns 29700		
b. Laun 3 tollvarða 19800		
c. Húsaleiga 6500		
d. Hiti og ljós 1800		
e. Ýms gjöld 12000		
	69800	
Fastir starfsmenn á skrifstofum bæjarfógeta og reglustjóra í Reykjavík njóta dýrtíðaruppbótar eftir reglum launalaganna.		
6. Skrifstofukostnaður sýslumanna og annara bæjarfógeta	80000	
7. Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaðar fangelsa	20000	
8. Annar sakamálakostnaður og lögreglumála m. m.	12000	
Flyt	505320	

71
27. júní

		kr	kr.
	Flutt ..	505320	
9.	Borgun til sjódómsmanna	600	
10.	Borgun til setu- og varadómara	400	
			506320
	B.		
	Ýmisleg gjöld.		
1.	Til þess að gefa út stjórnartíðindi:		
	a. Þóknun fyrir útgáfu tíðindanna m. fl. 900		
	b. Til pappírs og prentunar 15000		
	c. Til kostnaðar við sendingar með póstum 1200		
		17100	
2.	Burðareyrir og embættisskeyti:		
	a. Endurgjald handa embættismönn fyrir burðareyri undir embættisbrjef 20000		
	b. Fyrir embættisskeyti 60000		
		80000	
3.	Brunaábyrgðar- og sótaragjald o. fl. fyrir nokkrar opinberar byggingar	8000	
4.	Til embættiseftirlitsferða	6000	
5.	Þóknun fyrir aðstoð verkfróðs manns við endurskoðun á skipamælingum	500	
6.	Til landhelgisgæslu	40000	
7.	Gjöld til yfirskattanefnda og fyrir skattvirðingar	1500	
8.	Gjöld samkvæmt 77. og 78. gr. fátækralaga 10. nóv. 1905	75000	
			228100
	Samtals		734420

12. gr.

Til læknaskipunar og heilbrigðismála er veitt:

	kr.	kr.
1. Laun		282360
2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis, eftir reikningi		3900
3. Styrkur til íbúa Ólafsfjarðar í Eyjafjarðarsýslu, til að vitja læknis		600
4. Styrkur til hreppsbúa í Kolbeinsstaða-, Eyja- og Miklaholtshreppi í Hnappadalssýslu, til að vitja læknis, til hvers hrepps 200 kr. á ári		600
5. Styrkur til hreppsbúa í Árneshreppi í Strandasýslu, 600 kr., og Bæjarhrepps í sömu sýslu, 300 kr., til að vitja læknis		900
Styrkurinn til Árneshrepps fellur niður þegar læknir sest að í Reykjarfjarðarhjeraði		
6. Styrkur til Öræfinga, til að leita sjer læknishjálpar		400
7. Styrkur til hreppsbúa í Kjósarhreppi, til þess að leita sjer læknishjálpar		300
8. Styrkur til Þingvallahreppsbúa, til að vitja læknis		200
9. Styrkur til Flateyjarhreppsbúa í Þingeyjarsýslu, til að vitja læknis		100
10. Styrkur til Grímseyinga, til að vitja læknis		400
11. Styrkur til Öxarfjarðar-, Fjalla- og Presthólahreppa, til að vitja læknis		600
Styrknum skal skift milli hreppanna eftir tillögum sýslunefndar. Þegar læknir sest að í Öxarfjarðarhjeaði, fellur styrkurinn niður		
12. Styrkur til Suðureyrarhrepps í Súgandafirði, til að vitja læknis		200
13. Styrkur til Klofnings- og Skarðshreppa, til að vitja læknis		300
14. Styrkur til Holts- og Haganeshrepps, til að vitja læknis		300
Flyt		291160

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt		291160
15. Styrkur til Breiðdalshrepps í Suður-Múlasýslu, til að vitja læknis		300
16. Styrkur til Jökuldalshrepps, Hlíðarhrepps, Tunguhrepps og Hjaltastaðahrepps í Norður-Múlasýslu og Eiðahrepps í Suður-Múlasýslu til að vitja læknis, til hvers hrepps 300 kr.		1500
Styrkirnir til að vitja læknis greiðist hreppsnefndunum, og eru þeir ennfremur bundnir því skilyrði, að stjórninni sje árlega send skilagrein um það, á hvern hátt þeim sje varið.		
17. Til núverandi aðstoðarlæknis á Ísafirði ..		3000
18. Til augnlækninga:		
a. Styrkur til augnlæknis Andrjesar Fjeldsteds í Reykjavík	3000	
b. Styrkur til sama manns, til lækningaferða kringum landið á helstu viðkomustaði strandskipa, með því skilyrði, að hann hafi á hverri hringferð að minsta kosti hálfsmánaðar dvöl samtals á tveim hinum fjölmennustu viðkomustöðum, eftir samráði við stjórnarráðið, eftir reikningi, alt að	500	
		3500
19. Styrkur til tannlækis Vilh. Bernhöfts í Reykjavík		2000
20. Styrkur til háls- og neflæknis Ólafs Þorsteinssonar í Reykjavík.		2000
Styrkurinn til læknanna Andrjesar Fjeldsteds, Vilh. Bernhöfts og Ólafs Þorsteinssonar er bundinn því skilyrði, að þeir, hver um sig, segi stúdentunum í læknadeild háskólans til í sinni sjerfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálp á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 3 sinnum á mánuði.		
21. Til geislalækningastofu ríkisins		15000
Flyt		318460

		kr.	kr.
	Flutt		318460
22.	Til Radíumsjóðs Íslands, styrkur til að reka radíumlækningar		3000
23.	Holdsveikraspítalinn		130350
	Sá kostnaður sundurliðast þannig:		
	A. Laun læknis	9500	
	B. Annar kostnaður:		
	1. Laun starfsmanna 19100		
	2. Viðurværi 65 manna (ca. 200 a. á dag 47450		
	3. Klæðnaður 4000		
	4. Meðul og sáraumbúðir 1800		
	5. Eldsneyti 30000		
	6. Ljósmeti 3500		
	7. Húsbúnaður og áhöld 2000		
	8. Viðhald á húsum 6000		
	9. Þvottur og ræsting 2500		
	10. Greftrunarkostnaður.. 500		
	11. Skemtanir 500		
	12. Skattar o. fl. 2500		
	13. Ýmisleg gjöld 1000		
		120850	
		130350	
24.	Geðveikrahælið á Kleppi		80920
	Sá kostnaður sundurliðast þannig:		
	A. Laun læknis	9500	
	B. Önnur gjöld:		
	1. Kaup starfsmanna 8000		
	2. Viðurværi 86 manna (ca. 200 a. á dag) 62780		
	3. Klæðnaður 50 sjúklinga á 100 kr. handa hverjum 5000		
	4. Meðul og umbúðir 200		
	5. Ljós og hiti 30000		
	6. Viðhald og áhöld 15000		
	7. Þvottur og ræsting 2000		
	Flyt 122980	9500	532730

			kr.	kr.
71 27. júní		Flutt 122980	9500	532730
	8. Skemtanir	1000		
	9. Skattar m. m.	1000		
	10. Óviss gjöld	1000		
			125980	
	Þar frá dragast þessar tekjur:		135480	
	Meðgjöf með 60 sjúklingum, 200 a. á dag	43800		
	Meðgjöf með 6 sjúklingum, 400 a. á dag	8760		
	Tekjur af búinu	2000		
			54560	
	Mismunur		80920	
25.	Heilsuhælið á Vífilstöðum			112662
	Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
	A. Laun læknis		9500	
	B. Laun aðstoðarlæknis, auk fæðis og húsnæðis		2000	
	C. Önnur gjöld:			
	1. Kaup starfsmanna	32300		
	2. Viðurværi	134502		
	3. Lyf og hjúkrunargögn	5380		
	4. Ljós og hiti	77000		
	5. Þvottur og ræsting	7860		
	6. Viðhald húsa	5000		
	7. Viðhald vjela	5000		
	8. Húsbúnaður og áhöld	8000		
	9. Flutningskostnaður	10000		
	10. Óviss gjöld	3000		
			288042	
	Þar frá dragast þessar tekjur:		299542	
	Meðgjöf með 80 sjúklingum, 5 kr. á dag	146000		
	Meðgjöf með 5 sjúklingum, 8 kr. á dag	14600		
		Flyt 160600		645392

	kr.	kr.
Flutt 160600		645392
Meðgjöf með 18 börnum, 4 kr. á dag 26280		
	186880	
Mismunur ..	112662	
26. Til undirbúnings landsspítala		7500
27. Önnur gjöld:		
a. Styrkur til sjúkrahúsa og sjúkraskýla.. Styrkurinn veitist eftir fjölda legudaga, 90 aurar fyrir hvern dag, gegn því, að hjerað það, sem sjúkrahúsið á, leggi fram eins mikið og styrknum nemur.	15000	
b. Styrkur til þess að koma upp sjúkraskýlum á föstum læknissetrum, alt að þriðjungi byggingarkostnaðar, og með því skilyrði, að stjórnarráðið samþykki teikningu af húsinu, eftir að hafa fengið álit landlæknis, og að sýslufjelag það eða hreppsfjelag, er sjúkraskýlið heyrir til, taki það að sjer til eignar og rekstrar	80000	
c. Bólusetningarkostnaður	1500	
d. Gjöld samkv. 13. gr. í lögum 16 nóv. 1907, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.	4000	
e. Gjöld samkv. 25. gr. í lögum 6. nóv. 1902, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands	1000	
f. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum	2000	
g. Styrkur til hjeraðslækna til utanferða, í því skyni að afla sjer nýrrar læknisþekkingar .. .. Þennan styrk veitir stjórnarráðið, eftir tillögum landlæknis, og má hann ekki fara fram úr 250 kr. fyrir hverja mánaðardvöl erlendis.	3000	
Flyt	106500	652892

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt	106500	652892
	h. styrkur til sjúkrasamlaga	6500	
	Af þessum styrk greiðist sjúkrasamlagi Hins íslenska prentarafjelags alt að 200 kr. Styrkur þessi má þó ekki fara fram úr þeim styrk, er almenn sjúkrasamlög fá að lögum.		
	i. Til styrktar- og slysasjóðs verkamanna í fjelaginu Dagsbrún	500	
	j. Til berklahjúkrunarfjelagsins Líknar, gegn að minsta kosti jafnmiklu frá bæjarsjóði Reykjavíkur	3000	
	k. Til hrákarannsóknarstöðva	1500	
	l. Til væntanlegs berklavarnarfjelags	5000	
	m. Utanfararstyrkur hjúkrunarkvenna:		
	α Til Helgu Eggertsdóttur.. 1000		
	β — Þuríðar Jónsdóttur 1000		
	γ — Jónínu Pálsdóttur.. 1000		
		3000	
	Styrkþegar skulu setjast að hjer á landi að loknu námi, ef þeim býðst starf hjer.		
	n. Utanfararkostnaður ungra yfirsetukvenna, til framhaldsnáms í Kristjaníu eða Kaupmannahöfn	800	
	o. Viðbótarlaun yfirsetukonu í Grímsey, gegn jafnmikilli launabót annarstaðar frá	300	
	p. Til Læknafjelags Reykjavíkur, til að styrkja utanför umbúðasmiðs	6000	
28.	Laun yfirsetukvenna:		133100
	a. Hluti ríkissjóðs af launum	30000	
	b. Dýrtíðaruppbót	10000	
			40000
	Samtals ..		825992

13. gr. **71**

Til samgöngumála er veitt: 27. júní

		kr.	kr.
	A.		
	Póstmál.		
1.	Laun:		
	a. Eftir launalögum	101420	
	b. Póstafgreiðslumenn utan Reykjavíkur	70000	
	c. Brjefhirðingamenn	20000	
			191420
2.	Póstflutningur		200000
3.	Annar kostnaður:		
	a. Skrifstofukostnaður í Reykjavík hjá aðalpóstmeistara og póstmeistara, eftir reikningi..	9200	
	b. Skrifstofukostnaður og aðstoð utan Reykjavíkur hjá póstmeisturum og á stærri póstafgreiðslum	20000	
	c. Húsaleiga utan Reykjavíkur á stærri póststofum og póstafgreiðslum	13000	
	d. Önnur gjöld	47000	
			89200
			480620
	B.		
	Vegabætur.		
I.	Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
	1. Laun vegamálastjóra	9500	
	2. Laun aðstoðarverkfræðings ..	8140	
	3. Ferðakostnaður þeirra og fæðispeningar, eftir reikningi, alt að	3500	
	4. Til aðstoðarmanna og mælinga, alt að	7500	
	5. Skrifstofukostnaður	7300	
			35940
	Flyt		35940	480620

71
27. júní

		kr.	kr
	Flutt	35940	480620
II.	Flutningabrautir:		
	1. Húnvetningabraut 12000		
	2. Skagfirðingabraut 18000		
	3. Biskupstungnabraut 25000		
	4. Hvammstangabraut 18000		
	5. Viðhald flutningabrauta 55000		
	6. Til aðgerðar og endurbyggingar Flóabrautarinnar, gegn því, að Árnessýsla leggi fram þriðjung kostnaðar 25000		
	7. Til aðgerðar og endurbyggingar Holtavegarins, gegn því, að Rangárvallasýsla leggi fram þriðjung kostnaðar 25000		
III.	Þjóðvegir: ————	178000	
	1. Stykkishólmsvegur 18000		
	2. Langadalsvegur í Húnavatnss. 20000		
	3. Vallavegur í Fljótsdalshjerað 10000		
	4. Til Krossárdalsvegar (endurveiting kr. 4000,00) 6000		
	5. Öxnadalsvegur (endurveiting) 10000		
	6. Kjalarnesvegur 10000		
	7. Hróarstunguvegur (endurveiting) 15000		
	8. Aðrar vegabætur og viðhald .. 50000		
	————	139000	
IV.	Fjallvegir	12000	
V.	1. Til áhalda 15000		
	2. Til bókasafns verkamanna 1000		
	————	16000	
VI.	Tillög til akfærra sýsluvega, alt að .. .. gegn að minsta kosti jafnmiklu tillagi annarsstaðar frá og öðrum þeim skilyrðum, sem sett eru í reglugerð nr. 3, 3. janúar 1916	50000	
VII.	Til dragferjuhalds á Hjeraðsvötnum ..	500	
VIII.	Til dragferjuhalds á Lagarfljóti	500	
	Flyt	431940	480620

	kr.	kr.
Flutt	431940	480620
IX. Til dragferju á Skjálfandafljóti	3000	
X. Til viðgerðar á vegi frá Hólum í Hjaltadal til Kolkuóss, alt að	3000	
gegn 2000 króna tillagi frá Hólahreppi.		437940
C.		
Samgöngur á sjó.		
1. Til strandferða	200000	
2. — bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum..	100000	
		300000
D.		
Hraðskeyta- og talsímasamband.		
I. Ritsímafjelagið mikla norræna, umsamið árgjald (til 1925)	35000	
II. Til viðauka símakerfa, smærri efniskaupa o. fl.	20000	
III. Til lagningar nýrra lína o. fl:		
1. Norðtunga—Grund 11000		
2. Hábær í Vogum — Keflavík .. 4500		
3. Hólmavík — Reykjarfjörður (Kúvíkur) (endurveiting).. .. 60000		
4. Búðardalur — Króksfjarðarnes (endurveiting).. 75000		
5. Loftskeyta- eða símasamband Hesteyri—Aðalvík 32000		
6. Loftskeytastöð á Síðu 25000		
7. Breyting á loftskeytast. í Rvík 12000		
	219500	
IV. Til starfrækslu landssímanna m. m.:		
1. Laun samkvæmt launalögum 330000		
2. Kostnaður af aðalskrifstofu landssímanna.... 4500		
3. Ritsímastöðin í Reykjavík .. 24500		
4. Þráðlausastöðin í Reykjavík 7800		
5. Bæjarsíminn í Reykjavík .. 68840		
Flyt 435640	274500	1218560

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt 435640	274500	1218560
6. Áhaldahúsið	3000		
7. Ritsímastöðin á Akureyri ásamt bæjarsímakerfinu	7700		
8. Ritsímastöðin á Seyðisfirði ásamt bæjarsímakerfinu	13700		
9. Ritsímastöðin á Ísafirði, ásamt bæjarsímakerfinu	5950		
10. Símastöðin á Borðeyri	2800		
11. Símastöðin í Hafnarf., alt að	11000		
12. Símastöðin í Vestmannaeyjum, alt að	4450		
13. Símastöðin á Siglufirði	6000		
14. Til aukaritsímaþjónustu ..	2000		
15. Til loftskeytastöðvar í Flatey	3700		
16. Til loftskeytastöðvar á Hesteyri	3000		
17. Til loftskeytastöðvar á Síðu	2500		
18. Gjöld til eftirlitsstöðvar og aðrar talsímastöðvar	70000		
		571440	
V. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m.		48000	
VI. Viðbót og viðhald stöðvanna		20000	
VII. Kostnaður við ferðalög vegna starfrækslunnar, eftir reikningi, alt að		9000	
VIII. Viðhald landssímanna		95000	
IX. Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Bern		550	
			1018490
E.			
Vitamál.			
I. Stjórn og undirbúningur vitamála:			
1. Laun vitamálastjóra	9500		
Hann sje umsjónarmaður vitanna og einnig ókeypis til verkfræðilegrar aðstoðar landsstjórn, hjeraðsstjórnum og bæjarsjórnum, efir ákvæðum landsstjórnar			
	Flyt 9500		2237050

		kr.	kr.
Flutt	9500		2237050
2. Til verkfróðrar aðstoðar	7700		
3. Til skrifstofuhalds, eftir reikningi, alt að	4700		
4. Ferðakostnaður og fæðispeningar, eftir reikningi, alt að	2000		
		23900	
II. Laun vitavarða		23000	
III. Rekstrarkostnaður vitanna		55700	
IV. Bygging nýrra vita:			
1. Kambanesviti	35000		
2. Strætishornsviti	35000		
3. Papeyjarviti	30000		
Fjárveitingarnar til Strætishorns- og Papeyjarvita eru bundnar því skilyrði, að annarsstaðar frá komi það fje, sem þarf til þess að reisa jafnframt vita á Karlsstaðatanga, Djúpavogi og Hrómundarey, eftir fyrirsögn vitamálastjóra.			
4. Stokksnesviti	50000		
		150000	
V. Sjómerki, þarmeð talið viðhald sæluhúsa		5000	
VI. Ýmislegt		10000	
			267600
Samtals ..			2504650

14. gr.

Til kirkju- og kenslumála er veitt:

	kr	kr.
A.		
Andlega stjettin.		
a. Biskupsembættið:		
1. Laun biskups	9500	
2. Skrifstofukostnaður, eftir reikningi	3500	
		13000
Flyt		13000

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt		13000
b. Önnur gjöld:		
1. Til prestakalla samkvæmt lögum 27. febrúar 1880, 1. gr.	408 28	
2. Til húsabóta á Sandfelli í Öræfum	6000	
3. Til húsabóta á Saurbæ í Eyjafirði	4000	
4. Til undirbúnings bæjargerðar í Reykjaholti	2500	
5. Til húsabóta á Desjarmýri	5000	
Þessir húsabótastyrkir eru þeim skilyrðum bundnir, *að* húsin verði jarðarhús, *að* þeim við ábúendaskifti sje skilað sem nýjum eða með fullu álagi, *að* eftirgjald jarðanna hækki um 4% af styrksupphæðinni, og *að* eigi sje greitt fyr en verkinu er lokið og sannað, að það sje vel af hendi leyst og hafi kostað að minsta kosti eins mikið og styrknum nemur.		
6. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkvæmt lögum	10000	
7. Framlag til prestlaunasjóðs	360000	
8. Til útgáfu ársskýrslu fyrir hina íslensku þjóðkirkju	400	
9. Ferðastyrkur handa prestum til að sækja prestastefnu	1200	
Styrkurinn greiðist, eftir tillögum biskups, þeim prestum, er prestastefnu sækja og heima eiga utan Rangárvalla-, Árnes-, Kjalarnes-, Borgarfjarðar- og Mýraprófastsdæma.		389508 28
		402508 28
B.		
Kenslumál.		
I. Háskólinn:		
a. Laun	143000	
Flyt	143000	402508 28

	kr.	kr.
Flutt	143000	402508 28
b. Aukakensla:		
1. Til hjeraðslæknisins í Reykjavík 1500		
2. Til kennarans í lagalegri læknisfræði 500		
3. Til kennara í sögu og málfræði íslenskrar tungu að fornu og nýju, með sjerstöku tilliti til sambands hennar við aðrar germanskar tungur 7700		
	9700	
c. Styrktarfje:		
1. Námsstyrkur 15000		
2. Húsaleigustyrkur 7000		
	22000	
Húsaleigustyrk og námsstyrk má að eins veita reglusömum, efnalitlum stúdentum, 175 kr. mest um árið í húsaleigustyrk og og 560 kr. mest í námsstyrk. Húsaleigustyrk má venjulega að eins veita utanbæjarstúdentum.		
d. Til kensluáhalda læknadeildar	800	
e. Fyrir starf við gerlarannsókn og kenslu í efnafræði	2000	
f. Hiti, ljós, ræsting og vjelgæsla	11000	
g. Önnur gjöld:		
1. Til ritara:		
a. Laun 1000		
b. Dýrtíðaruppbót 1000		
2000		
2. Til dyravarðar:		
a. Laun, auk hlunninda, sem hann hefir áður notið .. 1600		
b. Dýrtíðaruppbót 1000		
2600		
3. Ýms gjöld 5000		
	9600	
		198100
Flyt		600608 28

71 27. júní		kr.	kr.
	Flutt		600608 28
II.	Námsstyrkur til íslenskra stúdenta í erlendum skólum .. .. ..

	kr.	kr.
Flutt		745408 28
Húsaleigustyrk og námsstyrk má að eins veita efnilegum, reglusömum og efnalitlum nemendum. Húsaleigustyrkur sje venjulega að eins veittur utanbæjarmönnum, og að námsstyrk gangi utanbæjarmenn fyrir innanbæjarmönnum að öðru jöfnu.		
IV. Gagnfræðaskólinn á Akureyri:		
a. Laun	30360	
b. Önnur gjöld:		
1. Til þriggja aukakennara 7400		
2. Tímakensla 4800		
3. Til bóka og kensluáhalda 1000		
4. Til eldiviðar og ljósa 6000		
5. Námsstyrkur 800		
Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.		
6. Til dyravörslu:		
a. Laun 600		
b. Dýrtíðaruppbót 400		
1000		
7. Til skólahússins utan og innan 2000		
8. Til ýmislegra gjalda 2000		
	25000	
V. Kennaraskólinn:		55360
a. Laun	30000	
b. Önnur gjöld:		
1. Tímakensla 2500		
2. Eldiviður og ljós 6000		
3. Bókakaup og áhöld 500		
4. Námsstyrkur 3000		
Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.		
5. Til viðhalds 1000		
6. Ýmisleg gjöld 2500		
	15500	45500
Flyt		846268 28

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt		846268 28
VI.	Stýrimannaskólinn:		
	a. Laun	18920	
	b. Önnur gjöld:		
	1. Til tímakenslu	7800	
	2. Til eldiviðar og ljósa	5500	
	3. Ýmisleg gjöld	3000	
	4. Til Sveinbjarnar Egilsonar, til fyrirlestra	300	
		16600	
			35520
VII.	Vjelstjóraskólinn:		
	a. Laun	17600	
	b. Önnur gjöld:		
	1. Húsnæði m. m.	2300	
	2. Ljós og hiti	2200	
	3. Ýmiss kostnaður	1000	
	4. Húsnæði, ljós og hiti skólastjóra	3700	
		9200	
			26800
VIII.	Bændakensla:		
	1. Til bændaskólans á Hólum:		
	a. Laun	13200	
	b. Til smíða-, leikfimi- og dráttlistarkenslu	2000	
	c. Önnur gjöld:		
	1. Til verklegs náms, alt að	1400	
	2. Til kensluáhalda ..	600	
	3. Til eldiviðar og ljósa	8000	
	4. Ýmisleg gjöld	2500	
		12500	
		27700	
	Stjórninni er heimilt, ef það verður að teljast fjárhagslega hyggilegt og fje er fyrir hendi, að láta gera raforkuveitu á Hólum til lýsingar, suðu og hitunar.		
	Flyt	27700	908588 28

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt	27700	908588 28
2. Til bændaskólans á Hvanneyri:		
a. Laun 14080		
b. Til smíða- og leikfimikenslu 1600		
c. Önnur gjöld:		
1. Til verklegs náms, alt að.. 1400		
2. Til kensluáhalda .. 500		
3. Til eldiviðar og ljósa 7000		
4. Ýmisleg gjöld.. .. 2250		
——— 11150		
Styrkurinn til verklegs náms við bændaskólana á Hólum og Hvanneyri veitist nemendum, sem stunda verknám, samkvæmt samningi, eigi skemur en 6 vikur á ári og skila skólanum dagbókum um vinnubrögðin yfir námstímann, og nemi styrkurinn aldrei hærri upphæð á hvern nemanda en 12 kr. fyrir hverja viku námstímans.	26830	
Styrkinn má að eins greiða eftir á, samkvæmt skýrslu um námið, og sje í henni getið, hve háan vikustyrk hver nemandi skal fá.		
3. Til skólahalds á Eiðum:		
a. Laun 14500		
b. Til aðstoðarkenslu 600		
c. Önnur gjöld:		
1. Til búnaðarnáms .. 600		
2. — kensluáhalda 500		
3. — eldiviðar og ljósa 4500		
4. Ýmisleg gjöld 1500		
——— 7100		
	22200	
		76730
Flyt		985318 28

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt		985318 28
IX. Iðnfræðsla:		
a. Til Iðnaðarmannafjelagsins í Reykjavík til þess að reka Iðnskóla í Rvík, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar	8000	
b. Til Iðnaðarmannafjelagsins á Akureyri, til kvöldskólahalds	1000	
c. Til Iðnaðarmannafjelagsins á Ísafirði, til kvöldskólahalds	1000	
d. Til Iðnaðarmannafjelagsins á Seyðisfirði, til kvöldskólahalds	600	
Styrkurinn til þessara 4 skóla má þó ekki fara yfir 4/5 rekstrarkostnaðar.		
Skólar þessir skulu senda stjórnarráðinu skýrslu, enda samþykki það stundaskrá þeirra.		10600
X. Verslunarskólar:		
a. Til Kaupmannafjelagsins og Verslunarmannafjelagsins í Reykjavík, til þess að halda uppi skóla fyrir verslunarmenn, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir 3/4 kostnaðar	9000	
b. Til sambands samvinnufjelaganna, til þess að halda uppi verslunarskóla, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir 3/4 kostnaðar	9000	18000
XI. Yfirsetukvennaskólinn:		
1. Laun forstöðumanns	2000	
2. Til verklegrar kenslu:		
a. Laun þriggja yfirsetukvenna í Reykjavík 900		
b. Annar kostnaður, alt að .. 400		
	1300	
Flyt	3300	1013918 28

		kr.	kr.
	Flutt	3300	1013918 28
3.	Styrkur til námskvenna	8000	
4.	Húsaleiga og hiti, ljós og ræsting ..	2000	
			13300
XII.	Kvennaskólar:		
1.	Til kvennaskólans í Reykjavík:		
a.	Rekstrarstyrkur, gegn að minsta kosti 1800 kr. framlögum annarsstaðar að en úr ríkissjóði 25000		
b.	40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er alt skólaárið, alt að 2000		
c.	Námsstyrkur til sveitastúlkna 1000		
		28000	
2.	Til kvennaskólans á Blönduósi:		
a.	Rekstrarstyrkur, gegn að minsta kosti 1000 kr. framlögum annarsstaðar að en úr ríkissjóði 15600		
b.	40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er alt skólaárið, alt að 1400		
		17000	
			45000
	Skólar þessir standa undir yfirumsjón landsstjórnarinnar.		
XIII.	Almenn barnafræðsla:		
1.	Laun kennara og dýrtíðaruppbót ..	465000	
2.	Til farskóla og eftirlits með heimafræðslu, með sömu skilyrðum sem verið hefir, alt að	5000	
3.	Til að reisa barnaskóla utan kaupstaða, alt að þriðjungi kostnaðar, með því skilyrði, að stjórnarráðið samþykki uppdrátt af húsunum ..	20000	
4.	Til prófdómara við barnapróf	4200	
5.	Til framhaldskenslu handa kennurum	1500	
	Flyt	495700	1072218 28

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt	495700	1072218 28
6.	Utanfararstyrkur handa barna- og unglingakennurum .. .. Styrkurinn er veittur með því skilorði, að styrkþegi sendi stjórninni skýrslu um för sína, ásamt vottorðum.	2500	
7.	Til Skólablaðsins	800	
8.	Umsjón fræðslumála:		
	a. Laun fræðslumálastjóra .. 9500		
	b. Skrifstofukostnaður hans.. 1000		
	c. Til eftirlitsferða, eftir reikningi, alt að 1000		
		11500	
			510500
XIV.	Unglinga- og alþýðuskólar:		
1.	Til unglingaskóla (lýðskóla) utan Reykjavíkur, Akureyrar og Hafnarfjarðar .. .. Styrkurinn er veittur með því skilyrði, að skólarnir fullnægi reglum, er stjórnarráðið setur, og að þeir njóti styrks annarsstaðar frá, er ekki sje minni en þriðjungur ríkissjóðsstyrksins. Unglingaskólar í kaupstöðum og fjölmennum kauptúnum fá minni styrk en sveitaskólar, að öðru jöfnu. Kenslumálastjórnin úthlutar styrknum og hefir eftirlit með skólunum.	40000	
2.	Til gagnfræða- og alþýðuskólans í Flensborg	22000	
3.	Til lýðskólans í Bergstaðastræti	1000	
			63000
	Flyt		1645718 28

		kr.	kr.
	Flutt		1645718 28
XV.	Húsmæðrafræðsla: Til kvenfjelagsins Óskar í Ísafjarðarkaupstað, til húsmæðrafræðslu, gegn 1000 kr. annarsstaðar að..		2000
XVI.	Styrkur til þess að semja og gefa út alþýðukenslubækur		1600
XVII.	Til kenslu heyrnar- og málleysingja m. m. .. .. Stjórnin annast um, að aðstandendur nemendanna eða nemendurnir sjálfir greiði kostnað, ef efni þeirra leyfa, samkv. tilsk. 28. febr. 1872, 2. gr.		15000
XVIII.	Til kenslu blindra barna, sem send eru utan til náms, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar frá		1000
XIX.	Sundkensla og leikfimi:		
	1. Til sundkenslu í Reykjavík .. .. .. Styrkur þessi er bundinn því skilyrði, að kensla þessi fari fram að minsta kosti 2 mánuði að vorinu og 1 mánuð að haustinu, og að lærisveinar Mentaskólans, Kennaraskólans og Stýrimannaskólans njóti kenslunnar ókeypis.	300	
	2. Laun Ólafs Pálssonar fyrir sundkenslu þá, sem getur í 1-lið, og til aðstoðar við að kenna öðrum sundkennurum björgunarsund	1800	
	3. Til sundkenslu o. fl. annarsstaðar.. Styrkurinn veitist bæjarstjórnum og sýslunefndum með því skilyrði, að annarstaðar frá sje lagt til sundkenslunnar eigi minna en ríkissjóðsstyrknum nemur.	2500	
	4. Styrkur til Ingibjargar Guðbrandsdóttur leikfimikennara, til að veita		
	Flyt	4600	1665318 28

71
27. júní.

	kr.	kr.
Flutt	4600	1665218 28
ókeypis tilsögn, munnlega og verklega, utanbæjarstúlkum, svo að þær verði færar um að kenna leikfimi..	800	5400
XX. Styrkur til Stefáns Eiríkssonar til þess að halda uppi kenslu í trjeskurði í Reykjavík		2000
Samtals ..		1672718 28

15. gr.

Til vísinda, bókmenta og lista er veitt:

	kr.	kr.
1. Landsbókasafnið:		
a. Laun	29260	
b. Handritasafn og spjaldskrá:		
1. Laun skrásetjara 2400		
2. Dýrtíðaruppbót 1600		
	4000	
c. Til aðstoðarmanns við safnið, og sje hann fastur ársmaður, 2000 kr., með verðstuðulsuppbót	4400	
d. Til að kaupa bækur og handrit og til bókbands	12000	
Þaraf 1000 kr. sem 5. greiðsla af andvirði söngfræðasafns Jónasar heitins Jónssonar háskóladyravarðar.		
e. Til þess að gefa út handritaskrá safnsins	2400	
f. Brunaábyrgðargjald fyrir safnið	360	
Flyt	52420	

	kr.	kr.
Flutt	52420	
g. Húsaleiga	500	
h. Ýmisleg gjöld	1000	
		53920
2. Þjóðskjalasafnið:		
a. Laun	19800	
b. Til að binda inn og búa um skjöl og til að útvega og afrita merk skjöl og bækur handa safninu	2000	
c. Til að gefa út skrá yfir skjalasafnið o. fl.	250	
d. Til þess að ljósmynda og afrita þau skjöl og heimildir, sem varða Ísland og finnast í söfnum erlendis	1500	
		23550
3. Þjóðmenjasafnið og verndun fornmenja:		
a. Laun þjóðmenjavarðar (fornmenjavarðar)	9500	
b. Til aðstoðar, eftir reikningi, alt að	1200	
c. Til að útvega forngripi, alt að	2000	
d.. Til áhalda og aðgerða	600	
e. Til að kaupa íslensk listaverk og listiðnað	4000	
f. Til að semja skýrslu um safnið frá 1876	300	
g. Til rannsókna og undirbúnings á skrásetningu fornmenja, alt að	1200	
		18800
Þjóðmenjasafnið sje opið 6 stundir á viku, eftir nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.		
4. Náttúrufræðifjelagið		2000
Þaraf til umsjónar við náttúrugripasafnið 600 kr. á ári.		
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að safnið sje til sýnis almenningi á ákveðnum tíma, ekki sjeldnar en einu sinni á viku.		
5. Landsbókasafnshúsið:		
a. Til eldiviðar, ljósa, ræstingar o. fl.	18000	
b. Til viðhalds og áhalda	2500	
		20500
6. Til kaupstaðabókasafna, gegn eigi minna tillagi úr bæjarsjóði og sýslusjóði		2500
Flyt		121270

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt		121270
7. Til sýslubókasafna og lestrarsala í kauptúnum, gegn eigi minna tillagi úr sýslusjóði eða sveitarsjóði		1500
8. Til Hins íslenska bókmentafjelags		2000
9. Til sama fjelags, til útgáfu registurs við íslenskt fornbrjefasafn		2000
10. Til þjóðvinafjelagsins		750
11. Til Fornleifafjelagsins .. .. Styrkurinn greiðist því að eins, að Árbók komi út.		800
12. Til Sögufjelagsins, til að gefa út heimildarrit að sögu Íslands, 100 kr. fyrir hverja örk, alt að		1500
13. Til að vinna að textaútgáfu á íslensku fornbrjefasafni .. .. Styrkurinn er bundinn því skilyrði, að samskonar registur og við fyrsta bindi sje gefið út við hvert bindi af safninu.		2000
14. Til þess að gefa út hinar fornu Alþingisbækur frá 1570—1800 og vinna að útgáfu þeirra		2000
15. Til þess að gefa út landsyfirdóma frá 1800—1873		1000
16. Til Dansk-Islandsk Samfund		1000
17. Til fjelagsins Íslendings, til að viðhalda andlegu sambandi og kynningu við Íslendinga vestan hafs		3000
18. Til fræðafjelagsins til að gefa út jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns		1000
19. Til Leikfjelags Reykjavíkur, gegn að minsta kosti 1000 kr. framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur		4000
20. a. Styrkur til skálda og listamanna .. .. .. Styrk þennan skal veita eftir tillögum þriggja manna nefndar, er kjörin sje, einn af Listavinafjelaginu, einn af stjórn Bókmentafjelagsins og einn af Stúdentafjelaginu í Reykjavík.	27000	
Flyt	27000	143820

	kr.	kr.
Flutt	27000	143820
b. Til Bjarna Jónssonar frá Vogi, til að þýða Goethes Faust	1200	
		28200
21. Til Sigfúsar Einarssonar organista við dómkirkjuna, að því tilskildu, að hann kenni tón í háskólanum, haldi uppi kenslu í organslætti og sönglist í Reykjavík, og vinni að eflingu og útbreiðslu söngþekkingar hjer á landi. Stjórninni er heimilt, ef um semur, að ráða mann þennan í þjónustu þess opinbera að öllu leyti, gegn launum eins og kennurum mentaskólans eru greidd.		1200
22. Til síra Jóhannesar L. Lynge Jóhannssonar, til að safna til íslenskrar orðabókar með íslenskum þýðingum, enda sje safnið eign ríkisins		8000
23. Til Þórbergs Þórðarsonar, til að safna orðum úr íslensku alþýðumáli, enda sje orðasafnið eign landsins.		2000
24. Til Hannesar Þorsteinssonar, til að semja æfisögu lærðra manna íslenskra á síðari öldum Enda sje handritið eign landsins að honum látnum.		2000
25. Til Bjarna Sæmundssonar skólakennara, til fiskirannsókna		1500
26. Til dr. Helga Jónssonar, til að halda áfram rannsókn á gróðri landsins		8000
27. Til dr. Helga Pjeturss, til jarðfræðirannsókna		4000
28. Til Guðmundar G. Bárðarsonar, til jarðfræðirannsókna		1800
29. Til Frímanns B. Arngrímssonar, til að safna steinum og jarðtegundum og rannsaka, að hverju sje nýtt		1200
30. Til Páls Þorkelssonar, til að vinna að málsháttasafni sínu		600
31. Til Sighvats Borgfirðings, til þess að vinna að Prestaæfum sínum		600
Flyt		197920

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt		197920
32.	Til Finns Jónssonar á Kjörseyri, til fræðiiðkana		600
33.	Til Sigfúsar Sigfússonar frá Eyvindará, til þjóðsagnasöfnunar		600
34.	Til Boga Th. Melsteds, til að rita Íslandssögu		800
35.	Til Páls Eggerts Ólasonar, til rannsóknar um sögu og bókmentir Íslands frá upphafi prentaldar út siðskiftaöld		1800
36.	Til landskjálftarannsókna .. .. Greiðist því að eins, að rannsókn verði við komið og skýrslur gefnar.		550
37.	Til veðurathugana og veðurskeyta		45000
38.	Til jarðeðlisrannsókna í sambandi við norðurför Roalds Amundsens		1500
39.	Til aðþýðufræðslu stúdentafjelaganna í Reykjavík og á Akureyri .. .. Af þessu fje skal greiða stúdentafjelaginu á Akureyri 500 kr., til fyrirlestra í Norðlendingafjórðungi.		2000
40.	Til Hins íslenska kennarafjelags, til alþýðufyrirlestra um uppeldismál .. .. Styrkur þessi er þeim skilyrðum bundinn, *að* ¾ hlutar fyrirlestranna sjeu haldnir í sveitum og komi sem jafnast niður, *að* ferðakostnaður fyrirlesaranna greiðist ekki af þessari upphæð, og *að* fjelagið geri stjórninni grein fyrir framkvæmdum sínum.		500
41.	Til Listavinafjelags Íslands		1500
42.	Til Íþróttasambands Íslands		2000
43.	Til Sigurðar Guðmundssonar, til náms í húsagerðarlist, að því tilskildu, að hann sanni fyrir stjórnarráðinu, að hann stundi nám með góðum árangri		1500
44.	Til listasafnshúss Einars Jónssonar		8000
45.	Til Reykjavíkurdeildar Norræna stúdenta-		
	Flyt		264270

	kr.	kr.
Flutt		264270
sambandsins, styrkur til að senda fulltrúa á stjórnarfundi erlendis.		600
46. Til Jóns Eyþórssonar, lokastyrkur		2000
47. Til Bjarna Jósefssonar, lokastyrkur		2000
48. Til Ingu Magnúsdóttur, utanfararstyrkur .		2500
49. Til Brynjólfs Stefánssonar, lokastyrkur . .		2000
50. Til Baldvins B. Bárðdals, fyrir 1. bindi af endurminningum hans, enda fái Landsbókasafnið handritið		600
51. Til Einars Jónssonar myndhöggvara, 2500 kr., með verðstuðulsuppbót . . . . . enda hafi hann forstöðu og umsjón listasafns síns.		5500
52. Til J. C. Poestion í Wien, til þess að vinna áfram að ritverkum sínum um íslensk fræði		1500
Samtals		280970

16. gr.

Til verklegra fyrirtækja er veitt:

	kr	kr.
1. Til Búnaðarfjelags Íslands		200000
2. Til sandgræðslu		15000
Styrkveitingar af lið þessum veitast þeim einum, sem leggja fram helming kostnaðar eða meira.		
3. Til búnaðarfjelaga		30000
Styrknum skal skift milli búnaðarfjelaganna, eftir dagsverkatölu, og varið til verkfærakaupa og styrktar sameiginlegri starfsemi innan fjelaganna.		
Flyt		245000

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt		245000
4.	Til Garðyrkjufjelags Íslands:		
	a. Laun garðyrkjustjóra	7000	
	b. Styrkur til fjelagsins	1000	8000
5.	Til skógræktar:		
	a. Laun	14080	
	b. Til skóggræðslu	21000	35080
6.	Til framhalds landmælinga		40000
7.	Til dýralækninga:		
	a. Laun handa 4 dýralæknum	25740	
	b. Til Hólmgeirs Jenssonar, til dýralækninga	500	
	c. Til eins manns, til að læra dýralækningar erlendis	800	
	Nemandanum ber að senda stjórnarráðinu tvisvar á ári vottorð frá kennurum sínum um iðni og ástundun.		27040
8.	Til eftirlits með útflutningi á hrossum ..		600
9.	Til efnarannsóknarstofu í Reykjavík:		
	a. Laun forstöðumanns, auk 25% af öllum tekjum stofnunarinnar	5000	
	b. Til húsaleigu	1200	
	c. Til ljósa eldsneytis og ræstingar	2000	8200
10.	Til leiðbeiningar um raforkunotkun		10000
11.	Til þess að styrkja efnilega iðnaðarnema til náms erlendis		4000
12.	Til Fiskiveiðasjóðs Íslands		6000
13.	Til Fiskifjelagsins		60000
	Þaraf 500 kr. til kenslu á Ísafirði skipstjóraefna á smáskipum.		
14.	Laun yfirmatsmanna o. fl.:		
	a. 5 fiskiyfirmatsmanna	26400	
	b. 4 síldarmatsmanna	14080	
	c. 4 ullarmatsmanna	3200	
	d. 5 kjötmatsmanna	6000	
	e. Ferðakostnaður yfirmatsmanna	12000	61680
	Flyt		505600

	kr.	kr.
Flutt		505600
15. Til gerlarannsókna		2400
16. Til Gísla Guðmundssonar, til kjötrannsókna		5000
17. Til Sambands íslenskra heimilisiðnaðarfjelaga		5000
Af þessum lið gangi 600 kr. til handavinnuskóla Halldóru Bjarnadóttur á Akureyri, verði honum haldið áfram.		
18. Til Þórdísar Ólafsdóttur frá Fellsenda, til þess að halda uppi í Dalasýslu kenslu í hannyrðum og öðrum kvennafræðum		500
19. Þóknun til vörumerkjaskrásetjara		1200
20. Handa Ungmennafjelagi Íslands, til eflingar íþrótta og skóggræðslu		2000
Fjelagið gefi landsstjórninni skýrslu um, hvernig fjenu er varið.		
21. Styrkur til ábúandans á Tvískerjum á Breiðamerkursandi, til að halda við bygð á sandinum og veita ferðamönnum húsaskjól, beina og fylgd		800
22. Styrkur til ábúandans í Fornahvammi, til að halda þar uppi bygð og gisting		1000
23. Styrkur til ábúandans á Hrauntanga á Öxarfjarðarheiði, til þess að halda þar við bygð og veita ferðamönnum gisting og beina . ..		200
24. Styrkur til ábúandans í Bakkaseli, til að halda þar uppi bygð og gisting		1000
25. Til eftirlits með silfurbergsnámunum í Helgustaðafjalli, og til námurannsókna, alt að		10000
26. Til bjargráðasjóðs		22000
27. Til landhelgisjóðs		20000
28. Til löggildingarstofu mælitækja og vogaráhalda:		
a. Laun forstöðumanns	7040	
b. Ferðakostnaður	500	
		7540
29. Til verndar lóðum á Sauðárkróki, alt að ..		5000
Flyt		589240

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt		589240
	gegn að minsta kosti jafnmiklu tillagi annarsstaðar frá.		
30.	Til byggingarfjelags Reykjavíkur, samvinnufjelags, 5% byggingarkostnaðar, gegn hálfu meira, 10%, frá Reykjavíkurbæ, þó ekki yfir		6000
	Styrkurinn er bundinn því skilyrði, að stjórnarráðið samþykki lög fjelagsins.		
31.	Til að hjálpa nauðstöddum Íslendingum erlendis		1000
32.	Laun húsagerðarmeistara		9500
33.	Laun aðstoðarmanns húsagerðarmeistara, 3500 kr., með verðstuðulsuppbót		7700
34.	Til leiðbeiningar um húsagerð til sveita:		
	a. Laun leiðbeinanda 3500 kr., með verðstuðulsuppbót	7700	
	enda tekur hann enga borgun fyrir leiðbeiningu eða vinnu við þá húsagerð.		
	b. Ferðakostnaður, alt að	1000	
	c. Skrifstofukostnaður	600	
			9300
35.	Til Sigurðar Ólafssonar, Hellulandi í viðurkenningarskyni		1000
36.	Til sendimanns á Spáni		20000
37.	Til bryggjugerðar sunnan Blönduóss, þriðjungur kostnaðar (endurveiting)		10000
38.	Til hafskipabryggju á Búðareyri, þriðjungur kostnaðar (3500 endurveiting)		12000
	Kaupfjelagi Hjeraðsbúa er veittur styrkurinn, en bryggjan skal vera til almenningsnota		
39.	Til lendingarbóta í Rifsósi, þriðjungur kostnaðar		5000
40.	Til viðgerðar og endurbótar á brimbrjótnum í Bolungarvík, þriðjungur kostnaðar ..		10000
	Verkið skal unnið undir umsjón verkfræðings.		
41.	Til þess að dýpka siglingaleiðir inn til Stokkseyrar, þriðjungur kostnaðar		8000
	Flyt		688740

	kr.	kr.
Flutt		688740
42. Til sjóvarnargarðs á Eyrarbakka (uppbót)		750
43. Til útgerðar björgunarskipsins Þórs í Vestmannaeyjum		40000
44. Til gistihúss Hjálpræðishersins í Hafnarfirði		5000
45. Til sjómannahælis og gistihúss Hjálpræðishersins á Ísafirði		5000
46. Uppbót á skurðgrefti í Miklavatnsmýri ..		1800
47. Til Þórðar Jónssonar blinda á Mófellsstöðum, gegn 500 kr. annarsstaðar að		1500
48. Lífeyrir hjónanna á Staðarfelli		3000
Eftirgjaldið af Staðarfelli rennur í ríkissjóð.		
Samtals		745790

17. gr.

Til skyndilána handa embættismönnum og lögboðinna fyrirframgreiðslna eru veittar 4000 kr.

18. gr.

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:		
a. Embættismenn	28762 09	
b. Embættismanna ekkjur og börn	15129 88	
c. Uppgjafaprestar	1321 66	
d. Prestsekkjur	4800 40	
		50014 03
Flyt		50014 03

71
27. júní

	kr.	kr.
Flutt		50014 03
II. Styrktarfje og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:		
a. Embættismenn.		
1. Til Ásgeirs Blöndals læknis 250		
2. — Þorvalds Pálssonar læknis .. 300		
3. — Sigurðar Jónssonar fyrv. ráðherra 1500		
	2050	
b. Embættismannaekkjur og börn.		
1. Til Elísabetar R. Jónsdóttur, læknisekkju 150		
2. — Magneu Ásgeirsson, læknisekkju 200		
3. — Ólivu Guðmundsson 175		
4. — Sigríðar Hjaltadóttur 400		
5. — Ingileifar Snæbjarnardóttur 400		
	1325	
c. Uppgjafaprestar.		
1. Til Gísla Kjartanssonar 800		
2. — Stefáns Stephensens 147		
3. — Stefáns M. Jónssonar 325		
4. — Bjarnar Jónssonar 475		
	1747	
d. Prestsekkjur.		
1. Til Ástu Þórarinsdóttur.. 130		
2. — Auðar Gísladóttur 300		
3. — Bjargar Einarsdóttur 500		
4. — Guðrúnar Björnsdóttur .. 300		
5. — Guðrúnar J. Jóhannesdóttur 300		
6. — Guðrúnar Ólafsdóttur 100		
7. — Guðrúnar Pjetursdóttur .. 300		
8. — Guðrúnar Torfadóttur 300		
9. — Ingunnar Loftsdóttur 300		
10. — Jóhönnu S. Jónsdóttur.. .. 300		
11. — Kirstínar Pjetursdóttur .. 300		
12. — Kristínar Sveinbjarnardóttur 300		
Flyt 3430	5122	50014 03

		kr.	kr.
Flutt	3430	5122	50014 03
13. Til Ragnheiðar Jónsdóttur	106		
14. — Sigrúnar Kjartansdóttur, 100 kr. með hverju barni hennar, sem er í ómegð	400		
15. — Hlífar Bogadóttur, 100 kr. með hverju barni hennar, sem er í ómegð	700		
16. — Þórunnar Stefánsdóttur ..	400		
17. — Ingibjargar Sigurðardóttur	400		
18. — Steinunnar Pjetursdóttur ..	300		
		5736	
e. Kennarar, kennaraekkjur og börn:			
1. Til Önnu Ásmundsdóttur	300		
2. — 3 barna hennar	300		
3. — Bjargar Jónsdóttur..	300		
4. — Guðlaugar Zakaríasdóttur..	360		
5. — Hjartar Snorrasonar	500		
6. — Jónasar Eiríkssonar..	500		
7. — Magnúsar Einarssonar.. ..	500		
8. — Elínar Briem Jónsson..	300		
9. — Gyðríðar Þorvaldsdóttur ..	300		
10. — 3 barna hennar	300		
11. — Janusar Jónssonar præp.hon.	720		
12. — Pjeturs Guðmundssonar ..	500		
13. — Steinunnar Frímannsdóttur ekkju Stefáns Stefánssonar skólameistara..	450		
		5330	
f. Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra.			
1. Til Árna Gíslasonar	300		
2. — Guðm. Kristjánssonar	300		
3. — Böðvars Jónssonar	200		
4. — Hallgríms Krákssonar	200		
5. — Jóhanns Jónssonar	200		
6. — Þóru Matthíasdóttur	300		
7. — Daníels Jónssonar	200		
Flyt	1700	16188	50014 03

71
27. júní

		kr.	kr.
	Flutt 1700	16188	50014 03
8. Til Jens Þórðarsonar	100		
9. — Friðriks Möllers	1200		
10. — Kristínar Jóelsdóttur	200		
11. — Eliesers Eiríkssonar	200		
12. — Kristjáns Jóhannessonar, Jódísarstöðum	300		
13. — Jóhannesar Þórðarsonar	300		
		4000	
g. Rithöfundar:			
1. Til Þorvalds Thoroddsens	2000		
2. — Indriða skrifstofustjóra Einarssonar	3500		
3. — Valdimars Briems	1200		
4. — Ólafar Sigurðardóttur frá Hlöðum	300		
5. — Önnu Thorlacius	300		
		7300	
h. Ekkjur og börn skálda og rithöfunda:			
1. Til Helgu Eiríksdóttur Ólafsson	300		
2. — Jakobínu Pjetursdóttur	200		
3. — tveggja barna Þorsteins Erlingssonar	600		
4. — Arnbjargar Einarsdóttur, 300 kr., og auk þess 100 kr. með hverju barni hennar, sem er í ómegð	700		
5. Guðrúnar Sigurðardóttur	300		
6. — Ólínu Þorsteinsdóttur	300		
7. — 3 barna hennar	300		
8. — Valgerðar Arnljótsdóttur	300		
9. — Guðrúnar Runólfsdóttur, ekkju Matthíasar Jochumssonar	2000		
		5000	
i. Ýmsir starfsmenn og ekkjur:			
1. Til Guðrúnar Jónsdóttur, fyrv. spítalaforstöðukonu	400		
	Flyt 400	32488	50014 03

	kr.	kr.
Flutt 400	32488	50014 03
2. Til Sigurðar Eiríkssonar fyrv. regluboða 500		
3. — Petreu Jónsdóttur, 300 kr., og að auki 100 kr. með hverju barni hennar, sem er í ómegð 500		
4. — Hólmfríðar Björnsdóttur, ekkju Guðm. Hjaltasonar .. 300		
5. — Páls Erlingssonar 1000		
6. — Erlends Zakaríassonar 1000		
7. — Kristins Jónssonar, vegavinnustjóra á Akureyri 300		
8. — Kristínar Gestsdóttur, ekkju Þorsteins fiskimatsmanns Guðmundssonar 400		
	3700	
Á styrkveitingar í II. a.—i. greiðist dýrtíðaruppbót eftir reglum launalaganna.		
j. Til Ingeborg Sigurjónsson	1800	
k. Til Ólafs Rósenkranz, fyrv. leikfimikennara	1200	
		39188
III. Dýrtíðaruppbót á fjárhæðirnar í I. og II. a—i		101209 11
IV. Tillag til ellistyrktarsjóða		40000
Samtals		230411 14

19. gr.

Til óvissra útgjalda eru veittar 100000 kr.

Af þessari upphæð skal greiða lögreglustjórum kostnað þann, er þeir kunna að hafa við lögregluefirlit, þegar brýna nauðsyn ber til, svo sem við lögregluefirlit með fiskveiðum í landhelgi o. fl.

20000 krónum af fjárhæðinni skal varið til að endurgreiða Ásgeiri kaupm. Pjeturssyni nokkurn hluta af síldartunnutolli frá árinu 1919.

71
27. júní

20. gr.

Til gjalda árið 1922 er veitt:

Samkvæmt	7. gr.	kr.	1629470,95	
——	8. —	—	60000,00	
——	9. —	—	276000,00	
——	10. —	—	305400,00	
——	11. —	—	734420,00	
——	12. —	—	825992,00	
——	13. —	—	2504650,00	
——	14. —	—	1672718,28	
——	15. —	—	280970,00	
——	16. —	—	745790,00	
——	17. —	—	4000,00	
——	18. —	—	230411,14	
——	19. —	—	100000,00	
				kr. 9369822,37

En tekjur eru áætlaðar:

Samkvæmt	2. gr.	kr.	6740000,00	
——	3. —	—	40050,00	
——	4. —	—	577000,00	
——	5. —	—	22400,00	
				— 7379450,00

Tekjuhalli kr. 1990372,37

21. gr.

Heimilt er stjórninni að lána úr viðlagasjóði, ef fje er fyrir hendi í honum:

1. Alt að 10000 kr. til lánveitinga handa bændum og samgirðingafjelögum, eftir tillögum Búnaðarfjelagsins, til að kaupa fyrir girðingaefni frá útlöndum, gegn ábyrgð sýslunefnda. Lán þessi veitast til 20 ára, gegn 6% vöxtum, sjeu afborgunarlaus 4 fyrstu árin, en greiðist síðan með jafnri afborgun á ári í 16 ár. Ábúendur á þjóðjörðum og kirkjujörðum greiði höfuðstól og vexti slíkra lána með 8% á ári í 28 ár.
2. Alt að 5000 kr. til lánveitinga handa þurrabúðarmönnum utan kaupstaða, til jarðræktar og húsabóta. Lánið veitist að eins gegn ábyrgð sýslufjelaga, eftir tillögum hreppsnefnda, og eigi meira en 400 kr. á þurrabúðarmann hvern, gegn 6% vöxtum og endurgreiðslu á 20 árum, að liðnum 4 fyrstu árunum.
3. Stefáni skáldi Sigurðssyni frá Hvítadal 10000 kr. til jarðræktar og húsa-

gerðar á jarðarhluta þeim, sem hann hefir keypt, við þeim tryggingum, er stjórnin telur gildar, og 6% í vöxtu og greiðslu á 20 árum.

4. Alt að 5000 kr. til lánveitinga handa verkamönnum í kaupstöðum, til jarðræktar. Lánið veitist að eins gegn ábyrgð bæjarfjelaga, og eigi meira en 400 kr. fyrir verkamann hvern, gegn 6% vöxtum og endurgreiðslu á 20 árum, að liðnum 4 fyrstu árunum.
5. Til sýslufjelaga, sem leggja fram áskilið framlag til landssímalagningar, gegn 6% í ársvöxtu og endurgreiðslu á 18 árum. Til lána þessara má verja alt að 15000 kr.
6. Til Seyðisfjarðarkaupstaðar, til aukningar rafveitunni, alt að 120 þúsund kr. til 30 ára, gegn 6% ársvöxtum. Verði fje eigi fyrir hendi, er stjórninni heimilt að ábyrgjast lán, alt að jafnhárri upphæð, er kaupstaðurinn kann að taka í þessu skyni.
7. Til Vestmannaeyjakaupstaðar, til aukningar rafveitunni, alt að 80 þúsund kr. til 30 ára, gegn 6% vöxtum. Verði fje ekki fyrir hendi, er stjórninni heimilt að ábyrgjast lán, alt að jafnhárri upphæð, er bæjarstjórnin kann að taka í þessu skyni fyrir hönd bæjarsjóðs.
8. Til að koma á fót kjötniðursuðuverksmiðju við hveri í Reykholtsdalshreppi í Borgarfjarðarsýslu gegn þeim tryggingum, er stjórnin telur gildar, og gegn 6% í ársvöxtu og endurgreiðslu á 30 árum, 30000 kr.
9. Dalasýslu til kaupa á Jörðinni Hjarðarholti fyrir skólasetur 30000 kr., gegn þeim tryggingum, er stjórnin telur gildar, og gegn 6% í ársvöxtu og endurgreiðslu á 30 árum.

22. gr.

Stjórninni er heimilt að ábyrgjast alt að 200000 króna lán fyrir klæðaverksmiðjuna Álafoss.

Ábyrgðin er veitt með þessum skilyrðum:

1. Að verksmiðjan segi stjórninni allan sinn hag, og telji stjórnin fyrirtækið trygt.
2. Að ríkið fái veð í eignum og mannvirkjum verksmiðjunnar og þær tryggingar aðrar, er stjórnin telur nauðsynlegar.
3. Að ríkið hafi á sinn kostnað nákvæmt eftirlit með efniskaupum verksmiðjunnar, húsagerð og vjelakaupum, og síðan með rekstri hennar og bókfærslu, og endurgreiði verksmiðjan kostnaðinn árlega.

Ennfremur er stjórninni heimilt að taka, fyrir hönd ríkissjóðs, ábyrgð á skuldum, er eigendur íslenskra botnvörpuskipa hafa komist í á Englandi, vegna skipakaupanna, alt að 200000 kr. fyrir hvert skip, er stjórnin telur fært að taka ábyrgð á, og með þeim skilmálum og gegn þeim tryggingum, er hún tekur gildar.

71
27. júní

23. gr.

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Albert Þórðarsonar bankabókara, 500 kr. 1922, svo og uppbót á þá fjárhæð, eftir sömu reglu og bankinn veitir hana á laun starfsmanna sinna, og að greiða Birni Kristjánssyni uppbót á eftirlaun hans eftir sömu reglu, og Birni Sigurðssyni 4000 kr. í eftirlaun með sömu uppbót, sem að ofan greinir, og enn Önnu, ekkju Stefáns Stephensens, 1000 kr. án uppbótar.

24. gr.

Ef lög þau verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1921 og hafa í för með sjer tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda að eins fyrir fjárhagstímabilið.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

72
27. júní

um

afsals- og veðmálabækur Mýra- og Borgarfjarðarsýslu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,

Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Áður en liðinn er mánuður frá staðfestingu laga þessara skal sýslumaðurinn í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu gefa út áskorun til allra þeirra, er telja sig eiga hlutbundin rjettindi yfir fasteignum í þeirri sýslu, þar á meðal rjettindi yfir húsum, sem standa kunna á landi annars manns eða lóð, um að tilkynna þau innan 18 mánaða frá útkomudegi þess eintaks Lögbirtingablaðsins, sem flytur áskorunina fyrsta skifti, á skrifstofu sýslumanns og skila þangað skjölum þeim, sem í 4. og 5. gr., sbr. 7. gr., segir, enda hafi þau skjöl ekki verið afhent á skrifstofu sýslunnar eftir 12. nóv. 1920.

2. gr.

Áskorun samkvæmt 1. gr. skal birta í Lögbirtingablaðinu, og auk þess í 2 blöðum, sem gefin eru út í Reykjavík, og í 1 blaði í hverjum hinna kaupstaðanna, þar sem blað eða blöð eru gefin út, þegar birta á áskorun. Birta skal áskorun þrisvar sinnum í hverju blaða þessara, með þriggja mánaða bili milli hverrar birtingar. Ennfremur skal festa áskorun upp í þinghúsi hvers hrepps í sýslunni.

3. gr.

Jafnskjótt sem skjöl þau, sem í 4. og 5. gr., sbr. 7. gr., segir, berast á skrifstofu sýslunnar, skal sýslumaður rita á þau vottorð um móttöku þeirra. Svo skal hann og rita hjá sjer athugasemd um tilkynningar um rjettindi, sem engin skjöl fylgja. Að liðnum 18 mánaða frestinum, samkvæmt 1. gr., skal sýslumaður gera afsals- og veðmálabækur af nýju, eftir gögnum þeim, sem honum hafa borist og þinglýst hefir verið fyrir 12. nóv. 1920 eða þinglýst verður eftir þann tíma, sbr. 10. gr., samkvæmt gildandi lögum, og geta þess við hvert skjal og tilkynningu, bæði í afsals- og veðmálabók og registrum, með skírskotun til laga þessara, hve nær því eða henni var veitt móttaka.

72
27. júní

4. gr.

Sönnun fyrir eignarrjetti að fasteign skal færa með afsalsbrjefi eða öðrum skjölum, sem í þess stað koma, ef þess er kostur. Nú er það ekki unt, og getur þá vottorð sýslumanns um það, að eignin sje vitanlega eign aðilja, komið í stað heimildarskjals, enda skal skrá vottorðið í afsals og veðmálabækur og geta þess í registrum. Nú er hvorugra þessara gagna kostur, og er aðilja þá rjett að leita eignardóms að eigninni, og skal mál í því skyni fara eftir fyrirmælum 9. og 10. gr. laga nr. 46, 10. nóv. 1905, að undanteknum sjerstöku ákvæðunum í greinum þessum um hefð.

5. gr.

Nú telur maður sig hafa takmörkuð hlutbundin rjettindi yfir fasteign, og skal hann þá sanna þau með frumriti skjals þess, sem rjettindin hafa verið skráð á, ef grundvallarreglur tilsk. 9. febr. 1798 og laga nr. 18, 4. nóv. 1887, 7. gr., taka til þess. Ef rjettindin hafa verið skráð á skjal annars eðlis, má sanna þau með eftirriti, staðfestu af þar til hæfum embættismanni. Ef skjal telst glatað, er rjett að leita ógildingardóms, svo sem lög mæla, og verður þá sá dómur heimildarskjal. Nú verður ekki svo með farið, og er aðilja þá rjett að höfða mál gegn eiganda fasteignar eða öðrum, sem vefengir rjett hans, til viðurkenningar rjettindum sínum, og kemur viðurkenningardómur þá í stað heimildarskjals.

6. gr.

Rjettindi þau, er þinglýsa þarf að lögum og aðilji hefir ekki haldið við lögum þessum samkvæmt, með því að tilkynna eignarrjett sinn eða fá vottorð sýslumanns um hann samkvæmt 4. gr., með því að skila skjali samkvæmt 4. og 5.gr. eða taka út stefnu til ógildingardóms, eignardóms, eða viðurkenningardóms, samkvæmt sömu greinum, áður en liðinn er 18 mánaða fresturinn eftir 1. gr., skulu víkja fyrir rjettindum, sem stofnuð voru fyrir 12. nóv. 1920 og haldið hefir verið við lögum þessum samkvæmt, nema sannað verði, að eigendur rjettindanna hafi vitað um rjettindi þau, er ekki hefir verið haldið við með ofannefndum hætti. Um innbyrðis afstöðu rjettinda, sem ekki hefir verið haldið við samkvæmt lögum þessum og þinglýsa þarf, og um afstöðu þeirra gagnvart slíkum rjettindum, stofnuðum eftir 12. nóvember 1920, fer samkvæmt tilsk. 24. apríl 1833 og opnu brjefi 28. apríl 1841, þannig að framvísun skjals, vottorð sýslumanns samkvæmt 4. gr. og afhending ógildingardóms eða viðurkenningardóms, sbr. 4. og 5. gr., skifta sama máli sem innritun skjals eða þinglýsing (sbr. 10. gr.), svo sem við á.

7. gr.

Ákvæði undanfarandi greina taka og til rjettinda yfir skipum, samkvæmt II. kap. siglingalaga, nr. 56, 30. nóv. 1914, sjálfsvörsluveðs í lausafje

og annara rjettinda, sem þinglýsa þarf og bókuð eru í afsals- og veðmálabækur. 72
27. júní

8. gr.

Í áskorun samkvæmt 1. gr., sbr. 2. gr., skal einnig skorað á alla þá, sem hafa í vörslum sínum gildandi skrár eða önnur gildandi gögn, þar sem ákveðin eru landamerki milli jarða í Mýra-og Borgarfjarðarsýslu, að skila þeim á skrifstofu sýslunnar innan loka 18 mánaða frestsins samkvæmt 1. gr. Skal sýslumaður síðan gera landamerkjabækur sýslunnar eftir framkomnun gögnum. Nú koma gögn ekki fram áður en frestur er liðinn, og skal þá ákveða merki samkvæmt fyrirmælum landamerkjalaganna.

9. gr.

Ríkissjóður greiði kostnað af birtingum áskorunar samkvæmt 2. gr. og endurnýjun afsals- og veðmálabóka og landamerkjabóka.

Dómsmálaráðherra skal heimilt að veita þeim, sem mál kunna að höfða til ógildingar eða viðurkenningar samkvæmt 4. og 5. gr., sbr. 7. gr., unanþágu frá greiðslu rjettargjalda í hjeraði.

10. gr.

Ekki skal þinglýsa skjölum (sbr. 4., 5. og 7. gr.) af nýju, sem bera það með sjer, að þeim hafi verið þinglýst fyrir 12. nóv. 1920. Önnur skjöl skal innrita og þinglýsa þeim á kostnað aðilja, ef hann óskar þess, gildandi lögum samkvæmt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

73
21. júní

Lög

um

heimild handa landsstjórninni til framkvæmda á rannsóknum til undirbúnings virkjunar Sogsfossanna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landstjórninni er heimilað að gera eða láta gera mælingar, uppdrætti, útreikninga, lýsingar, kostnaðaráætlanir og aðrar rannsóknir, er þarf til fullnaðardrátta að virkjun Sogsfossanna til orkunýtingar og veitu orkunnar til notkunarstaðanna, þar á meðal orkuveitur til almenningsþarfa. Í sambandi við þær er henni og heimilað að láta gera samskonar rannsóknir um lagningu járnbrautar frá Reykjavík til Sogsfossanna og um Suðurlandsundirlendið svo langt austur eftir, sem henni þykir ástæða til.

2. gr.

Ef landsstjórnin felur öðrum rannsóknir þessar, þannig að þeir menn, sem framkvæma þær, eru ekki í þjónustu hennar beinlínis, skal hún láta vinna alt rannsóknartarfið í samráði við og undir eftirliti verkfræðings eða verkfræðinga, er hún skipar til þess, og mega þeir ekkert starf hafa á hendi fyrir þann eða þá, sem hafa tekið að sjer framkvæmd rannsóknarinnar, meðan hún stendur yfir. Verði vatnastjórn skipuð áður en rannsóknin kemur til framkvæmda, má landsstjórnin fela henni eftirlit það, er um ræðir í þessari grein.

3. gr.

Landstjórninni er heimilað að greiða kostnað allan við störf þau, er getur í 1. og 2. gr., úr landssjóði til bráðabirgða, en allur kostnaðurinn skal á sínum tíma, ef virkjun fossanna kemst í framkvæmd, teljast með virkjunarkostnaði þeirra, og endurgreiðast landssjóði af þeim, er heimild fær til virkjunarinnar, ef heimild verður veitt til að framkvæma hana á kostnað annara en landssjóðs, og skal greiðslan áskilin í heimildinni.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað. 73 27. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Lög

74 27. júní

um

tekjuskatt og eignarskatt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I.

Um tekjuskatt.

1. gr.

Hver maður heimilisfastur hjer á landi er skyldur, með þeim takmörkunum, sem settar eru í lögum þessum, að greiða skatt í ríkissjóð af tekjum sínum.

Nú dvelur maður erlendis um stundarsakir, en bregður eigi heimilisfangi sínu hjer á landi, og skal hann þá gjalda skatt, eins og hann dveldi að staðaldri í landinu.

2. gr.

Nú er maður eigi heimilisfastur hjer á landi, en á hjer eignir og hefir tekjur af þeim eða af atvinnu eða sýslan, sem hjer eða hjeðan er rekin, svo sem sjómenn á íslenskum skipum, sem eigi greiða skatt annarsstaðar, og skal hann þá gjalda skatt af tekjum þessum og tilnefna fyrir hlutaðeigandi skatt-

74 heimtumanni, hver greiði skattgjald hans, enda sje sá maður búsettur á skatt-
27. júní svæði skattheimtumanns.

Sömuleiðis skal sá, er eigi hefir aðsetur hjer á landi, en hefir laun, biðlaun eða styrk úr ríkissjóði, eða tekjur frá alþjóðlegri stofnun innlendri, eða arð af hlutafje í innlendu hlutafjelagi eða öðrum fyrirtækjum, gjalda skatt af þessum tekjum, og skal tekjuskattinum haldið eftir við greiðslu fjárins.

3. gr.

Tekjuskatt greiða ennfremur:

a. Hlutafjelög, samlagshlutafjelög og önnur fjelög með takmarkaðri ábyrgð, nema tekjuafgangi sje einungis varið til almennra þarfa.
b. Gagnkvæm ábyrgðarfjelög, kaupfjelög, smjörbú, sláturfjelög og önnur samvinnufjelög.
c. Önnur fjelög, sjóðir og stofnanir, sem ekki eru sjerstaklega undanþegin skattgjaldi, sbr. 4. gr., svo og dánarbú og þrotabú.

Ef ekki eru fleiri en 3 fjelagar í verslunarfjelagi eða öðru atvinnufjelagi með pesónulegri ábyrgð, er skattur ekki lagður á fjelagið sjálft, heldur hvern einstakan fjelaga, ef ósk kemur fram um það frá fjelaginu um leið og tekjur eru taldar fram, enda fylgi beiðninni þær skýrslur, sem með þarf til þess að ákveða skatt hvers einstaks fjelaga.

Slík fjelög og stofnanir, sem um ræðir í þessari grein og ekki eiga heimili hjer á landi, en eiga hjer eignir og hafa tekjur af þeim, eða af starfsemi, sem hjer eða hjeðan er rekin, skulu greiða skatt í ríkissjóð af tekjum þessum.

4. gr.

Undanþegin öllum tekjuskatti eru konungur og borðfje hans og ættmanna hans, ríkissjóður og aðrir þeir sjóðir, er standa undir umsjón landsstjórnarinnar, sveitarfjelög og bæjarfjelög, kirkjusjóðir, sparisjóðir, sem engan arð greiða stofnendum sínum eða ábyrgðarmönnum, og ennfremur sjóðir, fjelög og stofnanir, er ekki reka atvinnu eða skattfrelsi er veitt með sjerstökum lögum.

Ef ágreiningur verður um skattskyldu sjóðs, fjelags eða stofnunar, leggur stjórnarráðið úrskurð á málið, en heimilt er þó hlutaðeigendum að leggja málið undir úrskurð dómstólanna.

5. gr.

Erlendir þjóðhöfðingjar, sendiherrar annara ríkja og starfsmenn erlendra sendisveita eru undanþegnir tekjuskatti, nema að því leyti, sem þeir njóta tekna úr ríkissjóði eða frá alþjóðlegri stofnun innlendri, eiga hjer fasteignir eða hafa tekjur af þeim, reka atvinnu eða eiga hlut í einhverju atvinnufyrirtæki hjer á landi. Sama er um konsúla annara ríkja, sem ekki eru íslenskir þegnar, svo og um aðra útlenda menn, er dvelja hjer samtals skemur en helming skattársins.

6. gr. 74

Skattgjald þeirra, sem um ræðir í 1. og 2. gr., reiknast þannig: Ef hinn 27. júní
skattskyldi hluti tekna þeirra er undir 1000 kr., greiðist af honum 1%.

Frá	1000	kr.	til	2000	greiðist	10	kr. af	1000	kr. og	2% af afgangi.
—	2000	—	—	3000	—	30	—	2000	—	3— —
—	3000	—	—	4000	—	60	—	3000	—	4— —
—	4000	—	—	5000	—	100	—	4000	—	5— —
—	5000	—	—	6000	—	150	—	5000	—	6— —
—	6000	—	—	8000	—	210	—	6000	—	7— —
—	8000	—	—	10000	—	350	—	8000	—	8— —
—	10000	—	—	15000	—	510	—	10000	—	9— —
—	15000	—	—	20000	—	960	—	15000	—	10— —
—	20000	—	—	30000	—	1460	—	20000	—	11— —
—	30000	—	—	40000	—	2560	—	30000	—	12— —
—	40000	—	—	50000	—	3760	—	40000	—	13— —
—	50000	—	—	75000	—	5060	—	50000	—	14— —
—	75000	—	—	100000	—	8560	—	75000	—	15— —
—	100000	—	—	150000	—	12310	—	100000	—	16— —
—	150000	—	—	200000	—	20310	—	150000	—	17— —
—	200000	—	—	300000	—	28810	—	200000	—	18— —
—	300000	—	—	400000	—	46810	—	300000	—	19— —
—	400000	—	—	500000	—	65810	—	400000	—	20— —
—	500000	—	—	600000	—	85810	—	500000	—	21— —
—	600000	—	—	700000	—	106810	—	600000	—	22— —
—	700000	—	—	800000	—	128810	—	700000	—	23— —
—	800000	—	—	900000	—	151810	—	800000	—	24— —
—	900000	—	og þar yfir		—	175810	—	900000	—	25— —

7. gr.

Skattgjald innlendra fjelaga og stofnanana, er um ræðir í 3. gr., reiknast þannig:

Þegar skattskyldar tekjur í hlutfalli við innborgað hlutafje, stofnfje eða tryggingarfje nema undir 2%, greiðist 5% af þeim.

2— 5%,	greiðist	5%	af fyrstu	2% og 10% af afg.
5—10%,	—	8%	— —	5% — 15% — —
10—20%,	—	11½%	— —	10% — 20% — —
20—50%,	—	15¾%	— —	20% — 25% — —
50% og þar yfir	—	$21^{3}/_{10}$%	— —	50% — 30% — —

Skattgjald innlendra fjelaga og stofnana án innborgaðs hlutafjár eða stofnfjár, svo og skattgjald útlendra fjelaga, reiknast eftir reglunum í 6. gr., þó aldrei lægra en 5% af hinum skattskyldu tekjum.

74 27. júní

Af skattskyldum tekjum þeirra fjelaga, sem um ræðir í 3. gr. b, greiðist jafnan 6%.

8. gr.

Skattskyldar tekjur teljast, með þeim undantekningum og takmörkunum, er síðar greinir, allskonar arður, laun eða gróði, er gjaldanda hlotnast af eign eða atvinnu eða einstökum verknaði eða atvikum, ef þetta verður metið til peningaverðs, svo sem:

a. Tekjur af landbúnaði, sjávarútvegi, siglingum, verslun, verksmiðjuiðnaði, handiðn, námurekstri og sjerhverjum öðrum atvinnuvegi; ennfremur allar tekjur, sem telja má endurgjald fyrir starfsemi í þágu vísinda, lista og bókmenta eða fyrir hverskonar vinnu, greiða eða aðstoð. Til slíkra tekna telst fæði, húsnæði og önnur hlunnindi, sem látið er í tje í kaupgjaldsskyni.

b. Tekjur af embættum eða sýslunum, svo sem föst laun, aukatekjur, embættisbústaður og önnur hlunnindi, landauragjald, jarðarafnot, endurgjald fyrir skrifstofukostnað (sbr. 11. gr. b.). Ennfremur eftirlaun, biðlaun, lífeyrir, gjafir og allskonar styrktarfje.

c. Landskuld af leigujörðum og arður af allskonar ítökum og hlunnindum, leiga eftir hús, lóðir og skip, svo og áætlað afgjald af fasteignum og skipum er eigandi notar sjálfur. Ennfremur leigur eftir innstæðukúgildi á jörðum, sem eru í leiguábúð, og arður af byggingarpeningi og öðru lausafje, sem á leigu er selt.

d. Vextir eða arður af skuldabrjefum, hlutabrjefum og öðrum innlendum eða útlendum verðbrjefum, svo og vextir af útistandandi skuldum og öðrum fjárkröfum, þótt brjef sje eigi fyrir, af sparisjóðsinnlögum og sjerhverri annari arðberandi innstæðu.

e. Ágóði við sölu á fasteign eða lausafje, enda þótt salan falli ekki undir atvinnurekstur skattgreiðanda, ef ætla má, að hann hafi keypt eignina eða öðlast hana á annan hátt í því skyni að selja hana aftur með ágóða, eða hún hefir verið í eigu hans skemur en 5 ár, ef um fasteign er að ræða, en annars skemur en 3 ár. Þó má draga frá þessum ágóða skaða, sem orðið kynni að hafa á samskonar sölu á árinu.

f. Vinningur í veðmáli, happdrætti eða því um líku.

9. gr.

Til skattskyldra tekna fjelaga þeirra og stofnana, sem um ræðir í 3. gr., telst eigi aðeins það, sem greitt er hluthöfum eða fjelögum sem vextir eða arður af innborguðu fje, heldur einnig afborganir af skuldum á árinu, óvenjulegar fyrningar og yfirfærslur á tekjuafgangi í varasjóð, tryggingarsjóð og aðra slíka sjóði, þar með þó ekki taldar þær fjárhæðir, sem ábyrgðarfjelög leggja frá til tryggingar skuldbindingum við þá, sem trygðir eru hjá þeim.

Kaupfjelög, pöntunarfjelög og önnur slík fjelög, sem aðeins selja vörur

til fjelagsmanna sinna, mega og draga frá það, sem úthlutað er fjelags- 74
mönnum í árslok, í hlutfalli við vörukaup þeirra hjá fjelaginu, og telst það 27. júní
eigi skattskyldar tekjur hjá fjelaginu. Á sama hátt mega fjelög, sem aðeins vinna úr og selja afurðir fjelagsmanna sinna, draga frá það, sem þau úthluta fjelagsmönnum sínum, í hlutfalli við framlög þeirra af afurðum, en það telst til skatts hjá hinum einstöku fjelagsmönnum sem afrakstur af atvinnu þeirra.

Ef kaupfjelag selur einnig öðrum vörur heldur en fjelagsmönnum sínum, er allur arðurinn af slíkri sölu talinn skattskyldar tekjur hjá fjelaginu. Ef fjelagið getur ekki gert skýra grein fyrir viðskiftunum við utanfjelagsmenn, skal telja allan hagnaðinn af starfsemi fjelagsins skattskyldar tekjur.

Nánari ákvæði má setja með reglugerð.

10. gr.

Til tekna telst ekki:

a. Sá eignaauki, sem stafar af því, að fjármunir skattgreiðanda hækka í verði — hins vegar kemur heldur ekki til frádráttar tekjur, þótt slíkir fjármunir lækki í verði —, ekki heldur tekjur, sem stafa af sölu á eignum skattgreiðanda (að meðtöldum verðbrjefum), nema slík sala falli undir atvinnurekstur hlutaðeigandi skattgreiðanda, t. d. fasteignarverslun, eða húa falli undir ákvæðin í 8. gr. e; þegar svo stendur á, telst verslunarhagnaðurinn af sölunni til tekna, og eins má draga frá honum þann skaða, sem orðið kynni að hafa á samskonar sölu á árinu.

b. Eignaauki, sem stafar af arftöku, fyrirframgreiðslu upp í arf, fallinn eða ófallinn, af stofnun hjúskapar, útborgun lífsábyrgðar, brunabóta og þess háttar.

c. Tekjur, sem stafa af eyðslu höfuðstóls eða lántöku.

d. Dagpeningar og endurgreiðsla ferðakostnaðar, sem skattgreiðandi fær, er hann verður að vera um stundarsakir fjarverandi frá heimili sínu vegna starfa í almenningsþarfir.

11. gr.

Þegar finna skal skattskyldar tekjur, ber að draga frá:

a. Rekstrarkostnað, þ. e. þau gjöld, sem á árinu ganga til að afla teknanna, tryggja þær og halda þeim við, þar á meðal vextir af skuldum, er stafa beinlínis af atvinnu eða öflun tekna, svo og venjulega fyrningu, eða það, sem varið er til tryggingar og nauðsynlegs viðhalds á arðberandi eignum gjaldanda. Nánari ákvæði um, hvernig reikna skuli fyrningu eða viðhald til frádráttar skulu sett í reglugerð, sem stjórnarráðið semur.

Með rekstrarkostnaði telst ekki það, sem gjaldandi hefir varið sjer og skylduliði sínu til framfæris og notkunar, eigi heldur kaup handa honum sjálfum, nje neinum af skylduliði hans, nema sá telji tekjur sínar fram sjer í lagi. Eigi má gjaldandi heldur telja með rekstrarkostnaði vexti af fje, sem

74 hann hefir sjálfur lagt í atvinnurekstur sinn, nje fjelag eða stofnun vexti
27. júní af hlutafje, stofnfje eða tryggingarfje.

b. Frá embættistekjum ber að draga þann kostnað, skrifstofukostnað o. s. frv., sem embættisreksturinn hefir haft í för með sjer, svo og lögmæltar kvaðir, er á embættinu hvíla.

c. Iðgjöld af lífeyri, sem skattgreiðandi er skyldur lögum samkvæmt að tryggja sjer eða konu sinni eftir sinn dag, svo og iðgjöld af hverri annari lögboðinni persónutryggingu. Ennfremur má draga frá tekjum þeirra manna, sem eigi eru lögum skyldir til að tryggja sjer eða konum sínum lífeyri, iðgjöld af slíkum lífeyri eða lífsábyrgð, sem greidd hafa verið, þó ekki hærra iðgjald nje af hærri tryggingarupphæð en embættismanni með sömu tekjum ber að kaupa. Að öðru leyti skulu iðgjöld af lífsábyrgðum eigi dregin frá skattskyldum tekjum.

d. Vexti af skuldum gjaldanda, öðrum en þeim, sem umræðir í stafl. a.

Þegar skattur er lagður á tekjur, sem renna til einstaklinga, fjelaga eða stofnana, sem ekki eiga heimili hjer á landi (sbr. 2. gr. og síðari málsgr. 3. gr.), má aðeins draga frá tekjunum þau útgjöld, sem beinlínis viðkoma þessum tekjum.

Tekjur þær, sem koma til greina við ákvörðun skattsins, eru skattskyldar án tillits til þess,, hvernig þeim er varið, hvort heldur gjaldandi hefir þær sjer og skylduliði sínu til framfæris, nytsemdar eða munaðar, til hjúahalds, nema til atvinnurekstrar sje, til þess að færa út bú sitt eða atvinnuveg, til umbóta á eignum sínum eða til þess að afla sjer fjár, til gjafa eða hvers annars sem er.

12. gr.

Tekjur hjóna, er samvistum eru, skulu saman taldar til skattgjalds, enda þótt sjereign sje eða sjeratvinna, enda ábyrgist bóndi skattgreiðslu. Rjett er bónda eða erfingjum hans að krefjast endurgjalds af konu eða erfingjum hennar á þeim hluta skattsins, er að rjettum tölum kemur á sjereign hennar eða sjeratvinnu.

Tekjur barna, sem eru í foeldrahúsum (þar með talin stjúpbörn, kjörbörn og fósturbörn) skulu taldar sjerstaklega til skattgjalds, ef þau eru fjárráða. Annars teljast tekjur þeirra með tekjum heimilisföður.

Með tekjum barna, sem eru í foreldrahúsum og eru sjálf skattgreiðendur, telst eigi það framfæri, sem þau fá að nokkru eða öllu leyti hjá heimilisföður, nema það sje endurgjald fyrir vinnu við atvinnurekstur hans.

13. gr.

Frá hreinum tekjum heimilisfastra manna hjer á landi, eins og þær eru ákveðnar samkvæmt 11. gr., skal draga 500 kr., en 1000 kr., ef um hjón er að ræða, sem samvistum eru, og er sú upphæð skattfrjáls. Ennfremur framfærslueyri fyrir börn (þar með talin stjúpbörn, kjörbörn og fósturbörn, sem ekki er greitt fast meðlag með), 300 kr. fyrir hvert, ef þau eru eigi fullra 14 ára í

byrjun þess almanaksárs, sem skatturinn er lagður á, og hafa eigi sjálf efni á að kosta framfæri sitt. Sama er um aðra skylduómaga.

Frá tekjum þeirra, sem eru í foreldrahúsum, á framfæri eða við nám og enga atvinnu hafa, skal draga það, sem útheimtist til framfæris þeim og menningar.

Frá hreinum tekjum innlendra fjelaga og stofnana, eins og þær eru ákveðnar samkvæmt 11. gr., skal draga 4% af innborguðu hlutafje eða innborguðu stofnfje, innborguðum hlutum af tryggingarsjóði o. s. frv.

Að loknum frádrætti samkvæmt þessari grein skal sleppa því, sem afgangs verður, þegar tekjuhæðinni er deilt með 50. Af þeirri tekjuhæð, sem þá er eftir, greiðist skatturinn, og við hann miðast skattgjaldið samkvæmt 6. og 7. gr.

Ef tekjurnar, eftir allan lögákveðinn frádrátt, nema ekki fullum 100 kr., greiðist enginn skattur af þeim.

14. gr.

Skattinn ber að miða við tekjurnar næsta almanaksár á undan niðurjöfnuninni, nema annað sje venjulegt rekstrarár í atvinnugrein hlutaðeiganda eða hann sýni, þegar hann telur fram tekjur sínar, að hann noti annað reikningsár en almanaksárið. Þegar svo er ástatt, getur skattanefndin látið það rekstrar- eða reikningsár, sem um er að ræða, koma í staðinn fyrir almanaksárið.

II.

Um eignarskatt.

15. gr.

Af skuldlausri eign skal árlega greiða skatt í ríkissjóð svo sem hjer segir:

Af fyrstu 5000 kr. greiðist enginn skattur.

Af	5000—	15000	kr.	greiðist	1‰	(af þús.)	af því,	sem er	umfram	5000	kr.	
—	15000—	20000	—	—	10	kr. af	15000	kr. og	1,2‰	af	afganginum.	
—	20000—	30000	—	—	16	— —	20000	— —	1,5—	—	——	
—	30000—	50000	—	—	31	— —	30000	— —	2	— —	——	
—	50000—	100000	—	—	71	— —	50000	— —	3	— —	——	
—	100000—	200000	—	—	221	— —	100000	— —	4	— —	——	
—	200000—	500000	—	—	621	— —	200000	— —	5	— —	——	
—	500000—	1000000	—	—	2121	— —	500000	— —	6	— —	——	
—	1000000 kr. og þar yfir			—	5121	— —	1000000	— —	7	— —	——	

Nemi skatturinn samkvæmt þessu ekki 1 kr., skal honum slept.

74 27. júní

16. gr.

Eignarskatt greiða allir hinir sömu, sem skattskyldir eru til tekjuskatts, ef þeir eiga eign eða eignarjettindi, sem skatt ber að greiða af samkvæmt lögum þessum. Innlend hlutafjelög og önnur fjelög hafa leyfi til að draga hlutafje sitt eða stofnfje frá eignaupphæðinni áður en skattur er á lagður. Menn, sem eigi eru heimilisfastir hjer á landi, og útlend fjelög greiða aðeins eignarskatt af eignum sínum hjer á landi, og reiknast skatturinn samkvæmt reglunum í 15. gr., þó aldrei lægri en 2‰ af hinum skattskyldu eignum.

17. gr.

Undanþegnir öllum eignarskatti eru hinir sömu, sem samkvæmt 4. gr. eru undanþegnir tekjuskatti. Þeir, sem samkvæmt 5. gr. eru undanþegnir tekjuskatti, eru einnig undanþegnir eignarskatti, í samræmi við reglur þær, sem settar eru í þeirri grein.

18. gr.

Skattskyldar eignir teljast, með þeim undantekningum og takmörkunum, sem gerðar eru í 15. og 16. gr., allar fasteignir og alt lausafje skattgreiðanda, að frádregnum skuldum, svo sem jarðir, húseignir, skip, skepnur, verkfæri, vjelar, vörubirgðir, peningar og verðbrjef, útistandandi skuldir og aðrar fjárkröfur og verðmæt eignarrjettindi, ennfremur húsgögn og aðrir innanstokksmunir, skartgripir. Þegar skattur greiðist samkvæmt síðari málsgr. 16. gr., má þó aðeins draga frá þær skuldir, sem hvíla á þeim eignum, sem skattur er greiddur af. Eignirnar eru jafnt skattskyldar, hvort sem þær gefa af sjer nokkrar tekjur eða engar.

19. gr.

Með skattskyldum eignum er eigi talið:

a. Skilyrðisbundin fjárrjettindi, svo sem rjettur til lífsábyrgðarfjár, sem ekki er enn fallið til útborgunar.
b. Rjettur til eftirlauna, lífeyris eða annarar áframhaldandi greiðslu, sem bundin er við einstaka menn, svo og leigulaus bústaður og önnur afnotarjettindi.

20. gr.

Við mat á eignum til eignarskatts skal farið eftir þessum reglum:

a. Virðing á fasteign skal fara eftir gildandi fasteignamati.
b. Verðlag á skipum og öðru lausafje skal miða við áætlað söluverð. Við ákvörðun þess skal meðal annars hafa hliðsjón af því, hve hátt eignirnar eru vátrygðar.
c. Hlutabrjef, skuldabrjef og önnur slík verðbrjef skal meta eftir nafnverði, nema þau hafi annað gangverð eða áætlað söluverð.

d. Útistandandi skuldir skulu taldar með nafnverði, hvort sem vextir eiga að greiðast af þeim eða ekki. Óvissar skuldir má færa niður eftir áætlun og ófáanlegar skuldir skulu ekki taldar með.

e. Rjettindi til stöðugra tekna skulu metin eftir því endurgjaldi, sem hæfilegt væri fyrir þau þegar skatturinn er lagður á.

Nánari reglur um virðingu getur stjórnarráðið sett.

21. gr.

Heimilisfaðir greiðir skatt af eignum konu og barna, þegar tekjur þeirra teljast með tekjum hans til tekjuskatts.

22. gr.

Eignarskattur skal að jafnaði ákveðinn eftir eign gjaldanda í lok almanaksárs. Þó mega þeir, sem nota annað eikningsár en almanaksárið, telja fram eignir sínar í lok þess reikningsárs, sem er næst á undan niðurjöfnuninni.

Upphæð sú, sem skattur er talinn af, skal ávalt deilanlegur með 100. Því, sem fram yfir er, skal slept.

III.

Um skattanefndir o. fl.

23. gr.

Um ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík skal skipa fyrir með konunglegri tilskipun, eftir að um það hefir verið samið við bæjarstjórn Reykjavíkur. Með þeirri tilskipun má breyta skipun niðurjöfnunarnefndar bæjarins, bæði tölu nefndarmanna og kosningu, og veita landsstjórninni heimild til að skipa mann eða menn til að framkvæma starf niðurjöfnunarnefndar og skattanefndar.

24. gr.

Utan Reykjavíkur er tekjuskattur og eignarskattur til ríkisins ákveðinn af skattanefndum, sem skipaðar eru til þess, ein í hverjum hreppi og kaupstað. Í skattanefnd sitja 3 menn, í kaupstöðum bæjarstjóri, einn maður tilnefndur af bæjarfógeta og einn maður kosinn af bæjarstjórn, en í hreppum hreppstjóri og ásamt honum einn maður tilnefndur af sýslumanni og annar kosinn af hreppsnefndinni. Í kaupstöðum, þar sem ekki er sjerstakur bæjarstjóri, annar en bæjarfógeti, tilnefnir bæjarfógeti tvo menn í skattanefnd. Auk þess skal kjósa tvo varamenn, er taka sæti í nefndinni í forföllum nefndarmanna. Annan varamanninn tilnefnir bæjarfógeti eða sýslumaður, en hinn bæjarstjórn eða hreppsnefnd.

74
27. júní

Formaður skattanefndar í kaupstöðum er bæjarstjóri, eða þar sem hann er eigi, sá nefndarmaður, sem bæjarfógeti nefnir til, en annarsstaðar er hreppstjóri formaður. Í forföllum formanns kýs skattanefndin sjálf formann um stundarsakir.

25. gr.

Í hverju lögsagnarumdæmi skal skipa yfirskattanefnd. Þar, sem bæjarfógetaembætti er sameinað sýslumannsembætti, skal vera ein yfirskattanefnd bæði fyrir kaupstaðinn og sýsluna. Í nefndinni eiga sæti lögreglustjóri, sem er formaður, og 2 menn, sem fjármálaráðherra skipar. Hann skipar og tvo varanefndarmenn, sem taka sæti í nefndinni í forföllum nefndarmanna, eftir því sem formaður ákveður.

26. gr.

Sami maður má eigi sitja í skattanefnd og yfirskattanefnd. Skattanefndarmenn og yfirskattanefndarmenn, aðrir en formenn, skulu skipaðir til 6 ára, þannig að annar nefndarmanna fer frá 3. hvert ár, í fyrsta skifti eftir hlutkesti. Ef nefndarmaður deyr eða fer frá af öðrum ástæðum, áður en starfstími hans er liðinn, skal skipa mann í stað hans til þess tíma, er hann átti eftir að sitja. Formenn skattanefnda í kaupstöðum, sem koma í stað bæjarstjóra, skulu ætíð skipaðir til 6 ára.

Nefndarmann, sem gengur úr, má skipa aftur svo oft sem vill. Þó er enginn, sem setið hefir 6 ár í nefnd, skyldur að taka við skipun af nýju uns 6 ár eru liðin frá því, að hann gekk úr nefndinni. Sextugur maður að aldri er ekki heldur skyldur að taka við starfinu, en annars getur enginn skorast undan því, sem náð hefir lögaldri og er eigi öðrum háður sem hjú.

27. gr.

Skattanefndarmenn og yfirskattanefndarmenn, sem eigi hafa áður unnið eið embættismanna eða sýslunarmanna, skulu á fyrsta nefndarfundi, sem þeir eru á, undirrita í gerðabók nefndarinnar æru- og drengskaparheit um, að þeir skuli gegna starfi sínu hlutdrægnislaust eftir bestu vitund og sannfæringu og gæta þagnarskyldu sinnar um þau atriði, er lúta að eignum og tekjum gjaldþegna og þeir fá vitneskju um vegna starfs síns.

28. gr.

Þá er skattanefnd kveður á um skattskyldar tekjur og eign einhvers af nefndarmönnum, barna hans, foreldra eða systkina, má hann ekki taka þátt í gerðum nefndarinnar.

Ef sá, er kærir ákvörðun skattanefndar um tekjur hans og eign, er sjálfur í þeirri skattanefnd eða í yfirskattanefndinni, tekur varamaður sæti í nefndinni, þá er úrskurður er feldur um kæru hans.

29. gr.

Skattanefndarmenn fá þóknun fyrir starf sitt eins og hjer segir:

1. Um borgun til skattanefndar í Reykjavík fer eftir samningum þeim, er í 23. gr. getur. Hið sama er um yfirskattanefnd þar, ef hún verður skipuð.
2. Í öðrum kaupstöðum og kauptúnum, sem eru hreppar út af fyrir sig, skal greiða skattanefnd alt að 2% af tekjuskattinum og eignarskattinum, eins og hann verður í kaupstaðnum eða kauptúninu samkvæmt úrskurði yfirskattanefndar, þó þannig, að borgunin far eigi fram úr 8 kr. fyrir hvern starfsdag nefndarmanns.
3. Annarsstaðar á landinu skal greiða skattanefnd alt að 4% af skattinum í hreppnum, eins og hann verður eftir úrskurði yfirskattanefndar, enda sje dagkaup ekki hærra en 8 kr. fyrir hvern nefndarmann.
4. Yfirskattanefndarmenn fá í þóknun 8 kr. á dag. Borgun til formanna telst þó innifalinn í embættislaunum þeirra.
5. Þóknunin til skattanefnda og yfirskattanefnda greiðist úr ríkissjóði. Formaður yfirskattanefndar úrskurðar reikninga skattanefnda, og greiðist hann á manntalsþingum. Stjórnarráðið úrskurðar reikninga yfirskattanefnda.

IV.

Um framtal tekna, fresti, úrskurði, innheimtu o. fl.

30. gr.

Gjaldendur skulu venjulega settir í skatt þar, sem þeir eru búsettir, þegar skattanefndir taka til starfa. Hlutafjelög og önnur atvinnufjelög skulu, ef þau eru innlend, sett í skatt þar, sem þau hafa heimili, en sjeu fjelögin útlend, skulu þau sett í skatt þar, sem aðalumboðsmenn þeirra hjer á landi eru búsettir, enda bera tjeðir umboðsmenn ábyrgð á greiðslu skattsins. Aðrir gjaldendur, sem ekki eru búsettir hjer á landi, greiða skatt á þeim stöðum, þar sem þeir hafa tekjur eða eignir.

Stjórnarráðið sker úr, ef vafi leikur á, hvar gjaldandi skuli settur í skatt.

31. gr.

Allir þeir, sem hafa skattskyldar tekjur, skulu fyrir febrúarmánaðarlok ár hvert — eða ef þeir reka atvinnu á fleirum stöðum en einum, í síðasta lagi 20. mars — afhenda skattanefnd skriflega skýrslu, að viðlögðum drengskap, um tekjur sínar síðastliðið ár og eignir í árslok. Sama skylda hvílir á hverjum þeim, er veitir forstöðu verslun, verksmiðju eða öðru atvinnufyrirtæki, ef eigandinn er eigi búsettur innanlands, svo og á stjórn fjelags eða stofnunar og á þeim, sem hefir á hendi fjárhald fyrir þann, sem ekki er fjárráður.

Nú þykist framteljandi eigi sjálfur fær um að gefa fullnægjandi skýrslu

74 27. júní

um tekjur sínar, og er þá skattanefnd skyld að veita honum aðstoð til þess. En hann er skyldur að láta skattanefnd í tje allar upplýsingar, er hún þarf til þess að gera tekjuframtal hans sem rjettast, svo sem sundurliðaða skýrslu um eignahag hans í ársbyrjun og árslok, um kostnað til fjölskyldu hans, um allar greiðslur gjalda og tekna, er heimili hans og atvinnuveg snerta, o. s. frv. Skattanefnd getur og æfinlega krafist, að 1 eða 2 nefndarmenn fái að kynna sjer bókhald gjaldanda, og getur nefndin einnig falið þá rannsókn 1 eða 2 reikningsfróðum mönnum utan nefndarinnar. Þó má ekki velja til slíkrar rannsóknar keppinaut gjaldanda, nema gjaldandi veiti samþykki sitt til þess.

32. gr.

Allir embættismenn og aðrir, er einhver störf hafa á hendi í almenningsþarfir, stjórnendur banka, sparisjóða, hlutafjelaga og annara fjelaga og stofnana eru skyldir að láta skattanefndum ókeypis í tje allar þær skýrslur, er þær beiðast og með þurfa, svo sem skýrslur um starfslaun, um skuldabrjef, vaxtabrjef og hlutabrjef, sem eigandi er nafngreindur að, um vaxtafje í bönkum og sparisjóðum og annað því um líkt. Þeir, sem hafa menn í þjónustu sinni, er taka kaup fyrir starf sitt, eru og skyldir að skýra frá, hvaða kaup þeir greiði hverjum manni.

33. gr.

Eftir skýrslum þeim, er skattanefnd tekur gildar, skal hún kveða á um tekjuupphæð og eign hvers eins. Þyki nefndinni skýrsla einhvers tortryggileg, skal hún skora á hann að láta nefndinni í tje frekari skýringar og sannanir. Fái skattanefnd eigi fullnægjandi skilríki fyrir framtalinu innan þess tíma, er hún hefir tiltekið, skal hún áætla tekjur hans og eign eftir bestu vitund. Dvelji hann utanlands eða svo langt í burtu, að erfitt er að ná til hans, og hafi hann ekki umboðsmann fyrir sig nærlendis, sem nefndinni er kunnugt um, eða ef ekki er kunnugt um dvalarstað hans, má hún áætla tekjur hans og eign án þess að gera honum viðvart.

Nú er einhver sá, er enga skýrslu gefur, og skal þá nefndin áætla tekjur hans og eign svo ríflega, að ekki sje hætt við, að upphæðin sje sett lægri en hún á að vera í raun rjettri, enda skal hún að minsta kosti vera 10% hærri heldur en skattmat næsta árs á undan, og ef vanrækslan er ítrekuð, skal hækkunin vera minst tvöföld á við hækkunina árið á undan.

34. gr.

Þegar alvarleg veikindi, slys eða mannslát hafa skert gjaldþol skattgreiðanda, þá getur skattanefndin að vísu ekki veitt honum neina linun þess vegna, en hún má taka við umsókn til skattanefndar um linun eða eftirgjöf á skattgreiðslunni, og sendir hana með umsögn sinni til yfirskattanefndar, og enn-

fremur getur hún af eigin hvötum gert tillögur um lækkun á skattgjaldi, þegar svo er ástatt. 74 27. júní

35. gr.

Innan marsmánaðarloka skal skattanefnd hafa lokið við ákvörðun tekna og eigna og samið skrá um alla þá, sem tekjuskatt eða eignaskatt eiga að greiða í hreppnum eða kaupstaðnum.

Skattskráin skal framlögð 1. dag aprílmánaðar á þingstað hreppsins eða öðrum hentugum stað, er auglýstur skal fyrirfram, og í kaupstöðum á bæjarþingstofunni eða skrifstofu bæjarfógeta, og liggja þar til sýnis til 15. dags sama mánaðar.

Sjerhver gjaldandi getur snúið sjer til skattanefndar og fengið hjá henni vitneskju um, eftir hverju hún hefir farið við ákvörðun tekna hans og eigna.

36. gr.

Ef einhver er óánægður með ákvörðun skattanefndar um tekjur hans og eign, skal hann bera upp kæru sína brjeflega fyrir formanni skattanefndar fyrir 15. dag aprílmánaðar. Innan sama tíma er hverjum gjaldanda heimilt að kæra yfir því, að skattskyldum manni sje slept eða tekjur og eign einhvers sje of lágt ákveðin, svo og að bera upp aðfinningar um hvert það atriði í skattskránni, sem að einhverju leyti getur snert hagsmuni hans. Formaður kveður nefndarmenn til fundar ásamt kæranda og þeim, sem kært er yfir og skal úrskurður feldur um kæruna fyrir lok sama mánaðar og hlutaðeigendum gert viðvart um úrslitin.

Skattanefnd leiðrjettir skattskrána samkvæmt úrskurðum þeim, sem feldir eru, og sendir hana síðan ásamt framtalsskýrslum tafarlaust til formanns yfirskattanefndar.

37. gr.

Úrskurði skattanefndar má skjóta til yfirskattanefndar. Skal það gert brjeflega og ástæður færðar fyrir kærunni. Sje kæra eigi komin til formanns yfirskattanefndar fyrir 15. dag maímánaðar, verður henni ekki sint.

Yfirskattanefnd sker úr öllum kærum yfir úrskurðum skattanefnda í umdæmi sínu og birtir bæði kæranda og skattanefnd úrskurðinn, og er því máli þar með lokið.

Einnig úrskurðar hún, hvort og að hve miklu leyti taka skuli til greina umsóknir þær, sem henni hafa borist frá skattanefndum, um linun í skattgreiðslu vegna ástæðna þeirra, sem getið er í 34. gr.

38. gr.

Yfirskattanefnd skal nákvæmlega endurskoða allar skattskrár í umdæmi því, sem hún er skipuð yfir, og hafa strangt eftirlit með því, að skattanefndir

74 27. júní

gegni skyldu sinni, að ganga ríkt eftir rjettu tekju- og eignaframtali. Ef nefndinni virðist framtalsskýrslur vera ófullnægjandi eða eitthvað óljóst eða rangt í skattskránum, að einhver sje vantalinn eða tvítalinn á skrá, getur hún heimtað nánari skýringar, og skal síðan lagfæra skattskrárnar eftir því, sem henni þykir rjett vera.

Ef skattskrá breytist við endurskoðun yfirskattanefndar, skal formaður tilkynna það skattanefnd þeirri, er hlut á að máli, til birtingar fyrir þeim gjaldendum, sem tekju- eða eignamati hefir verið breytt hjá.

Störfum yfirskattanefndar skal lokið fyrir maímánaðarlok.

39. gr.

Skattanefndir halda gerðabók og rita í hana skattskrár og úrskurði. Gerðabækur skattanefnda lætur stjórnarráðið tilbúa á kostnað ríkissjóðs, og skulu þær löggiltar af lögreglustjóra.

Yfirskattanefndir hafa einnig gerðabók og rita í hana úrskurði sína og ákvarðanir. Þessar gerðabækur löggildir stjórnarráðið.

40. gr.

Formaður skattanefndar skal árlega láta hreppsnefnd eða niðurjöfnunarnefnd ókeypis í tje endurrit af skattskrá hreppsins, til afnota við niðurjöfnun sveitargjalda. Svo skulu og formenn skattanefnda gefa hagstofunni skýrslu um skattálagninguna, í því formi, sem hún fyrirskipar.

41. gr.

Stjórnarráðið hefir vakandi auga á því, að skattanefndir og yfirskattanefndir ræki skyldur sínar og fylgi rjettum reglum í starfi sínu. Hefir það rjett til að fá sendar framtalsskýrslur gjaldenda, eftir því sem þörf gerist, og leita umsagnar og skýringar skattanefnda á öllu því, er skattálagningunni við kemur.

42. gr.

Lögreglustjórar innheimta tekjuskatt og eignarskatt á manntalsþingum ár hvert.

43. gr.

Tekjuskatt og eignarskatt skal hver heimilisfaðir inna af hendi fyrir þá gjaldskylda menn, sem eru heimilisfastir hjá honum á gjalddaga, en á rjett til endurgjalds hjá þeim.

V. 74
27. júní

Refsiákvæði.

44. gr.

Ef einhver vanrækir að gefa lögboðna skýrslu um tekjur sínar og eignir, skal formaður skattanefndar tafarlaust senda honum brjeflega áminningu um að bæta úr því innan 5 daga. Láti hann samt sem áður farast fyrir að fullnægja skyldu sinni, missir hann rjettinn til að kæra yfir ákvörðun skattanefndar um tekjur hans og eign, nema hann geti sannað, að tekjur hans eða eign hafi verið áætlaðar af skattanefnd meira en fjórðungi hærri heldur en þær voru í raun og veru. Sje mismunurinn ¼ eða meira, skal hann greiða skatt af hinni rjettu upphæð, að viðbættum ¼.

Ákvæðum laga þessara um viðurlög fyrir vanrækslu á framtali þarf þó eigi að beita, ef skattanefnd telur gjaldanda hafa fært fram gildar ástæður sjer til afsökunar.

45. gr.

Nú skýrir maður vísvitandi rangt frá einhverju því, er máli skiftir um tekjuskatt eða eignarskatt, og skal hann þá sekur um alt að því tífalda skattupphæð þá, sem undan var dregin. Sektina skal þó aldrei miða við lengri tíma en 10 ár alls. Stjórnarráðið ákveður sektina, nema það eða sá seki óski, að málinu sje vísað til dómstólanna.

Nú verður slíkt uppvíst við meðferð dánarbús, og skal þá greiða úr búinu tvöfalda þá upphæð er á vantar.

Skiftarjettur eða skiftaforstjóri eru skyldir, þegar lokið er uppgerð á tekjum og gjöldum bús, að gefa skattanefnd skýrslu um fjármuni þá, er hinn framliðni hefir látið eftir sig, svo framarlega sem þeir nema ekki minna en 6000 kr. Við vanrækslu þessarar skyldu getur stjórnarráðið lagt dagsektir, uns henni er fullnægt.

46. gr.

Sá sem sekur verður um afbrot það, sem um getur í 1. málsgr. 45. gr. skal auk sektarinnar, sem þar er ákveðin, greiða eftir á skattupphæð þá, sem undan var dregin.

Sömu skyldu til að greiða skatt eftir á hefir og hver sá, sem af afsakanlegum misskilningi eða misgáningi hefir skýrt frá tekjum sínum og eignum lægri en vera bar, og því greitt minni skatt heldur en honum bar skylda til.

47. gr.

Skattanefndarmönnum og yfirskattanefndarmönnum er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um embættis- og sýsl-

74 27. júní

unarmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá því, er þeir komast að, sökum starfa síns, um efnahag skattþegna.

Sama gildir um þá, er veita kynnu nefndunum aðstoð við starf þeirra eða á annan hátt fjalla um framtalsskýrslur manna.

48. gr.

Nú skorast einhver undan því að láta af hendi skýrslur þær, er í 32. gr. segir, og sker stjórnarráðið þá úr ágreiningi um það efni, og getur, ef þörf krefur, lagt við dagsektir uns skyldunni er fullnægt.

Nú hefir skattanefnd eða yfirskattanefnd eigi framkvæmt störf sín samkvæmt lögum þessum áður lögmæltur tími sje liðinn, þá varðar það sektum, alt að 100 kr., og getur stjórnarráðið auk þess skyldað þær til þess að ljúka við þau, að viðlögðum dagsektum fyrir hvern einstakan mann í nefndinni, er eigi getur borið fyrir sig lögmætar afsakanir.

49. gr.

Mál útaf brotum á ákvæðum 45. gr. 1. málsgr. og 47. gr. laga þessara skulu sæta sakamálsmeðferð. Mál útaf brotum þeim, er í 44. gr., 45. gr. 3. málsgr. og 48. gr. segir, skulu sæta meðferð sem opinber lögreglumál. Refsimál, er fara skal með sem opinbert lögreglumál, skal eigi höfða nema sá, er hlut á að máli, skattanefnd, yfirskattanefnd eða stjórnarráð krefjist þess.

50. gr.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í ríkissjóð, og má gera aðför til innheimtu þeirra.

VI.

Almenn ákvæði.

51. gr.

Stjórnarráðið gefur út leiðbeiningar um skilning á lögum þessum, um nánari ákvörðun skattskyldra tekna og störf skattanefnda. Ennfremur gerir það fyrirmyndir að eyðublöðum undir skattskrár og tekjuframtal og lætur prenta á kostnað ríkissjóðs.

52. gr.

Skattur samkvæmt lögum þessum skal í fyrsta sinn lagður á árið 1922. Um leið og þau koma til framkvæmdar eru úr lögum numin lög 14. des. 1877,

um tekjuskatt, lög 3. okt. 1903, um viðauka við tjeð lög, og lög 26. okt. 1917, um breyting á og viðauka við sömu lög. 74 27. júní

Lög þessi gilda til 31. des. 1923.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

75 27. júní

um

stimpilgjald.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I.

Almenn ákvæði.

1. gr.

Þegar skjöl þau, er ræðir um í lögum þessum, eru gefin út eða afgreidd, skal stimpla þau eins og lög þessi mæla fyrir.

2. gr.

Stjórnarráðið lætur gera stimpilmerki, ákveður útlit þeirra, upphæð og hvernig þau skuli ónýta. Það ákveður einnig, hversu haga skuli sölu á þeim. Sem endurgjald fyrir að sjá um stimplun skjala og reikningsfærslu má greiða 2% af andvirði merkjanna.

Stjórnarráðinu er heimilt að láta gera pappír með áletruðu stimpilmerki eða stimpilmerkjum, og má nota hann í stað merkjanna.

75 27. júní

3. gr.

Um ákvörðun stimpilgjaldsins fer eftir þessum almennu reglum:

a. Þegar stimpilgjaldið er hundraðsgjald af fjárhæð skjals og gjaldið er eigi deilanlegt með 5, færist það niður í næstu tölu, sem deila má á þennan hátt, þó þannig, að gjaldið má aldrei minna vera en 10 au.

b. Í stimpilskyldum skjölum skal jafnan getið þeirrar fjárhæðar, sem stimpilskyldan er bundin við.

c. Nú hljóðar stimpilskylt skjal um árlegar tekjur eða gjöld, sem eru áskilin eða lofuð um aldur og æfi, eða fyrir fleiri menn en þá, sem eru á lífi þá er skjalið er gert, eða um ákveðið tímabil, sem ekki er styttra en 25 ár, og skal þá stimpilgjaldið reiknast af árgjaldinu tuttugu og fimmföldu. Ef árabilið er ákveðið innan við 25 ár, telst stimpilgjaldið af árgreiðslunni margfaldaðri með áratölunni.

Ef greiðsla er ákveðin um æfitíð einstaks manns eða fleiri manna, sem eru á lífi þá er skjalið er gert, eða um annan óákveðinn tíma, skal telja stimpilgjaldið af árgjaldinu tíföldu.

Ef árgjald er mismunandi, skal taka meðalgjaldið.

4. gr.

Stimpilskyldan nær til allra skjala, ef þau annars eru stimpilskyld, sem út eru gefin í hinu íslenska konungsríki, þegar annaðhvort að minsta kosti einn aðilji á þar heimili, eða skjalið hljóðar um verðmæti hjer í ríkinu, rjettindi yfir þeim, eða rjettindi eða skyldur fyrir einstaklinga, fjelög eða stofnanir, sem eiga heimili hjer á landi.

Skjal telst gefið út hjer í ríkinu, ef annar eða einhver aðilja hefir undirritað það hjer.

5. gr.

Þau skjöl, sem hjer greinir, eru stimpilskyld, hvar sem þau eru gefin út:

1. Afsöl fyrir fasteignum í ríkinu og skipum, sem hjer eru skrásett, svo og önnur skjöl, er veita eða framselja rjettindi yfir slíkum eignum.
2. Vátryggingarskjöl, ef þau snerta fasteignir eða verðmæti í ríkinu, nema sannað sje, að ekkert af iðgjaldinu eigi að greiðast hjer.
3. Hlutabrjef, skuldabrjef og önnur verðbrjef, sem ætluð eru til að ganga manna í milli, ef þau eru gefin út af fjelögum eða stofnunum, sem eiga heimili hjer á landi.
4. Útlend hlutabrjef, skuldabrjef og önnur slík skjöl, sem flutt eru hingað, annaðhvort sem eign manna eða fjelaga, sem hjer eiga heimili, eða sem trygging gagnvart þeim.
5. Víxlar, ef samþykki eða greiðsla fer fram hjer, og ávísanir, ef samþyktar eru.

6. gr.

Stimpilskylda skjals fer eftir rjettindum þeim, er það veitir, en eigi nafni þess eða formi.

Eftirrit af sáttum og nótaríalgerðum, er skapa rjettindi eða skyldur, sem eigi hefir áður verið gert skjal um, stimplast eftir tegund og verðmæti þeirra skyldna og rjettinda, er um ræðir.

7. gr.

Ef í sama skjali er falin fleiri en ein tegund gerninga, svo sem afsal veitt og veð sett, eru báðar eða allar tegundir stimpilskyldar.

8. gr.

Þegar skjöl eru gefin út í fleiri en einu eintaki, er aðeins eitt þeirra stimpilskylt, nema öðruvísi sje ákveðið sjerstaklega.

9. gr.

Áletranir á skjöl, sem áður eru stimpluð, svo sem áletrun um breytingu á veði, áletrun um ábyrgð, vexti, borgunarskilmála eða annað þess háttar, eru eigi stimpilskyldar, svo framarlega sem áletrunin hefði ekki breytt stimpilgjaldinu, þótt hún hefði staðið í skjalinu frá byrjun, en ella skal fyrir áletrunina greiða gjald, er nemur hækkun þeirri, er orðið hefði, ef hún hefði verið í skjalinu frá byrjun.

10. gr.

Ef skjal stofnar til rjettinda eða skyldna, er meta verður mismunandi hátt, telst stimpilgjaldið af hæstu fjárhæðinni.

II.

Um greiðslu stimpilgjalds, stimplun og endurgreiðslu gjaldsins.

11. gr.

Stimpilgjaldið greiðist annaðhvort með því að nota stimplaðan pappír eða líma stimpilmerki á skjalið, eða hvorttveggja.

12. gr.

Stimpilskyld skjöl, sem gefin eru út hjer á landi, skulu stimplast áður 2 mánuðir sjeu liðnir frá útgáfudegi, nema eindagi sje fyr, og þá fyrir eindaga. Ef aðiljar hafa eigi undirritað samtímis, telst fresturinn frá því er hinn fyrsti undirritaði.

75
27. jún í

Stimpilskyld skjöl, sem gefin eru út erlendis, skal stimpla á sama fresti og innlend skjöl, talið frá þeim tíma, er skjal kom hingað til lands, og skal sá er stimpla lætur, votta á skjalið, hvenær það var. Stjórnarráðið getur lengt frest þennan, ef sjerstaklega stendur á.

13. gr.

Allir opinberir starfsmenn eru skyldir til að stimpla, án endurgjalds fyrir stimplunina, þau skjöl, sem þeir gefa út eða á einhvern hátt afgreiða. Auk þess eru lögreglustjórar og hreppstjórar skyldir til að stimpla skjöl fyrir almenning, gegn 25 au. þóknun fyrir hvert skjal. Bankar og sparisjóðir eru skyldir til að stimpla, án sjerstaks gjalds, skjöl þau, er um þeirra hendur fara. Nánari reglur í þessu efni getur stjórnarráðið sett. Einstökum mönnum er óheimilt að stimpla skjöl sín. Þó getur stjórnarráðið veitt fjelögum, stofnunum og einstökum mönnum, er þartil teljast sjerstaklega hæfir, rjett til þess, gegn tryggingu, er það setur um reikningsskil og bókfærslu. Ennfremur getur stjórnarráðið ákveðið, ef nauðsynlegt þykir, að einstakar tegundir skjala megi hver einstakur stimpla.

14. gr.

Þeir, sem hafa á hendi stimplun skjala, geta krafist allra nauðsynlegra skýringa af hálfu þeirra, er stimplunar beiðast, og ákveða síðan gjaldið, framkvæma stimplunina og afhenda skjalið beiðanda. Ef hann er óánægður með ákvörðun gjaldsins, getur hann skotið því undir úrskurð stjórnarráðsins innan tveggja mánaða, en fylgja skal jafnan umsögn lögreglustjóra. Ef hlutaðeigandi vill eigi heldur una við úrskurð stjórnarráðsins, getur hann lagt málið undir dómstólana.

15. gr.

Stimpilmerki, sem límd hafa verið á fullgerð skjöl, má eigi taka af þeim aftur, en stjórnarráðið hefir heimild til að endurgreiða stimpilgjaldið eða hluta af því, þegar skjal er ógilt með öllu að lögum, eða eigi verður af því vegna svipaðra ástæðna, að það rjettarástand skapist, sem skjalið ráðgerði.

Ef skjal hefir af vangá verið stimplað of hátt, skal endurgreiða það, sem ofborgað er.

Endurgreiðslur þær, sem ræðir um í þessari grein, mega þó því að eins fram fara, að beiðni um þær hafi borist stjórnarráðinu áður en 2 ár sjeu liðin frá útgáfu þess eða þeirra skjala, sem beiðnin á við. Skjölin sjálf, eða staðfest eftirrit af þeim, skulu jafnan send stjórnarráðinu, ásamt beiðninni um endurgreiðslu.

16. gr.

Krafa ríkissjóðs um stimpilgjald fyrnist ekki, nema svo sje ástatt, að opinber starfsmaður eigi sök á því, að eigi var stimplað, en þá fyrnist krafan á 4 árum. Ennfremur fellur krafa til stimpilgjalds burt, þegar liðin eru 5 ár frá þeim tíma, er skjalið var með öllu úr gildi, og enginn þeirra starfsmanna, sem getur í 53. gr. þessara laga, hefir orðið áskynja um brotið, áður sá tími sje liðinn, og tekið skjalið til þess að koma fram ábyrgð á hendur hinum seka.

III.

Um stimpilgjald einstakra skjala.

17. gr.

Með 1% af verðhæðinni skal stimpla afsalsbrjef fyrir fasteignum og skipum yfir 5 smál. brúttó, þarmeð talin afsöl við fógetagerðir, skifti og uppboð, svo og öll önnur skjöl um afhendingu fasteigna og skipa, svo sem kaupsamninga, makaskiftabrjef, gjafabrjef og próventusamninga. Ennfremur erfðafestubrjef, ef þau veita rjett til að selja eða veðsetja.

Þegar fasteign er afsöluð hlutafjelagi greiðist gjald þetta tvöfalt.

Þegar fasteign eða skip er lagt út til eignar ófullnægðum veðhafa, greiðist hálft gjald.

Ef giftingarvottorð er þinglesið sem heimild fyrir skipi eða fasteign, skal ekkert stimpilgjald greiða, nema ef endurgjald er áskilið til meðerfingja eða annara, því að þá skal reikna stimpilgjald eftir endurgjaldinu.

Útdrættir úr skiftabókum eða öðrum embættisbókum eða vottorð embættismanna, fjelaga, stofnana eða einstakra manna, er sýna eigandaskifti að fasteign eða skipi, eða eru notuð sem afsöl, stimplast sem afsöl.

18. gr.

Stimpilgjaldið fyrir öll heimildarbrjef fyrir skipum og fasteignum telst eftir því kaupverði, sem sett er á eignina í brjefinu, þó aldrei minna en eignin er metin til skatts, sje um fasteign að ræða, og teljast veðskuldir, ítök eða kvaðir, sem kaupandi undirgengst, til kaupverðsins.

19. gr.

Þegar kaupsamningur er stimplaður, er afsalsbrjef til sama kaupanda stimpilfrjálst.

75
27. júní

20. gr.

Ef heimildarbrjef er framselt, ber að stimpla framsalið sem afsal.

21. gr.

Þeim opinberum starfsmönnum, sem þinglestur og skrásetningu hafa á hendi, er skylt að athuga, um leið og afsalsbrjef fyrir fasteignum eru afhent til þinglestrar, eða afsöl fyrir skipum sýnd vegna skrásetningar, hvort þau eru stimpluð, og ef svo er eigi, þá heimta stimpilgjaldið þá þegar. Hið sama er um önnur stimpilskyld skjöl, er snerta fasteignir og skip, ef þau eru afhent vegna þinglestrar eða skrásetningar.

22. gr.

Heimildarbrjef fyrir fasteignum og skipum verða stimpilskyld við þinglestur eða skrásetningu, þótt þau sjeu gefin út áður en lög þessi öðlast gildi, ef þau eru eigi áður stimpluð.

23. gr.

Heimildarskjöl um veðirjettindi, skjöl, sem leggja ítök, skyldur og kvaðir á annara eign, stimplast með 1%, ef endurgjald er greitt eða áskilið, og fer stimpilgjaldið eftir endurgjaldinu. Framsöl þessara rjettinda er stimpilskyld eftir sömu reglum.

24. gr.

Hlutabrjef, sem gefin eru út af fjelögum með takmarkaðri ábyrgð, stimplast með 1%, ef þau hljóða á handhafa, en með ⅔%, ef þau hljóða á nafn. Framsal á handhafabrjefum eru stimpilfrjáls, en framsöl hlutabrjefa, sem hljóða á nafn, stimplast með 1‰ af upphæð brjefsins, og má eigi framselja þau til handhafa, nema þau sjeu stimpluð sem handhafabrjef.

Ef hlutabrjef, sem hljóða á nafn, eru í byrjun stimpluð sem handhafabrjef, eru framsöl þeirra stimpilfrjáls.

Framsöl hlutabrjefa, sem gefin hafa verið út áður en lög þessi öðlast gildi, stimplast með 3‰, ef þau hljóða á handhafa eða eru framseld til handhafa, en ella með 1‰. Ef slík hlutabrjef eru í eitt skifti stimpluð með 5‰ eru þau eftir það stimpilfrjáls, þótt framseld sjeu.

25. gr.

Ef hlutabrjef hljóðar eigi um ákveðna fjárhæð, heldur um hluta af stofnfjenu, skal í brjefinu getið þeirrar fjárhæðar, sem telja verður að hlutabrjefið sje vert, og ákveða stimpilgjaldið eftir því.

26. gr.

Hlutabrjef í fjelögum með breytilegri fjelagatölu, eða breytilegum höfuðstól, stimplast eins og segir í 24. gr., þótt fjelagsmenn sjeu persónulega

ábyrgðir. Hið sama er um hlutabrjef persónulega óábyrgra manna í fjelagi, þar sem sumir eru persónulega ábyrgir.

27. gr.

Fjelagssamningar stimplast með ½% af því fje, sem í fjelagið er lagt, ef persónuleg ábyrgð er fyrir fjenu, ella er samningurinn stimpilfrjáls, með þeirri undantekningu, sem í 26. gr. segir.

28. gr.

Ef fasteign eða skip er afsalað fjelagi, skal jafnan greiða gjald það er, ræðir um í 17. gr., hvort sem persónuleg ábyrgð er fyrir skuldum fjelagsins eiða eigi, og hvort sem afsalið er sjerstakt eða í fjelagssamningi eða öðrum samningi.

29. gr.

Nú hljóðar fjelagssamningur eigi um nein fjárframlög, og skal þá stimpla hann með 10 kr.

Nú leggur fjelagi fram persónulega vinnu, en annar peninga, og skal þá vinnan metin jöfn framlaginu, og því lægsta, ef framlög eru fleiri og ójöfn.

Nú leggur fjelagi fram bæði peninga og vinnu og annar aðeins vinnu, og skal þá stimpla samninginn með 10 kr., auk gjalds af fjárframlaginu, eftir fyrirkomulagi fjelagsskaparins.

30. gr.

Framsöl einstakra meðlima á rjettindum sínum í fjelaginu eru stlimpilskyld, ef fjelagssamningurinn var stimilskyldur, en ella eigi.

31. gr.

Skuldabrjef og tryggingarbrjef stimplast með 3‰, ef skuldin ber vexti og er trygð með veði eða ábyrgð, en annars með 1‰, og telst brot úr þúsundi heilt þúsund, ef brjefið er yfir 1000 kr.

Skuldabrjef, sem ekki nema meiru en 200 kr., eru stimpilfrjáls, þegar skuldin ber eigi vexti og engin trygging er sett.

32. gr.

Ef veðrjettur er stofnaður eða trygging er sett fyrir væntanlegri eða óákveðinni skuld, skal reikna stimpilgjaldið eftir þeirri upphæð, sem frekast er ætlast til að tryggja.

33. gr.

Þegar skuld er endurnýjuð með nýju brjefi (novatio) eða skuld er færð yfir á annars manns nafn (delegatio), greiðist helmingur gjalds þess, er í 31. gr. segir.

75
27. júní

34. gr.

Framsal á skuld stimplast eftir reglunum í 31. gr.

35. gr.

Víxlar og samþyktar ávísanir, nema tjekkar, stimplast eins og hjer segir:

200 kr. eða minna með	20 au.
Frá 200— 400 kr. með	40 —
— 400— 600 — —	60 —
— 600— 800 — —	80 —
— 800—1000 — —	1 kr.

Ef fjárhæðin er hærri skal stimpla skjöl þessi með 1 kr. af þúsundi eða broti úr þúsundi.

Endurnýjaður víxill telst nýr víxill.

36. gr.

Nú hljóðar víxill eða samþykt ávísun um borgun í erlendri mynt, og reiknast þá stimpilgjaldið eftir bankagangverði þeirrar myntar hjer á landi á þeim tíma, er stimplun fer fram.

37. gr.

Ef veð eða ábyrgð er áskilin í víxli, stimplast hann eins og veðtrygt skuldabrjef.

Framsöl á víxlum og samþyktum ávísunum eru eigi stimpilskyld.

Ef skjal fullnægir eigi kröfum löggjafarinnar um víxla, stimplast það sem skuldabrjef.

38. gr.

Lífsábyrgðarskírteini stimplast með einum af þúsundi eða broti úr þúsundi af lífsábyrgðarfjárhæðinni.

Brunaábyrgðarskírteini stimplast með 25 au. af þúsundi eða broti úr þúsundi.

Sjóvátryggingarskírteini stimplast með 10 au. af þúsundi eða broti úr þúsundi.

Gjald það, er ræðir um í þessari grein, greiðist hvort sem tryggingin fer eftir samningi um ákveðinn eða óákveðinn tíma, án þess að sjerstakt skírteini sje gefið út vegna hverrar áhættu fyrir sig. Hið sama er, ef tryggingarsamningur er gerður með brjefaskiftum, innritun í viðskiftabækur eða á annan hátt.

Skírteini þau, er um getur í þessari grein, stimplast um leið og þau eru gefin út eða afhent hinum trygða eða umboðsmanni hans.

Stjórnarráðið getur sett nánari reglur um framkvæmd þessarar greinar. Það hefir og heimild til þess að gera samninga við vátryggingarfjelög um

greiðslu stimpilgjalds á ákveðnum tímum, t. d. við áramót, gegn eftirliti eða tryggingum í bókfærslu, er stjórnarráðið telur nægja. 75 27. júní

Stjórnarráðið hefir ennfremur heimild til að undanþyggja stimpilgjaldi einstakar tegundir trygginga, ef sjerstök ástæða þykir til.

39. gr.

Leigusamningar um skip, hús, jarðir og lóðir stimplast með 25 au. af hverju hundraði eða broti úr hundraði, sem leigan nemur.

Ef leigusamningurinn gildir um óákveðinn tíma, telst gjaldið af ársleigunni tífaldri. Ef hann skal gilda æfitíð leigjanda, telst gjaldið einnig af ársleigunni tífaldri, og eins er þótt samningurinn skuli einnig gilda meðan ekkja hans lifir.

Samningur um leigu á skipi til ákveðinnar ferðar eða ferða telst gilda ákveðinn tíma.

Erfðafestubrjef, sem eiga veita heimild til að selja og veðsetja, stiplast samkv. þessari grein.

40. gr.

Kaupmálar, sem gerðir eru á undan stofnun hjúskapar, stimplast með 5 kr., en kaupmálar, sem gerðir eru síðar, með ½% af þeirri fjárhæð, sem það nemur, er eftir þeim skal vera sjereign annars hjónanna.

41. gr.

Eftirnefnd skjöl skal stimpla með föstu gjaldi:

a. Yfirlýsingar, sem eru þinglesnar eða skrásettar, með 1 kr., ef þær falla eigi undir nein ákvæði, sem nefnd eru að framan.
b. Útdrættir, afrit og vottorð, sem einstakir menn biðja um úr embættisbókum eða skjalasöfnum, með 50 au.
c. Nótaríalvottorð og afrit eða útdrættir af nótaríalgerðum með 50 au.
d. Dómsgerðir eða rjettargerðir in forma frá undirrjetti með 2 kr., en frá hæstarjetti með 5 kr. Þingsvitni með 1 kr., að undanteknum þingsvitnum um slys eða verðlaun fyrir björgun frá druknun.
e. Kvaðning utan rjettar með 1 kr.
f. Tilkynning til innritunar í verslunarskrá með 20 kr. Tilkynning um prókúru stimplast þó aðeins með 5 kr., ef sjerstök er. Tilkynning um að firma sje hætt stimplast með 5 kr., en afturköllun prókúru með 2 kr. Breytingar á skrásettum tilkynningum stimplast annars með 5 kr.
g. Beiðni um skrásetningu vörumerkis með 20 kr., en beiðni um endurnýjun með 10 kr.
h. Borgarabrjef til heildsöluverslunar með 500 kr., en borgarabrjef til smásöluverslunar með 100 kr.

75 i. Leyfisbrjef farandsala og umboðssala með 300 kr.
27. júní j. Skipstjóraskírteini með 10 kr.
k. Stýrimannsskírteini með 5 kr.
l. Vjelstjóraskírteini með 5 kr.
m. Sveinsbrjef með 4 kr.
n. Einkaleyfisbrjef með 100 kr., og undanþágur frá skilyrðum í slíkum brjefum með 50 kr.
o. Önnur leyfisbrjef, sem stjórnarráðið eða valdsmenn gefa út, með 10 kr.
p. Veitingabrjef fyrir embættum og sýslunum í þarfir ríkisins:

1)	ef árslaun eru undir	1000 kr.,	með	2	kr.
2)	- —	— frá 1000—2000	kr., með	4	—
3)	- —	— — 2000—3000	— —	8	—
4)	- —	— — 3000—4000	— —	12	—
5)	- —	— — 4000 kr. eða meira	—	20	—

q. Skírteini um embættispróf við háskólann með 20 kr.
r. Löggiltar verslunarbækur með 5 kr.
s. Erfðaskrár, skjöl um dánargjafir og gjafarfa með 5 kr.
t. Skoðunargerðir og virðingargerðir, sem ekki eru um neina ákveðna fjárhæð, með 2 kr.
u. Mælingarbrjef skipa frá 12—30 smál. með 1 kr., frá 30—100 smál. með 2 kr., en stærri skipa með 5 kr.

Heimilt er ráðherra að gefa snauðum mönnum eftir gjald það, er um ræðir undir staflið n. og o.

V.

Ýms ákvæði.

42. gr.

Þegar skjal er stimpilfrjálst vegna sambands þess við annað skjal, svo sem afsal, þegar kaupsamningur er stimplaður, skal í hinu stimpilfrjálsa skjali vísað til hins stimplaða og þess getið, hversu hátt það er stimplað. Ef þessu er eigi fylgt og eigi heldur er sannað fyrir þeim, sem hlut eiga að máli, að skjal það, er stimpilfrelsinu veldur, sje löglega stimplað, ber að stimpla hið síðara skjal eftir innihaldi þess. Auk þess varðar það sektum, eigi undir 5 kr., ef þess er eigi getið í óstimpluðu skjali, hvers vegna það sje stimpilfrjálst.

43. gr.

Á samrit og staðfest eftirrit stimplaðra skjala skal ritað, hversu aðalskjalið er stimplað, og varðar sektum, eigi undir 5 kr., ef út af er brugðið, og

er eigandi skjalsins og útgefandi sekir, ef um samrit er að ræða, en ef staðfest eftirrit er, þá eigandi þess og sá, er staðfesti eftirritið. 75 27. júní

44. gr.

Skjöl, sem framsöl á eru stimpilskyld, má eigi gefa út til handhafa eða framselja handhafa, og varðar sektum, ef út af er brugðið, eigi undir 10 kr. fyrir hvert skjal.

45. gr.

Ef stimpilskylt skjal er alls eigi stimplað, eða eigi nægilega stimplað, fyrir hinn tiltekna tíma, varðar það, ef eigi er öðruvísi ákveðið í lögum þessum, sektum, er nema hinu vantanda stimpilgjaldi fimmföldu, þó eigi undir 2 kr. Auk þess greiðist hið vantandi gjald.

46. gr.

Útgefendur og móttakendur stimpilskyldra skjala bera, hvort sem þeir koma fram í eigin nafni eða sem umboðsmenn annara, ábyrgð á rjettri stimplun. Móttakendur skjala, sem ekki eru löglega stimpluð, geta leyst sig frá sektaábyrgð með því að láta á sinn kostnað stimpla skjalið innan mánaðar frá móttöku þess, eða ef greiðsludagur er fyr, þá í síðasta lagi þann dag, eða ef greiðsludagur er liðinn, þá þegar eftir móttöku þess. Móttakandi skjals, sem þannig er ástatt um, þarf ennfremur til þess að losna við sektaábyrgð, að tilkynna hlutaðeigandi yfirvaldi brot það, sem átt hefir sjer stað á lögum þessum.

47. gr.

Það varðar sektum, eigi undir 100 kr., að gefa rangar skýrslur um þau atriði, er máli skifta við ákvörðun stimpilgjalds. Sömu refsingu varðar, ef maður neitar ranglega að hafa skjal í vörslum sínum, til þess að komast hjá stimpilgjaldi eða sekt.

48. gr.

Sömu refsingu varðar, ef rangt vottorð er ritað á samrit eða eftirrit skjals um stimplun frumrita.

49. gr.

Nú er skjal dagsett rangt, eða stimplun þess, og varðar það sömu refsingu og segir í 47. gr., þegar þetta er gert til að leyna broti á stimpillöggjöfinni eða torvelda uppgötvun þess.

50. gr.

Hver, sem stælir eða falsar þau stimpilmerki, sem stjórnarráðið lætur gera, samkvæmt 2. gr., skal sæta refsingu eftir 266. gr. hinna alm. hegn-

75 27. júní

ingarlaga 25. júní 1869, þó þannig, að fangelsisrefsingu má beita, ef dómara þykir ástæða til.

51. gr.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í ríkissjóð, og ber að innheimta þær, ef á þarf að halda, með lögtaki. Ef þær nást eigi á þann hátt, afplánast þær eins og lög mæla fyrir.

52. gr.

Fyrstu 10 árin eftir að lög þessi öðlast gildi, er stjórnarráðinu heimilt að lækka sektir allar, samkvæmt lögum þessum, og jafnvel láta þær falla alveg burt, ef sjerstakar kringumstæður mæla með.

53. gr.

Allir opinberir starfsmenn, þarmeð skiftaforstjórar, eru, að viðlagðri refsingu fyrir vanrækslu, skyldir til að hafa nákvæmar gætur á því, að lög þessi sjeu haldin, með því að athuga skjöl þau, sem þeir, starfs síns vegna eða á annan hátt, hafa með höndum eða sjá, og kæra til sekta, ef þeir komast eftir brotum. Eru þeir skyldir til, eftir því sem við verður komið, að sleppa eigi skjölum þeim, sem brotin eru risin af, í hendur annara en þeirra, sem málið heyrir undir að lögum.

Ákvæði þessarar greinar gilda jafnt um frumrit skjala, samrit og staðfest eftirrit, eftir því sem við getur átt, svo og ennfremur um óstaðfest eftirrit, þegar þau eru notuð þannig, að ætla má, að notandinn votti samræmi þeirra við frumritið, svo sem þegar eftirrit er lagt fram fyrir rjetti eða fylgir umsóknum til stjórnarvalda, enda skal jafnan, er svo er ástatt, vera ritað á eftirritið, hvernig frumritið er stimplað.

54. gr.

Ef eigi er gætt fyrirmæla þessara laga um áritun á samrit og eftirrit skjala um stimplun frumrits, og sá, er fyrir sök er hafður, getur eigi sýnt frumritið, ber að stimpla samrit og eftirrit eins og það væri frumrit, nema sannað sje eða álíta verði fullvíst, að frumritið hafi verið löglega stimplað.

55. gr.

Íslandsbanki heldur stimpilfrelsi því, er hann hefir að lögum, og Landsbanki Íslands öðlast sömu ívilnanir. Bankavaxtabrjef veðdeildar Landsbankans eru stimpilfrjáls.

Þar sem ekki er annað ákveðið sjerstaklega, sker stjórnarráðið úr, hvort ríkissjóður skuli greiða stimpilgjald af skjölum, er snerta hann.

56. gr.

Með mál útaf brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lög- 75
reglumál. 27. júní

57. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Lög

76
27. júní

um

heimild um lántöku fyrir ríkissjóð.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stjórninni er heimilt að taka fyrir hönd ríkissjóðs það eða þau lán, sem nauðsyn er á til að greiða úr peningakreppu þeirri, sem nú er í landi, og, ef til kemur, til að kaupa hluti í Íslandsbanka.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

77
27. júní

Lög

um

hlutafjelög.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kafli.

Almenn ákvæði.

1. gr.

Hlutafjelag merkir í lögum þessum hvert það fjelag, sem stofnað er með fjárframlögum, skiftum í fyrirfram ákveðna hluti, til þess að afla ágóða til skiftingar með einhverjum hætti meðal fjelaga, enda ábyrgist enginn þeirra skuldir fjelagsins persónulega, heldur allir saman einungis með eignum þess.

Þó taka lög þessi eigi til fjelaga með takmarkaðri ábyrgð, sem starfa í þeim tilgangi að útvega fjelögum sínum hluti til notkunar eða koma afurðum þeirra í verð eða bæta með öðrum hætti hag þeirra, enda sje starfsemi fjelagsins takmörkuð við fjelaga eina og arði skift með þeim, eftir hlutdeild þeirra í veltu fjelagsins einvörðungu.

Að því leyti sem sjerákvæði eru í lögum eða verða sett í lög um einstök hlutafjelög, þá eru þau undanþegin fyrirmælum þessara laga.

2. gr.

Hlutafjelögum einum er rjett og skylt að hafa orðið „hlutafjelag“ í heiti sínu, eða skammstafanir úr því orði, er ekki orki tvímælis.

II. kafli. 77

27. júní

Stofnun hlutafjelaga.

3. gr.

Nú vilja menn stofna hlutafjelag, og skulu þeir þá gera um það með sjer skriflegan samning, er stofnsamningur heitir, og skal í honum greina:

1. Heiti fjelags og heimilisfang.
2. Í hvaða skyni fjelagið eigi að stofna.
3. Hversu mikið hlutafje sje ákveðið, hversu mikill hluti þess sje þegar fenginn, hvernig eigi að afla þess, sem ófengið er, með almennu útboði eða hjá ákveðnum mönnum, upphæð hluta og hversu mikið hver stofnenda leggi til.
4. Kostnað af stofnun fjelagsins, ef ætlast er til þess, að fjelagið greiði hann, þar á meðal þóknun handa stofnendum sjálfum.
5. Hvort nokkrum hlutum í fjelaginu skuli sjerrjettindi fylgja eða hvort ákveðnum flokki eða stjett manna er áskilinn forgangsrjettur til að skrifa sig fyrir hlutum í fjelaginu.
6. Hvort hluthafar skuli sæta innlausn á hlutum sínum, ef til kemur.
7. Hvort skorður sjeu reistar við heimild hluthafa til framsals eða veðsetningar hlutabrjefa.
8. Hvort hlutabrjef skuli gefa út til nafngreinds manns eða til handhafa.
9. Hvort fjelagið eigi að taka við atvinnu annars manns eða eignum, og ef svo er, þá með hvaða kjörum, hvernig andvirði þeirrar atvinnu eða eigna sje ákveðið og hvort það skuli greiða með hlutum í fjelaginu eða með öðrum hætti.
10. Hvort stofnendur áskilji sjer stöðu hjá fjelaginu eða önnur fríðindi, hvort stjórn þess eða skipulag að öðru leyti skuli verða með ákveðnum hætti.

Skjöl öll og samningar er gerðir kunna að hafa verið vegna fjelagsstofnunarinnar, skulu fylgja stofnsamningi, annaðhvort í frumriti eða eftirriti, staðfestu af stofnendum eða notarius publicus. Sammæli manna um efni, er fjelagsskapinn varða og eigi fylgja stofnsamningi með framanskráðum hætti, eru fjelaginu óviðkomandi.

Frumvarp til samþykta handa fjelaginu skal fylgja stofnsamningi.

4. gr.

Allir, sem undirskrifa stofnsamning, skulu taldir stofnendur fjelags. Skulu þeir rita full nöfn, stöðu og heimili, svo að ekki verði um vilst.

Stofnendur mega ekki færri vera en 5. Þeir skulu hafa lofað að leggja fram eða lagt fram hluti í fjelaginu fyrir að minsta kosti 2000 kr. alls. Stofnendur skulu vera lögráðir menn, með óflekkað mannorð, fjár síns ráðandi og

77
27. júní

að öðru leyti þeim kostum búnir, er þeir skyldu hafa lögum samkvæmt til þess að reka í sínu nafni atvinnu fyrirhugaðs fjelags eða til að eiga þær eignir, sem fjelaginu er ætlað að eignast.

5. gr.

Nú leggja stofnendur einir, eða með þeim, er kynnu að hafa verið við undirskrift stofnsamnings staddir eða síðar koma til, fram alt hlutafjeð, og má þá stofna fjelagið, enda er því þá rjett að taka til starfa jafnskjótt sem samþyktir þess eru löglega settar og skrásetning þess hefir farið fram. Ella verður hlutafjelag stofnað að eins að því tilskildu, að hlutafjeð fáist.

6. gr.

Stofnendur skulu kveðja alla þá á fund, sem lofað hafa fjárframlögum til fjelagsins. Á fundi þessum má setja fjelaginu samþyktir, en ekkert má í þær setja er brjóti bág við stofnsamning, nema honum sje jafnframt breytt í samræmi við það. Þá skal og kjósa stjórn og endurskoðendur, nema samþyktir áskilji fyrsta hluthafafundi kjör þeirra. Þeir einir eru bundnir við ákvarðanir fundar þessa, sem hann hefir verið boðaður, eða hafa sótt hann eða síðar samþykt þær. Þó er enginn bundinn við breytingar á stofnsamningi, nema hann hafi goldið jákvæði við þeim.

7. gr.

Nú er almenningi veittur kostur á því að skrifa sig fyrir hlutum í fjelagi, og skal það þá gera með opinberri auglýsingu (boðsbrjefi).

Í boðsbrjefi skal greina:

1. Nákvæmt ágrip af stofnsamningi, sbr. 6. gr.
2. Ákvæði samþykta, ef gerðar hafa verið um atkvæðisrjett hluthafa.
3. Hverjir sjeu stjórnendur fjelags og endurskoðendur, ef þeir hafa þegar verið kosnir, sbr. 6. gr.
4. Hversu mikið af hlutafje sje þegar fengið og hversu miklu eigi að safna með þessum hætti.
5. Hver upphæð hluta sje og gengi.
6. Hvar og hversu lengi kostur sje að skrifa sig fyrir hlutum og hvaða ákvæði sjeu sett þarum að öðru leyti.
7. Hvernig með skuli fara, ef fram kynni að verða lagt meira fje en ákveðið var að safna.
8. Hvernig birta skuli árangur af hlutafjársöfnun.
9. Hvar og hvenær stofnsamningur, samþyktir fjelagsins og önnur skjöl sjeu til sýnis.

8. gr.

Eigi má lengri tími en 6 mánuðir, talið frá dagsetningu boðsbrjefs, ganga til að safna því hlutafje, sem lægst er tiltekið í boðsbrjefi samkvæmt 7. gr. Innan 2 mánaðar frá því er hlutafjársöfnun er lokið, skal birta árangurinn.

Ef eigi fást loforð um framlög þess hlutafjár, er lægst var tiltekið í boðsbrjefi, áður en áskriftarfrestur er liðinn, þá eru öll loforð um hlutaframlög úr gildi fallin. Og eigi er áskrifanda þá skylt að greiða að neinu leyti kostnað, nema svo hafi verið tilskilið í boðsbrjefi. Ef hann hefir þegar greitt eitthvað, er það afturkræft með sparisjóðsvöxtum frá greiðsludegi.

Nú fást loforð um framlög þess hlutafjár, er lægst var tiltekið í boðsbrjefi, áður liðinn sje áskriftarfrestur, og er þá rjett að halda áfram hlutafjársöfnun 4 mánuði hina næstu, uns það hlutafje er fengið, er hæst var tiltekið í stofnsamningi.

9. gr.

Nú hefir hlutafjársöfnun tekist, og skulu þá stofnendur eða stjórn, ef hún hefir þegar verið skipuð, boða, svo fljótt sem unt er, áskrifendur til fundar. Á þeim fundi skal ákveða stofnun fjelagsins til hlítar. Fjelagið er þá löglega stofnað, nema fundarmenn, er ráða yfir helmingi hlutafjár eða meira, felli tillögu í þá átt. Fer þá um rjett áskrifenda samkvæmt 8. gr. 2. málsgr.

Nú er fjelag löglega stofnað, og skal þá setja því samþyktir og kjósa stjórn og endurskoðendur, nema það hafi þegar verið gert, sbr. 6. gr. Ákvæði 6. gr. gilda hjer, að því leyti sem þau eiga við.

III. kafli.

Skrásetning hlutafjelaga.

10. gr.

Eigi má hlutafjelag taka til starfa fyrr en það hefir verið skrásett lögum samkvæmt. Fyrr getur það eigi heldur öðlast rjettindi á hendur öðrum mönnum með samningum, nje þeir á hendur því, sbr. þó 20. gr.

Eigi má skrásetja hlutafjelag fyrr en:

1. Fengin eru loforð um framlög hlutafjár þess, er lægst var tiltekið í stofnsamningi, eða boðsbrjefi, ef opinbert hlutaútboð hefir verið haft.
2. Fjelagið er löglega stofnað samkvæmt 5. eða 9. gr.
3. Fjórðungur lofaðs hlutafjár er greiddur.

Tilkynna skal fjelagið til skrásetningar á mánaðarfresti eftir að það er löglega stofnað. Tilkynningarskylda hvílir á stjórn þess.

77
27. júní

11. gr.

Skrásetningu hlutafjelaga annast lögreglustjóri, þar sem heimili fjelags er, sbr. 13. gr. Hlutafjelög skal skrá í sjerstaka skrá (hlutafjelagaskrá). Atvinnumálaráðherra setur ákvæði um skipulag hlutafjelagaskráa.

12. gr.

Atvinnumálaráðherra lætur gera eyðublöð undir tilkynningar til skrásetningar, og skal þær allar rita á þau eyðublöð.

Í tilkynningu skal greina:

1. Heiti fjelagsins.
2. Heimili þess og varnarþing. Ef það hefir útibú eða setur það síðar, þá skal einnig tilkynna það samkvæmt 11. gr.
3. Tilgang fjelagsins.
4. Dagsetning samþykta þess.
5. Full nöfn, stöðu og heimili stofnenda.
6. Full nöfn, stöðu og heimili stjórnenda og framkvæmdarstjóra.
7. Hver eða hverjir hafa heimild til að skuldbinda fjelagið með samningum, þar á meðal ef að eins tveir eða fleiri stjórnendur hafa þá heimild í sameiningu, og hvernig undirskriftum sje hagað.
8. Upphæð hlutafjár og greining þess í hluti.
9. Hvort hlutafjársöfnun sje lokið eða hvort hún haldi áfram.
10. Hversu mikið sje greitt af hlutafje og hvenær það sje kræft, sem ógreitt er.
11. Hvort hlutabrjef eigi að hljóða á nafn eða handhafa.
12. Hvort nokkrum hlutum fylgi sjerrjettindi.
13. Hvort nokkrir hluthafar skulu skyldir að þola lausn á hlutum sínum.
14. Hvort nokkrar hömlur sjeu lagðar á meðferð hluthafa á hlutabrjefum sínum.
15. Ákvæði samþykta um atkvæðisrjett hluthafa
16. Hvernig boða skuli hluthöfum fundi eða birta þeim aðrar tilkynningar.

Tilkynningu skal fylgja:

a. Eftirrit af stofnsamningi með fylgiskjölum.
b. Eftirrit af boðsbrjefi, ef það hefir verið gefið út.
c. Samþyktir fjelagsins í 2 eintökum.
d. Sönnun fyrir því, að stofnendur og stjórnendur fullnægi lögmæltum skilyrðum.

Þeir, sem heimilt er að rita firma, skulu sýna með eigin hendi, hvernig undirskriftum sje hagað.

13. gr.

Í lögsagnarumdæmi, þar sem hlutafjelag setur útibú, skal einnig skrásetja fjelagið. Í tilkynningu, sem komin skal vera til lögreglustjóra þegar útibúið tekur til starfa, skal, auk þess er í 12. gr. segir, geta þess, hver eða

hverjir stýri útibúi og skuldbindi fjelagið vegna þess. Ef aðalskrifstofa og útibú eru í sama lögsagnarumdæmi, skal aðeins tilkynna, að útibúið sje sett og hver skuldbindi fjelagið vegna útibúsins. 77 27. júní

14. gr.

Nú verður samþyktum hlutafjelags breytt eða breyting verður að öðru leyti á því, sem tilkynt hefir verið til skrásetningar, og skal þá tilkynna breytinguna innan mánaðar frá því er hún varð, ásamt sönnun fyrir lögmæti hennar. Eigi þarf þó að tilkynna bústaðaskifti, nema maður taki sjer bólfestu utanlands. Ef hlutafjelag skiftir um heimilisfang, skal það og eigi tilkynna, nema það flytjist í annað lögsagnarumdæmi, enda skal þá skrásetja það þar.

15. gr.

Fylgja skulu lögboðin gjöld tilkynningu.

Nú vantar greinargerð í tilkynningu um einhver þau atriði, sem í 12. gr. getur, eða lögboðin fylgiskjöl, eða henni er áfátt að öðru leyti, og skal lögreglustjóri þá synja skrásetningar, en birta skal hann það tilkynnanda svo fljótt sem kostur er á. Rjett er tilkynnanda að bera málið undir atvinnumálaráðherra, en heimilt er honum samt sem áður að leita úrlausnar dómstóla um það.

16. gr.

Nú telur einhver rjetti sínum hallað með skrásetningu hlutafjelags, og er honum þá rjett að bera það mál undir dómstóla, enda hafi hann birt stjórn fjelagsins dómstefnu innan 6 mánaða, talið frá lokum þess mánaðar, er skrásetning fór fram. Ef aðili æskir þess, þá skal skrá kauplaust athugasemd um málsúrslit í hlutafjelagaskrá og birta síðan samkvæmt 17. gr.

17. gr.

Lögreglustjóri skal birta tafarlaust og á kostnað tilkynnanda það, sem skrásett hefir verið, í Lögbirtingablaðinu. Tilkynning skal öll sett í auglýsingu, en fylgiskjöl eigi.

Atvinnumálaráðherra lætur birta í B-deild Stjórnartíðinda um árslok hver skrá yfir allar tilkynningar, sem auglýstar hafa verið á árinu.

18. gr.

Um firmu hlutafjelaga fer samkvæmt ákvæðum firmalaganna.

Sama er um varnarþing, stefnubirtingu og stefnufrest í málum á hendur fjelagi.

77
27. júní

19. gr.

Það, sem skrásett hefir verið og birt samkvæmt 17. gr. 1. málsgr., skal telja manni kunnugt, nema atvik sjeu svo vaxin, að telja megi hann hvorki hafa haft vitneskju um það nje að til þess verði ætlast af honum.

Nú hefir birting samkvæmt 17. gr. 1. málsgr. eigi fram farið, og hefir tilkynningin þá eigi þýðingu gagnvart öðrum en þeim, er sannanlega höfðu vitneskju um hana.

IV. kafli.

Um hlutafje, hlutabrjef o. fl.

20. gr.

Hver sem hefir skrifað sig fyrir hlut, er skyldur að greiða hann á gjalddaga, sbr. þó 8. gr. 2. málsgr. Ef brestur verður á þessu, ber honum að svara 6% ársvöxtum af því, sem eigi er rjett greitt, frá gjalddaga til greiðsludags. Stofnendur eða stjórn fjelags, ef hún er skipuð fyrir gjalddaga hlutafjár, eru rjettir sækjendur þessa máls, enda má sækja það fyrir gestarjetti á heimilisvarnarþingi fjelagsins, sbr. 3. gr. 1. tölul., 7. gr. 1. tölul. og 12 gr. 2. tölul.

Nú telur áskrifandi rjetti sínum hallað, og getur hann þá höfðað mál á hendur stofnendum eða stjórnendum, ef stjórn er skipuð, með sama hætti sem í 1. málsgr. segir.

21. gr.

Stjórn hlutafjelags, eða stofnendur, þar til er stjórn er skipuð, eða umboðsmenn þeirra gefa út bráðabirgðaskírteini fyrir greiddu hlutafje. Bráðabirgðaskírteini skal greina:

1. Nafn og heimili fjelags.
2. Upphæð hluta, er áskrifandi hefir lofað, hvað greitt sje, hvað eftir standi og hvenær það megi heimta.

Þess skal ennfremur geta í skírteini, ef ákveðið hefir verið:

a. Að sumum hlutum skuli fylgja einhver forrjettindi.
b. Að hluthöfum skuli skylt að þola lausn á hlutum sínum.
c. Að hömlur sjeu lagðar á meðferð bráðabirgðaskírteina og hlutabrjefa.

Skrá skal halda yfir bráðabirgðaskírteini samkvæmt 23. gr., eftir því sem við á.

22. gr.

Hlutabrjef má ekki gefa út fyrr en fjelag er skrásett og hlutur að fullu greiddur.

Í hlutabrjefi skal greina:

1. Nafn og heimili fjelags.
2. Upphæð hlutar.
3. Þau atriði, er í 21. gr. 2. tölul. a—c segir, að því leyti sem við á.
4. Dagsetning samþykta.
5. Tölu (númer) brjefsins.

Stjórnendur skulu allir setja nöfn sín undir hlutabrjef. Eiginhandarnöfn, að minsta kosti 3, skulu vera undir hverju hlutabrjefi.

23. gr.

Stjórn fjelags skal halda skrá yfir hlutabrjef í framhaldandi töluröð, og skal þar greina.

1. Útgáfudag hvers hlutabrjefs.
2. Til handa hverjum hlutabrjef var útgefið, ef það var gefið út til nafngreinds manns, fjelags eða stofnunar.
3. Nafnverð brjefs.
4. Eigandaskifti, ef þau hafa verið tilkynt.
5. Forrjettindi, er kunna að fylgja brjefi, svo og ef eigandi þess skal standa að baki öðrum hluthöfum.
6. Þær breytingar, er verða kunna á skiftum fjelags og eiganda brjefsins, svo sem ef ógildingardómur er fenginn á brjefi, ef fjelagið leysir brjef til sín o. s. frv..

24. gr.

Hluthafafundur einn getur ákveðið að auka hlutafje eða heimilað stjórninni að gera það. Þó má stjórnin, ef sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, bjóða út hlutafjárauka, að áskildu samþykki hluthafafundar.

25. gr.

Nú er almenningi veittur kostur á því að skrifa sig fyrir hlutum samkvæmt 24. gr., og skal stjórn fjelagsins þá undirrita boðsbrjefið. Í því skal vera greinargerð um þau atriði, sem í 3. gr. 5.—9. tölul. og 7. gr. 1.—9. tölul. segir, um það, hvort eldri hluthöfum sje áskilinn forgangsrjettur til áskriftar og annað, sem ákveðið kann að hafa verið um hlutafjáraukann.

Ákvæði laga þessara um hlutafjársöfnun og skifti fjelags og áskrifenda gildir eftir því sem við á.

26. gr.

Hluthafafundur einn getur ákveðið minkun hlutafjár.

Ef hlutafje á að minka um helming eða minna og niðurfærslan veldur því, að greiða þarf verð hluta af eignum fjelags eða áskrifendur verða leystir

77 undan greiðslu á lofuðum hlutafjárframlögum, enda sje það ekki skylt eftir
27. júní löglegri fjelagssamþykt, tilkyntri 12 mánuðum áður hlutafjárminkun sje samþykt, þá skal stjórn fjelagsins birta í Lögbirtingablaðinu áskorun, með 6 mánaða fyrirvara, til lánardrottna fjelagsins um að lýsa kröfum sínum áður frestur sá sje liðinn. Eigi má greiða hluthöfum nje leysa áskrifendur undan greiðsluskyldu fyrr en skuldalýsingarfrestur er liðinn nje heldur fyrr en viðurkendar eindagaðar kröfur eru greiddar og trygging sett fyrir greiðslu á óeindögguðum eða ósamþyktum kröfum. Nú skilur menn á um tryggingu, og skulu þá dómkvaddir menn meta, enda skulu aðilar hlíta því mati.

Atvinnumálaráðherra getur veitt undanþágu frá ákvæðum 2. málsgr., enda sje sannað, að fjelagið eigi fyrir skuldum á því bili, sem hlutafjárminkun er lokið.

Fjelagsstjórnin skal kveðja hluthafa, með auglýsingu í Lögbirtingablaðinu og með árs fyrirvara, til að gefa sig fram með hlutabrjef sín eða bráðabirgðaskírteini, til þess að færa hluti niður, taka við greiðslu þeirra eða skifta um hlutabrjef. Að fresti loknum getur stjórnin lýst þau hlutabrjef og bráðabirgðaskírteini ógild, sem eigi hafa fram komið, enda skal sú ákvörðun þegar auglýst í Lögbirtingablaðinu. Sá, er gefur sig fram með hlutabrjef eða bráðabirgðaskírteini með formrjettri heimild innan 10 ára frá lokum framvísunarfrest, fær þó greitt nafnverð þeirra. Ef draga skal út til innlausnar ákveðna tölu brjefa, þá skal notarius publicus hafa eftirlit með útdrættinum, og auglýsa skal það þegar í Lögbirtingablaðinu, hvaða brjef hafi verið út dregin. Innan mánaðar frá lokum framvísunarfrests skal gefa út ný hlutabrjef, ef hlutafjárminkun gerir útgáfu þeirra nauðsynlega.

Ef eigandaskifti verða að ógiltu, útdregnu eða niðurfærðu brjefi, eftir að það hefir verið löglega auglýst, á eigandi þess að eins rjett til þess að taka við og kvitta fyrir fjárhæð þeirri, sem greidd kann að verða samkvæmt 4. málsgr., og til að taka við nýju brjefi, ef því er að skifta.

Nú greiðir stjórnin verð hluta, eða leysir menn undan greiðsluskyldu gagnstætt fyrirmælum 2. málsgreinar, sbr. 3. málsgr., og ábyrgjast þá stjórnendur, einn fyrir alla og allir fyrir einn, skuldir fjelagsins, að því leyti sem því nemur, sem greitt var og leyst var undan að greiða. Hluthafa er og skylt að skila því aftur, sem hann hefir við tekið, og að greiða það, er hann var leystur undan að gjalda, gagnstætt ákvæðum 2. málsgreinar, sbr. 3. málsgr. Sök á hendur stjórnendum eða hluthafa má sækja fyrir gestarjetti á varnarþingi fjelagsins. Nú brýtur fjelagsstjórn fyrirmæli 2. málsgr., og er þá söm ábyrgð hennar gagnvart hluthafa sem áður var mælt, enda má sömu meðferð hafa á sök.

27. gr.

Ákvörðun um minkun hlutafjár skal tilkynna til skrásetningar þegar eftir að hún hefir verið gerð. Tilkynningu um framkvæmd hlutafjárminkunar skal fylgja sönnun fyrir því, að svo hafi verið með farið sem í 26. gr. er mælt.

28. gr.

Hlutafjelag má ekki taka hlutabrjef sjálfs sín eða bráðabirgðaskírteini til tryggingar, eða lána út á þau.

Eigi má hlutafjelag eiga sjálft meira en 10% af greiddu hlutafje sínu nema atvinnumálaráðherra leyfi. Árlega skal tilkynna til skrásetningar eign fjelags í hlutabrjefum sjálfs sín, enda skal sú eign greind á sjerstökum lið í efnahagsreikningi þess.

Fjelagsstjórnin fer með atkvæði fyrir þá hluti, er í 2. málsgr. segir, nema öðruvísi sje um mælt í samþyktum fjelagsins.

29. gr.

Nú glatast bráðabirgðaskírteini eða hlutabrjef, og má þá fá það ógilt með dómi lögum samkvæmt. Í samþyktum hlutafjelags má heimila fjelagsstjórninni að gefa út nýtt bráðabirgðaskírteini eða hlutabrjef, í stað glataðs, ef fjelagsstjórnin telur nægar sönnur færðar á, að skírteinið eða hlutabrjefið hafi eyðilagst, enda nemi upphæðin ekki meiru en 200 kr.

Ef hlutabrjef eða bráðabirgðaskírteini skemmist, en þó verður eigi vilst um tölu skjalsins og efni, getur handhafi fengið nýtt brjef í staðinn á sinn kostnað, enda skili hann því, sem skemt var.

V. kafli.

Um stjórn hlutafjelaga, hluthafafundi o. fl.

30. gr.

Hluthafafundur hefir æðsta vald í málefnum fjelags, með þeim hætti, sem lög ákveða og samþyktir þess.

Halda skal reglulegan hluthafafund einu sinni ár hvert (ársfund). Þar að auki getur fjelagsstjórn boðað til hluthafafundar (aukafundar) hvenær sem henni þykir þess þörf. Ennfremur er stjórn skylt að boða til aukafundar, ef hluthafar, sem ráða yfir fimtungi hlutafjár, nema öðruvísi segi í samþyktum, krefjast þess skriflega og greina fundarefni. Nú hefir stjórn ekki boðað fund innan 14 daga eftir að henni barst krafan, og geta hluthafar þá sjálfir gert það.

Dagskrá skal jafnan greina í fundarboði.

Á ársfundi skal ávalt leggja fram endurskoðaða reikninga fjelags fyrir umliðið reikningsár og taka ákvörðun um þá. Þá skal og kjósa stjórn, 3 menn eða fleira, og 2 eða fleiri endurskoðendur reikninga fjelagsins.

31. gr.

Hluthafafundir eru lögmætir, ef 3 hluthafar hið fæsta eða umboðsmenn þeirra sækja fund, nema samþyktir fjelagsins mæli öðruvísi.

77 Afl atkvæða ræður á hluthafafundum, nema öðruvísi sje kveðið á í
27. júní samþyktum. Enginn hluthafi getur þó farið með meira en $^1/_5$ samanlagðra atkvæða í fjelaginu. Samþykki allra hluthafa þarf til þess:

a. Að skylda hluthafa til þess að leggja fram fje eða annað í fjelagsþarfir fram yfir skuldbindingar sínar.
b. Að skylda hluthafa til að þola lausn á hlutum sínum að einhverju leyti eða öllu, nema fjelagi sje slitið eða hlutafje löglega fært niður.
c. Að takmarka heimild manna til meðferðar á hlutum sínum.
d. Að ákveða, að áskrifendur hafi fyrirgert rjetti sínum til þess að fá hluti, fyrir það að greiðsludráttur hefir orðið af þeirra hendi á nokkrum hluta þess, sem þeir hafa lofað.
e. Að breyta tilgangi fjelagsins að verulegu leyti.
f. Að breyta ákvæðum samþyktanna um atkvæðisrjett, um forrjettindi, sem hlutum í fjelaginu fylgja, eða hlutdeild manna í því eða jafnrjetti hluthafa sín á milli, enda sje slíkt eigi áskilið í stofnsamningi.

32. gr.

Engan má kjósa í stjórn hlutafjelags, nema hann eigi hlut í fjelaginu, sje lögráður, hafi óflekkað mannorð, sje fjár síns ráðandi og fullnægi lögmæltum skilyrðum til þess að reka í sínu nafni þá atvinnu, sem fjelagið rekur eða ætlar að reka, og til þess að mega eiga þær eignir, sem fjelagið á eða ætlar að eignast.

Fjelagsstjórn fer með málefni fjelagsins milli hluthafafunda. Hún ræður framkvæmdarstjóra, einn eða fleiri, hefir umsjón með rekstri atvinnunnar, gerir reikningsskil og skuldbindur fjelagið, alt samkvæmt lögum og samþyktum fjelagsins.

33. gr.

Gera skal reikning yfir tekjur og gjöld hlutafjelags ár hvert og efnahagsreikning svo tímanlega, að hann verði endurskoðaður áður en ársfundur er haldinn.

Hluthöfum má að eins úthluta þeim hreinágóða, sem eftir verður, þegar afskrifað hefir verið og lagt til hliðar svo mikið, sem í samþyktum fjelags greinir, og eftir að unninn er upp reikningshalli, er vera kann frá fyrra ári.

Ef fjelag á sjóð eða sjóði, ætlaða til að vinna upp tap, má nota þá til þess, enda þótt tekjuafgangur verði á reikningsárinu. Sömuleiðis má hafa sjerstaka sjóði til tryggingar greiðslu arðs af hlutunum, er illa gengur, og það þó að reikningshalli verði.

34. gr.

Endurskoðendur mega ekki vera í stjórn fjelagsins. Þeir skulu vera lögráðir, með óflekkað mannorð og fjár síns ráðandi. Þeim er skylt að sann-

prófa það, að reikningunum beri saman við bækur fjelagsins, enda eiga þeir 77
aðgang að öllum bókum og skjölum fjelagsins, og er stjórn þess skylt að veita 27. júní
þeim allar upplýsingar, sem þeim eru nauðsynlegar til starfa síns.

35. gr.

Nú fellir ársfundur tillögu um að samþykkja reikninga, og getur hann þá þegar ákveðið, að ný endurskoðun skuli fram fara og hverjir skuli framkvæma hana. Að þeirri endurskoðun lokinni skal boða til hluthafafundar af nýju, og skal hann taka ákvörðun um reikningana.

Aðalniðurstöðu reikninga ár hvert skal tilkynna til hlutafjelagaskrár og skrásetja.

36. gr.

Í samþyktum fjelags skal greina:

1. Nafn fjelags og heimili.
2. Tilgang þess.
3. Hlutafje og skifting þess í hluti, og, ef því er að skifta, um skyldu hluthafa til að þola lausn á hlutum, ákvæði um forrjettindahluti, hvort hlutabrjef skuli hljóða á nafn og hvort hömlur sjeu lagðar á meðferð hluthafa á þeim.
4. Reikningagerð og skifting arðs.
5. Um stjórn fjelagsins.
6. Um framkvæmdarstjóra og skipun hans eða þeirra.
7. Um endurskoðendur.
8. Um tilkynningar til fjelaga, hluthafafundi, atkvæðisrjett hluthafa og fundarsköp.
9. Um fjelagsslit.
10. Hvernig samþyktum megi breyta.

37. gr.

Nú telur hluthafi ályktun hluthafafundar ólögmæta, og er honum þá rjett að krefjast þess, að hún verði ónýtt með dómi, en birt skal hann hafa dómstefnu fyrir stjórn fjelags innan 3 mánaða eftir að ályktun var gerð. Dómsúrslit skal stjórnin þegar tilkynna til skrásetningar, hvort sem dómi hefir verið áfrýjað eða ekki.

Ákvæði 1. málsgr. um málshöfðunarfrest gildir ekki um ákvarðanir hluthafafundar samkvæmt 31. gr. 2. málsgr. a—f.

77
27. júní

VI. kafli.

Um fjelagsslit o. fl.

38. gr.

Slíta skal hlutafjelagi, ef hluthafar verða færri en 5, nema úr sje bætt innan 3 mánaða eftir að fjelagsstjórn fjekk vitneskju um þetta. Ef fjelagi er haldið áfram að þessum fresti liðnum, ábyrgjast þeir, er vísvitandi um ástandið gerðu saman samning fyrir hönd fjelags, allir fyrir einn og einn fyrir alla, efndir hans, auk fjelagsins.

Jafnskjótt sem fjelagsstjórn kemst að raun um, að svo er ástatt, sem í 1. málsgr. segir, ber henni að kveðja til hluthafafundar. Skal þá taka ákvörðun um fjelagsslit eða breytingar til að koma fjelaginu í löglegt horf. Ef eigi hefir verið úr bætt eða skilanefnd kosin á þeim tíma, sem fyrir segir, eða fjelagsbú fengið skiftarjetti til meðferðar, skal stjórnin fá skiftarjetti fjelagsbúið í hendur til opinberra skifta.

Ákvæði greinar þessarar eiga þó ekki við, ef annað fjelag, eða önnur fjelög, sem lög þessi taka til, verður eigandi að öllum hlutabrjefum fjelagsins, en í gjalddaga eru þá þegar fallnar allar kröfur á hendur fjelagi, er rennur þannig saman við annað fjelag.

39. gr.

Hluthafafundur einn getur ákveðið fjelagsslit, nema fjelag megi ekki halda áfram eða bú þess sje tekið til gjaldþrotaskifta. Hluthafafundur getur annaðhvort afhent fjelagsbúið skiftarjetti til meðferðar eða kosið einn mann eða fleiri (skilanefnd) til þess að fara með mál fjelagsins meðan á fjelagsslitum stendur, og löggildir dómsmálaráðherra skilanefndarmenn. Skilanefnd kemur í stað stjórnar fjelagsins og hefir samskonar vald og skyldur, að því leyti sem við á, en sett getur hluthafafundur þá frá starfinu hvenær sem er. Meðan skilanefnd stjórnar fjelagi, gilda reglur laga þessara um hluthafafundi, reikningsskil og endurskoðun.

Skilanefnd skal jafnan fullum stöfum setja það orð með nöfnum sínum, er hún undirritar fyrir hönd fjelagsins.

40. gr.

Skilanefnd skal þegar gera efnahagsreikning fjelagsins, og reikningsskil síðan ár hvert, uns störfum hennar er lokið. Þó má efnahagsreikningur bíða, ef liðnir eru meira en 6 mánuðir af yfirstandandi reikningsári þegar hún tekur við, til loka þess reikningsárs.

41. gr.

Skilanefnd skal birta áskorun til skuldheimtumanna fjelagsins um að lýsa kröfum sínum fyrir henni, með sama hætti og sömu verkun sem í 22. gr. skiftalaga, nr. 3, 12. apríl 1878, og 10. gr. 1. málsgr. og 13. gr. laga nr. 14, 20. okt. 1905, segir.

Um rjettindi skuldheimtumanna og hluthafa, um eigandaskifti að hlutabrjefum og ábyrgð skilanefndar og hluthafa skal fara eftir 26. gr. 2.—6. málsgr., eftir því sem við á.

Þegar skuldir eru greiddar eða trygging sett og hluthafafundur hefir samþykt fullnaðarreikninga skilanefndar, má greiða hluthöfum það, sem skuldlaust kann að verða eftir.

Ágreining um skuldakröfur og um skiftingu fjelagseigna með hluthöfum má bera undir skiftarjett þann, er átt hefði að fara með bú fjelagsins, ef það hefði verið tekið til opinberra skifta.

Skilanefnd ber að afhenda bækur fjelagsins á Þjóðskjalasafnið, og skal geyma þær þar að minsta kosti 10 ár eftir að fjelagsslitum er lokið.

42. gr.

Hluthafafundur einn getur ákveðið að afsala öðru hlutafjelagi öllum eigum sínum eða sameinast því. Tilkynna skal ákvörðun um þetta til skrásetningar innan viku, og þegar ákvörðunin er framkvæmd, þá skal og tilkynna það lögum þessum samkvæmt. Að öðru leyti skal með fara samkvæmt 39.—41. gr., svo sem við á.

43. gr.

Nú er ákveðið að minka hlutafje fjelags um meira en helming, og skal þá fara eftir fyrirmælum 39.—41. gr., eftir því sem við á.

44. gr.

Stjórn hlutafjelags er rjett og skylt að framselja bú þess til gjaldþrotaskifta með sama hætti sem einstaður maður getur gert eða skal gera það um bú sitt. Á henni hvíla samsvarandi skyldur til þess að veita skiftarjetti upplýsingar um búið sem einstökum mönnum, enda liggur sama við, ef út af er brugðið.

Skiftarjettur skal tilkynna skrásetningar upphaf og lok gjaldþrotaskifta.

77
27. júní

VII. kafli.

Um erlend hlutafjelög.

45. gr.

Hlutafjelög, sem heimili eiga erlendis og lögleg eru samkvæmt þarlandslögum, mega starfa hjer á landi undir samsvarandi skilyrðum sem annara ríkja þegnar eða menn heimilisfastir erlendis.

Þá starfar erlent hlutafjelag hjer, ef það hefir hjer skrifstofu eða atvinnustöð, hvers kyns sem er, þar á meðal til þess að safna tilboðum (agentur).

46. gr.

Eigi má erlent hlutafjelag taka til starfa fyrr en það er skrásett hjer á landi þar sem bækistöð þess, sbr. 45. gr. 2. málsgr., er, og ef í fleiri lögsagnarumdæmum eru, þá í hverju þeirra áður en fjelagið hefur starf sitt þar. Um tilkynning til skrásetningar fer svo sem við á eftir 12. gr. 1. málsgr. 1.—4. og 6.—16. tölul. og 2. málsgr. c-lið. Tilkynningu skal ennfremur fylgja:

1. Vottorð þarum bærs embættismanns, staðfest af ræðismanni, um að fjelagið sje löglegt samkvæmt þarlandslögum og eigi þar heimilisfang.
2. Yfirlýsing frá stjórn fjelagsins, staðfest af notarius publicus, um að fjelagið undirgangist, að viðskifti þess hjer fari eftir íslenskum lögum, að umboðsmaður þess hjer sje bær um að sættast á þau hjer og svara til sakar vegna þeirra skifta fyrir íslenskum dómstólum.
3. Einkaumboð handa manni, einum eða fleirum, til þess að fara með málefni fjelagsins hjer á landi, og fullnægi umboðsmaður lögmæltum skilyrðum til þess að reka atvinnu fjelagsins hjer í sjálfs sín nafni.
4. Skilríki fyrir því, að fjelagið eigi hjer eignir, eigi minna en 10 þúsund króna virði, til tryggingar greiðslu þeirra skulda, er fjelagið kann að komast í vegna starfa sinna hjer, svo og skýrslu um, hvernig verðmæti þeirra eigna er ákveðið, ef þær eru eigi í peningum.

47. gr.

Ef erlent fjelag byrjar störf hjer á landi án þess það sje löglega tilkynt til skrásetningar, ábyrgjast þeir, sem hjer koma fram fyrir þess hönd, einn fyrir alla og allir fyrir einn, skuldir þær, sem hjer verða til vegna starfsins.

48. gr.

Umboðsmanni erlends fjelags ber að tilkynna til skrásetningar allar breytingar á hverju því, sem skrásett hefir verið, sbr. 14. gr. Reikninga starfseminnar hjer, sbr. 33. gr., skal senda lögreglustjóra til skrásetningar 3 mánuðum eftir lok reikningsárs hvers.

49. gr.

Sá eða þeir, sem skuldbinda erlent fjelag hjer, skulu við undirskrift sína nefna hlutafjelagið fullu nafni og heimili þess, Og ef fjelag er undir forræði skilanefndar, þá skal þess einnig geta.

50. gr.

Nú sannar skuldheimtumaður með aðfarargerð, að erlent fjelag, sem starfar hjer á landi, á hjer eigi nægar eignir til þess að greiða kröfu hans, og skal þá afmá fjelagið úr hlutafjelagaskrám hjer, ef hann krefst þess, og auglýsa það þegar í Lögbirtingablaðinu, enda má eigi fyrr skrásetja fjelagið hjer aftur en skuldin er greidd eða samþykki skuldheimtumanns kemur til.

51. gr.

Ef erlent fjelag verður gjaldþrota, er umboðsmanni þess hjer skylt að tilkynna þetta, þegar er hann veit um það, til hluthafaskrár og skiftarjettar þar, sem fjelagið starfar hjer. Ella bakar hann, eða þeir ef fleiri eru, sjer ábyrgð á skuldum, sem eftir það verða til vegna atvinnunnar hjer, samkvæmt 47. gr.

VIII. kafli.

Ákvæði um refsingar o. fl.

52. gr.

Nú vanrækja stofnendur, stjórnendur, skilanefnd eða umboðsmenn erlendra hlutafjelaga að inna af hendi skylduverk sín samkvæmt lögum þessum, samþyktum fjelagsins eða ályktun hluthafafundar, og getur þá atvinnumálaráðherra boðið þeim, að viðlagðri ákveðinni dagsekt eða vikusekt, sem taka má lögtaki, að inna verkið af höndum. En rjett er þeim, sem sektaður er, að bera lögmæti skipunar ráðherra undir dómstóla innan mánaðar frá birtingu skipunar. Mál það má höfða á hendur ráðherra fyrir gestarjetti á varnarþingi fjelags, sbr. 18. gr. 2. málsgr. og 46. gr. 2. tölul.

53. gr.

Það varðar stofnendur, stjórnendur, skilanefndarmenn og umboðsmenn erlendra fjelaga hjer sektum eða fangelsi, sbr. 26. gr. almennra hegningarlaga 25. júní 1869, enda sje verkið ekki svo vaxið, að þyngri refsing sje lögmæt, ef þeir:

1. Herma vísvitandi rangt eða villandi í boðsbrjefi, skýrslum, reikningum, auglýsingum eða yfirlýsingum til hluthafafundar eða annara forráðamanna fjelags eða í tilkynningu til hlutafjelagaskrár.

77 27. júní

2. Brjóta vísvitandi ákvæði laga þessara um útgáfu hlutabrjefa eða bráðabirgðaskírteina, um greiðslu arðs eða endurgreiðslu hluta.

54. gr.

Það varðar sektum, alt að 2000 kr., ef þeir, er í 53. gr. segir:

1. Gerast sekir af stórfeldu gáleysi um brot þau, er í 53. gr. segir, eða
2. Herma vísvitandi rangt eða villandi, en án þess, að 53. gr. eða önnur lög taki þar til, í skjölum, viðskiftabrjefum, umburðarbrjefum eða tilkynningum um efnahag eða eignir fjelags þess, er þeir stýra eða fara með umboð þess, sbr. 46. gr. 3. tölul.

55. gr.

Sá, er vanrækir tilkynningar til hlutafjelagaskrár lögum þessum samkvæmt, skal sæta sektum, alt að 1000 krónum.

56. gr.

Hluthafi, sem þiggur fje til þess að neyta ekki atkvæðisrjettar síns eða greiða atkvæði fjelaginu í óhag, sætir sektum, nema verkið sje svo vaxið, að þyngri refsing sje lögmælt.

57. gr.

Stjórnendur, skilanefndarmenn eða umboðsmenn erlendra fjelaga sæta sektum, ef þeir vanrækja verulega starf sitt í þarfir fjelagsins eða gera ráðstafanir gegn betri vitund, fjelaginu í óhag, enda liggi eigi þyngri refsing við samkvæmt öðrum lögum.

58. gr.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í ríkissjóð.

Með mál útaf brotum þeim, er í 53.—57. gr. segir, skal fara sem almenn lögreglumál.

59. gr.

Hlutafjelög, stofnuð áður lög þessi öðlast gildi, svo og erlend fjelög, er starfa hjer, skulu tilkynt til skrásetningar fyrir 1. júlí 1922. Í tilkynningu skal vera greinargerð samkvæmt 12. gr. 1. málsgr. 1.—4. og 6.—16. tölul. og 3. málsgr. og 13. gr., ef því er að skifta, og 46. gr. Svo skulu tilkynningu og fylgja skjöl þau, er í 12. gr. 2. málsgr. c og d getur, að því leyti sem við á.

Frá því er fjelag samkvæmt 1. málsgr. er skrásett, skal fara eftir fyrirmælum 1., 2., 11. og 13.—58. gr. laga þessara, eftir því, sem við á. Nú fullnægir stjórn fjelags ekki ákvæðum 32. gr. 1. málsgr., eða umboðsmaður fyrirmælum 46. gr. 3. tölul., og getur atvinnumálaráðherra veitt alt að 2 ára frest til þess að koma málinu í löglegt horf.

Nú er fjelag ekki tilkynt áður frestur sá, er í 1. málsgr. segir, er liðinn eða máli eigi komið í löglegt horf samkvæmt 2. málsgr. 2. málslið, og skal þá slíta fjelaginu eða strika erlent fjelag út af hlutafjelagaskrám. Ef lögreglu-

stjóri synjar skrásetningar eða ágreiningur er um hæfileika stjórnenda eða umboðsmanns, má bera málið undir atvinnumálaráðherra og dómstóla. Nú skýtur aðili ákvörðun lögreglustjóra til ráðherra eða dómstóla innan 2 mánaða eftir að hún varð honum kunn og ákvörðunin verður staðfest, og skal þá eigi slíta fjelagi eða strika það af skrá, ef aðili bætir um það, er áfátt var, innan 4 mánaða frá dagsetning úrskurðar ráðherra eða uppsögu fullnaðardóms í málinu. Ef aðili vill eigi una úrskurði ráðherra, getur hann skotið málinu til dómstóla innan 2 mánaða frá dagsetning úrskurðar, og ef þar verður sama niðurstað, fer um fjelagsslit og útstrikun af skrá sem áður segir.

Mál útaf þeim atriðum, er hjer segir, skal höfða á hendur lögreglustjóra fyrir gestarjetti á varnarþingi fjelags eða starfstöðvar, sbr. 46. gr.

Nú er fjelagi eigi slitið svo sem boðið er í þessari grein, og skal þá fara svo sem í 38. gr. 1. og 2. málsgr. 2. málslið og 47. gr. segir.

60. gr.

Gjöld fyrir störf þau er lögreglustjórum eru falin í lögum þessum, renna í ríkissjóð, og eru þau sem hjer segir:

Fyrir að taka við og skrásetja tilkynningu um fjelag, sem eigi hefir verið skrásett áður ..... 30 kr.

Fyrir tilkynningu og skrásetningu útibús og starfstöðvar erlendra fjelaga greiðist ..... 20 —

Fyrir að taka við og skrásetja breytingar á eða viðauka við það, sem áður hefir verið skrásett ..... 15 —

Fyrir eftirrit úr hlutafjelagaskrá greiðist lögreglustjóra samkvæmt 10. gr. laga nr. 64, 14. nóv. 1917, 1. málsgr., og fyrir munnlegar skýrslur um einstakt hlutafjelag 2. kr.

Heimilt er öllum yfirvöldum að krefjast ókeypis eftirrits eða munnlegrar skýrslu um einstök atriði úr hlutafjelagaskrá.

61. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1922.

Frá sama tíma eru úr gildi numin ákvæði laga nr. 42, 13. nóv. 1903, um tilkynningar og skrásetning hlutafjelaga þeirra, sem lög þessi taka til, svo og ákvæði 36. gr. sömu laga um gjöld fyrir skrásetningu o. fl. þessara fjelaga.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

78
27. júní

Lög

um

heimild handa ríkisstjórninni til að hafa á hendi útflutning og sölu síldar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að hafa á hendi sölu allrar síldar, sem verkuð er til útflutnings hjer á landi.

2. gr.

Ríkisstjórnin getur skipað einn mann eða fleiri til þess að sjá um sölu og útflutning síldar, fyrir sína hönd, og sett með reglugerð eða reglugerðum nánari fyrirmæli um afhending síldar til útflutnings og annað, sem að þessu lýtur, þar á meðal ákveða sektir fyrir brot á þeim.

3. gr.

Ríkisstjórnin afhendir eigendum söluverð síldar þeirrar, er hún selur, jafnóðum og það greiðist. Þó skal draga frá söluverðinu allan þann kostnað, sem ríkisstjórnin hefir vegna útflutnings og sölu síldarinnar.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Pjetur Jónsson.

Konungsbrjef

79
3. júlí

um

stofnun hinnar íslensku fálkaorðu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Oss hefir þótt það rjett, til þess að geta veitt þeim mönnum og konum, innlendum og útlendum, sem skarað hafa fram úr öðrum í því að efla heiður og hag fósturjarðarinnar að einhverju leyti, opinbera viðurkenning, að stofna íslenska orðu, sem Vjer viljum að sje nefnd „Íslenski fálkinn", og viljum Vjer setja um hana þessa

Reglugjörð:

1. gr.

Hin konunglega íslenska fálkaorða er stofnuð til þess að sæma með henni þá menn, innlenda og útlenda, og þær konur, sem öðrum fremur hafa eflt hag og heiður fósturjarðarinnar.

2. gr.

Konungur Íslands er stórmeistari orðunnar.

3. gr.

Öllum málefnum orðunnar ræður nefnd 5 manna. Konungsritari er sjálfkjörinn í nefndina og er orðuritari. Ríkisstjórnin tilnefnir tvo nefndar-

79 manna, en Alþingi kýs tvo; mega engir þeirra vera ráðherrar og skulu kosnir
3. júlí til 6 ára í senn. Fyrstu fjóra nefndarmennina tilnefnir ríkisstjórnin alla. Orðuritarinn tekur við öllum tillögum um orðuveiting, sjer um að tillögurnar komi undir atkvæði allra nefndarmanna, greiðir sjálfur, síðastur nefndarmanna, atkvæði og gerir tillögu um veitinguna til konungs samkvæmt vilja meiri hluta nefndarinnar. Þegar sjerstaklega stendur á og málið þolir ekki bið, getur konungur einn sæmt útlendinga orðunni. Orðuritari geymir reglugjörð orðunnar, innsigli hennar, bækur og önnur skjöl.

Allur kostnaður orðunnar greiðist úr ríkissjóði; gerir orðuritarinn ráðuneytinu árlega skil fyrir honum og lætur fylgja skrá yfir þær orður, sem eru í hans vörslum. Nefndarmenn fá ekki laun fyrir starfa sinn.

4. gr.

Orðubræður skiftast í:
Stórkrossriddara,
Stórriddara,
Riddara.

5. gr.

Við hátíðleg tækifæri ber stórmeistarinn, auk stórkrossstjörnunnar, merkið í gullnri keðju um hálsinn. Keðjan liðast í blásteinda skildi með silfrum fálka og fangamörk stofnandans, Christians konungs Tíunda, til skiftis.

6. gr.

Sameiginlegt merki orðunnar er gullrendur, innskorinn, hvítsteindur kross og álmuhornin stýfð af innávið. Framan á krossinum miðjum er gullrendur, blásteindur skjöldur, og á honum silfurfálki, er lyftir vængjum til flugs. Aftan á krossinum miðjum er fangamark stofnandans með kórónunni yfir, gylt á hvítu. Utan um fangamarkið blásteind, gullrend rönd, og á hana letrað með gullnum stöfum: Fyrsti desember 1918.

Krossinn ber kórónu konungs.

Krossar stórkrossriddara og stórriddara eru jafnstórir. Riddarakrossar minni.

Band orðunnar er heiðblátt, en jaðrar hvítir með hárauðri rönd; band stórkrossriddara breiðast, en riddara mjóst.

Stórkrossriddarar bera krossinn á hægri mjöðm í bandinu um vinstri öxl. Stórriddarar bera hann í bandinu um hálsinn, en riddarar á brjóstinu vinstra megin.

Stórkrossriddarar bera ennfremur á brjóstinu, vinstra megin, átthyrnda silfurstjörnu, og á henni krossmerkið, kórónulaust. Embættismenn kirkjunnar og vígðir kennarar í guðfræðisdeild Háskólans, sem eru stórkrossriddarar, bera krossinn, þegar þeir eru í einkennisbúningi kirkjunnar, í bandi um hálsinn. 79 3. júlí

7. gr.

Orðuritari ber, stöðu sinnar vegna, stórkrossstjörnuna á brjóstinu, hægra megin.

8. gr.

Stórmeistarinn skrifar undir útnefningarbrjefið, sem orðuritarinn semur. Orðuritari og allir nefndarmenn skrifa einnig nafn sitt á brjefið.

9. gr.

Í innsigli orðunnar er stórkrossstjarnan og letrað á það: Sigillum ordinis regii falconis Islandiæ. Á bandi fyrir ofan stjörnuna standa einkunnarorð Jóns forseta Sigurðssonar: Aldrei að víkja. Fyrir neðan stjörnuna: Christianus: X Fundator.

10. gr.

Stórmeistarinn ákveður hvort ástæða sje til að svifta orðubróður rjetti til að hafa orðuna, enda hafi orðunefndin áður látið uppi álit sitt um málið.

11. gr.

Nú deyr einhver orðubræðra, og ber þá þegar að skila orðuritara orðunni eða orðunum aftur. Í útlöndum má fá sendiherranum eða verslunarerindrekanum orðurnar, til frekari fyrirgreiðslu. Stórriddurum ber við útnefningu að skila aftur riddarakrossinum, hafi þeir verið sæmdir honum áður.

12. gr.

Nú er íslenskur ríkisborgari sæmdur orðunni, og ber honum þá tafarlaust að senda orðuritara stutta æfiferilsskýrslu sína, og gjöra það síðan aft-

79 3. júlí

ur, ef útnefndur er á ný. Skýrslu þessa afhendir orðuritari ríkisskjalasafninu að manninum látnum.

Um leið og Vjer lýsum því yfir, að Vjer með brjefi þessu stofnum hina konunglegu íslensku fálkaorðu,, og að Vjer viljum vera stórmeistari hennar og verndari og bera hana Sjálfur samkvæmt reglugjörð þeirri, er nú höfum Vjer sett, tilnefnum Vjer eftirnefnda menn, auk konungsritara, í orðunefndina: konsúl Ásgeir Sigurðsson, alþingismann Björn Kristjánsson, bæjarfógeta Jóhannes Jóhannesson og landritara Klemens Jónsson.

Ritað í Reykjavík, 3. júlí 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Stjórnartíðindi 1921, A 3.

Póstsamningar

við erlend ríki.

Samþyktir á póstþinginu í Madrid 30. nóvember 1920.

Aðalsamningur.

Reykjavík, Isafoldarprentsmiðja h. f.

80 Convention Postale Universelle

conclue entre

l'Allemagne; les États-Unis d'Amérique, les îles Philippines, les autres Possessions insulaires des États-Unis d'Amérique, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique, et la Colonie du Congo Belge, la Bolivie, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, la République de Costa-Rica, la République de Cuba, le Danemark, la République Dominicaine, l'Égypte, l'Équateur, l'Espagne et les Colonies Espagnoles, l'Éthiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies Françaises, la Grande-Bretagne et divers Dominions, Colonies et Protectorats Britanniques, l'Inde Britannique, la Commonwealth de l'Australie, le Canada, la Nouvelle-Zélande, l'Union de l'Afrique du Sud, la Grèce, le Guatemala, la République d'Haïti, la République du Honduras, la Hongrie, l'Islande, l'Italie et les Colonies Italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances Japonaises, la République de Libéria, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole), le Maroc (Zone Espagnole), le Mexique, le Nicaragua, la Norvège, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes Néerlandaises, les Colonies Néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Perse, la Pologne, le Portugal, les Colonies Portugaises de l'Afrique, les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la Russie, la République de St-Marin, le Salvador, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Uruguay et les États-Unis de Venezuela.

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, s'étant réunis en Congrès à Madrid, en vertu de l'article 25 de la Convention postale universelle conclue à Rome le 26 mai 1906 ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, revisé ladite Convention conformément aux dispositions suivantes:

Aðalsamningur alþjóðapóst-sambandsins

80

gerður milli

Þýskalands; Bandaríkja Ameríku; Filippseyja; Annara eyjaeigna Bandaríkjanna; Lýðveldisins Argentínu; Austurríkis; Belgíu og belgisku Congo; Bolivíu; Brasilíu; Búlgaríu; Chili; Kína; Lýðveldisins Columbíu; Lýðveldisins Costa-Rica; Lýðveldisins Cuba; Danmerkur; Hins dominikanska lýðveldis; Egyptalands; Equators; Spánar og spánskra nýlenda; Etiópíu; Finnlands; Frakklands; Algiers; Hinna frönsku nýlenda og verndaðu landa í Indókína, Allra annara franskra nýlenda; Stórabretlands og lýðríkja þess; Hinna bresku nýlenda og verndaðu landa; Breska Indlands; Hins ástralska sambands (Commonwealth of Australia); Canada; Nýja Sjálands; Suður-Afríku sambandsins; Grikklands; Guatemala; Lýðveldisins Haïti; Lýðveldisins Honduras; Ungverjalands; Íslands; Ítalíu og ítalskra nýlenda; Japans; Chosen; Allra annara japanskra eigna; Lýðveldisins Líberíu; Luxemburg; Marokkó (að undanskildum spanska hlutanum); Marokkó (spanski hlutinn); Mexikó; Nicaragua; Noregs; Lýðveldisins Panama; Paraguay; Hollands; Hollenskra Indía; Hollenskra nýlenda í Ameríku; Perú; Persíu; Póllands; Portúgals; Hinna portúgölsku nýlenda í Afríku; Hinna portúgölsku nýlenda í Asíu og Ástralíu; Rúmeníu; Rússlands; Lýðveldisins San Marino; Salvador Saarhjeraðsins; Konungsríkis Serba, Króata og Slovena; Konungsríkisins Síam; Svíþjóðar; Sviss; Tjekkoslóvakíu; Tunis; Tyrklands; Urugay og Bandaríkja Venezuela.

Samkvæmt 25. grein aðalsamnings alþjóðapóstsambandsins er gerður var í Róm 26. maí 1906 hafa undirritaðir fulltrúar stjórnanna í ofannefndum löndum, eftir að hafa setið á þingi í Madrid, í sameiningu og með þeim fyrirvara að fullgilding fáist, breytt aðalsamningi þessum sem hjer segir:

80

Article 1.

Définition de l'Union postale.

Les pays entre lesquels est conclue la présente Convention, ainsi que ceux qui y adhèreront ultérieurement forment, sous la dénomination d'Union postale universelle, un seul territoire postal pour l'échange réciproque des correspondances entre leurs bureaux de poste.

Article 2.

Envois auxquels s'applique la Convention.

Les dispositions de cette Convention s'étendent aux lettres, aux cartes postales simples et avec réponse payée, aux imprimés de toute nature, aux papiers d'affaires et aux échantillons de marchandises originaires de l'un des pays de l'Union et à destination d'un autre de ces pays. Elles s'appliquent également à l'échange postal des objets ci-dessus entre les pays de l'Union et les pays étrangers à l'Union, toutes les fois que cet échange emprunte les services de deux des parties contractantes au moins.

Article 3.

Transport des dépêches entre pays limitrophes; services tiers.

1. — Les Administrations des postes des pays limitrophes ou aptes à correspondre directement entre eux sans emprunter l'intermédiaire des services d'une tierce Administration, déterminent, d'un commun accord, les conditions du transport de leurs dépêches réciproques à travers la frontière ou d'une frontière à l'autre.

2. — A moins d'arrangement contraire, on considère comme services tiers les transports maritimes effectués directement entre deux pays, au moyen de paquebots ou bâtiments dépendant de l'un d'eux, et ces transports, de même que ceux effectués entre deux bureaux d'un même pays, par l'intermédiaire de service maritimes ou territoriaux dépendant d'un autre pays, sont régis par les dispositions de l'article suivant.

3. — Les hautes parties contractantes s'engagent à ne pas imposer, au titre postal, d'obligations spéciales aux paquebots affectés à des services réguliers de transport des correspondances et dépendant d'un pays de l'Union, en échange des avantages et privilèges qui pourraient exister ou être institués en faveur d'une catégorie quelconque de navires marchands, notamment pour les formalités et opérations au départ des ports ou à l'arrivée.

1. grein. 80

Skilgreining á „l'Union postale".

Lönd þau, er gert hafa þennan aðalsamning á milli sín, sem og þau lönd, er seinna kunna að ganga að honum, mynda eitt póstsvæði, er heitir Alþjóðapóstsambandið (Union postale universelle), til gagnkvæmra skifta á póstsendingum milli pósthúsa sinna.

2. grein.

Sendingar þær, sem aðalsamningurinn nær til.

Ákvæði aðalsamnings þessa ná til brjefa, spjaldbrjefa — bæði einfaldra og með borguðu svari — allskonar prents, verslunarskjala og sýnishorna af vörum, frá einu landi til annars lands í sambandinu. Þau ná einnig til póstflutnings á ofannefndum sendingum milli landa sambandsins og landa er standa fyrir utan það, svo framarlega sem póstskifti þessi fara fram þannig, að tvö lönd að minsta kosti, sem í sambandinu eru, taki þátt í flutningnum.

3. grein.

Póstflutningur milli nágrannalanda. — Póststarf þriðja lands.

1. — Póststjórnir nágrannalanda eða þeirra landa, er geta komið við beinum flutningum innbyrðis, án þess að nota einhverja þriðju póststjórn sem millilið, ákveða í sameiningu skilyrðin fyrir flutningi á pósti hvors um sig yfir landamærin eða frá og til landamæranna.

2. — Sje enginn annar samningur fyrir hendi, er sjóflutningur beint á milli landanna með póstskipum eða öðrum skipum, sem eru í þjónustu annars landsins, álitinn póststarf þriðju póststjórnar, og er sjóflutningur þessi, sem og aðrir flutningar milli tveggja pósthúsa sama lands, er framkvæmdir eru til lands eða sjávar með fargögnum, sem þriðja land á, háðir skilyrðum þeim, sem nefnd eru í næstu grein.

3. — Háttvirtir samningsaðilar skulbinda sig til þess, að leggja ekki með póstlögum neinar sjerstakar kvaðir á póstskip þau, sem halda uppi reglulegum póstflutningi og eru í þjónustu einhvers landanna í sambandinu gegn ívilnunum eða forrjettindum, sem kunna að vera eða verða sett til hagnaðar fyrir einhvern flokk kaupskipa, sjerstaklega hvað snertir reglur og athafnir við burtför úr og komu til hafnar.

80 Article 4.

Frais de transit et d'entrepôt.

1. — La liberté du transit est garantie dans le territoire entier de l'Union.

Les Administrations ont le droit de supprimer le service postal avec tout pays qui n'observerait pas les dispositions de l'alinéa précédent. Ces Administrations doivent donner préalablement, par télégramme, avis de cette mesure à l'Administration intéressée.

2. — Les diverses Administrations postales de l'Union peuvent s'expédier réciproquement par l'intermédiaire d'une ou de plusieurs d'entre elles, tant des dépêches closes que des correspondances à découvert, suivant les besoins du trafic et les convenances du service postal.

3. — Les correspondances échangées en dépêches closes entre deux Administrations de l'Union, au moyen des services d'une ou de plusieurs autres Administrations de l'Union, sont soumises, au profit de chacun des pays traversés ou dont les services participent au transport, aux frais de transit suivants, savoir:

1° pour les parcours territoriaux:

a) à 1 franc 50 centimes par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 20 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue n'excède pas 3000 kilomètres;

b) à 3 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 40 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue est supérieure à 3000 kilomètres, mais n'excède pas 6000 kilomètres;

c) à 4 francs 50 centimes par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 60 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue est supérieure à 6000 kilomètres, mais n'excède pas 9000 kilomètres;

d) à 6 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 80 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue excède 9000 kilomètres.

2° pour les parcours maritimes:

a) à 1 franc 50 centimes par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 20 centimes par kilogramme d'autres objets, si le trajet n'excède pas 300 milles marins. Toutefois, le transport maritime sur un trajet n'excédant pas 300 milles marins est gratuit si l'Administration intéressée reçoit déjà du chef des dépêches transportées, la rémunération afférente au transit territorial;

b) à 4 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 50 centimes par kilogramme d'autres objets, pour les échanges effectuée sur un parcours excédant 300 milles marins, entre pays d'Europe, entre l'Europe et les ports d'Afrique et d'Asie sur la Méditerranée et la mer Noire ou

4. grein. 80

Transít- og geymslugjald.

1. — Transít er heimiluð yfir alt svæði sambandsins.

Póststjórnirnar hafa rjett til þess að hætta póstviðskiftum við hvert það land, sem ekki heldur ákvæðin í ofannefndri málsgrein. Þó skulu póststjórnirnar áður hafa tilkynt símleiðis þessa ákvörðun þeirri póststjórn, sem í hlut á.

2. — Póststjórnir hinna ýmsu landa í sambandinu, geta sent hver annari fyrir milligöngu einnar eða fleiri póststjórna innan sambandsins póstsendingar, hvort heldur er í lokuðum póstpokum eða í stykkjatali eftir samgönguþörfum og tilhögun póststarfsins.

3. — Fyrir sendingar þær, sem sendar eru í lokuðum póstpokum milli tveggja póststjórna í sambandinu, með tilstyrk einnar eða fleiri annara póststjórna í sambandinu, skal greiða hverju landi, sem flutningurinn hefir farið yfir, eða hefir tekið þátt í flutningum, transítgjald það er hjer greinir:

1° Fyrir landflutning:

a. 1 franka og 50 sentíma fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 20 sentíma fyrir hvert kg. af öðrum sendingum, ef fjarlægðin er ekki yfir 3000 kílómetra.

b. 3 franka fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 40 sentíma fyrir hvert kg. af öðrum sendingum, ef fjarlægðin er yfir 3000 km. en undir 6000 km.

c. 4 franka og 50 sentíma fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 60 sentíma fyrir hvert kg. af öðrum sendingum, ef fjarlægðin er yfir 6000 km., en undir 9000 km.

d. 6 franka fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 80 sentíma fyrir hvert kg. af öðrum sendingum, ef fjarlægðin er yfir 9000 km.

2° Fyrir sjóflutning:

a. 1 franka og 50 sentíma fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 20 sentíma fyrir hvert kg. af öðrum sendingum, ef leiðin er ekki yfir 300 sjómílur. Þó skal sjóflutningur á leið, sem er undir 300 sjómílum, vera ókeypis, svo framarlega sem póststjórn sú, er í hlut á, tær þóknun þá, sem ákveðin er fyrir landtransit fyrir hina fluttu póstpoka.

b. 4 franka fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 50 sentíma fyrir hvert kg. af öðrum sendingum, þegar póstur er fluttur leið, sem er yfir 300 sjómílur, milli landa í Evrópu, milli Evrópu og hafna í Afríku og Asíu við Miðjarðarhaf og Svartahaf, eða milli þessara hafna innbyrðis, og milli Evrópu og Norður-Ameríku.

80 de l'un à l'autre de ces ports, et entre l'Europe et l'Amérique du Nord. Les mêmes prix sont applicables aux transports assurés dans tout le ressort de l'Union entre deux ports d'un même Etat, ainsi qu'entre les ports de deux Etats desservis par la même ligne de paquebots lorsque le trajet maritime n'excède pas 1500 milles marins;

c) à 8 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 1 franc par kilogramme d'autres objets, pour tous les transports ne rentrant pas dans les catégories énoncées aux alinéas a et b ci-dessus.

En cas de transport maritime effectué par deux ou plusieurs Administrations, les frais du parcours total ne peuvent pas dépasser 8 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et 1 franc par kilogramme d'autres objets; ces frais sont, le cas échéant, répartis entre les Administrations participant au transport, au prorata des distances parcourues, sans préjudice des arrangements différents qui peuvent intervenir entre les parties intéressées.

4. — L'entrepôt, dans un port, de dépêches closes apportées par un paquebot et destinées à être reprises par un autre paquebot, donne lieu au payement d'une rémunération fixée à 50 centimes par sac au profit de l'Office des postes du lieu d'entrepôt, pourvu que cet Office ne reçoive pas de payement pour un service de transit territorial ou maritime. Toutefois, le simple transbordement de paquebot à paquebot ne donne lieu à aucun payement.

5. — Les correspondances échangées à découvert entre deux Administrations de l'Union sont soumises, par article et sans égard au poids ou à la destination, aux frais de transit suivants, savoir:

lettres ..... 6 centimes pièce;
cartes postales ..... 2½ centimes pièce;
autres objets ..... 2½ centimes pièce.

6. — Les prix de transit spécifiés au présent article ne s'appliquent pas aux transports dans l'Union au moyen de services extraordinaires spécialement créés ou entretenus par une Administration sur la demande d'une ou de plusieurs autres Administrations. Les conditions de cette catégorie de transports sont réglées de gré à gré entre les Administrations intéressées.

En outre, partout où le transit, tant territorial que maritime, est actuellement gratuit ou soumis à des conditions plus avantageuses ce régime est maintenu.

7. — Les frais de transit et d'entrepôt sont à la charge de l'Administration du pays d'origine.

8. — Le décompte général de ces frais a lieu sur la base de relevés établis une fois tous les trois ans, pendant une période de 28 jours à déterminer dans le Règlement d'exécution de la présente Convention.

9. — Sont exemptes de tous frais de transit territorial ou maritime, les correspondances mentionnées aux §§ 3 et 4 de l'article 13 ci-après; les cartes postales-réponse renvoyées au pays d'origine; les objets réexpédiés ou mal

Hið sama gjald greiðist fyrir flutninga á öllu svæði sambandsins, milli tveggja hafna í sama ríki, sem og milli hafna tveggja ríkja, þegar sama skipafjelag starfrækir póstflutninginn og sjóleiðin er ekki yfir 1500 sjómílur. 80

c. 8 franka fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 1 franka fyrir hvert kg. af öðrum sendingum fyrir alla flutninga, sem ekki falla undir þær tegundir, sem nefndar eru á undan í málsgreinunum a. og b.

Þegar tvær eða fleiri póststjórnir framkvæma sjóflutninginn, má alt flutningsgjaldið ekki fara fram úr 8 frönkum fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 1 franka fyrir hvert kg. af öðrum sendingum; flutningsgjald þetta skiftist svo á milli póststjórnanna hlutfallslega eftir vegalengdinni, þó án þess að koma í bága við samninga, er mæla á móti þessu og kynnu að verða gerðir milli hlutaðeigandi aðila.

4. — Fyrir geymslu í höfn á lokuðum póstpokum, sem fluttir hafa verið með póstskipi og ætlaðir þaðan til flutnings með öðru póstskipi, má greiða þóknun, sem ákveðin er 50 sentímar á poka, til póststjórnar geymslustaðarins, þó með því skilyrði, að póststjórn þessi fái ekki borgun fyrir land- eða sjótransít. Fyrir einfalda umskipun, úr póstskipi og í, greiðist engin borgun.

5. — Fyrir sendingar, sem tvær póststjórnir í sambandinu skiftast á, í stykkjatali, skal fyrir hvert stykki, án tillits til þyngdar eða ákvörðunarstaðar greiða transitgjald það er hjer segir:

brjef	6	sentíma	fyrir	stykkið
spjaldbrjef	2½	—	—	—
aðrar sendingar	2½	—	—	—

6. — Transitgjöld þau, sem um ræðir í grein þessari, ná ekki til flutninga innan sambandsins, sem framkvæmdir eru með sjerstökum ferðum, sem eingöngu er stofnað til eða haldið við af einni póststjórn eftir ósk annarar eða fleiri póststjórna. Skilyrðin fyrir þess konar flutningum eru ákveðin eftir sameiginlegum samningi milli hlutaðeigandi póststjórna.

Alstaðar þar sem transit, hvort heldur á sjó eða landi, fer fram ókeypis eða eftir hagfeldari skilmálum, þá skal sú tilhögun gilda áfram.

7. — Transit- og geymslugjöld greiðir póststjórn þess lands, sem sendir.

8. — Aðalreikningur yfir gjöld þessi skal saminn þannig, að lagðir sjeu til grundvallar reikningar, sem búnir eru til þriðja hvert ár, um 28 daga tímabil, sem nánar er ákveðið í starfsreglugerð aðalsamnings þessa.

9. — Undanskildar öllu transitgjaldi, bæði á sjó og landi, eru sendingar þær, sem ræðir um í 3. og 4. lið í 13. grein hjer á eftir, spjaldbrjef með svari, er send eru til baka til landsins sem sendi, áframsendar eða skakt sendar send-

80 dirigés; les rebuts; les avis de réception; les mandats de poste et tous autres documents relatifs au service postal.

10. — Lorsque le solde annuel des décomptes des frais de transit et d'entrepôt entre deux Administrations ne dépasse pas 1000 francs, l'Administration débitrice est exonérée de tout payement de ce chef.

Article 5.

Services aériens.

Sont assimilés aux services extraordinaires dont il est fait mention à l'article 4, § 6, les services aériens établis pour le transport de correspondances entre deux ou plusieurs pays.

Les conditions du transport sont déterminées de gré à gré entre les Administrations intéressées. Toutefois, les frais de transit afférents à chaque parcours effectué par voie aérienne sont uniformes pour toutes les Administrations qui font emploi de ce service sans participer aux frais d'exploitation.

Article 6.

Taxes, surtaxes et conditions générales applicables aux envois.

1. — Les taxes pour le transport des envois postaux dans toute l'étendue de l'Union, y compris leur remise au domicile des destinataires dans les pays de l'Union où le service de distribution est ou sera organisé, sont fixées en cas d'affranchissement comme il suit:

1° pour les lettres, à 50 centimes pour le premier poids de 20 grammes et à 25 centimes par chaque poids de 20 grammes au-dessus du premier poids de 20 grammes.

2° pour les cartes postales, à 30 centimes pour la carte simple ou pour chacune des deux parties de la carte avec réponse payée.

3° pour les imprimés de toute nature, les papiers d'affaires et les échantillons de marchandises, à 10 centimes par chaque objet ou paquet portant une adresse particulière et par chaque poids de 50 grammes ou fraction de 50 grammes, pourvu que cet objet ou paquet ne contienne aucune lettre ou note manuscrite ayant le caractère de correspondance actuelle et personelle, et soit conditionné de manière à pouvoir être facilement vérifié.

La taxe des papiers d'affaires ne peut être inférieure à 50 centimes par envoi; la taxe des échantillons ne peut être inférieure à 20 centimes par envoi.

Exceptionnellement, les impressions en relief, à l'usage spécial des aveugles, sont admises au tarif de 5 centimes par envoi et par chaque poids de 500 grammes ou fraction de 500 grammes.

ingar, sendingar sem ekki verður komið til skila, móttökukvittanir, póst- 80
ávísanir og öll önnur skjöl póstmálum viðvíkjandi.

10. — Þegar reikningsmunur yfir árið á transit- og geymslureikningum milli tveggja póststjórna fer ekki yfir 1000 franka, er sú póststjórn, sem borga átti, laus við alla borgun af þessu tagi.

5. grein.

Flutningur með loftförum.

Flutningur á pósti með loftförum milli tveggja eða fleiri póststjórna telst með hinum sjerstöku flutningum, sem getið er um í 6. lið 4. greinar.

Skilyrðin fyrir flutningnum eru ákveðin með sameiginlegum samningi milli hlutaðeigandi póststjórna. Þó eru transítgjöld fyrir hverja ferð loftleiðis, samskonar fyrir allar póststjórnir, sem nota þessar ferðir, án þess að taka þátt í starfrækslukostnaðinum.

6. grein.

Burðargjöld, aukaburðargjöld og almenn skilyrði viðvíkjandi sendingunum.

1. — Þegar sendingarnar eru fullborgaðar fyrirfram skulu burðargjöld fyrir flutning á póstsendingum í öllu umdæmi sambandsins, þar í innifalin skil á heimili viðtakenda í þeim löndum sambandsins, þar sem útburður sendinga er eða verður stofnaður, vera sem hjer segir:

1° Fyrir brjef, 50 sentímar fyrir hin fyrstu 20 grömm og 25 sentímar fyrir hver 20 gr. eða brot úr 20 gr., sem fram yfir eru hin fyrstu 20 gr.

2° Fyrir spjaldbrjef, 30 sentímar fyrir einfalt spjaldbrjef eða fyrir hvort fyrir sig þegar um spjaldbrjef með borguðu svari er að ræða.

3° Fyrir prent allskonar, verslunarskjöl og sýnishorn af vörum 10 sentímar undir hver 50 gr. eða brot úr 50 gr. fyrir hvern hlut eða pakka með sjerstakri utanáskrift, svo framarlega sem þessi hlutur eða pakki inniheldur ekki brjef eða skrifaðar athugasemdir, sem geta talist reglulegt einkabrjef, enda sje hann þannig útbúinn, að hæglega megi rannsaka hann.

Lægsta burðargjald undir verslunarskjöl er 50 sentímar og undir sýnishorn af vörum 20 sentímar, talið fyrir hverja sendingu.

Undantekið hjer frá er prent með upphleyptu letri, sem eingöngu er handa blindum mönnum, og er burðargjaldið 5 sentímar undir hver 500 gr. eða brot úr 500 gr. fyrir hverja sendingu.

80 2. — Il peut être perçu, en sus des taxes fixées par le paragraphe précédent pour tout objet transporté par des services dépendant d'Administrations étrangères à l'Union, ou par des services extraordinaires dans l'Union donnant lieu à des frais spéciaux, une surtaxe en rapport avec ces frais.

Lorsque le tarif d'affranchissement de la carte postale simple comprend la surtaxe autorisée par l'alinéa précédent, ce même tarif est applicable à chacune des parties de la carte postale avec réponse payée.

Le pays de destination est autorisé à percevoir, pour les objets adressés poste restante, une surtaxe spéciale d'après sa législation interne. La surtaxe ne suit pas l'objet en cas de réexpédition ou de mise en rebut.

3. — En cas d'absence ou d'insuffisance d'affranchissement, les objets de correspondance de toute nature sont passibles, à la charge des destinataires, d'une taxe double du montant de l'affranchissement manquant ou de l'innsuffisance, sans que cette taxe puisse être inférieure à 30 centimes.

4. — Les objets autres que les lettres et les cartes postales doivent être affranchis au moins partiellement.

La faculté de ne pas affranchir ou d'affranchir partiellement ne s'applique pas aux lettres et cartes postales ni aux autres objets expédiés avec l'intention évidente d'éviter l'affranchissement.

5. — Les lettres ne peuvent pas dépasser le poids de 2 kilogrammes, ni présenter sur aucun de leurs côtés une dimension supérieure à 45 centimètres, ou, si elles ont la forme de rouleau, 75 centimètres de longueur et 10 centimètres de diamètre.

6. — Les paquets d'échantillons de marchandises ne peuvent renfermer aucun objet ayant une valeur marchande; ils ne doivent pas dépasser le poids de 500 grammes, ni présenter des dimensions supérieures à 30 centimètres en longueur, 20 centimètres en largeur et 10 centimètres en épaisseur ou, s'ils ont la forme de rouleau, à 30 centimètres de longueur et 15 centimètres de diamètre.

7. — Les paquets de papiers d'affaires et d'imprimés ne peuvent pas dépasser le poids de 2 kilogrammes, ni présenter, sur aucun de leurs côtés, une dimension supérieure à 45 centimètres. On peut, toutefois, admettre au transport par la poste les paquets en forme de rouleau dont le diamètre ne dépasse pas 10 centimètres et dont la longueur n'excède pas 75 centimètres.

Les paquets d'imprimés destinés à l'usage spécial des aveugles ainsi que les volumes imprimés expédiés isolément peuvent atteindre le poids de 3 kilogrammes mais ne peuvent dépasser les dimensions prévues pour les autres catégories d'imprimés.

8. — Sont exclus de la modération de taxe les timbres ou formules d'affranchissement, oblitérés ou non, ainsi que tous imprimés constituant le signe représentatif d'une valeur, sauf les exceptions autorisées par le Règlement d'exécution de la présente Convention.

2. — Auk burðargjalds þess, sem ákveðið er í liðnum hjer á undan, má 80
taka aukaburðargjald fyrir hverja sendingu, sem flutt er með tækjum í þjónustu póststjórna, sem ekki eru í sambandinu, eða með aukaflutningum innan sambandsins, er hafa aukinn kostnað í för með sjer, og skal aukaburðargjaldið hlutfallslega miðað við þennan kostnað.

Þegar í burðargjaldstaxta fyrir einfalt spjaldbrjef er innifalið aukaburðargjald það, sem leyft er í síðustu málsgrein, skal sami taxti gilda um hvern hluta fyrir sig af spjaldbrjefi með borguðu svari.

Fyrir sendingar, sem skrifað er utan á „poste restante", má ákvörðunarlandið heimta sjerstakt aukagjald eftir innlendum lögum. Aukagjalds verður ekki krafist fyrir sendinguna, sje hún áframsend eða henni verði ekki komið til skila.

3. — Sjeu sendingar óborgaðar fyrir fram eða vanborgaðar, skal fyrir þær allar hverrar tegundar sem er, greiða á kostnað móttakanda gjald er nemi tvöföldu burðargjaldi því, sem ávantar, eða hinu ónóga burðargjaldi, án þess þó að þetta gjald verði lægra en 30 sentímar.

4. — Að undanteknum brjefum og spjaldbrjefum skal vera borgað undir allar aðrar sendingar að minsta kosti að nokkru leyti.

Heimildin til þess að senda sendingar, sem eigi er borgað undir fyrirfram eða aðeins er borgað undir að nokkru leyti, nær ekki til brjefa, spjaldbrjefa eða annara sendinga, sem sendar eru í þeim bersýnilega tilgangi, að komast hjá borgun á burðargjaldi.

5. — Brjefin mega ekki vega yfir 2 kg., nje vera stærri en 45 sm. á neinn veg, eða ef þau hafa sívalningslag, 75 sm. á lengd og 10 sm. að þvermáli.

6. — Pakkar, sem í eru sýnishorn af vörum, mega ekki innihalda neinn hlut, sem hefir verslunargildi; þeir mega ekki vega yfir 500 gr. nje vera stærri á neinn veg en 30 sm. á lengd, 20 sm. á breidd og 10 sm. á þykt, eða, ef þeir eru með sívalningslagi, 30 sm. á lengd og 15 sm. að þvermáli.

7. — Pakkar með verslunarskjölum og prenti mega ekki vega yfir 2 kg. eða á neina hlið vera stærri en 45 sm. Þó má leyfa póstflutning á pökkum með sívalningslagi, sem ekki eru yfir 10 sm. að þvermáli og 75 sm. á lengd.

Pakkar með prenti, sem ætlað er blindum mönnum, svo og prentuð bindi, sem send eru einstök, mega vega alt að 3 kg., en ummáls ekki fara fram úr ákvæðum þeim, er gilda um aðrar tegundir prentmáls.

8. — Undanskilin burðargjaldslækkun eru frímerki og önnur merki til lúkningar á póstgjöldum, stimpluð og óstimpluð, svo og alt prent, sem notað er til þess að tákna verð, að undanteknu því, sem leyft er í starfsreglugerð þessa samnings.

80

Article 7.

Objets recommandés; avis de réception; demandes de renseignements.

1. — Les objets désignés dans l'article 6 peuvent être expédiés sous recommandation.

Toutefois, les parties „Réponse" adhérentes aux cartes postales ne peuvent être recommandées par les expéditeurs primitifs de ces envois.

2. — Tout envoi recommandé est passible, à la charge de l'expéditeur:

1° du prix d'affranchissement ordinaire de l'envoi, selon sa nature;

2° d'un droit fixe de recommandation de 50 centimes au maximum, y compris la délivrance d'un bulletin de dépôt à l'expéditeur.

3. — L'expéditeur d'un objet recommandé peut obtenir un avis de réception de cet objet en payant au moment du dépôt, un droit fixe de 50 centimes au maximum. Le double de ce droit peut être perçu pour les avis de réception demandés postérieurement au dépôt de l'objet et pour les demandes de renseignements relatives aux objets ordinaires ou recommandés. S'il s'agit de demandes de renseignements concernant des objets recommandés, aucune taxe n'est perçue si l'expéditeur a déjà acquitté le droit spécial pour obtenir un avis de réception.

Article 8.

Envois contre remboursement.

1. — Les correspondances recommandées peuvent être expédiées grevées de remboursement dans les relations entre les pays dont les Administrations conviennent d'assurer ce service.

Les objets contre remboursement sont soumis aux formalités et aux taxes des envois recommandés.

L'expéditeur paie, en outre, un droit fixe de remboursement de 10 centimes.

Le maximum du remboursement est égal à celui fixé pour les mandats de poste à destination du pays d'origine de l'envoi.

Sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, le montant du remboursement est exprimé dans la monnaie du pays de destination.

2. — Sous la même réserve, le montant encaissé du destinataire doit être transmis à l'expéditeur au moyen d'un mandat de poste après déduction d'un droit d'encaissement de 15 centimes et de la taxe ordinaire des mandats calculée sur le montant du reliquat.

Les mandats de remboursement, qui n'ont pas été payés aux bénéficiaires pour un motif quelconque ne sont pas remboursés à l'Office d'émission, et le

7. grein. 80

Ábyrgðarsendingar. — Móttökukvittanir. — Beiðni um upplýsingar.

1. — Sendingar þær, sem getur um í 6. grein, má senda sem ábyrgðarsendingar.

Þó verða ekki svarkort „Réponse", sem áföst eru við spjaldbrjefin, send með ábyrgð af hinum upprunalegu sendendum slíkra sendinga.

2. — Fyrir hverja ábyrgðarsendingu skal sendandi greiða:

1° hið vanalega burðargjald sendingarinnar eftir eðli hennar;

2° ákveðið ábyrgðargjald alt að 50 sentímum og þar í innifalin borgun fyrir póstkvittun til sendanda.

3. — Sendandi ábyrgðarsendingar getur fengið móttökukvittun fyrir sendingunni gegn því að borga, þegar hann skilar henni á póst, gjald alt að 50 sentímum. Þessa upphæð tvöfalda má taka fyrir móttökukvittanir, sem beðið er um eftir að sendingin hefir verið sett á póst, og fyrir beiðni um upplýsingar um almennar- og ábyrgðarsendingar. Ef um beiðni um upplýsingar um ábyrgðarsendingu er að ræða, skal ekkert gjald tekið, hafi sendandi þegar borgað fyrir móttökukvittun.

8. grein.

Póstkröfusendingar.

1. — Ábyrgðarsendingar má senda með póstkröfu í sambandi milli landa, þar sem hlutaðeigandi póststjórnir koma sjer saman um þessi skifti.

Póstkröfusendingar skal farið með og borgað undir eins og ábyrgðarsendingar.

Þar að auki greiðir sendandi póstkröfugjald, sem er ákveðið 10 sentímar.

Hámark póstkröfuupphæðar er jafnt og hámark póstávísunarupphæðar til þess lands, sem póstkröfuna sendir.

Ef ekki er öðruvísi um samið milli hlutaðeigandi póststjórna, skal upphæð póstkröfunnar stíluð í mynt ákvörðunarlandsins.

2. — Með sama fyrirvara skal hin innheimta upphæð send sendanda með póstávísun, þegar búið er að draga frá innheimtugjaldið, sem er 15 sentímar, og hið vanalega ávísanagjald, reiknað af upphæðinni, sem eftir er.

Póstkröfuávísanir, sem einhverra orsaka vegna hafa ekki orðið útborgaðar viðtakanda, verða ekki greiddar aftur þeirri póststjórn, sem gaf ávísan-

80 montant en revient définitivement à l'Administration du pays expéditeur des envois grevés de remboursement, après l'expiration du délai légal de prescription.

A tous les autres égards les mandats de remboursement sont soumis aux dispositions fixées par l'Arrangement concernant le service des mandats de poste.

3. — La perte d'un envoi recommandé grevé de remboursement engage la responsabilité du service postal envers l'expéditeur dans les conditions déterminées par l'article 10 ci-après pour les envois recommandés.

4. — Les sommes encaissées régulièrement du destinataire, déduction faite de la taxe du mandat et du droit d'encaissement, sont garanties à l'expéditeur dans les conditions déterminées par l'Arrangement concernant le service des mandats de poste pour les sommes converties en mandats de poste, sauf dans le cas prévu au 2e alinéa du § 1 de l'article 10 ci-après.

5. — Si l'envoi a été livré au destinataire sans encaissement du montant du remboursement, l'expéditeur a droit à une indemnité, à moins que le non-encaissement ne soit dû à une faute ou une négligence de sa part. L'indemnité ne pourra dépasser, dans aucun cas, le montant du remboursement. Il en est de même, si la somme encaissée du destinataire, est inférieure au montant du remboursement indiqué. Par le fait du payement de l'indemnité, l'Administration est subrogée dans les droits de l'expéditeur pour tout recours éventuel contre le destinataire ou les tiers.

La responsabilité incombe à l'Office du pays de destination, à moins que celui-ci ne puisse prouver que le non-encaissement du remboursement ou l'encaissement d'une somme inférieure est dû à la non-observation d'une disposition réglementaire par l'Office du pays d'origine.

6. — Pour les envois grevés de remboursement dont le montant encaissé régulièrement du destinataire n'a pas été transmis à l'expéditeur, l'Office d'origine est autorisé à payer ce montant à l'ayant droit au plus tard dans le délai d'un an à partir du jour qui suit celui de la réclamation. Ce payement a lieu pour le compte de l'Office destinataire. L'indemnité éventuelle pour les envois grevés de remboursement livrés au destinataire sans encaissement du montant indiqué ou contre encaissement d'une somme inférieure, ainsi que pour les envois dont le montant a été encaissé frauduleusement, doit être payée par l'Office d'origine à l'ayant droit dans le même délai. Le payement se fait également pour le compte de l'Office destinataire, si la responsabilité incombe à cet Office en vertu des dispositions du § 5 précédent. Il en est de même, si l'Office destinataire régulièrement saisi a laissé s'écouler six mois sans donner de solution à l'affaire. Ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer. Les délais comprennent le temps nécessaire pour l'expédition de la demande à l'Office destinataire et son renvoi à l'Office d'origine.

Toutefois, l'Office d'origine peut différer exceptionnellement le

irnar út, en falla algerlega til póststjórnar þess lands, sem póstkröfusendinguna 80
sendi, eftir að löglegur fyrirskipaður frestur er útrunninn.

Að öllu öðru leyti eru póstkröfuávísanir háðar þeim skilyrðum, sem sett eru í samningnum um póstávísanaviðskiftin.

3. — Glatist sending, sem póstkrafa hvílir á, ber póststjórnin ábyrgð gagnvart sendanda, eftir skilyrðum þeim, sem sett eru í 10. grein hjer á eftir, um ábyrgðarsendingar.

4. — Þegar búið er að draga frá póstávísanagjald og innheimtugjald, skal ábyrgjast sendanda upphæðir þær, sem hafa verið reglulega innheimtar hjá viðtakanda eftir skilyrðum þeim, sem sett eru í póstávísanasamningnum um upphæðir í póstávísunum, að undanteknu því, sem tekið er fram í 2. málsgrein 1. liðs 10. greinar hjer á eftir.

5. — Hafi sendingin verið afhent viðtakanda, án þess að póstkröfuupphæðin hafi verið innheimt, á sendandi heimtingu á skaðabótum, nema hans eigin óaðgætni eða hirðuleysi sje um að kenna, að innheimtan hefir ekki verið framkvæmd. Skaðabæturnar geta, hvernig sem á stendur, eigi farið fram úr póstkröfuupphæðinni.

Sama gildir og ef upphæð sú, sem innheimt hefir verið af móttakanda, er lægri en upphæð sú, sem tilgreind er á póstkröfunni. Með því að borga skaðabæturnar, öðlast póststjórnin rjettindi sendanda viðvíkjandi öllum endurgreiðslurjetti, ef til kemur, á hendur móttakanda eða þriðja manni.

Ábyrgðin hvílir á póststjórn ákvörðunarlandsins, nema hún geti sannað, að það, að upphæðin hafi ekki verið innheimt, eða lægri upphæð innheimt, sje því að kenna, að póststjórn landsins, sem sendi, hafi ekki fylgt einhverjum hinna fyrirskipuðu ákvæða.

6. — Viðvíkjandi póstkröfusendingum, þar sem upphæðin hefur verið löglega innheimt af viðtakanda, en ekki send sendanda, þá má póststjórn landsins, sem sendi, borga upphæð þessa rjettum hlutaðeiganda í síðasta lagi með ársfresti að telja frá deginum næst á eftir þeim, sem krafan er sett fram. Borgun þessi fer fram fyrir reikning póststjórnar ákvörðunarlandsins. Skaðabætur, sem kunna að falla á fyrir sendingar með póstkröfu, sem afhentar eru viðtakanda, án þess að hin tilgreinda upphæð sje innheimt eða lægri upphæð innheimt, sem og fyrir sendingar, er póstkröfuupphæðin hefur verið innheimt á sviksamlegan hátt, skulu greiddar af póststjórn þess lands, sem sendi, rjettum hlutaðeiganda með sama fresti. Borgun þessi greiðist einnig fyrir reikning póststjórnar ákvörðunarlandsins, ef ábyrgðin fellur á þá póststjórn samkvæmt ákvæðunum í 5. lið hjer á undan. Sama gildir og, ef póststjórn ákvörðunarlandsins hefur verið gert aðvart löglega og hún látið sex mánuði líða hjá, án þess að hafa leitt málið til lykta. Þessi frestur er lengdur upp í 9 mánuði í viðskiftum við lönd utan Evrópu. Fresturinn nær yfir þann tíma, sem nauðsynlegur er til þess að senda fyrirspurn til póststjórnar ákvörðunarlandsins, og þaðan aftur til póststjórnar landsins sem sendi.

80 dédommagement de l'expéditeur au delà du délai précité, lorsque, à l'expiration de ce délai, il n'est pas encore fixé sur le sort de l'envoi grevé de remboursement ou sur les responsabilités encourues.

L'Office destinataire est tenu de restituer à l'Office expéditeur les sommes avancées dans les conditions prévues au § 5 précédent.

Article 9.

Cartes d'identité.

1. — Chaque Administration peut délivrer, aux personnes qui en font la demande, des cartes d'identité destinées à servir de pièces justificatives pour toutes les transactions effectuées par les bureaux de poste. Ces cartes sont valables dans tous les pays de l'Union sauf dans ceux qui notifieraient leur non-adhésion à ce service.

2. — L'Administration qui délivre une carte d'identité est autorisée à percevoir, de ce chef, une taxe qui doit être représentée en timbres-poste sur la carte; cette taxe ne peut être supérieure à un franc.

3. — Les Administrations sont dégagées de toute responsabilité lorsqu'il est établi que la livraison d'un envoi postal ou le payement d'un mandat a eu lieu sur la présentation d'une carte d'identité régulière.

4. — Le titulaire d'une carte d'identité est responsable des conséquences que peut entraîner la perte, la soustraction ou l'emploi frauduleux de la carte.

5. — La carte d'identité est valable pendant deux ans à partir du jour de son émission. Si, pendant le délai de validité de la carte, la physionomie du titulaire s'est modifiée à tel point qu'elle ne concorde plus avec la photographie ou le signalement, la carte doit être renouvelée, même avant l'expiration de ce délai.

Article 10.

Responsabilité en matière d'envois recommandés.

1. — En cas de perte d'un envoi recommandé et sauf le cas de force majeure, l'expéditeur a droit à une indemnité de 50 francs.

Toutefois, les Administrations sont dégagées de toute responsabilité pour la perte d'envois recommandés dont le contenu tombe sous le coup des interdictions prévues à l'article 18, § 2, de la présente Convention.

2. — Les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure sont autorisés à percevoir de ce chef sur l'expéditeur une surtaxe de 50 centimes au maximum pour chaque envoi recommandé.

3. — L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Administration

Þó getur póststjórn landsins, sem sendi, einstaka sinnum frestað skaða- 80
bótagreiðslunni til sendanda fram yfir hinn tilgreinda tíma, þegar fresturinn er útrunninn og einskis hefur orðið vísara um afdrif póstkröfusendingarinnar eða á hvern ábyrgðin fellur.

Póststjórn ákvörðunarlandsins er skyld að endurgreiða póststjórn landsins, sem sendi, hinar lánuðu upphæðir eftir skilyrðunum í 5. lið hjer að framan.

9. grein.

Skilríkis-spjöld.

1. — Sjerhver póststjórn getur gefið út handa þeim, er æskir, skilríkisspjöld, sem ætluð eru til notkunar sem sönnunargögn við störf þau, sem framkvæmd eru af pósthúsunum. Spjöld þessi gilda í öllum löndum póstsambandsins nema þeim, sem tilkynna að þau taki ekki þátt í þessu póststarfi.

2. — Sú póststjórn, sem gefur út skilríkisspjald, má fyrir það taka gjald, og skulu frímerki að tilsvarandi upphæð límd á spjaldið; gjald þetta má ekki fara fram úr 1 franka.

3. — Póststjórnirnar eru úr allri ábyrgð, ef sannað verður að afhending á póstsendingu eða útborgun á ávísun hafi átt sjer stað gegn sýningu á löglega útbúnu skilríkisspjaldi.

4. — Eigandi skilríkisspjalds ber ábyrgð á afleiðingum þeim, sem kunna að verða, ef spjaldið glatast, týnist eða er notað á sviksamlegan hátt.

5. — Skilríkisspjald gildir í 2 ár frá útgáfudegi að telja. Ef útlit eigandans hefur breyst svo mjög á meðan spjaldið er í gildi, að það svari ekki lengur til myndarinnar eða lýsingarinnar á honum, skal spjaldið endurnýjast, enda þótt fresturinn sje ekki útrunninn.

10. grein.

Ábyrgð viðvíkjandi sendingum, sem mælt er með.

1. — Glatist ábyrgðarsending og stafi ekki af ofurefli (vis major), á sendandi rjett til skaðabóta að upphæð 50 franka.

Þó eru póststjórnirnar lausar við alla ábyrgð á glataðri ábyrgðarsendingu, ef innihaldið fellur undir vörur þær, sem bannað er að flytja með pósti, og tekið er fram í 2. lið 18. greinar þessa samnings.

2. — Lönd þau, sem vilja taka á sig ábyrgð gegn ofurefli (vis major), mega fyrir það taka aukagjald af sendanda alt að 50 sentímum fyrir hverja ábyrgðarsendingu.

3. — Skyldan til að bæta skaðann hvílir á þeirri póststjórn, sem sendi-

80 dont relève le bureau expéditeur. Est réservé à cette Administration le recours contre l'Administration responsable, c'est-à-dire contre l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte a eu lieu.

En cas de perte, dans des circonstances de force majeure, sur le territoire ou dans le service d'un pays se chargeant des risques mentionnés au paragraphe précédent, d'un objet recommandé provenant d'un autre pays, le pays où la perte a eu lieu en est responsable devant l'Office expéditeur, si ce dernier se charge, de son côté, des risques en cas de force majeure à l'égard de ses expéditeurs.

4. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu l'objet sans faire d'observation, et étant mise en possession de tous les moyens réglementaires d'investigation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire, ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Administration suivante. Pour les envois adressés poste restante, ou conservés en instance à la disposition des destinataires, la responsabilité cesse par la délivrance à une personne qui a justifié de son identité suivant les règles en vigueur dans le pays de destination, et dont les noms et qualité sont conformes aux indications de l'adresse.

5. — Le payement de l'indemnité par l'Office expéditeur doit avoir lieu le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai de six mois à partir du jour de la réclamation. Ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer.

L'Office expéditeur a la faculté de différer exceptionnellement le règlement de l'indemnité au delà du délai précité lorsque, à son expiration, il n'est pas encore fixé sur le sort de l'objet recherché ou lorsque la question de savoir si la perte de l'envoi est due à un cas de force majeure n'est pas encore tranchée.

Toutefois, l'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé s'écouler six mois (neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer) sans donner de solution à l'affaire.

L'Office responsable ou pour le compte duquel le payement est effectué en conformité de l'alinéa précédent est tenu de rembourser à l'Office expéditeur le montant de l'indemnité et, le cas échéant, des intérêts dans le délai de trois mois après avis du payement. Ce remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'une traite, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Passé le délai de trois mois, la somme due à l'Office expéditeur est productive d'intérêts, à raison de 7 % l'an, à dater du jour de l'expiration dudit délai.

Dans le cas où un Office dont la responsabilité est dûment établie, a tout d'abord décliné le payement de l'indemnité, il doit, en outre, prendre à

pósthúsið heyrir undir. Þessari póststjórn er svo geymdur endurgreiðslurjettur 80
móti póststjórninni, sem ábyrgðin hvílir á, þ. e. a. s. þeirri póststjórn, sem sendingin hefir glatast hjá, meðan hún var á hennar svæði eða í hennar vörslum.

Glatist ábyrgðarsending frá einu landi á póstsvæði eða í vörslum annars lands, sem tekið hefir á sig ábyrgð þá, sem getur um í næsta lið á undan, sakir óviðráðanlegra atvika (vis major), ber landið, þar sem sendingin hefur glatast, ábyrgð gagnvart póststjórn landsins, sem sendi, ef hið síðarnefnda að sínu leyti hefur tekið á sig ábyrgð gegn ofurefli (vis major) gagnvart sendendum sínum.

4. — Þangað til hið gagnstæða verður sannað, hvílir ábyrgðin á þeirri póststjórn, sem eftir að hafa tekið móti sendingunni athugasemdalaust og eftir að hafa fengið í sínar hendur öll fyrirskipuð gögn til eftirgrenslunar, getur hvorki sýnt fram á, að sendingin hafi verið afhent viðtakanda eða, ef svo ber undir, hafi verið send á lögformlegan hátt til næstu póststjórnar. Sje um sendingar að ræða, sem skrifað er utan á „poste restante", eða eru geymdar samkvæmt beiðni til umráða fyrir viðtakanda, hættir ábyrgðin við afhendingu sendingarinnar til manns, sem hefur sýnt greinileg skilríki fyrir því hver hann sje, samkvæmt gildandi reglum í ákvörðunarlandinu, enda komi nafn hans og staða heim við það, sem greint er í utanáskriftinni.

5. — Skaðabótagreiðsla af hálfu póststjórnar sendilandsins, skal fara fram eins fljótt og unt er, og í síðasta lagi innan 6 mánaða frá þeim degi að telja, er krafan var sett fram. Frestur þessi er lengdur upp í 9 mánuði í sambandi við lönd utan Evrópu.

Þegar sjerstaklega stendur á, getur póststjórn sendilandsins frestað reikningsskilum á skaðabótum fram yfir hinn tiltekna tíma, þegar fresturinn er útrunninn og einskis hefur orðið vísara um afdrif sendingarinnar og eigi er útkljáð um, hvort skaðinn stafar af ofurefli (vis major). Þó má póststjórn sendilandsins bæta sendanda skaðann á kostnað milliliggjandi póststjórnar eða viðtökupóststjórnar, þegar þær eftir löglega aðvörun hafa eigi leitt málið til lykta innan 6 mánaða (9 mánaða í sambandi við lönd utan Evrópu).

Póststjórn sú, sem ábyrgðin hvílir á, eða ber kostnað greiðslunnar samkvæmt næstu málsgrein hjer á undan, er skyld að greiða póststjórn sendilandsins skaðabótaupphæðina með vöxtum, ef svo ber undir, innan þriggja mánaða eftir tilkynningu um greiðsluna. Borgun þessi fer fram póststjórninni, sem á inni, að kostnaðarlausu, annaðhvort með póstávísun eða víxli eða peningum, er hafa gangverð í landinu, sem á inni. Sje hinn tilgreindi þriggja mánaða frestur útrunninn, falla vextir á upphæð þá, sem póststjórn sendilandsins er talin til skuldar, 7% á ári frá þeim degi að telja, er fresturinn er útrunninn.

Ef svo ber undir að póststjórn, sem rjettilega hefur sannast á, að ábyrgðina beri, neitar strax að greiða skaðabæturnar, skal hún einnig á sinn kostnað

80 sa charge tous les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

6. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an, à compter du jour qui suit le dépôt à la poste de l'envoi recommandé; passé ce terme, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

7. — Si la perte a eu lieu en cours de transport sans qu'il soit possible d'établir sur le territoire ou dans le service de quel pays le fait s'est accompli, les Administrations en cause supportent le dommage par parts égales.

8. — Les Administrations cessent d'être responsables des envois recommandés dont les ayants droit ont donné reçu et pris livraison, ainsi que des envois dont elles ne peuvent rendre compte par suite de la destruction des documents de service pour cause de force majeure.

Article 11.

Retrait de correspondances; modification de l'adresse ou des conditions d'envoi.

1. — L'expéditeur d'un objet de correspondance peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse, tant que cet objet n'a pas été livré au destinataire.

2. — La demande à formuler à cet effet est transmise par voie postale ou par voie télégraphique aux frais de l'expéditeur, qui doit payer, savoir:

1° pour toute demande par voie postale, la taxe applicable à une lettre simple recommandée;

2° pour toute demande par voie télégraphique, la taxe du télégramme d'après le tarif ordinaire.

3. — L'expéditeur d'un envoi recommandé grevé de remboursement peut, aux conditions fixées pour les demandes de modification de l'adresse, demander le dégrèvement total ou partiel du montant du remboursement.

Article 12.

Fixation des équivalents par rapport au franc pour les taxes à percevoir et les comptes à régler.

Le franc pris pour base des taxes postales s'entend du franc-or conforme au poids et au titre des monnaies d'or établis par la législation en vigueur dans les divers pays qui ont adopté cette unité monétaire.

Dans tous les pays de l'Union les taxes sont établis d'après une équivalence correspondant, aussi exactement que possible, dans la monnaie actuelle de chaque pays, à la valeur du franc-or.

bera allan aukakostnað, sem kann að leiða af hinum órjettmæta drætti á borguninni. 80

6. — Menn hafa komið sjer saman um, að skaðabótakröfu megi aðeins framsetja innan eins árs að telja frá deginum eftir að ábyrgðarsendingin hefur verið sett á póst; eftir þann tíma hefur krefjandi engan rjett til skaðabóta.

7. — Ef sendingin glatast í flutningum, án þess hægt sje að komast fyrir á hvaða póstsvæði eða í vörslum hvaða póststjórnar atvikið hafi komið fyrir, skal skaðabótagreiðslunni skift jafnt niður á hlutaðeigandi póststjórnir.

8. — Ábyrgð póststjórnanna á sendingum, sem mælt er með, fellur niður undir eins og rjettir hlutaðeigendur hafa kvittað fyrir þær og tekið við þeim, svo og ábyrgð á þeim sendingum, sem þær geta ekki gert grein fyrir vegna þess að þjónustuskjölin hafa eyðilagst af óviðráðanlegum atvikum (vis major).

11. grein.

Afturköllun sendinga. — Breyting á utanáskrift eða ásigkomulagi sendingar.

1. — Sendandi getur afturkallað sendinguna eða breytt á henni utanáskriftinni á meðan hún hefir ekki verið afhent viðtakanda.

2. — Beiðni um þetta sendist póstleiðis eða símleiðis á kostnað sendanda, og ber honum að greiða:

1° fyrir hverja beiðni, sem send er póstleiðis, borgun eins og undir einfalt ábyrgðarbrjef,

2° fyrir hverja beiðni, sem send er símleiðis, borgun skeytisins eftir vanalegum taxta.

3. — Sendandi ábyrgðarsendingar, sem póstkrafa hvílir á, getur, með sömu skilmálum og settir eru um beiðni um breytingu á utanáskriftinni, beðið um algert afnám á póstkröfuupphæðinni eða að nokkru leyti.

12. grein.

Fastákveðið jafngildi peninga í hlutfalli við gullfranka fyrir burðargjald og reikningsskil.

Með frankanum sem grundvallareiningu fyrir póstgjöldunum er átt við gullfranka, er svari bæði að þyngd og efnisgæðum til gullpeninga þeirra, er slegnir eru samkvæmt gildandi lögum hinna ýmsu landa, er hafa tekið upp þessa mynteiningu.

Í öllum löndum sambandsins skulu gjöldin miðast við eins nákvæmt jafngildi og frekast er unt, á gildandi peningum hvers lands, við gildi gullfrankans.

80 Quant aux règlements qu'ont à se faire entre eux les Offices postaux des divers pays en exécution des dispositions de la présente Convention, pour solde de leurs comptes réciproques, ils se font sur la base du franc-or.

Article 13.

Affranchissement des envois; coupons-réponse; franchise de port.

1. — L'affranchissement de tout envoi quelconque peut être opéré soit au moyen de timbres-poste valables dans le pays d'origine pour la correspondance des particuliers, soit au moyen d'empreintes de machines à affranchir, officiellement adoptées et fonctionnant sous le contrôle immédiat de l'Administration.

Sont considérés comme dûment affranchis: les cartes-réponse portant des timbres-poste du pays d'émission de ces cartes, les envois régulièrement affranchis pour leur premier parcours et dont le complément de taxe a été acquitté avant leur réexpédition ainsi que les journaux ou paquets de journaux dont la suscription porte le mention „Abonnements-poste" ou une mention équivalente et qui sont expédiés en vertu de l'Arrangement particulier sur les abonnements aux journaux, prévu à l'article 21 de la présente Convention.

2. — Des coupons-réponse peuvent être mis en vente dans les pays dont les Administrations ont accepté de se charger de ce débit. Le prix de vente minimum du coupon-réponse est de 50 centimes ou de l'équivalent de cette somme dans la monnaie du pays qui le débite.

Ce coupon est échangeable dans tout pays de l'Union contre un timbre ou des timbres représentant l'affranchissement d'une lettre simple originaire de ce pays à destination de l'étranger. Toutefois, l'échange doit se faire avant l'expiration du deuxième mois qui suit celui de l'émission; ce délai est majoré de quatre mois dans les relations avec les pays d'outre-mer. Le Règlement d'exécution de la Convention détermine les autres conditions de cet échange et notamment l'intervention du Bureau international dans la confection, l'approvisionnement et la comptabilité desdits coupons.

3. — Les correspondances officielles relatives au service postal, échangées entre les Administrations postales, entre ces Administrations et le Bureau international, entre les bureaux de poste de pays de l'Union, et entre ces bureaux et les Administrations sont admises à la franchise de port.

4. — Il en est de même des correspandances concernant les prisonniers de guerre, expédiées ou reçues, soit directement, soit à titre d'intermédiaire, par les bureaux de renseignements qui seraient établis éventuellement pour ces personnes, dans des pays belligérants ou dans les pays neutres ayant recueilli des belligérants sur leur territoire.

Hvað snertir reikningsskil þau, sem póststjórnir hinna ýmsu landa 80
þurfa að gera sín á milli, samkvæmt ákvæðunum í samningi þessum, til jafnaðar á gagnkvæmum reikningum sínum, þá skal og gullfrankinn lagður þar til grundvallar.

13. grein.

Frímerking sendinga. — Svarmerki. — Engin frímerking.

1. — Frímerking hverrar sendingar sem er, má framkvæma, annað hvort með því að líma á hana póstfrímerki, sem gilda í sendilandinu fyrir einkabrjef, eða með stimplun með frímerkingarvjelum, sem eru opinberlega teknar til notkunar og undir beinu eftirliti póststjórnarinnar.

Löglega frímerkt skoðast: svarspjaldbrjef, sem bera frímerki útgáfulands spjaldbrjefanna, sendingar, sem eru reglulega frímerktar yfir hið fyrsta svæði, sem þær fara, og aukaburðargjald hefur verið borgað fyrir áður en þær eru sendar á ný, svo og blöð og blaðapakkar, sem utanáskriftarmegin bera athugasemdina „Abonnements-poste“ eða tilsvarandi athugasemd, og sendir eru samkvæmt hinum sjerstaka samningi um áskrift á blöðum og nefndur er í 21. grein samnings þessa.

2. — Svarmerki má selja í þeim löndum, þar sem póststjórnirnar hafa gengið að því að taka þátt í þessari sölu. Lægsta söluverð svarmerkis er 50 sentímar eða jafngildi þessarar upphæðar í peningum landsins, sem selur merkin.

Þessu merki má skifta í öllum löndum sambandsins fyrir eitt eða fleiri frímerki, er fullnægja frímerkingu á einföldu brjefi frá þessu landi til útlanda. Þó verða skiftin að fara fram fyrir lok annars mánaðar á eftir þeim mánuði, sem merkin eru gefin út í; frestur þessi er lengdur til 4 mánaða í sambandi við lönd utan Evrópu. Starfsreglugerð samningsins ákveður önnur skilyrði fyrir skiftum þessum og sjerstaklega afskifti alþjóðaskrifstofunnar í Bern viðvíkjandi tilbúningi, úthlutun og reikningsskilum nefndra merkja.

3. — Þjónustusendingar um póstmál, milli póststjórnanna, milli póststjórnanna og alþjóðaskrifstofunnar í Bern, milli pósthúsa í löndum sambandsins, og milli pósthúsanna og póststjórnanna, eru fluttar án frímerkingar.

4. — Sama gildir og um sendingar, er snerta herfanga, sem sendar eru eða mótteknar annaðhvort beint eða til að áframsendast af upplýsingaskrifstofum, sem kynnu að verða settar á stofn til hjálpar þessum mönnum, í ófriðarlöndunum eða hlutlausum löndum, sem hafa tekið við herskyldum mönnum á sitt svæði.

80 Les correspondances, à l'exception des envois grevés de remboursement, destinées aux prisonniers de guerre ou expédiées par eux sont également affranchies de toutes taxes postales, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires.

Les belligérants recueillis et internés dans un pays neutre sont assimilés aux prisonniers de guerre proprement dits, en ce qui concerne l'application des dispositions ci-dessus.

5. — Les correspondances déposées en pleine mer dans la boîte d'un paquebot ou entre les mains des agents des postes embarqués ou des commandants de navires peuvent être affranchies, sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, au moyen des timbres-poste et d'après le tarif du pays auquel appartient ou dont dépend ledit paquebot. Si le dépôt à bord a lieu pendant le stationnement aux deux points extrêmes du parcours ou dans l'une des escales intermédiaires, l'affranchissement n'est valable qu'autant qu'il est effectué au moyen des timbres-poste et d'après le tarif du pays dans les eaux duquel se trouve le paquebot.

Article 14.

Attribution des taxes.

1. — Chaque Administration garde en entier les sommes qu'elle a perçues en exécution des divers articles de la présente Convention, sauf la bonification due pour les mandats prévus au § 2 de l'article 8 et exception faite en ce qui concerne les coupons-réponse (art. 13).

2. — En conséquence, il n'y a pas lieu, de ce chef, à un décompte entre les diverses Administrations de l'Union, sous les réserves prévues au § 1 du présent article.

3. — Les lettres et autres envois postaux ne peuvent, dans le pays d'origine, comme dans celui de destination, être frappés à la charge des expéditeurs ou des destinataires, d'aucune taxe ni d'aucun droit postal autres que ceux prévus par la présente Convention.

Article 15.

Envois exprès.

1. — Les objets de correspondance de toute nature sont, à la demande des expéditeurs, remis à domicile par un porteur spécial immédiatement après l'arrivée, dans les pays de l'Union qui consentent à se charger de ce service.

2. — Ces envois, qui sont qualifiés „exprès", sont soumis à une taxe spéciale de remise à domicile; cette taxe est fixée à un franc en sus du port

Allar sendingar, að póstkröfusendingum undanteknum, sem eiga að 80
fara til herfanga eða sendar eru frá þeim, eru einnig undanþegnar öllu póstgjaldi, jafnt í sendilandi sem ákvörðunar- og milliliðslöndum.

Herskyldir menn, sem teknir hafa verið og vistaðir í hlutlausu landi, skoðast sem eiginlegir herfangar, að því er snertir beitingu á framangreindum ákvæðum.

5. — Sendingar, sem látnar eru á rúmsjó í brjefakassa póstskips eða fengnar í hendur póstmönnum á skipinu eða skipstjóra skipsins, má frímerkja, nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, með frímerkjum og eftir taxta þess lands, sem á skipið eða hefir það í sinni þjónustu. Sje sendingin látin í póst á skipsfjöl, meðan skipið liggur á annari hvorri endastöð leiðarinnar, eða á millihöfnum, gildir frímerkingin ekki nema hún sje gerð með frímerkjum og eftir taxta þess lands, sem skipið er í landhelgi við.

14. grein.

Um hver fær burðargjaldið.

1. — Sjerhver póststjórn heldur algerlega þeim upphæðum, sem hún hefur fengið, samkvæmt hinum ýmsu greinum samnings þessa, að undantekinni þóknuninni fyrir ávísanirnar, sem getið er um í 2. lið 8. greinar, og svarmerkjum (13. gr.).

2. — Þar af leiðandi eiga sjer engin reikningsskil stað í þessu efni milli hinna ýmsu póststjórna í sambandinu, með þeim fyrirvara, sem getur um í 1. lið þessarar greinar.

3. — Brjefum og öðrum póstsendingum má hvorki í sendi- nje ákvörðunarlandi íþyngja á kostnað sendanda eða viðtakanda með neinum peningaálögum eða póstgjöldum öðrum en þeim, sem nefnd eru í þessum samningi.

15. grein.

Hraðboðasendingar.

1. — Ef sendandi æskir þess, verða brjefasendingar allskonar, í þeim löndum sambandsins, sem taka þetta starf að sjer, bornar á heimili viðtakanda af sjerstökum brjefbera undir eins og pósturinn er kominn.

2. — Fyrir sendingar þessar, sem kallast hraðboðasendingar („exprès"), skal greiða sjerstakt heimburðargjald; gjald þetta er ákveðið einn franki auk

80 ordinaire et doit être acquittée complètement et à l'avance, par l'expéditeur. Elle est acquise à l'Administration du pays d'origine.

3. — Lorsque le domicile du destinataire se trouve en dehors du rayon de la distribution gratuite du bureau de destination, ce bureau peut percevoir une taxe complémentaire, jusqu'à concurrence du prix fixé pour la remise par exprès dans le service interne, déduction faite de la taxe fixe payée par l'expéditeur, ou de son équivalent dans la monnaie du pays qui perçoit ce complément.

La taxe complémentaire prévue ci-dessus, reste exigible en cas de réexpédition ou de mise en rebut de l'objet; elle est acquise à l'Administration qui l'a perçue.

4. — Les objets exprès non complètement affranchis pour le montant total des taxes payables à l'avance sont distribués par les moyens ordinaires, à moins qu'ils n'aient été traités comme exprès par le bureau d'origine.

Article 16.

Réexpédition; rebuts.

1. — Il n'est perçu aucun supplément de taxe pour la réexpédition d'envois postaux dans l'intérieur de l'Union.

2. — Les correspondances tombées en rebut ne donnent pas lieu à restitution des droits de transit revenant aux Administrations intermédiaires, pour le transport antérieur desdites correspondances.

3. — Les lettres et les cartes postales non affranchies et les correspondances de toute nature insuffisamment affranchies, qui font retour au pays d'origine par suite de réexpédition et de mise en rebut, sont remises aux destinataires ou aux expéditeurs contre payement des taxes dont elles étaient grevées au départ ou à l'arrivée ou en cours de route par suite de réexpédition au delà du premier parcours.

Article 17.

Echange de dépêches closes avec les bâtiments de guerre.

1. — Des dépêches closes peuvent être échangées entre les bureaux de poste de l'un des pays contractants et les commandants de divisions navales ou bâtiments de guerre de ce même pays en station à l'étranger ou entre le commandant d'une de ces divisions navales ou bâtiments de guerre et le commandant d'une autre division ou bâtiment du même pays, par l'intermédiaire des services territoriaux ou maritimes dépendant d'autres pays.

2. — Les correspondances de toute nature comprises dans ces dépêches doivent être exclusivement à l'adresse ou en provenance des états-majors et des

hins venjulega burðargjalds, og skal það vera fullborgað fyrirfram af sendanda. 80
Gjald þetta fellur til póststjórnar sendilandsins.

3. — Þegar heimili móttakanda liggur utan svæðis þess, sem ókeypis útburður fer fram á frá ákvörðunarpósthúsinu, má það taka aukagjald, er nemi alt að þeirri upphæð, sem ákveðin er hraðboðagjald í innanlands þjónustu, eftir að dregið hefir verið frá hið ákveðna gjald, sem sendandi borgar eða jafngildi þess í peningum landsins, sem tekur þetta aukagjald.

Hið framangreinda aukagjald má eins taka, þótt sendingin verði send á ný eða henni ekki komið til skila; það fellur til póststjórnarinnar sem innheimtir það.

4. — Hraðboðasendingum, sem eru ekki nægilega frímerktar fyrir öllum gjöldum, sem borga ber, skal koma til skila á venjulegan hátt, nema sendipósthúsið hafi farið með þær sem hraðboðasendingar.

16. grein.

Áframsendar sendingar. — Sendingar, sem ekki verður komið til skila.

1. — Ekkert aukaburðargjald er tekið fyrir áframsendingu á póstsendingum innan póstsambandsins.

2. — Endurgreiðsla á transitgjöldum, sem fallið hafa til milliliggjandi póststjórna fyrir undangenginn flutning á óskilasendingum, kemur eigi til greina.

3. — Ófrímerkt brjef og spjaldbrjef, og allar vanfrímerktar sendingar sem sendar eru til baka til sendilandsins vegna áframsendingar eða af því, að þeim verði ekki komið til skila, skulu afhentar viðtakendum eða sendendum gegn greiðslu á gjaldi því, sem á þeim hvíldi við burtför eða komu eða á leiðinni vegna áframsendingar út fyrir fyrsta svæði.

17. grein.

Skifti á lokuðum póstpokum við herskip.

1. — Með því að nota lands- eða sjávarflutningsgögn annara landa má skiftast á lokuðum póstpokum milli pósthúsa einhvers lands í sambandinu og yfirforingja yfir flotadeildum eða herskipum sama lands, sem hafa varðstöðu í útlöndum, eða milli yfirforingja einnar flotadeildar eða herskips, og yfirforingja annarar flotadeildar eða herskips, er hvorttveggja tilheyrir sama landi.

2. — Sendingar þær, hverju nafni sem nefnast, sem eru í póstpokum þessum, skulu eingöngu vera til eða frá yfirmönnum og skipshöfnum ákvörðun-

80 équipages des bâtiments destinataires ou expéditeurs des dépêches; les tarifs et conditions d'envoi qui leur sont applicables sont déterminés, d'après ses règlements intérieurs, par l'Administration des postes du pays auquel appartiennent les bâtiments.

3. — Sauf arrangement contraire entre les Offices intéressés, l'Office postal expéditeur ou destinataire des dépêches dont il s'agit est redevable, envers les Offices intermédiaires, de frais de transit calculés conformément aux dispositions de l'article 4.

Article 18.

Interdictions.

1. — Sauf les exceptions prévues par la présente Convention et le Règlement d'exécution il n'est pas donné cours aux envois qui ne remplissent pas les conditions requises, pour chaque catégorie de correspondances.

2. — Il est interdit d'expédier:

a) des échantillons et autres objets qui, par leur nature, peuvent présenter du danger pour les agents postaux, salir ou détériorer les correspondances;
b) des matières explosibles, inflammables ou dangereuses; des animaux et insectes, vivants ou morts, sauf les exceptions mentionnées au Règlement d'exécution de la présente Convention;
c) des échantillons dont le nombre expédié par un même expéditeur à l'adresse d'un même destinataire montre l'intention évidente d'éviter la perception des droits de douane dus au pays de destination;
d) des objets passibles de droits de douane;
e) de l'opium, de la morphine, de la cocaïne et autres stupéfiants;
f) des objets obscènes ou immoraux;
g) des objets quelconques dont l'entrée ou la circulation sont interdites dans les pays d'origine ou de destination.

3. — Les envois tombant sous les prohibitions du présent article et qui auraient été à tort admis à l'expédition doivent être renvoyés au timbre d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée, par sa législation ou par ses règlements intérieurs, à en disposer autrement.

Toutefois, les matières explosibles, inflammables ou dangereuses et les objets obscènes ou immoraux ne sont pas renvoyés au timbre d'origine; ils sont détruits sur place par les soins de l'Administration qui en constate la présence.

4. — Est d'ailleurs réservé le droit du Gouvernement de tout pays de l'Union de ne pas effectuer, sur son territoire, le transport ou la distribution, tant des objets jouissant de la modération de taxe à l'égard desquels

ar- eða sendiskipa póstsins; taxtar og sendingarskilyrði, sem póstflutningur þessi er háður, skulu ákveðin af póststjórn þess lands, sem skipin tilheyra, eftir innanríkisreglum hennar. 80

3. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skal sendi- eða ákvörðunarpóststjórn umrædds póstflutnings greiða milliliggjandi póststjórnum transitgjöld, sem reiknast samkvæmt ákvæðunum í 4. grein.

18. grein.

Forboð.

1. — Með þeim undantekningum, sem getur um í samningi þessum, og starfsreglugerð hans, eru þær sendingar útilokaðar frá flutningi, sem ekki uppfylla þau skilyrði, sem heimtuð eru fyrir hverja tegund sendinga.

2. — Bannað er að senda:

a. sýnishorn af vörum og aðra hluti, sem samkvæmt eðli sínu geta verið hættulegir lífi póstmanna, eða óhreinkað eða skemt aðrar sendingar.;
b. sprenghætta, eldfima og hættulega hluti; dýr og skordýr, lifandi eða dauð, með þeim undantekningum, sem greinir í starfsreglugerð samnings þessa;
c. sýnishorn af vörum, þegar tala sendinganna frá sama sendanda til sama viðtakanda ber augljósan vott um, að verið sje að komast hjá löglegu tollgjaldi til ákvörðunarlandsins;
d. tollskylda hluti;
e. ópíum, morfín, cócaín og önnur deyfandi meðul;
f. klámfenga og ósæmilega hluti;
g. alla hluti, sem bannaður er innflutningur eða útbreiðsla á í sendi- eða ákvörðunar landinu.

3. — Sendingar þær, sem falla undir forboð þessarar greinar og sem af óaðgætni kunna að hafa verið teknar til flutnings, skulu sendar aftur til sendistaðar, nema póststjórn ákvörðunarlandsins megi, samkvæmt innanlandslögum sínum eða reglum, fara öðruvísi með þær.

Þó skulu sprenghættir, eldfimir eða hættulegir hlutir, svo og klámfengir og ósæmilegir hlutir ekki sendast aftur til sendistaðar; hlutir þessir skulu eyðilagðir á staðnum með ráðstöfunum af hálfu þeirrar póststjórnar, sem orðið hefir þeirra vör.

4. — Að öðru leyti er stjórn hvers lands í sambandinu áskilinn rjettur til þess að framkvæma ekki, á sínu póstsvæði, flutning eða útbýtingu á sendingum, sem fluttar eru gegn lægra burðargjaldi, þegar ekki hefir verið tekið

80 il n'a pas été satisfait aux lois, ordonnances ou décrets qui règlent les conditions de leur publication ou de leur circulation dans ce pays, que des correspondances de toute nature qui portent ostensiblement des inscriptions, dessins, etc., interdits par les dispositions légales ou réglementaires en vigueur dans le même pays.

5. — Les hautes parties contractantes s'engagent à prendre ou à proposer à leurs pouvoirs législatifs les mesures nécessaires pour empêcher et, le cas échéant, punir l'insertion dans les envois énumérés à l'article 2 de la présente Convention, d'opium, de morphine, de cocaïne et autres stupéfiants.

Article 19.

Relations avec les pays étrangers à l'Union.

1. — Les Offices de l'Union qui ont des relations avec des pays situés en dehors de l'Union, doivent prêter leur concours à tous les autres Offices de l'Union:

1° pour la transmission, par leur intermédiaire, soit à découvert, soit en dépêches closes, si ce mode de transmission est admis d'un commun accord par les Offices d'origine et de destination des dépêches, des correspondances à destination ou provenant des pays en dehors de l'Union;

2° pour l'échange des correspondances, soit à découvert, soit en dépêches closes, à travers les territoires ou par l'intermédiaire de services dépendant desdits pays en dehors de l'Union;

3° pour que les correspondances soient soumises en dehors de l'Union, comme dans le ressort de l'Union, aux frais de transit déterminés par l'article 4.

2. — Les frais totaux de transit maritime dans l'Union et en dehors de l'Union ne peuvent pas excéder 15 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et 1 franc par kilogramme d'autres objets. Le cas échéant, ces frais sont répartis au prorata des distances, entre les Offices intervenant dans le transport.

3. — Les frais de transit, territorial ou maritime, en dehors des limites de l'Union comme dans le ressort de l'Union, des correspondances auxquelles s'applique le présent article, sont constatés dans la même forme que les frais de transit afférents aux correspondances échangées entre pays de l'Union au moyen des services d'autres pays de l'Union.

4. — Les frais de transit des correspondances à destination des pays en dehors de l'Union postale sont à la charge de l'Office du pays d'origine, que fixe les taxes d'affranchissement dans son service desdites correspondances, sans que ces taxes puissent être inférieures au tarif normal de l'Union.

5. — Les frais de transit des correspondances originaires des pays en dehors de l'Union ne sont pas à la charge de l'Office du pays de destination,

tillit til laga þeirra, fyrirskipana og ákvæða, sem gilda um útgáfu eða útbreiðslu þessara hluta í landinu, sem og allskonar sendingum, er bera greinilegar áritanir, teikningar o. s. frv., sem bannaðar eru með gildandi laga- eða reglugerðaákvæðum í sama landi. 80

5. — Háttvirtir samningsaðilar skuldbinda sig til þess, að gera eða leggja fyrir löggjafarvöld sín að gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að hindra og refsa fyrir, ef svo ber undir, að ópíum, morfín, cócaín og önnur deyfandi meðul sjeu látin í sendingar þær, sem taldar eru í 2. grein samnings þessa.

19. grein.

Sambönd við lönd, er standa utan póstsambandsins.

1. — Þær póststjórnir sambandsins, sem hafa viðskifti við lönd, er standa utan póstsambandsins, eru skyldar að veita öllum öðrum póststjórnum sambandsins aðstoð:

1° til flutnings fyrir þeirra milligöngu, á sendingum til eða frá löndum utan sambandsins, hvort heldur í stykkjatali eða í lokuðum póstpokum ef slíkur flutningur er leyfður, eftir samkomulagi milli sendi- og móttöku-póststjórna póstflutningsins.

2° til skifta á sendingum, annaðhvort í stykkjatali eða í lokuðum póstpokum, yfir svæði er tilheyra löndum þeim, er utan sambandsins standa, eða með fargögnum er þau eiga.

3° til þess að sendingarnar, jafnt utan sem innan svæðis póstsambandsins sjeu háðar transítgjöldum þeim, sem ákveðin eru í 4. grein.

2. — Hin samanlögðu sjótransítgjöld innan póstsambandsins og utan þess, mega ekki fara fram úr 15 frönkum fyrir hvert kg. af brjefum og spjaldbrjefum og 1 franka fyrir hvert kg. af öðrum sendingum. Þegar því er að skifta, skal gjöldum þessum skift milli póststjórnanna er taka þátt í flutningnum, hlutfallslega eftir vegalengdinni.

3. — Land- eða sjótransitgjöld , jafnt innan sem utan sambandsins, fyrir sendingar þær, sem grein þessi fjallar um, skulu reiknuð út á sama hátt og transitgjöld fyrir sendingar, sem skiftst er á milli landa sambandsins fyrir milligöngu annara landa sambandsins.

4. — Transitgjöld fyrir póstsendingar til landa utan sambandsins greiðast af póststjórn sendilandsins, sem fastákveður sína eigin taxta fyrir þessar sendingar, án þess þó að þeir taxtar megi vera lægri en hinir venjulegu taxtar póstsambandsins.

5. — Transitgjöld fyrir póstsendingar frá löndum utan sambandsins skulu ekki greiðast af póststjórn ákvörðunarlandsins. Þessi póststjórn afhendir gjald-

80 Cet Office distribue sans taxe les correspondances que lui sont livrées comme complètement affranchies; il taxe les correspondances non ou insuffisamment affranchies selon la règle applicable dans son propre service aux envois similaires à destination du pays d'où proviennent lesdites correspondances.

6. — A l'égard de la responsabilité en matière d'objets recommandés, les correspondances sont traitées:

pour le transport dans le ressort de l'Union, d'après les stipulations de la présente Convention;

pour le transport en dehors des limites de l'Union, d'après les conditions notifiées par l'Office de l'Union qui sert d'intermédiaire.

Article 20.

Empreintes et timbres-poste contrefaits.

Les hautes parties contractantes s'engagent à prendre, ou à proposer à leurs pouvoirs législatifs respectifs, les mesures nécessaires pour punir l'emploi frauduleux, pour l'affranchissement de correspondances, de timbres-poste contrefaits ou ayant déjà servi ainsi que d'empreintes contrefaites ou ayant déjà servi de machines à affranchir. Elles s'engagent également à prendre, ou à proposer à leurs législatures respectives, les mesures nécessaires pour interdire et réprimer les opérations frauduleuses de fabrication, vente, colportage ou distribution de vignettes et timbres en usage dans le service des postes, contrefaits ou imités de telle manière qu'ils pourraient être confondus avec les vignettes et timbres émis par l'Administration d'un des pays adhérents.

Article 21.

Services faisant l'object d'arrangements particuliers.

Le service des lettres et boîtes avec valeur déclarée, et ceux des mandats de poste, des colis postaux, des valeurs à recouvrer, des abonnements aux journaux, des virements postaux, font l'objet d'arrangements particuliers entre les divers pays ou groupes de pays de l'Union.

Article 22.

Règlement d'exécution; arrangements spéciaux entre Administrations.

1. — Les Administrations postales des divers pays qui composent l'Union sont compétentes pour arrêter d'un commun accord, dans un Règlement d'exécution, toutes les mesures d'ordre et de détail qui sont jugées nécessaires.

laust þær sendingar, sem henni eru fengnar sem full frímerktar; ófrímerktar eða ónóg frímerktar sendingar ákveður hún gjald fyrir eftir reglum þeim, sem hún beitir í sinni eigin þjónustu við slíkar sendingar til landsins, sem þessar sendingar komu frá.

6. — Hvað snertir ábyrgð á sendingum, sem mælt er með, þá skal farið með þær:

fyrir flutning innan sambandsins eftir ákvæðum samnings þessa;

fyrir flutning utan sambandsins eftir skilmálum þeim, sem sú póststjórn sambandsins setur, sem er milliliður.

20. grein.

Stimpla og frímerkja fölsun.

Háttvirtir samningsaðilar skuldbinda sig til þess að gera, eða leggja fyrir löggjafarvöld sín að gera nauðsynlegar ráðstafanir til refsingar fyrir sviksamlega notkun til frímerkingar á póstsendingum, á fölsuðum eða áður brúkuðum frímerkjum, svo og fölsuðum stimplum eða stimplum, sem áður hafa verið notaðir til frímerkingar. Þeir skuldbinda sig sömuleiðis til þess að gera, eða leggja fyrir löggjafarvöld sín að gera nauðsynlegar ráðstafanir, til þess að banna og hefta sviksamlegan tilbúning, sölu, útbreiðslu eða útbýtingu á eyðublöðum og frímerkjum, sem notuð eru í póstþjónustunni, og sem eru fölsuð eða eftirgerð á þann hátt, að hægt er að villast á þeim og eyðublöðum og frímerkjum, sem útgefin eru af póststjórn einhvers landanna í sambandinu.

21. grein.

Tegundir sendinga, sem sjerstakir samningar eru um.

Flutningur á brjefum og öskjum með tilgreindu verði, póstávísunum, póstbögglum, póstinnheimtum, blöðum eftir áskrift og póstgíró, fer eftir sjerstökum samningum milli hinna ýmsu landa eða landaflokka í sambandinu.

22. grein.

Stafsreglugerð. — Sjerstakir samningar milli póststjórna.

1. — Póststjórnir hinna ýmsu landa, sem mynda póstsambandið, hafa rjett til eftir samkomulagi að fastákveða í starfsreglugerð allar nánari reglur, sem álítast nauðsynlegar.

80

2. — Les différentes Administrations peuvent, en outre, prendre entre elles les arrangements nécessaires au sujet des questions qui ne concernent pas l'ensemble de l'Union, pourvu que ces arrangements ne dérogent pas à la présente Convention.

3. — Il est toutefois permis aux Administrations intéressées de s'entendre mutuellement pour l'adoption de taxes réduites dans un rayon de 30 kilomètres.

Article 23.

Législation interne; unions restreintes.

1. — La présente Convention ne porte point altération à la législation de chaque pays dans tout ce qui n'est pas prévu par les stipulations contenues dans cette Convention.

2. — Elle ne restreint pas le droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des traités ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes, en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration des relations postales.

Article 24.

Bureau international.

1. — Est maintenue l'institution, sous le nom de Bureau international de l'Union postale universelle, d'un Office central qui fonctionne sous la haute surveillance de l'Administration des postes suisses, et dont les frais sont supportés par toutes les Administrations de l'Union.

2. — Ce Bureau demeure chargé de réunir, de coordonner, de publier et de distribuer les renseignements de toute nature qui intéressent le service international des postes; d'émettre, à la demande des parties en cause, un avis sur les questions litigieuses; d'instruire les demandes en modification des Actes du Congrès; de notifier les changements adoptés, et, en général, de procéder aux études et aux travaux dont il serait saisi dans l'intérêt de l'Union postale.

Article 25.

Litiges à régler par arbitrage.

1. — En cas de dissentiment entre deux ou plusieurs membres de l'Union, relativement à l'interprétation de la présente Convention ou à la responsabilité dérivant, pour une Administration, de l'application de ladite Convention, la

2. — Hinar ýmsu póststjórnir geta þar að auki gert með sjer nauðsynlega samninga viðvíkjandi atriðum, er ekki snerta heild sambandsins, þó þannig, að þessir samningar fari ekki í bág við þenna samning.

3. — Þó er hlutaðeigandi póststjórnum heimilt að koma sjer innbyrðis saman um samþykt á lægra burðargjaldi á 30 kílómetra svæði.

23. grein.

Innanlandslöggjöf. Minni póstsambönd.

1. — Samningur þessi hefur ekki í för með sjer neinar breytingar á innanlandslöggjöf hvers lands hvað snertir alt það, sem ákvæði hans geta ekki um.

2. — Hann skerðir heldur ekki rjett málsaðila til þess að halda við eða gera nýja samninga, nje heldur að halda við eða stofna minni póstsambönd, er miða að lækkun á burðargjöldunum eða sjerhverri annari breytingu til batnaðar á póstþjónustunni.

24. grein.

Alþjóðaskrifstofa.

1. — Undir nafninu „Skrifstofa alþjóðapóstsambandsins“ (Bureau internationale de l'union postale universelle) skal vera áfram aðalskrifstofa er starfi undir yfirumsjón hinnar svissnesku póststjórnar, og skal kostnaðurinn við þessa skrifstofu greiðast af öllum póststjórnum sambandsins.

2. — Skrifstofa þessi skal eins og að undanförnu hafa á hendi það starf að safna, raða, kunngera og senda út allskonar upplýsingar, sem varða hina alþjóðlegu póstþjónustu; láta í ljós álit sitt á ágreiningsefnum, þegar málsaðilar krefjast þess; undirbúa til meðferðar óskir um breytingar á ákvæðum póstþingsins; tilkynna breytingar þær, sem hafa verið samþyktar, og, yfir höfuð, vinna að þeim rannsóknum og störfum, sem henni kunna að verða lagðar á herðar í þarfir alþjóðapóstsambandsins.

25. grein.

Deilumál er skulu útkljáð fyrir gerðardómi.

1. — Ef ágreiningur rís milli tveggja eða fleiri meðlima póstsambandsins út af skilningi á samningi þessum eða út af ábyrgð, sem fellur á einhverja póststjórn samkvæmt ákvæðum þessa samnings, þá skal úr því skorið með

80 question en litige est réglée par jugement arbitral. A cet effet, chacune des Administrations en cause choisit un autre membre de l'Union qui n'est pas directement intéressé dans l'affaire.

Au cas où l'un des Offices en cause ne donnerait, dans les 12 mois à partir du jour qui suit la date de la première réclamation, aucune suite à une proposition d'arbitrage, le Bureau international pourra, sur la demande qui lui en sera faite, provoquer à son tour la désignation d'un arbitre par l'Office défaillant ou en désigner un lui-même, d'office.

2. — La décision des arbitres est donnée à la majorité absolue des voix.

3. — En cas de partage des voix, les arbitres choisissent, pour trancher le différend, une autre Administration également désintéressée dans le litige.

4. — Les dispositions du présent article s'appliquent également à tous les Arrangements conclus en vertu de l'article 21 précédent.

Article 26.

Adhésions à la Convention.

1. — Les pays qui n'ont point pris part à la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande.

2. — Cette adhésion est notifiée, par la voie diplomatique, au Gouvernement de la Confédération suisse et, par ce Gouvernement, à tous les pays de l'Union.

3. — Elle emporte, de plein droit, accession à toutes les clauses et admission à tous les avantages stipulés par la présente Convention.

4. — Il appartient au Gouvernement de la Confédération suisse de déterminer, d'un commun accord avec le Gouvernement du pays intéressé, la part contributive de l'Administration de ce dernier pays dans les frais du Bureau international, et, s'il y a lieu, les taxes à percevoir par cette Administration en conformité de l'article 12 précédent.

Article 27.

Congrès et Conférences.

1. — Des Congrès de plénipotentiaires des pays contractants ou de simples Conférences administratives, selon l'importance des questions à résoudre, sont réunis lorsque la demande en est faite ou approuvée par les deux tiers, au moins, des Gouvernements ou Administrations, suivant le cas.

2. — Toutefois, un Congrès doit avoir lieu au plus tard cinq ans après la date de la mise à exécution des Actes conclus au dernier Congrès.

3. — Chaque pays peut se faire représenter, soit par un ou plusieurs délégués, soit par la délégation d'un autre pays. Mais il est entendu que le

gerðardómi. Skal þá hvor póststjórnin um sig, er í hlut á, kjósa annan fjelaga sambandsins, sem ekki sje beinlínis við málið riðinn. 80

Ef önnur póststjórnin, sem í hlut á, skyldi ekki innan 12 mánaða, að telja frá deginum næstum eftir þeim, sem fyrsta klögun kemur fram, taka tillögu um gerðardóm til greina, getur alþjóðaskrifstofan, eftir beiðni, sem henni verður þar um send, kvatt póststjórnina, sem skorast undan, til þess að útnefna gerðardómara, eða sjálf skipað einhvern.

2. — Úrskurður gerðardómara skal feldur samkvæmt meiri hluta atkvæða.

3. — Ef atkvæðin eru jöfn velja gerðardómararnir til þess að útkljá málið, eina póststjórn til, sem einnig sje óvilhöll í deilunni.

4. — Ákvæðum þessarar greinar skal einnig beitt við alla samninga sem gerðir eru samkvæmt 21. grein hjer á undan.

26. grein.

Samþykt á samningnum.

1. — Lönd þau, sem ekki hafa aðhyllst samning þenna, geta gengið að honum þegar þau óska.

2. — Samþyktin skal tilkynt af sendiherra, stjórn hins svissneska sambandsríkis, og af þeirri stjórn aftur öllum löndum póstsambandsins.

3. — Samþykt þessi hefur í för með sjer skilyrðislaust viðurkenningu á öllum þeim skyldum, sem og aðgang að öllum þeim þægindum og rjettindum, sem getur um í þessum samningi.

4. — Stjórn hins svissneska sambandsríkis ákveður í sameiningu við stjórn landsins, sem í hlut á, upphæð þá, sem þetta land á að greiða til þátttöku í kostnaðinum við alþjóðaskrifstofuna, og, ef ástæða er til, burðargjaldið, sem þetta land má taka samkvæmt 12. grein hjer á undan.

27. grein.

Póstþing og póstfundir.

1. — Póstþing með fulltrúum með fullu umboði frá sambandslöndunum eða vanalegir stjórnafundir, eftir því hve mikilvæg mál liggja fyrir, koma saman þegar þess er óskað eða það stutt af tveim þriðju, að minsta kosti, af stjórnunum eða póststjórnunum eftir atvikum.

2. — Þó skal póstþing háð í síðasta lagi 5 árum eftir þann dag, sem samningar og gerðir síðasta þings hafa gengið í gildi

3. — Sjerhvert land getur þar látið mæta fyrir sína hönd einn eða fleiri sendimenn eða sendisveit annars lands. En það er ákveðið að sendimaður eða

délégué ou les délégués d'un pays ne peuvent être chargés que de la représentation de deux pays, y compris celui qu'ils représentent.

4. — Dans les délibérations, chaque pays dispose d'une seule voix.

5. — Chaque Congrès fixe le lieu de la réunion du prochain Congrès.

6. — Pour les Conférences, les Administrations fixent les lieux de réunion sur la proposition du Bureau international.

Article 28.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions, toute Administration des postes d'un pays de l'Union a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le régime de l'Union.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins 2 Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé suivant:

Un délai de six mois est laissé aux Administrations de l'Union pour examiner les propositions et pour faire parvenir au Bureau international, le cas échéant, leurs observations. Les amendements ne sont pas admis. Les réponses sont réunies par les soins du Bureau international et communiquées aux Administrations avec l'invitation de se prononcer pour ou contre. Celles qui n'ont point fait parvenir leur vote dans un délai de six mois, à compter de la date de la seconde circulaire du Bureau international leur notifiant les observations apportées, sont considérées comme s'abstenant.

3. — Pour devenir exécutoires les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 20, 29, 30 et 31.

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de la présente Convention autres que celles des articles précités.

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de la présente Convention hors le cas de litige prévu à l'article 25 précédent.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique que le Gouvernement de la Confédération suisse est chargé d'établir et de transmettre à tous les Gouvernements des pays contractants, et, dans le troisième cas, par une simple notification du Bureau international à toutes les Administrations de l'Union.

sendimenn eins lands geti aðeins verið fyrir hönd tveggja landa, þar með talið það land, sem þeir mæta fyrir. 80

4. — Við umræður hefur hvert land eitt atkvæði.

5. — Sjerhvert póstþing ákveður hvar næsta þing skuli koma saman.

6. — Samkomustaði póstfunda ákveða póststjórnirnar eftir uppástungu frá alþjóðaskrifstofunni.

28. grein.

Frumvörp milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna hefur sjerhver póststjórn rjett til þess að senda öðrum póststjórnum sambandsins um alþjóðaskrifstofuna frumvörp, er snerta skipulag sambandsins.

Til þess að geta komið til athugunar, verður hvert frumvarp að hafa stuðning tveggja póststjórna að minsta kosti, auk þeirrar, sem það er frá. Fái alþjóðaskrifstofan ekki, samtímis og hún fær frumvarpið, hina nauðsynlegu tölu stuðningsyfirlýsinga, skal frumvarpinu ekki frekar sint.

2. — Sjerhvert frumvarp skal fara með sem hjer segir:

Póststjórnunum í sambandinu er veittur 6 mánaða frestur til þess að athuga frumvörpin, og, ef svo ber undir, senda alþjóðaskrifstofunni athugasemdir sínar. Breytingartillögur eru ekki leyfðar. Alþjóðaskrifstofan safnar svörunum og sendir póststjórnunum með áskorun um að mæla með eða móti. Þær póststjórnir, sem ekki hafa sent atkvæði sitt innan 6 mánaða frá dagsetningu seinna umburðarbrjefs alþjóðaskrifstofunnar, sem tilkynnir þeim athugasemdir þær, sem hafa verið gerðar, álítast að taka ekki þátt í atkvæðagreiðslunni.

3. — Til þess að öðlast gildi verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði ef um er að ræða viðbót nýrra ákvæða eða breytingar á ákvæðum í þessari grein eða 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 12., 14., 15., 17., 20., 29., 30. og 31. grein.

2° tvo þriðju greiddra atkvæða ef um er að ræða breytingar á ákvæðum í samningi þessum öðrum en þeim, sem eru í ofantöldum greinum.

3° einfaldan meirihluta atkvæða, ef um er að ræða hvernig skilja beri ákvæði samnings þessa, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem talað er um í 25. grein hjer á undan.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar í tveimur fyrstu atriðunum, með stjórnarlegri yfirlýsingu, sem stjórn hins svissneska sambandsríkis semur og sendir öllum stjórnum sambandslandanna, og í þriðja atriðinu, með vanalegri tilkynningu frá alþjóðaskrifstofunni til póststjórnanna í sambandinu.

80 5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

Article 29.

Protectorats et colonies dans l'Union.

Sont considérés comme formant, pour l'application des articles 24, 27 et 28 précédents, un seul pays ou seule Administration, suivant le cas :

1° La colonie du Congo belge ;
2° L'Empire de l'Inde britannique ;
3° Le Dominion du Canada ;
4° La Confédération australienne (Commonwealth of Australia) avec la Nouvelle-Guinée britannique ;
5° L'Union de l'Afrique du Sud ;
6° Les autres Dominions et l'ensemble des colonies et protectorats britanniques ;
7° Les îles Philippines ;
8° L'ensemble de toutes les autres possessions insulaires des États-Unis d'Amérique, comprenant les îles Havaï, Porto-Rico, Guam, et îles Vierges des États-Unis d'Amérique ;
9° L'ensemble des colonies espagnoles ;
10° L'Algérie ;
11° Les colonies et protectorats français de l'Indochine ;
12° L'ensemble des autres colonies françaises ;
13° L'ensembles des colonies italiennes ;
14° Le Chosen ;
15° L'ensemble des autres dépendances japonaises ;
16° Les Indes néerlandaises ;
17° Les colonies néerlandaises en Amérique ;
18° Les colonies portugaises de l'Afrique ;
19° Les colonies portugaises en Asie et en Océanie.

Article 30.

Durée de la Convention.

La présente Convention sera mise à exécution le 1er janvier 1922 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé ; mais chaque partie contractante a le droit de se retirer de l'Union, moyennant un avertissement donné une année à l'avance par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

Toutefois, en ce qui concerne les taxes postales, chaque pays est autorisé

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt hefur verið, gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

29. grein.

Vernduð lönd og nýlendur í sambandinu.

Viðvíkjandi beitingu á 24., 27. og 28. grein hjer á undan eru álitin sem eitt land eða ein póststjórn eftir ástæðum:

1. Belgiska Kongo.
2. Canada.
3. Keisaradæmið breska Indland.
4. Ástralska sambandsveldið ásamt bresku Nýju-Guineu.
5. Suður-Afríkusambandið.
6. Önnur bresk lýðríki, vernduð lönd og nýlendur.
7. Filippseyjar.
8. Allar aðrar eyjaeignir Bandaríkja Ameríku, þar í innifalið Havaïeyjar, Porto-Rico, Guam og Viergeeyjar Bandaríkja Ameríku.
9. Allar spánskar nýlendur.
10. Algier.
11. Franskar nýlendur og vernduð lönd í Indokína.
12. Allar aðrar franskar nýlendur.
13. Allar ítalskar nýlendur.
14. Chosen.
15. Allar aðrar japanskar eignir.
16. Hollenskar Indíur.
17. Hollenskar nýlendur í Ameríku.
18. Portugalskar nýlendur í Afríku.
19. Portugalskar nýlendur í Asíu og Ástralíu.

30. grein.

Gildi samningsins.

Samningur þessi skal ganga í gildi 1. janúar 1922 og vera í gildi um óákveðinn tíma, en sjerhver málsaðili getur gengið úr sambandinu með tilkynningu, sem stjórn hans ári áður skal senda til stjórnar hins svissneska sambandsríkis.

Hvað póstgjöldin snertir, þá má þó sjerhvert land láta þau ganga í

80 à les mettre en vigueur avant la date précitée à la condition d'en informer le Bureau international au moins un mois d'avance, et, au besoin, par télégramme.

Article 31.

Abrogation des traités antérieurs; ratification.

1. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution de la présente Convention, les stipulations de la Convention de l'Union postale universelle conclue à Rome en 1906.

2. — La présente Convention sera ratifiée aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à Madrid.

3. — En foi de quoi les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé la présente Convention à Madrid le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour les États-Unis d'Amérique:
Conde de Colombi.

Pour les îles Philippines et les autres Possessions insulaires des États-Unis d'Amérique:
Conde de Colombi.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur.

Pour la Bolivie:
Luis Rodriguez.

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marques de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour la République de Costa-Rica:
Manuel M. de Peralta.

Pour la République de Cuba:
Juan Iruretagoyena.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour la République Dominicaine:
Leopoldo Lovelace.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

gildi fyr en hinn ofangreinda dag, með því skilyrði, að tilkynna það alþjóðaskrifstofunni mánuði áður að minsta kosti, og símleiðis ef þörf krefur. 80

31. grein.

Afnám eldri samninga. — Fullgilding.

1. — Frá þeim degi, er samningur þessi gengur í gildi, falla úr gildi ákvæði aðalsamnings alþjóðapóstsambandsins, sem gerður var í Róm 1906.

2. — Samning þenna skal fullgilda eins fljótt og unt er, og um fullgildingarnar skal skiftst á í Madrid.

3. — Þessu til staðfestingar hafa fulltrúar ofangreindra landa sett nöfn sín undir samning þenna í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour la République de l'Équateur:
Luis Robalino Dávila,
Leonidas A. Yerovi.

Pour l'Espagne:
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho.

Pour les Colonies Espagnoles:
Bernardo Rolland, Manuel G. Acebo.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande:
G. E. F. Albrecht.

Pour la France:
M. Lebon, P. M. Georges Bonnet,
M. Lebon, G. Blin, P. Bouillard, Barrail

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectores Français de l'Indochine:
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises:
G. Demartial.

Pour la Grande-Bretagne et divers Dominions, Colonies et Protectorats Britanniques:
F. H. Williamson, E. J. Harrington,
E. L. Ashley Foakes.

Pour l'Inde Britannique:
G. R. Clarke.

Pour la Commonwealth de l'Australie:
Justinian Oxenham.

Pour le Canada:
F. H. Williamson.

Pour la Nouvelle-Zélande:
R. B. Morris.

Pour l'Union de l'Afrique du Sud:
H. W. S. Twycross, D. J. O'Kelly.

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Guatemala:
Juan J. Ortega, Enrique Traumann.

80

Pour la République d'Haïti:
Luis Ma. Solér.

Pour la République du Honduras:
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, T. C. Giannini, S. Ortisi.

Pour le Japon:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Janonaises:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia:
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Marco (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Mexique:
P. Cosme Hinojosa, Julio Poulat Julio Poulat, Alfonso Reyes.

Pour le Nicaragua:
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama:
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay:
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou:
D.C.Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Perse:
Husséïn Khan Alaï, C. Molitor.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Salvador :
Ismael G. Fuentes.

Pour le Territoire de la Sarre :
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes :
Drag. Dimitriyevitch,
S. P. Toutoundjitch,
Dr. Franya Pavlitch,
Costa Zlatanovitch,

Pour le Royaume de Siam :
Phra Sanpakitch Preecha.

Pour la Suède :
Julius Juhlin, Thore Wennquist.

Pour la Suisse : 80
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie :
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera

Pour la Tunisie :
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie :
Méhméd-Ali.

Pour l'Uruguay :
Adolfo Agorio.

Pour les États-Unis de Venezuela :
Pedro Emilio Coll, Barceló, A. Posse.

Protocole Final

80

Au moment de procéder à la signature des Conventions arrêtées par le Congrès postal universel de Madrid, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

Les dispositions de l'article 11 de la Convention ne s'appliquent pas à la Grande-Bretagne et aux Dominions, Colonies et Protectorats britanniques, dont la législation intérieure ne permet pas le retrait de correspondances à la demande de l'expéditeur.

II.

Chaque pays de l'Union qu'il ait ou non le franc pour unité monétaire, a la faculté de fixer dans sa monnaie intérieure, d'accord avec l'Administration des postes suisses, les équivalents des taxes prévues par la présente Convention.

Ces équivalents ne peuvent pas être supérieurs au montant des taxes fixées par la présente Convention ni inférieurs au montant des taxes qui étaient en vigueur le 1er octobre 1920. Ils pourront cependant subir des modifications correspondant à la hausse ou à la baisse de la valeur de la monnaie légale du pays considéré, à condition de ne pas descendre en dessous des taxes adoptées lors de la mise à exécution de la Convention de Rome.

III.

Lorsque les taxes en vigueur dans un pays sont, par rapport au franc-or, à tel point inférieures à celles d'un autre pays qu'il devient avantageux d'expédier non affranchis on insuffisament affranchis les objets de la poste aux lettres à destination du premier de ces pays, l'Administration du second pays peut déclarer obligatoire l'affranchissement complet de ces objets.

L'Administration du pays à l'égard duquel cette mesure a été prise, est autorisée à l'appliquer, à titre de réciprocité et pour la même période, aux objets de correspondance à destination de l'autre pays.

Est réservée à chaque pays la faculté de ne pas admettre les cartes postales avec réponse payée, dans les relations avec les autres pays lorsque la différence entre les taxes des deux pays est telle que l'emploi de ces cartes peut donnr lieu à des abus de la part du public.

Loka-ákvæði. 80

Í því að undirritaðir fulltrúar ætluðu að fara að undirskrifa samninga þá, sem samþyktir hafa verið á póstþinginu í Madrid, komu þeir sjer saman um það, sem hjer segir:

I.

Ákvæðin í 11. grein aðalsamningsins ná ekki til Stóra-Bretlands eða breskra lýðríkja, nýlenda og verndaðra landa, þar sem innanlandslöggjöfin leyfir ekki afturköllun sendinga eftir ósk sendanda.

II.

Sjerhvert land sambandsins, hvort sem það hefir frankann sem mynteiningu eða ekki, hefir rjett til að fastákveða í sinni innlendu mynt, í samráði við póststjórnina svissnesku, jafngildi burðargjalds þess, sem getur um í aðalsamningi þessum.

Jafngildi þessi mega ekki fara yfir upphæð burðargjalds þess, sem ákveðið er með þessum aðalsamningi, og heldur ekki vera lægri en upphæð þess burðargjalds, sem gilti 1. okt. 1920. Þau mega þó breytast svo sem svarar til gengishækkunar og lækkunar á hinni löglegu mynt hlutaðeigandi lands, með því skilyrði, að þau fari ekki niður fyrir burðargjald það, sem ákveðið var þegar aðalsamningurinn í Róm gekk í gildi.

III.

Þegar gildandi taxtar í einu landi, í hlutfalli við gullfrankann, eru svo langt fyrir neðan taxta annars lands, að það borgi sig að senda ófrímerktar eða vanfrímerktar sendingar í brjefapósti frá hinu fyrnefnda landi, getur póststjórn hins síðarnefnda lands ákveðið að sendingar þessar skuli fullfrímerktar fyrirfram.

Stjórn þess lands, sem þessu ákvæði hefir verið beitt við, má og nota það á móti, og yfir sama tímabil, við sendingar til hins landsins.

Sjerhverju landi er áskilinn rjettur til þess að leyfa ekki spjaldbrjef með borguðu svari í samböndum við önnur lönd, þegar burðargjaldsmunurinn er svo mikill milli beggja landanna, að not þessara spjaldbrjefa veita ástæðu til misbrúkunar af hálfu almennings.

89

IV.

Est réservée aux pays de l'Union la faculté de percevoir une surtaxe, qui ne peut dépasser 30 centimes par 20 grammes ou fraction de 20 grammes, pour chaque envoi qui, à la demande de l'expéditeur, et transporté dans un coffre-fort flottant placé à bord d'un paquebot postal. La surtaxe est acquise au pays d'origine de l'envoi.

L'emploi de coffres-fort flottants est réglé de commun accord entre les Administrations qui conviennent d'assurer ce service dans leurs relations réciproques.

V.

Il est pris acte de la déclaration faite par la délégation britannique au nom de son Gouvernement et portant qu'il a cédé à la Nouvelle-Zélande avec les îles Cook et autres îles dépendantes, la voix que l'article 29, 6°, de la Convention attribue aux autres dominions et à l'ensemble des colonies et protectorats britanniques.

VI.

Le Protocole demeure ouvert en faveur des pays dont les représentants n'ont signé aujourd'hui que la Convention principale, ou un certain nombre seulement des Conventions arrêtées par le Congrès, à l'effet de leur permettre d'adhérer aux autres Conventions signées ce jour, ou à l'une ou l'autre d'entre elles.

VII.

Dans le cas où une ou plusieurs des parties contractantes aux Conventions postales signées aujourd'hui à Madrid ne ratifieraient pas l'une ou l'autre de ces Conventions, cette Convention n'en sera pas moins valable pour les Etats qui l'auront ratifiée.

En foi de quoi les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même des Conventions auxquelles il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement de l'Espagne et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour les États-Unis d'Amérique:
Conde de Colombi.

Pour les îles Philippines et les autres Possessions insulaires des États-Unis d'Amérique:
Conde de Colombi.

IV.

Löndum sambandsins er áskilinn rjettur til þess, að taka aukaburðargjald, sem ekki má fara fram úr 30 sentímum fyrir hver 20 gr. eða brot úr 20 gr., fyrir hverja sendingu, sem eftir beiðni sendanda er flutt í flotkistu í póstskipi. Aukaburðargjaldið fellur til sendilands sendingarinnar.

Hvernig flotkistur skuli notaðar ákveða þær póststjórnir í sameiningu sín á milli, sem koma sjer saman um þessa starfrækslu innbyrðis.

V.

Tilkynning sú, sem hin breska sendisveit hefir birt í nafni stjórnar sinnar og hljóðar um að hún hafi látið Nýja-Sjálandi ásamt Cook-eyjum og öðrum tilheyrandi eyjum eftir atkvæði það, sem 29. grein 6 í aðalsamningnum veitir öðrum breskum lýðríkjum, nýlendum og vernduðum löndum, er tekin til greina.

VI.

Loka-ákvæðin standa opin fyrir löndin þó að fulltrúar þeirra hafi í dag aðeins undirskrifað aðalsamninginn eða nokkra af samningum þeim, sem þingið hefir samþykt, þannig að þeim leyfist að ganga að öllum hinum samningunum eða einstökum þeirra, sem hafa verið undirskrifaðir í dag.

VII.

Skyldi einn eða fleiri aðilar póstsamninga þeirra, sem í dag hafa verið undirskrifaðir í Madrid, ekki fullgilda einhvern þessara samninga, þá skal þessi aðalsamningur engu að síður gilda fyrir þau ríki, sem hafa fullgilt hann.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar sett þessi loka-ákvæði, sem skulu hafa sama kraft og gildi eins og þó þau hefðu verið sett í sjálfan texta þeirra samninga, sem þau eiga við, og hafa þeir undirskrifað eitt eintak, sem skal geymt í skjalasafni hinnar spönsku stjórnar, og skal hver aðili fá afrit af því.

Madrid, þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur

80

Pour la Bolivie :
Luis Rodriguez.

Pour le Brésil :
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie :
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili :
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine :
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie :
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour la République de Costa-Rica :
Manuel M. de Peralta.

Pour la République de Cuba :
Juan Iruretagoyena.

Pour le Danemark :
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour la République Dominicaine :
Leopoldo Lovelace.

Pour l'Égypte :
N. T. Borton.

Pour la République de l'Équateur :
Luis Robalino Dávila,
Leonidas A. Yerovi.

Pour l'Espagne :
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho.

Pour les Colonies Espagnoles :
Bernardo Rolland, Manuel G. Acebo.

Pour l'Éthiopie :
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande :
G. E. F. Albrecht.

Pour la France :
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet :
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie :
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine :
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises :
G. Demartial.

Pour la Grande-Bretagne et divers Dominions, Colonies et Protectorats Britanniques :
F. H. Williamson, E. J. Harrington,
E. L. Ashley Foakes.

Pour l'Inde Britannique :
G. R. Clarke.

Pour la Commonwealth de l'Australie :
Justinian Oxenham.

Pour le Canada :
F. H. Williamson.

Pour la Nouvelle-Zélande :
R. B. Morris.

Pour l'Union de l'Afrique du Sud :
H. W. S. Twycross, D. J. O'Kelly.

Pour la Grèce :
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Guatemala :
Juan J. Ortega, Enrique Traumann.

Pour la République d'Haïti :
Luis Ma. Solér.

Pour la République du Honduras :
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie :
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande :
Hollnagel Jensen.

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes :
E. Delmati, T. C. Giannini, S. Ortisi.

Pour le Japon :
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen :
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises :
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia :
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg :
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole) :
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole) :
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Mexique :
P. Cosme Hinojosa, Julio Poulat, Julio Poulat, Alfonso Reyes.

Pour le Nicaragua :
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège :
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama :
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay :
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas :
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises :
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique :
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou :
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Perse :
Husséin Khan Alaï, C. Molitor.

Pour la Pologne :
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal :
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique :
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

80 Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Salvador:
Ismael G. Fuentes.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch,
S. P. Toutoundjitch,
Dr. Franya Pavlitch,
Costa Zlatanovitch,

Pour le Royaume de Siam:
Phra Sanpakitch Preecha.

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennqvist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera.

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

Pour l'Uruguay:
Adolfo Agorio.

Pour les États-Unis de Venezuela:
Pedro-Emilio Coll, Barceló, A. Posse.

Starfsreglugerð aðalsamningsins. 80

Samkvæmt 22. gr. aðalsamningsins, sem gerður var í Madrid 30. nóvember 1920, hafa undirritaðir, hver í nafni sinnar stjórnar, sameiginlega samþykt eftirfarandi ákvæði til framkvæmda á nefndum aðalsamningi.

I.

Hvernig senda skal póstinn.

1. — Sjerhver póststjórn er skyld að senda póst í lokuðum póstpokum eða stykkjatali, sem önnur póststjórn afhendir henni, eftir þeirri fljótustu leið, sem hún sjálf notar fyrir sinn eigin póstflutning. Þó hefur póststjórn sendilandsins rjett til þess að taka fram leiðina, sem fara ber með lokaða póstpoka, sem hún sendir, með því skilyrði að þessi leið baki ekki milliliggjandi póststjórn sjerstakan aukakostnað.

Ef einhver póststjórn af óviðráðanlegum atvikum, sjer sig neydda til, um stundar sakir að hætta sendingu á pósti í lokuðum póstpokum og í stykkjatali, sem önnur póststjórn hefur afhent henni, skal hún þegar í stað, og símleiðis, ef nauðsyn krefur, tilkynna það póststjórn þeirri eða póststjórnum, sem í hlut eiga.

2. — Póststjórnum þeim, sem nota rjettinn til þess að taka aukaburðargjald upp í aukakostnað við vissar leiðir, er í sjálfs vald sett að flytja ekki vanfrímerktar sendingar eftir þessum leiðum.

II.

Skifti á lokuðum póstpokum.

1. — Skifti á sendingum í lokuðum póstpokum milli landa sambandsins eru ákveðin í sameiningu milli hlutaðeigandi póststjórna og eftir því, sem þjónustuþörfin krefur.

2. — Sje um skifti að ræða yfir eitt land eða fleiri, sem í milli liggja, skal póststjórnum þessum gert aðvart með nægum fyrirvara.

80 3. — Að öðru leyti er það skylda að senda póstinn í lokuðum póstpokum, þegar einhver hinna milliliggjandi póststjórna krefst þess, vegna þess að fjöldi sendinga í stykkjatali sje svo mikill, að hann bagi störf hennar.

4. — Þegar breyting verður á skiftunum á lokuðum póstpokum milli tveggja póststjórna yfir milliliggjandi land eða lönd, skal sú póststjórnin, sem gerir breytinguna, tilkynna hana póststjórnum landanna, sem liggja á milli og sent er yfir.

III.

Sjerstakir flutningar.

1. — Með sjerstökum flutningum innan sambandsins, sem gefa ástæðu til aukagjalds, sem er ákveðið samkvæmt 6. lið 4. greinar aðalsamningsins, með samningum milli hlutaðeigandi póststjórna, er eingöngu átt við hinn svokallaða indverska póst, sem fluttur er hraðleiðis yfir land.

2. — Flutningur í loftförum telst með sjerstökum flutningum (5. gr. aðalsamningsins).

IV.

Ákvæði um burðargjöld.

1. — Póststjórnir sambandslandanna taka burðargjöld sín samkvæmt jafngildi því, sem ákveðið er samkv. 12. grein aðalsamningsins. Sjerhver póststjórn verður að koma sjer í þessu efni saman við hina svissnesku póststjórn, en henni ber aftur að tilkynna jafngildin um alþjóðaskrifstofuna.

Alþjóðaskrifstofan býr til og útbýtir milli póststjórnanna töflu, er greinir jafngildið fyrir hvert land, á: burðargjaldi undir einfalt brjef, burðargjaldi á annari þyngdareiningu þess, burðargjaldi á spjaldbrjefum og öðrum sendingum fyrir 50 gramma einingu.

2. — Þegar jafngildisbreyting álíst nauðsynleg, skal póststjórn hlutaðeigandi lands fara að eins og segir í næsta lið á undan.

3. — Þær póststjórnir, sem burðargjaldið taka, mega hækka upp brot, sem kunna að koma fram, annaðhvort við aukagjald það, sem tekið er fyrir vanfrímerktar sendingar, eða þegar ákveðið er burðargjald á sendingum til landa utan sambandsins, eða við samlagningu á burðargjaldi sambandsins og aukaburðargjaldi því, sem getur um í 6. grein aðalsamningsins. En viðbótarupphæð þessi, sem þannig kemur fram, má aldrei fara fram úr $^1/_{20}$ úr franka (fimm sentímum).

V.

Undantekningar frá þyngdarmörkum.

Sem undantekningarráðstöfun hefir verið leyft, að þau ríki, sem sakir innanlandsfyrirkomulags síns ekki geta tekið upp hið metriska þyngdarmál sem gildandi mál, megi í staðinn setja únsuna „avoirdupois“ (28,3465 grömm) þannig að 1 únsa teljist 20 grömm fyrir brjef, og 2 únsur 50 grömm fyrir aðrar sendingar, og hækka, ef nauðsyn krefur, einfalt burðargjaldstakmark blaða upp í 4 únsur, en þó með því ófrávíkjanlega skilyrði, að í þessu tilfelli sje tekið heilt burðargjald af hverju blaðsnúmeri, enda þótt fleiri blöð sjeu saman í sömu sendingu.

VI.

Póstfrímerki og merki með frímerkingarstimpli.

1. — Frímerki þau, sem svara til venjulegra taxta sambandsins eða jafngildis í peningum hvers lands, skulu gerð sem hjer segir:

Frímerki, er svarar til burðargjalds undir einfalt brjef, dimmblátt.

Frímerki, er svarar til burðargjalds undir spjaldbrjef, rautt.

Frímerki, er svarar til burðargjalds undir fyrstu einingu annara sendinga, grænt.

Merki, sem framleidd eru með frímerkingarvjelum skulu hafa í sjer nafn sendilandsins. Þau skulu vera hárauð að lit hvaða gildi sem þau hafa.

2. — Á póstfrímerkjunum og merkjunum með frímerkingarstimpli skal vera prentað gildi þeirra eftir töflu jafngilda þeirra, sem ákveðin eru.

Tala og brot mynteininganna, sem notaðar eru til að marka þetta gildi, skal vera prentuð með aröbskum tölum.

3. — Frímerkin mega vera merkt með greinilegri gegnumstungu (perforation) með þeim skilyrðum er póststjórnin setur, sem gefur þau út.

4. — Póststjórnirnar skulu brýna fyrir almenningi, að líma frímerkin í efra horn hægra megin á utanáskriftarhliðinni. Merki með frímerkingarvjelum skulu einnig sett á þenna stað.

VII.

Svarmerki.

Svarmerkin, sem talað er um í 13. gr. aðalsamningsins, að póststjórnirnar sjeu sjálfráðar um notkun á, eru að gerð eins og fyrirmynd A sýnir, sem fylgir þessari reglugerð, og lætur alþjóðaskrifstofan prenta þau á pappír með þessum orðum í vatnsmerki:

80

50. c. Union postale universelle 50 c.

1. — Sjerhver póststjórn hefur leyfi til:

a. að setja greinilega gegnumstungu (perforation) á svarmerkin, sem ekki skaðar lesmálið nje er þannig, að hún valdi örðugleikum við athugun þessara verðmiða.

b. að breyta, annaðhvort með hendinni eða með prentun, söluverði því, sem stendur á merkjunum.

2. — Alþjóðaskrifstofan lætur merkin með innkaupsverði til þeirra póststjórna, sem biðja um þau.

3. — Sjerhver póststjórn selur merkin með því verði, sem hún ákveður, án þess þó, að verð þetta megi fara niður fyrir 50 sentíma (gull), sem ákveðið er í 13. grein aðalsamningsins.

4. — Svarmerkjum þeim, sem menn skila, er skift gegn frímerki eða frímerkjum, er svara til frímerkingar undir einfalt brjef til útlanda.

5. — Ekki má selja eða hafa skifti á meira en 10 svarmerkjum til sama manns á einum degi.

6. — Sje ekki öðruvísi ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skulu svarmerki þau, sem skift hefur verið á, send á hálfs árs fresti til póststjórnanna, sem hafa gefið þau út; skal þeim hvert sinn fylgja listi yfir tölu þeirra.

7. — Jafnskjótt og tvær póststjórnir eru orðnar á eitt sáttar um töluna á svarmerkjum þeim, sem skiftst hefur verið á, þeirra á milli, skal hver póststjórnanna um sig búa til yfirlitsreikning (fyrirmynd U), er segi til um inneign eða skuldarupphæð, og senda þá svo alþjóðaskrifstofunni. Við útbúning þessara yfirlitsreikninga skal verð hvers svarmerkis reiknað 50 sentímar. Alþjóðaskrifstofan tekur svo reikningsupphæðina inn í hálfsárs lokareikning.

8. — Þegar hálfsársupphæðin í viðskiftum milli tveggja póststjórna fer ekki fram úr 25 frönkum er sú póststjórnin, sem skuldar, laus við alla borgun í þessu efni, og yfirlitsreikningurinn er ekki gerður.

9. — Hafi tvær póststjórnir orðið ásáttar um að gera sjerstök reikningsskil sín á milli, senda þær engan yfirlitsreikning til alþjóðaskrifstofunnar.

10. — Í einstaka tilfellum og sakir sjerstakra atvika mega póststjórnirnar, um tíma, sem þær sjálfar ákveða nánar, afnema takmarkanir þær, sem ræðir um í 5. lið hjer á undan, á sölu og skiftum svarmerkja. Þá tilkynna þær alþjóðaskrifstofunni þessa ákvörðun sína, og skal hún síðan láta póststjórnir sambandsins vita um hana.

VIII.

Póstviðskifti við lönd utan sambandsins.

Póststjórnir þær í sambandinu, sem hafa viðskifti við lönd utan sambandsins, láta hinum póststjórnunum í sambandinu í tje skrá yfir þessi lönd

ásamt eftirfarandi upplýsingum: 80

1. — sjó- og landtransítgjöld, sem reiknuð eru við flutninginn fyrir utan takmörk sambandsins;

2. — hvaða tegundir sendinga sjeu leyfðar;

3. — hvort frímerking sje skyldugt að við hafa eða ekki;

4. — hve langa leið burðargjaldið, sem tekið er, gildir fyrir hverja tegund sendinga (til ákvörðunarstaðar, uppskipunarhafnar, o. s. frv.);

5. — hve mikil hin peningalega ábyrgð er, þegar um ábyrgðarsendingar er að ræða;

6. — hvort hægt sje að gefa út móttökukvittanir, og

7. — að svo miklu leyti, sem hægt er, burðargjaldstaxta landsins utan sambandsins, sem gildir í viðskiftum þess við lönd innan sambandsins.

IX.

Stimplun.

1. — Sendingar frá sambandslöndunum skulu vera stimplaðar á framhlið með stimpli, er greini, með latnesku letri, ef unt er, sendistað og dagsetningu þegar sendingin er látin á póst.

Öll gildandi frímerki skulu ónýtt.

Á stöðum, þar sem eru mörg pósthús, skulu ógildingarstimplarnir vera þannig útbúnir, að hægt sje að sjá, hvert pósthúsið það sje, sem sendingin hefur verið látin á.

2. — Skakkt sendar sendingar skulu stimplaðar með dagstimpli pósthúss þess, sem þær hafa komið ranglega til. Þessi skylda hvílir ekki eingöngu á hinum föstu pósthúsum, heldur einnig á hreyfanlegum pósthúsum, að svo miklu leyti, sem því verður við komið.

3. — Stimplun á sendingum, sem á póstskipum eru látnar á póst í lausa brjefakassa, eða fengnar í hendur póstmönnum á skipinu eða yfirmönnum skipsins, hvílir, í þeim tilfellum, sem ræðir um í 5. lið 13. greinar aðalsamningsins, á póstmanninum á skipinu, eða ef hann er enginn, þá á pósthúsinu, sem sendingar þessar eru afhentar á. Þetta pósthús stimplar þá sendingarnar með hinum vanalega dagstimpli sínum, og bætir við orðinu „skipsbrjef“ (paquebot) annaðhvort skriflega eða með stimpli.

4. — Sendingar frá löndum utan sambandsins skulu stimplaðar á framhlið af þeirri póststjórn sambandsins, sem tekur við þeim, með stimpli, er greinir á hvaða stað og degi þær sjeu komnar í hendur þessarar póststjórnar.

5. — Allar sendingar, hverrar tegundar sem eru, er taka skal eitthvert gjald fyrir, eftir að þær hafa verið látnar á póst, annaðhvort af viðtakanda eða af sendanda, þegar um endursendar sendingar er að ræða, skulu stimplaðar með T-stimpli (taxe à payer). Stimplun þessi hvílir á sendipóststjórninni eða, ef um sendingar er að ræða, sem eru orðnar vanfrímerktar sakir áfram-

80 sendingar eða af því, að þeim verði ekki komið til skila, af þeirri póststjórn, sem áframsendir þær. Sendingar frá löndum utan sambandsins skulu T-stimplaðar af póststjórn viðtökulandsins.

6. — Hraðboðasendingar skulu hafa álímdan prentaðan gagnsæjan miða, dökkrauðan að lit, með orðinu „Exprès“ með stóru letri. Þó mega póststjórnirnar í stað þessa miða brúka stimpil.

Sendingar þær, sem sendipósthúsið hefur sett á orðið „Exprès“ skulu bornar á heimili viðtakanda af sjerstökum brjefbera, jafnvel þótt þær sjeu ófrímerktar eða vanfrímerktar. Ef slíkt kemur fyrir, ber viðskiftapósthúsi ákvörðunarlandsins að vekja athygli á misfellunum með leiðrjettingarskýrslu til póststjórnarinnar, sem sendipósthúsið heyrir undir. Skýrsla þessi skal nákvæmlega tilgreina sendistað sendingarinnar og daginn, sem hún er látin á póst.

7. — Sjerhver sending, sem ekki er T-stimpluð, skal álitin fullfrímerkt og farið með hana samkvæmt því, nema sje um augsýnilegt athugaleysi að ræða.

8. — Frímerki, sem ekki hafa verið ónýtt, annað hvort af athugaleysi eða gleymsku á sendipósthúsinu, skulu ónýtt á vanalegan hátt af því pósthúsi, sem verður misfellanna vart.

X.

Engin eða ófullnæg frímerking.

1. — Þegar sending er ófrímerkt eða vanfrímerkt, setur sendipósthúsið, með stimpli eða öðruvísi, upphæðina, sem taka ber af móttakanda, í frönkum og sentímum með vel læsilegum tölum í efra hægra hornið utanáskriftarmegin.

2. — Eftir þessum upplýsingum heimtir svo ákvörðunarpósthúsið upphæð hins tilgreinda burðargjalds samkvæmt fyrirmælum 3. liðs 6. greinar í aðalsamningnum.

3. — Hafi ógild frímerki verið notuð til frímerkingar, skal ekkert tillit tekið til hennar. Þetta skal táknað með tölunni núll (0), sem sett er við hliðina á frímerkjunum.

XI.

Útbúnaður almennra og ábyrgðarsendinga.

1. — Sendingar með fangamarki (initiales) sem utanáskrift og sendingar, sem skrifað er utan á með blýanti, nema blekblýanti, verða ekki teknar sem ábyrgðarsendingar.

Utanáskriftir „poste restante“-sendinga skulu greina fult nafn við-

takanda; að nota fangamark, tölur, gerfinöfn eða nokkur merki, sem menn hafa komið sjer saman um, er ekki leyfilegt á þessum sendingum. 80

2. — Sendingar í algerlega gagnsæju umslagi eða í umslagi með opinni rúðu eru ekki leyfðar.

Eftirfylgjandi skilyrði ná til sendinga í umslagi með gagnsærri rúðu:

a. hin gagnsæja rúða skal vera heildarhluti af umslaginu og þannig löguð, að lengd hennar sje jafnhliða lengd umslagsins, þannig að utanáskrift viðtakanda sjáist í sömu stefnu; hún skal og vera þannig sett, að hún komi ekki í bága við dagstimpilinn;

b. rúðan skal vera svo skær, að auðvelt sje að lesa utanáskriftina, eins í tilbúnu ljósi, og hún má heldur ekki hindra það, að hægt sje að skrifa í viðbót.

Sendingar í umslagi með gagnsærri rúðu eru teknar í ábyrgð.

3. — Með þeim einum undantekningum, sem ræðir um í undanfarandi liðum, er ekki krafist neinna sjerstakra skilyrða á lögun eða lokun ábyrgðarsendinga. Sjerhver póststjórn hefur rjett til að fara með þessar sendingar eftir reglum þeim, sem gilda í innanlandsþjónustu hennar.

4. — Ábyrgðarsendingar skulu í efra vinstra horni utanáskriftarmegin bera miða eins eða líkan fyrirmynd B, er fylgir þessari reglugerð, og skal á honum með latneskum bókstöfum tilgreint nafn sendipósthússins svo og hlaupanúmer það, sem sendingin er skrifuð undir í bókum þess.

Þó skal póststjórnum þeim, er, sem stendur, ekki nota miða þessa í innanlandsþjónustu sinni, heimilt að fresta því, að láta þetta ákvæði ganga í gildi, og halda áfram að nota stimpla til þess að merkja með ábyrgðarsendingar.

Þó skulu pósthúsin, sem ekki hafa tekið upp miðann eftir fyrirmynd B, ætíð merkja sjerhverja ábyrgðarsendingu með hlaupanúmeri hennar. Númer þetta skal skrifað í efra vinstra horn utanáskriftarmegin. Póststjórnir þær, sem áframsenda slíkar sendingar, eru skyldugar að tákna þær með hinu upprunalega **númeri.**

5. — Ábyrgðarsendingar, sem eru ófrímerktar eða vanfrímerktar, skal farið með sem almennar sendingar, hvað burðargjaldið snertir, sem ávantar. Gjöldin, sem ber að borga í báðum tilfellum, skulu innheimt og þeim haldið af því landinu, sem annast afhendingu sendinganna.

6. — Góðgerðamerki má líma aftan á allar tegundir sendinga, sem ræðir um í 2. grein aðalsamningsins.

XII.

Móttökukvittanir ábyrgðarsendinga.

1. — Þær sendingar, sem sendandi óskar móttökukvittunar fyrir, skulu bera á sjer greinilega skrifað „Avis de réception" eða stimplaða stafina: A. R.

80 2. — Þeim skal fylgja eyðublað að stærð og þjettleik eins og spjaldbrjef og eins og eða líkt fyrirmynd C, er hjer með fylgir; eyðublað þetta útbýr sendipósthúsið, eða eitthvert annað pósthús, sem sendipóststjórnin tiltekur, og festir það vandlega utan á sendinguna, sem það tilheyrir. Komi það ekki fram á ákvörðunarpósthúsinu, á það pósthús sjálft að gefa út nýja móttökukvittun.

Móttökukvittanir skulu stílaðar á frönsku eða þá með franskri þýðingu undir línunum.

3. — Þegar ákvörðunarpósthúsið hefur fylt út eyðublaðið C, eins og vera ber, sendir það það opið og burðargjaldsfrítt til sendanda sendingarinnar.

4. — Þegar sendandi óskar móttökukvittunar fyrir ábyrgðarsendingu, eftir að hún hefur verið látin á póst, skal sendipósthúsið skrifa á eyðublað C mjög nákvæma lýsingu á ábyrgðarsendingunni (hvers konar sending, sendipósthús, dagsetningu, þegar hún er látin á póst, númer og fulla utanáskrift viðtakanda).

Þetta eyðublað er svo fest við fyrirspurnareyðublað eftir fyrirmynd I og er á það límt frímerki, er svarar til gjaldsins fyrir móttökukvittun, og er farið með það eftir fyrirmælum XXIX. greinar í þessari reglugerð, að því undanteknu, að sje um rjetta afhendingu að ræða á sendingunni, sem móttökukvittunin á við, heldur ákvörðunarpósthúsið eftir eyðublaðinu I, en sendir eyðublaðið C til baka, þegar búið er að fylla út aftari síðuna, eins og vera ber, eins og fyrir er mælt í 3. lið hjer á undan.

5. — Ef móttökukvittun, sem á vanalegan hátt hefur verið beðið um af sendanda um leið og sendingin var látin á póst, er ekki komin til baka á rjettum tíma, skal spurst fyrir um kvittunina, sem vantar, eftir reglum þeim, sem settar eru í 4. lið hjer á undan. Þá skal ekki taka aftur burðargjald og sendipósthúsið skal skrifa á hausinn á eyðublaði C „Duplicata de l'avis de réception, etc.“

6. — Hinum sjerstöku ákvæðum, sem póststjórnirnar hafa samþykt, samkvæmt 5. lið XXIX. greinar í reglugerð þessari, viðvíkjandi sendingu á fyrirspurnum um ábyrgðarsendingar, má einnig beita, þegar óskað er móttökukvittunar fyrir ábyrgðarsendingar eftir að þær hafa verið látnar í póst.

XIII.

Ábyrgðarsendingar með póstkröfu.

1. — Ábyrgðarsendingar með póstkröfu skulu efst framan á bera áletranina „Remboursement“ skrifað eða prentað mjög greinilega, og þar næst tilgreind upphæð póstkröfunnar. Upphæðin skal skrifuð með latneskum bókstöfum, fullum stöfum og tölum án yfirstrikana eða leiðrjettinga, jafnvel þótt

þær sje samþyktar. Annað hvort framan eða aftan á skal sendandi rita nafn sitt og heimilisfang, líka með latneskum bókstöfum.

2. — Ábyrgðarsendingar með póstkröfu skulu á framhliðinni bera gulleitan (orange) miða eins og fyrirmynd D sýnir, er fylgir þessari reglugerð.

3. — Póststjórnirnar geta tekið að sjer að borga hinar innheimtu fjárhæðir inn í pósthlaupareikninga ákvörðunarlands sendingarinnar. Skilmálar, taxtar og önnur atriði, viðvíkjandi þessari þjónustu, skulu sett eftir samkomulagi milli hlutaðeigandi póststjórna.

4. — Ef viðtakandi hefur ekki greitt upphæð póstkröfunnar innan 7 daga, í viðskiftum milli Evrópulanda og innan 15 daga í viðskiftum milli Evrópulanda og landa utan hennar eða þessara landa innbyrðis, að telja frá deginum eftir komu sendingarinnar á ákvörðunarpósthúsið, skal sendingin send aftur til sendipósthússins.

Þennan frest má lengja alt að 28 dögum mest, hjá þeim póststjórnum, sem neyðast til þess vegna löggjafar sinnar. Sendandi getur þó krafist með athugasemd, er skrifuð sje á máli, sem er þekt í ákvörðunarlandinu, að sendingin sje tafarlaust send til baka eftir utanáskrift hans, ef sendandi neitar að borga póstkröfuna við fyrstu tilkynningu.

5. — Sje ekki öðruvísi ákveðið, skal hinni innheimtu upphæð, eftir að dregið hefur verið frá innheimtugjaldið, sem getur um í 2. lið 8. greinar aðalsamningsins, og hið vanalega póstávísanagjald, breytt í póstávísun, sem efst á framhliðina sje merkt „Remb.“ og að öðru leyti útbúin samkvæmt starfsreglugerð póstávísanasamningsins. Á afklipping ávísunarinnar skal skrifað nafn og heimilisfang viðtakanda póstkröfusendingarinnar, svo og staðurinn, ásamt dagsetningu, þar sem hún hefur verið látin á póst.

6. — Sje ekki öðruvísi ákveðið, má senda póstkröfusendingar áfram úr einu landi til annars, er taka þátt í þessum póstviðskiftum. Þegar um áframsendingu er að ræða, skal engin breyting gerð á hinni upprunalegu beiðni um póstkröfu, eins og sendandi hefur gengið frá henni. Póststjórn hins endanlega ákvörðunarstaðar ber svo að breyta póstkröfuupphæðinni í sína mynt, eftir gildandi töflu fyrir póstávísanir; henni ber og að breyta póstkröfunni í ávísun til sendilandsins.

7. — Póstkröfuávísanir, sem ekki hefur verið unt að afhenda viðtakendum, skulu, þegar fresturinn er útrunninn, sem þær gilda, kvittaðar af þeirri póststjórn, sem hefur þær með höndum, og færðar í reikning við þá póststjórn, sem hefur gefið þær út.

8. — Í stað póstkröfuávísana, sem hafa verið afhentar viðtakendum, og ekki hafa verið heimtaðar útborgaðar, skulu koma útborgunarheimildir. Þær eru útbúnar af póststjórninni, sem hefur gefið ávísanirnar út, jafnskjótt og hún hefur komist að raun um, að hinar upprunalegu ávísanir hafa ekki verið borgaðar út áður en fresturinn, sem þær voru gildar, var liðinn. Þær skulu kvitt-

80 aðar af póststjórn ákvörðunarlandsins, og skal hún færa þær í næsta reikning, er fylgir, eftir sendinguna.

XIV.

Spjaldbrjef.

1. — Spjaldbrjef skulu efst á framhliðinni hafa áletrað „Carte postale“ á frönsku, eða sams konar þýðingu á öðru máli. Þó verður þess ekki krafist, að spjaldbrjef, sem tilbúin eru af einstökum mönnum, beri þessa yfirskrift.

Stærð spjaldbrjefa má ekki fara fram úr 14 sm. á lengd og 9 sm. á breidd, nje vera minni en 10 sm. á lengd og 7 sm. á breidd. Spjaldbrjef skulu send opin, þ. e. a. s. án krossbands eða umslags.

Spjaldbrjef skulu búin til úr pappa eða pappír, er sje úr svo þykku efni, að það hamli ekki póstmeðferð spjaldbrjefanna.

2. — Frímerkin skulu, að svo miklu leyti sem unt er, sett í efra horn framhliðar hægra megin. Utanáskrift viðtakanda og upplýsingar í þarfir póstþjónustunnar (ábyrgð, móttökukvittun o. s. frv.) skulu einnig vera á framhliðinni, og skal annar helmingur hennar, að minsta kosti, geymdur þessum upplýsingum. Sendandi hefur ráð yfir bakhlið spjaldbrjefsins og vinstra helming framhliðar, þó með þeim skilyrðum, er tekin eru fram í næsta lið hjer á eftir.

3. — Öllum er bannað að sameina eða festa sýnishorn af vöru eða líkum hlutum við spjaldbrjef. Þó má festa við þau vignettur (skrautmyndir), ljósmyndir, allskonar merki, pappírsræmur eða samanbrotin blöð fyrir utanáskrift, miða og allskonar smáseðla, með þeim skilyrðum, að hlutir þessir sjeu þess eðlis, að þeir breyti ekki útliti spjaldbrjefsins, og að þeir sjeu úr pappír eða öðru mjög þunnu efni, og sjeu algerlega áfastir við spjaldbrjefið. Að undanteknum utanáskriftarræmunum eða miðunum, má ekki líma hluti þessa annarsstaðar á spjaldbrjefið en á bakhliðina eða vinstri helming framhliðar.

4. — Spjaldbrjef með borguðu svari skulu á framhliðinni bera á frönsku þessa áletrun: á fremra spjaldbrjefinu: „Carte postale avec réponse payée“, og á því aftara: „Carte postale réponse“. Bæði spjaldbrjefin skulu að öðru leyti, hvort um sig, uppfylla þau skilyrði, sem sett eru um einföld spjaldbrjef; þau skulu brotin saman, hvort að öðru, og má á engan hátt vera hægt að loka þeim.

Utanáskriftarhlið svarspjaldbrjefsins skal snúa inn, þegar þau eru brotin saman. Leyfilegt er sendanda spjaldbrjefs með borguðu svari, að setja nafn sitt og heimilisfang á framhlið spjaldsins „Réponse“, hvort heldur skrifað eða með því að líma nafnmiða á það.

Frímerking spjaldsins „Réponse“ með póstfrímerkjum þess lands, sem hefur gefið út spjaldbrjefið, er því að eins gild, að báðir hlutar spjaldbrjefs-

ins með borguðu svari hafi komið samfastir frá sendilandinu og að svarspjaldbrjefið „Réponse“ sje sent frá því landi, sem það hefir komið til með póstinum, til sendilandsins sem ákvörðunarlands. Sje þessum skilyrðum ekki fullnægt, skal farið með það sem ófrímerkt spjaldbrjef.

5. — Spjaldbrjef þau, sem ekki uppfylla skilyrði þau, sem sett eru í þessari grein, um slíka tegund sendinga, hvað snertir ofangreindar athugasemdir, stærð og ytra útlit, skal farið með sem brjef.

XV.

Verslunarskjöl.

1. — Sem verslunarskjöl, er leyfður er flutningur á gegn lægra burðargjaldi eins og ákveðið er í 6. grein aðalsamningsins, skulu skoðast öll skjöl, sem eru skrifuð eða teiknuð með hendinni að öllu eða nokkru leyti og geta ekki álitist að vera hreinar persónulegar brjefaskriftir, svo sem opin brjef og spjaldbrjef með gamalli dagsetningu, sem þegar hafa náð sínum upprunalega ákvörðunarstað, málsskjöl og allskonar skjöl, sem útbúin eru af opinberum starfsmönnum, hleðslu- eða farmskírteini, vöruskrár, viss skjöl vátryggingarfjelaga, afrit eða útskriftir af skjölum búið til af einstökum mönnum og ritað á stimplaðan eða óstimplaðan pappír, handrituð partitúr eða nótur, handrit að bókum eða blöðum, þegar þau eru send einstök, óleiðrjett og leiðrjett verkefni frá lærisveinum án nokkurra upplýsinga, sem ekki beinlínis eiga við vinnuna á verkinu.

2. — Um lögun og útbúnað verslunarskjala fer eins og ákveðið er í skilyrðum fyrir prentað mál (XVII. hjer á eftir).

XVI.

Sýnishorn af vöru og snið.

1. — Sýnishorn af vöru og snið njóta ekki burðargjaldslækkunar þeirrar, sem þeim er heimiluð í 6. gr. aðalsamningsins, nema með skilyrðum þeim, sem hjer segir:

Þau skulu send í pokum, öskjum eða lausum umslögum, þannig, að auðvelt sje að rannsaka þau.

Umbúða er ekki krafist um sendingar í einu heilu stykki, svo sem muni úr trje, málmum o. s. frv., sem ekki er verslunarvani að setja í umbúðir, með því skilyrði, ef svo ber undir, að utanáskrift og frímerki sjeu á áföstum miða.

Það er leyfilegt að skrifa, með hendinni eða á annan hátt, utan eða innan á sendinguna nafn, titil, starf og heimilisfang sendanda eða viðtakanda, svo og dagsetningu þegar hluturinn er sendur, undirskrift, símanúmer, símnefni og kóda, póst- eða bankahlaupareikning sendanda, merki verksmiðjunn-

80

ar eða kaupmannsins, hlaupanúmer, verð og upplýsingar, er snerta þyngd, mál og stærð, og hversu mikið sje til af vörunni, og nauðsynlegar upplýsingar, sem ákveða nánar, hvaðan varan sje og hverrar tegundar.

2. — Hlutir úr gleri, sendingar er innihalda fljótandi efni, olíur, fituefni, þur duft með litarefni eða ekki, svo og sendingar, er innihalda lifandi býflugur, skulu teknar til flutnings sem sýnishorn af vöru gegn því að þau sjeu útbúin sem nú skal greina:

1° Hlutir úr gleri skulu vera vandlega útbúnir (í málmöskjum, öskjum úr trje eða bárupappa úr sterku efni) þannig, að af þeim stafi engin hætta, hvorki fyrir póstsendingarnar nje starfsmennina.

2° Fljótandi efni, olíur og efni, sem auðveldlega verða fljótandi, skulu látin í glerflöskur lofthelt lokaðar með töppum. Skal hver flaska látin í sjerstaka öskju úr trje eða bárupappa úr sterku efni og stoppuð með trjesagi, baðmull eða svampkendu efni, nægilega miklu til þess að drekka í sig vökvann, ef flaskan skyldi brotna.. Sjálf skal askjan síðan, ef hún er úr trje, vera í öðru hylki úr málmi, trje með skrúfuðu loki, bárupappa úr sterku efni eða sterku og þjettu leðri.

Þegar notuð er askja sem búin er til úr heilum trjekubb, sem er holaður innan og minst 2½ millimetri á þykt, þar sem hann er þynstur, og með loki yfir, þá þarf ekki að láta kubb þenna í annað hylki.

3° Fituefni, sem verða síður fljótandi, svo sem áburðir, blaut sápa, harpiks o. s. frv. og, sem minni óþægindi stafa af við flutninginn, skulu fyrst látin í hylki (öskju,, ljereftspoka, pergament o. s. frv.), er síðan skal látið í aðra öskju úr trje, málmi eða sterku og þjettu leðri.

4° Litarefni, svo sem anilín o. s. frv., er ekki leyft að flytja nema í sterkum járndósum, er aftur skulu settar í trjeöskjur með sagi á milli; þur duft, sem ekki hafa litarefni í sjer, skal láta í málm-, trje- eða pappaöskjur. Þessar öskjur skal síðan aftur láta í ljerefts- eða pergamentspoka.

5° Sýnishorn af fljótandi efnum, fituefnum, svo og þau, sem eru í ósterkari ljerefts- eða pappírsumbúðum, skulu bera miða, helst úr pergamenti, er sje á utanáskrift viðtakanda, frímerki og dagstimpill. Utanáskriftin skal og sett á sendinguna sjálfa.

6° Lifandi býflugur skulu látnar í öskjur, er sje þannig gerðar, að engin hætta stafi af og auðvelt sje að rannsaka innihaldið.

7° Alla hluti, sem kynnu að skemmast, ef þeir væru útbúnir eins og sagt er um í 1. lið, má, sem undantekningu, leyfa flutning á í loftheldum umbúðum. Ef slíkt kemur fyrir, geta hlutaðeigandi póststjórnir krafist þess, að sendandi eða viðtakandi ljetti undir við rannsóknina á innihaldinu, annaðhvort með því að opna einhverjar sendingarnar, sem þær tiltaka, eða á einhvern annan fullnægjandi hátt.

3. — Fyrir sama gjald og fyrir sýnishorn af vöru er einnig leyfður

flutningur á prentmyndamótum (clichés), einstökum lyklum, nýjum afskornum blómum, hlutum er lúta að náttúrufræði (þurkuðum og prepareruðum jurtum og dýrum, jarðfræðilegum sýnishornum o. s. frv.) serumhylkjum og líffræðilegum hlutum, sem gerðir hafa verið óskaðlegir á þann hátt, sem þeir eru prepareraðir og umbúnir. Hluti þessa má ekki senda í verslunaraugnamiði, að undanskildum serumhylkjum, sem send eru vegna almenningsheilla af rannsóknarstofum eða stofnunum, sem hlotið hafa opinbera viðurkenningu. Umbúðir þessara hluta skulu svara til hinna almennu fyrirmæla um sýnishorn af vöru. 80

XVII.

Alls konar prent.

1. — Sem prent allskonar, er leyfður er flutningur á gegn lægra burðargjaldi, samkvæmt 6. grein aðalsamningsins, skal skoðast blöð og tímarit, heftar bækur og bundnar, smárit, nótur, nafnspjöld og adressuspjöld, prófarkir með eða án tilheyrandi handrita, koparstungur og stálstungur, ljósmyndir og albúm með ljósmyndum, myndir, teikningar, grunnteikningar, landabrjef, vöruskrár (katalog), áskriftartilboð, auglýsingar og allskonar tilkynningar, prentaðar, stungnar, litógraferaðar eða autógraferaðar, og, yfir höfuð, alt prent á pappír, pergament eða pappa, með prentun, kopar- og stálstungu, litógrafi og autógrafi, eða með hverjum öðrum hætti, sem auðvelt er að ákveða hvernig það er gert, nema kalkeringu og ritvjel.

Sem prent skoðast einnig margfaldanir af hand- eða vjelrituðum texta, þegar þær eru gerðar með fjölritunarvjel (chromografi o. s. frv.); en til þess að afrit þessi geti notið ívilnunar í burðargjaldi, verður að skila þeim á sjálf pósthúsin og minst 20 eintökum í einu, er sje nákvæmlega eins útlítandi.

2. — Með lægra burðargjaldi verður ekki flutt prent með merkjum, er ætla má að tákni aftalað mál, nje heldur, nema með þeim undantekningum, sem leyfðar eru í þessari grein, prent, sem breytt hefur verið eftir að það kom úr prentun.

3. — Leyfilegt er:

a. að skrifa með hendinni eða á annan hátt, utan eða innan á sendinguna, nafn, titil, stöðu og heimilisfang sendanda eða viðtakanda, svo og dagsetningu, þegar hluturinn er sendur, undirskrift, símanúmer, símnefni og kóda, og póst- eða bankahlaupareikning sendanda;

b. að bæta við skriflega á prentuð nafnspjöld, jólakort og nýárskort, heimilisfangi sendanda og stöðu, svo og óskum, heillaóskum, þakklæti, samhrygðarvottun eða öðrum kurteisis kveðjum, er sje látið í ljós með fimm orðum mest, eða með algengum skammstöfunum (p. f. (pour feliciter) o. s. frv.);

80 c. að láta handrit fylgja leiðrjettum próförkum og gera á próförkum þessum breytingar og viðbætur, er snerta prófarkalesturinn, brotið og prentunina. Vanti rúm má setja viðbæturnar á sjerstök blöð;

d. að leiðrjetta prentvillur á öðru prenti en próförkum;

e. að strika út hluta úr prentuðum texta;

f. að undirstrika orð eða staði í textanum, sem menn vilja vekja eftirtekt á;

g. að bæta við eða breyta, með penna eða á annan hátt, tölum í verðskrám, auglýsingatilboðum, gengisákvæðum kauphalla og markaða, verslunarumburðarskjölum og áskriftartilboðum, sömuleiðis á auglýsingum umferðasala, nafn hans, dagsetningu, stund og staðarnafn, þar sem hann ætlar að fara um, svo og staðinn, þar sem hann lendir;

h. að bæta við skriflega í auglýsingum um komu og burtför skipa, dagsetningu og stund, þegar skipin fara og koma, svo og nafni skipanna og burtfarar- og komuhöfn;

i. að bæta við skrifaðri, einfaldri tileinkun á bækur, smárit, blöð, ljósmyndir, kopar- og stálstungur, nótur og yfir höfuð á öll bókfræðileg rit og listarit, prentuð, stungin, litograferuð eða autograferuð, svo og að láta fylgja þeim vöruskrá, er snertir sjálfan hlutinn, sem sendur er;

j. að lita tískumyndir, landabrjef o. s. frv.

k. að bæta við, með hendinni eða á annan hátt, á úrklippur úr blöðum og tímaritum, titli, dagsetningu, tölublaði og heimilisfangi blaðsins eða ritsins, sem úrklippan er tekin úr.

l. að bæta við skriflega á pöntunar- eða áskriftarskrár, er snerta bókaverslunarvörur, bækur, blöð, kopar- og stálstungur og sönglög, verkum, sem menn óska eða eru boðin, og strika út eða undirstrika alt eða nokkuð af hinu prentaða máli.

4. — Prentið skal vera útbúið þannig, að auðvelt sje að rannsaka það. Skal það annað hvort vera í krossbandi, í sívalning, milli pappaspjalda, í hylki, sem opið sje til beggja hliða, eða í báða enda, eða í opnu umslagi, eða þá vafið með seglgarni, sem auðvelt sje að leysa, eða blátt áfram brotið saman, en þó þannig, að aðrar sendingar geti ekki runnið inn í brotin.

5. — Adressuspjöld og alt prent, sem er í lagi og að efni til eins og óbrotið spjald, má senda án krossbands, umslags, utanumbindingar eða samanbrots.

6. — Spjöld með titlinum „Carte postale", eða tilsvarandi titli, á hvaða máli sem er, skulu tekin til flutnings með prenttöxtum, svo framarlega sem þau uppfylla skilyrði þau, sem sett eru í þessari grein, um þessa tegund sendinga. Þau, sem ekki uppfylla þessi skilyrði, skulu skoðuð sem spjaldbrjef og farið með þau eftir því, þó með þeim fyrirvara, að beitt sje við þau, ef ástæða er til, ákvæðum 5. liðs XIV. greinar í reglugerð þessari.

XVIII. 80

Samanblandaðar sendingar.

Leyfilegt er að sameina sýnishorn af vöru, prent og verslunarskjöl í sömu sendingu, en þó með því skilyrði:

1° að hver tegund útaf fyrir sig fari ekki fram úr takmörkum þeim, sem ákveðin eru fyrir hana, um þyngd og ummál;

2° að þyngdin samanlögð fari ekki fram úr 2 kg. á sendingu, með undantekningu á prentuðu máli fyrir blinda;

3° að minsta burðargjald sje 50 sentímar, ef í sendingunni eru verslunarskjöl, en 20 sentímar þegar í henni er eingöngu prent og sýnishorn af vöru.

XIX.

Sendiskrár.

1. — Skrár þær, sem fylgja póstflutningum, sem skifst er á milli tveggja pósthúsa í sambandinu, skulu vera eins og fyrirmynd E, er fylgir þessari reglugerð. Þær skulu látnar í umslag, blátt að lit, er beri með stóru letri utanáskriftina „Feuille d'avis".

2. — Í efra horn hægra megin skal skrifa tölu poka þeirra eða pakka, sem eru í þeirri sendingu, er skráin á við.

Sje ekki öðruvísi ákveðið, skulu sendipósthúsin tölusetja skrárnar í efra vinstra horni með áframhaldandi númeri fyrir hvert ár, fyrir sjerhvert sendipósthús og sjerhvert viðtökupósthús, og undir númerinu geta leiðarinnar, sem á að nota, og, ef um sjóflutning er að ræða, nafnsins á póstskipinu eða skipinu, sem flytur póstinn.

Sjerhver póstflutningur fær sjerstakt númer, jafnvel þótt kynni að vera að ræða um aukapóstflutning, er notaði sömu leið, sama póstskip eða skip og hinn vanalegi flutningur.

Í byrjun hvers árs skal við fyrsta póstflutninginn tilfæra á skránni, auk númersins, sem hann hefur, númer síðasta póstflutnings á árinu á undan.

3. — Efst á skránni skal tilgreina aðaltölu ábyrgðarsendinga, pakka eða poka með slíkum sendingum, og með stimpli, álímdum miða eða skrifaðri athugasemd, hversu margar sendingar sjeu, sem á að bera út með hraðboða.

4. — Ábyrgðarsendingar skulu færðar hver um sig á töfluna nr. I á skránni með þessum athugasemdum: nafni sendipósthússins og innritunarnúmeri sendingarinnar þar, eða: nafni sendipósthússins, nafni viðtakanda og ákvörðunarstað.

5. — Það má nota einn eða fleiri sjerstaka lausa lista, er annaðhvort komi í staðinn fyrir töflu I á sendiskránni, eða sje viðbótarskrá.

80 Þegar notaðir eru margir listar, skulu þeir vera tölusettir. Tala ábyrgðarsendinga, sem má færa á einn og sama lista, er ákveðin 30.

Tala ábyrgðarsendinga, sem færðar eru á listunum, tala listanna og tala pakkanna eða pokanna, sem geyma þessar sendingar, skulu færðar á skrána.

6. — Á töflu nr. II á skránni skal tilfæra, með þeim athugasemdum, sem taflan gefur leiðbeiningar um, lokaða póstpoka, sem eru með hinum beina póstflutningi, er skráin tilheyrir.

7. — Í dálkinum „Indications de service" skal tilfæra opin þjónustu brjef, tilkynningar og alls konar meðmælingar frá sendipósthúsinu, er snerta póstviðskiftin, svo og tölu tómra endursendra poka.

8. — Þegar nauðsynlegt þykir í vissum viðskiftum, að búa til nýjar töflur eða dálka á sendiskrána, geta hlutaðeigandi póststjórnir gert það eftir samkomulagi.

9. — Hafi viðskiftapósthús engan hlut að senda til pósthúss, sem það er í sambandi við, skal það engu að síður senda póstflutning á vanalegan hátt, sem þá er ekki annað en auð skrá.

10. — Þegar lokaðir póstpokar úr einu landi eru fengnir í hendur öðru landi til flutnings með kaupskipum, skal tala eða þyngd brjefa og annara sendinga tilfærð á skrána og á utanáskrift pokanna, þegar póststjórn sú, sem á að sjá um útskipun póstflutningsins, krefst þess.

XX.

Flutningur ábyrgðarsendinga.

1. — Ábyrgðarsendingar og, ef þörf krefur, hinir sjerstöku listar, sem getur um í 5. lið XIX. greinar, skulu sett saman í einn eða fleiri sjerstaka pakka eða poka, og skulu þeir vera hæfilega lokaðir og innsiglaðir, eða lokaðir með plombum, þannig að innihaldinu sje óhætt. Ábyrgðarsendingunum skal raðað í sjerhvern pakka eftir töluröð sinni. Þegar notaðir eru margir lausir listar, skal hver þeirra bundinn með þeim ábyrgðarsendingum, sem hann tilheyrir. Undir engum kringumstæðum má blanda saman ábyrgðarsendingum og almennum sendingum.

2. — Utan á pakkann, sem ábyrgðarsendingarnar eru í, skal festa með seglgarnskrossbandi, hið sjerstaka umslag með sendiskránni; þegar ábyrgðarsendingar eru látnar í poka, skal umslagið fest við pokaopið.

Sjeu fleiri en einn pakki eða poki með ábyrgðarsendingum, skal á sjerhvern pakka eða poka setja miða, er gefi upplýsingar um innihaldið.

Pakkar og pokar með ábyrgðarsendingum skulu settir í miðjan póstinn og þannig, að þeir veki eftirtekt póstmanns þess, sem opnar póstinn.

3. — Framangreind aðferð við útbúnað og flutning á ábyrgðarsendingum gildir aðeins við vanaleg póstsambönd. Sje um mikilsverð póstsambönd

að ræða, ber hlutaðeigandi póststjórnum sín á milli og eftir samkomulagi að leggja fyrir sjerstök ákvæði, með þeim fyrirvara í hvorutveggja tilfelli, að forstöðumenn viðskiftapósthúsanna geti gert sjerstakar ráðstafanir til flutnings á ábyrgðarsendingum, sem að eðli sínu, lögun og ummáli ekki kynnu að álítast hentugar til flutnings innan um annan póst.

XXI.

Flutningur á sendingum, sem skila skal með hraðboða.

1. — Almennar sendingar, sem skila skal með hraðboða, eru bundnar saman í sjerstök bundin, og láta viðskiftapósthúsin bundinin í umslag sendiskrárinnar, sem fylgir póstflutningnum.

Ef ástæða er fyrir hendi, skal á þetta bundin festur miði er tilkynni, að í póstflutningnum finnist slíkar sendingar, sem sakir fjölda, lögunar eða ummáls ekki hefur verið hægt að setja með skránni. Þessar sendingar skulu bundnar saman í eitt eða fleiri bundin og festur við þau seðill með orðinu „Exprès" með stóru letri, og síðan settar í pokann, sem skráin er í.

2. — Ábyrgðarsendingar, sem skilað skal með hraðboða, skulu settar í sinni röð meðal annara ábyrgðarsendinga á skrána, og athugasemdinni „Exprès" bætt í dálkinn „Observations" út undan hverri sendingu.

XXII.

Meðferð á póstflutningnum.

1. — Sem höfuðregla gildir, að sendingar póstflutningsins skulu aðskildar og bundnar saman eftir því hverrar tegundar þær eru, frímerktar sendingar sjer og ófrímerktar eða vanfrímerktar sendingar sjer.

Á brjef, sem bera með sjer að þau hafi opnast eða skaddast, skal gera athugasemd um það og stimpla þau með dagstimpli þess pósthúss, sem verður vart við þetta.

Póstávísanir, sem sendar eru opnar, skulu settar í sjerstakan pakka, eftir að búið er að skifta þeim, ef með þarf, í eins mörg bundin og ákvörðunarlöndin eru. Þenna pakka lætur svo viðskiftapósthúsið í umslagið sem sendiskrá póstflutningsins er í eða, ef það er ekki hægt, í pokann, sem skráin er í.

2. — Í póstviðskiftum landveg, skal hver pakki, þegar búið er að binda um hann með seglgarni, vafinn í sterkan og nógan pappír, til þess að forða innihaldinu frá skemdum, síðan vafinn utan með seglgarni og innsiglaður með lakki og signeti pósthússins, eða lokaður með blýi. Skal síðan sett á hann prentuð utanáskrift, er greini nafn sendipósthússins með smærra letri og nafn ákvörðunarpósthúss með stærra letri „de.....pour" (frá.....til).

Póstsendingar, sem sendar eru sjóleiðis, skulu látnar í poka, sem síðan

80 skulu lokaðir, innsiglaðir með lakki eða blýi og merktir eins og vera ber. Sama gildir og um brjefapakka, sem sendir eru landveg, þegar ummál þeirra krefst þess. Þegar um auðar skrár er að ræða, má búa þær út í pakka með pappír utanum, í þeim viðskiftum, þar sem hlutaðeigandi póststjórnir hafa komið sjer saman um slíkt.

3. — Miðarnir á brjefapökkum þeim, sem látnir eru í poka, skulu vera úr ljerefti, leðri eða pergamenti eða pappír, sem límdur sje á trjespjald. Skal miðinn með læsilegu letri tilgreina sendi- og ákvörðunarpósthús, og í viðskiftum við lönd utan Evrópu, dagsetningu, þegar flutningurinn er sendur og númer hans. Í viðskiftum milli pósthúsa nágrannalanda má nota miða úr sterkum pappír.

4. — Þegar annaðhvort fjöldi eða ummál sendinga krefst að notaður sje meira en einn poki, skal, að svo miklu leyti sem unt er, nota sjerstaka poka:

a. undir brjef og spjaldbrjef;
b. undir aðrar sendingar.

Án tillits til fjölda eða ummáls sendinga, skulu og notaðir sjerstakir pokar, að svo miklu leyti sem unt er, þegar póststjórn einhvers milliliggjandi lands, eða póststjórn ákvörðunarlandsins æskja þess. Þegar notaðir eru sjerstakir pokar, skal á hverjum þeirra tilgreina innihaldið.

Poki sá, sem sendiskráin er í, skal merktur með bókstafnum F skrifuðum á miðann þannig, að hann sje augsýnilegur.

5. — Þyngd hvers poka má ekki fara yfir 30 kílógrömm.

6. — Pokarnir skulu sendir tómir aftur til sendilandsins með næsta pósti, nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna.

Heimsending tómra póstpoka skal framkvæmd af viðskiftapósthúsum þeim, sem hlutaðeigandi póststjórnir hafa fyrirfram komið sjer saman um að skuli gera það.

Hinir tómu pokar skulu vafðir saman og bundnir í hæfilega stór bundin; trjeplöturnar með merkjunum skulu, ef svo ber undir, látnar innan í pokana. Á pakkana skal festur miði, er tilgreini nafn viðskiftapósthússins, sem þeir hafa verið mótteknir frá, í hvert skifti sem þeir eru sendir fyrir milligöngu annars viðskiftapósthúss.

Ef hinir tómu, endursendu pokar eru ekki of margir, má láta þá í poka, sem póstsendingar eru í; annars skulu þeir látnir í sjerstaka, innsiglaða poka, er sjeu merktir með nafni hlutaðeigandi viðskiftapósthúsa. Á miðanum skal standa athugasemdin „Sacs vides“.

XXIII. 80

Athugun á póstflutningi.

1. — Viðskiftapósthús, sem tekur á móti póstflutningi athugar, hvort upplýsingarnar á sendiskránni og, þegar svo ber undir, á skránum yfir ábyrgðarsendingar, sjeu rjettar.

Póstflutningnum skal skila ósköddudum. Þó er eigi hægt að neita móttöku á póstflutningi vegna þess að hann sje illa til reika. Ef um er að ræða póstflutning til annars pósthúss en þess, sem tekið hefur við honum, skal búið um hann á ný, en þó með því að halda hinum upprunalegu umbúðum, eins og hægt er. Áður en hinar nýju umbúðir eru settar utan um sendinguna, skal innihaldið athugað, ef ætla má að það hafi skaddast.

2. — Þegar viðskiftapósthúsið verður vart við villur eða að slept hefur verið úr, skal það þegar í stað gera hinar nauðsynlegu leiðrjettingar á skránum eða listunum, þannig, að gæta þess, að strika út hinar skökku athugasemdir, en svo, að hægt sje að lesa það, sem upprunalega hefur verið skrifað.

3. — Leiðrjettingar þessar skulu gerðar af tveim póstmönnum. Þær gilda frekar en hinar upprunalegu upplýsingar, nema um bersýnilega villu sje að ræða.

4. — Ákvörðunarpósthúsið býr síðan út leiðrjettingarskýrslu, eins og fyrirmynd G, sem fest er við þessa reglugerð, og sendir hana tafarlaust til sendipósthússins sem þjónustusendingu, með ábyrgð.

Í tilfelli, eins og getur um í 1. lið þessarar greinar, skal láta afrit af leiðrjettingarskýrslunni í póstinn, sem búið hefur verið um á ný.

5. — Þegar sendipósthúsið hefur athugað leiðrjettingarskýrsluna sendir það hana til baka, og með athugasemdum, ef ástæða er til.

6. — Vanti brjefapakka, eina eða fleiri ábyrgðarsendingar, sendiskrána, eða hinn sjerstaka lista, skal það athugað þegar í stað, á þann hátt, sem fyrirskipað er, af tveimur póstmönnum á móttökupósthúsinu og tilkynt sendipósthúsinu með leiðrjettingarskýrslu sem þjónustusending með ábyrgð. Þó þarf ekki ábyrgð á leiðrjettingarskýrslunni, ef það, að brjefapakka vantar, hefur atvikast af því, að póstarnir hafa ekki náð hvor í annan. Ef nauðsyn krefur má þar að auki senda sendipósthúsinu tilkynningu símleiðis, á kostnað þeirrar póststjórnar, sem sendir símskeytið. Samtímis skal ákvörðunarpósthúsið senda afrit af leiðrjettingarskýrslunni, í sama formi og frumritið, til póststjórnar þeirrar, sem sendipósthúsið heyrir undir, og þegar um er að ræða vöntun á einni eða fleiri ábyrgðarsendingum, sendiskránni, eða listanum yfir ábyrgðarsendingar, skal fylgja þessu afriti pokinn eða umbúðirnar og innsiglið eða plomban af pakkanum, þar sem sendingarnar hafa átt að vera í, eða poki, seglgarn, miði og innsigli eða plomba af flutningnum, ef sjálfur pakkinn hefur ekki fundist.

80 Undireins og brjefapakki, sem búið er að tilkynna sendipósthúsi eða milliliggjandi pósthúsi að hafi vantað, er kominn fram, skal pósthúsinu send önnur leiðrjettingarskýrsla um að pakkinn sje kominn til skila.

Þegar á afhendingarskrána er gefin fullgild skýring á því, hvers vegna brjefapakka vanti, og pakki þessi kemst svo til ákvörðunarpósthússins með næsta pósti á eftir, er ekki þörf á að senda leiðrjettingarskýrslu.

7. — Tapist lokaður póstpoki, skulu milliliggjandi póststjórnir bera ábyrgð á ábyrgðarsendingum þeim, sem í pokanum voru, með þeim takmörkunum, sem 10. grein aðalsamningsins getur um, og með því skilyrði, að þeim hafi, eins fljótt og auðið var, verið tilkynt að pokinn hafi ekki komið fram.

8. — Ef ákvörðunarpósthúsið sendir ekki sendipósthúsinu með fyrsta pósti eftir athugun á póstflutningnum, skýrslu um villur og afbrigði, sem fyrir kunna að koma, skal vanræksla á að senda þessa skýrslu skoðast sem kvittun fyrir móttöku póstsins með öllu innihaldi, þangað til hið gagnstæða sannast.

XXIV.

Skifti á póstflutningi við herskip.

1. — Skifti á lokuðum póstpokum milli einnar póststjórnar í sambandinu og flotadeilda eða herskipa af sama þjóðerni, eða milli einnar flotadeildar og herskips og annarar flotadeildar og herskips af sama þjóðerni, skulu tilkynt milliliggjandi póststjórnum fyrirfram, eins fljótt og auðið er.

2. — Utanáskrift þessara póstpoka skal vera þannig:

Du bureau de ....

Pour { la division navale (þjóðerni) .....de (nafn flotadeildarinnar) ..... à ..... . / le bâtiment (þjóðerni) .....le (nafn skipsins) ..... à .....

(Nafn ákvörðunarlands).

eða:

De la division navale ..... (þjóðerni) ..... de (nafn flotadeildarinnar) ..... à .....

Du bâtiment ..... (þjóðerni) ..... le ..... (nafn skipsins) ..... à .....

Pour le bureau de .....

(Nafn ákvörðunarlands).

eða:

De la division navale ..... (þjóðerni) ..... de (nafn flotadeildarinnar) ..... à .....

Du bâtiment ..... (þjóðerni) ..... le ..... (nafn skipsins)

..... à 80

Pour { la division navale (þjóðerni) .....de (nafn flotadeildarinnar)
..... à .....
le bâtiment (þjóðerni) .....le (nafn skipsins)
..... à .....

(Nafn ákvörðunarlands).

3. — Póstpokar til eða frá flotadeildum eða herskipum, skulu fluttir, þegar engin sjerstök leið er tilgreind á utanáskriftinni, fljótustu leið og með sömu skilyrðum og póstflutningur, sem skiftst er á milli pósthúsa.

Þegar póstsendingar til flotadeildar eða herskipa eru sendar lausar, skal skipstjóri póstskipsins, sem flytur þær, geyma þær til afhendingar yfirmanni flotadeildarinnar eða herskipsins, sem þær eiga að fara til, ef hann kynni að hitta póstskipið á siglingu og heimta þær afhentar.

4. — Ef skipin eru ekki á ákvörðunarstað þegar póstflutningur til þeirra kemur þangað, skal flutningurinn geymdur á pósthúsinu þangað til hann verður sóttur af viðtakanda eða áframsendur. Áframsendingar getur annaðhvort sendipóststjórnin krafist eða yfirmaður flotadeildarinnnar eða herskipsins, sem pósturinn á að fara til, eða þá ræðismaður sömu þjóðar.

5. — Þær af póstsendingum þeim, sem hjer um ræðir, er bera athugasemdina "Aux soins du Consul de .....", skulu afhentar ræðismanni sendilandsins. Eftir beiðni ræðismannsins má svo taka þær til póstflutnings á ný og áframsenda til hins upprunalega staðar eða á annan ákvörðunarstað.

6. — Póstflutningur til herskips skal álitinn að vera í transít þangað til hann er afhentur yfirmanni herskipsins, jafnvel þótt upprunalega hafi verið skrifað utan á hann til pósthúss eða ræðismannns, sem milliliðs; skal flutningurinn þar af leiðandi ekki álitinn kominn á ákvörðunarstað á meðan hann hefur ekki verið afhentur hlutaðeigandi herskipi.

XXV.

Skilríkisspjöld.

1. — Póststjórnir þeirra landa, sem hafa samþykt þessa póstþjónustu, ákveða, hver fyrir sig, hvaða pósthús eða póststaðir skuli gefa út skilríkisspjöld.

2. — Spjöld þessi skulu vera eins og fyrirmynd F. sýnir, er fylgir þessari reglugerð. Eyðublöð undir skilríkisspjöldin eru látin í tje, gegn borgun, af alþjóðaskrifstofunni; skulu þau prentuð á máli þess lands, sem gefur þau út, og með franskri þýðingu neðan undir.

3. — Þegar beðið er um skilríkisspjald skal umsækjandi láta fylgja mynd af sjer og færa fullgildar sönnur á, að hann sje sá, sem hann segist vera. Starfs-

80 maður sá, sem fær umsóknina, færir hana inn á skrá; því næst límir hann mynd umsækjanda á aðra síðu spjaldsins, setur til hálfs á myndina og til hálfs á spjaldið frímerki fyrir gjaldinu og ónýtir það með mjög greinilegri stimplingu með dagstimplinum. Með sama stimpli, eða með hinum opinbera stimpli sínum, stimplar hann því næst framhlið spjaldsins og skrifar á hana með latneskum bókstöfum allar upplýsingar, sem eyðublaðið getur um (hlaupanúmer á skránni, dagsetninguna þegar spjaldið gengur úr gildi, fornafn, nafn, stöðu og heimilisfang eiganda svo og lýsingu á honum sjálfum, með þýðingu neðanundir á frönsku). Þarnæst lætur hann eiganda skrifa nafn sitt á þar til ákveðnum stað, og skrifar síðan sjálfur undir spjaldið og afhendir það hlutaðeiganda gegn hinni tilteknu borgun. Allt, sem skrifað er á spjaldið, skal gert með bleki.

Sjerhvert land hefir þó rjett til þess að gefa út skilríkisspjöld eftir fyrirmynd F. viðvíkjandi alþjóðapóstþjónustu, samkvæmt reglum þeim, sem hún notar við spjöld í innanlandsþjónustu sinni.

XXVI.

Áframsendar sendingar.

1. — Samkvæmt 16. grein aðalsamningsins, með þeim undantekningum, sem getur um í 2. lið hjer á eftir, skal afhendingarpósthúsið fara með allar póstsendingar, sem innan póstsambandsins eru sendar viðtakendum, er skift hafa um heimilisfang, eins og skrifað hefði verið utan á þær frá sendistaðnum beina leið til hins nýja ákvörðunarstaðar.

2. — Þegar innanlandsendingar úr einu landi sambandsins fara sakir áframsendingar yfir í annað land sambandsins, eða þegar sendingar, sem skiftst er á milli tveggja landa sambandsins, sem sín á milli hafa samþykt taxta undir hinum vanalega taxta sambandsins, fara sakir áframsendingar inn í þriðja land sambandsins, sem notar hinn vanalega taxta þess, og að lokum þegar sendingar, sem skifst er á yfir fyrsta póstsvæði milli tveggja staða í nágrannalöndum, sem hafa sín á milli lægra burðargjald, eru áframsendar til annara staða í þessum löndum eða til annars lands í sambandinu, skal fylgja eftirfarandi reglum:

1° Fyrir sendingar, sem eru ófrímerktar eða vanfrímerktar yfir fyrsta svæði, skal af afhendingarpósthúsinu tekið gjald það, sem tekið er fyrir samskonar sendingar, sendar beint frá upprunastað og til hins nýja ákvörðunarstaðar.

2° Fyrir sendingar, sem eru nægilega frímerktar yfir fyrsta svæði, en viðbótargjald hefur ekki verið greitt fyrir svæði þar yfir áður en þær voru áframsendar, skal afhendingarpósthúsið, eftir eðli þeirra, taka gjald, er sje jafnt mismuninum á því gjaldi, sem búið er að frímerkja þær fyrir, og

því, sem tekið hefði verið, ef sendingarnar hefðu upprunalega verið sendar til hins nýja ákvörðunarstaðar. 80

3° Sendingar, sem upprunalega er skrifað utaná til innanlandsstaðar í sambandslandi og nægilega frímerktar eftir innanlandsákvæðum, skulu álitnar sem fullfrímerktar sendingar yfir fyrsta svæði.

4° Fyrir sendingar, sem upprunalega hafa gengið innanlands í sambandslandi burðargjaldsfrítt, skal afhendingarpósthúsið taka burðargjald eins og fyrir frímerktar samskonar sendingar, sendar frá upprunastað til hins nýja ákvörðunarstaðar.

3. — Ef sendingarnar, í ofangreindum tilfellum, hafa, áður en þær ná afhendingarpósthúsi, farið um annað land, þar sem sendipóststjórnin tekur hærra gjald en til afhendingarlandsins, skal taka þetta hærra gjald fyrir sendingarnar.

4. — Upphæð þá, sem viðtakanda ber að greiða, skal pósthúsið, sem áframsendir, tilgreina í frönkum og sentímum við hliðina á frímerkjunum, eða, ef þau eru engin, við hliðina á stimpli sendipósthússins.

Aukagjald það, sem taka má fyrir hraðboðasendingar samkv. 3. lið 15. greinar aðalsamningsins, skal, hvernig sem á stendur tilgreint í frönkum og sentímum á ofangreindum stað af pósthúsinu, sem áframsendir.

5. — Allskonar skakt sendar sendingar skulu tafarlaust sendar styztu leið til ákvörðunarstaðarins.

6. — Allskonar sendingar, almennar og með ábyrgð, sem hafa ófullnægjandi eða skakka utanáskrift og eru þar af leiðandi endursendar sendendum til uppfyllingar eða leiðrjettingar á utanáskriftinni, skulu ekki, þegar þeim er skilað á póst aftur með fullnægjandi eða leiðrjettri utanáskrift, skoðast sem áframsendar sendingar, heldur eins og nýjar sendingar, og skal þar af leiðandi taka burðargjald fyrir þær að nýju.

XXVII.

Sendingar, sem ekki verður komið til skila.

1. — Allar tegundir sendinga, sem ekki verður komið til skila, hverjar svo sem ástæðurnar eru, skulu þegar í stað sendar aftur til sendilandsins, annaðhvort sjerstakar eða í bundini, merktu „Rebuts“. Frestur fyrir geymslu á sendingum til handa viðtakendum, eða, sem skrifað er utan á „poste restante“, fer eftir ákvæðum ákvörðunarlandsins. Þó má frestur þessi ekki fara fram úr sex mánuðum í viðskiftum við lönd utan Evrópu, og tveim mánuðum í öðrum viðskiftum; endursending til sendilandsins skal fara fram á styttri tíma, ef sendandi hefur beðið um það með athugasemd á umslaginu, sem skrifað sje á máli, sem skilst í ákvörðunarlandinu.

2. — Ábyrgðarsendingar, sem ekki verður komið til skila, skal þó senda

80 til viðskiftapósthúss sendilandsins, eins og væri um að ræða ábyrgðarsendingar til nefnds lands sem ákvörðunarstaðar.

3. — Sem undantekningu geta tvær póststjórnir, sem eru í sambandi hvor við aðra, eftir samkomulagi sín á milli, haft annað fyrirkomulag á endursendingu sendinga, sem ekki verður komið til skila. Þær geta sömuleiðis orðið ásáttar um, að endursenda ekki hvor til annarar svonefnd „chain-letters" (kölluð snjóskriðubrjef), sem eru ónóg frímerkt, og viðtakandi hefur neitað móttöku, þegar ákvörðunarpósthúsið, eftir að hafa leitað álits viðtakanda, hefur komist að raun um, að þessar sendingar sjeu í raun og veru „chain-letters".

Prentað mál, sem er einskis virði, og ekki verður komið til skila, skal aldrei sent aftur til sendistaðar, nema sendandi með athugasemd utan á umbúðunum hafi beðið um það.

4. — Áður en sendingar, sem einhverra hluta vegna ekki verður komið til skila, eru endursendar til sendipósthússins, skal ákvörðunarpósthúsið tilgreina stutt og skýrt á frönsku framan á sendingarnar, ástæðurnar fyrir því, að þeim hafi ekki orðið komið til skila, á þennan hátt: inconnu (þekkist ekki), refusé (neitað móttöku), en voyage (á ferðalagi), parti (farinn), non réclamé (ekki sótt), décédé (dáinn), eða með líkum orðum. Skal þessi athugasemd sett á með stimpli eða miða. Heimilt er sérhverju pósthúsi að bæta við í þýðingu á sínu eigin máli ástæðunni fyrir því, að sendingunni varð ekki komið til skila, ásamt öðrum athugasemdum, sem það kann að álíta heppilegar.

Ákvörðunarpósthúsið skal því næst strika yfir hinn fyrsta ákvörðunarstað, og setja athugasemdina „retour" við hliðina á dagstimpli sendipósthússins.

5. — Ef sendingar eru látnar í póst í einhverju sambandslandi og eiga að fara til staða innan takmarka sama lands, en sendendur eru búsettir í öðru landi, og þær verða því, ef þeim verður ekki komið til skila, að fara til annars lands, til þess að komast í hendur sendanda, þá skulu þær skoðast sem útlendar sendingar. Þegar slíkt kemur fyrir, skal pósthúsið, sem áframsendir, og afhendingarpósthúsið, beita við sendingar þessar ákvæðunum í 2., 3. og 4. lið XXVI. greinar hjer á undan.

6. — Sendingar til sjómanna og annara, sem sendar eru til ræðismanns og af honum aftur settar á pósthúsið á staðnum, vegna þess að þær hafi ekki verið sóttar, skal farið með eins og fyrir er mælt í 1. eða 2. lið, eftir því sem við á um sendingar yfir höfuð, sem ekki verður komið til skila. Gjöld þau, sem ræðismaðurinn kann að hafa verið krafinn um fyrir þessar sendingar, skulu samtímis endurgreidd honum af pósthúsinu á staðnum.

XXVIII. 80

Fyrirspurn um almennar sendingar, sem ekki hafa komið fram.

1. — Með sjerhverja fyrirspurn um almennar sendingar, sem ekki hafa komið fram, skal farið eins og hjer segir:

1° Fyrirspyrjanda er fengið eyðublað eins og meðfylgjandi fyrirmynd H, með beiðni um að útfylla eins nákvæmlega og hægt er þann hluta þess, sem kemur honum við.

2° Pósthúsið, sem tekur við fyrirspurninni, sendir hana beina leið til hlutaðeigandi pósthúss.

Sendingin fer sem þjónustusending án brjefs.

3° Hlutaðeigandi pósthús leggur eyðublaðið fyrir viðtakanda eða sendanda, eftir því sem við á, með beiðni um að veita upplýsingar í málinu.

4° Með þessum upplýsingum er eyðublaðið síðan sent aftur sem þjónustusending til pósthússins, sem hefur sent það út.

5° Sje fyrirspurnin á rökum bygð, sendist hún til aðalpóststjórnarinnar sem gagn til frekari rannsóknar.

6° Sje ekki öðruvísi umsamið, skal eyðublaðið prentað á frönsku eða með franskri þýðingu.

2. — Sjerhver póststjórn getur krafist þess, með tilkynningu, er sendist alþjóðaskrifstofunni, að fyrirspurnir viðvíkjandi hennar póstþjónustu, sjeu sendar til aðalpóststjórnarinnar eða pósthúss, sem hún sjerstaklega tiltekur.

XXIX.

Fyrirspurn um ábyrgðarsendingar.

1. — Þegar um fyrirspurnir um ábyrgðarsendingar er að ræða, skal nota eyðublað eins og eða líkt fyrirmynd I, er fylgir þessari reglugerð. Póststjórn sendilandsins sendir þetta eyðublað beina leið til póststjórnar ákvörðunarlandsins.

2. — Þó geta póststjórnir sendi- og ákvörðunarlandsins, eftir innbyrðis samkomulagi, látið senda fyrirspurnina frá pósthúsi til pósthúss og látið hana fylgja sömu leið og sendingin hefur farið, sem fyrirspurnin er um.

3. — Í tilfelli, eins og í 1. lið að ofan, sendir ákvörðunarpósthúsið, þegar það getur gefið upplýsingar um hin endanlegu afdrif sendingarinnar, sem spurst er fyrir um, eyðublaðið útfyllt með hinum viðeigandi upplýsingum, til baka til sendipósthússins.

Þegar ekki hefur strax verið hægt að komast fyrir afdrif sendingar, sem send hefur verið í pósti í stykkjatali yfir mörg póstsvæði, í ákvörðunarlandinu, endursendir ákvörðunarpósthúsið eyðublaðið til sendipósthússins. Þetta pósthús útfyllir svo eyðublaðið og tilgreinir flutningaleiðina til fyrsta milliliggjandi

80 pósthúss. Síðan sendir það þessu pósthúsi eyðublaðið, sem skrifar á það sínar athugasemdir, og sendir það, ef svo ber undir, til næsta pósthúss. Þannig gengur fyrirspurnin frá pósthúsi til pósthúss, þangað til upplýst er orðið um afdrif sendingarinnar. Pósthús það, sem hefur afhent sendinguna til viðtakanda, eða sem hvorki getur sannað afhendingu sendingarinnar nje regluleg skil á henni til annarar póststjórnar, gerir um það athugasemd á eyðublaðið, og sendir síðan til sendipósthússins.

4. — Í tilfelli, eins og í 2. lið að ofan, halda rannsóknirnar áfram frá sendipósthúsi alla leið til ákvörðunarpósthúss. Sjerhvert pósthús skrifar á eyðublaðið upplýsingar um flutninginn til næsta pósthúss og sendir því síðan eyðublaðið. Það pósthús, sem hefur afhent sendinguna til viðtakanda, eða sem getur hvorki sannað afhendingu sendingarinnar nje regluleg skil á henni til annarar póststjórnar, gerir sömuleiðis athugasemd um það á eyðublaðið og sendir það aftur til sendipósthússins.

5. — Eyðublöðin I eru prentuð á frönsku eða með franskri þýðingu neðanundir. Þau skulu tilgreina fullkomna utanáskrift viðtakanda og skal fylgja þeim, svo framarlega sem það er hægt, líking af umslaginu eða áskrift sendingarinnar. Þær eru sendar í lokuðu umslagi án brjefs. Heimilt er sjerhverri póststjórn að krefjast þess, með tilkynningu til alþjóðaskrifstofunnar, að fyrirspurnir viðvíkjandi hennar póstþjónustu sjeu sendar annaðhvort til aðalpóststjórnarinnar eða til pósthúss, sem hún sjerstaklega tiltekur, eða þá beint til ákvörðunarpósthússins eða, ef hún aðeins á hlut að máli sem milliliggjandi póststjórn, til viðskiftapósthússins, sem sendingin hefur verið send til.

Eyðublöðin I með tilheyrandi skjölum skulu undir öllum kringumstæðum vera komin aftur til sendipósthúss sendingarinnar, sem fyrirspurnin er gerð um, innan sex mánaða frests í hæsta lagi að telja frá dagsetningu fyrirspurnarinnar. Frest þennan má lengja upp í níu mánuði í viðskiftum við lönd utan Evrópu.

6. — Ofangreind ákvæði koma ekki til framkvæmda þegar um er að ræða rán á póstpokum eða vöntun o. s. frv., sem hefir í för með sjer mikil brjefaskifti milli póststjórnanna.

XXX.

Afturköllun á póstsendingum og breytingar á utanáskrift eða umbúðum sendingar.

1. — Undir beiðni um afturköllun póstsendinga, sem og breytingu á utanáskrift þeirra, skal sendandi nota eyðublað eins og fyrirmynd J, er fylgir þessari reglugerð. Um leið og sendandi afhendir þessa beiðni á pósthúsið, skal hann færa þar fullgilda sönnun á hver hann sje, og sýna póstkvittun, ef um

hana er að ræða. Þegar hann er búinn að færa þessa sönnun, sem póststjórn sendi- 80
landsins ber ábyrgð á, skal farið að eins og hjer segir:

1° Eigi beiðnin að sendast með pósti, skal eyðublaðið, ásamt fullkominni líkingu af umslaginu eða áskriftinni, sent beina leið sem ábyrgðarbrjef til ákvörðunarpósthússins.

2° Eigi beiðnin að sendast símleiðis, skal afhenda eyðublaðið á símastöðina, sem svo símar textann til ákvörðunarpósthússins.

Sje um leiðrjettingu á utanáskrift að ræða, skal beiðnin, er send er símleiðis, staðfest með fyrsta pósti með beiðni og meðfylgjandi ofangreindri líkingu af umslagi eða áskrift.

2. — Þegar ákvörðunarpósthúsið fær eyðublaðið J., eða símskeyti í þess stað, leitar það uppi hina tilteknu sendingu og framkvæmir það, sem beðið hefir verið um.

Sje um að ræða breytingu á áskrift og beðið um það símleiðis, lætur þó ákvörðunarpósthúsið sjer nægja að halda brjefinu eftir og bíða með að framkvæma beiðnina, þangað til hin nauðsynlega líking af áskriftinni er komin.

Ef rannsóknin er árangurslaus, ef búið er að afhenda viðtakanda sendinguna eða ef beiðnin, sem send er símleiðis, er ekki nógu greinileg, til þess að hægt sje með vissu að þekkja hina tilteknu sendingu, skal það þegar í stað tilkynt sendipósthúsinu, sem svo gerir sendanda aðvart.

3. — Sje ekki öðruvísi umsamið, skal eyðublaðið J prentað á frönsku eða með franskri þýðingu neðanundir, og þegar símskeyti er notaður skal símskeytið skrifað á frönsku.

4. — Þegar um einfalda leiðrjettingu á utanáskriftnni er að ræða (án breytingar á nafni eða titli viðtakanda) getur sendandi sent beiðnina beint til ákvörðunarpósthússins, þ. e. a. s. án þess að uppfylla skilyrði þau, sem sett eru, þegar um reglulega breytingu á utanáskiftinni er að ræða.

5. — Sjerhver póststjórn getur krafist þess, með tilkynningu til alþjóðaskrifstofunnar, að skiftin á þeim beiðnum, sem hana snerta, sjeu framkvæmd af sjálfri aðalpóststjórninni eða pósthúsi, sem hún sjerstaklega tiltekur.

Ef skiftin á beiðnunum eiga sjer stað frá aðalpóststjórnunum, skal tekið tillit til beiðna, sem sendar eru beina leið frá sendipósthúsi til ákvörðunarpósthúss, að því leyti, að hlutaðeigandi sendingar skulu útilokaðar frá afhendingu, þangað til beiðnin kemur frá aðalpóststjórninni.

Póststjórnir þær, sem nota sjer rjett þann, sem getur um í 1. málsgr. þessa liðs, bera sjálfar kostnaðinn, sem leiðir af flutningnum innanlands á upplýsingum, sem skifst er á við ákvörðunarpósthúsið, hvort heldur símleiðis eða með pósti.

Skylt er að nota síma, þegar sendandi hefir sjálfur gert það, og ekki hægt að aðvara ákvörðunarpósthúsið í tíma með því að nota póstleiðina.

80

XXXI.

Notkun á frímerkjum, sem álítast fölsuð, og eftirgjörðum stimplum frímerkingarvjela.

Með tilliti til ákvæðanna í innanlandslöggjöf sjerhvers lands, og jafnvel þar sem þetta er ekki tekið skýrt fram í ákvæðum þessarar greinar, skal aðferð sú, sem hjer segir, viðhöfð við rannsókn á, hvort fölsuð frímerki eða eftirgerðir stimplar frímerkingjarvjela hafi verið notuð til frímerkingar.

a. Þegar uppvíst verður að falsað frímerki (eftirgert eða áður notað) eða eftirgerðir stimplar frímerkingarvjela sje á einhverri sendingu, hverrar tegundar sem er, við burtför hennar frá pósthúsi, þar sem sjerstök löggjöf heimilar ekki að sendingin sje gerð upptæk þegar í stað, má ekki skemma merkið með neinu móti, en sendingin skal látin í umslag með utanáskrift til ákvörðunarpósthússins og send sem þjónustusending.

b. Þetta er síðan tafarlaust tilkynt póststjórnunum í sendi- og ákvörðunarlandinu með tilkynningu eins og meðfylgjandi fyrirmynd K. Þar að auki skal eitt eintak af þessari tilkynningu sent ákvörðunarpósthúsinu í umslaginu, sem sendingin með þessu falsaða frímerki eru í.

c. Viðtakandi er tilkvaddur til þess að athuga brotið.

Afhending sendingarinnar fæst ekki nema með því móti að viðtakandi eða umboðsmaður hans borgi hið vangreidda burðargjald og samþykki að segja til nafns og heimilis sendanda og fái póststjórninni til umráða, þegar hann hefir kynt sjer innihaldið, sendinguna alla, ef hún verður ekki fráskilin sakargagninu (corpus delicti), eða þá hluta af henni (umslag, band, brjefhluta o. s. frv.) þar sem áskriftin er og stimpillinn eða frímerkið, sem álitið er falsað.

d. Það sem fram kemur við kvaðningu viðtakanda er síðan fært inn í gerðabók eins og fyrirmynd L, er fylgir þessari reglugerð, og skal þar tekið fram það, sem fyrir hefir komið, svo sem, ef viðkomandi hefir ekki mætt, neitað að taka við sendingunni, neitað að opna hana eða gefa upp nafn sendanda o. s. frv. Þetta skjal er síðan undirritað af póstmanni og viðtakanda sendingarinnar eða umboðsmanni hans; neiti hann að skrifa undir skal neitunin tilfærð í stað undirskriftarinnar og á sama stað.

Gerðabókin með fylgiskjölum skal síðan send sem þjónustusending með ábyrgð til póststjórnar sendilandsins, er svo getur, með þessi skjöl í höndum, látið framfylgja lagabrotinu samkvæmt innanlandslöggjöf sinni.

XXXII.

Sendingatalning til útreiknings á transítgjöldum.

1. — Sendingatalning sú, sem á fram að fara samkv. 4. og 19. grein aðalsamningsins til útreiknings á transít-gjöldum innan og utan póstsambands-

ins, skal framkvæmd þriðja hvert ár, eftir ákvæðum þeim, sem sett eru í eftirfarandi greinum, 28 fyrstu dagana af maí og 28 dagana eftir 14. okt, á víxl.

Talningin í maí 1921 skal sem undantekning gilda fyrir árin 1920—1923 að því meðtöldu; talningin í okt.—nóv. 1924 skal gilda fyrir árin 1924—1926 að því meðtöldu, og þannig áfram.

2. — Ef eitthvert land með miklum póstviðskiftum skyldi ganga í sambandið, hafa þau lönd sambandsins, þar sem borgun á transítgjöldum kynni að breytast vegna þessa atviks, rjett til þess að heimta að sjerstök talning fari fram eingöngu fyrir hið nýja land í sambandinu.

3. — Komi mikil breyting á póstviðskiftamagnið, og taki yfir eitt eða fleiri tímabil, er öll sjeu að minsta kosti 12 mánuðir, geta hlutaðeigandi póststjórnir komið sjer saman um að endurskoða transítreikninga þá, sem um er að ræða. Í þessu efni eru upphæðir þær, sem sendipóststjórnirnar eiga að borga, annaðhvort hækkaðar, lækkaðar eða þeim skift hlutfallslega eftir þeim milliliggjandi flutningum, sem hafa verið notaðir í raun og veru, en þyngdin alls, sem lögð er til grundvallar fyrir hinum nýju reikningum, skal vanalega vera sú sama og þyngd á pósti, sem fluttur er á talningatímabilinu, sem getið er um í 1. lið þessarar greinar. Ef þörf krefur má nota sjerstaka talningu við skiftinguna á þyngdinni milli hinna ýmsu flutninga, sem fengnir hafa verið. Engin breyting á póstviðskiftamagninu er álitin mikilvæg, ef hún ekki hefir í för með sjer breytingu á transítgjöldum fyrir hinn umrædda flutning, er nemi meir en 10,000 frönkum á ári.

Sem undantekning má krefjast sjerstakrar talningar til þess að sannreyna hina nýju þyngd alls, er lögð er til grundvallar fyrir hinum nýju reikningum, þegar þyngdin alls á flutningnum eykst um 100% eða minkar að minsta kosti um 50% og hinir nýju reikningar þar af leiðandi verða fyrir breytingu, er nemur meir en 10,000 frönkum á ári.

XXXIII.

Lokaðir póstpokar.

1. — Sendingar, sem skiftst er á í lokuðum póstpokum, milli tveggja póststjórna innan sambandsins, eða milli póststjórnar innan og póststjórnar utan sambandsins, yfir svæði eða með flutningatækjum einnar eða fleiri annara póststjórna, skulu settar á yfirlitsreikning eins og fyrirmynd M, er fylgir þessari reglugerð, og er þessi reikningur búinn til samkv. eftirfarandi ákvæðum.

Á hverju talningartímabili skulu sjerstakir pokar eða pakkar notaðir undir „brjef og spjaldbrjef“ og undir „aðrar sendingar“. Skulu pokar þessir eða pakkar með rjettri tilvísun bera merkin „L. C.“ (brjef og spjaldbrjef) og „A. O.“ (aðrar sendingar). Þegar rúmmál póstsins leyfir má setja hina sjerstöku poka eða pakka saman í safnpoka og skal hann merktur „S. C.“

80 Sem undanþágu frá ákvæðunum í XXI. og XXII. grein reglugerðarinnar, hefur sjerhver póststjórn leyfi, á talningartímabilinu, til þess að senda ábyrgðarsendingar og hraðboðasendingar aðrar en brjef og spjaldbrjef í einhverjum þeirra poka eða pakka, sem ætlaður er undir aðrar sendingar, með því að gera athugasemd um þetta á brjefaskrána; en sjeu sendingar þessar, samkv. XXI. og XXII. grein, sendar í brjefapoka eða pakka, skulu þær, hvað þyngdartalningu snertir, taldar sem hluti af brjefapóstinum.

2. — Þegar leiðin, sem fara á, og flutningatækin, sem nota ber, fyrir póst, sem sendur er á talningartímabilinu, eru ókunn eða óviss, skal sendipóststjórnin eftir kröfu ákvörðunarpóststjórnar, útbúa fyrir hvern einstakan flutning skrá eins og meðfylgjandi fyrirmynd T. Skrá þessi skal svo tafarlaust send hinum ýmsu póststjórnum, hverri á eftir annari, sem taka þátt í póstflutningnum; póststjórnir þessar skrifa svo, hver á eftir annari, upplýsingar um transítina á þessa skrá, er síðan sendist til baka til sendipóststjórnarinnar ásamt yfirlitsreikningnum fyrirmynd M.

3. — Hvað snertir póstpoka frá einu landi í sambandinu til annars lands, sem líka er í sambandinu, þá færir viðskiftapósthús sendilandsins á brjefaskrána til viðskiftapósthúss ákvörðunarlandsins brúttóþyngd brjefa og spjaldbrjefa og annara sendinga, án þess að hirða um, hvaðan þær sjeu, eða hvert þær eigi að fara. Ekki skal reikna með þyngdarbrot undir og að 500 grömmum meðtöldum, en þyngdarbrot yfir 500 grömm skulu hækkuð upp í 1 kg. Með brúttóþyngd reiknast þyngd umbúðanna, en ekki þyngd tómra poka, sem pakkaðir eru í sjerstaka poka, og ekki þyngd þeirra poka, sem aðeins innihalda sendingar, sem eru undanþegnar öllu tansít-gjaldi (9. liður 4. greinar aðalsamn.) eða pósts, sem eingöngu eru auðar brjefaskrár (9. liður XIX. greinar reglug.) nje heldur þyngd safnpokanna, sem nefndir eru í 1. lið hjer að framan. Ef hvorki brúttóþyngd brjefa og spjaldbrjefa nje annara sendinga fer hvor um sig, fram úr 500 grömmum, skal bæta framan á brjefaskrána athugasemdinni „Poids brut ne dépasse pas 500 grammes“. Viðskiftapósthús ákvörðunarlandsins athugar svo hvort þetta sje rjett. Ef pósthúsið finnur að hin sanna þyngd brjefa og spjaldbrjefa eða annara sendinga fer meira en 50 grömm yfir hámarksþyngd eða er meira en 50 grömm undir lágmarksþyngd (sem hvorttveggja gæti gefið ástæðu til þess að hækka eða lækka þyngdina á brjefaskránni), leiðrjettir það upplýsingarnar og gerir viðskiftapósthúsi sendilandsins þegar í stað aðvart um skekkjuna með leiðrjettingarskýrslu. Ef munurinn á hinni sannreyndu þyngd er innan ofangreindra takmarka, skal ekki breyta upplýsingum sendipósthússins og ekki senda neina leiðrjettingarskýrslu.

4. — Eins fljótt og auðið er, þegar talningartímabilinu er lokið, búa ákvörðunarpósthúsin út yfirlitsreikninga (fyrirmynd M.) í eins mörgum eintökum og hlutaðeigandi póststjórnir eru margar, þar með talin póststjórn sendistaðarins. Þessa yfirlitsreikninga senda svo viðskiftapósthúsin, sem hafa búið þá út, viðskiftapósthúsum þeirrar póststjórnar, sem á að borga, til skrif-

legrar viðurkenningar. Þegar þessi pósthús svo hafa viðurkent þá, senda þau 80
þá til aðalpóststjórnar sinnar, sem síðan skal útbýta þeim milli hlutaðeigandi póststjórna.

Ef reikningar þessir eru ekki komnir til viðskiftapósthúsa póststjórnar þeirrar, sem á að borga, eftir 4 mánuði (6 mánuði í viðskiftum við lönd utan Evrópu) að telja frá þeim degi, er síðasti póstur á talningartímabilinu er sendur af stað, skulu upplýsingar frá sendipósthúsunum koma í staðinn. Þessi pósthús útbúa reikningana, (fyrirmynd M), í nægilega mörgum eintökum og bæta við athugasemdinni „Les relevés du bureau destinataire ne sont pas parvenus dans le délai réglementaire", (yfirlitsreikningar M ákvörðunarpósthússins komu ekki á tilteknum tíma), og senda þá svo aðalpóststjórn sinni, sem síðan skal útbýta þeim milli hlutaðeigandi póststjórna.

5. — Hvað snertir skifti á lokuðum póstpokum milli lands innan og lands utan sambandsins með milligöngu einnar eða fleiri póststjórna í sambandinu, þá skulu viðskiftapósthús landsins í sambandinu búa út, fyrir sendan og meðtekinn póst, yfirlitsreikning (fyrirmynd M), sem þau svo senda til póststjórnar útgöngu- eða inngöngulandsins, en hún býr svo til í lok talningartímabilsins, aðalyfirlitsreikning í jafnmörgum eintökum og hlutaðeigandi póststjórnir eru margar, þar með talin hún sjálf og póststjórn sú í sambandinu, sem á að borga. Eitt eintak af þessum reikningi skal sent póststjórninni, sem á að borga, svo og sjerhverri póststjórn, sem tekið hefir þátt í flutningnum.

6. — Eins fljótt og auðið er, þegar talningartímabilinu er lokið, skulu póststjórnir þær, sem sent hafa lokaða póstpoka í transít, senda lista yfir poka þessa til hinna ýmsu póststjórna, er þær hafa notað sem milliliði.

Greini listi þessi frá lokuðum póstpokum í transít, sem eftir ákvæðum 3. liðs hjer á undan gefa ekki ástæðu til reiknings (fyrirmynd M), skal bæta á hann, til skýringar, athugasemd svo sem „Sacs vides" (tómir pokar) „Dépêches se composent uniquement d'une feuille d'avis négative" (Póstflutningurinn er aðeins auð skrá), „Rebuts" (endursent) eða „Poids ne dépasse pas 500 grammes" (þyngdin eigi yfir 500 gr.).

Lokaðir póstpokar, er koma frá löndum hinumegin við, og eru áframsendir í transítflutningnum og færðir inn á töflu II á sendiskránni, skulu tilgreindir á sjerstökum stað á listanum.

Viðvíkjandi lokuðum póstpokum, er sakir geymslu í höfn gefa ástæðu til þóknunar til þeirrar póststjórnar, sem geymir, samkvæmt fyrirmælum 4. liðs 4. greinar aðalsamningsins, þá skal þessi póststjórn búa út, eftir sendilöndum, daglegan yfirlitsreikning eins og fyrirmynd P bis, er fylgir með þessari reglugerð, og sjeu þar upplýsingar viðvíkjandi lokuðum póstpokum, sem tekið er við til geymslu frá hlutaðeigandi landi á hinu 28 daga talningar-tímabili, án tillits til dagsetningar, þegar hinir umræddu pokar hafa verið sendir eða áframsendir.

Upplýsingarnar á hinum daglegu reikningum skulu endurteknar fyrir

80 hvert sendiland, á skýrslu eins og fyrirmynd P ter, er fylgir þessari reglugerð, og skal hún síðan send aðalpóststjórn nefnds lands ásamt tilheyrandi yfirlitsreikningum fyrirmynd P bis.

Endurtekningarskýrslan P ter með áritaðri viðurkenningu forstöðumanns póststjórnarinnar í landinu, sem á að borga, skal síðan send ásamt yfirlitsreikningunum fyrirmynd P bis til aðalpóststjórnarinnar, sem geymslan heyrir undir.

7. — Það hvílir á póststjórnum þeirra landa, sem herskip eiga, að búa út yfirlitsreikninga (fyrirmynd M) viðvíkjandi lokuðum póstpokum, er herskip þessi senda eða taka á móti. Lokaðir póstpokar, sem sendir eru á talningartímabilinu til herskipa skulu bera á merkiseðlunum, dagsetninguna, þegar þeir eru sendir.

Ef þessir póstpokar eru áframsendir, skal póststjórnin, sem áframsendir, tilkynna það póststjórn landsins, sem á skipið.

XXXIV.

Sendingar í stykkjatali.

1. — Almennar sendingar og ábyrgðarsendingar, sem og brjef með tilgreindu verði, er koma frá sjálfu landinu eða löndum hinumegin við og send eru í stykkjatali á talningartímabilinu, skulu færðar á sendiskrána af viðskiftapósthúsi sendilandsins eins og hjer segir:

Correspondances à découvert.	Nombre.
Lettres	
Cartes postales	
Autres objets	

Sendingar, sem eru undanþegnar öllu transítgjaldi, samkv. 9. lið 4. greinar aðalsamningsins, skulu ekki tilfærðar í tölum þessum.

2. — Sjeu engar sendingar í stykkjatali, skrifar sendipósthúsið efst á sendiskrána:

„Pas de correspondances à découvert".

3. — Upplýsingarnar á sendiskránni skulu athugaðar af viðskiftapósthúsi ákvörðunarlandsins. Verði þetta pósthús vart við að muni meiru en 5 brjefum, spjaldbrjefum eða öðrum sendingum, leiðrjettir það upplýsingarnar á sendiskránni og tilkynnir þegar í stað sendipósthúsinu skekkjuna með leiðrjett-

ingarskýrslu. Sje mismunurinn innan þessara takmarka, standa upplýsingar 80
sendipósthússins óbreyttar og engin leiðrjettingarskýrsla er send. Þegar talningunni er lokið, býr viðskiftapósthús ákvörðunarlandsins út í einu eintaki yfirlitsreikninga (fyrirmynd O), sem það sendir tafarlaust til aðalpóststjórnar sinnar.

XXXV.

Reikningur yfir transítgjöldin.

1. — Þyngdin á lokuðum póstpokum, talan á sendingum sendum í stykkjatali og, ef svo ber undir, talan á pokum geymdum í höfn, alt margfaldað með 13, skal lagt til grundvallar fyrir sjerstökum reikningum, er greina í frönkum og sentímum hina árlegu transítupphæð, sem hverri póststjórn ber.

Ef margfaldarinn fullnægir ekki póstviðskiftamagninu, eða ef um er að ræða óvenju miklar sendingar á talningartímabilinu, koma hlutaðeigandi póststjórnir sjer saman um annan margfaldara. Útbúningur reikninganna hvílir á þeirri póststjórninni, sem á inni, og sendir hún þá til póststjórnarinnar, sem á að borga. Margfaldari sá, sem er viðurkendur, skal í hvert sinn gilda fyrir alt tímabilið, sem talningin á við.

2. — Vegna þyngdarinnar á pokunum og umbúðunum og þyngdar þeirra tegunda sendinga, sem eru undanþegnar öllu transítgjaldi, samkv. 9. lið 4. greinar aðalsamningsins, skal aðalupphæðin á reikningunum yfir lokaða póstpoka lækkuð um 10%.

3. — Hinir sjerstöku reikningar skulu búnir til eftir yfirlitsreikningunum (fyrirmyndir M, O og P bis) í 2 eintökum og eins og fyrirmyndirnar N, P og P ter, sem fylgja með þessari reglugerð, og skulu síðan sendir eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi áður en 12 mánuðir eru liðnir frá talningartímabilinu, til póststjórnarinnar, sem á að borga.

4. — Ef póststjórnin, sem sendi reikninginn, fær enga leiðrjettingarathugasemd á 6 mánuðum að telja frá því reikningurinn er sendur, skal hann álitinn rjettilega viðurkendur.

5. — Sje ekki öðruvísi ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skal alþjóðaskrifstofan búa út aðallokareikninginn, sem innihaldi bæði land- og sjótransítgjöld.

6. — Jafnskjótt og hinir sjerstöku reikningar milli tveggja póststjórna hafa verið viðurkendir eða álitnir rjettilega viðurkendir (4. liður þessarar greinar), skal hvor póststjórnin um sig tafarlaust senda alþjóðaskrifstofunni yfirlitsreikning (fyrirmynd Q), er greini aðalupphæðina á reikningum hennar. Þegar alþjóðaskrifstofan hefur móttekið þennan yfirlitsreikning (fyrirmynd Q) frá einhverri póststjórn, gerir hún hinni póststjórninni, sem í hlut á, aðvart.

80 Sje ósamræmi milli tveggja samstæðra skilagreina frá tveimur póststjórnum, skal alþjóðaskrifstofan skora á þær að koma sjer saman og tilkynna sjer hina endanlegu upphæð, er þær verði ásáttar um.

Ef að eins önnur póststjórnin skyldi senda yfirlitsreikning (fyrirmynd Q), þá skulu upplýsingar hennar teknar gildar, nema hinn samstæði yfirlitsreikningur hinnar póststjórnarinnar, sem á eftir er, nái til alþjóðaskrifstofunnar í tæka tíð fyrir næstu aðal-ársreikningsskil.

Fari um yfirlitsreikninga eins og segir í 4. lið þessarar greinar, skal skrifa á þá athugasemdina: „Aucune observation de l'Office débiteur n'est parvenue dans le délai réglementaire". (Engin athugasemd kom frá hinni skuldugu póststjórn innan tiltekins tíma). Ef tvær póststjórnir koma sjer saman um að gera sjerstakan millireikning, skal á yfirlitsreikninginn skrifa athugasemdina „Compte règlé à part — à titre d'information". (sjerstök reikningsskil — til upplýsingar), og yfirlitsreikningurinn ekki tekinn með í aðal-lokareikningi. Þessari athugasemd skal slept, þegar um er að ræða það, sem stendur í 10. lið 4. greinar aðalsamningsins.

7. — Alþjóðaskrifstofan framkvæmir undanþágur þær, sem ræðir um í 10. lið 4. greinar aðalsamningsins, og tilkynnir það hlutaðeigandi póststjórnum.

8. — Í lok hvers árs býr alþjóðaskrifstofan út, eftir yfirlitsreikningum þeim, sem hafa komið til hennar til þess tíma og álitnir eru rjettilega viðurkendir, árslokareikning yfir transítgjöldin. Þessi lokareikningur inniheldur:

a. aðalupphæð skuldar og inneignar hverrar póststjórnar um sig;
b. jafnaðarupphæðir þær, sem hver póststjórn skuldar eða á inni, og sýni þær mismuninn á milli aðalupphæðarinnar og skuld hennar og inneign;
c. upphæðir þær, sem hinar skuldugu póststjórnir eiga að borga;
d. upphæðir þær, sem póststjórnirnar, er eiga inni, eiga að fá.

Aðalupphæðir þessara tveggja tegunda reikningsjafnaðar, a—d, verða auðvitað að vera jafnháar.

Alþjóðaskrifstofan sjer um að tölu útborgana hinna skuldugu póststjórna sje fækkað eins og frekast er unt.

9. — Hinir árlegu lokareikningar skulu sendir póststjórnum sambandsins frá alþjóðaskrifstofunni eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan loka fyrsta ársfjórðungs næsta árs á eftir að reikningarnir hafa verið gerðir upp.

XXXVI.

Borgun á transítgjöldunum.

1. — Hinn árlegi reikningsjöfnuður, sem kemur fram á lokareikningi alþjóðaskrifstofunnar eða á hinum sjersöku millireikningum, er talinn í gullfrönkum. Skal hann greiddur af hinni skuldugu póststjórn til þeirrar, sem á inni,

í gulli eða með víxlum, er borgist við sýningu í höfuðstað eða verslunarborg landsins, sem á inni. 80

Sje borgað með víxlum, skulu þeir skrifaðir í mynt landsins, sem á inni, og að upphæð, er jafngildir gullfrankaupphæð þeirri, sem reikningsjöfnuðurinn hljóðar upp á, með því víxilgengi, sem gildir þann dag, er frankarnir eru keyptir.

Víxla þessa má einnig gefa út á annað land, með því skilyrði, að þeir hafi sama jafngildi, og að hin skulduga póststjórn greiði kostnaðinn.

2. — Borgun á hinum árlega reikningsjöfnuði skal framkvæmd eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan fjögra mánaða frests, að telja frá þeim degi, er lokareikningurinn er sendur frá alþjóðaskrifstofunni, fyrir Evrópulönd og 5 mánaða frests fyrir önnur lönd. Þegar þessi frestur er liðinn, skal af upphæðum þeim, sem ein póststjórn skuldar annari, reikna 7% ársvexti, að telja frá þeim degi, er ofannefndur frestur rennur út.

XXXVII.

Niðurjöfnun á útgjöldunum við alþjóðaskrifstofuna.

1. — Hin sameiginlegu útgjöld við alþjóðaskrifstofuna mega ekki á ári fara fram úr 300.000 svissneskum frönkum, þar í ekki innifalið sjerstök útgjöld, sem póstþing, póstfundur eða nefnd hafa í för með sjer.

2. — Hin svissneska póststjórn hefur eftirlit með útgjöldum alþjóðaskrifstofunnar, lætur henni í tje nauðsynlegar fyrirframgreiðslur og býr út hinn árlega reikning, sem síðan er sendur öllum hinum póststjórnunum.

3. — Að því er niðurjöfnun útgjaldanna snertir, þá er löndunum skift í 7 flokka, og leggur hver flokkur til fje í hlutfalli við vissan einingafjölda, eins og hjer segir:

1.	flokkur	25	einingar
2.	—	20	—
3.	—	15	—
4.	—	10	—
5.	—	5	—
6.	—	3	—
7.	—	1	einingu.

4. — Þessar vísitölur eru margfaldaðar með tölu landanna í hverjum flokki, og summa þeirra er tala eininga, sem á að deila í útgjaldaupphæðina. Kvotinn sýnir þá fjárhæð útgjaldaeiningarinnar.

5. — Löndum sambandsins er flokkað þannig niður, að því er snertir niðurjöfnun útgjaldanna.

1. flokkur: Þýskaland, Argentína (lýðveldi), Kína, Bandaríki Norður-Ameríku, Etíopía, Frakkland, Stóra-Bretland, Breska Indland, Ástralska sam-

80 bandið (Commonwealth of Australia), Canada, Suður-Afríku sambandið, aðrar breskar nýlendur, vernduð lönd og lýðríki, Ítalía, Japan, Pólland, Rússland, Tyrkland.

2. flokkur: Spánn, Mexíkó.

3. flokkur: Austurríki, Belgía, Brasilía, Egyptaland, Grikkland, Ungverjaland, Holland, Rúmenía, Konungsríki Serba, Króata og Slóvena, Svíþjóð, Sviss, Tjekkoslóvakía, Algérie, franskar nýlendur og vernduð lönd í Indókína, allar aðrar franskar nýlendur, allar eyjaeignir Bandaríkja Norður-Ameríku nema Filippseyjar, Hollenska Indland.

4. flokkur: Chosen, Danmörk, Finnland, Noregur, Portúgal, Portúgalskar nýlendur í Afríku, Portúgalskar nýlendur í Asíu og Ástralíu.

5. flokkur: Búlgaría, Chili, Kólombía, Marokkó (ekki spánski hlutinn), Marokkó (spánski hlutinn), Perú, Tunis.

6. flokkur: Bólivía, Costaríca, Cúba, Dominikanska lýðveldið, Equator, Guatemala, Haiti, Lýðveldið Hondúras, Lúxemburg, Lýðveldið Nicaragua, Lýðveldið Panama, Paraguay, Persía, Lýðveldið Salvador, Saar-hjeraðið, Konungsríkið Síam, Uruguay, Venezuela, Hollenskar nýlendur í Ameríku.

7. flokkur: Belgiska Congo, Spánskar lendur við Guineaflóann, Ísland, allar ítalskar nýlendur, allar japanskar eignir aðrar en Chosen, Líbería, Filippseyjar, Lýðveldið San Marino.

XXXVIII.

Upplýsingar til alþjóðaskrifstofunnar.

1. — Alþjóðaskrifstofan er milliliður viðvíkjandi öllum reglulegum og almennum upplýsingum, er snerta alþjóðapóstviðskifti.

2. — Póststjórnir þær, sem eru í sambandinu, skulu sjerstaklega tilkynna hver annari um alþjóðaskrifstofuna:

1° upplýsingar um aukaburðargjald það, sem þær kunna að taka samkvæmt 6. gr. aðalsamningsins, fram yfir burðargjald sambandsins, fyrir sjerstaka flutninga, svo og lista yfir nöfn þeirra landa, sem aukaburðargjaldið er tekið í viðskiftum við, og, ef svo ber undir, nöfnin á leiðum þeim, er valda því, að aukaburðargjaldið er tekið;

2° þrjú stykki af öllum póstfrímerkjum þeirra og stimpilmerkjum frímerkingarvjela þeirra, sem eru opinberlega viðurkendar, ásamt upplýsingum, ef þörf krefur, um frá hvaða degi eldri frímerkjaútgáfur hætti að vera í gildi;

3° tilkynningu um, hvort þær ætli að nota sjer leyfi það, sem póststjórnunum er veitt, til þess að beita eða beita ekki vissum almennum ákvæðum í aðalsamningnum og reglugerð þessari;

4° burðargjaldslækkanir þær, sem þær hafa samþykt, annað hvort sam-

kvæmt sjerstökum samningum gerðum samkvæmt 23. gr. aðalsamningsins, eða 22. gr. aðalsamningsins, svo og tilkynningu um í hvaða viðskiftum þetta lækkaða burðargjald er notað; 80

5° skrá yfir pósthús þau, sem þær kunna að hafa í löndum utan sambandsins;

6° lista yfir þá hluti, sem bannaðir eru til innflutnings eða í transít, svo og þá hluti, sem fluttir verða í póstþjónustu hverrar um sig með vissum skilyrðum. Listi þessi skal greina þessa hluti sjerstaklega eftir því, hvernig þeir eru fluttir, þ. e. a. s.:

a. með „la poste aux lettres" (brjef, prentað mál, sýnishorn);

b. sem „colis postal" (í viðskiftunum við lönd innan eða utan sambandsins) og

c. á annan hátt (fyrir milligöngu póststjórnanna eða annara flutninga-fjelaga).

7° lista yfir útgerðarfjelög skipa þeirra, sem þær hafa ráð á og eru til afnota fyrir aðrar póststjórnir, ásamt tilkynningu um siglingaleiðina, hversu oft skipin ganga, og um fjarlægðina milli viðkomustaða.

3. — Sjerhver breyting, sem seinna kann að verða gerð, á einhverri ofannefndra sjö greina, skal þegar í stað tilkynt á sama hátt.

4. — Alþjóðaskrifstofan fær einnig frá sjerhverri póststjórn í sambandinu 2 eintök af öllum þeim skjölum, sem hún gefur út og snerta póststarfið jafnt innan lands sem utan.

XXXIX.

Almenn talning sendinga.

1. — Sjerhver póststjórn sendir alþjóðaskrifstofunni eins fullkomið safn og hægt er af statistiskum upplýsingum í skýrsluformi, er skal fylla út eins og meðfylgjandi fyrirmyndir R og S sýna. Skýrslurnar R skal senda í lok júlímánaðar hvert ár, en upplýsingar þær, sem getur um í I., II. og IV. kafla skýrslunnar skal að eins gefa þriðja hvert ár; skýrslurnar S skal sömuleiðis gefa þriðja hvert ár á sama tíma. Upplýsingar þær, sem gefnar eru, eiga ætíð við árið á undan.

2. — Þær greinar póststarfsins, sem gefa tilefni til sjerstakrar innfærslu í bækur, skulu teknar í tímabundinn (periodiskan) reikning, eftir því, sem bækurnar sýna.

3. — Viðvíkjandi öðrum greinum póststarfsins, þá skal árlega framkvæmd heildartalning á sendingunum, hverrar tegundar sem eru, án þess að greina milli, brjefa, spjaldbrjefa, prents, verslunarskjala og sýnishorna af vöru, og þriðja hvert ár að minsta kosti talning á hinum ýmsu tegundum sendinga.

Talningin fer fram í viku, þegar um dagleg póstviðskifti er að ræða,

80 en í 4 vikur, þar sem ekki eru dagleg póstviðskifti. Sjerhverri póststjórn er heimilt að framkvæma þessa statistisku talningu á þeim tíma, sem sýnir best meðaltalið af póstviðskiftum hennar.

Á tímabilinu milli hinna sjerstöku talninga skal framkvæma talninguna á hinum ýmsu tegundum sendinga eftir hlutfallstölum, sem fást úr hinni sjerstöku talningu á undan.

4. — Alþjóðaskrifstofunni ber að láta prenta og útbýta eyðublöðum þeim, sem sjerhver póststjórn á að útfylla. Þar að auki ber henni að veita þeim póststjórnum, er kynnu að æskja þess, allar nauðsynlegar upplýsingar viðvíkjandi reglum þeim, sem fylgja ber, til þess að talningin verði eins samræmd og hægt er.

XL.

Verksvið alþjóðaskrifstofunnar.

1. — Alþjóðaskrifstofan býr til almenna statistik fyrir hvert ár.

2. — Úr skýrslum þeim, sem henni eru látnar í tje, gefur hún út sjerstakt blað á þýsku, ensku, spönsku og frönsku.

3. — Alþjóðaskrifstofan birtir, eftir upplýsingum þeim, sem gefnar eru samkvæmt fyrirmælum 38. gr. hjer á undan, opinbert safn af öllum þeim tilkynningum, er almenning varða, og snerta framkvæmd á aðalsamningnum og þessari reglugerð, í sjerhverju sambandslandanna. Áorðnar breytingar seinna, birtast í viðbótarsafni á hálfs árs fresti. En þegar það er sjerstaklega áríðandi og einhver póststjórn biður ákveðið um að breytingar, sem hafa orðið á póstþjónustu hennar, sjeu tilkyntar þegar í stað, gerir alþjóðaskrifstofan það með sjerstöku umburðarbrjefi.

Tilsvarandi söfn, er snerta framkvæmdir á hinum sjerstöku samningum sambandsins, getur alþjóðaskrifstofan birt, þegar póststjórnir þær, sem taka þátt í þessum samningum, fara fram á það.

4. — Öll skjöl, sem alþjóðaskrifstofan gefur út, skulu send póststjórnum sambandsins í eins mörgum eintökum og útgjaldaeiningarnar eru, sem ákveðnar eru fyrir hverja póststjórn í 37. gr. hjer á undan.

5. — Öll eintök og skjöl, sem póststjórnirnar kynnu að biðja um, fram yfir þessa tölu, skulu þær borga sjerstaklega með innkaupsverði.

6. — Að öðru leyti skal alþjóðaskrifstofan ætíð vera reiðubúin til þess að láta meðlimum sambandsins í tje allar þær upplýsingar, er þeir kynnu að óska, viðvíkjandi atriðum, er snerta alþjóðapóststarfið.

7. — Alþjóðaskrifstofan leggur fyrir allar óskir, sem fram koma um breytingar eða skilning á ákvæðum þeim, sem gilda fyrir póstsambandið. Hún tilkynnir úrslit málanna, sem þannig hafa verið lögð fyrir, og sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt hefur verið, gengur í fyrsta lagi í gildi 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

8. — Alþjóðaskrifstofan sjer um reiknings- og greiðslujöfnuð, á hverskonar reikningum sem eru, á milli þeirra póststjórna sambandsins, sem lýsa því yfir, að þær vilji nota hjálp skrifstofunnar samkvæmt skilyrðum þeim, sem sett eru í XLI. gr. hjer á eftir. 80

9. — Alþjóðaskrifstofan sjer um undirbúning póstþinga og póstfunda. Hún sjer um hin nauðsynlegu eftirrit og endurprentanir, sem og ritstjórn og útbýtingu á breytingartillögum, gerðabókum og öðrum upplýsingum.

10. — Forstjóri skrifstofunnar er viðstaddur á fundum póstþinganna og póstfundanna og tekur þátt í umræðum, án þess að hafa atkvæðisrjett.

11. — Hann gefur út árlega skýrslu um stjórn sína, og skal sú skýrsla send öllum sambandslöndunum.

12. — Hið opinbera mál alþjóðaskrifstofunnar er franska.

13. — Alþjóðaskrifstofan er skyld að gefa út nafnabók yfir öll pósthús heimsins, raðað í stafrófsröð, og með sjerstakri athugasemd við þau pósthús, er hafa á hendi póststörf, sem eru ekki enn þá sameiginleg fyrir öll pósthús. Þessari nafnabók skal haldið við sem nothæfri, með viðbótarheftum eða á annan hátt, sem skrifstofan álítur heppilegan.

Nafnabók þessi skal seld póststjórnum þeim, sem kynnu að óska hennar, með framleiðsluverði.

14. — Alþjóðaskrifstofan er skyld að sjá um tilbúning og afhendingu svarmerkja, sem getur um í 2. lið 13. gr. aðalsamningsins, svo og greiðslujöfnuð reikninga þeirra, er snerta þessa grein póststarfsins og ræðir um í VII. gr. þessarar reglugerðar.

15. — Hún er á sama hátt skyld til þess að sjá um tilbúning og útbýtingu á skilríkisspjöldum, sem ræðir um í 9. gr. aðalsamningsins og XXV. gr. þessarar reglugerðar, sem og tilbúning og útbýting á jafngildistöflunni, sem getur um í IV. gr. þessarar reglugerðar.

XLI.

Miðstöð reikningsfærslu og greiðslujafnaðar á reikningum milli póststjórna sambandsins.

1. — Skrifstofa alþjóðapóstsambandsins er skyld að sjá um reiknings- og greiðslujöfnuð á hverskonar reikningum sem eru og snerta alþjóðapóststarfið milli póststjórna sambandsins.

Þær póststjórnir, sem ætla að nota aðstoð alþjóðaskrifstofunnar við þessa reikningsfærslu, koma sjer í þessu efni saman sín á milli og við skrifstofuna.

Sjerhver póststjórn hefur þó, þrátt fyrir þessa ákvörðun sína, rjett til, eftir því sem henni sýnist, að gera upp sjerstaka reikninga fyrir ýmsar greinar póststarfsins og gera út um þá, eins og hún vill, við hlutaðeigandi póststjórn, án þess að nota hjálp aðalskrifstofunnar, og skal hún þá aðeins tilkynna skrif-

80 stofunni, samkvæmt innihaldi málsgreinarinnar hjer á undan, við hvaða greinar póststarfsins og við hvaða lönd hún óskar aðstoðar hennar.

Eftir beiðni hlutaðeigandi póststjórna má einnig láta alþjóðaskrifstofunni í tje símalokareikninga, til þess að takast upp í greiðslujöfnuðinn.

Þær póststjórnir, sem nota aðstoð alþjóðaskrifstofunnar við reikningsog greiðslujöfnuð lokareikninganna, geta hætt að nota þessa aðstoð 3 mánuðum eftir að þær hafa sent skrifstofunni tilkynningu um það.

2. — Þegar búið er að endurskoða og viðurkenna hina sjerstöku reikninga eftir samkomulagi skulu hinar skuldugu póststjórnir senda póststjórnunum, sem eiga inni, fyrir hverja sjerstaka tegund viðskifta, viðurkenning fyrir upphæð reikningsjafnaðarins milli hinna tveggja sjerstöku reikninga, í frönkum og sentímum, með upplýsingum um fyrir hvað inneignin sje og við hvaða tímabil hún eigi.

Að því er snertir póstávísanaviðskiftin, þá skal hin skulduga póststjórn senda viðurkenninguna þegar í stað, er hún hefur gert upp sinn eigin sjerstaka reikning og veitt móttöku hinum sjerstaka reikningi hlutaðeigandi póststjórnar, án þess að bíða eftir rannsókn hinna einstöku liða. Mismunur, sem þá kann að koma í ljós, skal tekinn upp í fyrsta reikning á eftir.

Sje ekki öðruvísi ákveðið skal sú póststjórn, sem sakir reikningsfærslu sinnar innanlands, kynni að óska eftir að fá aðalreikninga, sjálf búa þá til og leggja þá síðan fyrir hinn aðilann til viðurkenningar.

Póststjórnirnar geta komið sjer saman um að innleiða annað fyrirkomulag í viðskiftum sínum.

3. — Sjerhver póststjórn sendir alþjóðaskrifstofunni mánaðarlega eða ársfjórðungslega, ef sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, skýrslu um inneign sína samkvæmt hinum sjerstöku reikningum, svo og summu þeirra upphæða, sem hún á inni hjá sjerhverri póststjórn í sambandinu; sjerhver inneign, sem stendur í þessari skýrslu, skal vera samþykt með viðurkenningu frá hinni skuldugu póststjórn.

Þessi skýrsla skal vera komin alþjóðaskrifstofunni í hendur í síðasta lagi þann 19. hvers mánaðar eða í fyrsta mánuði hvers ársfjórðungs; að öðrum kosti verður hún ekki tekin fyr en í greiðslujöfnuð næsta mánaðar eða næsta ársfjóðungs á eftir.

4. — Alþjóðaskrifstofan ber síðan viðurkenningarnar saman og rannsakar, hvort skýrslurnar sjeu nákvæmlega rjettar. Allar nauðsynlegar leiðrjettingar skulu tilkyntar hlutaðeigandi póststjórnum.

Skuld sjerhverrar póststjórnar til annarar er síðan færð í yfirlitsreikning; til þess að fastákveða aðalupphæðina, sem sjerhver póststjórn skuldar, er nóg að leggja saman hina ýmsu dálka í þessum yfirlitsreikningi.

5. — Alþjóðaskrifstofan safnar skýrslunum og yfirlitsreikningunum saman í aðaljafnaðarreikning, sem sýni:

a. aðalupphæð skuldar og inneignar hjá hverri póststjórn;

b. skuldar- eða inneignarsaldo sjerhverrar póststjórnar, er sýni mismun aðal- 80
upphæðar skuldarinnar og aðalupphæðar inneignarinnar.

c. upphæðir þær, sem einn hluti meðlima póstsambandsins á að greiða einni póststjórn, eða gagnkvæmt þær upphæðir, sem þessi póststjórn á að greiða hinum.

Aðalupphæðir flokkanna a. og b. verða auðvitað að vera jafnstórar.

Að svo miklu leyti sem hægt er, skal sjeð um það, að hver póststjórn þurfi ekki að framkvæma meira en eina eða tvær útborganir, til þess að losna við skuldir sínar.

Þó á sú póststjórn, er að jafnaði á yfir 50.000 franka til góða hjá annari póststjórn, rjett á að heimta fyrirfram borganir (à conto-borganir).

Þessar fyrirfram borganir skulu, bæði af hinni skuldugu póststjórn og þeirri, sem á til góða, ritaðar neðst á skýrsluna, sem send er til alþjóðaskrifstofunnar (sjá 3. lið).

6. — Viðurkenningum þeim, sem sendar eru til alþjóðaskrifstofunnar (sjá 3. lið), skal raðað eftir póststjórnum.

Þær skulu lagðar til grundvallar fyrir reikningsuppgerð hverrar hlutaðeigandi póststjórnar um sig. Þessar reikningsuppgerðir skulu sýna:

a. upphæðir lokareikninga yfir hin ýmsu viðskifti;

b. aðalupphæð allra lokareikninga samanlagða fyrir hverja hlutaðeigandi **póststjórn um sig;**

c. aðalupphæðir þeirra upphæða, sem skuldast öllum póststjórnunum, sem inneign eiga fyrir hverja grein póststarfsins um sig, svo og höfuðupphæð þessara aðalupphæða.

Þessi höfuðupphæð er jöfn aðalupphæð skuldarinnar á yfirlitsreikningnum. Neðst á reikningsuppgerðinni er gerður upp mismunurinn á milli aðalupphæðar skuldar og inneignar, sem sýndar eru á skýrslunum, er póststjórnirnar senda alþjóðaskrifstofunni (sjá 3. lið). Nettóupphæð skuldar og inneignar skal vera jöfn skuldar og inneignar saldo, sem færð er í aðaljafnaðarreikningi. Enn fremur ákveður reikningsuppgerðin, hvernig reikningsskilum skuli hagað, þ. e. a. s. hún skýrir frá hverjum hinar skuldugu póststjórnir eiga að borga.

Þessar reikningsuppgerðir skal alþjóðaskrifstofan hafa sent hlutaðeigandi póststjórnum í síðasta lagi þann 22. dag í hverjum mánuði.

7. — Greiðsla á upphæðum þeim, sem ein póststjórn er annari skuldug, samkvæmt reikningsuppgerð, skal fara fram eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi hálfum mánuði eftir að reikningsuppgerðin er komin í hendur þeirri póststjórn, sem á að borga. Að því er aðra borgunarskilmála snertir, skulu ákvæðin í 1. lið XXXVI. greinar hjer á undan gilda um þá. Ákvæðunum í 2. lið sömu greinar má beita, ef þörf krefur, þegar saldoin hefur ekki verið greidd innan hins tiltekna tíma.

Skuldar- eða inneignarsaldo, sem fer ekki fram úr 500 frönkum, má

80 færa til reikningsjafnaðar í næsta mánuði á eftir, en þó því að eins, að hlutaðeigandi póststjórnir hafi samband við alþjóðaskrifstofuna á hverjum mánuði. Athugasemd um þessa yfirfærslu er gerð á yfirlitsreikningana og reikningsuppgerðirnar handa hinum skuldugu póststjórnum og þeim, sem eiga inni. Hin skulduga póststjórn sendir þeirri póststjórn, sem inni á, viðurkenningu á upphæðinni, sem hún skuldar, til yfirfærslu í næstu skýrslu.

XLII.

Tunga.

1. — Skrár, eyðublöð, yfirlitsskrár og önnur skýrsluform til afnota fyrir póststjórnir sambandsins í viðskiftum sín á milli skulu samdar á frakknesku, með eða án þýðingar, milli línanna, á öðru máli, nema hlutaðeigandi póststjórnir hafi öðruvísi ákveðið með beinum samningi sín á milli.

2. — Að því er snertir þjónustubrjefaskifti, þá skal núverandi fyrirkomulag haldast óbreytt, þangað til annað fyrirkomulag kann að verða ákveðið eftir sameiginlegu samkomulagi milli hlutaðeigandi póststjórna.

XLIII.

Svæði póstsambandsins.

1. — Til póstsambandsins teljast:

1° öll pósthús, sem lönd í sambandinu hafa sett á fót, í löndum utan sambandsins;
2° furstadæmið Lichtenstein, er telst undir póststjórn Sviss;
3° Færeyjar og Grænland sem hluti af Danmörku;
4° Spánskar eignir á norðurströnd Afríku, sem hluti af Spáni; lýðveldið Andorra, er telst undir hinni spönsku póststjórn;
5° furstadæmið Monaco, er telst undir póststjórn Frakklands;
6° Basutoland, er telst undir póststjórn Suður-Afríkusambandsins;
7° Walfish-Bay, er telst undir póststjórn Suður-Afríkusambandsins;
8° norsk pósthús, sem stofnuð eru á Spitzbergeneyjunum, er teljast undir póststjórn Noregs.

2. — Þegar póststjórnir sambandsins opna pósthús á tímabilinu milli póstþinga í löndum utan sambandsins, og þau eiga að teljast til póstsambandsins, skulu þær senda öllum póststjórnum sambandsins tilkynningu um þetta gegnum alþjóðaskrifstofuna.

XLIV. 80

Frumvörp milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinga hefur póststjórn sjerhvers lands í sambandinu rjett til að senda öðrum póststjórnum sambandsins, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta ákvæði þessarar reglugerðar.

2. — Sjerhvert frumvarp skal fara með sem hjer segir:

Póststjórnunum í sambandinu er veittur 6 mánaða frestur til þess að athuga frumvörpin, og, ef svo ber undir, senda alþjóðaskrifstofunni athugasemdir sínar. Breytingartillögur eru ekki leyfðar. Alþjóðaskrifstofan safnar svörunum og sendir póststjórnunum með áskorun um að mæla með eða móti. Þær póststjórnir, sem ekki hafa sent atkvæði sitt innan 6 mánaða frá dagsetningu seinna umburðarbrjefs alþjóðaskrifstofunnar, sem tilkynnir þeim athugasemdir þær, sem hafa verið gerðar, álítast að taka ekki þátt í atkvæðagreiðslunni.

3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingar á ákvæðunum í þessari grein eða III., IV., VIII., XXX., XXXI., XXXII., XXXVI. og XLV. grein.

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingar á ákvæðunum í I., II., V., VI., X., XI., XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XX., XXIII., XXIV., XXVI., XXXV., XXXIX., XLI., XLII og XLIII. grein.

3° einfaldan meirihluta atkvæða, ef um er að ræða breytingar á öðrum ákvæðum, en þeim, sem talin eru hjer á undan, eða ef um er að ræða, hvernig skilja beri ýms ákvæði reglugerðar þessarar, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem ræðir um í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu kunngerðar öllum póststjórnum sambandsins af alþjóðaskrifstofunni með vanalegri tilkynningu.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt hefur verið, gengur ekki í gildi fyr en minst 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

XLV.

Gildi reglugerðarinnar.

Reglugerð þessi gengur í gildi sama dag og aðalsamningurinn frá 30. nóvember 1920. Hún skal og gilda jafnlengi og þessi aðalsamningur, nema hún verði endurnýjuð eftir sameiginlegum vilja hlutaðeigandi aðila.

Samin í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

(Nöfn fulltrúanna).

80

Loka-ákvæði.

Í því að undirritaðir fulltrúar ætluðu að fara að rita undir starfsreglugerð aðalsamningsins, sem samþykt var á póstþinginu í Madrid, komu þeir sjer saman um það, sem hjer segir:

I.

Þegar reikningsjöfnuðurinn, sem ræðir um í XXXVI. grein, er borgaður með víxlum, skal upphæðin, sem á að borgast, reiknuð út eins og hjer segir:

1° Þegar borgunin á að fara fram til lands, þar sem seðlar eru innleysanlegir við sýningu með gulli, og útflutningur á gulli frjáls, skal upphæð reikningsjafnaðarins breytt í mynt landsins, sem á inni, eftir gullpeninga verði.

2° Þegar borgunin á að fara fram til annars lands, skal breyta upphæð reikningsjafnaðarins, nema öðruvísi sje ákveðið milli hinnar skuldugu póststjórnar og hinnar, sem á inni, eftir gullpeninga verði á mynt þess lands, sem uppfyllir skilyrði þau, sem nefnd eru í málsgreininni á undan. Síðan má svo breyta upphæðinni, sem þannig kemur út, eftir því sem við á, annaðhvort í mynt landsins, sem á inni, eða, sem undantekningu, í mynt einhvers annars lands. Í báðum atriðum skal víxilgengið þann dag, sem víxilkaupin fara fram, lagt til grundvallar fyrir breytingunni.

II.

Sem bráðabirgðaráðstöfun gildir að það má selja svarmerki þau, sem hafa nafnverðið 25 sentímar og kunna að vera til hjá póststjórnunum þann

dag, er aðalsamningurinn frá Madrid gengur í gildi, með því verði er póst- 80
stjórnin ákveður, sem selur þau, án þess þó að þetta verð megi vera lægra en 25 sentímar (gull).

Merkjum þessum, svo og þeim merkjum, sem kunna að hafa verið seld áður en aðalsamningurinn frá Madríd gekk í gildi, en verið framvísað eftir þann tíma, má skifta fyrir eitt eða fleiri frímerki, er gildi hálft burðargjald undir einfalt almennt brjef til útlanda.

Við útbúning yfirlitsreikningsins, sem ræðir um í 7. lið VII. greinar í reglugerðinni, skal verð þessara svarmerkja reiknað 25 sentímar fyrir hvert.

Þær póststjórnir sem hækka taxta sína fyrir 1. janúar 1922, samkvæmt heimildinni, sem veitt er í 30. grein aðalsamningsins, hafa einnig heimild til þess að beita ákvæðinu í 2. málsgrein þessarar greinar frá þeim degi, er þær hafa hækkað taxta sína.

III.

Alþjóðaskrifstofunni er heimilt að selja út birgðir þær af svarmerkjum, sem hún hefur, og þegar eru að nokkru leyti prentaðar, með því að bæta við á þau leiðrjettingum þeim og viðaukum, sem nauðsynlegir eru, vegna þeirra ákvarðana, sem teknar hafa verið um breytingu á starfsreglugerð aðalsamningsins, er gerður var í Róm.

IV.

Skilríkisbækur þær, sem gefnar hafa verið út áður en þessi reglugerð gengur í gildi, halda gildi í viðskiftum þeirra landa, sem skrifað hafa undir hinn sjerstaka samning frá Róm, þangað til 3ja ára fresturinn er liðinn, án þess að þurfi að endurnýja þær.

V.

Sem undantekning gildir það, að þær póststjórnir, sem sakir óstöðugs gengis á mynt sinni, eiga ófært með að fastákveða endanlega jafngildið við taxta sambandsins, eru ekki skyldar að hlýta nákvæmlega fyrirmælum 1. liðs VI. greinar reglugerðarinnar hvað lit frímerkjanna snertir.

80 VI.

Sem undantekning gildir það, að ákvæðin í XXXII., XXXIII., XXXIV. og XXXV grein reglugerðarinnar skulu gilda við statistik í maí 1921.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar sett þessi loka-ákvæði, sem skulu hafa sama kraft og gildi eins og þó þau hefðu verið sett í sjálfan texta reglugerðarinnar, sem þau eiga við, og hafa þeir undirskrifað eitt eintak, sem skal geymt í skjalasafni hinnar spönsku stjórnar, og skal hver aðili fá afrit af því.

Madríd þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

(Nöfn fulltrúanna).

Verðbrjefasamningur.

80

Arrangement

concernant

l'échange des lettres et des boîtes avec valeur déclarée

conclu entre

l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique et la Colonie du Congo Belge, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, le Danemark, l'Égypte, l'Espagne, l'Éthiopie, la Finlande, la France l'Algérie, les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies Françaises, la Grande-Bretagne et divers Dominions, Colonies et Protectorats Britanniques, l'Inde Britannique, la Nouvelle-Zélande, la Grèce, le Guatemala, la République d'Haïti, la République du Honduras, la Hongrie, l'Islande, l'Italie et les Colonies Italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances Japonaises, la République de Libéria, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole), le Maroc (Zone Espagnole), le Nicaragua, la Norvège, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes Néerlandaises, les Colonies Néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Perse, la Pologne, le Portugal, les Colonies Portugaises de l'Afrique, les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la Russie, la République de St-Marin, le Salvador, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie et la Turquie.

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, vu l'article 21 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article 1.

Étendue de l'Arrangement; poids maximum des boîtes.

1. — Il peut être expédié, de l'un des pays mentionnés ci-dessus pour un autre de ces pays, des lettres contenant des valeurs-papier déclarées et des

Samningur

80

um

skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði

gerður milli

Þýskalands; Lýðveldisins Argentínu; Austurríkis; Belgíu og belgisku Congo; Brasilíu; Búlgaríu; Chili; Kína; Lýðveldisins Columbíu; Danmerkur; Egyptalands; Spánar; Etiópíu; Finnlands; Frakklands; Algiers; Hinna frönsku nýlenda og vernduðu landa í Indókína; Allra annara franskra nýlenda; Stórabretlands og lýðríkja þess ;Hinna bresku nýlenda og vernduðu landa; Breska Indlands; Nýja Sjálands; Grikklands; Guatemala; Lýðveldisins Haïti; Lýðveldisins Honduras; Ungverjalands; Íslands; Ítalíu og ítalskra nýlenda; Japans; Chosen; Allra annara japanskra eigna; Lýðveldisins Líberíu; Luxemburg; Marokkó (að undanskildum spanska hlutanum); Marokkó (spanski hlutinn); Nicaragua; Noregs; Lýðveldisins Panama; Paraguay; Hollands; Hollenskra Indía; Hollenskra nýlenda í Ameríku; Perú; Persíu; Póllands; Portúgals; Hinna portúgölsku nýlenda í Afríku; Hinna portúgölsku nýlenda í Asíu og Ástralíu; Rúmeníu; Rússlands; Lýðveldisins San Marino; Salvador; Saarhjeraðsins; Konungsríkis Serba, Króata og Slóvena; Svíþjóðar; Sviss; Tjekkoslovakíu; Tunis og Tyrklands.

Samkvæmt 21. gr. aðalsamningsins hafa undirritaðir fulltrúar stjórnanna í ofannefndum löndum í sameiningu og með þeim fyrirvara að fullgilding fáist, orðið ásáttir um eftirfarandi samning:

1. grein.

Svið samningsins. — Hámarksþyngd fyrir öskjur.

1. — Milli ofangreindra landa má senda brjef, er innihalda verðskjöl með tilgreindu verði, og öskjur, er innihalda tilgreinda gimsteina og dýrgripi með ábyrgð á hinum tilgreindu verðupphæðum.

80 boîtes contenant des bijoux et objets précieux déclarés avec assurance du montant de la déclaration.

La participation au service des boîtes avec valeur déclarée est limitée aux échanges entre ceux des pays adhérents dont les Administrations sont convenues d'établir ce service dans leurs relations réciproques.

2. — Le poids maximum des boîtes est fixé à 1 kilogramme par envoi.

3. — Les divers Offices, pour leurs rapports respectifs, ont la faculté de déterminer un maximum de déclaration de valeur qui, dans aucun cas, ne peut être inférieur à 10,000 francs par envoi, et il est entendu que les diverses Administrations intervenant dans le transport ne sont engagées que jusqu'à concurrence du maximum qu'elles ont respectivement adopté.

Article 2.

Remboursements.

1. — Les lettres et boîtes avec valeur déclarée peuvent être grevées de remboursement, aux conditions admises par les paragraphes 1 et 2 de l'article 8 de la Convention principale. Ces objets sont soumis aux formalités et aux taxes des envois de valeur déclarée de la catégorie à laquelle ils appartiennent.

2. — La perte d'une lettre ou boîte avec valeur déclarée, grevée de remboursement, engage la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par l'article 12 ci-après.

3. — Les sommes encaissées régulièrement du destinataire, déduction faite des taxes prévues au § 4 de l'article 8 de la Convention principale, sont garanties à l'expéditeur dans les conditions déterminées par l'Arrangement concernant le service des mandats de poste pour les sommes converties en mandats de poste, sauf dans les cas prévus à l'article 9 du présent Arrangement.

4. — Les dispositions de l'article 8, §§ 5 et 6, de la Convention principale s'appliquent également aux envois avec valeur déclarée grevés de remboursement.

Article 3.

Mode de transmission des envois de valeur déclarée.

1. — La liberté du transit est garantie sur le territoire de chacun des pays adhérents.

Il en est de même à l'égard du transport maritime effectué ou assuré par les Offices des pays adhérents, pourvu toutefois que ces Offices soient en mesure d'accepter la responsabilité des valeurs à bord des paquebots ou bâtiments dont ils font emploi.

2.— A moins d'arrangement contraire entre les Offices d'origine et de

Þátttakan í viðskiftunum á öskjum með tilgreindu verði nær aðeins til þeirra sambandslanda, þar sem póststjórnirnar hafa orðið ásáttar um þessi viðskifti sín á milli. 80

2. — Hámarksþyngd fyrir öskjur er ákveðin 1 kílógramm fyrir hverja sendingu.

3. — Hinar ýmsu póststjórnir hafa rjett til, hver fyrir sitt leyti, að ákveða hámark fyrir hið tilgreinda verð, sem undir engum kringumstæðum má vera undir 10,000 frönkum á sendingu, og menn hafa komið sjer saman um, að hinar ýmsu póststjórnir, sem taka þátt í flutningnum, sjeu ekki bundnar við annað hámark en það, sem þær hafa ákveðið, hver hjá sjer.

2. grein.

Póstkröfur.

1. — Á brjef og öskjur með tilgreindu verði má leggja póstkröfur eftir reglum þeim, sem settar eru í 1. og 2. lið 8. greinar aðalsamningsins. Slíkar sendingar skal farið með, og á þær sett burðargjald, eins og sendingar með tilgreindu verði af sömu tegund.

2. — Tapist brjef eða askja með tilgreindu verði, sem póstkrafa hvílir á, hefir það í för með sjer ábyrgð á hendur póstþjónustunni, samkvæmt skilyrðum þeim, sem nefnd eru í 12. grein hjer á eftir.

3. — Hinar reglulega innheimtu upphæðir hjá viðtakanda, að frádregnum gjöldum þeim, sem nefnd eru í 4. lið 8. greinar aðalsamningsins, eru ábyrgstar sendanda samkvæmt skilyrðum þeim, sem ákveðin eru með samningunum um póstávísanaviðskiftin, um upphæðir, sem breytt er í póstávísanir, að undanteknum þeim atriðum, sem nefnd eru í 9. grein samnings þessa.

4. — Ákvæðin í 5. og 6. lið 8. greinar aðalsamningsins gilda einnig um sendingar með tilgreindu verði, sem póstkrafa hvílir á.

3. grein.

Hvernig sendingar með tilgreindu verði skuli fluttar.

1. — Transít er heimiluð yfir landsvæði allra aðila.

Sama gildir og um sjóflutning, sem póststjórn einhvers samningslandanna framkvæmir eða ábyrgist að sje framkvæmdur, svo framarlega sem hlutaðeigandi póststjórn sjer sjer fært að taka á sig ábyrgðina á verðmunum þeim, sem eru fluttir með póstskipum eða öðrum þeim skipum, sem hún notar.

2. — Sje ekki öðru vísi um samið milli sendi- og ákvörðunarpóststjórnar,

80 destination, la transmission des valeurs déclarées échangées entre pays non limitrophes s'opère à découvert et par les voies utilisées pour l'acheminement des correspondances ordinaires.

3. — L'échange de lettres et de boîtes contenant des valeurs déclarées entre deux pays qui correspondent, pour les relations ordinaires, par l'intermédiaire d'un ou de plusieurs pays non participant au présent Arrangement, ou au moyen de services maritimes dégagés de responsabilité, est subordonné à l'adoption de mesures spéciales à concerter entre les Administrations des pays d'origine et de destination: telles que l'emploi d'une voie détournée, l'expédition en dépêches closes, etc.

Article 4.

Port et droit d'assurance.

1. — Les frais de transit prévus par l'article 4 de la Convention principale sont payables par l'Office d'origine aux Offices qui participent au transport intermédiaire, à découvert ou en dépêches closes, des lettres contenant des valeurs déclarées.

En ce qui concerne les boîtes avec valeur déclarée, les frais de transit sont dus d'après les taxes prévues à la Convention principale pour les autres objets.

2. — Indépendamment de ces frais, l'Administration du pays d'origine est redevable, à titre de droit d'assurance, envers l'Administration du pays de destination et, s'il y a lieu, envers chacune des Administrations participant au transit territorial avec garantie de responsabilité, d'un droit proportionnel de 5 centimes par chaque somme de 300 francs ou fraction de 300 francs déclarée.

3. — En outre, s'il y a transport par mer avec la même garantie, l'Administration d'origine est redevable, envers chacun des Offices participant à ce transport, d'un droit d'assurance maritime de 10 centimes par chaque somme de 300 francs ou fraction de 300 francs déclarée.

4. — Le décompte de ces droits a lieu sur la base de relevés établis tous les trois ans, pendant une période de 28 jours à déterminer par le Règlement d'exécution prévu par l'article 16 ci-après.

Article 5.

Taxes.

1. — La taxe des lettres et des boîtes contenant des valeurs déclarées doit être acquittée à l'avance, et se compose:

skal flutningur á sendingum með tilgreindu verði milli landa, sem ekki liggja saman, fara fram í stykkjatali og eftir þeim leiðum, sem notaðar eru við flutning á almennum pósti. 80

3. — Að því er snertir skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði milli tveggja landa, sem í hinum almennu póstviðskiftum sínum nota sem milliliði, eitt eða fleiri lönd, er ekki taka þátt í þessum samningi, eða sjóflutning, sem er undanþeginn ábyrgðarskyldu, þá geta póststjórnir sendi- og ákvörðunarlandsins gert sín á milli sjerstakar ráðstafanir, svo sem að nota lengri leið, senda póstinn í lokuðum pokum o. s. frv.

4. grein.

Burðar- og ábyrgðargjald.

1. — Transítgjöld þau, sem nefnd eru í 4. grein aðalsamningsins, greiðast af póststjórn sendilandsins til póststjórnanna, sem taka þátt í transítflutningum á brjefum með tilgreindu verði í lokuðum pokum, eða í stykkjatali.

Að því er snertir öskjur með tilgreindu verði skulu transítgjöldin fyrir þær greidd eftir töxtum þeim, sem nefndir eru í aðalsamningnum fyrir aðrar sendingar.

2. — Auk þessara gjalda, sem að ofan eru talin, greiðir póststjórn sendilandsins, póststjórn ákvörðunarlandsins og, ef til kemur, sjerhverri póststjórn, sem tekur þátt í landflutningnum, gjald, er kallast ábyrgðargjald, og nemi 5 sentímum fyrir hverja 300 franka upphæð eða minna af hinu tilgreinda verði.

3. — Þar að auki, ef um sjóflutning er að ræða með sömu ábyrgðarskyldu, greiðir póststjórn sendilandsins öllum póststjórnum, sem taka þátt í flutningnum, sjóábyrgðargjald, er nemur 10 sentímum fyrir hverja 300 franka upphæð eða minna, af hinu tilgreinda verði.

4. — Reikningsskil þessara gjalda fara eftir yfirlitsreikningum, sem gerðir eru þriðja hvert ár á 28 daga tímabili, sem er nánar ákveðið í starfsreglugerð þeirri, sem nefnd er í 16. grein hjer á eftir.

5. grein.

Burðargjald.

1. — Burðargjald fyrir brjef og öskjur með tilgreindu verði skal greitt fyrirfram, og er það:

80 1° pour les lettres, du port et du droit fixe applicables à une lettre recommandée du même poids et pour la même destination — port et droit acquis en entier à l'Office expéditeur —; pour les boîtes, d'un port de 20 centimes par 50 grammes avec un minimum de 1 franc et, en outre, du droit fixe de recommandation (port et droit fixe acquis en entier à l'Office expéditeur);

2° pour les lettres et les boîtes, d'un droit proportionnel d'assurance comprenant, par 300 francs ou fraction de 300 francs déclarés, autant de fois 5 centimes qu'il y a d'Offices participant au transport territorial, avec addition, s'il y a lieu, du droit d'assurance maritime prévu au 3e paragraphe de l'article 4 précédent.

Toutefois, est réservée à l'Office d'origine la faculté de percevoir un droit autre que celui indiqué ci-dessus, pourvu que le droit perçu sur l'expéditeur ne dépasse pas au total 50 centimes par 300 francs de la somme déclarée;

3° les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure ont le droit de percevoir de ce chef une surtaxe spéciale, sans que le total de cette surtaxe et du droit d'assurance normal puisse dépasser le droit prévu à l'alinéa précédent.

2. — L'expéditeur d'un envoi contenant des valeurs déclarées reçoit, sans frais, au moment du dépôt, un récépissé sommaire de son envoi.

3. — Il est loisible au pays de destination de percevoir pour le factage des boîtes avec valeur déclarée et pour l'accomplissement des formalités en douane, un droit dont le montant total ne peut pas excéder 50 centimes par envoi, ainsi qu'un droit de magasinage pour tous les envois avec valeur déclarée adressés poste restante ou qui ne seraient pas retirés de la poste dans le délai stipulé par les règlements internes de ce pays. Le montant de ce droit est fixé par la législation interne de chaque pays et n'est pas exigible en cas de réexpédition ou de mise en rebut de l'envoi.

Les lettres et les boîtes renfermant des valeurs déclarées ne peuvent être frappées, à la charge des destinataires, d'aucun droit postal autre que ceux prévus par les divers articles du présent Arrangement.

4. — Les pays adhérents, qu'ils aient ou non le franc pour unité monétaire, perçoivent les taxes prévues au § 1 qui précède:

1° pour ce qui concerne le port et le droit fixe de recommandation des lettres et boîtes avec valeur déclarée, d'après les équivalents, dans leurs monnaies respectives, des taxes applicables aux objets de la poste aux lettres;

2° pour ce qui concerne le droit d'assurance des lettres et des boîtes avec valeur déclarée aux taux qu'ils ont fixés et notifiés au Bureau international par l'intermédiaire de l'Administration des postes suisses.

1° fyrir brjef: sama og burðar- og meðmælingargjald fyrir ábyrgðarbrjef af sömu þyngd og til sama ákvörðunarstaðar, og fellur burðar- og ábyrgðargjaldið óskift til sendipóststjórnarinnar; fyrir öskjur: 20 sentímar fyrir 50 grömm, minsta gjald 1 franki, og hið fastákveðna meðmælingargjald (burðar- og ábyrgðargjald falla óskift til sendipóststjórnar).

2° fyrir brjef og öskjur: ábyrgðargjald, sem fyrir hverja 300 franka eða minna af hinni tilgreindu upphæð, nemi eins mörgum sinnum 5 sentímum og póststjórnirnar eru, sem taka þátt í landflutningnum, að viðbættu ábyrgðargjaldi fyrir sjóflutning, sem nefnt er í 3. lið 4. greinar, ef um sjóflutning er að ræða.

Sendipóststjórninni er þó heimilt að taka annað gjald, en það, sem nefnt er hjer að ofan, með því skilyrði, að gjaldið, sem tekið er af sendanda, fari ekki í alt fram úr 50 sentímum fyrir hverja 300 franka af hinni tilgreindu upphæð;

3° lönd, sem vilja taka á sig ábyrgð gangvart ofurefli (vis major), mega fyrir það taka sjerstakt aukagjald, án þess þó að sú upphæð og hið almenna ábyrgðargjald samanlagt, fari fram úr því gjaldi, sem nefnt er í næstu málsgrein á undan.

2. — Þegar sendandi skilar sendingu með tilgreindu verði á póst, fær hann endurgjaldslaust póstkvittun í einu lagi fyrir sendingunni.

3. — Heimilt er ákvörðunarlandinu að taka fyrir útburð á öskjum með tilgreindu verði og fyrir tollmeðferð gjald, sem samanlagt má ekki fara fram úr 50 sentímum fyrir sendingu, svo og geymslugjald fyrir allar sendingar með tilgreindu verði, sem sendar eru „poste restante", eða ekki eru sóttar innan tiltekins tíma, sem ákveðinn er í innanlandsreglugerðum hlutaðeigandi lands. Upphæð þessa gjalds er ákveðin af innanlandslöggjöf hvers lands, og það má ekki taka gjaldið ef sendingin er áframsend eða henni verður ekki komið til skila.

Fyrir brjef og öskjur með tilgreindu verði má ekki taka af viðtakendum nein önnur póstgjöld en þau, sem nefnd eru í hinum ýmsu greinum þessa samnings.

4. — Lönd þau, sem undirskrifa þenna samning, ákveða, hvort sem þau hafa frankann að mynteiningu eða ekki, burðargjöld þau, sem nefnd eru í 1. lið hjer að ofan, eins og hjer segir:

1° að því er snertir burðar- og meðmælingargjald fyrir brjef eða öskjur með tilgreindu verði, eftir jafngildinu í þeirra eigin mynt við taxta þá, sem notaðir eru við brjefapóst;

2° að því er snertir ábyrgðargjald fyrir brjef og sendingar með tilgreindu verði, samkvæmt gildi því, sem þær hafa fastákveðið og tilkynt alþjóðaskrifstofunni fyrir milligöngu hinnar svissnesku póststjórnar.

80

Article 6.

Franchise.

1. — Les lettres de valeur déclarée échangées soit par les Administrations postales entre elles, soit entre ces Administrations et le Bureau international, sont admises à la franchise de port, de droit fixe et de droit d'assurance dans les conditions déterminées par l'article 13, § 3, de la Convention principale.

2. — Il en est de même des lettres et des boîtes avec valeur déclarée non grevées de remboursement expédiées ou reçues par de prisonniers de guerre, soit directement, soit par l'intermédiaire des bureaux de renseignements dont il est question au paragrapde 4 de l'article 13 précité.

3. — Les envois avec valeur déclarée expédiés en franchise ne donnent pas lieu aux bonifications prévues par l'article 4 du présent Arrangement.

Article 7.

Avis de réception et demandes de renseignements.

1. — L'expéditeur d'un envoi contenant des valeurs déclarées peut, aux conditions déterminées par le paragraphe 3 de l'article 7 de la Convention principale en ce qui concerne les objets recommandés, obtenir qu'il lui soit donné avis de la remise de cet objet au destinataire ou demander des renseignements sur le sort de son envoi, postérieurement au dépôt.

2. — Le produit du droit applicable aux avis de réception et, le cas échéant, aux demandes de renseignements sur le sort des envois, est acquis en entier à l'Office du pays qui le perçoit.

Article 8.

Demandes de retrait ou de modification d'adresse; dégrèvement du montant d'un remboursement; remise par exprès.

1. — L'expéditeur d'un envoi avec valeur déclarée peut le retirer du service ou en faire modifier l'adresse pour réexpédier cet envoi, soit à l'intérieur du pays de destination primitif, soit sur l'un quelconque des pays contractants, aussi longtemps qu'il n'a pas été livré au destinataire, aux conditions et sous les réserves déterminées, pour les correspondances ordinaires et recommandées, par l'article 11 de la Convention principale.

L'expéditeur d'un envoi avec valeur déclarée grevé de remboursement peut, sous les conditions fixées pour les demandes de modification de l'adresse, demander le dégrèvement total ou partiel du montant du remboursement.

2. — Il peut, de mème, demander la remise à domicile par porteur spécial aussitôt après l'arrivée, aux conditions et sous les réserves fixées par l'article 15 de ladite Convention.

6. grein. 80

Engin frímerking.

1. — Brjef með tilgreindu verði, sem send eru milli póststjórnanna innbyrðis eða milli póststjórnanna og alþjóðaskrifstofunnar, eru undanþegin burðargjaldi, meðmælingargjaldi og ábyrgðargjaldi, samkvæmt ákvæðunum, sem nefnd eru í 3. lið 13. greinar aðalsamningsins.

2. — Sama gildir og um brjef og öskjur með tilgreindu verði, sem engin póstkrafa hvílir á, til eða frá herföngum og sendar eru annaðhvort beint eða um upplýsingarskrifstofur þær, sem nefndar eru í 4. lið 13. greinar aðalsamningsins.

3. — Fyrir sendingar með tilgreindu verði, sem sendar eru án frímerkingar, skal ekki greiða þóknanir þær, sem 4. grein getur um.

7. grein.

Móttökukvittanir og beiðnir um upplýsingar.

1. — Samkvæmt ákvæðum þeim, sem nánar eru ákveðin í 3. lið 7. greinar aðalsamningsins um ábyrgðarsendingar, getur sendandi sendingar með tilgreindu verði fengið kvittun fyrir afhendingu sendingarinnar til viðtakanda og sömuleiðis beðið um upplýsingar um afdrif sendingarinnar eftir að hún hefir verið látin á póst.

2. — Þóknanir fyrir móttökukvittanir og beiðnir um upplýsingar falla óskiftar til póststjórnarinnar, sem tekur þær.

8. grein.

Beiðnir um afturköllun eða breytingu á utanáskriftinni. — Lækkun á póstkröfuupphæð. — Hraðboðaútburður.

1. — Samkvæmt skilyrðum þeim og fyrirvara, sem sett er um almenn brjef og ábyrgðarbrjef, í 11. grein aðalsamningsins, getur sendandi sendingar með tilgreindu verði kallað hana aftur úr póstþjónustunni, eða látið breyta utanáskriftinni, svo að sendingin verði áframsend, annaðhvort til annars staðar í hinu upprunalega ákvörðunarlandi, eða til einhvers samningslandanna, svo framarlega sem ekki er búið að afhenda hana viðtakanda.

Samkvæmt skilyrðum þeim, sem sett eru fyrir beiðni um breytingu á utanáskriftinni, getur sendandi sendingar með tilgreindu verði, sem póstkrafa hvílir á, beðið um að póstkröfuupphæðin verði algerlega strikuð út eða lækkuð.

2. — Hann getur sömuleiðis krafist þess að sendingin verði borin út af sjerstökum brjefbera, jafnskjótt og hún er komin, samkvæmt þeim skilyrðum, og fyrirvara, sem nefndur er í 15. grein aðalsamningsins.

80 Est, toutefois, réservée à l'Office du lieu de destination, la faculté de faire remettre par exprès un avis d'arrivée de l'envoi au lieu de l'envoi lui-même lorsque ses règlements intérieurs le comportent.

Article 9.

Interdictions.

1. — Toute déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réellement insérée dans une lettre ou dans une boîte est interdite.

En cas de déclaration frauduleuse de cette nature, l'expéditeur perd tout droit à l'indemnité, sans préjudice des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du pays d'origine.

Il en est de même lorsque les lettres de valeur déclarée contiennent des objets dont l'insertion dans les envois de l'espèce est interdite aux termes du paragraphe 2 ci-après.

Il n'y a pas fraude du fait de ne déclarer qu'une partie de la valeur incluse dans une lettre ou dans une boîte.

2. — Il est interdit d'insérer dans les lettres de valeur:

a) des espèces monnayées;
b) des objets passibles de droits de douane, à l'exception des valeurs-papier;
c) des matières d'or et d'argent, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux;
d) de l'opium, de la morphine, de la cocaïne et autres stupéfiants, Toutefois, l'interdiction ne s'applique pas aux envois de cette nature effectués dans un but médical sous la forme de boîtes avec valeur déclarée, pour les pays qui les admettent à cette condition;
e) des objets dont l'entrée ou la circulation sont prohibées dans le pays de destination.

Il est interdit d'insérer dans les boîtes avec valeur déclarée outre les objets mentionnés sous lettre e) ci-dessus, des lettres ou notes pouvant tenir lieu de correspondance, des monnaies ayant cours, des billets de banque ou valeurs quelconques au porteur, des titres et des objets rentrant dans la catégorie des papiers d'affaires.

Toutefois, il est permis d'insérer dans l'envoi la facture ouverte réduite à ses énonciations constitutives, de même qu'une simple copie de l'adresse de la boîte avec mention de l'adresse de l'expéditeur.

Les objets qui auraient été à tort admis à l'expédition, doivent être renvoyés au timbre d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée, par sa législation ou par ses règlements intérieurs, à les remettre aux destinataires.

Póststjórn ákvörðunarlandsins er þó heimilt að senda aðeins hraðboða 80
með tilkynningu um komu sendingarinnar, í staðinn fyrir sendinguna sjálfa, þegar það er í samræmi við innanlandsákvæði hennar.

9. grein.

Forboð.

1. — Tilgreining hærra verðs, í sviksamlegum tilgangi, en er í raun og veru í brjefi eða öskju, er stranglega bönnuð.

Ef slík sviksamleg tilgreining á verði kemur fyrir, missir sendandi allan rjett til skaðabóta auk þess, sem hann sætir lagalegri aðför, eftir því sem löggjöf sendilandsins ákveður.

Sama gildir og þegar brjef með tilgreindu verði innihalda hluti, sem bannað er að láta í slíkar sendingar, samkvæmt því, sem segir í 2. lið hjer á eftir.

Það er ekki brot á ákvæðum þessum, að tilgreina að eins nokkurn hluta verðs á innihaldi brjefs eða öskju.

2. — Bannað er að láta í verðbrjef:

a. málmpeninga;
b. tollskylda hluti, að undanteknum verðbrjefum;
c. muni úr gulli og silfri, dýra steina, gimsteina og aðra dýrgripi;
d. ópíum, morfín, cócain og önnur deyfandi meðul. Þó nær forboðið ekki til slíkra sendinga, þegar þær eru sendar til lækninga í öskjum með tilgreindu verði til landa, sem leyfa þær með þessum skilyrðum.
e. hluti, sem bannað er að flytja inn í eða breiða út í ákvörðunarlandinu.

Í öskjur með tilgreindu verði er bannað að láta, auk hluta þeirra, sem nefndar eru undir staflið e., næst á undan, brjef eða miða, sem geta álitist sendibrjef, gjaldgenga peninga, bankaseðla eða verðbrjef á handhafa, hverrar tegundar sem eru, skuldabrjef og aðra hluti, sem heyra undir tegundina verslunarskjöl.

Þó er leyfilegt að láta í sendinguna opna vöruskrá, er að eins innihaldi þær upplýsingar, er mega standa í vöruskrá, svo og einfalt eftirrit af utanáskrift öskjunnar með tilkynningu um utanáskrift sendanda.

Hluti, sem ranglega kann að hafa verið leyft að senda, skal endursenda til sendistaðar, nema póststjórn ákvörðunarlandsins sje heimilt, eftir innanríkislögum sínum eða reglugerðum, að afhenda þá viðtakendum.

80 Toutefois, les objets adressés sous des initiales ou dont l'adresse est indiquée au crayon sont obligatoirement renvoyés au timbre d'origine.

Article 10.

Réexpédition.

1. — Une lettre ou boîte de valeur déclarée réexpédiée par suite du changement de résidence du destinataire, à l'intérieur du pays de destination, n'est passible d'aucune taxe supplémentaire.

2. — En cas de réexpédition sur un des pays contractants autre que le pays de destination, les droits d'assurance fixés par les paragraphes 2 et 3 de l'article 4 du présent Arrangement sont perçus sur le destinataire, du chef de la réexpédition, au profit de chacun des Offices intervenant dans le nouveau transport.

3. — La réexpédition par suite de fausse direction ou de mise en rebut ne donne lieu à aucune perception postale supplémentaire à la charge du public.

Article 11.

Droits de douane; garantie; droits fiscaux et frais d'essayage.

1. — Les boîtes avec valeur déclarée sont soumises à la législation du pays d'origine ou du pays de destination, en ce qui concerne, à l'exportation, la restitution des droits de garantie, et, à l'importation, l'exercice du contrôle de la garantie et de la douane.

2. — Les droits fiscaux et frais d'essayage exigibles à l'importation sont perçus sur les destinataires lors de la distribution. Si, par suite de changement de résidence du destinataire, de refus ou pour toute autre cause, une boîte de valeur déclarée vient à être réexpédiée sur un autre pays participant à l'échange ou renvoyée au pays d'origine, ceux des frais dont il s'agit qui ne sont pas remboursables à la réexportation sont répétés d'Office à Office pour être recouvrés sur le destinataire ou sur l'expéditeur.

Article 12.

Responsabilité.

1. — La responsabilité des Offices qui participent au transport, soit à découvert, soit en dépêches closes, de lettres ou de boîtes avec valeur déclarée est engagée dans les limites déterminées aux paragraphes suivants. Il en est de même à l'égard du transport maritime effectué ou assuré par les Offices

Þó skulu sendingar, þar sem utanáskriftin er fangamark (initiales) eingöngu, eða skrifað er utaná með blýanti, ætíð endursendast til sendistaðar. 80

10. grein.

Áframsendar sendingar.

1. — Fyrir brjef eða öskju með tilgreindu verði, sem, sakir þess, að viðtakandi hefur flutst búferlum, er áframsent til einhvers annars staðar í ákvörðunarlandinu, skal ekki taka neitt aukagjald.

2. — Fari áframsending fram til einhvers samningslandanna, annars en ákvörðunarlandsins, skulu ábyrgðargjöld þau, sem nefnd eru í 2. og 3. lið 4. greinar samningsins, tekin af viðtakendum fyrir áframsendinguna, handa hverri póststjórn, sem tekur þátt í hinum nýju flutningum.

3. — Fyrir áframsendingu, sem orsakast af því, að sendingin hefur verið send í öfuga átt, eða ekki hægt að koma henni til skila, skal ekki taka neitt frekara gjald af almenningi.

11. grein.

Tollgjöld. — Stimplun. — Gjöld til ríkissjóðs og prófunarkostnaður.

1. — Í öllu því er snertir endurgreiðslu á stimpilgjaldi þegar um útflutning er að ræða, og póststimplun og tollmeðferð, þegar um innflutning er að ræða, skal farið með öskjur með tilgreindu verði eftir því, sem segir í löggjöf sendi- eða ákvörðunarlandsins.

2. — Gjöld til ríkissjóðs og prófunarkostnaður, sem á að greiðast við innflutninginn, skal heimtur af viðtakanda við afhendingu. Sje askja með tilgreindu verði áframsend til einhvers annars lands, sem tekur þátt í þessum viðskiftum, eða endursend til sendilandsins, vegna þess, að viðtakandi hafi flutst búferlum, neitað móttöku, eða af einhverjum öðrum ástæðum, þá skulu þau af gjöldum þessum, sem ekki verða eftirgefin, færð frá einni póststjórn til annarar, uns þau að lokum verða heimt af viðtakanda eða sendanda.

12. grein.

Ábyrgð.

1. — Ábyrgð póststjórnanna, sem taka þátt í flutningi á brjefum og öskjum með tilgreindu verði, hvort sem er í stykkjatali eða í lokuðum póstpokum, er háð þeim takmörkum, sem tekin eru fram í eftirfarandi liðum. Sama gildir og um sjóflutning, sem póststjórnir samningslandanna framkvæma

80 des pays adhérents, pourvu toutefois que ces Offices soient en mesure d'accepter la responsabilité des valeurs à bord des paquebots ou bâtiments dont ils font emploi.

2. — Sauf le cas de force majeure et les cas prévus au paragraphe 1 de l'article 9 du présent Arrangement, lorsqu'une lettre ou une boîte contenant des valeurs déclarées a été perdue, spoliée ou avariée, l'expéditeur ou à défaut de celui-ci, le destinataire, a droit à une indemnité correspondant au montant réel de la perte, de la spoliation ou de l'avarie, à moins que le dommage n'ait été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur, ou ne provienne de la nature de l'objet, et sans que l'indemnité puisse dépasser en aucun cas la somme déclarée. Les dommages indirects ou les bénéfices non réalisés ne sont pas pris en considération.

En cas de perte de l'envoi ou de destruction complète de son contenu, et si le remboursement est effectué au profit de l'expéditeur, celui-ci a, en outre, droit à la restitution des frais d'expédition, ainsi que des frais postaux de réclamation lorsque la réclamation a été motivée par une faute de la poste. Toutefois, le droit d'assurance reste acquis aux Administrations postales.

3. — L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Administration dont relève le bureau expéditeur. Est réservé à cette Administration le recours contre l'Administration responsable, c'est-à-dire contre l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte, l'avarie ou la spoliation a eu lieu.

Lorsqu'une lettre ou une boîte contenant des valeurs déclarées a été perdue, spoliée ou avariée par suite de force majeure, l'Office sur le territoire ou dans le service duquel la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en est responsable devant l'Office expéditeur, si les deux pays se chargent des risques, en cas de force majeure, quant aux envois avec valeur déclarée.

4. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu l'objet sans faire d'observation et étant mise en possession de tous les moyens règlementaires d'investigation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire, ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Admistration suivante.

5. — Le paiement de l'indemnité par l'Office expéditeur doit avoir lieu le plus tôt possible, et, au plus tard, dans le délai de six mois à partir du jour de la réclamation; dans les relations avec les pays d'outre-mer ce délai est porté à neuf mois.

L'Office expéditeur a la faculté de différer exeptionnellement le règlement de l'indemnité au delà du délai précité lorsqu'à son expiration il n'est pas encore fixé sur le sort de l'objet recherché ou sur l'importance du dommage, ou lorsque la question de savoir si la perte de l'envoi est due à un cas de force majeure n'est pas encore tranchée.

Toutefois, l'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour

eða ábyrgjast að sjeu framkvæmdir, svo framarlega sem póststjórnirnar sjá 80
sjer fært að taka á sig ábyrgðina á verðmunum þeim, sem eru fluttir með póstskipum eða öðrum þeim skipum, sem þær nota.

2. — Þegar brjef eða askja með tilgreindu verði hefur týnst, verið rænt eða eyðilagst, og það stafar ekki af ofurefli (vis major), eða atvikum þeim, sem nefnd eru í 1. lið 9. greinar hjer á undan, á sendandi, eða í hans stað, viðtakandi, heimtingu á skaðabótum, er svari hinum raunverulega skaða, sem hann bíður við tapið, ránið eða skemdirnar, nema skaðinn hafi hlotist af hirðuleysi sendanda eða af eðli og tegund sendingarinnar, og án þess að skaðabæturnar geti þó undir nokkrum kringumstæðum farið fram úr hinu tilgreinda verði. Óbeinn skaði eða hagnaður, sem eigi er kominn fram, er ekki tekinn til greina.

Ef sending tapast eða ef innihald hennar eyðilegst með öllu, og skaðabætur eru greiddar sendanda, á hann þar að auki heimting á endurgreiðslu á sendingarkostnaðinum, svo og á póstgjöldum fyrir fyrirspurn, hafi hún komið fram frá sendanda, vegna vangár frá póstmanna hálfu. Ábyrgðargjaldið fellur þó til póststjórnanna.

3. — Skyldan til skaðabótagreiðslunnar hvílir á þeirri póststjórn, sem sendipósthúsið heyrir undir. Sú póststjórn á aftur aðgang að póststjórninni, sem ábyrgðin hvílir á, þ. e. a. s. póststjórninni, sem sendingin hefur glatast, verið rænd eða skemst hjá, á meðan hún var á hennar svæði eða í hennar vörslum.

Ef brjef eða askja með tilgreindu verði hefur glatast, verið rænd eða skemst, vegna óviðráðanlegra atvika, skal sú póststjórn, sem týnslan, ránið eða skemdirnar hafa orðið hjá, meðan sendingin fór yfir hennar svæði eða var í hennar vörslum, bera ábyrgð gagnvart sendipóststjórninni, ef bæði löndin taka að sjer ábyrgð á sendingum undir óviðráðanlegum atvikum (vis major).

4. — Þangað til hið gagnstæða verður sannað, hvílir ábyrgðin á þeirri póststjórn, sem hefur tekið við sendingunni athugasemdalaust og fengið í hendur öll regluleg skjöl til rannsókna, en getur hvorki sýnt fram á, að sendingunni hafi verið skilað til viðtakanda, nje, ef svo ber undir, send á lögformlegan hátt til næstu póststjórnar.

5. — Greiðsla á skaðabótum af hálfu sendipóststjórnarinnar skal fara fram eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan sex mánaða frá þeim degi að telja, er krafan er sett fram. Í viðskiftum við lönd utan Evrópu er frestur þessi lengdur upp í 9 mánuði.

Þegar sjerstaklega stendur á, getur sendipóststjórnin frestað reikningsskilum á skaðabótum fram yfir hinn tiltekna tíma, þegar hann er að renna út, og einskis hefur orðið vísari um afdrif sendingarinnar, eða hversu skaðinn sje mikill, eða eigi er útkljáð um, hvort hann stafi af ofurefli (vis major). Þó má sendipóststjórnin bæta sendanda skaðann á kostnað milliliggjandi póststjórnar eða póststjórnar ákvörðunarlandsins, þegar hún eftir lög-

80 le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé s'écouler six mois sans donner de solution à l'affaire. Ce délai est porté à neuf mois pour les pays d'outre-mer.

L'Office responsable ou pour le compte duquel le paiement est effectué en conformité de l'alinéa précédent est tenu de rembourser à l'Office expéditeur le montant de l'indemnité et, le cas échéant, des intérêts, dans le délai de trois mois après avis de payement Ce remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'une traite, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Passé le délai de trois mois, la somme due à l'Office expéditeur est productive d'intérêts, à raison de 7% l'an, à dater du jour de l'expiration dudit délai.

Tout Office dont la responsabilité est dûment établie et qui a tout d'abord décliné le payement de l'indemnité doit en outre, prendre à sa charge tous les frais accessoires résultant du retrad non justifié apporté au paiement.

6. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an qui suit le jour du dépôt à la poste de l'envoi portant déclaration; passé ce terme, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

7. — L'Administration pour le compte de laquelle est opéré le remboursement du montant des valeurs déclarées non parvenues à destination, est subrogée dans tous les droits du propriétaire.

8. — Si la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en cours de transport, sans qu'il soit possible d'établir sur le territoire ou dans le service de quel pays le fait s'est accompli, les Administrations en cause supportent le dommage par parts égales. Toutefois, si la spoliation ou l'avarie a été constatée dans le pays de destination, il incombe à l'Administration de ce pays de prouver que ni l'emballage, ni la fermeture de l'objet n'ont montré aucune défectuosité apparente et que le poids n'a pas différé de celui établi lors du dépôt.

Si la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu sur le territoire ou dans le service d'un Office intermédiaire qui n'a pas adhéré au présent Arrangement, les autres Administrations supportent le dommage par parts égales. Dans ce cas, il est de rigueur pour l'expéditeur, de prouver d'une manière authentique que le contenu de l'envoi était complet, intact et soigneusement emballé.

9. — Les Administrations cessent d'être responsables des valeurs déclarées contenues dans les envois dont les ayants droit ont donné reçu et pris livraison, à moins que ceux-ci ne déposent immédiatement une réclamation et ne puissent prouver leur bonne foi, en cas de déclaration ultérieure du dommage. Les Administrations cessent aussi d'être responsables des envois dont elles ne peuvent rendre compte par suite de la destruction des documents de service pour cause de force majeure.

lega aðvörun, hefur látið líða hjá sex mánuði, án þess að hafa leitt málið til lykta. Í viðskiftum við lönd utan Evrópu er frestur þessi lengdur upp í 9 mánuði. 80

Póststjórn sú, sem ábyrgðin hvílir á, eða ber kostnaðinn við greiðsluna samkvæmt síðustu málsgrein hjer á undan, er skyld að greiða póststjórn sendilandsins skaðabótaupphæðina innan þriggja mánaða eftir tilkynningu um greiðsluna. Þessi greiðsla fer fram án kostnaðar fyrir póststjórnina, sem á inni, annað hvort með póstávísun, víxli eða peningum, sem hafa gangverð í landinu, sem á inni. Þegar þriggja mánaða fresturinn er útrunninn, falla vextir á upphæð þá, sem skuldast póststjórn sendilandsins, 7 % á ári, frá þeim degi að telja, er fresturinn er útrunninn.

Sjerhver póststjórn, sem rjettilega hefur sannast á, að ábyrgðina beri, og neitar þó að greiða skaðabæturnar, skal, auk þeirra, bera allan aukakostnað, sem kann að leiða af hinum órjettmæta drætti á greiðslunni.

6. — Menn hafa komið sjer saman um að skaðabótakröfu megi að eins framsetja innan eins árs, að telja frá deginum eftir að verðsendingin hefur verið látin á póst; eftir þann tíma hefur krefjandi engan rjett til skaðabóta.

7. — Sú póststjórn, sem lætur innheimta fyrir sinn reikning greiðslu á skaðabótum fyrir verðsendingar, er ekki hafa komið fram, öðlast öll rjettindi eigandans.

8. — Hafi týnslan, ránið eða skemdirnar orðið á meðan á flutningi stóð, án þess að hægt sje að sýna fram á, á hvaða landssvæði eða í þjónustu hvaða lands það hafi komið fyrir, skulu hlutaðeigandi póststjórnir bæta skaðann að jöfnu.

En hafi ránið eða skemdirnar komið í ljós í ákvörðunarlandinu, ber póststjórn þess lands að sanna, að hvorki umbúnaði sendingarinnar nje hvernig henni var lokað hafi í nokkru verið ábótavant, að því er sjeð varð, og að þyngdin hafi ekki verið önnur en sú, sem reyndist þegar sendingin var látin á póst.

Ef týnslan, ránið eða skemdirnar hafa farið fram á landssvæði eða í þjónustu milliliggjandi póststjórnar, sem ekki er með í samningi þessum, skulu hinar póststjórnirnar bera skaðann að jöfnu. Í þessu tilfelli er það nauðsynlegt fyrir sendanda, að geta sannað á órækan hátt, að innihald sendingarinnar hafi verið heilt, óskaddað og vandlega umbúið.

9. — Ábyrgð póststjórnanna á verðsendingum fellur niður, þegar rjettir hlutaðeigendur hafa kvittað fyrir þeim og tekið við þeim, nema þeir þegar í stað setji fram kröfu og geti sannað rjettmæti hennar, ef um er að ræða hærri tilgreining á verði, en skaðinn nemur. Sömuleiðis fellur ábyrgð póststjórnanna niður á þeim sendingum, sem þær geta ekki gert grein fyrir, vegna þess að þjónustuskjölin hafa eyðilagst af óviðráðanlegum atvikum (vis major).

80

Article 13.

Législation des pays contractants; arrangements spéciaux.

1. — Est réservé le droit de chaque pays d'appliquer, aux envois contenant des valeurs déclarées à destination ou provenant d'autres pays, ses lois ou règlements intérieurs, en tant qu'il n'y est pas dérogé par le présent Arrangement

2. — Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des arrangements spéciaux, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration de service.

3. — Dans le relations entre Offices qui se sont mis d'accord à cet égard, les expéditeurs de boîtes avec valeur déclarée peuvent prendre à leur charge les droits de douane et autres droits non postaux dont l'envoi serait passible dans le pays de destination, moyennant déclaration préalable au bureau de dépôt et obligation de payer, sur la demande du bureau de destination, les sommes indiquées par ce dernier.

L'Administration qui fait opérer le dédouanement pour le compte de l'expéditeur est autorisée à percevoir de ce chef un droit spécial qui ne peut dépasser 25 centimes par boîte. Ce droit est indépendant de celui prévu à l'article 5, § 3.

Article 14.

Supension temporaire du service.

Chacune des Administrations des pays contractants peut, dans des circonstances extraordinaires de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des valeurs déclarées, tant à l'expédition qu'à la réception et d'une manière générale ou partielle, sous la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 15.

Adhésions.

Les pays de l'Union qui n'ont point pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande et dans la forme prescrite par l'article 26 de la Convention principale, en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

13. grein.

Löggjöf samningslandanna. — Sjerstakir samningar.

1. — Hverju landi er heimilt að beita innanlandslögum sínum og reglugerðum, að svo miklu leyti sem samningur þessi er þeim ekki andstæður, við sendingar með tilgreindu verði til eða frá útlöndum.

2. — Ákvæði þessa samnings skerða ekki rjett samningsaðila, til þess að gera nýja sjerstaka samninga, svo og halda við og stofna minni póstsambönd, er miði að lækkun á burðargjaldinu eða sjerhverri annari breytingu til batnaðar á póstþjónustunni.

3. — Í viðskiftum milli póststjórna, sem hafa komið sjer saman um slíkt, geta sendendur askja með tilgreindu verði, tekið að sjer að greiða tollgjöld og önnur gjöld, sem ekki eru póstgjöld og kunna að hvíla á sendingunni í ákvörðunarlandinu, með því að tilkynna það áður á sendipósthúsinu og skuldbinda sig til þess að greiða, eftir kröfu ákvörðunarpósthússins, þær upphæðir, sem það gefur upp.

Sú póststjórn, sem framkvæmir tollafnámið fyrir reikning sendanda, hefur leyfi til þess að taka fyrir það sjerstakt gjald, sem ekki má fara fram úr 25 sentímum fyrir öskjuna. Þetta gjald er alveg óháð gjaldi því, sem nefnt er í 3. lið 5. greinar.

14. grein.

Stöðvun á viðskiftum um stundarsakir.

Sjerhver póststjórn samningslandanna getur um stundarsakir stöðvað skiftin á verðsendingum bæði til og frá, að nokkru eða öllu leyti, þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, er rjettlæta slíkar ráðstafanir, en með því skilyrði, að tilkynna það tafarlaust, og símleiðis, ef þörf krefur, póststjórn þeirri eða póststjórnum, sem hlut eiga að máli.

15. grein.

Þátttaka.

Þau lönd póstsambandsins, sem ekki hafa aðhylst samning þenna, geta samþykt hann þegar þau óska þess, á þann hátt, sem segir í 26. grein aðalsamningsins um inngöngu í póstsambandið.

80

Article 16.

Règlement d'exécution.

Les Administrations des postes des pays contractants règlent la forme et le mode de transmission des lettres et des boîtes contenant des valeurs déclarées et arrêtent toutes les autres mesures de détail ou d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

Article 17.

Propositions formulées dans l'intervalle des Congrès.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues à l'article 27 de la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants, a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des lettres et des boîtes avec valeur déclarée.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le paragraphe 2 de l'article 28 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12 et 18;

2° les deux tiers des suffrages s'il s'agit de la modification des dispositions du présent Arrangement autres que celles des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 17 et 18;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement, sauf le cas de litige prévu à l'article 25 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique, et dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme indiquée à l'article 28 de la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

16. grein. 80

Starfsreglugerð.

Póststjórnir samningslandanna ákveða, hvernig brjef og öskjur með tilgreindu verði skuli vera í lögun og á hvaða hátt þau skuli sendast, og gera allar aðrar sjerstakar ráðstafanir, sem kunna að vera nauðsynlegar til framkvæmda á þessum samningi.

17. grein.

Frumvörp, sem koma fram milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta skiftin á brjefum og öskjum með tilgreindu verði.

Til þess að verða tekið til athugunar þarf hvert frumvarp að hafa að minsta kosti stuðning tveggja póststjórna, auk þeirrar, sem það kemur frá. Fái alþjóðaskrifstofan ekki hina nauðsynlegu tölu stuðningsyfirlýsinga samtímis og hún fær frumvarpið, skal því ekki frekar sint.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í 2. lið 28. greinar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðum í þessari grein eða 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 12. og 18. grein;

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingu á ákvæðum í öðrum greinum samningsins en í 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 12., 17. og 18. grein;

3° einfaldan meiri hluta atkvæða, ef um er að ræða skilning á ákvæðum samningsins, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar í tveim fyrstu atriðunum með stjórnarlegri yfirlýsingu, og í þriðja atriðinu með skrifstofutilkynningu, eins og segir í 28. grein aðalsamningsins.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

80 Article 18.

Durée de l'Arrangement; abrogation des dispositions antérieures.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur le 1er janvier 1922 et il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit, réservé à chaque pays, de se retirer de cet Arrangement moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

Toutefois, en ce qui concerne les taxes et droits d'assurance, chaque pays est autorisé à les mettre en vigueur avant la date précitée, à la condition d'en informer le Bureau international au moins un mois à l'avance et au besoin par télégramme.

2. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions de l'Arrangement pour l'échange des lettres et des boîtes avec valeur déclarée, conclu à Rome en 1906.

3. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à Madrid.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur.

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour l'Espagne:
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho.

18. grein. 80

Gildi samningsins. — Afnám eldri ákvæða.

1. — Samningur þessi gengur í gildi 1. janúar 1922, og skal hann gilda jafnlengi og aðalsamningurinn, án þess þó að rjettur sá, sem sjerhver samningsaðili hefur til þess að segja sig úr samningnum með tilkynningu, er stjórn hans sendir hinni svissnesku sambandsstjórn ári áður, sje að nokkru skertur.

Þó hefur sjerhvert land heimild til þess að láta hina nýju taxta ganga í gildi innan hins fyrgreinda tíma, með því að tilkynna það alþjóðaskrifstofunni, að minsta kosti einum mánuði áður, og símleiðis ef með þarf.

2. — Frá þeim degi, er samningur þessi gengur í gildi, eru úr gildi numin öll ákvæði samningsins um skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði, er gerður var í Róm 1906.

3. — Samning þenna skal fullgilda eins fljótt og unt er, og um fullgildingarnar skal skiftst á í Madrid.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúar ofangreindra landa sett nöfn sín undir samning þenna í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande:
G. E. F. Albrecht.

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectores Français de l'Indochine:
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises:
G. Demartial.

Pour la Grande-Bretagne et divers Dominions, Colonies et Protectorats Britanniques:
F. H. Williamson, E. J. Harrington, E. L. Ashley Foakes.

Pour l'Inde Britannique:
G. R. Clarke.

Pour la Nouvelle-Zélande:
R. B. Morris.

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Guatemala:
Juan J. Ortega, Enrique Traumann.

Pour la République d'Haïti:
Luis Ma. Solér.

Pour la République du Honduras:
Ricardo Beltrán y Rózpide.

80

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, S. Ortisi.

Pour le Japon:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia:
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Nicaragua:
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama:
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay:
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek. J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou:
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Perse:
Husséïn Khan Alaï, C. Molitor.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Salvador:
Ismael G. Fuentes.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch,
S. P. Toutoundjitch,
Dr. Franya Pavlitch,
Costa Zlatanovitch,

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennquist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera,

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

80

80

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant l'échange des lettres et des boîtes avec valeur déclarée, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

En dérogation à la disposition du pharagraphe 3 de l'article premier de l'Arrangement qui fixe à 10,000 francs la limite au-dessous de laquelle le maximum de déclaration de valeur ne peut en aucun cas être fixé, il est convenu que tout pays peut réduire ce maximum à 5,000 francs, ou au chiffre adopté dans son service intérieur, si ce chiffre est inférieur à 5,000 frans.

II.

En dérogation aux prescriptions du § 4 de l'article 4 de l'Arrangement, est maintenue provisoirement, en ce qui concerne les droits d'assurance pour les valeurs déclarées, la suspension de l'établissement du décompte de ces droits stipulée par la circulaire du Bureau international de Berne du 17 janvier 1916, n° 270/17.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement espagnol et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Loka-ákvæði.

80

Í því að undirritaðir fulltrúar ætluðu að fara að undirskrifa samninginn um skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði, urðu þeir ásáttir um það, sem hjer segir:

I.

Sem undantekning frá 3. lið fyrstu greinar samningsins, sem ákveður 10,000 franka sem hámark fyrir tilgreindu verði, sem á engan hátt má fara undir, hafa menn komið sjer saman um að sjerhvert land megi lækka þetta hámark niður í 5,000 franka, eða niður í tölu þá, sem það notar í innanríkisþjónustu sinni, ef sú tala er lægri en 5,000 frankar.

II.

Sem undantekning frá fyrirmælum í 4. lið 4. greinar samningsins gildir, að fyrst um sinn skal, að því er snertir ábyrðargjöldin fyrir verðsendingar, haldið áfram með að víkja frá því að gera afreikning yfir þessi gjöld, eins og ákveðið var með umburðarbrjefi alþjóðaskrifstofunnar í Bern dags. 17. janúar 1916 nr. 270/17.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar sett þessi loka-ákvæði, sem skulu hafa sama kraft og gildi eins og þó að ákvæði þau, sem þau innihalda, hefðu verið sett í sjálfan samninginn, og hafa þeir undirskrifað eitt eintak, sem skal geymt í skjalasafni hinnar spönsku stjórnar, og skal hver aðila fá afrit af því.

Madrid, þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

80

Pour l'Égypte :
N. T. Borton.

Pour l'Espagne :
Conde de Colombi, José de Garcia Torres, Guillermo Capdevila, José de España, Martín Vicente, Antonio Camacho,

Pour l'Éthiopie :
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande :
G. E. F. Albrecht.

Pour la France :
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet :
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie :
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine :
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises :
G. Demartial.

Pour la Grande-Bretagne et divers Dominions, Colonies et Protectorats Britanniques :
F. H. Williamson, E. J. Harrington, E. L. Ashley Foakes.

Pour l'Inde Britannique :
G. R. Clarke.

Pour la Nouvelle-Zélande :
R. B. Morris.

Pour la Grèce :
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Guatemala :
Juan J. Ortega, Enrique Traumann.

Pour la République d'Haïti :
Luis Ma. Solér.

Pour la République du Honduras :
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie :
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande :
Hollnagel Jensen.

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes :
E. Delmati, S. Ortisi.

Pour le Japon :
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen :
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises :
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia :
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg :
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole) :
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole) :
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Nicaragua:
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama:
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay:
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou:
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Perse:
Husséin Khan Alaï, C. Molitor.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique: 80
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Salvador:
Ismael G. Fuentes.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch, S. P. Toutoundjitch, Dr. Franya Pavlitch, Costa Zlatanovitch,

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennqvist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera.

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

80

Starfsreglugerð

fyrir

samninginn um skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði.

Samkvæmt 21. grein alþjóðasamningsins og 16. grein samningsins um skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði, hafa undirritaðir, hver í nafni sinnar stjórnar, sameiginlega samþykt eftirfarandi ákvæði til framkvæmda á hinum síðarnefnda samningi.

I.

Hvernig skiftunum skal hagað.

1. — Póststjórnir þeirra samningslanda, sem halda uppi reglubundnum samböndum sjóleiðis, sem notuð eru til flutnings á almennum pósti innan svæðis póstsambandsins, skulu gefa öðrum samningslöndum upplýsingar um, hvað af þessum samböndum sje hægt að nota til flutnings með skaðabótaskyldu á brjefum og öskjum með tilgreindu verði.

2. — Þær póststjórnir samningslandanna, sem halda uppi beinum viðskiftum, tilkynna hver annari með töflum eins og meðfylgjandi fyrirmynd A sýnir:

1° nafnaskrá yfir þau lönd, sem þær geta, hver um sig, verið milliliðir fyrir við flutning á brjefum og öskjum með tilgreindu verði;

2° leiðir þær, sem eru opnar til flutnings á þess háttar sendingum, þegar þær eru komnar inn á landsvæði þeirra eða í þjónustu þeirra;

3° upphæð ábyrgðargjalda þeirra, sem póststjórninni, er fær þeim brjef eða öskjur í stykkjatali, ber einnig að greiða þeim fyrir hvern ákvörðunarstað.

3. — Póststjórnir landa utan Evrópu svo og tyrkneska póststjórnin hafa heimild til þess að takmarka flutning á sendingum með tilgreindu verði við ákveðin pósthús. Þær póststjórnir sem nota þessa heimild skulu senda hinum samningspóststjórnunum lista yfir þau pósthús sín, sem má senda til sendingar með tilgreindu verði.

4. — Með hliðsjón til A-taflanna, sem hver póststjórn fær frá hinum, er

við hana skifta, ákveður hún flutningsleiðirnar fyrir sínar verðsendingar og 80
gjaldið, sem taka á af sendendum, eftir þeim skilyrðum, sem transítin býður.

5. — Sjerhver póststjórn skal tilkynna fyrstu milliliggjandi póststjórn beint, til hvaða landa hún ætlar að senda henni í stykkjatali brjef og öskjur með tilgreindu verði.

II.

Ytri frágangur sendinga.

1. — Brjef með tilgreindu verði eru því aðeins tekin til flutnings, að þau sjeu í umslagi, sem lokað sje með nákvæmlega eins lakkinnsiglum, úr góðu lakki, með millibili og sýni sjerstakt merki, og sjeu nægilega mörg til þess að halda broti umslagsins saman. Bannað er að nota umslög með lituðum röndum svo og umslög með gagnsærri rúðu.

2. — Sjerhvert brjef skal, þar að auki, vera þannig útbúið, að ekki verði farið í innihaldið, án þess að glögg merki um skemdir sjáist á umslaginu að utan eða á innsiglunum.

3. — Frímerkin, sem notuð eru til frímerkingar á brjefinu og miðar, ef einhverjir eru, er snerta póstþjónustuna, skulu sett á brjefið með bili á milli, svo að þau verði ekki höfð til að hylja skemdir á umslaginu. Heldur ekki má beygja þau yfir hliðar umslagsins, þannig að þau hylji röndina. Bannað er að líma á verðbrjef aðra miða en þá, sem koma póstþjónustunni við.

4. — Gimsteinar og dýrgripir skulu látnir í nægilega sterkar öskjur úr trje eða málmi, sem mega ekki vera yfir 30 sentímetra á lengd, 10 sentímetra á breidd og 10 sentímetra á hæð; sje askjan úr trje skulu hliðar hennar vera 8 millimetrar að þvermáli minst.

5. — Utanum öskjur með tilgreindu verði skal bundið sterku seglgarni, óhnýttu, og skal yfir báða endana setja haldgott lakkinnsigli með sjerstöku merki. Á alla 4 hliðarfleti öskjunnar skal þar að auki setja lakkinnsigli, er sjeu nákvæmlega eins. Hliðarnar, sem vita upp og niður (lokið og botninn) skulu klæddar hvítum pappír fyrir utanáskrift til viðtakanda, tilgreining á verðinu og þjónustustimpla.

6. — Brjef og öskjur með tilgreindu verði, sem skrifað er utan á með fangamarki eingöngu eða með blýanti, verða ekki teknar til flutnings; sama gildir og um þær öskjur, er hafa eitthvað útskafið eða yfirstrikað í utanáskriftinni, þegar þeim er skilað til flutnings.

III.

Tilgreining á verði. — Tollskrár.

1. — Tilgreining verðsins skal sett í mynt sendilandsins og skrifuð af

80 sendanda á utanáskriftarhlið sendingarinnar með bókstöfum og tölum án útþurkunar eða yfirstrikunar, jafnvel þótt staðfest sje.

2. — Upphæð hins tilgreinda verðs skal þar að auki breytt í gullfranka af sendanda eða póststjórn sendilandsins. Það sem út kemur skal svo tilgreint með nýjum tölum við hliðina á eða undir þeim tölum, er tákna upphæð hins tilgreinda verðs í mynt sendilandsins. Þessu ákvæði skal ekki beitt í beinum viðskiftum milli landa, er hafa sameiginlega mynt.

3. — Öskjum með tilgreindu verði skulu fylgja tollskrár eins eða líkar meðfylgjandi fyrirmynd B, í þeim viðskiftum, þar sem slíkra tollskráa er krafist. Ber hlutaðeigandi póststjórnum sjálfum að tilkynna það þeim póststjórnum, er þær skifta við, og tilkynna þeim tölu tollskráa með hverri sendingu.

4. — Öskjur, sem eiga að afhendast gjaldfríar, skulu bera litaðan miða með orðunum „FRANC DE DROITS“ með stórum stöfum. Þeim skal og fylgja frankóseðill, er sje vandlega heftur við tollskrárnar.

Ákvæðin í VIII. og XX. grein starfsreglugerðar póstböglasamningsins skulu einnig gilda um öskjur, sem eiga að afhendast gjaldfrítt, nema að því er snertir þær póststjórnir, sem kunna að lýsa því yfir, að þær geti ekki gengið að aðferð þeirri á reikningsskilunum, sem nefnd er í þessum greinum, og eru þar af leiðandi skyldar að skýra frá, hvaða ákvæði þær vilja hafa í þessu efni.

IV.

Útburður með hraðboða. — Móttökukvittanir. — Beiðni um afturköllun eða breytingu á utanáskriftinni. Póstkröfusendingar.

Ákvæði 15. greinar aðalsamningsins svo og XII. og XXX. greinar starfsreglugerðar hans gilda, með rjettri tilvísun, um beiðni um útburð með hraðboða, móttökukvittun, afturköllun eða breytingu á utanáskrift á brjefi eða öskju með tilgreindu verði.

Ákvæði XXII. greinar starfsreglugerðar aðalsamningsins gildir um brjef og öskjur með tilgreindu verði, sem póstkrafa hvílir á.

V.

Sviksamleg tilgreining verðs.

Verði einhver atvik eða fyrirspurnir frá hlutaðeigendum, til þess að leiða í ljós, að það hafi verið á sviksamlegan hátt tilgreint hærra verð, en í raun og veru hefur verið látið í brjef eða öskju, skal póststjórn sendilandsins gert að-

vart um það, eins fljótt og auðið er, og rannsóknarskjölin, ef nokkur eru, send 80
með tilkynningunni.

VI.

Tilgreining á þyngd sendinga. — Dagstimpill.

1. — Sendipóststjórnin skrifar þyngd hvers brjefs eða öskju með tilgreindu verði nákvæmlega í grömmum efst í vinstra horn sendingarinnar utanáskriftarmegin.

2. — Þar að auki stimplar sendipósthúsið sendinguna utanáskriftarmegin með stimpli, er tilgreinir stað og dagsetningu, þegar sendingin er látin á póstinn, og einnig með hinum sjerstaka stimpli, sem sendilandið ef til vill notar við brjef og öskjur með tilgreindu verði.

3. — Ákvörðunarpósthúsið stimpar bakhlið sendingarinnar með sínum stimpli, er sýnir komudaginn.

VII.

Hvernig flutning sendinganna skal hagað. — Viðskiftapósthús.

1. — Flutningur á verðsendingum milli nágrannalanda eða landa, sem hafa bein viðskifti sjóleiðis, er framkvæmdur af þeim af viðskiftapósthúsunum, sem hlutaðeigandi póststjórnir útnefna til þess sameiginlega.

2. — Í viðskiftum milli landa, sem eru aðskilin af einni eða fleirum milliliggjandi póststjórnum, skulu brjef og öskjur með tilgreindu verði ávalt fylgja beinustu leið og afhent í stykkjatali til fyrstu milliliggjandi póststjórnar, svo framarlega, sem sú póststjórn sjer sjer fært, að ábyrgjast flutninginn, samkvæmt skilyrðum þeim, sem eru ákveðin í I. grein þessarar reglugerðar.

3. — Hlutaðeigandi póststjórnir hafa þó heimild til þess að koma sjer saman innbyrðis og við hinar milliliggjandi póststjórnir um, sumpart að senda sendingar með tilgreindu verði í lokuðum póstpokum með tilstyrk eins eða fleiri milliliggjandi landa, hvort sem þau taka þátt í samningnum eða ekki, sumpart að ábyrgjast flutninginn í stykkjatali eftir lengri leið, þegar svona lagaður flutningur eftir beinni leið hefur ekki í för með sjer skaðabótaskyldu fyrir alla leiðina.

VIII.

Verðbrjefaskrár. — Meðferð brjefapakka. — Hvar verðsendingar skuli settar á póstinn.

1. —Brjef og öskjur með tilgreindu verði skulu færð, hvort um sig af sendipósthúsinu á sjerstakar verðbrjefaskrár eins og fyrirmynd C sýnir, sem

80 fylgir þessari reglugerð, og með öllum þeim sjerstöku athugasemdum, sem formið gefur tilefni til.

Dálkana 6, 7 og 8 á skránum skal ekki útfylla, nema yfir talningartímabilið, sem nefnt er í 4. grein samningsins.

Að því er snertir innritun sendinga, sem bera á út með hraðboða, skal í dálkinn „Observations" skrifa athugasemdina „Exprès".

2. — Brjef og öskjur með tilgreindu verði skulu ásamt verðbrjefaskránni tekin saman í einn eða tvo sjerstaka pakka, sem fyrst eru reyrðir saman með seglgarni og sveiptir sterkum pappír, síðan vafðir með seglgarni að utan og lakkaðir á öllum brotum með innsigli sendipósthússins úr haldgóðu lakki. Á pökkum þessum skal standa utanáskriftin: „valeurs déclarées" eða „lettres de valeur déclarée" og „boîtes de valeur déclarées".

Í stað þess að setja brjef með tilgreindu verði í eiginlegan pakka, má einnig setja þau í sterkt umslag, og skal því lokað með lakkinnsiglum.

3. — Hvort slíkir pakkar sjeu eða sjeu ekki í pósti, sem ætla má að innihaldi verðpóst, skal tilgreint með því að setja tölu pakkanna eða orðið „Néant", út undan tilsvarandi lið á framhlið brjefaskránnar.

4. — Pakkinn eða pakkarnir með verðsendingunum eru síðan bundnir með krossbandi úr seglgarni við pakkann með ábyrgðarpóstinum og settir í miðjan brjefapokann, við þessa samanbundnu pakka er svo heft umslagið með brjefaskránni.

Þegar poki er notaður undir ábyrgðarsendingar, skal þó pakkinn eða pakkarnir með verðsendingunum látnir í þann poka.

5. — Hvenær sem önnurhvor póststjórnanna, er skiftast á verðsendingum, heimtar, skulu öskjur með tilgreindu verði aðgreindar og færðar á sjerstök eyðublöð C, og búið um þær sjerstaklega.

6. — Með móttökukvittanir fyrir sendingar með tilgreindu verði, skal farið samkvæmt ákvæðum XII. greinar starfsreglugerðar aðalsamningsins.

7. — Ákvæðum þessarar greinar geta tvær póststjórnir, sem hafa viðskifti saman, breytt eftir sameiginlegu samkomulagi, ef þau kynnu að vera ósamrýmanleg við innanlandsfyrirkomulagið hjá annarri hvorri póststjórnanna.

IX.

Athugun á pökkunum. — Ýmiskonar ónákvæmni.

1. — Þegar viðskiftapósthús ákvörðunarlandsins hefur tekið móti pakka með verðsendingum, athugar það fyrst hvort hann sje eins og vera ber að útliti og ytra frágangi, og hvort fylgt hefur verið öllum fyrirmælum, sem flutningurinn er háður, samkvæmt næstu grein á undan.

2. — Þarnæst fer pósthúsið að athuga sjerstaklega sendingarnar með tilgreindu verði og aðgæta hvort nokkuð vanti eða sje skakkt á annan hátt, og, ef

svo ber undir leiðrjetta verðbrjefaskrána, og fer það að í þessu efni, eins og fyrir er mælt í reglum um ábyrgðarsendingar í XXIII. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins.

3. — Komi í ljós annaðhvort að eitthvað vanti, eða hafi skemmst, eða þá einhver önnur óregla, er sje þannig vaxin, að ábyrgð hlutaðeigandi póststjórna komi þar til mála, skal þar um taka skýrslu er, ásamt umbúðum, seglgarni og innsiglum pakkans, svo og pokanum, sem hann var fluttur í, sendist í ábyrgðarbrjefi sem þjónustusending til aðalpóststjórnar þess lands, sem sendipósthúsið heyrir undir, alveg óháð leiðrjettingarskýrslu þeirri, sem þegar í stað skal send til sendipósthússins. Afrit af skýrslunni sendist samtímis til aðalpóstsjórnar þeirrar, sem ákvörðunarpósthúsið heyrir undir, eða einhverrar annarar skrifstofu, sem hún ákveður.

4. — Alveg óháð ákvæðunum í 3. lið og breytingu á þeim, skal það viðskiftapósthús, sem tekur á móti sendingu, sem ekki er nægilega búið um, eða er skemmd, flytja sendinguna áfram eftir að hafa látið hana í nýjar umbúðir, ef þörf er á, en þó þannig að hinum upprunalegu umbúðum sje haldið að svo miklu leyti sem hægt er. Þegar slíkt kemur fyrir skal vega sendinguna áður og eftir að hún er látin í hinar nýju umbúðir, og hvortveggja þyngdin tilgreind á sjálfum umbúðum sendingarinnar.

X.

Áframsending. — Sendingar, sem ekki verður komið til skila.

1. — Brjef og öskjur með tilgreindu verði, sem áframsendast vegna þess, að þau hafa verið skakt send, skulu flutt til ákvörðunarstaðar eftir beinustu leið, sem póststjórnin, er áframsendir, ræður yfir.

Þegar áframsending hefir í för með sjer afhendingu slíkra sendinga á ný til sendipóststjórnarinnar, skulu þóknanir þær, sem á talningartímabilinu kunna að vera færðar á verðbrjefaskrá þessarar póststjórnar, strikaðar út, og viðskiftapósthúsið, sem áframsendir, afhendir pósthúsinu, sem það er í sambandi við, sendingarnar með athugasemd, þegar það er búið að tilkynna skekkjuna með leiðrjettingarskýrslu.

Aftur á móti ef þóknun sú, sem póststjórninni, sem áframsendir, er reiknuð, er of lág til þess að bæta upp hennar hluta af þessum gjöldum og kostnaðinn við áframsendinguna, sem henni ber, reiknar hún sjer mismuninn til tekna, með því að hækka upphæðina, sem henni er færð til tekna á verðbrjefaskránni frá viðskiftapósthúsi sendilandsins. Ástæðuna til þessarar leiðrjettingar skal tilkynna ofannefndu pósthúsi með leiðrjettingarskýrslu.

2. — Brjef og öskjur með tilgreindu verði, sem, sakir þess að viðtakandi hefir skift um bústað, eru áframsend til einhvers annars samningslands, skulu

80 stimpluð með T-stimpli af póststjórninni, sem áframsendir, en póststjórnin, sem afhendir þau, leggur á þau, á kostnað sendanda, gjald er svari þóknun þeirri, sem henni ber og sjerhverri milliliggjandi póststjórn, ef nokkrar eru.

Í hinu síðarnefnda tilfelli hjer á undan, færir fyrsta milliliggjandi póststjórn, sem á talningartímabilinu tekur við áframsendri verðsendingu, sjer upphæð þá, sem henni ber í sinn hlut, til tekna hjá þeirri póststjórn, sem hún afhendir sendinguna, og þessi póststjórn endurtekur svo, ef hún aðeins liggur á milli, aðferðina, og færir sjer til tekna sinn hluta ásamt þeirri þóknun, sem henni hefir verið færð til reiknings af póststjórninni á undan. Þessari aðferð er svo haldið áfram milli allra póststjórnanna er taka þátt í flutningum, þangað til sendingin kemur til afhendingarpóststjórnarinnar.

Ef burðargjald það, sem á að greiða í viðbót fyrir áframsenda sendingu, er greitt um leið og áframsendingin hefst, skal aftur á móti farið með sendinguna, eins og skrifað væri utan á hana beina leið frá landinu, sem áframsendir til ákvörðunarlandsins, og afhent viðtakanda, án þess að hann sje krafinn um nokkurt póstgjald.

3. — Nú er viðtakandi brjefs eða öskju með tilgreindu verði farinn til lands, sem ekki hefir skrifað undir þenna samning, og skal þá sendingin þegar í stað endursend sem óskilasending til upprunalandsins til afhendingar sendanda, nema fyrsta ákvörðunarland sjái sjer fært að senda hana áfram.

4. — Sendingar með tilgreindu verði, sem einhverra orsaka vegna ekki hefir orðið komið til skila skulu endursendar gagnkvæmt um hlutaðeigandi viðskiftapósthús, og skal það gert eins fljótt og unt er, og í síðasta lagi innan þess tíma, sem tiltekinn er í starfsreglugerð aðalsamningsins. Sendingar þessar skulu tilfærðar með athugasemd á hina sjerstöku skrá C, með viðbótinni „Rebuts“ í athugasemdadálkinum, og teknar með í pakkann, sem skrifað er utan á „Valeurs déclarées“.

5. — Ef á öskjum með tilgreindu verði, sem eru áframsendar til annars lands sakir þess að viðtakandi hefir skift um bústað, eða ekki verður komið til skila, hvíla sjerstök rannsóknargjöld, sem fást ekki gefin eftir við áframsendinguna, skal upphæð þeirra færð póststjórninni, sem skifst er á við, til reiknings í 8. dálki verðbrjefaskrárinnar, og útundan í 9. dálki skal tilgreina í einu lagi hverskonar gjöld þetta sjeu (stimpilgjald, prófunargjald o. s. frv.), sem á að heimta inn hjá viðtakanda eða sendanda.

XI.

Ábyrgð.

Þangað til hið gagnstæða verður sannað er póststjórn sú, sem sent hefir annari póststjórn brjef eða öskju með tilgreindu verði, undanþegin allri ábyrgð, að því er þessar verðsendingar snertir, ef viðskiftapósthúsið, sem brjefið eða

askjan hefir verið afhent til, hefir ekki með fyrsta pósti eftir athugun á póstinum, sent póststjórn sendilandsins skýrslu, er staðfesti vöntun eða skemdir, annaðhvort á öllum pakkanum með verðsendingunum eða á sjálfu brjefinu eða öskjunni. 80

XII.

Fyrirspurnir um sendingar, sem ekki hafa komið fram.

Að því er snertir fyrirspurnir um brjef og öskjur með tilgreindu verði, sem ekki hafa komið fram á ákvörðunarstað, haga póststjórnirnar sjer samkvæmt fyrirmælum XXIX. greinar starfsreglugerðar aðalsamningsins, um fyrirspurnir um ábyrgðarsendingar.

XIII.

Transítgjald.

Upphæðir þær, sem hverri póststjórn ber, er tekur þátt í landtransít eða sjótransít á brjefum og öskjum með tilgreindu verði samkvæmt 1. lið 4. greinar samningsins, skulu reiknaðar eftir reglum þeim, sem ákveðnar eru í XXXII. til XXXV. grein í starfsreglugerð aðalsamningsins.

XIV.

Sendingatalning. — Afreikningar. — Greiðsla á reikningsjöfnuðum.

1. — Þriðja hvert ár, á 28 daga tímabilunum, sem nefnd eru í XXXII. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins fyrir hina almennu talningu, lætur hver póststjórn sjerhvert viðskiftapósthús sitt búa út fyrir allar sendingar, sem það hefir tekið á móti frá viðskiftapósthúsum einnar og sömu póststjórnar yfirlitsskrá eins og fyrirmynd D sýnir, sem hjer með fylgir, yfir upphæðir þær, sem færðar eru á hverri verðbrjefaskrá sumpart henni til tekna, sem hennar eigin og hlutaðeigandi póststjórna hluti af ábyrgðargjöldum þeim, sem sendipóststjórnin hefir innheimt, sumpart henni til gjalda, sem hluti sá, er milliliggjandi póststjórnum ber af póstgjöldum þeim, sem á að innheimta hjá viðtakendum eða sendendum, þegar um áframsendar sendingar eða óskilasendingar er að ræða.

2. — Yfirlitsskrárnar D skulu síðan endurteknar af sömu póststjórn í afreikningi eins og fyrirmynd E sýnir, er einnig fylgir þessari reglugerð, og skulu aðalupphæðir hans margfaldaðar með 13 til þess að ákveða hina árlegu upphæð þóknananna. Ef margfaldarinn fullnægir ekki póstviðskiftamagninu,

80 eða ef um er að ræða óvenju miklar sendingar á talningartímabilinu, koma hlutaðeigandi póststjórnir sjer saman um annan margfaldara.

Ef nýjar póststjórnir ganga að samningnum, má taka nýja sjerstaka talningu, ef það er álitið nauðsynlegt.

Úrslit talningarinnar í maí 1921 skulu sem undantekning gilda fyrir árin 1920—1923; úrslit talningarinnar í okt.—nóv. 1924 gilda fyrir árið 1924—1926 og þannig áfram.

3. — Afreikningurinn E ásamt hinum sjerstöku yfirlitsskrám, verðbrjefaskrám og, ef til vill, leiðrjettingarskýrslum við þær, skulu sendar hlutaðeigandi póststjórn til athugunar í næsta mánuði á eftir þeim, sem talningin hefur farið fram í.

Úrslit þessarar athugunar skulu tilkynt póststjórninni, sem útbýr reikninginn í síðasta lagi innan mánaðartíma að telja frá þeim degi, er reikningurinn er móttekinn.

4. — Sjerhver póststjórn, sem tekur þátt í skiftum á öskjum með tilgreindu verði, býr þar að auki út í árslok sjerstaka yfirlitsskrá yfir upphæðir þær, sem henni eru færðar til skuldar í 8. dálki verðbrjefaskránnar fyrir ekki póstgjöld, sem á að innheimta hjá viðtakendum eða sendendum askjanna.

Yfirlitsskrá þessi ásamt tilheyrandi sönnunargögnum skal síðan, í fyrsta mánuði ársins á eftir því, sem hún á við, send hlutaðeigandi póststjórn til athugunar, sem síðan endursendir hana innan mánaðar.

5. — Þegar reikningarnir E og, ef svo ber undir, hinar sjerstöku yfirlitsskrár, sem nefndar eru í næsta lið hjer á undan, hafa verið endurskoðaðir og viðurkendir af báðum aðilum, skulu þeir teknir saman í einn aðalreikning undir umsjá þeirrar póststjórnar, sem á inni, nema öðruvísi sje umsamið milli hlutaðeigandi póststjórna.

Aðalreikningurinn skal vera útbúinn og sendur hlutaðeigandi póststjórn í síðasta lagi á fyrri helming þriðja mánaðar ársins næst á eftir því, sem reikningurinn er fyrir, og skal sú póststjórn hafa endursent hann viðurkendan eða með athugasemdum innan mánaðar frá móttöku.

6. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skal greiðslan á mismuninum eftir aðalreikningnum fara fram póststjórn þeirri, sem inni á, að kostnaðarlausu, og í síðasta lagi innan mánaðar frá því að nefndur reikningur hefur verið viðurkendur af báðum aðilum.

Þegar frestur þessi er útrunninn, falla vextir á hinn ógreidda reikningsjöfnuð til póststjórnarinnar, sem á inni, 7% á ári frá þeim degi að telja, er fresturinn rennur út.

XV.

Tilkynning og upplýsingar.

1. — Fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar og að minsta kosti 3 mánuðum áður en samningurinn gengur í gildi, senda póststjórnirnar hver annari upplýsingar þær, sem hjer segir:

1° ábyrgðargjaldstaxtann, sem þær nota í sinni þjónustu, við brjef og öskjur með tilgreindu verði til sjerhvers samningslandanna, samkvæmt 5. grein samningsins og I. grein reglugerðarinnar;

2° mynd af hinum sjerstaka stimpli, sem þær nota í þjónustu sinni við verðsendingar, ef þær annars nota nokkurn;

3° hámark það, sem þær samkvæmt 1. grein samningsins hafa fastákveðið fyrir verðsendingar.

2. — Sjerhver breyting, sem seinna kann að verða á einhverju þessara þriggja ofangreindra atriða, skal þegar í stað tilkynt á sama hátt.

XVI.

Frumvöp til breytinga milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp til breytinga eða nýs skilnings á þessari reglugerð.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í XLIV. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á þessari grein eða XVII. grein;

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingu á II., III., VI., VII., VIII., IX., XI. og XIII. grein;

3° einfaldan meiri hluta atkvæða, ef um er að ræða breytingu á öðrum greinum eða skilning á hinum ýmsu ákvæðum reglugerðarinnar, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar með vanalegri tilkynningu frá alþjóðaskrifstofunni til allra samningspóststjórna.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt er, gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

80

XVII.

Gildi reglugerðarinnar.

Reglugerð þessi gengur í gildi sama dag og sjálfur samningurinn. Hún skal og gilda jafnlengi og samningurinn, nema hún verði endurnýjuð samkvæmt sameiginlegum vilja hlutaðeigandi aðila.

Samin í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

(Nöfn fulltrúanna).

Póstávísanasamningur.

80

Arrangement

concernant

le service des mandats de poste

conclu entre

l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique et la Colonie du Congo Belge, la Bolivie, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, le Danemark, l'Égypte, l'Espagne, l'Éthiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies Françaises, la Grèce, la République du Honduras, la Hongrie, l'Islande, l'Italie et les Colonies Italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances Japonaises, la République de Libéria, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole), le Maroc (Zone Espagnole), le Nicaragua, la Norvège, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes Néerlandaises, les Colonies Néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Pologne, le Portugal, les Colonies Portugaises de l'Afrique, les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, le République de St-Marin, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates, et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Uruguay et les États-Unis de Veneszuela.

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés.

Vu l'article 21 de la Convention principale, ont d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article 1.

Dispositions préliminaires.

L'échange des envois de fonds par la voie de la poste et au moyen de mandats, entre ceux des pays contractants dont les Administrations conviennent d'établir ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

Samningur

80

um

póstávísanaviðskifti

gerður milli

Þýskalands; Lýðveldisins Argentínu; Austurríkis; Belgíu og belgisku Congo; Bolivíu; Brasilíu; Búlgaríu; Chili; Kína; Lýðveldisins Columbíu; Danmerkur; Egyptalands; Spánar; Etiópíu; Finnlands; Frakklands; Algiers; Hinna frönsku nýlenda og vernduðu landa í Indókína; Allra annara franskra nýlenda; Grikklands; Lýðveldisins Honduras; Ungverjalands; Íslands; Ítalíu og ítalskra nýlenda; Japans; Chosen; Allra annara japanskra eigna; Lýðveldisins Líberíu; Luxemburg; Marokkó (að undanskildum spanska hlutanum); Marokkó (spanski hlutinn); Nicaragua; Noregs; Lýðveldisins Panama; Paraguay; Hollands; Hollenskra Indía; Hollenskra nýlenda í Ameríku; Perú; Póllands; Portúgals; Hinna portúgölsku nýlenda í Afríku; Hinna portúgölsku nýlenda í Asíu og Ástralíu; Rúmeníu; Lýðveldisins San Marino; Saarhjeraðsins; Konungsríkis Serba, Króata og Slóvena; Konungsríkisins Síam; Svíþjóðar; Sviss; Tjekkoslovakíu; Tunis; Tyrklands; Uruguay og Bandaríkja Venezuela.

Samkvæmt 21. gr. aðalsamningsins hafa undirritaðir fulltrúar stjórnanna í ofannefndum löndum í sameiningu, og með þeim fyrirvara að fullgilding fáist, orðið ásáttir um eftirfarandi samning:

1. grein.

Byrjunarákvæði.

Skifti á peningasendingum póstleiðis og með ávísunum milli þeirra samningslanda, þar sem póststjórnirnar koma sjer saman um að hafa þau, skulu framkvæmd eftir ákvæðum þessa samnings.

80

Article 2.

Versement; montant maximum; transmissibilité.

1. — En principe, le montant des mandats doit être versé par les déposants et payé aux bénéficiaires en numéraire; mais chaque Administration a la faculté de recevoir et d'employer elle-même, à cet effet, tout papier-monnaie ayant cours légal dans son pays, sous réserve de tenir compte, le cas échéant, de la différence de cours.

2. — Chaque Administration a la faculté de fixer le maximum des mandats qu'elle émet à condition que ce maximum n'excède pas 1.000 francs-or.

Sauf arrangement contraire, le maximum des mandats payables dans un pays déterminé est le même que celui qui a été adopté par ce pays pour l'émission.

Lorsqu'un même expéditeur a fait émettre, le même jour, dans une même localité, au profit du même bénéficiaire plusieurs mandats dont le montant total excède le maximum adopté par le pays de destination, le bureau destinataire est autorisé à échelonner le payement des titres de telle façon que la somme payée au bénéficiaire dans une même journée n'excède pas ce maximum.

3. — Sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, le montant de chaque mandat est exprimé dans la monnaie du pays où le payement doit avoir lieu. A cet effet, l'Administration du pays d'origine détermine elle-même, s'il y a lieu, le taux de conversion de sa monnaie en monnaie du pays de destination.

L'Administration du pays d'origine détermine également s'il y a lieu, le cours à payer par l'expéditeur, lorsque ce pays et le pays de destination possèdent le même système monétaire.

4. — Est réservé à chacun des pays contractants le droit de déclarer transmissible par voie d'endossement, sur son territoire, la propriété des mandats de poste provenant d'un autre de ces pays.

Article 3.

Taxes; avis de payement; retrait et changement d'adresse; remise par exprès.

1. — La taxe générale à payer par l'expéditeur pour chaque envoi de fonds effectué en vertu de l'article précédent est fixée, pour les 100 premières unités monétaires à ½ unité monétaire par 50 unités monétaires ou fraction de 50 unités monétaires et, en outre, au delà des 100 premières unités monétaires à ½ unité monétaire par 100 unités monétaires ou fraction de 100 unités monétaires.

2. grein. 80

Innborgun. — Hámark upphæðar. — Framsal.

1. — Sem almenn regla gildir að ávísanirnar skulu innborgaðar af sendendum og útborgaðar til viðtakenda í reiðupeningum; en sjerhver póststjórn hefur rjett til þess að taka á móti og nota sjálf í þessum tilgangi alla pappírspeninga, sem eru löglega gjaldgengir í landi hennar gegn því að taka tillit til gengismunarins, ef hann er nokkur.

2. — Sjerhver póststjórn hefur rjett til þess að ákveða hámarksupphæð þeirra ávísana, sem hún gefur út, með því skilyrði að hámarksupphæðin fari ekki fram úr 1000 gullfrönkum.

Nema öðruvísi sje ákveðið, skal hámarksupphæð póstávísana sem eiga að borgast í einhverju nánar ákveðnu landi, vera hin sama og sú, er þetta land hefur ákveðið fyrir þær ávísanir, sem það útgefur.

Þegar sami sendandi lætur gefa út margar ávísanir sama dag, á sama stað og til sama viðtakanda, og upphæð þeirra samanlögð fer yfir hámarksupphæð þá, sem ákvörðunarlandið hefur fastákveðið, má ákvörðunarpósthúsið láta greiðsluna fara fram í afborgunum, þannig, að upphæð sú, sem greidd er yfir daginn, fari ekki fram úr hámarksupphæðinni.

3. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skal upphæð hverrar póstávísunar tilgreind í mynt þess lands, sem ávísunin á að greiðast í. Í því tilefni ákveður póststjórn sendilandsins sjálf, ef þörf krefur, verðfallið milli sinnar myntar og myntar ákvörðunarlandsins.

Póststjórn sendilandsins ákveður sömuleiðis innborgunargengið, ef með þarf, þegar sendi- og ákvörðunarland hafa sömu mynteiningu.

4. — Sjerhvert samningslandanna hefur, á sínu svæði, rjett til þess að lýsa eignarrjett á póstávísunum frá einhverju öðru þessara landa, framseljanlegan með ábekingu (endossement).

3. grein.

Burðargjald. — Útborgunarkvittanir. — Afturköllun og breyting á utanáskrift. — Útburður með hraðboða.

1. — Hið almenna burðargjald, sem sendandi á að greiða fyrir hverja peningasendingu, sem flutt er samkvæmt næstu grein á undan, er ákveðið: fyrir hinar fyrstu 100 mynteiningar ½ mynteining fyrir 50 mynteiningar eða brot úr 50 mynteiningum, og fyrir það, sem fram yfir er hinar fyrstu 100 mynteiningar, ½ mynteining fyrir hverjar 100 mynteiningar eða brot úr 100 mynteiningum.

80 Sont exempts de toute taxe les mandats d'office relatifs au service des postes et échangés entre les Administrations postales ou entre les bureaux relevant de ces Administrations, ainsi que les mandats des Administrations postales destinés au Bureau international de l'Union postale universelle et les mandats adressés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux.

2. — L'Administration qui a délivré des mandats tient compte, à l'Administration qui les a acquittés, d'un droit de ¼ pour cent du montant total des mandats payés abstraction faite des mandats émis en franchise de taxe.

3. — Les mandats échangés, par l'intermédiaire d'un des pays participant à l'Arrangement, entre un autre de ces pays et un pays non participant, peuvent être soumis, au profit de l'Office intermédiaire, à un droit supplémentaire, prélevé sur le montant du titre et représentant la quote-part du pays non participant.

4. — Les mandats de poste et les acquits donnés sur ces mandats, de même que les récépissés délivrés aux déposants, ne peuvent être soumis, à la charge des expéditeurs ou des destinataires des fonds, à un droit ou à une taxe quelconque en sus de la taxe perçue en vertu du § 1 du présent article, sauf toutefois, le droit de factage pour le payement à domicile, s'il y a lieu, et le droit supplémentaire prévu par le § 3 ci-dessus.

5. —L'expéditeur d'un mandat peut obtenir un avis de payement de ce mandat, en acquittant d'avance, au profit exclusif de l'Administration du pays d'origine, un droit fixe égal à celui qui est perçu dans ce pays pour les avis de réception des correspondances recommandées.

Toutefois, si cet avis n'est pas réclamé au moment de l'émission du mandat, l'expéditeur peut ultérieurement en faire la demande, mais dans le délai fixé par le § 6 de l'article 7 et moyennant payement d'un droit double de celui prévu à l'alinéa précédent.

6. — L'expéditeur d'un mandat de poste peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances ordinaires par l'article 11 de la Convention principale, tant que le bénéficiaire n'a pas pris livraison, soit du titre lui-même, soit du montant de ce titre.

7. — L'expéditeur peut également demander la remise des fonds à domicile, par porteur spécial, aussitôt après l'arrivée du mandat, aux conditions fixées par l'article 15 de ladite Convention.

8. — Est toutefois réservée à l'Office du pays de destination la faculté de faire remettre par exprès, au lieu des fonds, un avis d'arrivée du mandat ou le titre lui-même, lorsque ses règlements intérieurs le comportent.

Undanþegnar öllu burðargjaldi eru þjónustuávísanir, er snerta póst- 80
þjónustuna og sendar eru milli póststjórnanna eða milli pósthúsa þeirra, svo og ávísanir frá póststjórnunum til alþjóðaskrifstofu póstsambandsins og ávísanir til eða frá herföngum.

2. — Póststjórn sú, sem hefur gefið út póstávísanir, færir þeirri póststjórn, sem útborgar þær, ¼% til tekna af samanlagðri upphæð allra ávísananna, þó ekki af burðargjaldsfrjálsum ávísunum.

3. — Fyrir ávísanir, sem skifst er á fyrir milligöngu einhvers samningslands, milli annars samningslands og lands utan samningsins, má taka handa hinni milliliggjandi póststjórn, aukagjald, er dregst frá upphæð ávísunarinnar og kemur í stað þóknunarinnar til landsins, sem ekki er í samningnum.

4. — Fyrir póstávísanir og kvittanir þeirra, svo og fyrir póstkvittanir til sendanda, má ekki taka neinskonar þóknun eða gjald af sendendum eða viðtakendum framyfir gjöld þau, sem nefnd eru í 1. lið þessarar greinar, nema útburðargjald fyrir borgun á heimili, þar sem slíkt á sjer stað, og aukagjald það, sem ræðir um í 3. lið hjer að ofan.

5. — Sendandi póstávísunar getur fengið útborgunarkvittun, með því að greiða fyrirfram sjerstakt gjald, er eingöngu fellur til póststjórnar sendilandsins, og er jafnt því gjaldi, sem í sama landi er tekið fyrir móttökukvittun ábyrgðarsendinga. Hafi þessarar kvittunar ekki verið beiðst um leið og ávísunin var gefin út, getur sendandi þó fengið hana seinna, en með því að biðja um hana áður en frestur sá, sem nefndur er í 6. lið 7. greinar, er útrunninn, og með því að greiða tvöfalt gjald það, sem nefnt er í næstu málsgrein hjer á undan.

6. — Sendandi póstávísunar getur látið afturkalla hana úr þjónustunni eða látið breyta utanáskrift hennar með þeim skilyrðum og fyrirvara, sem eru ákveðin fyrir almennar sendingar, samkvæmt 11. grein aðalsamningsins, svo framarlega sem viðtakandi hefur hvorki fengið sjálfa ávísunina í hendur nje upphæð hennar.

7. — Samkvæmt skilyrðum þeim, sem ákveðin eru í 15. grein aðalsamningsins, getur sendandi einnig heimtað að upphæðin sje afhent á heimili viðtakanda af sjerstökum burðarmanni, undireins og ávísunin er komin.

8. — Póststjórn ákvörðunarlandsins hefur þó heimild til þess að senda aðeins tilkynningu um komu ávísunarinnar eða ávísunina sjálfa með hraðboða, í staðinn fyrir upphæðina, þegar það er í samræmi við innanlands ákvæði hennar.

80

Article 4.

Mandats télégraphiques.

1. — Les mandats de poste peuvent être transmis par le télégraphe, dans les relations entre les Offices dont les pays sont reliés par un télégraphe d'État ou qui consentent à employer à cet effet la télégraphie privée; ils sont qualifiés, en ce cas, de mandats télégraphiques.

2. — Les mandats télégraphiques peuvent, comme les télégrammes ordinaires et aux mêmes conditions que ces derniers, être soumis aux formalités de l'urgence, de la réponse payée, du collationnement et de l'accusé de réception, ainsi qu'aux formalités de la transmission par la poste ou de la remise par exprès, si la domicile du destinataire se trouve en dehors du rayon de la distribution gratuite du bureau de destination.

L'expéditeur doit indiquer, le cas échéant, le mode de transport à employer au delà des lignes télégraphiques (poste ou exprès).

Les mandats télégraphiques peuvent, en outre, donner lieu à des demandes d'avis de payement à délivrer et à expédier par la poste.

Les expéditeurs de mandat télégraphiques peuvent les faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances ordinaires par l'article 11 de la Convention principale, tant que le bénéficiaire n'a pas pris livraison, soit du titre lui-même, soit du montant de ce titre. Le bureau destinataire ne peut toutefois donner suite aux demandes de modification d'adresse, qu'après réception de l'avis confirmatif.

Les expéditeurs des mandats télégraphiques peuvent ajouter à la formule réglementaire du mandat des communications pour le destinataire, pourvu quils en payent le montant d'après le tarif.

3. — L'expéditeur d'un mandat télégraphique doit payer:

a) la taxe ordinaire des mandats de poste et, si un avis de payement est demandé, le droit fixe de cet avis;

b) la taxe du télégramme.

4. — Le bénéficiaire d'un mandat télégraphique doit être avisé immédiatement et sans frais de l'arrivée du mandat; toutefois, lorsque son domicile se trouve en dehors du rayon de distribution gratuite du bureau de destination, les frais de remise par exprès de l'avis, s'ils n'ont pas été payés par l'expéditeur, peuvent être perçus sur le destinataire.

Lorsque, au lieu de l'avis, l'Administration du pays de destination remet les fonds à domicile, il lui est loisible de percevoir, de ce chef, une taxe spéciale en tenant compte, le cas échéant, des frais d'exprès qui ont été payés par l'expéditeur.

5. — Les mandats télégraphiques ne sont grevés d'aucuns frais autres

4. grein. 80

Símapóstávísanir.

1. — Póstávísanir má senda símleiðis í viðskiftum milli þeirra landa, sem hafa samband við ríkisritsíma eða samþykkja að nota til þess einkaritsíma; þær heita þá símapóstávísanir.

2. — Um símapóstávísanir gildir sama og um venjuleg símskeyti, enda með sömu skilyrðum og fyrir þau, að þær má senda sem hraðskeyti, með fyrirfram greiddu svari, heimta á þeim endursímun til samanburðar og fyrir þær móttökukvittanir, svo og senda þær póstleiðis eða afhenda þær með hraðboða, ef heimili viðtakanda liggur fyrir utan svæði það, sem ókeypis útburður fer fram á.

Ef svo ber undir, skal sendandi geta þess, hvernig skeytið skuli flutt, þegar síma sleppir (póstleiðis eða með hraðboða).

Fyrir símapóstávísanir má ennfremur heimta útborgunarkvittanir, er sjeu sendar og afhentar póstleiðis.

Sendendur símapóstávísana geta látið afturkalla þær úr þjónustunni, eða látið breyta utanáskriftinni með þeim skilyrðum og fyrirvara, sem eru ákveðin fyrir almennar sendingar, samkvæmt 11. grein aðalsamningsins, svo framarlega sem viðtakandi hefur hvorki fengið sjálfa ávísunina í hendur nje upphæð hennar.

Ákvörðunarpósthúsið getur þó ekki orðið við kröfu um breytingu á utanáskriftinni, fyr en það hefur móttekið sjálfa tilkynninguna, er staðfestir beiðnina.

Sendendur símapóstávísana mega bæta við á eyðublaðið ordsendingu til viðtakanda, með því að borga fyrir það eftir taxtanum.

3. — Sendandi símapóstávísunar á að greiða:

a) vanalegt póstávísanagjald og, ef útborgunarkvittunar er óskað, hið ákveðna gjald fyrir hana;
b) símskeytisgjaldið.

4. — Viðtakanda símapóstávísunar skal þegar í stað gert aðvart um komu hennar, honum að kostnaðarlausu; þó má, þegar heimili viðtakanda liggur utan svæðis þess, sem ókeypis útburður fer fram á, taka af honum gjald fyrir afhendingu á tilkynningunni með hraðboða, ef sendandi hefur ekki greitt það.

Þegar póststjórn sendilandsins lætur afhenda peningana á heimili viðtakanda, í staðinn fyrir tilkynninguna, er henni heimilt að taka þar fyrir sjerstakt gjald með því að draga frá, ef svo ber undir, hraðboðagjaldið, sem sendandi hefur borgað.

80 que ceux prévus au présent article, ou qui peuvent être perçus en conformité des règlements télégraphiques internationaux.

Article 5.

Réexpédition.

1. — Par suite du changement de résidence du bénéficiaire, les mandats ordinaires peuvent être réexpédiés d'un des pays participant à l'Arrangement sur un autre de ces pays, si le pays de la nouvelle destination entretient avec celui d'origine un échange de mandats de poste sur la base du présent Arrangement.

La demande de réexpédition peut être formulée par l'expéditeur ou par le destinataire.

Le montant du mandat est converti par le bureau réexpéditeur en monnaie du pays de la nouvelle destination d'après le taux convenu pour les mandats à destination de ce pays et émanant du pays qui effectue la réexpédition. Il n'est perçu aucun supplément de taxe pour la réexpédition, mais le pays de la nouvelle destination touche en tout cas à son profit la quote-part de taxe qui lui serait dévolue si le mandat lui avait été primitivement adressé, même dans le cas où, par suite d'un arrangement spécial conclu entre le pays d'origine et le pays de la destination primitive, la taxe effectivement perçue serait inférieure à la taxe prévue par l'article 3 du présent Arrangement.

Toutefois, la conversion du montant n'est pas opérée quand le mandat est réexpédié sur le pays d'origine ou sur le pays de première destination. Suivant le cas, le titre est payé pour son montant primitif ou pour la somme versée en monnaie du pays d'origine et figurant aux indications de service.

2. — Les mandats télégraphiques peuvent être réexpédiés sur une nouvelle destination par voie postale, aux mêmes conditions que les mandats ordinaires.

3. — Si l'Administration du nouveau pays de destination entretient avec celle de la destination primitive un échange de mandats télégraphiques, la réexpédition des mandats ordinaires ou télégraphhiques peut, à la demande de l'expéditeur ou du destinataire, être opérée par voie télégraphique sans attendre la réception de l'avis confirmatif, en ce qui concerne les mandats télégraphiques. En pareil cas, le mandat original est quittancé par le bureau réexpéditeur et comptabilisé comme mandat payé, et les frais postaux et télégraphiques afférents au nouveau parcours sont déduits du montant à transmettre.

4. — Les mandats ordinaires originaires de pays ne participant pas au présent Arrangement, mais entretenant un échange de mandats de poste avec un pays contractant, peuvent, si les Arrangements particuliers ne s'y opposent pas, être réexpédiés, par voie postale, de ce dernier pays sur un tiers pays

5. — Á símapóstávísunum hvíla engin gjöld, önnur en þau, sem nefnd eru í þessari grein, eða sem taka má samkvæmt alþjóðasímareglugerðunum. 80

5. grein.

Áframsending.

1. — Hafi viðtakandi flust búferlum, má áframsenda almennar póstávísanir frá einu samningslandi til annars, ef hið nýja ákvörðunarland hefur póstávísanaviðskifti við upprunalandið, á grundvelli þessa samnings.

Beiðni um áframsendingu getur sendandi eða viðtakandi framsett.

Upphæð ávísunarinnar skal breytt á pósthúsinu, sem áframsendir, í mynt hins nýja ákvörðunarlands, eftir gengi því, sem ákveðið er fyrir ávísanir þangað frá landinu, sem áframsendir. Fyrir áframsendingu er ekkert aukagjald tekið, en hið nýja ákvörðunarland fær, undir öllum kringumstæðum, þann hluta af burðargjaldinu, sem því hefði borið, hefði ávísunin upprunalega haft utanáskrift þangað, og það eins, jafnvel þótt hið tekna burðargjald, sakir sjerstaks samnings á milli sendilandsins og hins upprunalega ákvörðunarlands, sje lægra, en taxtarnir, sem nefndir eru í 3. grein samningsins.

Þó fer engin myntbreyting fram á ávísuninni, þegar hún er áframsend til upprunalandsins eða fyrsta ákvörðunarlands. Eftir ástæðum er ávísunin útborguð í sinni upprunalegu upphæð, eða í upphæð þeirri, sem tilfærð er í mynt upprunalandsins, og færð er í þjónustudálkinum.

2. — Símapóstávísanir má áframsenda póstleiðis með sömu skilyrðum og almennar ávísanir.

3. — Ef símapóstávísanaskifti eru milli hins nýja og gamla ákvörðunarlands má áframsending á vanalegum ávísunum og símapóstávísunum fara fram símleiðis, eftir beiðni sendanda eða viðtakanda, án þess að beðið sje eftir staðfestri tilkynningu, að því er snertir símaávísanirnar. Þegar slíkt kemur fyrir, kvittar pósthúsið, sem áframsendir hina upprunalegu ávísun og færir hana í reikning sem útborgaða ávísun, en póst- og símagjöld fyrir hina nýju leið eru dregin frá upphæðinni, sem á að senda.

4. — Venjulegar ávísanir, sem sendar eru frá landi, sem ekki tekur þátt í þessum samningi, en hefur ávísanaviðskifti við eitthvert samningsland, má áframsenda frá þessu landi til þriðja lands, sem hefur undirskrifað samninginn, ef hinir sjerstöku samningar eru því ekki til fyrirstöðu. Þegar slíkt kemur

80 signataire de l'Arrangement. En pareil cas, le bureau réexpéditeur quittance le mandat original, le comptabilise comme mandat payé et établit un nouveau mandat dont la taxe est déduite du montant à transmettre.

Article 6.

Décomptes.

1. — Les Administrations des postes des pays contractants dressent, aux époques fixées par le Règlement ci-après, les comptes sur lesquels sont récapitulées toutes les sommes payées par leurs bureaux respectifs; et ces comptes, après avoir été débattus et arrêtés contradictoirement sont soldés par l'Administration qui est reconnue redevable envers une autre, dans le délai fixé par le même Règlement. Sauf arrangement contraire, le payement du solde a lieu dans la monnaie que le pays créancier applique au payement des mandats de poste (article 2, § 3, ci-dessus).

2. — A cet effet, et sauf autre arrangement, lorsque les mandats ont été payés dans des monnaies différentes, la créance la plus faible est convertie en même monnaie que la créance la plus forte, en prenant pour base de la conversion le cours moyen officiel du change dans le pays débiteur pendant la période à laquelle le compte se rapporte.

3. — En cas de non-payement du solde d'un compte dans les délais fixés, le montant de ce solde est productif d'intérêts, à dater du jour de l'expiration desdits délais jusqu'au jour où le payement a lieu. Ces intérêts sont calculés à raison de 7% l'an et sont portés au débit de l'Administration retardataire sur le compte suivant.

Article 7.

Responsabilité; mandats non distribuables périmés.

1. — Les sommes converties en mandats de poste sont garanties aux déposant, jusqu'au moment où elles ont été régulièrement payées aux destinataires ou à leurs ayants droit. Tout mandat qui n'a pu être payé au destinataire pour une cause quelconque doit être remboursé à l'expéditeur.

Tout mandat dont le montant a été inscrit au crédit du compte courant postal du destinataire en conformité des règles qui concernent le service des chèques postaux est considéré comme valablement payé.

Lorsqu'un mandat n'a pas atteint son but par suite d'une faute de service et doit pour cette raison être remboursé à l'expéditeur, celui-ci a droit, en outre, à la restitution des frais postaux de réclamation.

2. — Lorsque le payement d'un mandat a été contesté, l'obligation de

fyrir, kvittar pósthúsið, sem áframsendir ávísunina, og færir hana í reikning 80
sem útborgaða ávísun og býr síðan út nýja ávísun. Gjaldið fyrir hana er dregið frá upphæðinni, sem á að senda.

6. grein.

Reikningsskil.

1. — Póststjórnir samningslandanna búa út reikninga fyrir tímabil, sem nánar eru ákveðin í starfsreglugerðinni, og eru teknar í þá reikninga allar upphæðir, sem borgaðar hafa verið út við pósthús hverra um sig, og þegar búið er að rannsaka og viðurkenna reikningana af báðum aðilum, skulu þeir jafnaðir af þeirri póststjórn, sem skuldar hinni, innan tiltekins tíma, sem ákveðinn er í reglugerðinni. Nema öðruvísi sje umsamið, skal greiðslan á reikningsjöfnuðinum fara fram í þeirri mynt, sem landið, er inni á, notar við greiðslu á póstávísunum (2. grein, 3. liður hjer að framan).

2. — Í þessu efni verður þó, þegar ávísanirnar hafa verið útborgaðar í mismunandi mynt, og ekki er öðruvísi um samið, lægri inneign breytt í sömu mynt og hærri inneign, og er breytingin gerð með því, að taka hið opinbera meðalgengi í landinu, sem skuldar, á tímabilinu, sem reikningurinn á við.

3. — Sje jöfnuður einhvers reiknings ekki greiddur innan hins ákveðna tíma, falla vextir á upphæðina, frá þeim degi að telja, er fresturinn rennur út og þangað til greiðslan fer fram. Vextir þessir eru 7% á ári, og færast í næsta reikning póststjórnarinnar, sem er á eftir með greiðsluna.

7. grein.

Ábyrgð. — Ávísanir, sem eru orðnar of gamlar og ekki verður komið til skila.

1. — Upphæðir þær, sem breytt er í póstávísanir, eru ábyrgstar sendendum, þangað til þær hafa verið útborgaðar viðtakendum eða þeirra umboðsmönnum. Sjerhver ávísun, sem einhverra orsaka vegna ekki hefir orðið greidd viðtakanda, skal endurborguð sendanda.

Allar póstávísanaupphæðir, sem hafa verið færðar viðtakanda til tekna í pósthlaupareikningi hans, samkvæmt reglum þeim, er snerta pósttjekkastarfið, skulu álitnar löglega útborgaðar.

Þegar póstávísun hefir ekki komist áfram vegna vangár póstmanna og verður þar af leiðandi að endurgreiðast sendanda, á hann, þar að auki, heimtingu á að fá endurgoldin póstgjöld fyrir fyrirspurnina.

2. — Hafi ágreiningur risið út af útborgun á póstávísun, hvílir skyldan til þess að bæta sendanda skaðann á póststjórninni, sem hefur gefið ávísunina

80 désintéresser le réclamant incombe à l'Office d'émission ou à l'Office de payement dûment saisi d'une réclamation reconnue fondée.

S'il n'y a pas eu faute de sa part, l'Office qui a désintéressé le réclamant a le droit d'exercer son recours contre l'Administration responsable du payement sur faux acquit.

3. — Pour dégager sa responsabilité à l'égard de tout mandat payé par lui, l'Office de destination doit être en mesure d'établir que le payement a eu lieu dans les conditions prescrites par ses règlements intérieurs.

4. — Le réclamant doit être désintéressé le plus tôt possible et au plus tard dans le délai d'un an à partir du jour de la réclamation.

Ce délai peut être exceptionnellement dépassé lorsque malgré toute la diligence apportée par les Administrations dans l'examen d'une affaire, il n'a pas été suffisant pour permettre de déterminer les responsabilités.

5. — Lorsque l'Office d'origine a été saisi d'une réclamation par l'expéditeur et que l'Office de destination a laissé s'écouler une période d'une année sans donner de solution à l'affaire, ce dernier Office peut être mis en demeure d'avoir à rembourser le réclamant dans un délai qui lui est indiqué en tenant compte des distances. Si la mise en demeure n'est pas suivie d'effet à l'expiration de ce délai, l'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office de destination.

L'Office de destination pour le compte duquel un payement est effectué, conformément aux dispositions de l'alinéa précédent, est tenu d'en rembourser le montant à l'Office expéditeur dans un délai de trois mois après la réception de l'avis dudit paiement. Le remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'un traite, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Passé le délai de trois mois, la somme due à l'Office expéditeur est productive d'intérêt à raison de 7% l'an, à dater du jour de l'expiration dudit délai.

6. — Il est toutefois entendu que la réclamation concernant le payement d'un mandat à une personne non autorisée n'est admise que dans le délai d'un an à partir du lendemain du jour de l'expiration de la validité normale du mandat; passé ce terme, les Administrations cessent d'être responsables des payements sur faux acquits.

7. — Les sommes encaissées par chaque Administration, en échange de mandats de poste dont le montant n'a pas été réclamé dans les délais fixés par les lois ou règlements du pays d'origine, sont définitivement acquises à l'Administration qui a délivré ces mandats.

út eða þeirri póststjórn, sem hefur borgað hana út, þegar henni hefur borist 80
viðurkend rjettmæt krafa.

Sje sökin ekki hjá póststjórninni, sem bætt hefur sendanda skaðann, öðlast hún endurgreiðslurjett gagnvart póststjórninni, sem ber ábyrgð á útborguninni gegn falskri kvittun.

3. — Til þess að póststjórn ákvörðunarlandsins geti losnað við ábyrgð, að því er snertir allar ávísanir, sem hún borgar út, verður hún að geta sýnt fram á, að útborganir hafi farið fram, samkvæmt fyrirmælum í innanríkisreglum hennar.

4. — Krefjanda skal bættur skaðinn eins fljótt og unt er og í síðasta lagi innan árs frá þeim degi, er krafan er sett fram.

Frest þennan má þó einstaka sinnum lengja, þegar að, þrátt fyrir alla árvekni frá póststjórnanna hálfu, ekki hefir komið neitt nægilegt fram við rannsókn á málinu til þess að ákveða ábyrgðina.

5. — Þegar póststjórn sendilandsins hefur fengið í hendur kröfu frá sendanda og póststjórn ákvörðunarlandsins, hefur látið heilt ár líða hjá, án þess að leiða málið til lykta, má skora á síðastnefnda póststjórn að endurgreiða upphæðina til krefjanda, innan ákveðins tíma, sem henni er veittur, með fjarlægðina fyrir augum. Ef áskoruninni er ekki sint, áður en fresturinn rennur út, er póststjórn sendilandsins heimilt að bæta sendanda skaðann, á kostnað póststjórnar ákvörðunarlandsins.

Póststjórn ákvörðunarlandsins, sem þorgun hefur verið framkvæmd fyrir, samkvæmt ákvæðum næstu málsgreinar hjer á undan, er skyld að endurgreiða sendipóststjórninni upphæðina innan þriggja mánaða frá því hún tekur við tilkynningunni um borgunina. Endurgreiðslan skal framkvæmd póststjórninni, sem inni á, að kostnaðarlausu, annaðhvort með póstávísun eða víxli eða peningum, sem eru gjaldgengir í landinu, sem á inni.

Þegar þriggja mánaða fresturinn er liðinn, falla vextir á upphæðina, sem skuldast póststjórn sendilandsins, 7% á ári, að telja frá þeim degi, er fresturinn rennur út.

6. — Þó er þess að gæta, að krafa, viðvíkjandi útborgun á ávísun til óviðkomandi manns, er aðeins tekin til greina innan eins árs að telja frá deginum næst á eftir þeim, sem hið vanalega gildi ávísunarinnar rennur út; þegar þessi frestur er liðinn, hætta póststjórnirnar að bera ábyrgð á útborgunum gegn fölskum kvittunum.

7. — Upphæðir þær, sem hver póststjórn hefur móttekið í skiftum á póstávísunum, sem ekki hafa verið heimtaðar útborgaðar innan tíma þess, sem ákveðinn er í lögum eða reglugjörðum sendilandsins, falla að fullu og öllu til þeirrar póststjórnar, sem hefur gefið ávísanirnar út.

80

Article 8.

Législation des pays contractants; unions restreintes.

Est réservé à chaque pays le droit d'appliquer, aux mandats de poste à destination ou en provenance d'autres pays, ses lois et règlements intérieurs, en tant qu'il n'y est pas dérogé par le présent Arrangement.

Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des arrangements spéciaux, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration du service.

Article 9.

Suspension extraordinaire du service.

Chaque Administration peut, dans des circonstances extraordinaires qui sont de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des mandats internationaux, d'une manière générale ou partielle, sous la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 10.

Adhésions à l'Arrangement.

Les pays de l'Union qui n'ont point pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande, et dans la forme prescrite par l'article 26 de la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

Article 11.

Désignation des bureaux participant à l'échange; Règlement d'exécution.

1. — Les Administrations des postes des pays contractants prennent les mesures nécessaires pour assurer autant que possible le payement des mandats dans toutes les localités de leurs pays respectifs.

2. — Ces Administrations règlent la forme et le mode de transmission des mandats, la forme des comptes désignés à l'article 6 et toute autre mesure de détail ou d'ordre nécessaire pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

8. grein. 80

Löggjöf samningslandanna. — Minni póstsambönd.

Hverju landi er heimilt að beita innanlandslögum sínum og reglugjörðum, að svo miklu leyti, sem samningur þessi er þeim ekki andstæður, við póstávísanir til eða frá útlöndum.

Ákvæði þessa samnings skerða ekki rjett samningsaðila til þess að gjöra nýja sjerstaka samninga, svo og halda við og stofna minni póstsambönd, er miði að lækkun á burðargjaldinu, eða sjerhverri annari breytingu til batnaðar á póstþjónustunni.

9. grein.

Stöðvun á viðskiftunum vegna sjerstakra ástæða.

Sjerhver póststjórn samningslandanna getur um stundarsakir stöðvað skiftin á alþjóðapóstávísunum, að nokkru eða öllu leyti, þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, er rjettlæta slíkar ráðstafanir, en með því skilyrði, að tilkynna það tafarlaust, og símleiðis, ef þörf krefur, póststjórn þeirri eða póststjórnum, sem hlut eiga að máli.

10. grein.

Þátttaka í samningnum.

Þau lönd póstsambandsins, sem ekki hafa aðhylst samning þenna, geta samþykt hann, þegar þau óska þess, á þann hátt, sem segir í 26. grein aðalsamningsins, um inngöngu í póstsambandið.

11. grein.

Ákvörðun um hvaða pósthús skuli taka þátt í viðskiftunum. — Starfsreglugjörð.

1. — Póststjórnir samningslandanna gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja, að svo miklu leyti sem hægt er, útborganir á ávísunum á öllum stöðum í landi hverrar um sig.

2. — Póststjórnirnar ákveða hvernig ávísanirnar skuli vera í lögun og hvernig þær skuli sendar, hvernig reikningarnir, sem nefndir eru í 6. grein, skuli vera útbúnir, og gera allar aðrar sjerstakar ráðstafanir, sem kunna að vera nauðsynlegar, til framkvæmda á þessum samningi.

80

Article 12.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues à l'artice 27 de la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des mandats de poste.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le § 2 de l'article 28 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 6 et 14;

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions autres que celles des articles précités;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement, sauf le cas de litige prévu par l'article 25 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique, et, dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme indiquée à l'article 28 de la Convention principale.

5 — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

Article 13.

Participation d'autres Administrations au service des mandats.

Les pays dans lesquels le service des mandats relève d'une Administration autre que celle des postes, peuvent participer à l'échange régi par les dispositions du présent Arrangement.

Il appartient à l'Administration chargée, dans ces pays, du service des mandats, de s'entendre avec l'Administration postale, pour assurer la complète exécution de toutes les clauses de l'Arrangement.

Cette dernière Administration lui servira d'intermédiaire pour toutes

12. grein. **80**

Frumvörp milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess, að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta póstávísanaviðskiftin.

Til þess að verða tekin til athugunar, þarf hvert frumvarp að hafa að minsta kosti stuðning tveggja póststjórna, auk þeirrar, sem það kemur frá. Fái alþjóðaskrifstofan ekki hina nauðsynlegu tölu stuðningsyfirlýsinga samtímis og hún fær frumvarpið, skal því ekki frekara sint.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í 2. lið 28. greinar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðum þessarar greinar og 1., 2., 3., 4., 6. og 14. greinar;

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingu á ákvæðum í öðrum greinum en þeim, sem nefndar eru hjer á undan;

3° einfaldan meiri hluta atkvæða, ef um er að ræða skilning á ákvæðum samningsins, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar á tveim fyrstu atriðunum með stjórnarlegri yfirlýsingu, og í þriðja atriðinu með skrifstofutilkynningu, eins og segir í 28. grein aðalsamningsins.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

13. grein.

Þátttaka annara en póststjórnanna í póstávísanaviðskiftunum.

Þau lönd, þar sem póstávísanaviðskiftin heyra undir aðra framkvæmdarstjórn en póststjórnina, geta tekið þátt í póstávísanaviðskiftum þeim, sem ákveðin eru með ákvæðum þessa samnings.

Framkvæmdarstjórn þeirri, sem hefur póstávísanaviðskiftin með höndum í þessum löndum, ber að ná samkomulagi við póststjórnina, til þess að tryggja fullkomnar framkvæmdir á öllum ákvæðum samningsins.

80 ses relations avec les Administrations postales des autres pays contractants et avec le Bureau international.

Article 14.

Durée de l'Arrangement; ratification.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur le 1 janvier 1922.

2. — Il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit réservé à chaque pays de se retirer de cet Arrangement moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

3. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions convenues antérieurement entre les divers Gouvernements ou Administrations des parties contractantes.

4. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à Madrid.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur

Pour la Bolivie:
Luis Rodriguez.

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour l'Espagne:
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho.

Hin síðarnefnda stjórn er milliliður fyrir hana í öllum viðskiftum við 80
póststjórnir hinna samningslandanna, svo og við alþjóðaskrifstofuna.

14. grein.

Gildi samningsins. — Fullgilding.

1. — Samningur þessi gengur í gildi 1. janúar 1922.

2. — Hann gildir jafnlengi og aðalsamningurinn, án þess þó að rjettur sá, sem hver samningsaðili hefur, til þess að segja sig úr samningnum með tilkynningu, er stjórn hans sendir hinni svissnesku sambandsstjórn ári áður, sje að nokkru skertur.

3. — Frá þeim degi, er þessi samningur gengur í gildi, eru úr gildi numin öll ákvæði, er áður hafa verið samþykt af stjórnum eða póststjórnum málsaðila.

4. — Samning þenna skal fullgilda eins fljótt og unt er, og um fullgildingarnar skal skifst á í Madrid.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúar ofangreindra landa sett nöfn sín undir samning þenna í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande:
G. E. F. Albrecht.

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectores Français de l'Indochine:
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises:
G. Demartial.

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la République du Honduras:
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, T. C. Giannini, S. Ortisi.

Pour le Japon:
S. Nakanishi, Arajiro Miura,
Y. Hiratsuka.

80

Pour le Chosen:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia:
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Nicaragua:
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama:
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay:
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek. J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou:
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch, S. P. Toutoundjitch, Dr. Franya Pavlitch, Costa Zlatanovitch,

Pour le Royaume de Siam:
Phra Sanpakitch Preecha.

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennquist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

80

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera,

Pour l'Uruguay:
Adolfo Agorio.

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour les États-Unis de Venezuela:
Pedro-Emilio Coll, Barceló, A. Posse.

80

Protocole final

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant le service des mandats de poste, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

A titre provisoire chaque pays a la faculté de percevoir une taxe inférieure à celle prévue à l'article 3 du présent Arrangement.

II.

En ce qui concerne les taxes prévues par l'Arrangement, chaque pays est autorisé à les mettre en vigueur avant le 1er janvier 1922, à la condition d'en informer le Bureau international au moins un mois d'avance et, au besoin, par télégramme.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement espagnol et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur.

Pour la Bolivie:
Luis Rodriguez.

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Loka-ákvæði

80

Í því að undirritaðir fulltrúar ætluðu að fara að undirskrifa samninginn um póstávísanaviðskiftin, urðu þeir ásáttir um það, sem hjer segir:

I.

Til bráðabirgða hefur hvert land rjett til þess að taka lægra burðargjald, en það, sem nefnt er í 3. grein samningsins.

II.

Að því er burðargjöldin snertir, sem nefnd eru í samningnum, þá hefur hvert land rjett til þess að láta þau ganga í gildi fyrir 1. janúar 1922, með því skilyrði, að tilkynna það alþjóðaskrifstofunni, mánuði áður að minsta kosti, og símleiðis, ef þörf krefur.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar sett þessi lokaákvæði, sem skulu hafa sama kraft og gildi, eins og þó að ákvæði þau, sem þau innihalda, hefðu verið sett í sjálfan samninginn, og hafa þeir undirskrifað eitt eintak, sem skal geymt í skjalasafni hinnar spönsku stjórnar, og skal hver aðila fá afrit af því.

Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour l'Espagne:
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho,

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande:
G. E. F. Albrecht.

80

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine:
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises:
G. Demartial.

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la République du Honduras:
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen.

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, T. C. Giannini, S. Ortisi.

Pour le Japon:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia:
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Nicaragua:
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama:
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay:
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou:
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises
de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie
et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates
et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch,
S. P. Toutoundjitch,
Dr. Franya Pavlitch,
Costa Zlatanovitch,

Pour le Royaume de Siam: 80
Phra Sanpakitch Preecha.

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennqvist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera.

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

Pour l'Uruguay:
Adolfo Agorio.

Pour les États-Unis de Venezuela:
Pedro Emilio Coll, Barceló, A. Posse.

80

Starfsreglugerð

fyrir

samninginn um póstávísanaviðskiftin.

Samkvæmt 21. grein aðalsamningsins og 11. grein póstávísanasamningsins, hafa undirritaðir, hver í nafni sinnar stjórnar, sameiginlega samþykt eftirfarandi ákvæði til framkvæmda á hinum síðarnefnda samningi.

I.

Kvittun.

Kvittun, póstkvittun eða yfirlýsing um innborgun á upphæð, sem alþjóðapóstávísun er gefin út fyrir, skal látin sendanda í tje endurgjaldslaust, í því formi, sem hver póststjórn hefur ákveðið.

II.

Eyðublöð. — Leyfðar athugasemdir. — Utanáskrift.

1. — Alþjóðapóstávísanir skulu útfyltar á eyðublöð, eins og fyrirmynd A sýnir, sem fylgir þessari reglugerð. Eyðublöðin skulu búin til úr sterkum pappa; ummál þeirra má ekki fara fram úr 18½ sentimetra á lengd og 12½ sentimetra á breidd.

2. — Þau póstávísanaeyðublöð, sem ekki eru prentuð á frönsku, skulu hafa þýðingu á þessu máli milli línanna og hið ritaða mál, sem sett er eftir því, sem textinn segir til, skal skrifað með arabiskum tölum og latnesku letri með rjettri tilvísun, án útþurkunar eða yfirstrikunar, jafnvel þótt staðfest sje.

Tilgreiningu á upphæðum, sem eru brot úr mynteiningu, má eingöngu skrifa í tölum, en þó skal fyrir framan töluna, sem táknar eininguna, setja núll, þegar engir tugir eru.

Skrifað mál með blýanti er ekki leyfilegt. Þó mega þjónustuupplýsingarnar vera skrifaðar með blekblýanti.

3. — Bannað er að skrifa á ávísanirnar annað en það, sem texti eyðu- 80
blaðanna segir til um. Aftur á móti hefur sendandi leyfi til þess, að skrifa hvaða orðsendingu sem er til viðtakanda ávísunarinnar á afklippinginn.

4. — Þjónustuávísanir og ávísanir til eða frá herföngum skulu efst bera yfirskriftina „En franchise de taxe“ (burðargjaldsfrítt), og aftan á afklippingnum skal þess getið, af hvaða ástæðu ávísunin sje send.

5. — Utanáskriftin á ávísununum skal greina viðtakanda nákvæmlega, þ. e. a. s. þannig, að auðvelt sje að ákveða persónu hins rjetta hlutaðeiganda. Nafnastyttingar og símnefni eru ekki leyfð.

III.

Símapóstávísanir.

1. — Símapóstávísanir eru útbúnar á því pósthúsi, sem hefur tekið við peningunum, og sendar til þess pósthúss, sem á að framkvæma borgunina.

2. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli póststjórnanna, sem í hlut eiga, eru símapóstávísanir útfyltar á frönsku. Eru þær útbúnar sem hjer segir:

Athugasemdir, sem fyrir kunna að koma (í fullum bókstöfum eða með styttingum þeim, sem símastjórnin leyfir).

Mandat (númer póstávísunarinnar).

Postes (nafn ákvörðunarpósthússins).

(Ef svo ber undir athugasemd um, hvort heimta skuli kvittun fyrir útborgun).

(Nafn sendanda) (upphæðina, sem send er, í tölum, og að því er snertir nöfn myntteininganna (franki, mark o. s. frv.) í fullum bókstöfum í mynt ákvörðunarlandsins).

(Nákvæmt nafn viðtakanda, aðsetursstaður hans og, ef hægt er, heimilis hans. Sje viðtakandi kvenmaður, er skylda að tilfæra orðin „madame“ eða „mademoiselle“ við ættarnafn hennar, jafnvel þótt fornafnið sje með, nema þegar það er óþarfa endurtekning á stöðu, titli, starfi eða atvinnu, er segir greinilega til um persónu viðtakanda).

Otangreindar tilgreiningar skulu ætíð standa á símaávísunareyðublöðum, í sömu röð og að ofan segir. Sendanda eða viðtakanda má hvorki tilgreina með skammstöfun eða sjerstöku orði, sem þeir hafa komið sjer saman um.

Þó má sleppa því að tilgreina nafn aðsetursstaðar viðtakanda, þegar það er sama og nafn ákvörðunarpósthússins.

Þegar símapóstávísanir eru útgefnar af pósthúsinu á stöðum, þar sem engin ritsímastöð er, skal útgáfustaður ávísananna tilgreindur á skeytunum, næst á eftir númeri ávísunarinnar, þannig:

„Mandat .. .. de .. ..“

Á sama hátt skulu símapóstávísanir frá stöðum, þar sem eru mörg

80 pósthús, innihalda nákvæmt nafn sendipósthússins, þegar það hefur ekki neina símaþjónustu.

3. — Póststjórnirnar geta, að því er snertir þeirra eigin þjónustu, heimilað ritsímastöðvum á stöðum þar sem eru eitt eða fleiri pósthús, að taka við símapóstávísanafje af sendanda og borga það á ákvörðunarstaðnum.

4. — Endurtekning að nokkru leyti er skylda, (endurtekning frá einni stöð til annarar á eiginnöfnum og tölum).

5. — Sendipósthúsið sendir ákvörðunarpósthúsinu sem staðfestingu, tilkynningu um útgáfu símapóstávísunarinnar, með næsta pósti á eftir og í umslagi, og skal hún vera eins í laginu eða lík og meðfylgjandi fyrirmynd B. Hið síðarnefnda pósthús heftir tilkynninguna við ávísunina, þegar viðtakandi hefur kvittað hana.

IV.

Flutningur.

1. — Ávísanirnar eru fluttar opnar.

2. — Hvernig setja skuli ávísanirnar í póstinn er ákveðið í 1. lið XXII. greinar starfsreglugerðar aðalsamningsins.

V.

Áframsending. — Endursending.

1. — Þegar almenn póstávísun á að áframsendast, samkvæmt því, sem sagt er í 1. lið 5. greinar samningsins, strikar pósthúsið, sem áframsendir, ef með þarf, út með penna áteiknunina um upphæð ávísunarinnar, þannig, að hægt sje þó að lesa hina upprunalegu skrift. Upplýsingarnar í dálkinum „somme versée" skulu látnar halda sjer.

Þegar pósthúsið er búið að breyta útgáfuupphæðinni í mynt hins nýja ákvörðunarlands, skrifar það hana í fullum bókstöfum á hæfilegan stað á eyðublaði ávísunarinnar, en, að svo miklu leyti sem hægt er, rjett fyrir ofan hina upprunalegu áteiknun upphæðarinnar í bókstöfum. Hin nýja áteiknun ávísunarinnar er undirskrifuð af póstmanninum. Á sama hátt skal farið að við frekari áframsendingu.

Sje um áframsendingu að ræða til sendilandsins, eða fyrsta ákvörðunarlands, skrifar þó pósthúsið, sem áframsendir, hina upprunalegu upphæð á ávísunina eða setur í þeirra stað upphæðina, sem er skrifuð í þjónustudálkinum, í mynt sendilandsins.

Áframsending símapóstávísana póstleiðis (2. liður 5. greinar samningsins) er framkvæmd á sama hátt. Ávísanirnar skulu sendar í umslagi. Til-

kynningarnar um staðfestingu skulu einnig sendar í umslagi, undir eins og fyrsta ákvörðunarpósthús hefur tekið við þeim. 80

2. — Sje um símleiðis áframsendingu að ræða á almennri ávísun eða símapóstávísun (3. liður 5. greinar samningsins) útbýr fyrsta ákvörðunarpósthús símapóstávísun fyrir upphæð þeirri, sem eftir er, þegar búið er að draga frá henni símskeytisgjaldið og póstgjaldið. Póstgjaldið er reiknað af upphæð hinnar upprunalegu ávísunar, að frádregnu símskeytisgjaldinu.

Myntbreytingin, ef hún er nokkur, er framkvæmd samkvæmt reglunum í nefndri grein. Hin upprunalega ávísun er kvittuð af fyrsta ákvörðunarpósthúsi, sem skrifar á hana þessa athugasemd:

„Réexpédié le montant de.....à....., sous déduction de la taxe de....“

(Áframsend upphæðin.....til.....að frádregnu burðargjaldi.....)

Þegar almenn ávísun er áframsend símleiðis, skal afklippingur hennar heftur við símaávísunartilkynninguna til afhendingar viðtakanda.

3. — Beiðnir um áframsendingu eða endursendingu skulu skrifaðar til athugunar af fyrsta ákvörðunarpósthúsi, og, ef svo ber undir, af öðrum ákvörðunarpósthúsum. Pósthús, sem framkvæmir endursendingu á póstávísun á þann hátt, sem að ofan greinir, sendir útgáfupósthúsinu tilkynningu um það.

VI.

Útburður með hraðboða. — Afturköllun. — Breyting á utanáskrift.

Ákvæðin í 5. og 6. lið IX. gr., 4. lið XXVI. gr. og XXX. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins gilda við ávísanir með rjettri tilvísun, ef beðið er um, útburð með hraðboða, afturköllun eða breytingu á utanáskriftinni.

Þó skal engin líking (fac-similé) af ávísuninni fylgja beiðninni um afturköllun eða breytingu á utanáskrift. Í beiðninni skal ætíð tilgreina númer, útgáfudag og upphæð ávísunarinnar, sem átt er við.

VII.

Óreglulegar ávísanir. — Frestun á útborgun um stundarsakir.

1. — Ávísanir, sem ekki hefir verið hægt að borga út af einhverjum eftirgreindum ástæðum:

1° ónákvæm, ónóg eða efasöm tilgreining á nafni eða heimili viðtakenda,
2° ósamkvæmni eða úrfelling á nöfnum eða upphæðum,
3° yfirstrikanir eða leiðrjettingar á upphæðunum,
4° vöntun á stimplun, undirskrift eða öðrum þjónustuupplýsingum,
5° tilgreining upphæðarinnar, sem á að borga, í annari mynt en ákvörðunar-

80 landsins eða þeirri, sem hlutaðeigandi lönd hafa komið sjer saman um,
6° notkun eyðublaða, sem ekki eru samkvæmt hinum fyrirskipuðu reglum, eru leiðrjettar af þeirri póststjórn, sem hefir gefið þær út.

2. — Í þessu augnamiði eru ávísanirnar endursendar eins fljótt og hægt er, í umslagi til sendipósthússins, nema sendandi, eftir að honum hefur verið tilkynt það, heimti að beitt sje ákvæðunum í 4. lið hjer á eftir.

Í viðskiftum við lönd utan Evrópu, má þó póststjórn ákvörðunarlandsins láta borga út ávísanir, þar sem upphæðin er tilgreind í annari mynt en þeirri, sem leyfð er, þegar hún getur gert breytinguna með því gengi, sem útgáfupóststjórnin notar, en með því skilyrði, að gera póststjórninni, sem hefur gefið ávísunina út, aðvart þegar í stað.

Áhætta við ranga myntbreytingu, hvílir á þeirri póststjórn, sem gerir breytinguna.

3. — Þegar ekki er hægt að útborga símaávísanir sakir ófullkominnar eða ónógrar utanáskriftar, eða sakir einhvers annars, sem ekki verður heimfært upp á viðtakanda, skal sendipósthúsinu send þjónustutilkynning, er tilgreini ástæðuna til þess að útborgun hefur ekki farið fram. Sendipósthúsið rannsakar hvort hindrunin fyrir útborguninni stafi af vangá frá þjónustunnar hálfu. Sje henni um að kenna leiðrjettir það skekkjuna þegar í stað með þjónustutilkynningu. Annars gerir það sendanda aðvart og getur hann þá leiðrjett skekkjuna með þjónustutilkynningu, sem burðargjald er borgað fyrir.

Þegar skekkja í símapóstávísunum hefur ekki verið leiðrjett innan hæfilegs frests með þjónustutilkynningu, skal hún leiðrjett á sama hátt og segir fyrir um almennar póstávísanir.

4. — Ef viðtakandi óreglulegrar almennrar póstávísunar óskar og býðst til þess að greiða kostnaðinn, má leiðrjetta skekkjuna, sem er til hindrunar fyrir útborgun ávísunarinnar, símleiðis með þjónustutilkynningu, sem burðargjald er greitt fyrir. Ávísunin er þá geymd á ákvörðunarpósthúsinu, sem leiðrjettir hana, þegar það fær leiðrjettingarskeytið frá sendipósthúsinu, og leggur skeytið með hinni leiðrjettu ávísun.

5. — Þegar aðeins er komin tilkynning um símapóstávísun, en sjálft skeytið vantar, má ekki borga ávísunina út við sýningu á tilkynningunni. Fyrst og fremst ber að gera fyrirspurn um símskeytið með símaþjónustutilkynningu. Ákvörðunarpósthúsið gerir einnig fyrirspurn um þær símaávísanatilkynningar, sem ekki eru komnar með fyrsta pósti eftir dagsetningu ávísunarinnar. Þær símaávísanatilkynningar, sem vanta, skulu krafðar með leiðrjettingarskýrslu, er sje eins eða lík og fyrirmynd G, er fylgir starfsreglugerð aðalsamningsins.

6. — Hafi leiðrjettingarskeytin, er nefnd eru í 4. lið hjer að framan, komið fram vegna skekkju, er þjónustunni sje um að kenna, skulu gjöldin fyrir skeytin endurgreidd rjettum hlutaðeiganda.

7. — Póstávísanir (almennar og símaávísanir), sem neitað er að taka við, svo og þær, þar sem viðtakendur eru óþektir, farnir án þess að hafa gefið

upp heimilisfang, eða farnir til lands, sem ekki tekur þátt í þessum samningi, skulu þegar í stað endursendar af ákvörðunarpósthúsinu til sendipósthússins, eftir að búið er að stimpla þær eða líma á þær miða, eins og segir í 4. lið XXVII. greinar starfsreglugerðar aðalsamningsins. 80

Símapóstávísanir, sem eru endursendar af einhverjum ástæðum, skulu, ásamt tilheyrandi tilkynningum, sendar í umslagi.

VIII.

Gildi. — Óútborgaðar ávísanir.

1. — Ávísanirnar gilda til loka næsta mánaðar á eftir þeim mánuði, sem þær eru gefnar út í. Þessi frestur er lengdur með fjórum mánuðum í viðskiftum við lönd utan Evrópu, eða í innbyrðisviðskiftum þeirra, nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna.

2. — Þegar þessi frestur er liðinn, er ekki lengur hægt að borga ávísanirnar út, nema eftir endurnýjunaráteiknun frá póststjórninni, sem hefur gefið þær út, og eftir beiðni þeirrar póststjórnar, sem ákvörðunarpósthúsið heyrir undir..

3. — Endurnýjunaráteiknunin skal vera skrifuð á sjálfa ávísunina, og veitir hún henni gildi, jafnlangt og það, sem nefnt er í 1. lið þessarar greinar.

4. — Ávísanir þær, sem ekki hefur verið krafist útborgunar á á rjettum tíma, skulu, þegar eftir að fresturinn er runninn út, endursendur af póststjórninni, sem hefur þær með höndum, til póststjórnar sendilandsins.

IX.

Ávísanir, sem ekki verður komið til skila; týndar eða eyðilagðar ávísanir.

1. — Endurgreiðsla fyrir ávísanir, sem ekki hafa orðið útborgaðar viðtakendum, skal fara fram til sendanda, undireins og póststjórn sendilandsins hefur fengið umræddar ávísanir í sínar hendur.

Ef um símapóstávísanir er að ræða, skal póststjórn sendilandsins hafa í höndum sjer bæði ávísunina og tilkynningu hennar.

2. — Í stað ávísana, sem hafa tapast, týnst eða eyðilagst, má, eftir beiðni sendanda eða viðtakanda, búa út umboð til útborgunar, og lætur póststjórn sendilandsins þau af hendi, eftir að hún í samráðum við póststjórn ákvörðunarlandsins, hefur komist að raun um, að ávísunin hafi hvorki verið útborguð, endurgreidd nje áframsend.

Útborgunarumboðin hafa jafnlangt gildi og ávísanirnar, sem þau koma í staðinn fyrir.

80 Ef samtímis er krafist endurgreiðslu af sendanda og útborgunar af viðtakanda fyrir ávísun, sem hefur tapast eða týnst í flutningnum, er útborgunarumboðið gefið sendanda, sem upphæðin tilheyrir, meðan hún er ekki greidd viðtakanda.

Fyrir útborgunarumboð skal ekki taka nýtt burðargjald.

3. — Þegar sendandi gerir kröfu til endurgreiðslu á ávísun, sem hefur tapast, týnst eða eyðilagst, verður hann til styrktar kröfu sinni að leggja fram kvittun sína, póstkvittun eða yfirlýsingu um innborgun.

Póststjórn sendilandsins leyfir endurgreiðsluna, þegar hún er búin að fullvissa sig um, að póststjórn ákvörðunarlandsins hafi hvorki borgað nje muni borga ávísunina út.

X.

Útborgun símapóstávísana.

Útborgun símapóstávísana skal fara fram, án þess beðið sje eftir móttöku tilkynningar um staðfestingu.

XI.

Útborgunarkvittun.

1. — Þegar sendandi almennrar póstávísunar biður um að fá kvittun fyrir útborgun ávísunarinnar, límir sendipósthúsið á hana frímerki, er svarar til hins fastákveðna gjalds, sem tekið er fyrir þetta. Það eyðileggur því næst frímerkið, með því að skrifa á það með greinilegu letri orðin: „Avis de payement“ (útborgunarkvittun).

2. — Sje um símapóstávísun að ræða, er frímerkið, er svarar til gjaldsins, sett á tilkynningu ávísunarinnar.

3. — Sama dag og útborgunin fer fram, sendir pósthúsið, sem á að annast hana, sendipósthúsinu kvittun, eins eða líka og fyrirmynd C, er hjermeð fylgir, og afhendir það hana aftur sendanda.

4. — Þegar sendandi biður um kvittun fyrir útborgun, eftir að búið er að gefa póstávísunina út, skrifar sendipósthúsið nákvæma lýsingu á ávísuninni á eyðublaðið C, sem áður er útbúin með frímerkjum, er svara til gjalds þess, sem nefnt er í 5. lið 3. greinar samningsins, og sendir það síðan í umslagi til ákvörðunarpósthússins. Þegar þetta pósthús hefur útfylt eyðublaðið, sendir það það til baka á sama hátt. Póststjórn sendilands ávísananna hefur þó heimild til þess að leggja fyrir pósthús sín að senda sjer fyrst um sinn beiðnir um útborgunarkvittanir, sem koma til þeirra meir en mánuði eftir að ávísunin er gefin út.

XII. 80

Fyrirspurnir um ávísanir, sem ekki hafa komið fram.

Undir fyrirspurnir um ávísun (almenna eða síma), sem ekki hefur komið fram til ákvörðunarstaðar, skal nota eyðublað, eins eða líkt og fyrirmynd D, er fylgir þessari reglugerð.

Viðvíkjandi fyrirspurnunum og hvernig þær skuli sendar, fylgja pósthúsin reglunum, sem nefndar eru í 4. lið næstu greinar hjer á undan, um útborgunarkvittanir.

Þegar ákvörðunarpósthúsið getur gefið fullnægjandi upplýsingar um afdrif ávísunarinnar, sem spurst er fyrir um, endursendir það eyðublaðið, útfylt samkvæmt því, sem rannsóknin hefur leitt í ljós, til pósthússins, sem hefur tekið á móti fyrirspurninni. Sje um árangurslausa rannsókn að ræða eða vafasama útborgun, er eyðublaðið sent til póststjórnar sendilandsins, fyrir milligöngu póststjórnar ákvörðunarlandsins.

Eyðublöðin D skulu prentuð á frönsku eða vera með þýðingu milli línanna á því máli. Þau skulu tilgreina nákvæmlega utanáskrift viðtakanda.

Þau skulu send í lokuðu umslagi, án þess nokkurt brjef fylgi þeim. Sjerhver póststjórn er sjálfráð að krefjast þess, með tilkynningu til alþjóðaskrifstofunnar, að fyrirspurnir, er snerta þjónustu hennar, sjeu sendar, annaðhvort til aðalskrifstofu hennar eða einhvers pósthúss, sem hún sjerstaklega tiltekur.

XIII.

Mánaðarreikningar.

1. — Í lok hvers mánaðar útbýr hver póststjórn handa sjerhverri hinna póststjórnanna sjerstakan reikning, eins og meðfylgjandi fyrirmynd E sýnir, þar sem upp eru teknar — að svo miklu leyti sem hægt er í tímatalsröð og stafrófsröð yfir útgáfupósthúsin — allar ávísanir, sem hafa verið útborgaðar á pósthúsum hennar, fyrir reikning hlutaðeigandi póststjórnar, í næsta mánuði á undan.

2. — Hún færir sömuleiðis á reikninginn upphæð þeirrar þóknunar, sem henni ber, samkvæmt 2. lið 3. greinar samningsins, fyrir útborgaðar ávísanir á pósthúsum hennar.

Þessi þóknun er reiknuð af aðalupphæðunum í reikningnum yfir útborgaðar ávísanir, að undanskildum ávísunum, sem sendar eru burðargjaldsfrítt.

3. — Mánaðarreikningurinn er sendur póststjórninni, sem skuldar, í síðasta lagi í lok mánaðarins næst á eftir þeim, sem hann á við, ásamt tilheyrandi kvittuðum póstávísunum og símapóstávísunum með tilkynningum þeirra, að svo miklu leyti, sem hægt er.

Símapóstávísanatilkynningar, sem koma til póststjórnar ákvörðunarlands-

80 ins, eftir að búið er að senda reikninginn, sem ávísanirnar eru í, er þær tilheyra, skulu heftar við einhvern næstu reikninga, og sendar póststjórn sendilandsins.

4. — Sjeu engar útborgaðar ávísanir, skal senda hlutaðeigandi póststjórn auðan mánaðarreikning.

XIV.

Aðalreikningar.

1. — Strax eftir móttöku mánaðarreikninganna, og án þess að bíða eftir nánari rannsókn á hverjum einstökum lið þeirra, er reikningsjöfnuðurinn gerður upp í aðalreikningi, sem póststjórnin, er á inni, býr út, nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, og fer hún þá, ef um myntbreytingu er að ræða, eftir 2. lið 6. greinar samningsins.

Mismunur, sem seinna kynni að koma fyrir, skal tekinn upp í næsta mánaðarreikning á eftir. Honum skal slept, ef upphæðin alls nemur ekki 50 semímum á reikningi.

Aðalreikningur skal vera viðurkendur innan tveggja mánaða eftir lok þess mánaðar, sem hann á við.

Frestur þessi er lengdur upp í fjóra mánuði í viðskiftum við lönd utan Evrópu, eða í viðskiftum milli þessara landa innbyrðis.

Póststjórnirnar geta þó komið sjer saman um að útbúa ársfjórðungs-, hálfs árs eða árs aðalreikning.

3. — Nema öðruvísi sje ákveðið, skal reikningsjöfnuðurinn greiddur með víxli, er borgist við sýningu, á höfuðborg eða einhverja verslunarborg landsins, sem inni á, í mynt þess lands, og án nokkurs taps fyrir það, þareð hin skulduga póststjórn ber allan kostnað við greiðsluna.

Víxla þessa má, þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, gefa út á annað land, með því skilyrði, að hin skulduga póststjórn beri diskontokostnaðinn.

4. — Borgunin skal framkvæmd í síðasta lagi hálfum mánuði eftir móttöku aðalreikningsins, með viðurkendum rjettum upphæðum. Frestur þessi er einn mánuður fyrir löndin í Suður-Ameríku.

Sjerhver póststjórn, sem á yfir 30000 gull-franka inni hjá annari póststjórn, hefur heimild til þess að krefjast à conto borgunar eða afborgunar, að nokkru leyti, alt að ¾ af inneign sinni, jafnvel áður en reikningnum er lokið. Skal þá krafa hennar uppfylt innan viku.

Fari à conto borgunin ekki fram innan þess tíma, gilda fyrirmæli 3. liðs 6. greinar samningsins.

XV. 80

Gagnkvæmar tilkynningar fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar.

1. — Fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar og að minsta kosti 3 mánuðum áður en samningurinn gengur í gildi, senda póststjórnir samningslandanna hver annari upplýsingar þær, sem hjer segir:

1° hámark það, sem hver þeirra, samkvæmt 2. lið 2. greinar samningsins, setur í sinni eigin mynt fyrir póstávísanaviðskiftin;

2° burðargjaldið, og ef svo ber undir, verðhlutfallið eða gengið, sem þær nota samkvæmt 3. lið 2. greinar samningsins;

3° skrá yfir nöfn þeirra pósthúsa sinna, sem þær heimila að gefa út og borga út alþjóðapóstávísanir, eða tilkynning um, að öll pósthúsin taki þátt í viðskiftunum;

4° eitt eintak af póstávísanaeyðublaði sínu;

5° stafsetningu á töluorðunum 1—1000, sem skrifuð verða fullum stöfum á þeirra máli á ávísanirnar, sem þær gefa út;

6° eftir hve langan tíma upphæðir þær, sem ekki hefur verið krafist útborgunar á af rjettum hlutaðeigendum, falla til ríkisins, samkvæmt innanlandslöggjöf þeirra;

7° tilkynning um þátttöku í símapóstávísanaviðskiftum, ef svo ber undir;

8° lista yfir þau lönd, sem þær hafa póstávísanaviðskifti við á grundvelli samningsins;

9° lista yfir þau lönd, sem ekki taka þátt í samningnum, en sem þær geta verið milliliðir fyrir í póstávísanaviðskiftum.

2. — Sjerhver breyting, sem síðar kann að verða á einhverju ofangreindra atriða, skal tafarlaust tilkynt á sama hátt.

Þar að auki skal þó sjerhver breyting á verðhlutfallinu tilkynt hlutaðeigandi póststjórn þegar í stað.

XVI.

Frumvörp milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp til breytinga á ákvæðum þessarar reglugerðar.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í XLIV. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins.

80 3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðum þessarar greinar og II., X. og XVII. greinar reglugerðarinnar;

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingu á ákvæðum í I., III., IV., V. VI., IX. og XI. grein;

3° einfaldan meirihluta atkvæða, ef um er að ræða breytingu á öðrum greinum eða skilning á hinum ýmsu ákvæðum reglugerðarinnar, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar með vanalegri tilkynningu frá alþjóðaskrifstofunni til allra samningspóststjórna.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt er, gengur ekki í gildi, fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

XVII.

Gildi reglugerðarinnar.

1. — Reglugerð þessi gengur í gildi sama dag og sjálfur samningurinn.

2. — Hún skal gilda jafnlengi og samningurinn, nema hún verði endurnýjuð samkvæmt sameiginlegum vilja hlutaðeigandi aðila.

Samin í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

(Nöfn fulltrúanna).

Póstbögglasamningur.

80

Convention

concernant

l'échange des colis postaux

conclu entre

l'Allemagne, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique et la Colonie du Congo Belge, la Bolivie, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Chine, la République de Colombie, la République de Costa-Rica, la République de Cuba, le Danemark, la République Dominicaine, l'Égypte, l'Équateur, l'Espagne et les Colonies Espagnoles, l'Éthiopie, la Finlande, la France, l'Algérie, les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine, l'ensemble des autres Colonies Françaises, la Grèce, le Guatemala, la République d'Haïti, la République du Honduras, la Hongrie, l'Inde Britannique, l'Islande, l'Italie et les Colonies Italiennes, le Japon, le Chosen, l'ensemble des autres Dépendances Japonaises, la République de Liberia, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole), le Maroc (Zone Espagnole), le Nicaragua, la Norvège, la République de Panama, le Paraguay, les Pays-Bas, les Indes Néerlandaises, les Colonies Néerlandaises en Amérique, le Pérou, la Perse, la Pologne, le Portugal, les Colonies Portugaises de l'Afrique, les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la Russie, la République de St-Marin, le Salvador, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, le Royaume de Siam, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie, la Turquie, l'Urugay et les États-Unis de Venezuela.

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, vu l'article 21 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté la Convention suivante:

Article 1.

Objet de la Convention.

1. — Il peut être expédié, sous la dénomination de colis postaux, de l'un des pays mentionnés ci dessus pour un autre de ces pays, des colis avec ou sans

Samningur

80

um

skifti á póstbögglum

gerður milli

Þýskalands; Lýðveldisins Argentínu; Austurríkis; Belgíu og belgisku Congo; Bolivíu; Brasilíu; Búlgaríu; Chili; Kína; Lýðveldisins Columbíu; Lýðveldisins Costa-Rica; Lýðveldisins Cuba; Danmerkur; Hins dominikanska lýðveldis; Egyptalands; Equator; Spánar og spánskra nýlenda; Etiópíu; Finnlands; Frakklands; Algiers; Hinna frönsku nýlenda og verndaðu landa í Indókína; Allra annara franskra nýlenda; Grikklands; Guatemala; Lýðveldisins Haïti; Lýðveldisins Honduras; Ungverjalands; Breska Indlands; Íslands; Ítalíu og ítalskra nýlenda; Japans; Chosen; Allra annara japanskra eigna; Lýðveldisins Líberíu; Luxemburg; Marokkó (að undanskildum spanska hlutanum); Marokkó (spanski hlutinn); Nicaragua; Noregs; Lýðveldisins Panama; Paraguay; Hollands; Hollenskra Indía; Hollenskra nýlenda í Ameríku; Perú; Persíu; Póllands; Portúgals; Hinna portúgölsku nýlenda í Afríku; Hinna portúgölsku nýlenda í Asíu og Ástralíu; Rúmeníu; Rússlands; Lýðveldisins San Marino; Salvador; Saarhjeraðsins; Konungsríkis Serba, Króata og Slovena; Konungsríkisins Síam; Svíþjóðar; Sviss; Tjekkoslóvakíu; Tunis; Tyrklands; Uruguay og Bandaríkja Venezuela.

Samkvæmt 21. grein aðalsamningsins, hafa undirritaðir fulltrúar stjórnanna í ofangreindum löndum, í sameiningu og með þeim fyrirvara, að fullgilding fáist, orðið ásáttir um eftirfarandi samning:

1. grein.

Efni samningsins.

1. — Milli hinna ofangreindu landa má senda undir nafninu „**póstbögglar**“, böggla með eða án tilgreinds verðs, alt að 10 kílógrömmum að þyngd,

80 valeur déclarée jusqu'à concurrence de 10 kilogrammes, avec les coupures de poids suivantes: jusqu 'à 1 kilogramme, de 1 à 5 kilogrammes et de 5 à 10 kilogrammes.

Par exception, il est loisible à chaque pays de n'accepter que les colis de la coupure de poids de 5 kilogrammes et de ne pas se charger des colis avec déclaration de valeur, ni des colis encombrants.

Chaque pays fixe, en ce qui le concerne, la limite supérieure de la déclaration de valeur, laquelle ne peut, en aucun cas, decendre au-dessous de 1.000 francs.

Dans les relations entre deux ou plusieurs pays qui ont adopté des maxima différents, c'est la limite la plus basse qui doit être réciproquement observée.

2. — Les Administrations des postes des pays correspondants peuvent convenir d'admettre les colis d'un poids de plus de 10 kilogrammes sur la base des dispositions de la Convention, sauf augmentation de la taxe et de la responsabilité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

3. — Le Règlement d'exécution détermine les autres conditions auxquelles les colis sont admis au transport.

Article 2.

Transit des colis.

1. — La liberté du transit est garantie sur le territoire de chacun des pays adhérents, et la responsabilité des Offices qui participent au transport est engagée dans les limites déterminées par l'article 16 ci-après.

En conséquence, les diverses Administrations participant à la présente Convention peuvent s'expédier réciproquement des colis postaux par l'intermédiaire d'une ou de plusieurs d'entre elles.

2. — A moins d'arrangement contraire entre les Offices intéressés, la transmission des colis postaux échangés entre pays non limitrophes s'opère à découvert.

Article 3.

Rétribution du transport.

1. — L'Administration du pays d'origine est redevable envers chacune des Administrations participant au transit territorial, d'un droit de 0 fr. 30 par colis jusqu'au poids de 1 kilogramme, de 0 fr. 50 par colis jusqu'au poids de 5 kilogrammes, et de 0 fr. 90 par colis de 5 à 10 kilogrammes.

2. — En outre, s'il y a un ou plusieurs transports maritimes, l'Administration du pays d'origine doit, à chacun des Offices dont les services participent

með þessum þyngdartakmörkum: að 1 kg.; frá 1 kg. að 5 kg. og frá 5 kg. að 10 kg. 80

Sem undantekning gildir það, að hvert land hefur leyfi til, að taka aðeins böggla með þyngdartakmarkinu 5 kg., og að takast ekki á hendur flutning á bögglum með tilgreindu verði, eða á rúmfrekum bögglum.

Sjerhvert land ákveður fyrir sig hámarkið fyrir hið tilgreinda verð, og má það undir engum kringumstæðum vera lægra en 1000 frankar.

Í viðskiftum milli tveggja eða fleiri landa, er hafa ákveðið mismunandi hámark, skal lægsta takmarkið lagt til grundvallar fyrir viðskiftunum á báðar hliðar.

2. — Póststjórnir hinna tilsvarandi landa geta komið sjer saman um, að taka á móti bögglum, sem eru þyngri en 10 kg., mót hækkun á burðargjaldinu og á ábyrgðinni, ef glötun, rán eða skaða ber að höndum.

3. — Starfsreglugerðin ákveður öll önnur skilyrði, sem sett eru við flutning á bögglum.

2. grein.

Transít á bögglum.

1. — Transít er heimuluð yfir landsvæði sjerhvers lands, er gengið hefur að samningnum, og er ábyrgð sú, er hvílir á þeim póststjórnum, er taka þátt í flutningnum, nánar ákveðin í 16. grein hjer á eftir.

Af þessu leiðir, að hinar ýmsu póststjórnir, er gengið hafa að þessum samningi, geta sent hver annari póstböggla fyrir milligöngu einnar eða fleiri milliliggjandi póststjórna.

2. — Sje ekki öðruvísi ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skulu bögglar í viðskiftum við lönd, er ekki liggja saman, sendast í stykkjatali.

3. grein.

Borgun á flutningnum.

1. — Póststjórn sendilandsins greiðir sjerhverri póststjórn, sem tekur þátt í landtransítinni, fr. 0,30 fyrir böggul að 1 kg. að þyngd, fr. 0,50 fyrir böggul að 5 kg. á þyngd og fr. 0,90 fyrir böggul frá 5—10 kg. á þyngd.

2. — Ennfremur skuldar póststjórn sendilandsins, ef um er að ræða einn eða fleiri sjóflutninga, sjerhverri póststjórn, sem tekur þátt í sjóflutningn-

80 au transport maritime, et, le cas échéant, pour chacun de ces services, un droit dont le taux est fixé par colis savoir :

ÉCHELONS DE DISTANCE	Colis jusqu'à 1 kilogramme	Colis jusqu'à 5 kilogrammes	Colis de 5 à 10 kilogrammes
Jusqu'à 500 milles marins	0,15	0,25	0,45
de 501 à 1.000 milles marins	0,25	0,40	0,75
de 1 001 à 2.000 — —	0,40	0,60	1,10
de 2.001 à 3.000 — —	0,50	0,80	1,45
de 3 001 à 4.000 — —	0,60	1,00	1,80
de 4.001 à 5.000 — —	0,70	1,20	2,15
de 5.001 à 6.000 — —	0,80	1,40	2,50
de 6.001 à 7.000 — —	0 90	1,60	2,85
de 7 001 à 8.000 — —	1,00	1,80	3'20
de 8.001 à 9.000 — —	(maximum)	2,00	3,55
de 9.001 à 10 000 — —	. .	2,20	3,90
c'est à dire, au delà de 1.000 milles marins, il convient d'ajouter . . . . . par 1.000 milles ou fraction de 1.000 milles excédant	. .	0,20	0,35

Ces parcours sont calculés, le cas échéant, d'après la distance moyenne entre les port respectifs des deux pays correspondants.

Toutefois, pour les colis jusqu'à 1 kilogramme le droit dû à chacun des Offices dont les services participent au transport maritime, ne doit pas excéder le taux de 1 franc par colis, sans égard aux parcours.

3. — Les pays signataires de la présente Convention, qu'ils aient ou non le franc comme unité monétaire, ont la faculté, sous réserve d'aviser un mois au moins à l'avance, l'Administration des postes suisses, de réduire ou de majorer simultanément leurs taxes territoriales de départ et d'arrivée. La réduction ou la majoration sera valable pendant une période de six mois au minimum. La majoration ne pourra, en aucun cas, dépasser, pour chaque coupure de poids, les taxes normales correspondantes.

Toutefois, la taxe qui revient au pays d'origine ou de destination ne pourra dépasser la taxe perçue dans son service interne pour les colis de la même coupure de poids.

La même faculté de réduction ou de majoration de 100% au maximum, est accordée aux pays contractants, en ce qui concerne les droits applicables aux transports maritimes indiqués au paragraphe 2 ci-dessus. Toutefois, la majoration ne peut être demandée que lorsqu'elle est appliqée aussi aux colis postaux

um, og ef til vill fyrir hverja sjerstaka póstþjónustu, þóknun, sem er fast- 80
ákveðin fyrir hvern böggul, eins og hjer segir:

VEGALENGD	Böggull alt að 1 kg.	Böggull alt að 5 kg.	Böggull frá 5 til 10 kg.
Alt að 500 sjómílum	0,15	0,25	0,45
frá 501— 1000 sjómílum	0,25	0,40	0,75
» 1001— 2000 —	0,40	0,60	1,10
» 2001— 3000 —	0,50	0,80	1,45
» 3001— 4000 —	0,60	1,00	1,80
» 4001— 5000 —	0,70	1,20	2,15
» 5001— 6000 —	0,80	1,40	2,50
» 6001— 7000 —	0,90	1,60	2,85
» 7001— 8000 —	1,00	1,80	3,20
» 8001— 9000 —	(hámark)	2,00	3,55
» 9001—10000 —	. .	2,20	3,90
þ. e. a. s. yfir 1000 sjómílur skal bæta við fyrir hverjar 1000 mílur eða brot úr 1000 mílum, sem fram yfir er.	.	0,20	0,35

Þessar vegalengdir reiknast, ef svo ber undir, eftir meðalfjarlægð milli hlutaðeigandi hafna tveggja samningslandanna.

Fyrir böggul alt að 1 kg. má þóknunin til sjerhverrar póststjórnar, sem tekur þátt í sjóflutningnum, þó aldrei fara fram úr 1 franka fyrir böggulinn, án tillits til vegalengdarinnar.

3. — Lönd þau, sem skrifa undir samning þenna, skulu, hvort sem þau hafa frankann að mynt eða ekki, hafa rjett til þess að lækka eða hækka samtímis landburðargjald sitt við burtför eða komu, með þeim fyrirvara, að þau tilkynni það svissnesku póststjórninni, að minsta kosti mánuði á undan. Lækkunin eða hækkunin skal gilda um 6 mánaða tímabil minst. Hækkunin má, hvernig sem á stendur, ekki fara fram úr hinum almennu töxtum, sem gilda fyrir hvert þyngdarmark.

Þó getur gjald það, sem fellur til sendi- eða ákvörðunarlandsins, ekki farið fram úr því gjaldi, sem tekið er í innanríkisþjónustu þeirra, fyrir böggla undir sama þyngdarmarki.

Sami rjettur til lækkunar eða hækkunar um 100% mest, er heimilaður samningslöndunum, að því er snertir gjöld þau, er taka skal fyrir sjóflutning og getið er um í 2. lið hjer að ofan. Þó má ekki krefjast þessarar hækkunar, nema hún sje líka tekin fyrir póstböggla frá því landi, sem tækin heyra undir,

80 du pays dont dépendent les services qui effectuent les transports maritimes, les relations entre ce pays et ses colonies étant exceptées.

4. — Pour les colis encombrants, les bonifications fixées par les paragraphes 1 et 2 précédents sont augmentées de 50 pour cent.

5. — Indépendamment des frais de transit précités, l'Administration du pays d'origine est redevable, à titre de droit d'assurance pour les colis avec valeur déclarée, envers chacune des Administrations dont les services participent au transport avec responsabilité et, le cas échéant, pour chacun de ces services, d'une quote-part de droit d'assurance fixée, par 300 francs ou fraction de 300 francs, à 0 fr. 05 pour transit territorial et à 0 fr. 10 pour transit maritime.

6. — Les droits fixés en francs ou en centimes et prévus par la présente Convention, se rapportent au franc-or conforme au poids et au titre des monnaies d'or établis par la législation en vigueur dans les divers pays qui ont adopté cette unité monétaire.

Les équivalents des droits sont fixés, dans la monnaie des pays contractants, de la manière prévue à l'article II du Règlement d'exécution de la présente Convention.

Article 4.

Obligation de l'affranchissement.

L'affranchissement des colis postaux est obligatoire.

Article 5.

Taxes et surtaxes; avis de réception.

1. — La taxe des colis postaux se compose d'un droit comprenant autant de fois 0 fr. 30 par colis jusqu'au poids de 1 kilog., 50 centimes par colis jusqu'au poids de 5 kilog. et 90 centimes par colis de 5 à 10 kilog., qu'il y a d'Offices, participant au transport territorial, avec addition, le cas échéant, pour les quotes-parts terminales (départ et arrivée) de la surtaxe prévue au § 3 de l'article 3. Il convient d'ajouter, s'il y a lieu, le droit maritime prévu à l'article 3, paragraphe 2, ainsi que la surtaxe maritime correspondante prévue au § 3 et les taxes, droits et surtaxes mentionnés dans les paragraphes ci-après.

2. — Les colis encombrants sont soumis à une taxe additionnelle de 50 pour cent qui est arrondie, s'il y a lieu, par 5 centimes. Cette taxe additionelle ne s'applique pas aux surtaxes prévues aux §§ 4 et 5 ci-après.

3. — Pour les colis avec valeur déclarée, il est ajouté, par fraction indivisible de 300 francs:

sem sjóflutningurinn er framkvæmdur með, að undanskildum samböndunum milli landsins sjálfs og nýlenda þess. 80

4. — Sjeu bögglarnir rúmfrekir, hækka þóknanir þær, sem nefndar eru í 1. og 2. lið að ofan, um 50%.

5. — Auk hinna ofannefndu transítgjalda skuldar póststjórn sendilandsins, sem ábyrgðargjald fyrir böggla með tilgreindu verði, sjerhverri póststjórn, sem tekur þátt í flutningnum með ábyrgðarskyldu, og ef svo ber undir, fyrir hverja sjerstaka póstþjónustu, hlut af ábyrgðargjaldinu, sem er ákveðinn fyrir hverja 300 franka eða brot úr 300 frönkum fr. 0,05 fyrir landtransít og fr. 0,10 fyrir sjótransít.

6. — Gjöld þau, sem ákveðin eru í frönkum og sentímum í þessum samningi, eiga við gullfranka, er svari bæði að þyngd og efnisgæðum til gullpeninga þeirra, er slegnir eru samkvæmt gildandi lögum hinna ýmsu landa, er hafa tekið upp þessa mynteiningu.

Jafngildi þessara gjalda í mynt samningslandanna er ákveðið eins og segir í II. grein starfsreglugerðar þessa samnings.

4. grein.

Frímerkingarskylda.

Undir póstböggla skal vera borgað að fullu fyrirfram.

5. grein.

Burðargjald og aukaburðargjöld; móttökukvittanir.

1. — Burðargjaldið undir póstböggla er samsett af gjaldi, sem er eins mörgum sinnum fr. 0,30 fyrir böggul alt að 1 kg., 50 sentímar fyrir böggul alt að 5 kg., og 90 sentímar fyrir böggul frá 5 til 10 kg. og póststjórnirnar eru, sem taka þátt í útflutningnum, með viðbót, ef svo ber undir, af aukaburðargjaldi því, sem nefnt er í 3. lið 3. greinar, fyrir burðargjaldshluta endastöðva (burtfarar- og komulands). Ef ástæða er til, skal og bæta við sjóburðargjaldinu, sem nefnt er í 2. lið 3. greinar, svo og þessu tilsvarandi aukasjóburðargjaldi, sem nefnt er í 3. lið, og gjöldum, þóknunum og aukagjöldum, sem nefnd eru í næstu liðum hjer á eftir.

2. — Fyrir rúmfreka böggla skal taka 50% viðbótargjald, sem eftir ástæðum má hækka eða lækka þannig, að það sje deilanlegt með 5 sentímum. Þetta viðbótargjald gildir ekki um aukaburðargjöld þau, sem nefnd eru í 4. og 5. lið hjer á eftir.

3. — Fyrir böggla með tilgreindu verði er tekið fyrir hverja heila upphæð af 300 frönkum

80 a) un droit de 5 centimes par Administration participant au transport territorial;

b) un droit de 10 centimes par service maritime emprunté.

Toutefois, comme mesure de transition, est réservée à l'Office d'origine la faculté de precevoir un droit autre que ceux indiqués ci-dessus, pourvu que le droit perçu sur l'expéditeur ne dépasse pas au total 50 centimes par 300 francs de la somme déclarée.

Les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure ont le droit de percevoir, de ce chef, pour les colis avec valeur déclarée, une surtaxe spéciale sans que le total de cette surtaxe et du droit d'assurance normal puisse dépasser le droit prévu à l'alinéa précédent.

Chaque pays d'origine a la faculté d'appliquer, à son profit, un droit d'expédition dont la quotité ne peut dépasser 50 centimes par colis avec valeur déclarée.

4. — Comme mesure de transition, chacun des pays contractants a la faculté d'appliquer aux colis postaux provenant ou à destination de ses bureaux une surtaxe de 0 fr. 25 par colis.

Exceptionnellement, cette surtaxe peut être élevée à 0 fr. 75 au maximum pour la République Argentine, l'Autriche, la Bolivie, le Brésil, le Chili, la Chine, la Colombie, l'Égypte (pour ce qui concerne les bureaux du Soudan), l'Équateur, la Finlande, la Grèce, le Guatémala, l'Indochine (pour divers bureaux du Laos indochinois), l'Inde britannique, le Nicaragua, la République de Panama, le Pérou, les Colonies portugaises d'Afrique (pour divers bureaux de l'Angola et du Mozambique), la Russie d'Europe et la Russie d'Asie prises chacune séparément, le Salvador, le Siam, la Suède, la Turquie d'Asie, l'Uruguay, le Venezuela; à 50 centimes pour la Bulgarie, la République d'Haïti et l'Islande; à 40 centimes pour la République Dominicaine, et à 1 fr. 50 pour les Colonies néerlandaises.

L'Éthiopie a la faculté d'appliquer provisoirement les surtaxes de 40 centimes, 1 fr. 25 et 1 fr. 70 respectivement, pour les colis de chacune des trois coupures de poids (1 kg., 1 à 5 kg., 5 à 10 kg.).

La République de Panama a la faculté d'appliquer provisoirement une surtaxe de 50 centimes pour le transport des colis à travers l'Isthme.

5. — Le transport entre la France continentale, d'une part, l'Algérie et la Corse, d'autre part, donne lieu, à la charge de l'expéditeur et par colis à une surtaxe égale, à titre de bonification maritime, au droit maritime applicable au transport n'excédant pas 500 milles marins, et pour les colis de valeur déclarée, à un droit supplémentaire d'assurance de 10 centimes par 300 francs ou fraction.

Tout colis postal avec déclaration de valeur en provenance ou à destination de la Corse et de l'Algérie donne lieu à la charge de l'expéditeur et à titre de droit territorial corse ou algérien, à une taxe supplémentaire d'assurance de 5 centimes par 300 francs ou fraction.

a) 5 sentíma gjald fyrir hverja póststjórn, er tekur þátt í landflutningnum. 80
b) 10 sentíma gjald fyrir hvern notaðan sjóflutning.

Til bráðabirgða er þó sendipóststjórninni heimilaður rjettur til þess að taka annað gjald en þau gjöld, sem nefnd eru hjer að framan, með því skilyrði, að gjaldið, sem tekið er af sendanda, fari ekki í alt fram úr 50 sentímum fyrir hverja 300 franka af hinni tilgreindu upphæð.

Þau lönd, sem kunna að vilja taka á sig áhættu, sem stafar af ofurefli (vis major), hafa heimild til þess, að taka fyrir það sjerstakt aukagjald fyrir böggla með tilgreindu verði, án þess þó að samanlögð upphæð þessa aukagjalds og hins almenna ábyrgðargjalds megi fara fram úr því gjaldi, sem nefnt er í næstu málsgrein hjer á undan.

Sjerhvert sendiland hefur heimild til þess að leggja á, til eigin tekna, afgreiðslugjald, er eigi nemi meira en 50 sentímum fyrir hvern böggul með tilgreindu verði.

4. — Til bráðabirgða er hverju samningslandi heimilaður rjettur til þess að krefjast viðbótargjalds fyrir póstböggla, er koma frá eða til pósthúsa þess, og nemi fr. 0,25 fyrir böggulinn.

Þetta viðbótargjald má, sem undantekningu, hækka upp í fr. 0,75 mest fyrir lýðveldið Argentínu, Austurríki, Bolivíu, Brasilíu, Chili, Kína, Colúmbíu, Egyptaland (að því er snertir pósthúsin í Súdan), Equator, Finnland, Grikkland, Guatemala, Indókína (fyrir ýms pósthús í indókínverska Laos), Breska Indland, Nicaragua, lýðveldið Panama, Perú, Portúgalskar nýlendur í Afríku (fyrir ýms pósthús í Angóla og Mósambík), Rússland í Evrópu og Rússland í Asíu, hvort fyrir sig, Salvador, Síam, Svíþjóð, Tyrkland í Asíu, Úrúguay, Venezúela; upp í 50 sentíma fyrir Búlgaríu, lýðveldið Haïti og Ísland; upp í 40 sentíma fyrir dominikanska lýðveldið, og upp í 1 fr. 50 fyrir hollenskar nýlendur.

Etiopía hefur heimild til fyrst um sinn að taka í viðbótargjald 40 sentíma, 1 fr. 25 og 1 fr. 70 fyrir böggla með rjettri tilvísun til hinna þriggja þyngdarmarka (1 kg., 1 til 5 kg., 5 til 10 kg.).

Lýðveldið Panama hefur rjett til fyrst um sinn að taka í viðbótargjald 50 sentíma fyrir flutning á bögglum yfir eyðið.

5. — Fyrir flutning milli Frakklands annars vegar, Algier og Korsíku hinsvegar, má taka af sendanda fyrir hvern böggul viðbótargjald, er, sem sjóflutningsþóknun, sje jafnmikið og sjóflutningsgjald það, sem tekið er fyrir flutning, þegar vegalengdin fer ekki fram úr 500 sjómílum, og fyrir böggla með tilgreindu verði í aukaábyrgðargjald 10 sentíma fyrir hverja 300 franka eða minna.

Fyrir hvern póstböggul með tilgreindu verði frá eða til Korsíku og Algier, skal taka af sendanda, sem korsikanskt eða algieriskt landburðargjald, aukaábyrgðargjald 5 sentíma fyrir hverja 300 franka eða minna.

80 Il est loisible à l'Administration espagnole de percevoir une surtaxe de 0 fr. 25 pour le transport entre l'Espagne continentale d'une part, les îles Baléares, les possessions espagnoles du Nord de l'Afrique et les bureaux de la zone espagnole du Maroc, d'autre part, et de 0 fr. 50 pour le transport entre l'Espagne continentale et les îles Canaries.

Il est loisible à l'Administration portugaise de percevoir une surtaxe de 1 fr. 50 par colis jusqu'à 5 kilog. pour le transport entre le Portugal continental et les îles Madère et Açores.

6. — L'envoyeur d'un colis postal peut obtenir un avis de réception de cet objet en payant d'avance un droit fixe égal à la taxe d'une lettre de port simple. Le double de ce droit peut être perçu pour les avis de réception demandés postérieurement au dépôt du colis, ainsi que pour les demandes de renseignements, à moins que l'expéditeur n'ait déjà acquitté la taxe spéciale pour obtenir un avis de réception. Le double dudit droit peut être également perçu de l'expéditeur d'un colis tombé en rebut, au moment où il aura à remplir la formule d'avis de non-remise mentionnée à l'article XV du Règlement d'exécution. Les droits sont acquis en entier à l'Administration du pays d'origine.

Article 6.

Bonifications aux Offices de destination et aux Offices intermédiaires.

L'Office expéditeur bonifie pour chaque colis:

a) à l'Office destinataire, par colis jusqu'au poids de 1 kilog., le cas échéant, 30 centimes; par colis jusqu'au poids de 5 kilog. 50 centimes, et par colis de 5 à 10 kilog. 0.90, avec addition, s'il y a lieu, des surtaxes prévues aux 5 premiers paragraphes de l'article 5 précédent et d'un droit de 0 fr. 05 pour chaque somme de 300 francs ou fraction de 300 francs de valeur déclarée ainsi que du droit de remise à domicile par exprès prévu à l'article 9;

b) éventuellement à chaque Office intermédiaire, les droits fixés par l'article 3.

Article 7.

Droits de factage et de formalités en douane.

Il est loisible au pays de destination de percevoir, pour le factage et pour l'accomplissement des formalités en douane, un droit dont le montant total ne peut pas excéder 0 fr. 50 par colis. Sauf arrangement contraire entre les Offices intéressés, cette taxe est perçue du destinataire au moment de la livraison du colis. En outre, il est accordé aux Offices de destination la faculté de percevoir un droit de factage spécial qui ne peut dépasser 50 centimes, chaque fois qu'un

Hinni spönsku póststjórn er leyfilegt að taka í viðbótargjald fr. 0,25 fyrir flutning milli Spánar annarsvegar, Balearisku eyjanna, spanskra nýlenda í Norðurafríku og pósthúsanna á spánska sviðinu af af Marokkó hinsvegar, svo og fr. 0,50 fyrir flutning milli Spánar og Kanaríeyja. 80

Hinni portúgölsku póststjórn er heimilt að taka í viðbótargjald 1 fr. 50 fyrir böggul alt að 5 kílógr. í flutningum milli Portúgal og eyjanna Madeira og Açores.

6. — Sendandi póstbögguls getur fengið móttökukvittun fyrir honum, með því að borga fyrirfram fastákveðið gjald, er nemi burðargjaldi undir einfalt brjef. Þetta gjald tvöfalt má taka fyrir móttökukvittanir, sem beðið er um eftir að böggullinn hefur verið settur á póst, svo og fyrir beiðnir um upplýsingar, nema sendandi sje þegar búinn að greiða hið sjerstaka gjald fyrir móttökukvittun. Þetta gjald tvöfalt má einnig taka af sendanda bögguls, sem ekki hefur komist til skila (rebut bögguls), þegar hann þarf að fylla út tilkynningu viðvíkjandi böggli, sem ekki verður komið til skila, og nefnd er í XV. grein starfsreglugerðarinnar.

Gjöldin falla óskert til póststjórnar sendilandsins.

6. grein.

Þóknanir til póststjórna ákvörðunarlandanna og til milliliggjandi póststjórna.

Fyrir hvern böggul greiðir póststjórn sendilandsins þessa þóknun:

a) til póststjórnar ákvörðunarlandsins, fyrir böggul alt að 1 kg., ef til kemur, 30 sentíma; fyrir böggul alt að 5 kg. 50 sentíma, og fyrir böggul frá 5 til 10 kg. 0,90 og í viðbót, ef svo ber undir, viðbótargjöld þau, sem nefnd eru í 5 fyrstu liðum 5. greinar hjer á undan og 5 sentíma gjald fyrir hverja 300 franka upphæð eða minna af tilgreindu verði, svo og gjald fyrir hraðboðaflutning á heimili, sem nefnt er í 9. grein.

b) ef til kemur, sjerhverri milliliggjandi póststjórn gjöld þau, sem ákveðin eru í 3. grein.

7. grein.

Gjald fyrir útburð og tollmeðferð.

Fyrir útburð og tollmeðferð er ákvörðunarlandinu heimilt að taka gjald er samanlagt má ekki fara fram úr fr. 0,50 fyrir böggulinn. Sje ekki öðruvísi ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, er gjald þetta tekið af viðtakanda um leið og honum er afhentur böggullinn. Þar að auki er póststjórnum ákvörðunarlandsins heimilaður rjettur, til þess að taka sjerstakt gjald fyrir útburð, ekki

80 colis est présenté au domicile du destinataire, après une première présentation infructueuse.

Article 8.

Colis contre remboursement.

1. — Les colis peuvent être expédiés grevés de remboursement dans les relations entre les pays dont les Administrations conviennent d'assurer ce service. Le maximum du remboursement est égal au maximum fixé pour les mandats de poste à destination des pays d'origine des colis.

Toutefois, chaque Office est obligé d'admettre en transit les colis contre remboursement, quel que soit le montant du remboursement.

2. — Il est perçu sur l'expéditeur d'un colis grevé de remboursement une taxe spéciale de 1 pour 100 du montant du remboursement. L'Office expéditeur a la faculté d'arrondir la taxe d'après les convenances de son système monétaire et de fixer un minimum de perception qui ne peut dépasser une demi-unité monétaire.

La taxe de 1 pour 100 est partagée entre l'Administration du pays d'origine et celle du pays de destination de la manière prescrite par le Règlement d'exécution.

3. — La liquidation des montant des remboursements encaissés est effectuée au moyen de mandats de remboursement, qui sont délivrés gratuitement.

Le montant d'un mandat de remboursement tombé en rebut reste à la disposition de l'Administration du pays d'origine du colis grevé de remboursement.

A tous les autres égards, les mandats de remboursements sont soumis aux dispositions fixées par l'Arrangement concernant l'échange des mandats de poste, sous les réserves prévues au Règlement d'exécution.

4. — La perte d'un colis grevé de remboursement engage la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par l'article 16 ci-après pour les colis non grevés de remboursement.

Après la livraison de l'objet, l'Administration du pays de destination est responsable du montant du remboursement, à moins qu'elle ne puisse prouver que le colis et le bulletin d'expédition y afférent ne portaient pas, lors de la transmission à son service, les désignations prescrites, pour les colis grevés de remboursement, par le Règlement d'exécution.

Les sommes encaissées régulièrement du destinataire sont garanties à l'expéditeur dans les conditions déterminées par l'Arrangement concernant les mandats de poste, sauf dans les cas prévus au 2. alinéa de l'article 17 de la présente Convention.

5. — Les dispositions des §§ 5 et 6 de l'article 8 de la Convention principale s'appliquent également aux colis postaux grevés de remboursement.

yfir 50 sentíma, í hvert sinn, sem böggull er borinn á heimili viðtakanda, eftir að fyrsta tilraun til afhendingar hefur verið árangurslaus. 80

8. grein.

Póstkröfubögglar.

1. — Böggla með póstkröfu má senda í viðskiftum þeirra landa, þar sem póststjórnirnar hafa orðið ásáttar um þess konar viðskifti. Hámark verðupphæðar á póstkröfu er jafnt og hámark póstávísana til sendilands bögglanna.

Þó er sjerhverri póststjórn skylt að leyfa transít á póstkröfubögglum, hver sem póstkröfuupphæðin er.

2. — Af sendanda póstkröfubögguls er tekið sjerstakt gjald 1 á móti 100 af upphæð póstkröfunnar. Sendipóststjórnin hefur leyfi til þess að hækka eða lækka gjaldið eftir því, sem við á, vegna myntar hennar, og að fastákveða minsta gjald, sem ekki má fara fram úr hálfri mynteiningu.

Gjaldinu 1 á móti 100 er skift á milli póststjórnar sendilandsins og póststjórnar ákvörðunarlandsins á þann hátt, sem segir fyrir í starfsreglugerðinni.

3. — Greiðsla hinna innheimtu póstkröfuupphæða fer fram með póstkröfuávísunum, sem eru látnar í tje ókeypis.

Upphæð póstkröfuávísunar, sem ekki hefur orðið komið til skila, er til umráða fyrir póststjórn landsins, sem póstkröfuböggullinn er frá.

Að öllu öðru leyti eru póstkröfuávísanir háðar sömu skilyrðum og sett eru í samningnum um póstávísanaviðskiftin með þeim fyrirvara, sem tekinn er fram í starfsreglugerðinni.

4. — Ef póstkröfuböggull glatast, hefur það í för með sjer ábyrgð á hendur póststjórninni, eftir sömu reglum og ákveðnar eru í 16. grein hjer á eftir, um böggla, sem engin póstkrafa hvílir á.

Þegar póststjórn ákvörðunarlandsins hefur afhent sendingu, ber hún ábyrgð á póstkröfuupphæðinni, nema hún geti sannað að böggullinn og fylgibrjef hans hafi ekki, þegar þau komu í hennar höndur, verið útbúin með þeim athugasemdum, sem gilda um póstkröfuböggla samkvæmt sarfsreglugerðinni.

Hinar reglulega innheimtu upphæðir, hjá viðtakanda, eru ábyrgstar sendanda samkvæmt skilyrðum þeim, sem ákveðin eru með samningnum um póstávísanaviðskiftin, að undanteknum þeim atriðum, sem nefnd eru í 2. málsgrein 17. greinar þessa samnings.

5. — Ákvæðin í 5. og 6. lið 8. greinar aðalsamningsins gilda einnig um póstkröfuböggla.

80 Article 9.

Remise par exprès.

1. — Les colis sont, à la demande des expéditeurs, remis à domicile par un porteur spécial immédiatement après leur arrivée, dans les pays de l'Union dont les Administrations conviennent de se charger de ce service.

Ces envois, qui sont qualifiés „exprès", sont soumis à une taxe speciale; cette taxe est fixée à 0 fr.50 et doit être entièrement acquittée d'avance par l'expéditeur, en sus du port ordinaire, que le colis puisse, ou non, être remis au destinataire ou seulement signalé par exprès dans le pays de destination. Elle fait partie des bonifications dévolues à ce pays.

2. — Si un colis de l'espèce est, par suite de changement de domicile du destinataire, réexpédié à un autre pays sans que la remise par exprès ait été tentée, la taxe fixe payée par l'expéditeur est bonifiée au nouveau pays de destination, si celui-ci a consenti à se charger de la remise par exprès; dans le cas contraire, cette taxe reste acquise à l'Office du pays de la première destination; il en est de même lorsque les colis sont tombés en rebut.

3. — Lorsque le domicile du destinataire se trouve en dehors du rayon de la distribution gratuite du bureau de destination, ce bureau peut percevoir une taxe complémentaire, jusqu'à concurrence du prix fixé pour la remise par exprès dans le service interne, déduction faite de la taxe fixe payée par l'expéditeur, ou de son équivalent dans la monnaie du pays qui perçoit ce complément.

La taxe complémentaire prévue ci-dessus, reste exigible en cas de réexpédition ou de mise en rebut de l'objet; elle est acquise à l'Administration qui l'a perçue.

4. — La mise ou l'envoi d'un avis d'invitation au destinataire n'est essayé qu'une seule fois. Après un essai infructueux, le colis cesse d'être considéré comme exprès et sa remise s'effectue dans les conditions requises pour les colis ordinaires.

Article 10.

Colis urgents.

1. — Dans les relations entre les pays qui se sont mis d'accord à ce sujet, l'expéditeur peut demander qu'un colis ordinaire soit transporté autant que possible par les moyens rapides utilisés pour le transport de la poste aux lettres. Ces colis, qualifiés d'urgents, sont remis par exprès au domicile du destinataire pourvu qu'ils ne portent pas la mention „poste restante". Il est perçu pour les colis urgents la triple taxe d'affranchissement des colis ordinaires du même poids et de la même destination ainsi que, le cas échéant, la taxe de

9. grein. 80

Útburður með hraðboða.

1. — Ef sendendur æskja þess, verða bögglarnir, í þeim löndum sambandsins, sem taka þetta starf að sjer, bornir á heimili viðtakenda af sjerstökum burðarmanni undir eins og þeir koma.

Fyrir sendingar þessar, sem kallast hraðboðasendingar (exprès), skal greiða sjerstakt gjald; gjald þetta er ákveðið fr. 0,50 og skal vera algerlega greitt fyrirfram af sendanda auk hins almenna burðargjalds, hvort sem hægt er að afhenda viðtakanda böggulinn eða aðeins senda honum hraðboðatilkynningu í ákvörðunarlandinu. Þetta gjald telst til þeirra þóknana, er falla til þessa lands.

2. — Ef slíkur böggull, sakir þess að viðtakandi hefir skift um bústað, er áframsendur til annars lands, án þess að reynt hafi verið að afhenda hann með hraðboða, skal gjald það, er sendandi hefur greitt endurgreiðast til hins nýja ákvörðunarlands, ef það hefir samþykt að taka að sjer útburð með hraðboða; að öðrum kosti fellur gjaldið til póststjórnar fyrsta ákvörðunarlands; sama gildir og þegar bögglunum verður ekki komið til skila.

3. — Þegar heimili sendanda liggur utan svæðis þess, sem ókeypis útburður fer fram á frá ákvörðunarpósthúsinu, má það taka aukaburðargjald, er nemi alt að þeirri upphæð, sem ákveðin er sem hraðboðagjald í innanlandsþjónustunni, eftir að dregið hefir verið frá hið ákveðna aukagjald, sem sendandi borgar í jafngildi þess í peningum landsins, sem tekur þetta aukagjald.

Hið framangreinda aukagjald má eins taka, þótt sendingin verði send á ný eða henni ekki komið til skila; það fellur til póststjórnarinnar, sem innheimtir það.

4. — Útburður eða sendiför með tilkynningu til viðtakanda skeður aðeins einu sinni. Hafi það orðið árangurslaust, er böggullinn ekki lengur álitinn hraðboðasending, og fer þá um útburð hans eftir sömu reglum og fyrir almenna böggla.

10. grein.

Skyndibögglar.

1. — Sendandi getur krafist að almennur böggull sje fluttur, svo framarlega sem það er hægt, með hröðum flutningatækjum, sem notuð eru til flutnings á brjefapósti, en aðeins í viðskiftum milli þeirra landa, er orðið hafa ásátt um slíkt. Bögglar þessir, er kallast skyndibögglar (colis urgents), eru sendir með hraðboða á heimili sendanda, nema á þeim standi „poste restante“. Fyrir skyndiböggla er tekið þrefalt burðargjald á við almenna böggla af sömu þyngd og til sama ákvörðunarstaðar, svo og, ef svo ber undir, hraðboðagjald. Auka-

80 remise pas exprès. La taxe additionnelle pour les colis encombrants et les autres taxes accessoires ne sont perçues, le cas échéant, qu'à leur simple montant.

2. — Pour les colis urgents, chaque Office participant au transport reçoit les bonifications qui lui reviennent d'après les dispositions du paragraphe précédent.

Article 11.

Colis pour les prisonniers de guerre.

Les colis postaux, à l'exception des colis grevés de remboursement, destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux, sont affranchis de toutes taxes prévues par la présente Convention, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires. Ces colis postaux expédiés en franchise ne donnent lieu ni aux bonifications prévues par les articles 3, 5, 6, 7, et 9 de la présente Convention, ni à payement d'indemnité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

Article 12.

Interdiction de percevoir des droits autres que ceux prévus par la Convention; payement des droits de douane; perception d'arrhes.

1. — Les colis auxquels s'applique le présente Convention ne peuvent être frappés d'aucun droit postal autre que ceux prévus par les divers articles de ladite Convention.

Est accordée aux Offices de destination, la faculté de prélever des destinataires, un droit de magasinage pour les colis adressés poste restante ou qui ne seraient pas retirés de la poste dans un délai stipulé par les règlements internes de ces pays. Le montant du droit en question est fixé par la législation intérieure de chaque pays et suit le colis en cas de réexpédition ou de retour à l'envoyeur au profit de l'Office qui a frappé le colis de ce droit.

2. — Les droits de douane ou autres droits non postaux doivent être acquittés par les destinataires des colis. Toutefois, les expéditeurs peuvent prendre à leur charge les droits dont il s'agit, moyennant déclaration préalable au bureau de départ. Dans ce cas, ils doivent payer, sur la demande du bureau de destination, les sommes indiquées par ce bureau. Les bureaux d'expédition ont la faculté de percevoir des expéditeurs des arrhes suffisantes.

L'Administration qui fait opérer le dédouanement pour le compte de l'expéditeur, est autorisée à percevoir, de ce chef, un droit spécial qui ne peut dépasser 25 centimes par colis. Ce droit est indépendant de celui prévu à l'article 7 précédent.

gjald fyrir rúmfreka böggla og önnur aukagjöld, skulu, ef nokkur eru, aðeins 80
tekin einföld.

2. — Fyrir skyndiböggla fær hver póststjórn, sem tekur þátt í flutningnum, þóknanir þær, sem henni ber, samkvæmt ákvæðum liðsins á undan.

11. grein.

Bögglar til herfanga.

Póstbögglar til eða frá herföngum eru, að undanteknum póstkröfubögglum, undanþegnir öllum gjöldum, sem nefnd eru í þessum samningi, jafnt í sendi- og ákvörðunarlandi, sem milliliggjandi löndum. Fyrir þessa böggla, sem sendir eru burðargjaldsfrítt, skal hvorki greiða þóknanir þær, sem nefndar eru í 3., 5., 6., 7. og 9. grein þessa samnings, nje skaðabætur fyrir glötun, rán eða skemdir á þeim.

12. grein.

Bann á að taka önnur gjöld en þau, sem nefnd eru í samningnum; greiðsla á tollgjöldum; veðtaka.

1. — Fyrir böggla þá, sem þessi samningur nær til, má ekki taka nein önnur póstgjöld en þau, sem nefnd eru í hinum ýmsu greinum þessa samnings.

Póststjórnir ákvörðunarlandanna hafa heimild til þess, að taka af viðtakendum geymslugjald fyrir böggla, sem sendir eru „poste restante“ eða sem ekki hafa verið sóttir innan þess tíma, sem ákveðinn er í innanríkisreglugerðum þessara landa. Upphæð gjaldsins er ákveðin af innanríkislöggjöf hvers lands og hvílir á bögglinum, þótt hann verði áframsendur eða sendur aftur til sendanda, til tekna fyrir póststjórn þá, sem lagt hefur gjaldið á böggulinn.

2. — Tollgjöld og önnur gjöld, sem ekki eru póstgjöld, skulu greidd af viðtakendum bögglanna. Þó geta sendendur tekið að sjer gjöld þessi, með því að tilkynna það áður á sendipósthúsinu. Skulu þeir þá greiða, eftir kröfu ákvörðunarpósthússins, þær upphæðir, sem það gefur upp. Sendipósthúsunum er heimilt að taka nægilegt veð af sendendum.

Sú póststjórn, sem framkvæmir tollafnámið fyrir reikning sendanda, hefur leyfi til þess, að taka fyrir það sjerstakt gjald, sem ekki má fara fram úr 25 sentímum fyrir böggulinn. Þetta gjald er alveg óháð gjaldinu, sem nefnt er í 7. grein hjer á undan.

80

Article 13.

Retrait ou modification d'adresse; annulation ou modification du montant du remboursement.

L'expéditeur d'un colis postal peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondance, par l'article 11 de la Convention principale, avec cette addition que, si l'expéditeur demande le renvoi ou la réexpédition d'un colis, il est tenu de garantir d'avance le payement du port dû pour la nouvelle transmission.

L'expéditeur d'un colis postal grevé de remboursement peut aussi faire annuler ou réduire le montant de ce remboursement; les demandes à cet effet sont transmises de la même manière que les demandes de retrait ou de modifcation d'adresse.

Article 14.

Réexpédition; rebuts; annulation des droits de douane.

1. — La réexpédition d'un pays sur un autre de colis postaux, par suite de changement de résidence des destinataires, ainsi que le renvoi des colis postaux tombés en rebut, ou refoulés par la douane, donne lieu à la perception supplémentaire des taxes fixées par les paragraphes 1 à 5 de l'article 5 à la charge des destinataires ou, le cas échéant, des expéditeurs, sans préjudice du remboursement des droits de douane ou autres frais spéciaux dont le pays de destination n'accorde pas l'annulation.

2. — Lorsque le destinataire a demandé la réexpédition d'un colis postal dans le territoire du pays de destination même, il est loisible à l'Administration de ce pays de percevoir une taxe de réexpédition sur la base de ses règlements internes. Cette taxe reste exigible au profit du pays qui a effectué la réexpédition dans les limites de son territoire, en cas de renvoi du colis au pays d'origine.

Toutefois, l'expéditeur est autorisé à interdire au moyen d'une annotation appropriée sur le bulletin d'expédition et sur le colis, toute réexpédition qui pourrait être demandée par le destinataire.

3. — Les Administrations contractantes s'engagent à intervenir auprès des Administrations des douanes respectives pour que les droits de douane soient annulés sur les colis postaux renvoyés au pays d'origine, abandonnés par l'expéditeur, détruits pour cause d'avarie complète du contenu ou réexpédiés sur un tiers pays.

13. grein. 80

Afturköllun eða breyting á utanáskrift; útstrikun eða breyting á upphæð póstkröfu.

Sendandi bögguls getur afturkallað hann eða látið breyta á honum utanáskriftinni með þeim skilyrðum og fyrirvara, sem ákveðin eru fyrir brjefasendingar samkvæmt 11. grein aðalsamningsins, með þeirri viðbót, að ef sendandi heimtar endursendingu eða áframsendingu á böggli, þá sje hann skyldur að ábyrgjast fyrirfram borgun á því burðargjaldi, sem fellur vegna hins nýja flutnings.

Sendandi póstkröfubögguls getur einnig látið strika póstkröfuupphæðina út, að öllu eða nokkru leyti; beiðnir í þessa átt skulu sendar á sama hátt og beiðnir um afturköllun eða breytingu á utanáskrift.

14. grein.

Áframsendar sendingar. — Sendingar, sem ekki verður komið til skila. — Afnám tollgjalda.

1. — Fyrir að áframsenda póstböggla frá einu landi til annars, sakir þess að viðtakandi hefur breytt um dvalarstað, svo og fyrir að endursenda böggla, sem ekki hefur orðið komið til skila, eða hefur verið vísað burt af tollstjórninni, skal taka þau gjöld, sem ákveðin eru í 1. til 5. lið 5. greinar, af viðtakendum, eða, ef svo ber undir, af sendendum, án þess þó að spurningin um greiðslu á tollgjöldum og öðrum sjerstökum gjöldum, sem ákvörðunarlandið leyfir ekki að afnema, falli þar með niður.

2. — Þegar viðtakandi hefur beðið um áframsendingu á póstböggli innan landssvæðis sjálfs ákvörðunarlandsins, er póststjórn þessa lands heimilt að taka gjald fyrir áframsendingu í samræmi við innanríkisákvæði sín. Þetta gjald skal og greiðast til tekna því landi, sem hefur framkvæmt áframsendinguna innan landsvæðis síns, þó böggullinn verði endursendur til landsins, sem hann kom frá.

Þó hefur sendandi leyfi til þess, að banna, með athugasemd á fylgibrjefinu, sjerhverja áframsendingu, sem viðtakandi kann að krefjast.

3. — Póststjórnir þær, sem undirskrifa þenna samning, skuldbinda sig til þess að reyna, með því að snúa sjer til hlutaðeigandi tollstjórna, að fá því til leiðar komið, að tollgjöld verði afnumin á póstbögglum, sem eru endursendir til sendilandsins, yfirgefnir af sendanda, eyðilagðir vegna algerðra skemda á innihaldinu eða áframsendir til þriðja lands.

80

Article 15.

Indterdictions.

1. — Sauf arrangement contraire entre les pays contractants, il est interdit d'expédier par la voie de la poste des colis contenant:

a) des matières explosibles, inflammables ou dangereuses, des animaux ou insectes vivants, sauf les exceptions prévues au Règlement d'exécution;

b) de l'opium, de la morphine, de la cocaïne, et autres stupéfiants. Toutefois, cette interdiction ne s'applique pas aux envois de cette nature effectués dans un but médical, pour les pays qui les admettent à cette condition;

c) des objets dont l'admission n'es pas autorisée par les lois ou règlements de douane ou autres;

d) des lettres ou des notes ayant le caractère de correspondance actuelle et personnelle ainsi que des objets de correspondance de toute nature portant une autre adresse que celle du destinataire du colis.

Il est permis, cependant, d'insérer dans l'envoi la facture ouverte réduite à ses énonciations constitutives, de même qu'une simple copie de l'adresse du colis avec mention de l'adresse de l'expéditeur.

Il est également interdit d'expédier des pièces monnayées, des matières d'or et d'argent et d'autres objets précieux, dans les colis sans valeur déclarée à destination des pays qui admettent la déclaration de valeur.

2. — Les colis qui auraient été admis à l'expédition doivent être renvoyés à l'Office d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée par sa législation ou ses règlements internes, à en disposer autrement.

Article 16.

Responsabilité.

1. — Sauf le cas de force majeure et les cas prévus au § 1 de l'article 15 de la présente Convention, lorsqu'un colis postal a été perdu, spolié ou a varié, l'expéditeur et, à défaut de celui-ci, le destinataire a droit à une indemnité correspondant au montant réel de la perte, de la spoliation ou de l'avarie, à moins que le dommage n'ait été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur ou ne provienne de la nature de l'objet et sans que cette indemnité puisse dépasser, pour les colis ordinaires, 10 francs par colis jusqu 'au poids de 1 kilogramme, 25 francs par colis de 1 à 5 kilogrammes et 40 francs par colis de 5 à 10 kilogrammes, et pour les colis avec valeur déclarée, le montant de cette valeur.

Ne sont pas pris en considération les dommages indirects ou les bénéfices non réalisés.

15. grein. 80

Forboð.

1. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli samningslandanna, þá er bannað að senda póstleiðis böggla, er innihalda:

a) sprenghætta, eldfima eða hættulega hluti, lifandi dýr og skordýr, með þeim undantekningum, sem nefndar eru í starfsreglugerðinni;

b) ópíum, morfín, cócain og önnur deyfandi meðul. Þó nær forboð þetta ekki til slíkra sendinga, þegar þær eru sendar til lækninga til þeirra landa, sem leyfa þær með þessum skilyrðum.

c) hluti, sem bannaður er innflutningur á með tollögum eða reglugerðum, eða öðrum lögum.

d) brjef eða miða, er bera með sjer að þau sjeu ný og persónuleg svo og allar brjefategundir, er hafa aðra utanáskrift, en til viðtakanda böggulsins.

Þó er leyfilegt að láta í sendinguna opna vöruskrá, er aðeins innihaldi þær upplýsingar, er mega standa í vöruskrá, svo og einfalt eftirrit af utanáskrift böggulsins með tilkynningu um utanáskrift sendanda.

Sömuleiðis er bannað að senda mótaða peninga, hluti úr gulli eða silfri og aðra dýrgripi í almennum bögglum til landa, sem leyfa tilgreint verð.

2. — Böggla, sem ranglega hefur verið leyft að senda, skal endursenda til sendipóststjórnar, nema póststjórn ákvörðunarlandsins sje heimilt, eftir innanríkislöggjöf sinni eða reglugerðum, að ráðstafa þeim öðruvísi.

16. grein.

Ábyrgð.

1. — Þegar póstböggull hefur glatast, verið rænt úr honum eða hann skemst, og það orsakast ekki af ofurefli (vis major) eða þá að böggulinn fellur undir það, sem nefnt er í 1. lið 15. greinar þessa samnings, hefur sendandi, eða í hans stað, viðtakandi rjett á skaðabótum, er svari til hinnar raunverulegu upphæðar, sem hlotist hefur af missinum, ráninu eða skemdunum, nema skaðinn hafi orsakast af hirðuleysi sendanda eða leiði af eðli og tegund sendingarinnar; skaðabætur þessar geta þó ekki, fyrir almenna böggla, farið fram úr 10 frönkum fyrir böggul alt að 1 kg., 25 frönkum fyrir böggla frá 1 að 5 kg. og 40 frönkum fyrir böggul frá 5 að 10 kg., og fyrir böggla með tilgreindu verði, fram úr hinni tilgreindu upphæð. Óbeinn skaði eða hagnaður, sem eigi er kominn fram, er ekki tekinn til greina.

Skaðabæturnar eru reiknaðar eftir gangverði vara af sömu tegund og gæðum, eins og það var á staðnum, á þeim tíma, þar sem varan var tekin til flutnings. Vanti gangverð eru skaðabæturnar reiknaðar eftir vanalegu verðmæti vörunnar, sem er virt á sama grundvelli.

80 L'indemnité est calculée d'après le prix courant des marchandises de même nature et qualité, au lieu et à l'époque où la marchandise a été acceptée au transport. A défaut de prix courant, l'indemnité est calculée d'après la valeur ordinaire de la marchandise évaluée sur les mêmes bases.

Les Administrations des pays contractants s'engagent à intervenir auprès des Administrations des douanes respectives pour que les droits soient annulés sur les colis postaux perdus, spoliés ou avariés dans leur service. Toutefois, les droits dont l'annulation n'a pu être obtenue tombent à la charge des transporteurs responsables de la perte, de la spoliation ou de l'avarie.

Dans le cas où une indemnité est due pour la perte, la destruction ou la spoliation complète d'un colis, l'expéditeur a, en outre, droit à la restitution des frais d'expédition. Il en est de même quant aux envois refusés par les destinataires à cause de leur mauvais état pourvu que celui-ci soit imputable au service postal et qu'il engage, par conséquent, la responsabilité des Administrations en cause. Lorsqu'une réclamation a été motivée par une faute de la poste, les frais postaux de réclamation sont restitués à l'expéditeur.

Le destinataire qui a pris livraison d'un colis spolié ou avarié, en faisant des réserves, a droit à l'indemnité réglementaire.

Le droit d'assurance reste acquis, dans tous les cas, aux Administrations postales.

2. — L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Administration dont relève le bureau expéditeur. Est réservé à cette Administration le recours contre l'Administration responsable, c'est à-dire contre l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte, spoliation ou avarie a eu lieu.

Lorsqu'un colis avec valeur déclarée a été perdu, spolié ou avarié dans des circonstances de force majeure, l'Office sur le territoire ou dans le service duquel la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en est responsable devant l'Office expéditeur si les deux pays se chargent des risques, en cas de force majeure, quant aux colis avec valeur déclarée.

3. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu le colis sans faire d'observation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Administration suivante.

4. — Le payement de l'indemnité par l'Office expéditeur, doit avoir lieu le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai d'un an à partir du jour de la réclamation.

Le dit Office a la faculté de différer exceptionnellement le règlement de l'indemnité au delà du délai précité lorsqu'il n'est pas encore fixé sur le sort de l'objet recherché ou sur l'importance du dommage ou lorsque la question de responsabilité n'a pu être tranchée pour des raisons étrangères au service postal (force majeure par exemple).

Póststjórnir samningslandanna skuldbinda sig til þess, að reyna, með því 80
að snúa sjer til hlutaðeigandi tollstjórna, að fá því til leiðar komið, að tollgjöld sjeu afnumin af bögglum, þegar þeir hafa týnst, verið rænt úr þeim eða þeir skemst í þjónustu þeirra. Þó skulu tollgjöld þau, sem ekki fást afnumin, greidd af þeim flytjendum, sem bera ábyrgðina á týnslunni, ráninu eða skemdunum.

Þegar greiða ber skaðabætur fyrir algerða týnslu, skemdir eða rán á böggli, á sendandi ennfremur heimtingu á, að fá endurgreiddan sendingarkostnaðinn. Sama gildir einnig, að því er snertir sendingar, sem viðtakendur neita að taka á móti vegna ills ásigkomulags, þó því aðeins, að það sje póstþjónustunni að kenna, og þar af leiðandi sje um ábyrgð að ræða á hendur hlutaðeigandi póststjórnum. Þegar komið hefur fram fyrirspurn frá sendanda vegna vangár frá póstmanna hálfu, skulu einnig póstgjöld út af fyrirspurninni endurgreiðast sendanda.

Viðtakandi, sem með fyrirvara hefur tekið móti böggli, sem rænt hefur verið úr, eða hefur skemst, hefur rjett á hinum lögheimiluðu skaðabótum.

Ábyrgðargjaldið fellur undir öllum kringumstæðum til póststjórnanna.

2. — Skyldan til skaðabótagreiðslu hvílir á þeirri póststjórn, sem sendipósthúsið heyrir undir. Sú póststjórn á aftur aðgang að póststjórninni, sem ábyrgðin hvílir á, þ. e. a. s. þeirri póststjórn, sem sendingin hefur glatast hjá, meðan hún var á hennar svæði eða í hennar vörslum.

Þegar böggull með tilgreindu verði hefur glatast, verið rænt úr honum eða skemst vegna óviðráðanlegra atvika (vis major), skal sú póststjórn, sem týnslan, ránið eða skemdirnar hafa orðið hjá, meðan böggullinn fór yfir hennar svæði eða var í hennar vörslum, bera ábyrgð gagnvart sendipóststjórninni, ef bæði löndin taka að sjer ábyrgð á verðbögglum gegn óviðráðanlegum atvikum (vis major).

3. — Þangað til hið gagnstæða verður sannað, hvílir ábyrgðin á þeirri póststjórn, sem hefur tekið við bögglinum athugasemdalaust og getur hvorki sýnt fram á, að bögglinum hafi verið skilað til viðtakanda nje, ef svo ber undir, sendur á lögformlegan hátt til næstu póststjórnar.

4. — Greiðsla á skaðabótum, af hálfu sendipóststjórnarinnar, skal fara fram eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan árs frá þeim degi að telja, er krafan var sett fram.

Þegar sjerstaklega stendur á getur póststjórnin frestað reikningsskilum á skaðabótum fram yfir hinn tiltekna tíma, þegar einskis hefir orðið vísari um afdrif sendingarinnar eða hversu skaðinn sje mikill, eða þegar eigi hefir orðið útkljáð um ábyrgðina að því er snertir atriði, sem póstþjónustunni eru óviðkomandi (t. d. ofurefli).

80 Toutefois, l'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé s'écouler six mois sans donner de solution à l'affaire; ce délai est porté à neuf mois dans les relations avec les pays d'outre-mer.

L'Office responsable ou pour le compte duquel le payement est effectué, en conformité de l'alinéa précédent, est tenu de rembourser à l'Office expéditeur le montant de l'indemnité, dans le délai de trois mois après avis de payement. Ce remboursement s'effectue sans frais pour l'Office créditeur, soit par voie de décompte, soit au moyen d'un mandat de poste ou d'une traite, soit en espèces ayant cours dans le pays créditeur. Le cas échéant, le montant de l'indemnité est repris d'office par voie de décompte sur le pays responsable, soit directement, soit par l'intermédiaire du premier Office de transit, qui se crédite à son tour sur l'Office suivant, l'opération étant répétée jusqu'à ce que la somme payée ait été portée au débit de l'Office responsable. Passé ce délai de trois mois, la somme due à l'Office expéditeur est productive d'intérêt à raison de 7% l'an, à dater du jour de l'exspiration dudit délai.

Un Office dont la responsabilité est dûment établie et qui a tout d'abord décliné le payment de l'indemnité, doit, en outre, prendre à sa charge tous les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

5. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an à partir du jour qui suit celui du dépôt du colis à la poste; passé ce terme, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

6. — L'Administration pour le compte de laquelle est opéré le remboursement du montant de la valeur déclarée des colis non parvenus à destination est subrogée dans tous les droits du propriétaire.

7. — Si la perte, la spoliation ou l'avarie a lieu en cours de transport sans qu'il soit possible d'établir sur quel territoire le fait s'est accompli, ou si, en cas de transmission globale des colis ordinaires, il ne peut être établi sur quel territoire un colis a été perdu, spolié ou avarié, les Administrations en cause supportent le dommage par parts égales.

Pour les envois adressés bureau restant ou conservés en instance à la disposition des destinataires, la responsabilité cesse par la délivrance à une personne qui a justifié de son identité suivant les règles en vigueur dans le pays de destination et dont les noms et qualités sont conformes aux indications de l'adresse.

8. — Les Administrations cessent d'être responsables des colis postaux dont les ayants droit ont pris livraison, ainsi que des colis dont elles ne peuvent rendre compte par suite de la destruction des documents de service pour cause de force majeure.

Þó má sendipóststjórnin bæta sendanda skaðann á kostnað milliliggjandi 80
eða ákvörðunarpóststjórnar, þegar hún, eftir löglega aðvörun, hefur látið líða sex mánuði án þess að hafa leitt málið til lykta. Í viðskiftum við lönd utan Evrópu er þessi frestur lengdur upp í 9 mánuði.

Póststjórn sú, sem ábyrgðin hvílir á, eða ber kostnaðinn við greiðsluna samkvæmt síðustu málsgrein hjer á undan, er skyld að greiða póststjórn sendilandsins skaðabótaupphæðina innan þriggja mánaða, eftir tilkynningu um greiðsluna. Þessi borgun fer fram, án kostnaðar fyrir póststjórnina, sem á inni annaðhvort með afreikningi eða með póstávísun eða víxli, eða þá með peningum, er hafa gangverð í landinu, sem á inni.

Ef svo ber undir, er skaðabótarupphæðin tekin þjónustulega í afreikningi við landið, sem ábyrgðin hvílir á, annaðhvort beint eða þá fyrir milligöngu fyrstu transítpóststjórnar, er svo dregur upphæðina frá á reikningum til næstu póststjórnar, og þannig áfram, þangað til hin greidda upphæð hefur verið færð til skuldar hjá þeirri póststjórn, sem ber ábyrgðina. Þegar 3ja mánaða fresturinn er útrunninn, falla vextir á upphæð þá, sem skuldast póststjórn sendilandsins, 7% á ári, frá þeim degi að telja, er fresturinn er útrunninn.

Póststjórn, sem rjettilega hefur sannast á að ábyrgðina beri, og neitar þó að greiða skaðabæturnar, skal, auk þeirra, bera allan aukakostnað, sem kann að leiða af hinum órjettmæta drætti á greiðslunni.

5. — Menn hafa komið sjer saman um, að skaðabótakröfu megi aðeins framsetja innan eins árs að telja frá deginum eftir að böggullinn hefur verið látinn á póst; eftir þann tíma hefur krefjandi engan rjett til skaðabóta.

6. — Sú póststjórn, sem lætur framkvæma fyrir sinn reikning greiðslu á skaðabótum fyrir böggla með tilgreindu verði, sem ekki hafa komið fram, öðlast öll rjettindi eigandans.

7. — Hafi týnslan, ránið eða skemdirnar orðið á meðan á flutningi stóð, án þess að hægt sje að sýna fram á, á hvaða landsvæði það hafi komið fyrir, eða ef um er að ræða flutning á almennum bögglum, sem skráðir eru í einu lagi, og ekki er hægt að sýna fram á, á hvaða landsvæði böggull hefur glatast, verið rænt úr eða skemst, þá skulu hlutaðeigandi póststjórnir bæta skaðann að jöfnu.

Að því er snertir sendingar, sem skrifað er utaná „poste restante“ eða eru geymdar til frekari ráðstafana viðtakanda, þá fellur ábyrgðin niður, þegar sendingin hefur verið afhent manni, er samkvæmt gildandi reglum ákvörðunarlandsins hefur lagt fram skilríki sín fyrir því, hver hann sje, enda sje nafn hans og staða samhljóða utanáskriftinni.

8. — Ábyrgð póststjórnanna á póstbögglum fellur niður undir eins og rjettir hlutaðeigendur hafa tekið við þeim, svo og ábyrgð á þeim bögglum, sem þær geta ekki gert grein fyrir, vegna þess að þjónustuskjölin hafa eyðilagst af óviðráðanlegum atvikum (vis major).

80

Article 17.

Déclaration frauduleuse.

Toute déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle du contenu d'un colis est interdite. En cas de déclaration frauduleuse de cette nature, l'expéditeur perd tout droit à une indemnité, sans préjudice des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du pays d'origine.

Il en est de même pour les colis contenant des objets dont l'insertion est interdite dans les envois de l'espèce, aux termes de l'article 15 de la présente Convention.

Il n'y a pas contravention du fait de ne déclarer qu'une partie de la valeur du contenu d'un colis postal.

Article 18.

Suspension temporaire du service.

Chaque Administration peut, dans des circonstances extraordinaires qui sont de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des colis postaux d'une manière générale ou partielle, à la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 19.

Législation intérieure.

La législation intérieure de chacun des pays contractants demeure applicable en tout ce qui n'est pas prévu par les stipulations contenues dans la présente Convention.

Article 20.

Unions restreintes.

1. — Les stipulations de la présente Convention ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de meintenir et de conclure des conventions spéciales, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration de service.

2. — Toutefois, les Offices des pays participants à la présente Convention, qui entretiennent un échange de colis postaux avec des pays non contractants,

17. grein. 80

Röng tilgreining verðs í sviksamlegum tilgangi.

Öll röng tilgreining á hærra verði en böggullinn hefur í raun og veru er fyrirboðin. Komi slík sviksamleg tilgreining verðs fyrir, missir sendandi allan rjett til skaðabóta, auk þess, sem hann sætir lagalegri aðför, eftir því, sem löggjöf sendilandsins ákveður.

Sama gildir og um böggla, er innihalda hluti, sem bannað er að láta í þesskonar sendingar, samkvæmt fyrirmælum 15. greinar þessa samnings.

Það er ekki brot á ákvæðum þessum, að tilgreina aðeins nokkurn hluta verðs á innihaldi bögguls.

18. grein.

Stöðvun á viðskiftunum um stundarsakir.

Sjerhver póststjórn getur að öllu eða nokkru leyti stöðvað póstbögglaviðskiftin, þegar alveg sjerstakar ástæður eru fyrir hendi er rjettlæta slíkar ráðstafanir, en með því skilyrði, að tilkynna það tafarlaust, og símleiðis, ef þörf krefur, póststjórn þeirri eða póststjórnum, sem hlut eiga að máli.

19. grein.

Innanlandslöggjöf.

Innanlandslöggjöf hvers lands, sem skrifar undir samning þenna, gildir um alt það, sem ekki er tekið fram í ákvæðum hans.

20. grein.

Minni póstsambönd.

1. — Ákvæði þessa samnings skerða ekki rjett samningsaðila til þess, að gera nýja sjerstaka samninga, svo og að halda við og stofna minni póstsambönd, er miða að lækkun á burðargjaldinu eða sjerhverri annari breytingu til batnaðar á póstþjónustunni.

2. — Þó skulu póststjórnir þeirra landa, sem aðhyllast samning þenna, og hafa póstbögglaviðskifti við lönd, sem ekki eru með í samningnum, leyfa

80 admettent tous les autres Offices participants à profiter de ces relations pour l'échange des colis postaux avec ces derniers pays.

Article 21.

Adhésions à la Convention.

1. — Les pays de l'Union postale universelle qui n'ont point pris part à la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande et dans la forme prescrite par l'article 26 de la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

2. — Toutefois, si le pays qui désire adhérer à la présente Covention réclame la faculté de percevoir une surtaxe supérieure à 25 centimes par colis, le Gouvernement de la Confédération suisse soumet la demande d'adhésion à tous les pays contractants. Cette demande est considérée comme admise si, dans un délai de six mois, aucune objection n'a été présentée.

Article 22.

Règlement d'exécution.

Les Administrations des postes des pays contractants désignent les bureaux ou localités qu'elles admettent à l'échange international des colis postaux; elles règlent le mode de transmission de ces colis et arrêtent toutes les autres mesures de détail et d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution de la présente Convention.

Article 23.

Congrès et Conférences.

La présente Convention est soumise aux conditions de revision déterminées par l'article 27 de la Convention principale.

Article 24.

Propositions de modification formulées dans l'intervalle des Congrès.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues à l'article 27 de la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays

öllum öðrum samningspóststjórnum að nota þessi sambönd til póstböglaviðskifta við hin síðarnefndu lönd. 80

21. grein.

Samþykt á samningnum.

1. — Lönd póstsambandsins, sem ekki hafa aðhylst samning þenna, geta samþykt hann, þegar þau óska, á þann hátt, sem segir í 26. grein aðalsamningsins, um inngöngu í póstsambandið.

2. — Nú óskar land að ganga að þessum samningi, og gerir kröfu til þess að taka hærra aukagjald en 25 sentíma fyrir böggulinn, og skal þá stjórn hins svissneska sambandsríkis leggja beiðnina um aðgöngu að samningnum fyrir öll samningslöndin. Beiðni þessi er álitin samþykt, ef engum mótmælum hefur verið hreyft innan sex mánaða.

22. grein.

Starfsreglugerð.

Póststjórnir samningslandanna ákveða hvaða pósthús eða stöðvar skuli taka þátt í alþjóðaviðskiftum á póstbögglum; þær ákveða hvernig bögglarnir skuli sendir og gera allar aðrar sjerstakar ráðstafanir, sem kunna að vera nauðsynlegar til framkvæmda á þessum samningi.

23. grein.

Póstþing og póstfundir.

Að því er snertir endurskoðun á samningi þessum, fellur hann undir ákvæði þau, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins.

24. grein.

Frumvörp til breytinga, er koma fram milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess, að

80 contractants a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des colis postaux.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par, au moins, deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé au paragraphe 2 de l'article 28 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, ces propositions doivent réunir, savoir:

a) l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 23 et 25 de la présente Convention;

b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de la présente Convention autres que celles des articles précités;

c) la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de la présente Convention, sauf le cas de litige prévu à l'article 25 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premier cas, par une déclaration diplomatique, et dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme indiquée à l'article 28 de la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

Article 25.

Durée de la Convention; abrogation des traités antérieurs; ratifications.

1. — La présente Convention sera mise à exécution le 1er janvier 1922.

Toutefois, chaque pays est autorisé à mettre les nouveaux tarifs en vigueur à partir du 1er avril 1921, du 1er juillet 1921 ou du 1er octobre 1921, sous réserve de prévenir le Bureau international, au besoin par télégramme, deux mois à l'avance.

2. — Elle aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit laissé à chaque partie contractante de se retirer de la présente Convention, moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta póstbögglaviðskiftin. 80

Til þess að verða tekið til athugunar, þarf hvert frumvarp að hafa að minsta kosti stuðning tveggja póststjórna, auk þeirrar, sem það kemur frá. Fái alþjóðaskrifstofan ekki hina nauðsynlegu tölu stuðningsyfirlýsinga samtímis og hún fær frumvarpið, skal því ekki frekara sint.

.. 2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í 2. lið 28. greinar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi verða frumvörpin að fá:

a) öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðum í þessari grein eða í 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 15., 16., 17., 18., 23. og 25. grein samningsins;

b) tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingar á ákvæðum í öðrum greinum samningsins en þeim, sem taldar eru á undan;

c) einfaldan meiri hluta atkvæða, ef um er að ræða skilning á ákvæðum samningsins, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar í tveim fyrstu atriðunum með stjórnarlegri yfirlýsingu, og í þriðja atriðinu með skrifstofutilkynningu, eins og segir í 28. grein aðalsamningsins.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

25. grein.

Gildi samningsins. — Afnám eldri samninga. — Fullgilding.

1. — Samningur þessi gengur í gildi 1. janúar 1922.

Þó hefur sjerhvert land heimild til þess, að láta hina nýju taxta ganga í gildi frá 1. apríl 1921, frá 1. júlí 1921 eða frá 1. okt. 1921, með því skilyrði, að tilkynna það alþjóðaskrifstofunni, og símleiðis, ef með þarf, tveim mánuðum áður.

2. — Hann skal gilda jafnlengi og aðalsamningurinn, án þess þó að rjettur sá, sem sjerhver samningsaðili hefur, til þess að segja sig úr samningnum, með tilkynningu, er stjórn hans sendir hinni svissnesku sambandsstjórn ári áður, sje að nokkru skertur.

80 3. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution de la présente Convention, les stipulations de la Convention concernant l'échange des colis postaux, conclue à Rome en 1906.

4. — La présente Convention sera ratifiée aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à Madrid.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé la présente Convention à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur.

Pour la Bolivie:
Luis Rodriguez.

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour la République de Costa-Rica:
Manuel M. de Peralta.

Pour la République de Cuba:
Juan Iruretagoyena.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour la République Dominicaine:
Leopoldo Lovelace.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour la République de l'Équateur:
Luis Robalino Dávila,
Leonidas A. Yerovi.

Pour l'Espagne:
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho,

Pour les Colonies Espagnoles:
Bernardo Rolland, Manuel G. Acebo.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

3. — Frá þeim degi, er þessi samningur gengur í gildi, er úr gildi numin ákvæði samnings, um póstbögglaviðskifti, er gerður var í Róm 1906. 80

4. — Samning þenna skal fullgilda eins fljótt og unt er, og um fullgildingarnar skal skifst á í Madrid.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúar ofangreindra landa sett nöfn sín undir samning þenna í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour la Finlande:
G. E. F. Albrecht.

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectorats Français de l'Indochine:
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises:
G. Demartial.

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Guatemala:
Juan J. Ortega, Enrique Traumann.

Pour la République d'Haïti:
Luis Ma. Solér.

Pour la République du Honduras:
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Inde Britannique:
G. R. Clarke.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen.

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, S. Ortisi.

Pour le Japon:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia:
Luis Ma. Solér.

80

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Nicaragua:
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama:
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay:
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou:
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Perse:
Husséïn Khan Alaï, C. Molitor.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Salvador:
Ismael G. Fuentes.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch, S. P. Toutoundjitch, Dr. Franya Pavlitch, Costa Zlatanovitch,

Pour le Royaume de Siam:
Phra Sanpakitch Preecha.

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennqvist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera.

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

Pour l'Uruguay:
Adolfo Agorio.

Pour les États-Unis de Venezuela:
Pedro Emilio Coll, Barceló, A. Posse.

80

80

Protocole Final

Au moment de procéder à la signature de la Convention conclue à la date de ce jour, relativement à l'échange des colis postaux, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

Tout pays où la poste ne se charge pas actuellement du transport des colis postaux et qui adhère à la Convention susmentionnée aura la faculté d'en faire exécuter les clauses par les entreprises de chemins de fer et de navigation. Il pourra en même temps limiter ce service aux colis provenant ou à destination de localités desservies par ces entreprises.

L'Administration postale de ce pays devra s'entendre avec les entreprises de chemins de fer et de navigation pour assurer la complète exécution, par ces dernières, de toutes les clauses de la Convention, spécialement pour organiser le service d'échange à la frontière.

Elle leur servira d'intermédiaire pour toutes leurs relations avec les Administrations postales des autres pays contractants et avec le Bureau international.

II.

Par exception aux dispositions du § 1 de l'article 2, des §§ 1 et 2 de l'article 3 et respectivement des §§ 1 et 4 de l'article 5 de la Convention:

1° Le Gouvernement russe a la faculté de porter à 1 fr. 25 le droit de transit territorial pour la Russie d'Europe et pour celle d'Asie prises chacune séparément.

2° Le Gouvernement ottoman a la faculté de porter à 2 francs 50 le droit de transit territorial pour les colis postaux qui doivent traverser la Turquie d'Asie.

3° Le Gouvernement chinois a la faculté de porter à 1 franc 25 le droit de transit territorial pour les colis qui doivent traverser la Chine.

4° Le Gouvernement argentin a la faculté d'appliquer une surtaxe de 1 franc 50 par colis, à titre de transit territorial, aux colis postaux qui doivent être transportés par le chemin de fer transandin.

80

Loka-ákvæði.

Í því að undirritaðir fulltrúar ætluðu að fara að undirskrifa samning þann, sem gerður var í dag, um póstbögglaviðskiftin, urðu þeir ásáttir um það, sem hjer segir:

I.

Sjerhvert land, sem ekki annast flutning á póstbögglum sem stendur, og gengur að ofangreindum samningi, skal hafa heimild til þess að láta járnbrautar- og útgerðarfjelög framkvæma ákvæði hans. Jafnframt getur það takmarkað starfið, svo að það nái aðeins til böggla frá eða til staða, sem liggja innan starfssvæðis þessara fjelaga.

Póststjórnin í slíku landi verður að gera samninga við járnbrautar- og útgerðarfjelögin, til þess að tryggja sjer að þau framkvæmi algerlega öll ákvæði samningsins, og sjerstaklega komi skipulagi á viðskiftaþjónustuna við landamærin.

Hlutaðeigandi póststjórn er milliliður þessara fjelaga í viðskiftum þeirra við póststjórnir annara samningslanda og alþjóðaskrifstofuna.

II.

Sem undantekningu frá 1. lið 2. greinar, 1. og 2. lið 3. greinar, og 1. og 4. lið 5. greinar samningsins, hefur:

1° rússneska stjórnin heimild til þess, að setja landburðargjaldið 1 fr. 25 sentíma fyrir Rússland í Evrópu og Rússland í Asíu, hvort fyrir sig;

2° tyrkneska stjórnin heimild til þess, að setja landburðargjaldið 2 fr. 50 sentíma fyrir póstböggla, sem eiga að fara yfir Tyrkland í Asíu;

3° kínverska stjórnin heimild til þess, að setja landburðargjaldið 1 fr. 25 sentíma fyrir póstböggla, sem eiga að fara yfir Kína;

4° argentíska stjórnin heimild til þess, að taka 1 fr. 50 sentíma aukagjald af böggli, sem landburðargjald fyrir póstböggla þá, sem eiga að flytjast eftir Transandesbrautinni;

80 5° Est appliquée pour le transport des colis postaux provenant ou à destination des bureaux argentins de la Costa del Sur, Tierra del Fuego et îles adjacentes, une surtaxe ne depassant pas 1 franc 25 centimes par colis et, pour le transport des colis avec déclaration de valeur à destination ou provenant des mêmes bureaux, un droit supplémentaire de 10 centimes par 300 francs ou fraction de 300 francs.

6° La République de Colombie, l'Équateur, le Pérou, les États-Unis de Venezuela et le Brésil ont la faculté de porter transitoirement:

a) à 1 franc le droit de transit territorial;

b) à 1 franc 25 la surtaxe à appliquer aux colis postaux originaires ou à destination de leur territoire.

7° La Colonie du Congo belge a la faculté:

1° d'appliquer aux colis postaux, pour leur parcours au delà de ses bureau d'échange: une surtaxe qui ne peut dépasser le tarif applicable aux colis de son service intérieur;

2° de limiter à 500 francs le maximun de la déclaration de valeur des colis postaux;

3° de ne pas assurer le transport des colis postaux en transit par son territoire.

8° La Perse et les Colonies portugaises d'Afrique ont la faculté de ne pas assurer le transport des colis postaux en transit par leur territoire. Cette faculté leur est accordée à titre provisoire.

9° L'Inde britannique a la faculté d'appliquer aux colis postaux originaires de son pays à destination des autres pays, un tarif gradué correspondant à differents catégories de poids, à la condition que la moyenne des taxes ne dépasse pas la taxe normale, y compris la surtaxe à laquelle elle aurait droit.

Cette dernière faculté est également accordée aux pays qui adhèreront à la Convention dans l'intervalle, jusqu'au prochain Congrès.

10° Est réservée aux pays de l'Union la faculté de percevoir une surtaxe, qui ne peut dépasser 30 centimes par 20 grammes ou fraction de 20 grammes, pour chaque envoi qui, à la demande de l'expéditeur, est transporté dans un coffre-fort flottant placé à bord d'un paquebot postal. La surtaxe est acquise au pays d'origine de l'envoi.

L'emploi de coffres-forts flottants est réglé de commun accord entre les Administrations qui conviennent d'assurer ce service dans leurs relations réciproques.

III.

La Grèce, la Tunisie et la Turquie d'Asie ont la faculté de ne pas admettre provisoirement les colis dont les dimensions ou le volume excèderaient le maximum autorisé pour les services maritimes dans le Règlement d'exécution.

5° Fyrir flutning á póstbögglum frá eða til argentínsku pósthúsanna í Costa del Sur, Tierra del Fuego og aðliggjandi eyjum, má taka aukagjald, er fari ekki fram úr 1 fr. 25 sentímum á hvern böggul, og fyrir flutning á bögglum með tilgreindu verði til eða frá sömu pósthúsum, má taka í viðbótargjald 10 sentíma fyrir hverja 300 franka eða minni upphæð. 80

6° Lýðveldið Colombía, Equator, Perú, Bandaríki Venezuela og Brasilía hafa heimild til þess að setja fyrst um sinn:

a) landburðargjaldið 1 franka;

b) aukagjaldið, sem lagt er á böggla til eða frá svæði þeirra, 1 fr. 25 sentíma.

7° Nýlendan belgiska Congo hefur heimild:

1° til þess að leggja á póstböggla fyrir flutning lengri veg, en til viðskiftapósthúsa hennar: aukagjald, sem ekki má fara fram úr taxta þeim, sem notaður er í innanlandsþjónustu hennar;

2° til þess að takmarka upphæð hins tilgreinda verðs á bögglum við 500 franka;

3° til þess að ábyrgjast ekki flutning á póstbögglum í transít yfir landsvæði sitt.

8° Persía og hinar portúgölsku nýlendur í Afríku hafa heimild til þess, að ábyrgjast ekki flutning á póstbögglum í transít yfir landsvæði þeirra. Þessi heimild er veitt þeim til bráðabirgða.

9° Breska Indland hefur heimild til þess, að leggja á póstböggla þaðan og til annara landa hækkandi (progressiv) taxta, er svari til mismunandi þyngdarflokka, en þó með því skilyrði, að meðaltaxtinn fari ekki fram úr almenna taxtanum, og þar í innifalið aukagjald það, sem það kann að mega taka.

Þessi síðasttalda heimild veitist einnig þeim löndum, sem ganga inn í samninginn, á tímabilinu til næsta póstþings.

10° Sambandslöndunum er geymdur rjettur til þess, að taka aukagjald, sem ekki má fara fram úr 30 sentímum, fyrir 20 grömm eða brot úr 20 grömmum, fyrir hverja sendingu, sem samkvæmt beiðni sendanda, er flutt í flotkistu, sem höfð er um borð í póstskipi. Aukagjaldið fellur til landsins, sem sendingin er frá.

Hvernig nota skuli flotkisturnar ákveða þær póststjórnir í sameiningu, sem hafa komið sjer saman um að nota þær í viðskiftunum sín á milli.

III.

Grikkland, Tunis og Tyrkland í Asíu hafa heimild til þess að leyfa ekki fyrst um sinn böggla, sem að ummáli og rúmmáli fara fram úr hámarki því, sem leyft er í starfsreglugerðinni fyrir sjóflutning.

80 Les Colonies néerlandaises ont la faculté de limiter provisoirement à 0m 60 le maximum de dimension dans un sens quelconque et à 25 dm³ le volume des colis postaux.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole finale, qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans la Convention, et ils l'ont signé sur un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernment espagnol et dont une copie sera remise à chaque partie.

Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour la République Argentine:
A. Barrera Nicholson.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour la Colonie du Congo Belge:
M. Halewyck, G. Tondeur

Pour la Bolivie:
Luis Rodriguez.

Pour le Brésil:
Alcibiades Peçanha,
J. Henrique Aderne.

Pour la Bulgarie:
N. Startcheff, N. Boschnakoff.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour la République de Colombie:
W. Mac Lellan, Gabriel Roldan.

Pour la République de Costa-Rica:
Manuel M. de Peralta.

Pour la République de Cuba:
Juan Iruretagoyena.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour la République de l'Équateur:
Luis Robalino Dávila.
Leonidas A. Yerovi.

Pour l'Espagne:
Conde de Colombi, José de Garcia Torres,
Guillermo Capdevila, José de España,
Martín Vicente, Antonio Camacho.

Pour les Colonies Espagnoles:
Bernardo Rolland, Manuel G. Acebo.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la Finlande:
G. E. F. Albrecht.

Hinar hollensku nýlendur hafa heimild til þess, að takmarka fyrst um sinn ummál póstböggla við 60 sm. á hvern veg og rúmmál þeirra við 25 dm^3., **hvorttveggja hámark.** 80

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar sett þessi loka-ákvæði, sem skulu hafa sama kraft og gildi, eins og þó að ákvæði þau, sem þau innihalda, hefðu verið sett í sjálfan samninginn, og hafa þeir undirskrifað eitt eintak, sem skal geymt í skjalasafni hinnar spönsku stjórnar, og skal hver aðila fá afrit af því.

Madrid, þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour les Colonies et Protectores Français de l'Indochine:
André Touzet.

Pour l'ensemble des autres Colonies Françaises:
G. Demartial.

Pour la Grèce:
P. Scassi. Th. Penthéroudakis.

Pour la Guatemala:
Juan J. Ortega, Enrique Traumann.

Pour la République d'Haïti:
Luis Ma. Solér.

Pour la République du Honduras:
Ricardo Beltrán y Rózpide.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Inde Britannique:
G. R. Clarke.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, S. Ortisi.

Pour le Japon:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour le Chosen:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour l'ensemble des autres Dépendances Japonaises:
S. Nakanishi, Arajiro Miura, Y. Hiratsuka.

Pour la République de Liberia:
Luis Ma. Solér.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

80

Pour le Maroc (Zone Espagnole) :
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour le Nicaragua :
M. Ig. Terán.

Pour la Norvège :
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour la République de Panama :
J. D. Arosemena.

Pour le Paraguay :
Fernando Pignet.

Pour les Pays-Bas :
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises :
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek. J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique :
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour le Pérou :
D. C. Urrea, O. Barrenechea y Raygada.

Pour la Perse :
Husséïn Khan Alaï, C. Molitor.

Pour la Pologne :
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal :
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique :
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie :
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie :
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Salvador :
Ismael G. Fuentes.

Pour le Territoire de la Sarre :
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes :
Drag. Dimitriyevitch, S. P. Toutoundjitch, Dr. Franya Pavlitch, Costa Zlatanovitch,

Pour le Royaume de Siam :
Phra Sanpakitch Preecha.

Pour la Suède :
Julius Juhlin, Thore Wennquist.

Pour la Suisse :
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie :
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera,

Pour la Tunisie :
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie :
Méhméd-Ali.

Pour l'Uruguay :
Adolfo Agorio.

Pour les États-Unis de Venezuela :
Pedro-Emilio Coll, Barceló, A. Posse,

80

Starfsreglugerð

póstbögglasamningsins.

Samkvæmt 21. grein aðalsamningsins og 22. grein póstbögglasamningsins, hafa undirritaðir, hver í nafni sinnar stjórnar, sameiginlega samþykt eftirfarandi ákvæði til framkvæmda á hinum síðarnefnda samningi.

I.

Hvernig senda skal póstböggla. — Tilkynningar um upplýsingar og skjöl, er snerta póstbögglaviðskiftin.

1. — Sjerhver póststjórn er skyld að senda póstböggla þá, sem önnur póststjórn hefur trúað henni fyrir til flutnings í transít gegnum landsvæði hennar, eftir sömu leið og með sömu tækjum og hún notar við flutning á sínum eigin bögglum.

2. — Póststjórnir þeirra samningslanda, sem halda uppi reglulegum samböndum sjóleiðis, skulu gefa póststjórnum hinna samningslandanna upplýsingar um, hvað af þessum samböndum sje hægt að nota til flutnings á póstbögglum, ásamt vegalengdinni.

3. — Þær póststjórnir samningslandanna, sem halda uppi beinum viðskiftum, tilkynna hver annari með töflum, eins og meðfylgjandi fyrirmynd A:

a) nafnaskrá yfir þau samningslönd, sem þær geta verið milliliðir fyrir, hver um sig, við flutning á póstbögglum;
b) leiðir þær, sem eru opnar til flutnings á póstbögglum, þegar þeir eru komnir inn á landsvæði þeirra eða í þjónustu þeirra.
c) upphæð þóknana þeirra, sem póststjórninni, er fær þeim bögglana, ber að greiða þeim fyrir hvern ákvörðunarstað.

4. — Með hliðsjón til A-taflanna, sem hver póststjórn fær frá hinum, sem við hana skifta, ákveður hún leiðirnar fyrir flutning á sínum bögglum og gjaldið, sem taka á af sendendum, eftir skilyrðum þeim, sem transítin býður.

5. — Sjerhver póststjórn skal þar að auki tilkynna fyrstu milliliggjandi póststjórn beint, hvaða lönd það eru, sem hún ætlar að senda henni póstböggla til.

80 6. — Sjerhver póststjórn skal láta samningspóststjórnunum í tje lista yfir þá hluti, sem ekki er leyfður innflutningur á í land hennar, samkvæmt lögum og reglugerðum.

II.

Taxtajafngildi.

1. — Samkvæmt 1. lið 5. greinar póstbögglasamningsins, taka póststjórnir samningslandanna burðargjöld sín eftir jafngildi, sem þær hafa ákveðið, eftir upplýsingum á meðfylgjandi töflu (O form) og sem þær eiga að tilkynna alþjóðaskrifstofunni fyrir milligöngu svissnesku póststjórnarinnar.

2. — Komi breytingar á myntkerfi einhvers hinna ofangreindu landa, skal póststjórn þess ná samkomulagi við svissnesku póststjórnina um breytingu á jafngildinu; ber svo hinni síðarnefndu að láta tilkynna breytinguna öllum póststjórnum sambandsins um alþjóðaskrifstofuna.

3. — Sjerhverri póststjórn er heimilt, ef hún álítur þess þörf, að leita þessa samkomulags, sem nefnt er í næsta lið á undan, ef um er að ræða mikla breytingu á peningagildi hennar.

III.

Rúmfrekir bögglar.

1. — Rúmfrekir teljast:

a) bögglar yfir 1 m. 50 á einhvern veg.

b) bögglar yfir 1 metra á einn veg og 50 sentimetra á annan veg.

c) bögglar, sem sakir lögunar sinnar, rúmmáls eða veikleika, ekki geta auðveldlega verið látnir niður með öðrum bögglum, eða bögglar, sem krefjast þess, að varlega sje með þá farið, t. d. blóm og blómrunnar í körfum, tóm búr, eða búr með lifandi dýrum í, tómir vindlakassar eða aðrir kassar í stórum bundinum, húsgögn, körfuáhöld, blómaborð, barnavagnar, rokkar, hjólhestar o. s. frv.

2. — Póststjórnir, sem halda uppi sjóflutningum, hafa heimild til þess, að telja hvern þann böggul rúmfrekan, sem þær flytja, þegar rúmmál hans er yfir 55 dm^3 eða hann er meira en 1 m. 25 á einhvern veg.

3. — Að því er snertir nákvæman útreikning á rúmmáli, þyngd eða ummáli bögglanna, þá skal álit sendipósthússins þar um gilda, nema um bersýnilega villu sje að ræða.

IV.

Flutningur á skothylkjum og líkum hlutum.

Hlutaðeigandi póststjórnum er heimilaður rjettur til þess, að koma sjer

innbyrðis saman um flutning á hvellhettum og hlöðnum málmskothylkjum í handskotvopn og ósprenghættum hlutum af tundurpípum. 80

Vandlega skal vera búið um hluti þessa, bæði að utan og innan, og þeir skulu sendir í kössum eða tunnum, og skal skrifa bæði á fylgibrjefið og sjálfa sendinguna, hvað innihaldið sje.

V.

Ytri frágangur bögglanna.

1. — Til þess að verða tekinn til flutnings, verður sjerhver böggull:

1° að bera greinilega utanáskrift viðtakanda, með latneskum bókstöfum. Utanáskriftir með blýanti eru ekki leyfðar; þó skulu teknir til flutnings bögglar, þar sem utanáskriftin hefur verið skrifuð með blekblýanti og það, sem skrifað er á, hefur verið vætt áður. Utanáskrift böggulsins skal vera á umbúðunum sjálfum, eða þá vera vandlega fest við þær þannig, að hún geti ekki losnað frá. Það er ráðið til þess, að láta afrit af utanáskriftinni innan í sendinguna.

2° að vera útbúinn á þann hátt, sem svarar til vegalengdarinnar og veitir næga tryggingu fyrir því, að ekki verði farið í innihaldið, án þess að glögg merki sjáist um skemdirnar. Umbúðir bögglа til landa utan Evrópu verða að vera sjerstaklega sterkar og úr haldgóðu efni, sakir hinna mörgu umskipana og allskonar meðferðar, sem þessir bögglar verða fyrir; sjerstaklega er það óhjákvæmilegt, þegar innihaldið er dýrir málmar, hlutir úr málmi eða þungavara, að nota þá sem umbúðir öskjur úr sterkum málmi eða trjekassa, að minsta kosti 1 sentimeter á þykt. Þó má taka án umbúða hluti, sem hægt er að láta hvern inn í annan, eða safna saman og halda saman með sterku bandi, með plombum eða lakki fyrir, þannig, að úr þeim verði einn böggull, sem ekki getur dottið í sundur. Heldur ekki þarf að krefjast umbúða um böggla, sem eru úr einu heilu efni, svo sem trje eða málmstykki o. s. frv., og sem ekki er verslunarvenja að setja í umbúðir.

3° að vera innsiglaðir með lakkinnsiglum, er sjeu nákvæmlega eins, með plombum, eða á annan hátt, með sjerstöku eins löguðu sama merki sendanda eða stimpli.

4° að bera tilgreininguna utanáskriftarmegin, ef um tilgreint verð er að ræða, tiltekna í mynt sendilandsins, án útþurkunar eða yfirstrikunar, jafnvel þótt staðfest sje. Upphæð hins tilgreinda verðs skal þar að auki vera breytt í gullfranka af sendanda eða sendipósthúsi. Skal breytingin skrifuð með nýjum tölum við hliðina á eða upp yfir tölunum, sem sýna upphæð hins tilgreinda verðs, í mynt sendilandsins.

2. — Lagarkendar vörur og efni, sem auðveldlega verða lagarkend, skulu send í tvöföldum ílátum. Á milli þess fyrra (flösku, glass, krukku eða öskju) og seinna (öskju úr málmi, sterku trje, eða bárupappa úr sterku efni) skal

80 vera, að svo miklu leyti sem auðið er, bil, sem sje fylt sagi, úrsælding eða einhverju öðru efni, sem drekkur í sig og varnar skemdum.

Þetta er ófrávíkjanlegt skilyrði, ef innra ílátið er sjerstaklega brothætt.

VI.

Fylgibrjef og tollskrár.

1. — Sjerhverjum böggli skulu fylgja fylgibrjef úr sterkum pappa og tollskrár, eins eða líkar og meðfylgjandi fyrirmyndir B og C. Póststjórnirnar gefa hver annari upplýsingar um, hversu margar tollskrár skulu fylgja fyrir hvern ákvörðunarstað.

Á afklipping fylgibrjefsins getur sendandi skrifað athugasemdir, er snerta sendinguna, þó með því skilyrði, að póststjórn sendilandsins hafi ekkert á móti því. Þar að auki hefur hann rjett til að skýra frá aftan á fylgibrjefinu, hvernig hann vill láta fara með böggulinn, ef fyrir kæmi, að ekki yrði hægt að afhenda hann. Skal sú athugasemd skrifuð á frönsku, eða öðru því máli, sem þekt er í ákvörðunarlandinu.

2. — Eitt fylgibrjef og ein tollskrá, ef tolllögin leyfa, mega fylgja alt að þremur almennum bögglum, sem koma frá sama sendanda, eru háðir sama burðargjaldi og eiga að fara til sama manns. Þetta ákvæði nær þó ekki til póstkröfuböggla eða böggla með tilgreindu verði, sem hver um sig skal hafa sitt sjerstaka fylgibrjef.

Hverju landi er þó heimilt að krefjast sjerstaks fylgibrjefs og sjerstakra tollskráa fyrir hvern böggul frá eða til útlanda.

3. — Þau fylgibrjef og tollskrár, sem ekki eru prentuð á frönsku, skulu vera með neðanlínuþýðingu á þessu máli.

4. — Fylgibrjef með bögglum með tilgreindu verði skulu hafa, fyrir hvern böggul, mót af innsigli því, sem notað hefir verið til þess að loka sendingunni, og ennfremur áritað hið tilgreinda verð eftir reglum þeim, sem gefnar eru undir 4° í V. grein reglugerðarinnar.

Þyngdin á bögglum með tilgreindu verði skal nákvæmlega tilgreind í grömmum af sendipósthúsinu bæði á bögglinum, hjá utanáskriftinni og á fylgibrjefinu á þar til ákveðnum stað á eyðublaðinu.

5. — Póststjórnir þær, sem ganga að þessum samningi taka ekki á sig neina ábyrgð, að því er snertir nákvæma útfyllingu tollskránna.

VII.

Sjerstök merki.

1. — Sjerhver böggull, ásamt tilheyrandi fylgibrjefi, skal bera merki eins og meðfylgjandi fyrirmynd D. sýnir, er bæði sýnir innritunarnúmer sendingarinnar og nafnið á pósthúsinu, þar sem henni er skilað til flutnings. Sama

sendipósthús má ekki samtímis nota tvær eða fleiri tegundir merkja, nema þá að þær sjeu táknaðar með sjerstökum bókstaf, er greini þær hverja frá annari. 80

2. — Fylgibrjefið skal þar að auki stimplað af sendipósthúsinu, með stimpli, er sýni bæði hvar og hvenær sendingin er látin á póst.

3. — Bögglar með tilgreindu verði skulu ásamt fylgibrjefum sínum bera rauðan miða með áletraninni „Valeur déclarée“ með latneskum bókstöfum.

4. — Póstkröfubögglar skulu ásamt fylgibrjefum sínum bera rauðgulan miða eins og fyrirmynd D sýnir, sem fylgir starfsreglugerð aðalsamningsins.

5. — Hraðboðabögglar ásamt fylgibrjefum skulu stimplaðir eða útbúnir með miða er standi á með stóru letri orðið „Exprès“.

6. — Skyndibögglar og fylgibrjef þeirra skulu bera miða með greinilegri áletrun "Urgent".

7. — Þegar í bögglunum eru mótaðir peningar, gull- eða silfurmunir eða aðrir dýrgripir, skulu miðarnir, sem nefndir eru í 1., 3., 4., 5. og 6. lið hjer á undan, svo og frímerkin, ef þau eru límd á bögglana, sett á með millibili innbyrðis, til þess að ekki sje hægt að nota þau, til þess að hylja yfir skemdir á umbúðunum. Þau mega heldur ekki límast þannig á böggulinn, að þau þeki yfir rönd hans.

VIII.

Gjaldfrjálsir bögglar.

1. — Bögglar, sem eiga að afhendast viðtakendum gjaldfrjálsir eða aðeins tollfrjálsir, skulu hafa utanáskriftarmegin á bögglinum og á fylgibrjefinu litaðan miða, er standi á með greinilegu letri „Franc de tous droits“ eða „Franc de droits de douane seulement“. Sömu athugasemd skulu sendendur einnig skrifa á fylgibrjefin.

2. — Sjerhverjum böggli, sem sendur er „franc de droits“, skal fylgja frankóseðill eins og meðfylgjandi fyrirmynd E, búinn til úr pappa er skal vera gulur á lit, og fyllir sendipósthúsið út framhlið hans eins og segir til á eyðublaðinu.

Einn frankóseðil má nota fyrir alt að 3 almennum bögglum, sem koma frá sama sendanda, eru háðir sama burðargjaldi og eiga að fara til sama manns. Þetta ákvæði nær þó eigi til póstkröfuböggla eða böggla með tilgreindu verði, sem hver um sig skal hafa sinn sjerstaka frankóseðil. En annars er hverju landi heimilt, að krefjast sjerstaks frankóseðils fyrir hvern böggul frá eða til útlanda.

Frankóseðillinn skal vandlega festur við fylgibrjefið.

3. — Eftir afhendingu böggulsins til viðtakanda, útfyllir pósthúsið, sem framkvæmir tollafnámið fyrir reikning sendanda, þann hluta, sem því viðkemur, á bakhlið frankóseðilsins, og sendir hann svo með tilheyrandi fylgiskjölum í lokuðu umslagi, án tilgreiningar á innihaldi, til sendipósthúss böggulsins.

80 Sjerhver póststjórn hefur þó heimild til þess að láta sjerstök pósthús, sem hún tiltekur, framkvæma endursendingu á frankóseðlum, sem gjöld hvíla á, og krefjast þess, að seðlar, sem eru endursendir frá útlöndum, sjeu sendir til nánar ákveðins pósthúss. Skal þá sendipósthús böggulsins skrifa nafn þess pósthúss, sem seðlarnir eiga að fara til, á framhlið frankóseðilsins.

4. — Við móttöku frankóseðils með upplýsingum um gjöld þau, sem póstþjónusta móttökulandsins hefur lagt út, breytir sendipóststjórnin upphæð þessara gjalda í sína eigin mynt, eftir gengi því, sem hún sjálf ákveður, en sem þó ekki má fara fram úr gengi því, sem ákveðið er við útgáfu póstávísana til hlutaðeigandi lands. Hin breytta upphæð skal tilgreind bæði á stofni eyðublaðsins og afklippingi og undirskrifuð með nafni póstmanns þess, sem hefur gert breytinguna. Þegar búið er að innheimta upphæð gjaldanna, afhendir sendipósthúsið sendanda afklipping seðilsins, og ef til vill fylgiskjölin.

5. — Þegar sending með miðanum „franc de droit“ kemur til póstþjónustu ákvörðunarlandsins án frankóseðils, skal pósthús það, sem á að sjá um tollafnámið, búa út eftirrit af frankóseðlinum og gæta þess að setja nafn upprunalands sendingarinnar í staðinn fyrir nafn póststjórnar þeirrar, sem það sjálft heyrir undir. Þegar frankóseðill glatast eftir afhendingu á böggli, skal útbúa eftirrit á sama hátt.

6. — Frankóseðlar er eiga við sendingar, sem, einhverra hluta vegna eru endursendar til upprunalandsins, skulu gerðir ógildir undir eftirliti pósthússins, sem framkvæmir endursendinguna, og heftir við fylgibrjefin.

IX.

Hvernig póstbögglar skulu fluttir.

1. — Skifti á póstbögglum milli nágrannalanda, eða landa, sem standa í beinu sambandi hvort við annað með sjóferðum, skulu framkvæmd af þeim pósthúsum og á þeim stöðum, sem hlutaðeigandi póststjórnir ákveða til þess starfa.

2. — Í viðskiftum milli landa, sem aðskilin eru af einu eða fleiri löndum, sem liggja á milli, skulu póstbögglarnir fluttir eftir þeim leiðum, sem hlutaðeigandi póststjórnir verða ásáttar um; þeir skulu afhentir í stykkjatali til fyrstu milliliggjandi póststjórnar. Hlutaðeigandi póststjórnir geta orðið ásáttar um að skiftast á póstbögglum í stykkjatali eða í lokuðum pokum, körfum eða kössum, skráðum beina leið. Í því efni gera umræddar póststjórnir sameiginlega hinar nauðsynlegu ráðstafanir til póstbögglaviðskiftanna og tilhögunar á reikningsfærslunni.

3. — Þó er það skylda að senda póstböggla í lokuðum ílátum, þegar tala þeirra er svo há, að þeir eru til trafala fyrir starf einhverrar milliliggjandi póststjórnar, eftir hennar eigin umsögn.

Hin lokuðu ílát skulu endursend tóm til sendipóststjórnarinnar með

næsta pósti á eftir, nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna. 80
Kostnaðinum við körfur, poka og önnur lík ílát, sem nauðsynleg eru til póstbögglaviðskiftanna, skal skift jafnt milli póststjórnanna, sem nota þau í viðskiftum sínum, nema öðruvísi sje umsamið.

4. — Póststjórnir þær, sem taka þátt í skiftum á skyndibögglum, koma sjer saman um fljóta og, eftir því sem hægt er, beina leið fyrir þessa böggla; póststjórnirnar gera einnig sameiginlega hinar nauðsynlegu ráðstafanir viðvíkjandi reikningsfærslunni.

5. — Þegar póstbögglum er þjónustulega haldið eftir á leiðinni, annaðhvort af pósti eða tollyfirvöldum, skal biðja sendanda, á tilkynningu um óskilaböggul, um að gera nánari ráðstafanir. Þó er þetta skilyrði ekki sjálfsagt, ef um ofurefli er að ræða (vis major), svo sem verkföll, flóð o. s. frv.

X.

Bögglapóstskrá og innfærsla bögglanna á hana.

1. — Póstbögglarnir skulu innritaðir á bögglapóstskrá, eins og fyrirmynd F, sem fylgir reglugerðinni, sýnir, með öllum þeim sjerstöku athugasemdum, sem skráin gefur ástæðu til. Þó geta hlutaðeigandi póststjórnir orðið ásáttar um, að almennir bögglar sjeu innritaðir í einu á skrána, með aðalupphæð þóknananna, sem á að greiða. Fylgibrjef, póstkröfuávísanir, tollskrár, og, ef svo ber undir, önnur skilríki, sem krafist er, (svo sem vöruskrár, skírteini um uppruna, heilbrigði o. s. frv.), svo og seðlarnir E og móttökukvittanir, skal alt saman heft við skrána.

Milliliggjandi viðskiftapósthús eru ekki skyldug til þess, að endurskoða gögn þau, sem fylgja með bögglapóstskránum.

2. — Póstbögglar til eða frá herföngum skulu innritaðir á sömu skrá, en án nokkurrar þóknunar.

3. — Sje ekki öðruvísi ákveðið með viðskiftin sjóleiðis, skulu sendipósthúsin tölusetja bögglapóstskrárnar í efra vinstra horni, með áframhaldandi töluröð yfir árið, fyrir hvert sendipósthús og hvert ákvörðunarpósthús, og, að svo miklu leyti sem hægt er, geta nafns póstskipsins, sem flytur póstinn, fyrir ofan númerið. Síðasta númer frá liðnu ári skal fært á skrána yfir fyrsta flutning árið eftir.

XI.

Móttökukvittanir.

1. — Þegar beðið er um móttökukvittun fyrir póstböggli, skal sendipósthúsið skrifa greinilega á böggulinn og fylgibrjef hans athugasemdina „Avis de réception“ eða stimpla hann með stöfunum „A. R.“

80 2. — Móttökukvittunin er útbúin af sendipósthúsinu eða einhverju öðru pósthúsi, sem pósthús sendilandsins ákveður. Komi hún ekki til ákvörðunarpósthússins, er það skyldugt til þess, að útbúa nýja móttökukvittun.

Móttökukvittanirnar skulu vera á frönsku eða með þýðingu á því máli undir línunum.

3. — Þegar sendipósthúsið hefur útfylt móttökukvittunina, eins og vera ber, sendir það hana aftur opna og burðargjaldsfrjálsa til sendanda böggulsins.

4. — Þegar sendandi biður um móttökukvittun fyrir böggli, eftir að hann hefur verið látinn á póst, skrifar sendipósthúsið, á eyðublað undir móttökukvittun, nákvæma lýsingu á bögglinum (sendipósthús, dagsetningu, þegar hann er látinn á póst, númer, utanáskrift). Þetta eyðublað er síðan fest við fyrirspurnareyðublað eins og fyrirmynd N sýnir, og skal það áður útbúið með frímerkjum, er svari til taxta þess, sem nefndur er í 6. lið 5. greinar samningsins, og síðan farið með það eftir fyrirmælum XVI. greinar hjer á eftir, að því undanteknu, að hafi böggullinn, sem móttökukvittunin á við, verið reglulega afhentur, heldur ákvörðunarpósthúsið eyðublaði N eftir og sendir móttökukvittunina rjett útfylta til sendipósthússins, eins og nefnt er í 3. lið á undan.

5. — Ef móttökukvittun, sem sendandi hefir reglulega beðið um, um leið og hann skilaði bögglinum til flutnings. er ekki komin til sendipósthússins á rjettum tíma, skal spurst fyrir um hana eftir sömu reglum og nefndar eru í 4. lið hjer á undan. Sendipósthúsið skrifar þá efst orðin „Duplicata de l'avis de réception etc.“

XII.

Athugun í viðskiftapósthúsunum.

1. — Þegar viðskiftapósthús ákvörðunarlandsins hefur tekið móti bögglapóstskránni, byrjar það þegar á að athuga póstbögglana og skjölin, sem rituð eru á skrána, og verði það vart við vöntun eða aðra ónákvæmni, gerir það athugasemd á eyðublaði, eins og fyrirmynd G. sýnir, er fylgir reglugerðinni, og fer að samkvæmt reglum þeim, sem gefnar eru í IX. grein starfsreglugerðar samningsins, um skifti á brjefum og öskjum með tilgreindu verði.

2. — Smá ónákvæmni viðvíkjandi rúmmáli, ummáli og þyngd svo og ónákvæmni, sem auðsjáanlega hefur enga ábyrgð í för með sjer fyrir hlutaðeigandi póststjórnir, skal aðeins tilkynna með leiðrjettingarskýrslu.

3. — Sjerhver mismunur, sem kann að finnast á upphæð þóknananna og afreikningunum, skal tilkyntur sendipósthúsinu með leiðrjettingarskýrslu. Viðurkendar leiðrjettingarskýrslur skal hefta við bögglapóstskrárnar, sem þær eiga við. Leiðrjettingar sem engin gögn fylgja, eru ekki teknar til greina af endurskoðuninni.

XIII. 80

Póstkröfubögglar.

1. — Póstkröfubögglar og fylgibrjef þeirra skulu utanáskriftarmegin bera áletranina „Remboursement“ skrifaða eða prentaða skýrt og greinilega, og þar á eftir póstkröfuupphæðina í mynt sendilandsins, með latneskum bókstöfum, án útþurkunar eða yfirstrikunar, jafnvel þótt staðfest sje. Sendandi skal sömuleiðis með latneskum bókstöfum, skrifa nafn sitt og heimilisfang á böggulinn og bakhlið fylgibrjefsins.

2. — Hverjum póstkröfubögli skal fylgja póstkröfuávísun eins eða lík og fyrirmynd H sýnir, er fylgir reglugerðinni. Á póstkröfuávísun þessari, sem er heft við fylgibrjefið, skal standa upphæð póstkröfunnar í mynt upprunalandsins og auk þess, sem almenn regla, skal sendandi tilfærður sem viðtakandi ávísunarinnar. Þó getur hver póststjórn látið skrifa upprunapósthús böggulsins eða einhver önnur pósthúsa sinna, sem viðtakanda ávísana, er snerta sendingar, sem eru upprunnar frá hennar póstþjónustu. Afklippingur ávísunarinnar skal tilgreina nafn og heimili viðtakanda böggulsins, svo og staðinn og daginn, sem hann er látinn á póst.

3. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli sendi- og ákvörðunarpóststjórnar, skal upphæð póstkröfuávísananna breytt í mynt ákvörðunarlandsins undir umsjá póststjórnarinnar þar, sem í því atriði notar sama gengi og hún er vön við póstávísanir til sendilands póstbögglanna.

4. — Jafnskjótt og póstkrafan er innheimt, skal ákvörðunarpósthúsið eða eitthvert annað pósthús, sem ákvörðunarpóststjórnin tiltekur, útfylla hlutann „Indications de service“ á póstkröfuávísuninni og senda hana síðan stimplaða með dagstimpli sínum, burðargjaldsfrítt eftir því, sem utanáskriftin segir til.

Póstkröfuávísanir eru útborgaðar eftir reglum, sem hver póststjórn setur til tryggingar því, að útborgunin komi sendendum bögglanna í hendur.

5. — Greiði viðtakandi ekki póstkröfuupphæðina innan sjö daga í viðskiftum milli Evrópulanda, og innan fimmtán daga í viðskiftum milli Evrópulanda og landa utan hennar, eða í viðskiftum milli hinna síðarnefndu, að telja frá næsta degi eftir komu böggulsins til ákvörðunarpósthússins, skal farið með böggulinn sem óskilasendingu samkvæmt ákvæðum 3. liðs XV. greinar í þessari reglugerð.

Frest þennan má lengja upp í 28 daga hæst hjá póststjórnum, þar sem innanlandslöggjöfin krefst þess. Þó getur sendandi gert athugasemd á máli, sem þekkist í ákvörðunarlandinu, og krafist þess að böggullinn sje tafarlaust endursendur eftir utanáskriftinni, ef viðtakandi neitar að greiða póstkröfuna við fyrstu tilkynningu.

Ávísanir sem snerta póstkröfuböggla, sem einhverra orsaka vegna, eru

80 endursendir til upprunastaðar síns, skulu gerðar ógildar af póststjórninni, sem endursendir bögglana.

6. — Þegar ávísanir, er snerta póstkröfuböggla, hafa verið sendar öfugt, hafa glatast eða eyðilagst áður en póstkrafan var innheimt, skal ákvörðunarpósthúsið útbúa eftirrit af þeim í nafni sendipósthússins.

Í staðinn fyrir póstkröfuávísanir, sem hafa verið sendar öfugt, hafa glatast eða eyðilagst, eftir að póstkrafan var innheimt, skulu á sama hátt koma eftirrit eða útborgunarheimild, þegar hvortveggja póststjórnanna hefur komist að raun um, að ávísunin hafi hvorki verið útborguð nje endurgreidd.

7. — Póstkröfuávísanir, sem viðtakendur hafa ekki krafist útborgunar á innan þess tíma, sem þær gilda, samkvæmt starfsreglugerð póstávísanasamningsins, skal farið með samkvæmt ákvæðum 2. og 3. liðs VIII. greinar í starfsreglugerð póstinnheimtusamningsins.

8. — Ákvæði 7. og 8. liðs í XIII. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins um ávísanir, sem ekki verða afhentar viðtakendum eða sem þeir innheimta ekki, skulu einnig gilda í viðskiftunum með póstkröfuböggla.

XIV.

Áframsendar sendingar.

1. — Póstbögglar, sem eru áframsendir vegna þess að þeir hafa verið skakt sendir, skulu fluttir beinustu leið sem póststjórnin, er áframsendir, ræður yfir; ofannefnd póststjórn getur hvorki tekið af þeim tollgjöld nje önnur gjöld. Þegar áframsendingin hefur í för með sjer afhendingu á bögglinum á ný til póststjórnar sendilandsins, færir viðskiftapósthúsið, sem áframsendir, henni hinar mótteknu þóknanir til tekna, þegar það er búið að gera athugasemd um skekkjuna með leiðrjettingarskýrslu.

Aftur á móti ef upphæð sú, sem póststjórnin, er áframsendir, fær, er ófullnægjandi til þess að bæta upp kostnaðinn við áframsendinguna, sem henni ber, reiknar hún sjer mismuninn til tekna, með því að hækka upphæð þá, sem henni er færð til tekna á póstbögglaskránni frá viðskiftapósthúsi sendilandsins. Ástæðan til þessarar leiðrjettingar skal tilkynnt ofannefndu pósthúsi með leiðrjettingarskýrslu.

Þegar böggull hefur verið skakt sendur sakir vangár póstmanna, og verður þess vegna að sendast aftur til sendilandsins, eða ef viðskiftapósthúsið í inngangslandinu kemst að því, á meðan að á viðskiftunum stendur, að eitthvað af forboðum þeim, sem ræðir um í 15. grein samningsins, hefur verið brotið, skal farið að á sama hátt og ef afhenda ætti böggulinn á ný póststjórn sendilandsins, vegna þess að hann væri skakt sendur.

2. — Fyrir póstböggla, sem áframsendir eru sakir þess að viðtakendur hafa skift um bústað, eða sakir vangár af sendanda hálfu, skal póststjórnin, sem

afhendir, taka, á kostnað viðtakanda, burðargjald, er nemi hluta þeim, sem henni ber, hluta póststjórnarinnar sem áframsendir, og hluta milliliggjandi póststjórna, ef nokkrar eru. 80

Póststjórnin, sem áframsendir, færir sjer sinn hlut til tekna hjá milliliggjandi póststjórn eða hjá póststjórn hins nýja ákvörðunarlands. Ef landið, sem áframsendir, og hið nýja ákvörðunarland eru ekki nágrannalönd, færir fyrsta milliliggjandi póststjórn, sem tekur við áframsendum böggli, sjer upphæð þá, sem henni ber í sinn hlut, og hluta póststjórnarinnar sem áframsendir, til tekna hjá þeirri póststjórn, sem hún afhendir sendinguna; þessi póststjórn endurtekur svo, ef hún að eins liggur á milli, aðferðina gagnvart næstu póststjórn og færir sjer til tekna sinn hluta ásamt þeim sem henni hefur verið fært til reiknings af póststjórninni á undan. Þessari aðferð er svo haldið áfram milli allra póststjórnanna, er taka þátt í flutningnum, þangað til póstböggullinn kemur til afhendingarpóststjórnarinnar.

Ef burðargjald það, sem á að greiða í viðbót fyrir áframsendan póstböggul, er greitt um leið og áframsendingin hefst, skal aftur á móti farið með böggulinn, eins og skrifað væri utan á hann beina leið frá landinu, sem áframsendir, til ákvörðunarlandsins, og afhentur viðtakanda, án þess að hann sje krafinn um nokkuð póstgjald.

3. — Póstkröfuböggla má áframsenda, ef hið nýja ákvörðunarland hefur póstkröfubögglaviðskifti við sendilandið. Þegar áframsending fer fram á póstkröfuböggli, skulu póstkröfuávísanirnar, sem hafa verið útbúnar í sendilandinu, fylgja honum. Hin nýja ákvörðunarpóststjórn fer að með innheimtu og skil á póstkröfuupphæðinni, eins og böggullinn hefði verið sendur beint til hennar.

4. — Bögglarnir skulu áframsendir í hinum upprunalegu umbúðum sínum og með fylgibrjefunum, sem sendilandið hefur gefið út. Verði einhverra hluta vegna að búa um böggul á ný eða endurnýja fylgibrjefið, verður nafnið á pósthúsinu, sem böggullinn er upprunalega sendur frá, svo og hið upprunalega innritunarnúmer, að vera bæði á bögglinum og fylgibrjefinu.

XV.

Póstbögglar, sem ekki verður komið til skila.

1 — Þegar sendendur böggla, sem ekki verður komið til skila, hafa ekki tilgreint á bakhlið fylgibrjefsins og á bögglinum sjálfum, hvernig fara eigi með sendinguna, skal ákvörðunarpóststjórn senda sendipóststjórn tilkynningu, eins fljótt og unt er, um böggla þá, sem ekki verður komið til skila. Til þess er notað eyðublað, eins og meðfylgjandi fyrirmynd J. sýnir, prentað á frönsku, eða með neðanlínuþýðingu á því máli. Sendandi getur aðeins tekið einhverja eina ákvörðun af þeim, sem nefndar eru í 2. lið næst á eftir, um, hvernig með böggulinn skuli farið.

80 Sem almenn regla gildir, að tilkynningar um óskilaböggla sjeu sendar milli ákvörðunar- og sendipósthúss. Þó getur hver póststjórn krafist þess, að tilkynningar, er snerta hennar þjónustu, sjeu sendar til aðalstjórnarinnar, eða til einhvers pósthúss, sem hún nánar tiltekur. Tilkynningin um óskilaböggul skal, ef svo ber undir, greina upphæð tollgjalda, og annara gjalda, sem á bögglinum hvíla, svo og þau gjöld, sem kunna að falla á hann við áframhaldandi geymslu.

Þegar póstbögglar, sem óskilatilkynning hefur verið send um, eru afhentir eða áframsendir áður en skeyti er komið frá sendanda um, hvað gera skuli við böggulinn, skal sendipósthúsinu tilkynt það þegar í stað, vegna sendanda. Eftir að ákvarðanir sendanda, um, hvað gera skuli við böggulinn, eru komnar, eru þær einar gildandi, og skulu takast til greina.

2. — Sendandi óskilabögguls getur krafist:

a) að böggullinn sje sjer endursendur þegar í stað;
b) að utanáskrift böggulsins sje breytt eða hún gerð fullkomnari;
c) að böggullinn sje afhentur öðrum viðtakanda, eða að hann sje áframsendur á annan ákvörðunarstað, og sje þar afhentur hinum upprunalega viðtakanda eða öðrum manni;
d) að hinum upprunalega viðtakanda sje gert aðvart enn þá einusinni;
e) að böggullinn sje seldur á ábyrgð og áhættu sendanda, eða farið með hann sem yfirgefinn;
f) að böggullinn, ef póstkrafa hvílir á honum, sje afhentur hinum upprunalega viðtakanda eða öðrum manni án innheimtu á póstkröfuupphæðinni, eða gegn greiðslu á lægri upphæð, en þeirri, sem fyrst hefur verið tilgreind. Aðferð sú er nota skal við ógildingu eða breytingu á póstkröfuávísuninni, er sú sama, og nefnd er í 2. lið XVII. greinar hjer á eftir.
g) að böggullinn sje afhentur viðtakanda án greiðslu á tollgjöldum og öðrum gjöldum, sem á honum hvíla.

Ef sendandi svarar alls ekki eða lætur í ljósi óskir, sem ekki geta samrýmst beiðni þeirri um upplýsingar, sem sendipósthúsið hefur sent honum, er ákvörðunarpóststjórnin ekki skyld að senda nýja tilkynningu; þá er böggullinn endursendur honum, þegar frestur sá, sem ákveðinn er í 3. lið hjer á eftir, er útrunninn. Sama gildir og, ef sendandi neitar að taka við óskilatilkynningunni eða að greiða þóknun þá, sem nefnd er í 6. lið 5. greinar samningsins.

Póstböggla þá, sem einhverra orsaka vegna hefur ekki verið hægt að afhenda viðtakendum, og sendendur hafa algerlega afsalað sjer, skal ákvörðunarpóststjórnin ekki endursenda, heldur fer hún með þá eins og innanlandslöggjöf hennar segir.

3. — Ef ákvörðunarpósthúsið hefur ekki fengið fullnægjandi upplýsingar innan eins mánaðar að telja frá því, er tilkynningin var send, skal endursenda böggulinn til sendipósthússins. Frestur þessi er lengdur upp í fjóra mánuði í viðskiftum við lönd utan Evrópu.

Bögglar, sem geymdir eru til frekari ráðstafana frá viðtakanda hálfu, eða sendir „poste restante", álítast óskilabögglar, eftir að geymslufresturinn, eins og hann er ákveðinn í reglugerðum ákvörðunarlandsins, er runninn út, án þess þó að tjeður frestur megi fara fram úr fjórum mánuðum í viðskiftum við lönd utan Evrópu, og einum mánuði í öðrum viðskiftum. 80

Endursending á bögglinum skal fara fram þegar í stað, ef fyrirmæli sendanda, sem hann annaðhvort hefur skrifað áður á fylgibrjefið, eða sem svar við óskilatilkynningu fyrirmynd J., hafa ekki orðið framkvæmd nje leitt til afhendingar á bögglinum. Hafi sendandi bætt við hina nýju ráðstöfun sína, vara-fyrirmælum (annari utanáskrift o. s. frv.), skal böggullinn ekki endursendur fyr en þessi vararáðstöfun hefur verið reynd og borið engan árangur.

4. — Nú er viðtakandi bögguls farinn til lands, sem ekki hefur skrifað undir póstbögglasamninginn, og skal þá böggullinn álitinn óskilaböggull, nema fyrsta ákvörðunarland sjái sjer fært að senda hann áfram.

Bögglar, sem eru endursendir sendanda, eru færðir á bögglapóstskrána með athugasemdum „Rebuts" í athugasemdadálkinum. Með þá skal farið og tekið gjald fyrir þá eins og böggla, sem eru áframsendir, sakir þess að viðtakandi hefur skift um bústað.

Ef á bögglunum hvíla önnur gjöld en endursendingargjöldin, skal sundurliðun yfir gjöldin fylgja með fylgibrjefinu.

5. — Hluti, sem hætt er við að gangi úr sjer, eða skemmist, má selja þegar í stað, jafnvel á leiðinni fram eða aftur, án undangenginnar tilkynningar til sendanda, og án lögformlegra afara, til ágóða fyrir rjettan hlutaðeiganda. Sje einhverra orsaka vegna ekki hægt að framkvæma söluna, skulu hinir skemdu eða úr sjer gengnu hlutir eyðilagðir. Skýrslu skal taka um söluna eða ef hlutirnir eru eyðilagðir.

Afrit af skýrslu þessari skal síðan senda sendipósthúsinu, ásamt fylgibrjefi sendingarinnar.

Andvirði þess selda skal fyrst og fremst notað til þess að greiða gjöld þau, sem hvíla á bögglinum. Ef einhver afgangur verður, skal það sent sendipósthúsinu til afhendingar sendanda, sem greiðir kostnaðinn við sendinguna. Gjöld þau, sem ekki nást inn með sölunni, hvíla á sendanda, og færast sendipóststjórninni til reiknings.

XVI.

Fyrirspurnir.

1. — Undir fyrirspurnir um póstböggla og póstkröfuávísanir, sem ekki hafa komið til baka, skal nota eyðublað, eins og eða líkt og fyrirmynd N, er fylgir með þessari reglugerð. Póststjórn sendilandsins sendir eyðublað þetta beina leið til póststjórnar ákvörðunarlandsins.

80 2. — Í viðskiftum við lönd utan Evrópu og í viðskiftum milli þessara landa innbyrðis, skal fyrirspurnin þó send frá einu pósthúsi til annars, og fylgja sömu leið og sendingin, sem spurst er fyrir um.

3. — Þegar ákvörðunarpóststjórnin, í tilfelli eins og nefnt er í fyrsta lið, getur gefið upplýsingar um endanleg afdrif böggulsins, sem spurt er um, eða póstkröfuávísunarinnar, endursendir hún eyðublaðið, með viðeigandi upplýsingum til baka til sendipóststjórnarinnar.

Þegar póstþjónustan í ákvörðunarlandinu getur ekki komist fyrir afdrif bögguls, sem sendur hefur verið um margar milliliggjandi póststjórnir, endursendir póststjórn ákvörðunarlandsins eyðublaðið til póststjórnar sendilandsins. Þessi póststjórn útfyllir eyðublaðið betur, með því að skýra nákvæmlega frá flutningnum til fyrstu milliliggjandi póststjórnar, og sendir það til hennar, sem síðan staðfestir upplýsingarnar á eyðublaðinu, og sendir það, ef svo ber undir, til næstu póststjórnar. Fyrirspurnin gengur þannig frá einni póststjórn til annarar, alt þangað til að upplýst er um afdrif sendingarinnar. Póststjórn sú, sem framkvæmt hefur afhendinguna til sendanda, eða, sem ef til vill, hvorki getur gert grein fyrir afhendingu nje reglulegri áframsendingu til annarar póststjórnar, gerir athugasemd um það á eyðublaðið, og sendir það aftur til sendipóststjórnarinnar.

4. — Í tilfelli eins og nefnt er í 2. lið hjer að framan, fara rannsóknirnar fram frá sendipóststjórn, alla leið til ákvörðunarpóststjórnar. Sjerhver póststjórn tilfærir á eyðublaðið upplýsingar um flutninginn til næstu póststjórnar, og sendir henni síðan eyðublaðið. Ef ekki er hægt að gera grein fyrir flutningnum til næstu póststjórnar, skal eyðublaðið sent til póststjórnar ákvörðunarlandsins. Póststjórn sú, sem hefur framkvæmt afhendinguna til sendanda, eða sem ef til vill hvorki getur gert grein fyrir afhendingu nje reglulegri áframsendingu til annarar póststjórnar, gerir athugasemd um það á eyðublaðið, og sendir það aftur til sendipóststjórnarinnar.

5. — Eyðublöðin skulu prentuð á frönsku, eða hafa neðanlínuþýðingu á þeirri tungu. Þeim skal, að svo miklu leyti sem unt er, fylgja líking af utanáskriftinni, og skulu þau send í lokuðu umslagi, en án þess brjef fylgi. Með tilkynningu til alþjóðaskrifstofunnar getur hver póststjórn heimtað að fyrirspurnir, er snerta hennar þjónustu, sjeu sendar til aðalskrifstofu sinnar, til pósthúss, sem hún nánar tiltekur, eða þá beint til ákvörðunarpósthússins, eða, ef hún er aðeins milliliggjandi, til viðskiftapósthúss þess, sem sendingin hefur verið send til.

XVII. 80

Beiðni um afturköllun, um breytingu á utanáskrift, um lækkun á póstkröfuupphæð.

1. — Beiðni um afturköllun á póstbögglum og um breytingu á utanáskriftinni, fer eftir reglum þeim og ákvæðum, sem nefnd eru í XXX. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins.

2. — Ef beðið er um lækkun að nokkru leyti á póstkröfuupphæð, sem hvílir á póstböggli, verður ný póstkröfuávísun fyrir hinni lækkuðu upphæð að fylgja beiðninni.

Póstkröfuávísanir þær, sem eru gerðar ógildar eða aðrar koma í staðinn fyrir, skulu eyðilagðar undir umsjá póststjórnar ákvörðunarlands bögglanna.

XVIII.

Reikningsviðskifti.

1. — Sjerhver póststjórn lætur búa til mánaðarlega, á hverju viðskiftapósthúsi sínu, og yfir allar sendingar, sem það hefur tekið við frá viðskiftapósthúsum einnar og sömu póststjórnar, yfirlit, eins og fyrirmynd K, sýnir, sem fylgir þessari reglugerð, yfir upphæðirnar á hverri bögglapóstskrá, sumpart sjer til tekna, fyrir sinn hluta og hluta annara póststjórna, ef nokkrar eru, af burðargjaldi því, sem sendipóststjórnin tekur, sumpart sjer til skuldar, fyrir hluta póststjórnarinnar, sem áframsendir, og hluta milliliggjandi póststjórna, ef um áframsendar eða óskilasendingar er að ræða, af gjöldum þeim, sem á að innheimta hjá viðtakendum.

2. — Yfirlitin K eru síðan af sömu póststjórn endurtekin á reikningi L, og fylgir fyrirmynd hans einnig þessari reglugerð.

3. — Reikningur þessi, ásamt hinum sjerstöku yfirlitum, póstbögglaskrám og, ef til kemur, tilheyrandi leiðrjettingarskýrslum, skal síðan sendur hlutaðeigandi póststjórn til endurskoðunar í næsta mánuði á eftir þeim, sem reikningurinn á við.

Aðalupphæðirnar má aldrei leiðrjetta. Villur, sem fyrir kunna að koma, skulu teknar upp á sjerstakar skrár.

4. — Þegar mánaðarreikningarnir hafa verið endurskoðaðir og staðfestir af báðum aðilum, skal sú póststjórnin, sem á inni, taka þá saman á ársfjórðungsreikning. Hlutaðeigandi póststjórnir geta þó orðið ásáttar um að búa þennan aðalreikning út aðeins á hálfs árs eða árs fresti.

5. — Reikningsjöfnuðurinn, sem kemur út við afreikning milli tveggja póststjórna, skal greiddur af hinni skuldugu póststjórn til þeirrar, sem á inni, eins og segir í 1. lið XXXVI. greinar í starfsreglugerð aðalsamningsins og í lokaákvæðum sömu reglugerðar.

80 6. — Tilbúningur, sending og borgun reikninganna skal framkvæmt eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan loka næsta ársfjórðungs á eftir. Þegar þessi frestur er liðinn, skal af þeim upphæðum, sem ein póststjórn skuldar annari, reikna 7% ársvexti að telja frá þeim degi, er ofangreindur frestur rennur út.

7. — Hlutaðeigandi póststjórnum er þó veitt heimild til þess, að koma sjer saman um aðra tilhögun á reikningsviðskiftum sínum, en segir í þessari grein.

XIX.

Reikningsskil á póstkröfunum.

1. — Nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, fer afreikningur, viðvíkjandi póstkröfuupphæðum, sem hver póststjórn hefur útborgað fyrir reikning annarar póststjórnar, fram með viðbótarreikningi við hina sjerstöku reikninga (fyrirmynd M, sem hjer með fylgir) yfir póstávísanir frá póststjórn þeirri, sem á inni, til hlutaðeigandi póststjórnar.

2. — Á þessum póstkröfureikningum skulu ávísanirnar, sem eiga að fylgja með útborgaðar og kvittaðar, færðar inn eftir stafrófsröð útgáfupósthúsanna, og eftir röð, eins og þær eru færðar inn í bækur pósthúsanna. Í reikningslok dregur svo sú póststjórn, sem býr til reikninginn, frá aðalupphæðinni, sem hún á inni, ½%, sem innheimtuþóknun, er fellur til hlutaðeigandi póststjórnar.

3. — Lokaupphæðinni á hinum sjerstaka póstkröfureikningi er síðan, ef hægt er, bætt við lokaupphæð ávísanareikningsins yfir sama tímabil. Endurskoðun og greiðsla á þessum reikningum fer eftir reglum þeim, sem settar eru fyrir reikningsskilum póstávísana í starfsreglugerð póstávísanasamningsins.

XX.

Reikningsskil á gjöldum, sem standa á frankóseðlum.

1. — Reikningsskil, er snerta tollgjöld o. s. frv. og lögð eru út af einni póststjórn fyrir reikning annarar, fara fram með sjerstökum mánaðarreikningum, eins og meðfylgjandi fyrirmynd E bis sýnir, og eru þeir búnir út í mynt landsins, sem á til góða, af póststjórninni, sem skuldar.

Frankóseðlarnir eru færðir á reikninginn eftir stafrófsröð pósthúsanna, sem hafa annast tollafnámið, og í þeirri töluröð, sem þessi pósthús hafa merkt þá.

2. — Hinn sjerstaki reikningur, ásamt viðurkendum seðlum, er síðan sendur póststjórn þeirri, sem á inni, í síðasta lagi fyrir lok næsta mánaðar á eftir þeim, sem reikningurinn á við. Neikvæðir reikningar eru ekki búnir til.

3. — Endurskoðun á afreikningunum fer fram eftir reglum þeim, sem

settar eru um reikningsskil póstávísana í starfsreglugerð póstávísanasamn- 80
ingsins.

4. — Afreikningar á tollgjöldum gera ráð fyrir sjerstakri greiðslu. Þó má í viðskiftum við þær póststjórnir, sem óska þess, bæta þeim við póstávísanareikninga eða reikninga L eða M þessara póststjórna.

XXI.

Upplýsingar viðvíkandi póstbögglaviðskiftunum.

1. — Fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar og að minsta kosti 3 mánuðum áður en samningurinn gengur í gildi, senda póststjórnirnar hver annari eftirfarandi upplýsingar:

a) ákvæði þau, sem þær hafa sett, að því er snertir þyngdartakmörk, tilgreint verð, rúmfreka böggla, póstkröfur, hve marga böggla megi senda með einni tollskrá og hvort leyft sje að gera skriflegar athugasemdir á fylgibrjefið;
b) takmörkin, ef nokkur eru, fyrir ummáli og rúmmáli eins og segir í 2. lið III. greinar í reglugerðinni;
c) burðargjald það, sem samkvæmt 5. grein póstbögglasamningsins og I. grein reglugerðarinnar, er tekið fyrir póstböggla í viðskiftum þeirra við hin löndin hvert um sig, sem hafa skrifað undir samninginn;
d) endastöðvagjaldið á póstbögglum;
e) nöfnin á þeim pósthúsum eða stöðvum, sem taka þátt í póstbögglaviðskiftunum, eða tilkynningu um að öll pósthús taki þátt í starfinu;
f) útdrátt á þýsku, ensku, spönsku eða frönsku af ákvæðum þeim, sem gilda samkvæmt innanlands lögum þeirra eða reglugerðum, um flutning á póstbögglum.

2. — Sjerhver breyting, sem seinna kann að verða á einhverju hinna ofannefndu ákvæða, skal þegar í stað tilkynt á sama hátt.

XXII.

Frumvörp til breytinga á starfsreglugerðinni.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnd eru í 27. grein aðalsamningsins, hefir sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta ákvæði þessarar reglugerðar.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í XLIV. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi verða frumvörpin að fá:

a) öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðunum í þessari grein eða XXIII. grein;

80 b) tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingar á ákvæðunum í II., III., IV., V., VI., VII., IX., X., XI., XII., XIII. XIV., og XV grein;

c) einfaldan meiri hluta atkvæða, ef um er að ræða breytingar á öðrum greinum eða skilning á hinum ýmsu ákvæðum reglugerðarinnar, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar með vanalegri tilkynningu frá alþjóðaskrifstofunni til allra samningspóststjórna.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun gengur ekki í gildi fyr en 3 mánuðum eftir tilkynningu, að minsta kosti.

XXIII.

Gildi reglugerðarinnar.

Reglugerð þessi gengur í gildi sama dag og sjálfur samningurinn gengur í gildi. Hún skal og gilda jafnlengi og samningurinn, nema hún verði endurnýjuð eftir sameiginlegum vilja hlutaðeigandi aðila.

Samin í Madrid þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

(Nöfn fulltrúanna).

Póstinnheimtusamningur.

80

Arrangement

concernant

le service des recouvrements

conclu entre

l'Allemagne, l'Autriche, la Belgique, le Chili, la Chine, le Danemark, l'Égypte, l'Éthiopie, la France, l'Algérie, la Grèce, la Hongrie, l'Islande, l'Italie et les Colonies Italiennes, le Luxembourg, le Maroc (à l'exclusion de la Zone Espagnole), le Maroc (Zone Espagnole), la Norvège, les Pays-Bas, les Indes Néerlandaises, les Colonies Néerlandaises en Amérique, la Pologne, le Portugal, les Colonies Portugaises de l'Afrique, les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie, la Roumanie, la République de St-Marin, le Territoire de la Sarre, le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, la Suède, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Tunisie et la Turquie.

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus dénommés, vu l'article 21 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article 1.

Dispositions préliminaires.

L'échange des valeurs à recouvrer par la poste entre ceux des pays contractants dont les Administrations postales conviennent de se charger réciproquement de ce service, est régi par les disposisitions du présent Arrangement.

Article 2.

Papiers admis à l'encaissement; maximum du montant; protêts.

1. — Sont admis à l'encaissement les quittances, factures, billets à ordre, traites, coupons d'intérêts et de dividendes, titres amortis, et généralement toutes

80

Samningur

um

póstinnheimtuskifti

gerður milli

Þýskalands; Austurríkis; Belgíu; Chili; Kína; Danmerkur; Egyptalands; Etiópíu; Frakklands; Algiers; Grikklands; Ungverjalands; Íslands; Ítalíu og ítalskra nýlenda; Luxemburg; Marokkó (að undanskildum spanska hlutanum); Marokkó (spanski hlutinn); Noregs; Hollands; Hollenskra Indía; Hollenskra nýlenda í Ameríku; Póllands; Portúgals; Hinna portúgölsku nýlenda í Afríku; Hinna portúgölsku nýlenda í Asíu og Ástralíu; Rúmeníu; Lýðveldsins San Marino; Saarhjeraðsins; Konungsríkis Serba, Króata og Slóvena; Svíþjóðar; Sviss; Tjekkoslovakíu; Tunis og Tyrklands.

Samkvæmt 21. grein aðalsamningsins, hafa undirritaðir fulltrúar stjórnanna í ofangreindum löndum í sameiningu, og með þeim fyrirvara, að fullgilding fáist, orðið ásáttir um eftirfarandi samning:

1. grein.

Byrjunarákvæði.

Skifti á póstinnheimtum milli þeirra samningslanda, þar sem póststjórnirnar koma sjer saman um að hafa þau, skulu framkvæmd eftir ákvæðum þessa samnings.

2. grein.

Hvaða kröfur eru leyfðar til innheimtu. — Hámark upphæðar. Afsagnir.

1. — Til innheimtu eru leyfðar kvittanir, reikningar, ávísanir, víxlar, vaxtamiðar, arðmiðar, verðbrjef fallin í gjalddaga, og vanalega allar verslunar-

80 les valeurs commerciales ou autres, payables sans frais, et dont le montant total par envoi n'excède pas le maximum des mandats de poste émis par le pays de destination.

Les Administrations des postes de deux pays correspondants peuvent, d'un commun accord, adopter un maximum plus élevé.

Toutefois, les Administrations qui ne pourraient se charger de l'encaissement des coupons d'intérêts ou de dividendes et de titres amortis le notifieront aux autres Administrations intéressées par l'intermédiaire du Bureau international.

2. — Les Administrations des poste des pays contractants peuvent également se charger de faire protester les effets de commerce, de faire exercer des poursuites juridiques au sujet de créances et de prendre, d'un commun accord, les dispositions nécessaires au sujet de ce service.

Article 3.

Montant à recouvrer.

Sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, le montant des valeurs à recouvrer par la poste est exprimé en monnaie du pays chargé du recouvrement.

Article 4.

Expédition; nombre des annexes.

1. — L'envoi des valeurs à recouvrer est fait sous forme de pli recommandé adressé directement par le déposant au bureau de poste qui doit encaisser les fonds.

2. — Le même envoi peut contenir plusieurs valeurs recouvrables par un même bureau de poste sur des débiteurs différents, au profit d'une même personne.

Cependant le même envoi ne peut contenir ni des valeurs recouvrables sur plus de cinq débiteurs différents, ni des valeurs à différents jours d'échéance.

Article 5.

Taxe; récépissé.

1. — La taxe d'un envoi fait en conformité de l'article 4 précédent ne doit pas dépasser celle d'une lettre recommandée du poids de cet envoi. Cette taxe appartient en entier à l'Administration des postes du pays d'origine.

kröfur og aðrar kröfur, sem eru borganlegar án kostnaðar, og ef upphæð hverrar sendingar í alt fer ekki fram úr hámarksupphæð póstávísana til ákvörðunarlandsins. Póststjórnir tveggja hlutaðeigandi landa geta komið sjer saman um ennþá hærra hámark. 80

Þær póststjórnir, sem ekki geta tekið að sjer innheimtu á vaxta- eða arðmiðum og verðbrjefum föllnum í gjalddaga, skulu tilkynna það hlutaðeigandi póststjórnum um alþjóðaskrifstofuna.

2. — Póststjórnir samningslandanna geta einnig tekið að sjer að sjá um afsögn á verslunarskjölum, og að láta framkvæma hina nauðsynlegu lagalegu aðför, viðvíkjandi kröfunum, og ákveða þær í sameiningu hinar nauðsynlegu ráðstafanir, að því er starf þetta snertir.

3. grein.

Innheimtuupphæðin.

Nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi póststjórna, skal upphæð krafa þeirra, sem á að innheimta, tilgreind í mynt landsins, sem framkvæmir innheimtuna.

4. grein.

Hvernig sent skal. — Tala fylgiskjala.

1. — Krafa til póstinnheimtu er send sem ábyrgðarbrjef, sent beint af sendanda til pósthússins, sem á að innheimta fjeð.

2. — Sama sending má innihalda margar kröfur til innheimtu af sama pósthúsi hjá ýmsum skuldunautum handa einum og sama manni.

Þó má sama sending hvorki innihalda kröfur til innheimtu hjá fleirum en 5 skuldunautum, nje kröfur með mismunandi gjalddögum.

5. grein.

Burðargjald. — Kvittun.

1. — Burðargjaldið undir sendingu samkvæmt 4. grein á undan, má ekki fara fram úr burðargjaldi fyrir ábyrgðarbrjef af sömu þyngd og sendingin. Burðargjald þetta fellur að öllu leyti til póststjórnar sendilandsins.

80 2. — Un récépissé de l'envoi est remis gratuitement à l'intéressé au moment du dépôt.

Article 6.

Inadmissibilité de payements partiels.

Il n'est pas admis de payement partiel. Chaque valeur doit être payée intégralement et en une seule fois, sinon elle est tenue comme refusée.

Article 7.

Droits d'encaissement et de présentation.

1.— L'Administration chargée du recouvrement, prélève sur le montant de chaque valeur recouvrée un droit d'encaissement de 30 centimes.

2. — Toute valeur qui demeure impayée après avoir été présentée à l'encaissement est passible d'une taxe de présentation de 20 centimes.

Les valeurs qui ne peuvent être mises en recouvrement par suite d'une irrégularité quelconque ou par suite d'un vice d'adresse et qui, pour l'un de ces motifs, doivent être renvoyées à l'expéditeur, ne sont pas soumises à cette taxe.

3. — Le droit d'encaissement et la taxe de présentation prévus aux alinéas précédents ne donnent lieu à aucun décompte entre les Administrations intéressées.

Article 8.

Transmission du montant recouvré; renvoi des valeurs non recouvrées.

1. — La somme recouvrée, après déduction:

a) du droit d'encaissement, et, éventuellement, de la taxe de présentation prévus à l'article 7, §§ 1 et 2,
b) de la taxe ordinaire des mandats de poste et
c) s'il y a lieu, des droits fiscaux appliqués aux valeurs et de la différence de cours,

est convertie, par le bureau qui a fait le recouvrement, en un mandat de poste au profit du déposant. Ce mandat lui est envoyé sans frais.

Les Administrations des postes des pays contractants peuvent se charger de verser en compte courant postal le montant des sommes recouvrées revenant à l'expéditeur.

2. — Les valeurs qui n'ont pu être recouvrées sont renvoyées en franchise de port au bureau de dépôt. La taxe prévue à l'article 7, § 2, est déduite du

2. — Kvittun fyrir sendingunni skal látin hlutaðeiganda í tje endur- 80
gjaldslaust, þegar sendingin er látin á póst.

6. grein.

Bann gegn greiðslu á nokkrum hluta innheimtunnar.

Greiðsla að nokkru leyti er ekki leyfð. Sjerhver krafa skal greidd að fullu og í einu; annars ber að álíta að henni sje neitað.

7. grein.

Innheimtu- og sýningargjald.

1. — Póststjórnin, sem framkvæmir innheimtuna, fær af upphæð hverrar kröfu, sem hún innheimtir, 30 sentíma í innheimtugjald.

2. — Fyrir hverja kröfu, sem ekki er greidd, eftir að búið er að sýna hana til innheimtu, skal greiða 20 sentíma í sýningargjald.

Kröfur, sem ekki verða innheimtar sakir einhverrar ónákvæmni eða sakir ófullnægjandi utanáskriftar, og sem þar af leiðandi verður að endursenda sendanda, eru undanþegnar þessu gjaldi.

3. — Innheimtu- og sýningargjöldin, sem nefnd eru í málsgreinunum hjer á undan, koma eigi til reiknings milli póststjórnanna, sem í hlut eiga.

8. grein.

Sending hinnar innheimtu upphæðar. — Endursending á óinnheimtum kröfum.

1. — Hinni innheimtu upphæð, að frádregnum:

a) innheimtu-, og ef svo ber undir, sýningargjaldi, sem nefnd eru í 1. og 2. lið 7. greinar,
b) vanalegu burðargjaldi undir póstávísanir, og
c) gjöldum, sem kunna að hvíla á kröfunum til ríkissjóðs, og gengismun, ef nokkur er,

er breytt í póstávísun til sendanda af pósthúsinu, sem framkvæmir innheimtuna. Þessi póstávísun er send honum endurgjaldslaust.

Póststjórnir samningslandanna geta tekið að sjer að færa hinar innheimtu upphæðir til sendanda inn á pósthlaupareikning.

2. — Kröfur, sem ekki hafa orðið innheimtar, eru endursendar burðargjaldsfrítt til pósthússins, sem þeim var skilað til flutnings á. Gjaldið, sem

80 montant des valeurs recouvrées inscrites sur le même bordereau que les valeurs impayées. Lorsque la déduction de l'ensemble des taxes dues ne peut pas être intégralement opérée ces taxes sont perçues sur l'expéditeur de l'envoi.

L'Administration chargée du recouvrement n'est tenue à aucune mesure conservatoire ou constatation de nature quelconque de non-payement.

Article 9.

Application des dispositions de l'Arrangement concernant les mandats.

1. — Les dispositions de l'Arrangement concernant le service des mandats de poste sont applicables, en tout ce qui n'est pas contraire au présent Arrangement, aux mandats de poste délivrés en vertu de l'article 8 précédent, pour la liquidation des valeurs recouvrées par la poste.

Toutefois, les mandats de recouvrement qui n'ont pas été payés aux bénéficiaires pour un motif quelconque, ne sont pas remboursés à l'Office d'émission et le montant en revient définitivement à l'Administration du pays expéditeur des valeurs à recouvrer, après l'expiration du délai légal de prescription.

2. — Ces mandats sont admis jusqu'au maxium fixé en vertu du premier paragraphe de l'article 2.

Article 10.

Retrait des recouvrements; rectification du bordereau.

Le déposant d'un envoi contenant des valeurs à recouvrer peut, aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances ordinaires et recommandées par l'article 11 de la Convention principale:

1° retirer l'envoi entier ou une ou plusieurs des valeurs y contenues, et

2° faire rectifier, en cas d'erreur, les indications inscrites au bordereau accompagnant l'envoi, aussi longtemps que la ou les valeurs en cause n'ont été ni payées par le ou les débiteurs, ni renvoyées ou réexpédiées par le bureau chargé du recouvrement.

Article 11.

Responsabilité.

1. — La perte d'un pli recommandé contenant des valeurs à recouvrer engage la responsabilité du service postal envers l'expéditeur dans les conditions déterminées par l'article 10 de la Convention principale pour les envois recommandés.

nefnt er í 2. lið 7. greinar, er dregið frá upphæð hinna innheimtu krafa, sem 80
færðar eru á sömu skrá og hinar óborguðu kröfur. Þegar ekki er hægt að draga öll gjöldin, sem ber að borga, frá, skulu þau tekin af sendanda sendingarinnar.

Póststjórnin, sem framkvæmir innheimtuna, er á engan hátt skuldbundin til þess að gera neinar ráðstafanir til tryggingar á gildi kröfunnar, nje til rannsóknar á, að ekki hafi verið borgað.

9. grein.

Beiting á ákvæðum póstávísanasamningsins.

1. — Í öllu, sem ekki er á móti þessum samningi, skal ákvæðum póstávísanasamningsins beitt við póstávísanir þær, sem, samkvæmt 8. grein næst á undan, eru gefnar út til greiðslu á kröfum, sem pósthúsin hafa innheimt.

Þó skulu póstinnheimtuávísanir, sem einhverra hluta vegna hafa ekki orðið borgaðar út til viðtakenda, ekki endurgreiddar póststjórninni, sem gaf þær út, en upphæðin fellur fyrir fult og alt til póststjórnar landsins, sem sendi kröfuna til innheimtu, þegar hinn lögboðni frestur um firningu er útrunninn.

2. — Ávísanir þessar má gefa út alt að hámarki því, sem ákveðið er í 1. lið 2. greinar.

10. grein.

Afturköllun á innheimtum. — Leiðrjettingar á skránni.

Með þeim skilyrðum og fyrirvara, sem ákveðin eru með 11. grein aðalsamningsins, fyrir afturköllun almennra sendinga og ábyrgðarsendinga, getur sendandi sendingar, sem inniheldur kröfu til póstinnheimtu:

1° afturkallað alla sendinguna eða eina eða fleiri kröfur, sem hún inniheldur, og

2° látið leiðrjetta, ef um villur er að ræða, upplýsingarnar, sem standa á skránni, er fylgir sendingunni, svo lengi sem krafan eða kröfurnar hafa hvorki verið greiddar af skuldunaut eða skuldunautum, nje endursendar eða áframsendar af pósthúsinu, sem framkvæmir innheimtuna.

11. grein.

Ábyrgð.

1. — Ef ábyrgðarbrjef, sem inniheldur kröfur til innheimtu, tapast, hefur það í för með sjer ábyrgð fyrir póstþjónustuna gagnvart sendanda, með þeim skilyrðum, sem sett eru í 10. grein aðalsamningsins um ábyrgðarsendingar.

80 Il en est de même s'il s'agit de la perte du pli recommandé contenant les valeurs non encaissés retournées à l'expéditeur.

2. — En cas de perte des valeurs au bureau chargé de l'encaissement avant leur présentation aux débiteurs, l'Administration responsable n'est tenue de rembourser aux déposants que le montant effectif du dommage causé. Le remboursement pour les valeurs perdues ne peut pas excéder le montant de l'indemnité prévue au paragraphe 1 ci-dessus.

3. — Les sommes recouvrées régulièrement, déduction faite des taxes prévues à l'article 8, qu'elles aient ou non été converties en mandats de poste sont garanties à l'expéditeur des valeurs dans les conditions déterminées par l'article 7 de l'Arrangement concernant le service des mandats de poste ou, le cas échéant, par l'article 7 de l'Arrangement concernant le service des virements postaux.

4. — Si une valeur à recouvrer a été livrée au débiteur sans encaissement du montant du recouvrement l'expéditeur a droit à une indemnité qui ne pourra dépasser dans aucun cas le montant du recouvrement. Il en est de même, si la somme encaissée du débiteur est inférieure au montant de la valeur, à condition toutefois, que le non-encaissement du montant total ne soit pas dû à une faute ou à une négligence de l'expéditeur.

Par le fait du payement l'Administration est subrogée dans tous les droits de l'expéditeur.

5. — Les Administrations ne sont tenues à aucune responsabilité du chef de retards:

1° dans la transmission ou présentation des valeurs à recouvrer,

2° dans la transmission des mandats représentatifs des sommes encaissées ni dans l'inscription de ces sommes au crédit de comptes courants postaux,

3° dans l'établissement du protêt ou dans l'exercice des poursuites judiciaires dont elles se seraient chargées par application des dispositions de l'article 2, § 2.

6. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an à partir du lendemain du jour du dépôt à la poste de l'envoi de recouvrement; passé ce délai, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

Article 12.

Unions restreintes.

Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des arrangements spéciaux, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes, en vue d'améliorer le service des recouvrements internationaux.

Sama gildir og, ef tapast ábyrgðarbrjef, sem inniheldur óinnheimtar kröfur, er endursendast sendanda. 80

2. — Tapist kröfur á pósthúsinu, sem framkvæmir innheimtuna, áður en þær eru sýndar skuldunautum, er póststjórnin, sem ábyrgðin hvílir á, ekki skyld að bæta sendendum, nema hina raunverulegu upphæð skaðans, sem hlotist hefur. Endurborgun fyrir glataðar kröfur má ekki fara fram úr skaðabótaupphæð þeirri, sem gert er ráð fyrir í 1. lið hjer að ofan.

3. — Hinar reglulega innheimtu upphæðir, að frádregnum gjöldunum, sem nefnd eru í 8. grein, skulu, hvort sem þeim hefur verið breytt í póstávísanir eða ekki, ábyrgstar sendanda krafanna, með þeim skilyrðum, sem greind eru í 7. grein póstávísanasamningsins, eða, ef svo ber undir, í 7. grein pósttjekkasamningsins.

4. — Hafi krafa til innheimtu verið afhent skuldunaut, án þess að upphæð hennar hafi verið innheimt, á sendandi heimtingu á skaðabótum, sem þó undir engum kringumstæðum mega fara fram úr upphæð innheimtunnar. Sama gildir og, ef upphæð sú, sem innheimt er hjá skuldunaut, er lægri en upphæðin, sem krafan hljóðar um, með því skilyrði þó, að ekki sje um að kenna skekkju eða vanrækslu frá sendanda hálfu, að öll upphæðin hafi ekki verið innheimt.

Með því að borga, öðlast póststjórnin öll rjettindi sendanda.

5. — Póststjórnirnar bera enga ábyrgð vegna dráttar:

1° við flutning eða sýningu á kröfum til innheimtu;

2° við sendingu á póstávísunum, er koma fyrir hinar innheimtu upphæðir, nje við færslu þessara upphæða í pósthlaupareikning;

3° með útbúnað afsagna eða framkvæmd á lagaaðför, sem þær kynnu að taka að sjer, með því að nota ákvæði 2. liðs í 2. grein.

6. — Menn hafa orðið ásáttir um, að leyfa einungis að setja fram skaðabótakröfu innan eins árs að telja frá deginum næst á eftir þeim degi, er póstinnheimtusendingin var látin á póst; að þeim fresti liðnum, hefur krefjandi engan rjett til skaðabóta.

12. grein.

Minni póstsambönd.

Ákvæði þessa samnings skerða ekki rjett samningsaðila til þess að halda við og gera nýja sjerstaka samninga, svo og að halda við og stofna minni póstsambönd, er miða að því, að bæta alþjóðapóstinnheimtuþjónustuna.

80

Article 13.

Législation intérieure.

En outre, le présent Arrangement ne porte pas atteinte à la législation intérieure des pays contractants, dans tout ce qui n'est pas prévu par cet Arrangement.

Article 14.

Application des dispositions du service intérieur.

1. — Il est entendu qu'à défaut de dispositions formelles du présent Arrangement, chaque Administration a la faculté d'appliquer les dispositions régissant la matière dans son service intérieur.

2. — Il est toutefois formellement interdit de percevoir, soit dans le pays d'origine, soit dans le pays de destination, une taxe ou rétribution quelconque autre que celles qui sont prévues par le présent Arrangement.

Article 15.

Suspension extraordinaire du service.

Chaque Administration peut, dans des circonstances extraordinaires de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des recouvrements, d'une manière générale ou partielle, sous la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par voie télégraphique, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 16.

Bureaux participant au service; Règlement d'exécution.

1. — Les Administrations des postes des pays contractants admettent au service des recouvrements tous les bureaux chargés du service des mandats de poste internationaux.

2. — Elles règlent, d'un commun accord, le mode du dépôt et de l'envoi des valeurs à recouvrer, ainsi que toutes les autres mesures de détail ou d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

13. grein. 80

Innanlandslöggjöf.

Ennfremur skerðir þessi samningur ekki innanlandslöggjöf samningslandanna í neinu, sem ekki er tekið fram í honum.

14. grein.

Beiting ákvæða, sem gilda um innanlandsþjónustuna.

1. — Menn hafa orðið ásáttir um, að í þeim atriðum, þar sem ekki finnast greinileg ákvæði í þessum samningi, megi hver póststjórn beita ákvæðum þeim, sem í innanlandsþjónustu hennar gilda um þessi atriði.

2. — Þó er algerlega bannað, bæði í sendi- og ákvörðunarlandi, að taka annað burðargjald eða aðrar þóknanir en þær, sem nefndar eru í þessum samningi.

15. grein.

Stöðvun á viðskiftunum vegna sjerstakra kringumstæða.

Sjerhver póststjórn getur stöðvað viðskiftin á póstinnheimtum um stundarsakir, að nokkru eða öllu leyti, þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, er rjettlæta slíkar ráðstafanir, en með því skilyrði, að tilkynna það tafarlaust, og símleiðis, ef þörf krefur, þeirri póststjórn, eða póststjórnum, sem hlut eiga að máli.

16. grein.

Pósthús, sem taka þátt í þjónustunni. — Starfsreglugerð.

1. — Póststjórnir samningslandanna láta öll pósthús, sem taka þátt í alþjóðapóstávísanaviðskiftunum, taka þátt í póstinnheimtunum.

2. — Þær ákveða í sameiningu, hvernig skila og senda skuli kröfur til innheimtu, og gera allar aðrar sjerstakar ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru til framkvæmda á þessum samningi.

80

Article 17.

Adhésions à l'Arrangement.

Les Etats de l'Union qui n'ont point pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande, et dans la forme prescrite par la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

Article 18.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues par la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des recouvrements.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le § 2 de l'article 28 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions de présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17 et 19 du présent Arrangement;

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de l'article 16;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement, sauf le cas de litige prévu à l'article 25 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique, et dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme prévue par la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins après sa notification.

Article 19.

Durée de l'Arrangement; ratification.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur le 1er janvier 1922.

2. — Il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice

17. grein. 80

Þátttaka í samningnum.

Þau ríki póstsambandsins, sem ekki hafa aðhylst samninginn, geta samþykt hann, þegar þau óska þess, á þann hátt, sem segir í alþjóðasamningnum um inngöngu í póstsambandið.

18. grein.

Frumvörp milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, sem nefnt er í aðalsamningnum, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta póstinnheimtuviðskiftin.

Til þess að verða tekin til athugunar, þarf hvert frumvarp að hafa að minsta kosti stuðning tveggja póststjórna, auk þeirrar, sem ber það fram. **Fái alþjóðaskrifstofan** ekki hina nauðsynlegu tölu stuðningsyfirlýsinga, samtímis og hún fær frumvarpið, skal því ekki frekara sinnt.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í 2. lið 28. greinar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðum þessarar greinar og 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17. og 19. greinar samningsins.

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingu á ákvæðunum í 16. grein.

3° einfaldan meiri hluta atkvæða, ef um er að ræða skilning á ákvæðum samningsins, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar, í tveim fyrstu atriðunum með stjórnarlegri yfirlýsingu, og í þriðja atriðinu með skrifstofutilkynningu, eins og segir í aðalsamningnum.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt er, gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti 3 mánuðum eftir tilkynninguna.

19. grein.

Gildi samningsins. — Fullgilding.

1. — Samningur þessi gengur í gildi 1. janúar 1922.

2. — Hann gildir jafnlengi og aðalsamningurinn, án þess þó að rjettur

80 du droit réservé à chaque pays de se retirer de cet Arrangement moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse. Pendant cette dernière année, l'Arrangement continuera d'avoir son exécution pleine et entière, sans préjudice de la liquidation du solde des comptes après l'expiration dudit terme.

3. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions convenues antérieurement entre les divers Gouvernements ou Administrations des parties contractantes.

4. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à Madrid.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus dénommés ont signé le présent Arrangement à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen.

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, T. C. Giannini, S. Ortisi.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer,
C. Garcia de Castro.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

sá, sem hver samningsaðili hefir til þess að segja sig úr samningnum með tilkynningu, er stjórn hans sendir hinni svissnesku sambandsstjórn ári áður, sje að nokkru skertur. Þetta síðasta ár skal samningurinn hafa fult gildi, án þess að það ríði í bága við útbúning og greiðslu afreikninganna eftir að sá frestur er liðinn. 80

3. — Frá þeim degi, er þessi samningur gengur í gildi, eru úr gildi numin öll ákvæði, er áður hafa verið samþykt af stjórnum eða póststjórnum málsaðila.

4. — Samning þenna skal fullgilda eins fljótt og unt er, og um fullgildingarnar skal skifst á í Madrid.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúar ofangreindra landa sett nöfn sín undir samning þenna í Madrid, þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch, S. P. Toutoundjitch, Dr. Franya Pavlitch, Costa Zlatanovitch,

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennquist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera,

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

80

Protocole Final

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant le service des recouvrements les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

La stipulation de l'article II du Protocole final de la Convention principale concernant la faculté pour chaque pays de fixer les équivalents des taxes dans sa monnaie intérieure, d'accord avec l'Administration des postes suisses, s'applique aussi aux taxes prévues à l'article 7 du présent Arrangement. Les équivalents doivent correspondre exactement à ceux fixés par le Règlement d'exécution de la Convention principale.

II.

En ce qui concerne les taxes et droits prévus par l'Arrangement, chaque pays est autorisé à les mettre en vigueur avant le 1er janvier 1922 à la condition d'en informer le Bureau international au moins un mois d'avance et, au besoin, par télégramme.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement espagnol et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à Madrid, le trente novembre mil neuf cent vingt.

Pour l'Allemagne:
Ronge, Schenk, Orth.

Pour l'Autriche:
Eberan.

Pour la Belgique:
A. Pirard, Tixhon, Hub. Krains.

Pour le Chili:
A. de la Cruz,
Florencio Marquez de la Plata,
Gus. Cousiño.

Pour la Chine:
Liou Fou-Tcheng.

Loka-ákvæði.

80

Í því að undirritaðir fulltrúar ætluðu að fara að undirskrifa samninginn um póstinnheimtuviðskiftin, urðu þeir ásáttir um það, sem hjer segir:

I.

Ákvæðið í II. grein loka-ákvæða aðalsamningsins, um heimild fyrir hvert land til þess að ákveða jafngildi taxtanna í sinni eigin mynt, eftir samkomulagi við svissnesku póststjórnina, gildir einnig fyrir taxta þá, sem nefndir eru í 7. grein þessa samnings. Jafngildin verða nákvæmlega að samsvara þeim sem ákveðin eru í starfsreglugerð aðalsamningsins.

II.

Að því er burðargjöldin og þóknanir snertir, sem nefnd eru í samningnum, þá hefir hvert land rjett til þess að láta þau ganga í gildi fyrir 1. janúar 1922, með því skilyrði, að tilkynna það alþjóðaskrifstofunni mánuði áður að minsta kosti, og símleiðis ef þörf krefur.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar sett þessi loka-ákvæði, sem skulu hafa sama kraft og gildi eins og þó að ákvæði þau, sem þau innihalda hefðu verið sett í sjálfan samninginn, og hafa þeir undirskrifað eitt eintak, sem skal geymt í skjalasafni hinnar spönsku stjórnar, og skal hver aðili fá afrit af því.

Madrid, þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

Pour le Danemark:
Hollnagel Jensen, Holmblad.

Pour l'Égypte:
N. T. Borton.

Pour l'Éthiopie:
Weuldeu-Berhane.

Pour la France:
M. Lebon
pour M. Georges Bonnet:
M. Lebon
G. Blin, P. Bouillard, Barrail.

Pour l'Algérie:
H. Treuillé.

80

Pour la Grèce:
P. Scassi, Th. Penthéroudakis.

Pour la Hongrie:
O. de Fejér, G. Baron Szalay.

Pour l'Islande:
Hollnagel Jensen

Pour l'Italie et les Colonies Italiennes:
E. Delmati, T. C. Giannini, S. Ortisi.

Pour le Luxembourg:
G. Faber.

Pour le Maroc
(à l'exclusion de la Zone Espagnole):
Gérard Japy, J. Walter.

Pour le Maroc (Zone Espagnole):
M. Aguirre de Cárcer, L. López-Ferrer, C. Garcia de Castro.

Pour la Norvège:
Sommerschild, Klaus Helsing.

Pour les Pays-Bas:
A. W. Kymmell, J. S. v. Gelder.

Pour les Indes Néerlandaises:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek. J. van der Werf.

Pour les Colonies Néerlandaises en Amérique:
Wigman, W. F. Gerdes Oosterbeek, J. van der Werf.

Pour la Pologne:
W. Dobrowolski, Maciejewski Dr. Marjan Blachier.

Pour le Portugal:
Henrique Mousinho de Albuquerque.

Pour les Colonies Portugaises de l'Afrique:
Juvenal Elvas Floriado Santa Barbara.

Pour les Colonies Portugaises de l'Asie et de l'Océanie:
José Emilio dos Santos e Silva.

Pour la Roumanie:
D. G. Marinesco, Eug. Boukman.

Pour le Territoire de la Sarre:
Douarche.

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
Drag. Dimitriyevitch, S. P. Toutoundjitch, Dr. Franya Pavlitch, Costa Zlatanovitch,

Pour la Suède:
Julius Juhlin, Thore Wennqvist.

Pour la Suisse:
Mengotti, F. Boss.

Pour la Tchécoslovaquie:
Dr. Otokar Růžička, Václav Kučera.

Pour la Tunisie:
Gérard Japy, A. Barbarat.

Pour la Turquie:
Méhméd-Ali.

80

Starfsreglugerð póstinnheimtusamningsins.

Samkvæmt 21. grein aðalsamningsins og 2. lið 16. greinar póstinnheimtusamningsins, hafa undirritaðir, hver í nafni sinnar póststjórnar, sameiginlega samþykt eftirfarandi ákvæði til framkvæmda á hinum síðarnefnda samningi.

I.

Skilyrði fyrir flutningum.

1. — Sjerhver krafa, sem send er til póstinnheimtu, verður:

a) að hafa áteiknaða upphæðina, sem á að innheimta, í fullum bókstöfum (latneskt letur) og í mynt ákvörðunarlandsins, nema öðruvísi sje ákveðið milli hlutaðeigandi aðila, sömuleiðis bera nafn og heimili skuldunauts og undirskrifaða kvittun sendanda, ef svo ber undir; að því er snertir almennar kvittanir, má undirskriftin vera sett með stimpli, ef það er leyft í löggjöf sendilandsins, eða með prentuðu nafni skuldareiganda;

b) að hafa verið kvittuð fyrir borgun á stimpilgjaldi, ef hún fellur undir slíkt gjald;

c) að vera innfærð á skrá eins og fyrirmynd A sýnir, sem fylgir þessari reglugerð;

d) að vera send með innheimtuskránni til ákvörðunarpósthússins í umslagi, eins og fyrirmynd B sýnir, sem fylgir reglugerðinni, og útbúin með frímerkjum, er svari til burðargjaldsins, sem ákveðið er í 5. grein samningsins.

2. — Fylgiskjöl kröfu, sem á að innheimta, skulu heft við kröfuna.

3. — Vaxta- og arðmiðar, sem tilheyra verðbrjefum af sömu tegund, og

80 sem á að innheimta hjá sama manni, skulu áður innfærðar á sjerstakan lista; þeir skulu síðan álitnir sem ein krafa.

Sem undantekningu frá ákvæðinu í 1. lið a, hjer á undan, má tilgreina upphæðina, sem á að innheimta, í tölum.

II.

Bannaðar athugasemdir og orðsendingar.

Bannað er að setja aðrar athugasemdir á innheimtuskrána en þær, sem texti hennar segir til um, eða láta brjef eða orðsendingar fylgja kröfunum, sem á að innheimta, sem líta út eins og brjefaskifti milli skuldareiganda og skuldunauts. Komi ólöglegar athugasemdir fyrir á innheimtuskránni, skal ekkert tillit tekið til þeirra, en að því er snertir sjerstök brjef eða orðsendingar, skal með þau farið eins og ófrímerkt brjef frá sendilandi póstinnheimtunnar, og þau afhent viðtakanda gegn því, að hann greiði burðargjald það, sem ber að taka; sje þeim neitað móttöku, skulu þau endursend til sendilandsins sem brjef, er ekki verður komið til skila.

Sömu ákvæði gilda um kröfur, sem eitthvað er skrifað á, sem er óviðkomandi sjálfri kröfunni.

Bann þetta snertir ekki sönnunargögn (farmskírteini, recambiovíxla (gagnvíxla), afsagnarskjöl o. s. frv.), sem ekki verða afhent skuldunaut, nema hann greiði kröfuna, sem þau fylgja.

III.

Afhending krafanna til póstflutnings. — Frímerking.

1. — Umslaginu, sem inniheldur kröfu til póstinnheimtu ásamt innheimtuskrá, skal lokað af sendanda, og því skilað á pósthúsið; það skal og vera með nákvæmu nafni og heimili sendanda, og sendast sem ábyrgðarbrjef.

2. — Finnist umslagið í póstkassa, og sje nægilega frímerkt, skal með það farið eins og því hefði verið skilað á pósthús. Sje það ófrímerkt eða aðeins að nokkru leyti frímerkt verður það ekki sent.

IV. 80

Endurskoðun hjá ákvörðunarpósthúsi. — Fylgiskjöl, sem vanta.

1. — Ákvörðunarpósthúsið opnar ábyrgðarbrjefið og rannsakar, hvort tala fylgiskjala innheimtuskrárnar sje rjett, og upphæð þeirra. Niðurstaða þessarar endurskoðunar er tilgreind á innheimtuskránni.

2. — Þegar tala fylgiskjalanna, sem greind er á innheimtuskránni, finst ekki í umslaginu, gerir ákvörðunarpósthúsið sendipósthúsinu aðvart þegar í stað, sem svo á að tilkynna það sendanda; ákvörðunarpósthúsið framkvæmir samt innheimtuna á þeim kröfum, sem ekkert er athugavert við, eftir að það hefur gert athugasemd um það, sem vantar, útundan tilgreiningu þess á skránni.

V.

Kröfur sem finnast í póstkössum.

Kröfur í umslagi, sem finnast í póstkassa (2. liður III. greinar hjer að ofan), eru teknar til innheimtu, þótt nafn og heimili sendanda sje ekki tilgreint, hvorki á umslaginu, innheimtuskránni nje sjálfum kröfunum. En þegar svona stendur á, og búið er að framkvæma innheimtuna, og ákvörðunarpósthúsið hefur ekki hjá skuldunaut getað fengið þær upplýsingar, sem það vantar, gerir það póststjórninni, sem það heyrir undir, aðvart um það. Hún biður svo póststjórn sendilandsins um nafn og heimili sendanda. Ef hin síðarnefnda póststjórn getur ekki útvegað upplýsingarnar, sem beðið er um, gerir hún póststjórninni, sem hefur látið framkvæma innheimtuna, aðvart, og sendir hún þá hinar innheimtu upphæðir til póststjórnar sendipósthúss sendingarinnar.

VI.

Skuldunautum sýndar kröfurnar.

Kröfurnar skulu sýndar skuldunautum eins fljótt og auðið er, og, ef svo ber undir, daginn, sem þær falla í gjalddaga.

VII.

Greiðslufrestur. — Endursending. — Afhending til þriðja manns.

1. — Skjöl þau sem ekki eru borguð við fyrstu sýningu, skulu borin aftur á ákvörðunarpósthúsið, og látin liggja þar í 7 daga til umráða fyrir skuldunauta, sem geta þá ennþá komið og borgað. Skulu brjefberarnir eða ákvörðunarpósthúsið láta þá vita um þetta.

7 daga fresturinn telst frá næsta degi eftir fyrsta sýningardag.

2. — Þegar sendandi gerir athugasemd á innheimtuskrána um, að skjölin sjeu strax send sjer til baka, eða afhent mönnum, sem hann tilgeinir með nafni, eftir árangurslausa sýningu, skal taka þessa beiðni hans til greina.

VIII.

Sending hinna innheimtu upphæða.

1. — Hinum innheimtu upphæðum skal, eftir að dregnar hafa verið frá þóknanir þær, sem nefndar eru í 1. og 2. lið 7. greinar samningsins, gjöld til ríkissjóðs, ef þau eru nokkur, og hið vanalega burðargjald undir póstávísanir, breytt í póstávísun, sem útbúin er samkvæmt starfsreglugerð póstávísanasamningsins, og skal efst á framhliðinni standa orðið „Recouvrement". Burðargjaldið undir þessa ávísun er reiknað af allri hinni innheimtu upphæð, að frádregnum hinum ofangreindu þóknunum og gjöldunum til ríkissjóðs, ef nokkur eru.

Þegar hinar innheimtu upphæðir eru færðar til tekna í pósthlaupareikningi samkvæmt ákvæðum 1. liðs 8. greinar samningsins, skal einnig á inneignartilkynningunni til reikningseiganda standa orðið „Recouvrement".

2. — Ávísanir, sem ekki hefir verið unt að afhenda viðtakendum, skulu, þegar fresturinn, sem þær gilda, er útrunninn, kvittaður af þeirri póststjórn, sem hefir þær með höndum, og færðar í reikning við þá póststjórn, sem hefir gefið þær út.

3. — Í stað ávísana, sem hafa verið afhentar viðtakendum og ekki hafa verið heimtaðar útborgaðar, skulu koma útborgunarheimildir. Þær eru útbúnar af póststjórninni, sem hefir gefið ávísanirnar út, jafnskjótt og hún hefir komist að raun um, að hinar upprunalegu ávísanir hafi ekki verið borgaðar út áður en fresturinn, sem þær voru í gildi, var liðinn. Þær skulu kvittaðar af póststjórn ákvörðunarlandsins, og skal hún færa þær í næsta reikning, er fylgir eftir sendinguna.

IX. 80

Áframsending. — Skakkt sendar kröfur.

1. — Kröfur til póstinnheimtu skulu áframsendar ókeypis innan landamæra ákvörðunarlandsins, þegar viðtakendur hafa flutt búferlum.

Sama á sjer stað um skjöl, sem eitthvert pósthús tekur við, og eru til manna, sem búa á staðnum, en heyra undir annað pósthús.

2. — Þegar áframsendingin nær til allra krafa til póstinnheimtu, sem eru í sendingunni, fer pósthúsið, sem getur innheimt þær, að eins og ef kröfurnar hefðu verið sendar því í byrjun. Það gerir athugasemd um áframsendinguna á hina sjerstöku skrá (sjá XII. gr.) eins og hjer segir: „Áframsent af N. N. pósthúsi“ (Réexpédié par le bureau N. N.).

3. — Ef aftur á móti er um að ræða sendingu með mörgum kröfum til póstinnheimtu hjá ýmsum skuldunautum, og aðeins ein eða nokkrar eru áframsendar, samkvæmt því, sem segir í 1. lið, þá skal hlutaðeigandi pósthús senda hina innheimtu upphæð eða, ef það er ekki hægt, hinar óinnleystu kröfur ókeypis til pósthússins, sem innheimtuskráin er send til (I. grein); þetta síðarnefnda pósthús sjer eitt um reikningsskil við sendanda.

4. — Í öllum öðrum tilfellum en þeim, sem nefnd eru hjer á undan, skal pósthús, sem fær kröfur, er eiga að innheimtast af öðru pósthúsi, endursenda þær sem óinnheimtanlegar. Þó skal farið að samkvæmt ákvæðunum í 2. lið þessarar greinar, þegar allar kröfur í einni sendingu eiga að innheimtast í fyrsta ákvörðunarlandi af öðru pósthúsi en því, sem hefur fengið þær.

X.

Afturköllun. — Leiðrjetting á skránni.

Ákvæðin í XXX. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins skulu gilda, þegar beðið er um afturköllun að öllu eða nokkru leyti á sendingu með kröfum til póstinnheimtu, eða um leiðrjettingu á skökkum upplýsingum á skránni, sem fylgir þannig lagaðri sendingu. Hverri beiðni skal þó fylgja eftirrit af skránni.

XI.

Óinnheimtanlegar kröfur.

Kröfur, sem einhverra orsaka vegna ekki hafa orðið innheimtar, skulu endursendar sendanda á þann hátt, sem segir í XII. grein hjer á eftir.

80 Ástæðunnar til þess, að krafan var ekki innheimt, skal getið, án frekari skýringa, annaðhvort á seðli, sem heftur er við skjölin, eða á síðari hluta skrárinnar A, sem nefnd er í XII. grein

Pósthúsin fylgja í þessu efni ákvæðum 4. liðs XXVII. greinar í starfsreglugerð aðalsamningsins.

XII.

Endursending á óinnheimtum kröfum. — Flutningur póstinnheimtuávísana. — Skrár yfir reikningsskil og eftirrit.

1. — Óinnheimtar kröfur, svo og póstávísanir, sem gefnar eru út fyrir hinum innheimtu kröfum, skulu endursendar til pósthússins, sem þeim var skilað á, ásamt síðari hluta skrárinnar A, sem reikningsskilin eru gerð á. Þegar á að færa hina innheimtu upphæð til tekna í pósthlaupareikningi, skal pósthúsið, sem framkvæmir innheimtuna, rita á skrána, neðanundir reikningsskilunum, athugasemdina: „Fært til tekna í pósttjekkareikningi nr .. .. hjá pósttjekkapósthúsinu í .. .. ..“ (Porté au crédit du compte de chèques postaux No. .... tenu par le bureau de chèques de .. ..). Skjölin, sem nefnd eru að ofan, skulu látin í umslag, eins og fyrirmynd C sýnir, sem fylgir þessari reglugerð, og send sem þjónustusending, sem mælt er með. Sje engin óinnheimt krafa í sendingunni, er ekki nauðsynlegt að senda hana sem þjónustusendingu, er mælt er með, og skal þá strika út á umslaginu (fyrirmynd C) hin óþörfu orð. Í þeim samböndum, þar sem þarf milligöngu viðskiftapósthúsanna, við póstávísanastarfið, skulu sendingar þær, sem ræðir um í þessari grein, einnig fara um slík pósthús.

2. — Síðari hluti innheimtuskrárinnar A skal innihalda:

a) dagstimpil pósthússins, sem hefur innheimtuna á hendi;
b) nafn og heimili sendanda og dagsetninguna, þegar kröfurnar hafa verið afhentar;
c) upphæð ávísunarinnar;
d) sundurliðaða kostnaðarupphæð;
e) upphæð hinna innheimtu og óinnheimtu krafa og nafn skuldunauts;
f) athugasemdina, sem nefnd er í 1. lið hjer að framan, ef hin innheimta upphæð er færð til tekna í pósthlaupareikningi.

Ef svo ber undir, tilfærir pósthúsið þær athugasemdir, sem sendandi kynni að hafa slept.

3. — Upphæð ávísunarinnar og kostnaðarins til samans skal vera jöfn upphæð hinna innheimtu krafa.

3aftur. — Þega á að taka gjöld af sendanda (2. liður 8. gr. samningsins)

skal umslagið fyrirmynd C stimplað með T-stimpli, og upphæð gjaldanna samanlögð skrifuð með greinilegum tölum framan á það. 80

4. — Hinar innheimtu og óinnheimtu upphæðir samanlagðar skulu nákvæmlega jafnar upphæð hinna upprunalegu sendu krafa.

5. — Hinar óþörfu upplýsingar á skránni skulu strikaðar út.

6. — Skrár yfir reikningsskil, sem vanta eða eru óreglulega útfylltar, skal gera fyrirspurnir um, eða endursenda beint frá einu pósthúsi til annars.

7. — Þegar um fyrirspurn er að ræða, um kröfur til póstinnheimtu, skal sendandi útvega eftirrit af skránni, sem fylgdi kröfunum, og hún send ásamt fyrirspurninni til ákvörðunarpósthússins.

XIII.

Gagnkvæmar tilkynningar fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar.

1. — Fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar, og að minsta kosti þrem mánuðum áður, en samningurinn gengur í gildi, skulu póststjórnir samningslandanna senda hver annari útdrátt úr lögum sínum og reglugerðum, sem gilda um póstinnheimtustarfið, sjerstaklega að því er snertir innheimtu af vaxta- og arðmiðum og verðbrjefum, sem fallin eru í gjalddaga.

2. — Sjerhver breyting, sem síðar kann að verða, skal tafarlaust tilkynt á sama hátt.

XIV.

Frumvörp milli póstþinga.

1. — Á tímabilinu milli póstþinganna, hefur sjerhver póststjórn samningslandanna rjett til þess að senda öðrum samningspóststjórnum, um alþjóðaskrifstofuna, frumvörp, er snerta ákvæði þessarar reglugerðar.

2. — Með sjerhvert frumvarp skal farið eins og segir í XLIV. grein starfsreglugerðar aðalsamningsins.

3. — Til þess að öðlast gildi, verða frumvörpin að fá:

1° öll greidd atkvæði, ef um er að ræða viðbót á nýjum ákvæðum eða breytingu á ákvæðunum í þessari grein og í I., II., III., VI., VIII., IX., X., XI. og XV. grein;

2° tvo þriðju greiddra atkvæða, ef um er að ræða breytingu á V., VII. og XII. grein;

3° einfaldan meirihluta atkvæða, ef um er að ræða breytingu á öðrum greinum

80 eða hvernig skilja beri hin ýmsu ákvæði þessarar reglugerðar, að undanteknu atriðinu um deilumál, sem nefnt er í 25. grein aðalsamningsins.

4. — Hinar samþyktu tillögur skulu staðfestar með tilkynningu frá alþjóðaskrifstofunni til allra samningspóststjórna.

5. — Sjerhver breyting eða ákvörðun, sem samþykt er, gengur ekki í gildi fyr en að minsta kosti þrem mánuðum eftir tilkynninguna.

XV.

Gildi reglugerðarinnar.

1. — Reglugerð þessi gengur í gildi sama dag og samningurinn.

2. — Hún skal gilda jafnlengi og samningurinn, nema hún verði endurnýjuð samkvæmt sameiginlegum vilja hlutaðeigandi aðila.

Samin í Madrid, þrítugasta nóvember nítján hundruð og tuttugu.

(Nöfn fulltrúanna).

Efnisyfirlit.

Aths. Arabisku tölurnar vísa til greina samninganna, rómversku tölurnar til greina reglugerðanna og loka-ákvæðanna.

I. Aðalsamningur og starfsreglugerð hans.

L. A. = Lokaákvæði aðalsamningsins.
L. S. Lokaákvæði starfsreglugerðarinnar.

Aðalsamningurinn. Sendingar, sem — nær til 2.
Afnám eldri samninga 31, § 1.
Afturköllun sendinga 11, I. (L. A.); XXX.
Almenn skilyrði viðvíkjandi sendingunum, 6.
Alþjóðapóstsambandið. Skilgreining á því 1.
Alþjóðaskrifstofan. Áframhald 24, 31.
—— Miðstöð reikningsfærslu og greiðslu jafnaðarreikninganna XLI.
—— Niðurjöfnun á útgjöldunum XXXVII.
—— Upplýsingar til hennar XXXVIII.
—— Verksvið 24, § 2; XL.
Ábyrgðarsendingar. Ábyrgð 10; 19, § 6.
—— Frímerking 7, § 2; XI, § 5.
—— Fyrirspurn um — XXIX.
—— Hlutir, sem leyft er að mælt sje með 7, § 1.
—— Meðmælingargjald 7, § 2, 2°.
—— með póstkröfu 8; XIII.
—— Móttökukvittun; beiðni um upplýsingar, o. s. frv. 7, XII.
—— Útbúnaður XI §§ 3—5.
Áframsendar sendingar 16, XXVI.
Áframsending 16, XXVII.
Ákvæði um burðargjöld IV.

80 Bann á að taka önnur gjöld en þau, sem nefnd eru í samningnum 14, § 3.
Bannaðir hlutir (sjá: *Forboð*).
Blindir menn. Prentað mál fyrir þá 6, § 1, 3°, 3. málsgrein og § 7, 2. málsgrein.
Breyting á utanáskrift eða ásigkomulagi sendingar, 11, XXX.
Brjef. Taxtar o. s. frv. 6, § 1, 1° og § 5.
Burðargjald. Lægra — innan 30 kílómetra svæðis 22, § 3.
— Um hver fær það, 14.
— frítt, 13 §§ 3 og 4.
Burðargjaldslækkun. Engin — á frímerkjum og öðrum merkjum til lúkningar á póstgjöldum 6, § 8.
Deilumál (sjá: *Gerðardómur*).
Fangamörk sem utanáskrift XI, § 1.
Fastákveðið jafngildi burðargjalda (sjá: *Jafngildi*).
Flotkistur. Aukagjald IV (L. A).
Flutningur ábyrgðarsendinga (sjá: *Ábyrgðarsendingar*).
— á sendingum, sem skila skal með hraðboða, XXI.
— með loftförum 5; III, § 2.
Flutningar. Sjerstakir — 4, § 6; 6, § 2; III.
Forboð 18.
Frímerkingarstimplar (sjá: *Póstfrímerki og frímerkingarstimplar*).
Frímerking. Engin eða ónóg — 6, § 3; X.
— sendinga 6, § 4; 13.
Frumvörp milli póstþinga 28; XLIV.
Fullgildingar 31, § 2; VII (L. A.).
Fyrir hvaða lönd aðalsamningurinn skal gilda VII (L A).
Fyrirspurn um almennar sendingar XXVIII.
— um ábyrgðarsendingar (sjá: *Ábyrgðarsendingar*).
Gagnkvæmir reikningar. Reikningsskil á grundvelli gullfrankans, 12, síðasta málsgrein.
Gerðardómur 25.
Geymslugjald 4, § 4.
Gildi aðalsamningsins 30. VII (L A).
Gildi starfsreglugerðarinnar XLV.
Góðgerðamerki XI, § 6.
Gullfranki 12.
Herfangar 13, § 4.
Herskip. Skifti á lokuðum póst við — 17; XXIV.
Herskyldir menn vistaðir í hlutlausu landi 13, § 4, 3. málsgrein.
Hlutir, sem leyft er að mælt sje með (sjá: *Ábyrgðarsendingar*).
Hraðboðasendingar 15.
—— Flutningur á þeim XXI.

Hvenær aðalsamningurinn gengur í gildi 30. 80
Hvernig senda skal póstinn I.
Indverski póstur. Eingöngu sjerstakur flutningur III.
Innanlandslöggjöf 23, § 1.
Jafngildi. Fastákveðið — peninga í hlutfalli við gullfranka fyrir burðargjald og reikningsskil 12; II (L A); IV.
Jafngildistafla (sjá: *Tafla yfir jafngildi*).
Leið (sjá: *Hverning senda skal póstinn*).
Leiðrjetting á utanáskrift (sjá: *Afturköllun sendinga*).
Loka-ákvæði aðalsamningsins I—VII (L A).
—— starfsreglugerðarinnar I—VI (L S).
Lokaðir póstpokar (sjá: *Skifti á lokuðum póstpokum*).
Lönd í sambandinu, síða 1.
Lönd utan sambandsins (sjá: *Viðskifti við —*).
Meðferð á póstflutningnum XXII.
Meðmæling (sjá *Ábyrgðarsendingar*).
Meðmælingargjald (sjá: *Ábyrgðarsendingar*).
Miðstöð reikningsfærslu og greiðslujafnaðar o. s. frv. (sjá: *Alþjóðaskrifstofan*).
Minni póstsambönd 23, § 2.
Móttökukvittun 7, § 3; XII.
Nýja Sjáland. Atkvæði í sambandinu V (L. A).
Nýlendur og vernduð lönd í sambandinu 29; V (L A).
Notkun stimpla IX.
Poste restante sendingar 6, § 2, 3. málsgrein; XI, § 1, 2. málsgrein.
Póstflutningar. Meðferð XXII.
—— milli nágrannalanda. Póststarf þriðja lands 3.
—— Sendingar í stykkjatali 4, § 5; XXXIV.
Póstfrímerki og merki með frímerkingarstimpli VI; V (L S).
Póstkröfusendingar (sjá: *Ábyrgðarsendingar*).
Póstskip. Reglur og athafnir við komu og burtför 3, § 3.
Póststarf þriðja lands 3, § 2.
Póstþing og póstfundir 27.
Prentað mál allskonar 6, § 1, 3° og § 7; XVII.
Prentað mál fyrir blinda menn 6, § 1, 3° 3. málsgrein og § 7, 2. málsgrein.
Rebuts; áframsending 16; XXVII.
Reglur og athafnir við komu og burtför póstskipa (sjá: *Póstskip*).
Samanblandaðar sendingar XVIII.
Samningar. Sjerstakir — milli póststjórna 22, § 2
— Sjarstakir — um tegundir sendinga 21.
Samning eyðublaða; tunga XLII.
Samþykt á aðalsamningnum seinna 26, VI (L A).

80 Sendingar. Áframsendar — 16, XXVI.
— í stykkjatali 4, § 5; XXXIV.
— látnar á póst í rúmsjó 13, § 5.
— sem ekki verður komið til skila (sjá: *Rebuts*).
— útbúnar sem sívalningur (sjá: *Sívalningur*).
Sendingatalning almenn XXXIX.
—— til útreiknings á transítgjöldum XXXII, VI (L S).
Sendiskrár XIX.
Sívalningur. Sendingar útbúnar sem — 6, §§ 5—7.
Sjerstakir flutningar (sjá: *Flutningar*).
Skifti á lokuðum póstpokum 4, § 3; II; XXXIII.
— á lokuðum póstpokum við herskip (sjá: *Herskip*).
Skilríkisbœkur. Gildi IV (L S).
Skilríkisspjöld 9; XXV.
Skyldufrímerking 6, § 4, 2. málsgrein; III (L A).
Spjaldbrjef með borguðu svari. Heimild til þess að leyfa þau ekki III (L A) 3. málsgrein.
Starfsreglugerð 22, § 1.
Stimpla- og frímerkjafölsun 20; XXXI.
Stimplun sendinga IX.
Stærð brjefasendinga 6; §§ 5—7.
Svarmerki 13, § 2; VII; II og III (L S).
Svæði póstsambandsins XLIII.
Sýnishorn 6: § 1, 3° og § 6 XVI.

Tafla yfir jafngildi IV, § 1, 2. málsgrein.
Tegundir sendinga, sem sjerstakir samningar eru um (sjá: *Samningar*).
Transít (sjá: *Transítgjöld*).
— Heimiluð — 4, § 1.
— og geymslugjöld 4.
Transítgjöld. Aðalreikningur yfir — 4, § 8.
— Borgun á þeim XXXVI; I (L S).
— fyrir lokaðan póstflutning, sem skifst er á við herskip 17, § 3.
— Lönd utan póstsambandsins 19, § 1, 3° og §§ 2—5.
— Reikningur yfir — XXXV.
— Sendingatalning til útreiknings á þeim XXXII; VI (L S).
Tunga. Samning eyðublaða o. s. frv. XLII.

Undantekningar frá þyngdarmörkunum V.
Umslög, gagnsæ og með gagnsærri rúðu XI, § 2.
Upplýsingar. Beiðni um — 7, § 3.
Utanáskrift með blýanti XI, § 1.
Útbúnaður almennra og ábyrgðarsendinga XI.

Vanborgað eða óborgað burðargjald 6, § 3; X. 80
Verð. Prent, sem notað er til þess að tákna — Burðargjald 6, § 8.
Vernduð lönd (sjá: *Nýlendur og —í sambandinu*).
Verslunarskjöl 6, § 1, 3° og § 7; XV.
Viðskifti við lönd utan sambandsins 19; VIII.
Þyngd brjefa o. s. frv. 6, §§ 5—7.
Þyngdarmörk. Undantekningar á þeim V.

II. Verðbrjefasamningurinn og starfsreglugerð hans.

L = Loka-ákvæði.

Afnám eldri ákvæða 18, § 2.
Afturköllun. Beiðni um — 8, § 1; IV.
Alþjóðaskrifstofa. Tilkynning og upplýsingar XV.
Athugun á pökkunum IX.
Ábyrgð 12; XI.
Ábyrgðar- og burðargjald 4; II (L).
Áframsending 10; X.
Bannaðir hlutir 9.
Breyting á utanáskrift 8, § 1; IV.
Brjefapakkar. Meðferð þeirra VIII.
Burðargjald 5.
— frítt 6.
Burðar- og ábyrgðargjald 4.
Flutningur sendinga 3; VII.
Forboð 9.
Framsetning skaðabótakröfu 12; § 6.
Frumvörp milli póstþinga 17; XVI.
Fullgildingar 18, § 3.
Fyrirspurnir um sendingar, sem ekki hafa komið fram XII.
Gildi samningsins og starfsreglugerðarinnar 18, § 1; XVII.
Gjöld til ríkissjóðs og prófunarkostnaður 11, § 2.
Greiðsla á reikningsjöfnuðum XIV.
Hámark hins tilgreinda verðs 1, § 3; I (L).
Hámarksþyngd fyrir öskjur 1, § 2.
Hraðboðasendingar 8, § 2; IV.
Hvernig skiftunum skal hagað I.
Innanlandslöggjöf 13, § 1.
Loka-ákvæði I og II (L).
Lækkun á póstkröfuupphæðum 8, § 1, 2. málsgrein.
Minni póstsambönd 13, § 2.

80 Móttökukvittun og beiðni um upplýsingar 7; IV.
Pósthús, er taka þátt í starfinu I, § 3.
Póstkröfusendingar 2; IV, 2. málsgrein.
Prófunarkostnaður 11, § 2.
Rebuts X.
Reikningsjöfnuðir. Greiðsla á þeim XIV.
Reikningsskil XIV.
Samningar. Sjerstakir — 13, § 2.
Sendingatalning XIV.
Sjerstakir samningar 13, § 2.
Starfsreglugerð 16.
Stimpilgjöld 11, § 1.
Stimplun VI, §§ 2 og 3.
Stöðvun á viðskiftunum um stundarsakir 14.
Svið samningsins 1.
Tilgreining. Sviksamleg — verðs V.
— verðs. Hámark 1, § 3; I (L).
Tilkynningar og upplýsingar (sjá: *Alþjóðaskrifstofan*).
Tollgjöld 11, § 1; 13, § 3; III, § 4.
Tollskrár III, § 3.
Transítgjöld XIII.
Transít. Heimiluð — 3, § 1.
Upplýsingar. Beiðni um — 7.
Utanáskrift 8, § 1; IV.
Verðbrjefaskrár VIII.
Verðsendingar. Hvar þær skulu látnar í póstinn VIII.
Verðupphæð. Tilgreining III, §§ 1 og 2.
Viðskiftin. Stöðvun á þeim um stundarsakir 14.
Ytri frágangur sendinga II.
Ýmiskonar ónákvæmni IX.
Þátttaka 15.
Þyngd sendinga. Tilgreining VI, § 1.

III. Póstávísanasamningurinn og starfsreglugerð hans.

L = Loka-ákvæði.

Aðalreikningur XIV.
Afnám eldri ákvæða 14, § 3.
Afturköllun og breyting á utanáskrift 3, § 6; VI.
Alþjóðaskrifstofan. Gagnkvæmar tilkynningar XV.
Ábeking 2, § 4.

Ábyrgð 7.
Áframsending 5, V.
Ákvörðun um, hvaða pósthús skuli taka þátt í viðskiftunum 11, § 1.
Ávísanir. Gildi þeirra VIII.
— Óreglulegar — VII.
— Óútborgaðar — VIII, § 4.
— sem ekki verður komið til skila; týndar eða eyðilagðar ávísanir IX.
— sem eru orðnar of gamlar og ekki verður komið til skila 7, § 7.
— Utanáskrift II, § 5.
Breyting á utanáskrift 3, § 6; VI.
Burðargjaldsfrjálsar ávísanir 3, § 1, 2. málsgrein.
Burðargjöld og þóknanir 3, § 1; I og II (L).
Byrjunarákvæði 1.
Endurnýjunaráteiknun VIII, § 3.
Endursending V.
Eyðublöð II.
Flutningur IV.
Framsal 2, § 4.
Frestun á útborgun um stundarsakir VII.
Frumvörp milli póstþinga 12, XVI.
Fullgildingar 14, § 4.
Fyrirspurnir um ávísanir, sem ekki hafa komið fram XII.
Gagnkvæmar tilkynningar fyrir milligöngu alþjóðaskrifstofunnar XV.
Gildi ávísana VIII.
— samningsins og starfsreglugerðarinnar 14, § 2; XVII.
Hámark upphæða 2, § 2.
Innanlandslöggjöf 8.
Innborgun 2, § 1.
Innborgunargengi 2, § 3.
Kvittun I.
Leyfðar orðsendingar II, § 3.
Loka-ákvæði I og II (L).
Mánaðarreikningar XIII.
Minni póstsambönd 8.
Mynteining 2, § 3.
Orðsendingar. Leyfðar — II, § 3.
Óreglulegar ávísanir VII.
Óútborgaðar ávísanir VIII, § 4.
Pósthús. Hvaða — taki þátt í viðskiftunum 11, § 1.
Reikningsskil 6.
Símapóstávísanir 4, III; X.

80 Starfsreglugerð 11, § 2.
Stöðvun á viðskiftunum vegna sjerstakra ástæða 9.
Tilkynningar. Gagnkvæmar — um alþjóðaskrifstofuna XV.
Utanáskrift ávísana II, § 5.
— Breyting 3, § 6; VI.
Útborgun. Frestun á — um stundarsakir VII.
— símapóstávísana X.
Útborgunarkvittun 3, § 5, XI.
Útburður með hraðboða 3, §§ 7 og 8; VI.
Viðskifti. Hvaða pósthús taka þátt í þeim 11, § 1.
Þátttaka annara en póststjórnanna í póstávísanaviðskiftunum 13.
— í samningnum 10.
Þóknanir, sem póststjórnirnar reikna sjer 3, §§ 2 og 3.

IV. Póstbögglasamningurinn og starfsreglugerð hans.

L = Loka-ákvæði.

Afnám eldri samninga 25, § 3.
— póstkröfu eða breyting á henni 13.
— tollgjalda 14, § 3.
Afturköllun eða breyting á utanáskrift 13; XVII, § 1.
Athugun í viðskiftapósthúsunum XII.
A-töflur I, § 3.
Aukaburðar- og burðargjöld 5.
Aukaviðbótargjald L: II, 5°, 6° og tölul. 7°, 1°.
Aukagjald yfir 25 sentíma fyrir böggul 21, § 2.
Ábyrgð 16.
Áframsending 14; XIV.
Bann á að taka önnur gjöld en þau, sem nefnd eru í samningnum 12.
Bannaðir hlutir (sjá: *Forboð*).
Borgun á flutningnum 3.
Breyting á póstkröfu 13.
— á utanáskrift (sjá: *Afturköllun*).
Burðar- og aukaburðargjöld 5.
Bögglapóstskrá X.
Bögglar til herfanga 11.
Efni samningsins 1.
Flotkistur. Aukagjald II, 10° (L).
Forboð 15; I, § 6.
Framkvæmd járnbrautar- og útgerðarfjelaga á ákvæðum samningsins I (L).
Frankóseðlar VIII, §§ 2—6; XX.

Frumvörp milli póstþinga 24; XXII. 80
Fullgildingar 25, § 4.
Fylgibrjef VI.
Fyrirspurnir XVI.
Geymslugjald 12, § 1.
Gildi samningsins 25, § 2.
— starfsreglugerðarinnar XXIII.
Gjaldfrjálsir bögglar VIII.
Gjald fyrir útburð og tollmeðferð 7.
Gjöld, sem ekki eru nefnd í samningnum. Bann á að taka þau 12.
Herfangar. Bögglar til þeirra 11.
Hvenær samningurinn gengur í gildi 25, § 1.
Hvernig póstbögglar skulu fluttir IX.
Hvernig senda skal póstböggla I. § 1.
Hækkandi taxti II, 9° (L).
Innanlandslöggjöf 19.
Innfærsla á bögglapóstskrá X.
Járnbrautarfjelög. Framkvæmd þeirra á ákvæðum samningsins I (L).
Landburðargjald (sjá: *Transít*).
Loka-ákvæði I—III. (L).
Lækkun á póstkröfum XVII, § 2.
Minni póstsambönd 20.
Móttökukvittun 5, § 6; XI.
Póstbögglar. Hvernig — skulu fluttir IX.
— — — skulu sendir I, § 1.
Póstbögglaviðskifti. Upplýsingar o. s. frv. I, §§2—6; XXI.
Póstkrafa. Afnám eða breyting á henni 13.
Póstkröfubögglar 8; XIII.
Póstkröfur. Lækkun á þeim XVIII § 2.
— Reikningsskil XIX.
Póstþing og póstfundir 23.
Rebuts 14; XV.
Reikningsskil á gjöldum á tollfrankóseðlum XX.
Reikningsskil á póstkröfum XIX.
Reikningsviðskifti XVIII.
Rúmfrekir bögglar III.
Rúmmál. Undantekning um — III. (L).
Röng tilgreining verðs (sjá: *Tilgreining*).
Samþykt á samningnum seinna 21.
Sjerstök merki VII.
Sjóflutningar. Upplýsingar um þá I, § 2.

80 Skothylki og líkir hlutir. Flutningur á þeim IV.
Skyldufrímerking 4.
Skyndibögglar 10.
Starfsreglugerð 22.
Stöðvun á viðskiftum um stundarsakir 18.
Svik (sjá: *Röng tilgreining verðs*).
Taxtajafngildi II.
Tilgreining. Röng — 17.
Tollgjöld 12, § 2; 14; § 3.
— Afnám á þeim 14, § 2.
— Borgun á þeim 12, § 2.
Tollskrár VI.
Transít á bögglum 2.
— Heimild til hækkunar á landburðargjaldi L: II, 1°—4° og 6° a.
— Heimild til þess að ábyrgjast ekki — flutning L: II, tölul. 7°, 3° og tölul. 8°.
Transítgjöld 3.
Umbúðir bögglanna V. § 1, 2°.
Ummál böggla. Undantekning um — III (L).
Upplýsingar viðvíkjandi póstbögglaviðskiftum (sjá: *Póstbögglaviðskifti*).
Utanáskrift. Breyting 13; XVII, § 1.
Útburður með hraðboða 9.
Útgerðarfjelög. Framkvæmd þeirra á ákvæðum samningsins I (L).
Veðtaka 12, § 2.
Verðupphæð. Lækkað hámark II, tölul. 7°, 2° (L).
Viðskiftapósthús. Athugun XII.
Ytri frágangur bögglanna V.
Þóknanir til póststjórna ákvörðunarlandanna, og til milliliggjandi póststjórna 6.

V. Póstinnheimtusamningurinn og starfsreglugerð hans.

L = Loka-ákvæði.

Afhending krafanna til póstflutnings III.
— til þriðja manns VII, § 3.
Afnám eldri ákvæða 19, § 3.
Afsagnir 2, § 2.
Afturköllun 10; X.
Athugasemdir og orðsendingar, sem bannaðar eru II.
Ábyrgð 11.
Áframsending IX.
Ákvörðunarpósthús. Endurskoðun IV.

Bann gegn greiðslu á nokkrum hluta innheimtunnar 6.
Beiting á ákvæðum póstávísanasamningsins 9.
— ákvæða, sem gilda um innanlandsþjónustu 14.
Burðargjöld og þóknanir 5, § 1; 7; II (L).
Byrjunarákvæði 1.
Eftirrit af skrá yfir reikningsskil XII, § 7.
Endursending á óinnheimtum kröfum 8, § 2; XII.
— eftir fyrstu sýningu VII, § 2.
Endurskoðun hjá ákvörðunarpósthúsi IV.
Forboð II.
Frímerking III.
Frumvörp milli póstþinga 18; XIV.
Fullgilding 19, § 4.
Fylgiskjöl 4, § 2; IV.
— sem vanta IV.
Gagnkvæmar tilkynningar XIII.
Gildi samningsins og starfsreglugerðarinnar 19, XV.
Greiðslufrestur VII, § 1.
Hámark upphæðar 2, § 1.
Hvernig senda skal innheimturnar 4, § 1.
Innanlandslöggjöf 13.
Innanlandsþjónusta. Beiting ákvæða, sem gilda um hana 14.
Innheimta. Það, sem leyft er 2, § 1.
Innheimtu- og sýningargjald 7.
Innheimtur. Hvernig — skulu sendar 4, § 1.
Innheimtuupphæðin. Í hvaða mynt hún sje tilgreind 3.
Kröfur leyfðar til innheimtu 2, § 1.
— sem finnast í póstkössum V.
— Skakt sendar — IX.
Kvittun 5, § 2.
Leiðrjetting á skránni 10; X.
Loka-ákvæði I og II (L).
Minni póstsambönd 12.
Orðsendingar og athugasemdir, sem bannaðar eru II.
Óinnheimtar kröfur. Endursending 8, § 2; XII.
Óinnheimtanlegar kröfur XI.
Pástávísanasamningurinn. Beiting á ákvæðum hans 9.
Pósthús, sem taka þátt í starfinu 16; § 1.
Póstinnheimtuávísanir XII.
Sending hinnar innheimtu upphæðar 8, § 1; VIII; XII.
Skakkt sendar kröfur IX.

80 Skilyrði fyrir flutningnum I.
Skrá yfir reikningsskil; eftirrit XII.
Starfsreglugerð 16, § 2.
Stöðvun á viðskiftunum vegna sjerstakra kringumstæða 15.
Sýning krafa VI.
Sýningar- og innheimtugjald 7.
Taxtajafngildi I (L).
Tilkynningar. Gagnkvæmar — XIII.
Þátttaka í samningnum 17.
Þóknanir og burðargjöld 5, § 1; 7; II (L).

Bráðabirgðalög

81
16. sept.

um

breyting á lögum nr. 60, 27. júní 1921, um útflutningsgjald af síld o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Fjármálaráðherrann hefir tjáð Oss, að vegna breytingar, sem samþykt var á síðasta Alþingi á frumvarpi því, um útflutningsgjald af síld o. fl., sem stjórnin lagði fyrir þingið, hafi 10. gr. laga nr. 60, 27. júní þ. á. orðast þannig, að svo líti út sem lög þau, sem nefnd eru í greininni, skuli falla burtu samtímis og umrædd lög frá 27. júní þ. á. komi í gidi, en þetta hafi ekki verið tilætlun þingsins, heldur að þau skyldu falla úr gildi um næstu áramót, er hið nýja skattakerfi kemur til framkvæmda. Með því að þetta atriði hefir töluverða fjárhagsþýðingu fyrir ríkið, þá teljum Vjer brýna nauðsyn til að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar 18. maí 1920.
Því bjóðum Vjer og skipum þannig:

1. gr.

10. gr. nefndra laga 27. júní orðist þannig:

Lög þessi öðlast þegar gildi. Hinn 1. janúar 1922 falla úr gildi lög nr. 16 4. nóv. 1881, að svo miklu leyti sem þau eru eigi áður numin úr lögum, og lög nr. 14, 14. ágúst 1919, að undanskildum ákvæðum þeirra um útflutningsgjald af síld, fóðurmjöli, fóðurkökum og áburðarefnum, sem falla úr gildi nú þegar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og gilda frá staðfestingu laga nr. 60, 27. júní 1921.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Marselisborg, 16. september 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

82
31. okt

Samningur

milli

póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Írlands og póststjórnar Íslands.

I. grein.

Milli hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Írlands og Íslands skulu fara fram regluleg skifti á póstávísunum.

II. grein.

Póstávísanaþjónustan milli samningslandanna skal eingöngu framkvæmd af viðskiftastofum. Fyrir Ísland skal viðskiftastofan vera í Reykjavík, og fyrir hið sameinaða konungsríki í London.

III. grein.

Afreikningar fyrir póstávísanir í báðar áttir, skulu skrifaðir í breskri mynt. Póststjórn Íslands skal breyta upphæðum póstávísana þeirra, sem gefnar eru út á Íslandi í breska mynt, og upphæðum þeirra, sem gefnar eru út í hinu sameinaða konungsríki í íslenska mynt.

Póststjórninni á Íslandi skal heimilt að ákveða, og breyta eftir ástæðum, gengi því, sem á að nota við myntbreytingu þeirra póstávísana, sem hún gefur út. Gengi það, sem á að nota við myntbreytingu póstávísana, sem gefnar eru út í hinu sameinaða konungsríki, skal vera í samræmi við gengi breskra peninga, eins og það er þann dag, sem ávísanaskránum er veitt móttaka í Reykjavík, þegar um almennar póstávísanir er að ræða, eða þann dag, sem tekið er á móti hinum opinberu tilkynningarskeytum í Reykjavík, þegar um símapóstávísanir er að ræða. Í báðum tilfellum skal póststjórn Íslands láta hina bresku póststjórn jafnóðum vita um gengi það, sem notað er.

IV. grein.

Póststjórnir beggja samningslandanna skulu hafa rjett til þess, að ákveða, eftir samkomulagi sín á milli, hámark upphæðar hinna einstöku póstávísana, sem gefnar eru í hvoru landinu um sig. Hámark þetta má þó ekki fara fram úr 40 £ eða næsta nothæfa jafngildi þessarar upphæðar í mynt útgáfulandsins.

V. grein.

Póststjórn Íslands og breska póststjórnin skulu, hvor um sig, hafa rjett til þess að ákveða, eftir ástæðum, gjaldið undir þær póstávísanir, sem þær gefa út hvor um sig, og skal hvor póststjórnin um sig tilkynna hinni taxta sinn eða gjöld, sem sett eru, meðan þessi samningur gildir. Gjöldin falla til þeirrar póststjórnar, sem gefur ávísanirnar út, en póststjórn Íslands greiðir bresku póststjórninni helming af einum af hundraði (½ af hundraði) af upphæðum póstávísana þeirra, sem gefnar eru út á Íslandi, og borgaðar út í hinu sameinaða konungsríki, og breska póststjórnin greiðir póststjórn Íslands samskonar borgun fyrir póstávísanir, sem gefnar eru út í hinu sameinaða konungsríki, en útborgaðar á Íslandi.

VI. grein.

Við útborganir póstávísana til almennings skulu brot úr 4 aurum eða penny ekki tekin til greina.

VII. grein.

Nú biður maður um póstávísun, og skal þá krafist af honum að tilgreina ef hægt er, fult ættarnafn, skírnar- eða eiginnafn (eða að minsta kosti upphafsstaf á einu skírnar- eða eiginnafni) sendanda og viðtakanda, eða nafn þess firma eða hlutafjelags, sem er sendandi eða viðtakandi, svo og heimilisfang sendanda og viðtakanda. Sje hvorki hægt að tilgreina skírnar- eða eiginnafn nje upphafsstafinn að því, má þó gefa póstávísunina út, *en á ábyrgð sendanda.*

VIII. grein.

Verði póstávísun skakkt send eða glatist, skal gefið út eftirrit af henni samkvæmt skriflegri beiðni, er innihaldi allar nauðsynlegar upplýsingar, frá viðtakanda til aðalpóstávísanastofu þess lands, þar sem hin upprunalega ávísun á að útborgast, og skal skrifstofunni, sem gefur eftirritið út, vera heimilt að taka fyrir það sama gjald og taka bæri eftir innanlandsreglum þess, nema ástæða sje til að ætla, að hin upprunalega ávísun hafi glatast í flutningi á póstinum.

Við móttöku á beiðni frá sendanda, er innihaldi líkar upplýsingar, skal gefa skipun um að stöðva útborgun á póstávísun.

IX. grein.

Sje þess óskað, að villa í nafni viðtakanda sje leiðrjett, eða að upphæð póstávísunar sje endurgreidd sendanda, verður hann að senda beiðni um það til aðalskrifstofu landsins, þar sem ávísunin var gefin út.

X. grein.

Endurgreiðsla á ávísun má með engu móti fara fram fyr en full vissa er

82 fengin hjá aðalskrifstofu landsins, sem ávísunin á að útborgast í, að hún hafi
31. okt ekki verið borguð út, og tjeð skrifstofa heimili endurgreiðsluna.

XI. grein.

Póstávísanir skulu vera gildar til útborgunar tólf mánuði eftir útgáfumánuð, og upphæðir allra póstávísana, sem ekki eru útborgaðar innan þess tíma, skulu endursendar póststjórn útgáfulandsins, er fer með þær samkvæmt gildandi reglum í landinu.

XII. grein.

Sendandi póstávísunar getur fengið útborgunarkvittun fyrir henni gegn fyrirframgreiðslu á fastákveðnu gjaldi, er fellur algerlega til póststjórnar útgáfulandsins, og sje jafnt því gjaldi, sem er tekið í landinu fyrir móttökukvittun ábyrgðarsendinga.

Útborgunarkvittunin skal skrifuð á eyðublað eins eða líkt og meðfylgjandi eyðublað sýnir (Fylgiskjal A).

Útborgunarkvittunin skal útbúin af útborgunarpósthúsinu og send útgáfupósthúsinu beint, annaðhvort af útborgunarpósthúsinu eða viðskiftastofu útborgunarlandsins.

Útborgunarkvittanir „gegnum" póstávísana skulu sendar um viðskiftastofur beggja landanna, og allar beiðnir um útborgunarkvittanir, er koma eftir að ávísanirnar hafa verið gefnar út, skulu sendar á sama hátt.

XIII. grein.

Póstávísanir, sem sendar eru frá öðru landinu til hins, skulu, að því er útgáfu snertir, vera háðar reglum þeim, er gilda í sendilandinu, og, að því er útborgun snertir, reglum þeim, er gilda í ákvörðunarlandinu.

XIV. grein.

Viðskiftastofan á Íslandi skal senda stofunni í London upplýsingar um upphæðir þær, sem mótteknar eru til útborgunar í hinu sameinaða konungsríki, og stofan í London skal senda stofunni í Reykjavík upplýsingar um upphæðir, sem mótteknar eru til útborgunar á Íslandi. Til þessa skal nota sjerstakar skrár, eins og meðfylgjandi fyrirmyndir B og C sýna, og skulu þær sendar með fyrsta pósti, sem kostur er á, eftir að ávísanirnar hafa verið gefnar út.

XV. grein.

Sjerhver póstávísun, sem færð er á skrárnar, skal vera tölusett með númeri (er heiti milliríkjanúmer) og byrji á hverjum mánuði með nr. 1.

Á sama hátt skal hver skrá hafa flokksnúmer, er byrji á hverju ári með nr. 1.

XVI. grein. 82

Nú vantar einhverja skrá, og skal hennar þá krafist þegar í stað af við- 31. okt.
skiftastofunni, sem hún átti að sendast til. Viðskiftastofan, sem sendir, skal,

f) Þegar upphæð „gegnum"ávísunar er endurgreidd sendanda, skal þóknunin fyrir milliliðsþjónustuna ekki endurgreiðast.

Ef breska póststjórnin æskir að senda póstávísanasendingar fyrir milligöngu hinnar íslensku póststjórnar til einhverra landa, sem íslenska póststjórnin hefur póstávísanaviðskifti við, skal henni heimilt að gera það með sömu skilyrðum og nefnd eru í liðunum hjer á undan.

Hvor póststjórnin um sig skal tilkynna hinni nöfn landa þeirra, sem hún hefur póstávísanaviðskifti við, takmörkun upphæðar, sem ákveðin er fyrir hvert land, og þóknun þá sem frá dregst fyrir milliliðsþjónustuna.

XX. grein.

Símapóstávísunum fyrir upphæðum, er fara ekki fram úr hámarksupphæð þeirri, sem leyfð er við almennar póstávísanir, skal einnig skifst á milli Íslands og hins sameinaða konungsríkis, Stóra-Bretlands og Írlands.

XXI. grein.

Póststjórnir beggja landanna skulu tilkynna hvor annari, hvaða pósthúsum þær leyfa símapóstávísanaviðskifti.

XXII. grein.

Sendandi símapóstávísunar skal, auk þóknunarinnar, sem sendilandið ákveður og heldur eftir, krafinn um borgun á kostnaðinum við sendingu tilkynningarskeytisins frá öðru landinu til hins.

Auk þessara gjalda, sem nú eru nefnd, áskilur breska póststjórnin sjer rjett, til þess að taka af sendanda sjerhverrar símapóstávísunar frá hinu sameinaða konungsríki til Íslands aukagjald, sem sje fastákveðið og haldið eftir af bresku póststjórninni.

XXIII. grein.

Allar símapóstávísanir, sem eiga að borgast út í hinu sameinaða konungsríki, skulu sendar aðalsímastöðinni í London og þær, sem eiga að borgast út á Íslandi, skulu sendar til aðalpóststjórnarinnar í Reykjavík.

Tilkynningarsímskeytið skal vera á frönsku, svo sem hjer segir:

Mandat.

Innritunarnúmer útgáfupósthússins.

Postes.

Nafn útborgunarpósthússins.

Avis payement (ef beðið er um útborgunarkvittun).

82
31. okt.

Nafn sendanda eða sendenda samkvæmt gildandi reglum um almennar ávísanir.

Upphæðin í tölum og bókstöfum í breskri mynt.

Nafn viðtakanda eða viðtakenda og heimilisfang með öllum bókstöfum og samkvæmt gildandi reglum um almennar ávísanir.

Þegar þannig er ástatt, tafarlaust senda móttökuviðskiftastofunni eftirrit af skránni, er sje löglega útbúið eins og slíkt eftirrit á að vera.

XVII. grein.

Skrárnar skulu vandlega athugaðar af viðskiftastofunni, sem þær eru sendar til, og leiðrjettar, þegar í þeim standa auðsæjar villur. Leiðrjettingarnar skal tilkynna viðskiftastofunni, sem sendi.

Komi fyrir aðrar skekkjur í skránum, skal viðskiftastofan, sem móttekur þær, krefjast skýringar af viðskiftastofunni, sem sendi, og skal hún gefa skýringuna eins fljótt og unt er. En á meðan skal útgáfunni frestað á innlendum ávísunum þeim, er snerta færsluna á skránum, er skekkjan finst í.

XVIII. grein.

Undir eins og skráin er komin til móttökuviðskiftastofunnar, skal hún, eftir athugun á innihaldinu, búa út innlendar póstávísanir til viðtakenda fyrir upphæðum, sem tilgreindar eru á skránni, til útborgunar í peningum útborgunarlandsins, og senda síðan þessar innlendu ávísanir til viðtakenda eða útborgunarpósthúsanna, eftir því sem reglur útborgunarlandsins segja til um.

XIX. grein.

Ef póststjórn Íslands æskir að senda póstávísanir fyrir milligöngu hinnar bresku póststjórnar til einhverra annara landa, breskra nýlenda o. s. frv., sem breska póststjórnin hefur póstávísanaviðskifti við, skal henni heimilt að gera það með því að fullnægja þessum skilyrðum:

a) Póststjórn Íslands skal ávísa upphæðum slíkra „gegnum“ávísana til póstávísanadeildarinnar í London, sem endurávísar þeim síðan viðskiftastofum útborgunarlandanna.

b) Engin slík ávísun má fara fram úr hámarksupphæð þeirri, sem ákvörðunarlandið hefur ákveðið fyrir ávísanir útgefnar í hinu sameinaða konungsríki.

c) Upplýsingar um „gegnum“ávísanir skulu annaðhvort færðar með rauðu bleki neðst á hinar vanalegu skrár, sem sendar eru til London, eða á sjerstök blöð, en aðalupphæð „gegnum“ávísananna skal innifalin í aðalupphæð skránna.

d) Nöfn og heimilisföng viðtakenda, ásamt nafni bæjar og útborgunarlands, skulu tilgreind eins nákvæmlega og unt er.

e) Póststjórn Íslands skal greiða stjórninni í London sama hundraðsgjald (sjá

V. grein) fyrir „gegnum“ávísanir eins og fyrir ávísanir, sem borga á út í hinu sameinaða konungsríki, og færir stjórnin í London stjórn útborgunarlandsins til tekna hið sama hundraðsgjald fyrir „gegnum“ávísanir og er fyrir ávísanir útgefnar í hinu sameinaða konungsríki, og dregur frá upphæð sjerhverrar endurávísaðrar ávísunar, fyrir sína þjónustu sem milliliður, sjerstaka þóknun, sem hin breska póststjórn ákveður. 82 31. okt.

Sje viðtakandi kvennmaður er skylda að tilfæra við ættarnafn hennar, enda þótt skírnarnafn sje með, orðið „Frú“ eða „Ungfrú“, nema þar sem svo stendur á, að það sje óþarfa endurtekning af stöðu, titli, starfi eða atvinnu, er segi greinilega til um viðtakanda.

Hinar ofangreindu upplýsingar skulu ætíð símaðar í sömu röð á tilkynningarskeytinu eins og þær eru tilfærðar að ofan.

Sendanda og viðtakanda má ekki tilgreina með styttu nafni nje styttu heimilisfangi, þótt það sje bókað.

Sendanda símapóstávísunar skal heimilt að bæta við á hið opinbera tilkynningarskeyti stuttri athugasemd, sem hann kynni að vilja senda viðtakanda, gegn vanalegu símskeytagjaldi fyrir aukaorðin.

XXIV. grein.

Reglugerð alþjóðasímasamningsins (endurskoðaða útgáfan í Lissabon) eða sjerhver önnur reglugerð, sem seinna kann að koma í hennar stað, gildir um símskeyti í sambandi við póstávísanir, að því er snertir skiftingu og endurgreiðslu á gjaldi slíkra skeyta.

XXV. grein.

Eins og þegar um almennar póstávísanir er að ræða, skal póststjórn útgáfulandsins reikna póststjórn útborgunarlandsins hálfan af hundraði af upphæð útborgaðra símapóstávísana.

Í tilefni af þessu skulu símapóstávísanirnar færðar af hlutaðeigandi viðskiftastofum á tilkynningarskrár á sama hátt og almennar ávísanir, en á sjerstök blöð með yfirskriftinni „Ávísað með síma“.

XXVI. grein.

Ef um er að ræða falskar ávísanir, sem ómögulegt er að ákveða um í hvoru landi svikin hafi verið framin, eða ef um er að ræða svik eða skekkju í sambandi við sendingu tilkynningarskeyta gegnum símaþræði milliliggjandi landa eða ritsímafjelaga, skal ábyrgðin fyrir allan skaða, sem af því hlýst, annan en símagjaldið, falla jafnt á póststjórn Íslands og póststjórn hins sameinaða konungsríkis.

82 31. okt.

XXVII. grein.

Að öðru leyti skulu símapóstávísanir háðar hinum sömu almennu skilyrðum og vanalegar póstávísanir.

XXVIII. grein.

Í lok hvers mánaðar skulu viðskiftastofurnar í Reykjavík og London útbúa hvor um sig og senda hinni:

1. Sundurliðaðan yfirlitsreikning, er sýni aðalupphæð hverrar skrár um sig, sem móttekin er frá hinu landinu yfir mánuðinn (sjá fylgiskjal D.).
2. Skrá, er sýni upplýsingar um allar ávísanir, sem það hefur heimilað hinni viðskiftastofunni að endurborga hinum upprunalegu sendendum (sjá fylgiskjal E.).
3. Skrá, er sýni upplýsingar um allar póstávísanir útgefnar af hinu landinu, sem ekki hafa orðið borgaðar út innan tólf mánaða eftir lok útgáfumánaðar, og þarafleiðandi fallnar til útgáfulandsins (sjá fylgiskjal F.).

Yfirlitin „D“ og „E“ skulu send tvírituð, og annað samritið af hvoru yfirliti skal síðan endursent sendiskrifstofunni með venjulegri viðurkenningu móttökuskrifstofunnar.

XXIX. grein.

Jafnskjótt og viðskiftastofan í Reykjavík hefur móttekið hin viðurkendu samrit af yfirlitunum „D“ og „E“, sem ákveðin eru í XXVIII. grein, skal hún senda viðskiftastofunni í London póstávísanareikning (tvíritaðan), og skal hann innihalda þessa liði:

a) Skuldarmegin hinu sameinaða konungsríki til tekna: Aðalupphæð skráa þeirra, sem sendar hafa verið frá Íslandi yfir mánuðinn — að frádregnri upphæð ávísana þeirra, sem heimilað hefur verið að endurborga á Íslandi, og aðalupphæð íslenskra ávísana, sem hafa orðið ógildar yfir mánuðinn — og þóknunina ½ af hundraði af upphæð útborgaðra ávísana.
b) Tekjumegin Íslandi til tekna: Aðalupphæð skráa þeirra, sem sendar hafa verið frá London yfir mánuðinn — að frádregnri upphæð ávísana þeirra, sem heimilað hefur verið að endurborga í hinu sameinaða konungsríki, og aðalupphæð breskra ávísana, sem hafa orðið ógildar yfir mánuðinn — og þóknunina ½ af hundraði af upphæð útborgaðra ávísana.

Ávísanareikningurinn skal útbúinn á eyðublaði eins og fyrirmyndin á fylgiskjali „G“ sýnir. Annað samritið af reikningnum, löglega samþykt, skal endursent til Reykjavíkur.

XXX. grein.

Hvenær í mánuði, sem þess verður vart, að ávísanir útgefnar á annaðhvort landanna fara £ 1,000 fram úr ávísunum, sem eru útgefnar á hitt, skal

hið síðarnefnda þegar í stað senda hinu fyrnefnda, sem borgun í reikning upphæð þessa mismunar, sem fundist hefur, eða því sem næst, í tugatali. 32 31. okt.

XXXI. grein.

Þegar íslenska póststjórnin á að borga bresku póststjórninni reikningsjöfnuð aðalreikningsins, skal hún gera það um leið og hún sendir reikninginn til London, og þegar breska póststjórnin á að borga jöfnuðinn, skal hún gera það um leið og hún endursendir hið samþykkta samrit af reikningnum til Reykjavíkur.

Þessar greiðslur, sem og aðrar greiðslur, er kunna að falla samkvæmt ráðstöfunum XXX. greinar, skulu fara fram í sterling með víxlum, er borgist við sýningu í London.

Á hverja upphæð, sem önnur póststjórnin skuldar hinni, þegar sex mánuðir eru liðnir frá tímabili því, sem reikningurinn á við, falla vextir 7 af hundraði á ári, frá ofangreindum tíma að telja.

XXXII. grein.

Komi nokkurntíma í ljós að póstávísanir sjeu misbrúkaðar af kaupsýslumönnum eða öðrum, á Íslandi eða í hinu sameinaða konungsríki, til yfirfærslu á stórum fjárhæðum, skal íslensku eða bresku póststjórninni, eftir því sem við á, vera heimilt að hækka gjöldin, og jafnvel algerlega að stöðva útgáfu póstávísana um stundarsakir.

XXXIII. grein.

Póststjórn hvors landsins um sig skal heimilt að taka upp viðbótarreglur (sjeu þær ekki í mótsögn við ofanskráð), er miði að betri tryggingu gegn sviksemi, eða þessum ráðstöfunum til bóta yfir höfuð.

Allar slíkar viðbótarreglur skulu þó tilkynntar póststjórn hins landsins.

XXXIV. grein.

Samningur þessi gengur í gildi þann 1. október 1921, og sje uppsegjanlegur af beggja aðila hálfu með sex almanaksmánaða fyrirvara.

Saminn í tveimur eintökum og undirskrifaður í Reykjavík þann 13. október 1921 og í London þann 30. september 1921.

S. Briem.
(L. S.).

H. Pike Pease.
(L. S.).

Þetta gjörist hjer með öllum kunnugt.

Atvinnu- og samgöngumálaráðherrann, Reykjavík 31. október 1921.

Pjetur Jónsson.

S. Briem.

83
16. nóv.

Bráðabirgðalög

um

lækkun á aðflutningsgjaldi af kolum og salti.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Fjármálaráðherrann hefir tjáð Oss, að vegna þess hversu sjávarútvegurinn stendur höllum fæti sakir dýrtíðar, virðist nauðsynlegt að leggja undir með honum með því að lækka innflutningsgjald á þeim útlendum vörum, sem hann notar mest af, en vörur þessar eru kol og salt. Hinn núverandi kolatollur og salttollur er stórum hærri nú en annars er ætlast til, og er ástæðan til þess sú, að tilætlunin var að vinna með tollum þessum upp halla þann, er varð af sölu kola og salts undir verði á styrjaldartímunum. En einmitt þess vegna eru tollar þessir alltilfinnanlegir eins og nú er komið, þegar saman er borið verð sjávarafurða og verð þess, sem til framleiðslunnar þarf, og verkalaun. Hins vegar þykir ekki gerlegt að greina milli aðflutningsgjalds af vörum þessum eftir því til hvers sem varan er ætluð. Fyrir því teljum Vjer brýna nauðsyn til að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar 18. maí 1920.

Því bjóðum Vjer og skipum þannig:

1. gr.

Aðflutningsgjald af kolum skal vera 5 krónur af smálest og aðflutningsgjald af salti 3 krónur af smálest. Að öðru leyti eru reglurnar um gjöld þessi óbreyttar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda frá og með 12. þ. m.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 16. nóvember 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Tilskipun

84
30. nóv.

um

ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski. Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer bjóðum hjermeð og fyrirskipum, samkvæmt 23. gr. laga nr. 74, 27. júní 1921, um ákvörðun tekjuskatts og eignarskatts í Reykjavík á þessa leið:

1. gr.

Frá 1. janúar 1922 ræður fjármálaráðherrann mann, er nefnist skattstjóri, til að hafa á hendi í Reykjavíkurkaupstað þau störf, sem annars eru falin skattanefndum og ákveður þóknun hans.

Ennfremur tilnefnir fjármálaráðherra annan mann, varaskattstjóra, er gegnir störfum skattstjóra í forföllum hans.

Þá skipar og fjármálaráðherra 3 menn í yfirskattanefnd til 6 ára í senn og 2 til vara. Ákveður ráðherra hver vera skuli formaður.

2. gr.

Skattstjóri vinnur störf skattanefndar og varaskattstjóri vinnur störf varaskattanefndarmanna, enda hafa þeir sama vald í hvívetna og sömu skyldur og rjettindi sem skattanefndarmenn eða eftir atvikum formaður skattanefndar, nema öðruvísi sje mælt í þessari tilskipun.

Yfirskattanefnd í Reykjavík hefur og sama vald og sömu skyldur og rjettindi í hvívetna sem skattanefndir utan Reykjavíkur.

3. gr.

Í Reykjavík skal senda út eyðublöð um framtalsskýrslur í janúarmánuði ár hvert svo fljótt sem unt er, og krefja skal þessara skýrslna aftur svo fljótt sem kostur er á.

Skattskrá skal ekki rita í gerðabók skattstjóra.

84 30. nóv. Yfirskattanefnd skal venjulega ekki gera breytingar á eða viðauka við skattskrár, nema hún hafi áður borið sig saman við skattstjóra um atriðið.

Þegar yfirskattanefnd hefur lokið störfum sínum, þá skal skattstjóri gera eina aukaskattskrá úr aukaskattskrá sinni og þeim breytingum og viðaukum, sem yfirskattanefnd hefur gert, og votta með undirskrift sinni, að aukaskattskrá þessi sje rjett samin, samkvæmt þessum gögnum. Skattskrá og aukaskattskrá sendir skattstjóri síðan lögreglustjóra í öndverðum júnímánuði til afnota við innheimtu skattsins.

4. gr.

Þóknun skattstjóra, varaskattstjóra og yfirskattanefndar, svo og skrifstofukostnaður og allur annar kostnaður af ákvörðun skattsins í Reykjavík, greiðist úr ríkissjóði.

5. gr.

Lög um tekjuskatt og eignarskatt og reglugerð handa skattanefndum gilda í Reykjavík í öllum atriðum svo sem samrýmanlegt er ákvæðum þessarar tilskipunar.

6. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi 1. janúar 1922.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 30. nóvember 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

Opið brjef,

85
21. des.

er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febrúar 1922.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 18. gr. í stjórnarskrá konungsríkisins Íslands 18. maí 1920 allramildilegast höfum ákveðið að láta Alþingi koma saman til reglulegs fundar miðvikudaginn 15. febrúar 1922.

Um leið og Vjer birtum þetta, bjóðum Vjer öllum þeim, sem sitja eiga á þinginu, að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þar þá sett Alþingi eftir að guðsþjónustugjörð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gefið á Amalíuborg, 21. desember 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

86
30. des.

Auglýsing

um

staðfesting konungs á skpulagsskrá fyrir styrktarsjóð Christians konungs hins Tíunda og Alexandrínu drottningar til styrktar sjúklingum á Landsspítala Íslands.

30. nóvember þ. á. hefir Hans hátign konunginum allramildilegast þóknast að útgefa eftirfylgjandi staðfestingarskrá:

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að með því að ráðuneyti Vort allraþegnsamlegast hefir lagt fyrir Oss til staðfestingar skipulagsskrá, sem það hefir samið samkvæmt allrahæstri fyrirskipun Vorri, fyrir styrktarsjóð, er Vjer höfum gefið í minningu dvalar Vorrar og Drottningarinnar á Íslandi sumarið 1921, þá viljum Vjer hjermeð staðfesta eins og Vjer hjermeð staðfestum skipulagsskrána í öllum orðum hennar og greinum, eins og hún hjer stendur:

1. gr.

Styrktarsjóðurinn er stofnaður af Hans hátign Christiani konungi Tíunda og Hennar hátign Alexandrínu drottningu til minningar um dvöl þeirra á Íslandi sumarið 1921.

Tilgangur sjóðsins er að styrkja fátæka sjúklinga við Landsspítala Íslands.

2. gr.

Stofnfje sjóðsins er 10.000 krónur, sem ekki má skerða. Sjóðinn skal ávaxta eftir sömu reglum og fje ófjárráðra.

3. gr.

Ársvextir sjóðsins skulu leggjast við hann, þar til Landsspítali Íslands tekur til starfa. Að þeim tíma liðnum skal verja sjö áttundu hlutum vaxtanna til styrktar fátækum sjúklingi eða fátækum sjúklingum á Landsspítalanum, en einn áttundi hluti þeirra skal leggjast við höfuðstólinn.

4. gr.

Sjóðnum skal stjórnað af 3 mönnum: ráðherra þeim, er heilbrigðismálin heyra undir, forstöðumanni Landsspítalans og biskupi.

Er forstöðumaður Landsspítalalans reikningshaldari sjóðsins, og ber að senda umsóknir um styrk til hans fyrir 1. janúar ár hvert, en styrknum skal úthlutað fyrir 1. apríl.

Þar til Landsspítalinn tekur til starfa, tekur landlæknir sæti í stjórn sjóðsins og hefir reikningshald hans á hendi

Ársreikning sjóðsins skal birta í Stjórnartíðindunum.

Ritað á Amalíuborg, 30. nóvember 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

86
30. des.

Þetta birtist hjermeð almenningi.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 30. desember 1921.

Magnús Guðmundsson.

G. Sveinbjörnsson.

Auglýsing

87
30. des.

um

staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð Christians konungs hins Tíunda og Alexandrínu drottningar til styrktar fátækum sjómannaekkjum í Reykjavík.

30. nóvember þ. á. hefir hans hátign konunginum allramildilegast þóknast að útgefa eftirfylgjandi staðfestingarskrá:

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að með því að ráðuneyti Vort allraþegnsamlegast hefir lagt fyrir Oss til staðfestingar skipulagsskrá, sem það hefir samið

87
30. des.

samkvæmt allrahæstri fyrirskipun Vorri, fyrir styrktarsjóð, er Vjer höfum gefið í minningu dvalar Vorrar og drottningarinnar í Reykjavík sumarið 1921, þá viljum Vjer hjermeð staðfesta eins og Vjer hjermeð staðfestum skipulagsskrána í öllum orðum hennar og greinum, eins og hún hjer stendur:

1. gr.

Styrktarsjóðurinn er stofnaður af Hans hátign Christiani konungi Tíunda og Hennar hátign Alexandrínu drottningu, til minningar um dvöl þeirra í Reykjavík sumarið 1921.

Tilgangur sjóðsins er að styrkja fátækar sjómannaekkjur í Reykjavík.

2. gr.

Stofnfje sjóðsins er 5000 krónur, sem ekki má skerða. Sjóðinn skal ávaxta eftir sömu reglum og fje ófjárráðra.

3. gr.

Sjö áttundu hlutum af ársvöxtum sjóðsins skal varið til styrktar fátækum ekkjum eftir sjómenn, er voru heimilisfastir í Reykjavík á dánardægri, en einn áttundi hluti þeirra legst árlega við höfuðstólinn.

4. gr.

Sjóðnum skal stjórnað af 3 mönnum: atvinnumálaráðherra, borgarstjóra Reykjavíkur og þeim af prestunum við dómkirkjuna, sem eldri er eða elstur að embættisaldri.

Atvinnumálaráðuneytið hefir á hendi reikningshald sjóðsins, og ber að senda umsóknir um styrk þangað fyrir 1. janúar ár hvert, en styrknum skal úthlutað fyrir 15. febrúar. Ársreikning sjóðsins skal birta í Stjórnartíðindunum.

Ritað á Amalíuborg, 30. nóvember 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Þetta birtist hjermeð almenningi.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 30. desember 1921.

Magnús Guðmundsson.

G. Sveinbjörnsson.